13
25 D
15

VIII Opp. 8

13-26, 6, 26

COLLECTIO PRIVILEGIORVM

SACRORVM ORDINVM FRATRVM MENDICANTIVM & non Mendicantium.

IVXTA SACRI CONCILII TRIDENTINI reformationem, & ſummorum Pontificum nouiſsimas confirmationes & innouationes.

Cum ſummario eorum omnium quæ in ipſis priuilegiis Apoſtolicis & decretis Concilij Tridentini continentur.

Per R. D. Io. Baptiſtam Confettium Florentinum Prothonotarium Apoſtolicum, Sacræ Theologiæ & Iuris Canonici Doctorem.

EDITA

AD S. D. N. D. CLEMENTEM VIII. PONT. OPT. MAX.

FLORENTIAE
Apud Hæredes Iacobi Iunctæ. M.D.XCVIII.

Cum licentia Superiorum. Et priuilegio ad decennium.

S. D. N. D.

CLEMENTI VIII.

PONT. OPT. MAX.

Ioannes Baptiſta Confettius poſt tuæ Beatitudinis Pedum oſcula Sanctorum.

CVM plures iam annos Floren. ab omnibus ferè ſacrorum ordinum Regulariumque ſodalitatum, Religioſis hominibus Conſeruator (vt aiunt) fuerim, & in iudicialibus cauſis cuſtos electus, Apoſtolicorumque ipſis conceſſorum priuilegiorum, & eorumdem illorum non pauca negocia tractauerim, neceſſe habui, ea omnia quæ extarent videre priuilegia, ſed infinita penè cum eſſent, & eorum quædam iam obſoleta, & vetuſtate obruta, & alia a Maximis Sanctiſſimiſque Romanis Pontificibus, qui iam diu de vita deceſſerunt, & a ſacroſancto Tridentino Concilio moderata, & aliquo modo imminuta eſſent: eorumdem non niſi comunis, & planè confuſa poſſet haberi notitia: & hac de cauſa quamplurimè, & magne quotidie orirentur diſcordie inter Regulares, & Epiſcopos, cæteroſque Ordinarios, curatoſque ſacerdotes, multis ego cum laboribus quæ erant diſperſa, & in iure comuni habentur, & in extrauagantibus

Apoſtolicis conſtitutionibus,& alibi continentur rogatus, in vnum quaſi locum vnà cum ipſius Tridentini Concilij decretis collegi volumen, & per multa inſuper circa ea ipſa conſeruanda diligenter animad uerti, obſeruaui, atq; notaui, quę non ſolum regularibus omnibus: & ijs pręſertim qui ſumma in mendicitate viuunt, & illis qui principē inter eos locum obtinent curamque eorum gerunt; verum etiam Iuris conſultis de iure Canonico & Eccleſiaſtico reſpondentibus, & Iudicibus cauſas illorum cognoſcentibus, ac iudicantibus magnam vtilitatem afferre poſſe videbantur. Opus igitur confeci & rerum omniū quæ in ipſo tractantur genera ipſa ſummatim expoſui, vt facilè a quo vis percipi poſsint, & quæ nam ea ſint quæ integra confirmata & renouata reſtent ordinibus ipſis manifeſte appareat. Ex qua quidem diſtinctione hunc maximum fructum capient Regulares & alij: quod plane intelligent quibus ſe poſſint vti priuilegijs, & propterea ipſi cum Epiſcopis cæteriſque ordinariis minime cōtendere audebunt, & illi immunitates eorum haud infringere tentabūt, & ſic diſcordię multę magneque inter ipſos controuerſie tollentur. Et quia omnes Religioſorum ordines & quocumq; nomine appellentur ſacræ fratrum ſodalitates a ſumma vereque diuina auctoritate, poteſtate, & conceſsu Maximorum Romanorum Pontificum inſtitutæ, approbatæ, & confirmatæ ſunt, & iiſdem ipſis, & Sacroſanctæ Apoſtolicæ & Romanæ ſedi proxime ſunt ſubiectæ: & ab hac tantum poſſunt ea dari, quæ hactenus data ſunt priuilegia, Vi-

ſum eſt

ſum eſt mihi laborem omnem meum, ſtudiũ, & operam tibi dicare & conſecrare. Nam tibi vni & meritò præ cæteris omnibus maximè conuenire COLLECTIONEM hanc meam priuilegiorum Regularium ordinum Mendicantium, nõ eſt dubitandum. a ſolo enim Ieſu Chriſti, Dei & Domini noſtri in terris Vicario dantur, qui vt & tu nomine & re vera Clemens Diui Petri ſucceſſor, Eccleſiæ Epiſcopus, Chriſtianorũ omniũ ne dũ Regularium Paſtor, Pater, Rector, & Dominus, necnon Eccleſiaſticæ Hierarchiæ ſummus & optimus Princeps & Pontifex aperit & nemo claudit, claudit & nemo aperit. Accipe ergo Sanctiſsime & maxime Pater libẽti animo librum quem ego tuus humilis fideliſque ſeruus ad ſanctiſsimos tuos pedes, quos iterum & demiſsè, oſculor ſtratus, tantamque tuam (vti par eſt) veneratus Maieſtatem, tibi inſcriptum a me, & conſecratum offero, atque vt pro ſumma tua ac paterna charitate, mei & huius voluminis, quod ad Dei omnipotentis & Deiparæ Virginis, ac Sanctorum Dominici, Franciſci, Auguſtini, ceterarumque Religionum Sanctorum Auctorum laudem, honorem & Gloriam confeci, patrocinium Clementer ſuſcipere velis te ſupplex oro & obſecro. Sanctiſsimam Beatitudinem tuam Deus ipſe Eccleſiæ ſuæ diuturniſsime fœliciterque conſeruet.

REVE-

REVERENDISSIMIS PATRIBVS

SACROSANCTIS REGVLARIVM MENDICANTIVM ORDINIBVS PRAEPOSITIS GENERALIBVS ET PROVINCIALIBVS.

Ioannes Baptiſta Confettius Florentinus Prothonotarius Apoſtolicus.

S. P. D.

QVOD, propter Dei Gloriam & veſtrorum ſacrorum ordinum Reuerendiſſimi ac Colendiſſimi Patres Dignitatem, vtilitatem & commodum multo labore hoc volumen confecerim, & Sanctiſſimo ac Beatiſſimo Patri & Domino Noſtro D. Clementi Octauo ſummo Romano Pontifici meritò dicatum in lucem prodire voluerim, vobis in primis gratum me feciſſe, quod vehementer expetiueram non temere ſum arbitratus. Nam ea omnia in eo continentur priuilegia, quæ pro veſtrarum Religionum libertate aſſerenda, iureque omni vnicuique veſtris à maximis Romanis Pontificibus ſunt conceſſa ſodalitatibus: & inſuper quæ mihi digna viſa ſunt, & neceſſaria, vt a me ſaltim ſummatim notarentur, quæque multis in rebus & præſertim in litibus, controuerſiis, & cauſis finiendis maximo illis vſu eſſe poſſunt. Id quod ego ipſe earum ſæpe conſerua-

tor adhi-

tor adhibitus magnopere ſum expertus. Amoris igitur mei pignus & obſeruantiæ erga vos veſtroſque ſacros religioſorum hominum Cœtus hic nouus meus ſit liber, Quem vti iam dixi, me omnium veſtra cauſa; quorum honori & comodo inſeruire maxime cupio edidiſſe, fateor ac teſtor. Valete & me vobis eſſe deditum obſtrictumque ſcitote.

Opus hoc vtile admodum & impreſſione dignum cenſet Frater Thomas Buoninſignius Ordinis Prædicatorum, & Sacræ Theologiæ profeſſor, nec quicquam continet quod Doctrinæ Catholicæ & bonis moribus non conſentiat. Ego Frater Thomas prædictus de mandato R. D. Vicarij, ac R. P. Inquiſitoris manu propria ſubſcripſi.

Imprimatur Florentiæ, accedente conſenſu R. P. Inquiſitoris, die 6. Iunij, 1596. Antonius Beninenius Vicarius Generalis Florentiæ.

Nos Frater Dionisius Costacciarius Hereticæ prauitatis Inquiſitor Florentiæ & totius Dominij Florentini facultatem imprimendi concedimus 6. Iunij. 1596.

Iacobus Danius.

SVMMORVM PONTIFICVM NOMINA.

A quibus Priuilegia infraſcripta iuxta illorum ſeriem emanarunt.

GREGORIVS.	IX.	SIXTVS.	IIII.
INNOCENTIVS.	IIII.	INNOCENTIVS.	VIII.
ALEXANDER.	IIII.	ALEXANDER.	VI.
VRBANVS.	IIII.	IVLIVS.	II.
CLEMENS.	IIII.	LEO.	X.
HONORIVS.	IIII.	CLEMENS.	VII.
BONIFACIVS,	VIII.	PAVLVS.	III.
IOANNES.	XXII.	IVLIVS.	III.
GREGORIVS.	XI.	PAVLVS.	IIII.
BONIFACIVS.	IX.	PIVS.	IIII.
INNOCENTIVS.	VII.	PIVS.	V.
MARTINVS.	V.	GREGORIVS.	XIII.
EVGENIVS.	IIII.	SIXTVS.	V.
NICOLAVS.	V.	GREGORIVS.	XIIII.
PIVS.	II.	CLEMENS.	VIII.
PAVLVS.	II.	Qui viuit, & regnat.	

HI Omnes Pontifices ſingulos Sacros Religioſorum Ordines, & ſodalitates quam pluribus priuilegiis, & immunitatibus, tam in dictarum Religionum naſcentium exordio, quam etiam deinceps ſucceſſiuis temporibus decorarunt, & communiti ſunt, ſed quoniam Locorum ordinarij contra præfatos Regulares de iure comuni fundatam intentionem habent, ita vt exempti etiam ab eis requiſiti ſua priuilegia de quibus controuerſia fuerit ad legendum integraliter ad ipſorum exemptorum Regularium intētionem fundandam tam in agendo, quam in defendendo oſtendere, ſeu tranſumpta tradere (prout ſacra iura diſponunt teneantur. Ideo ea omnia priuilegia eiſdem ordinibus à præfatis Summis Pontificibus conceſſa, & quę ad manus deuenere, ex illiſq; magis neceſſaria, & ad dictorum Regularium iura ſeruanda, & defendenda contra perſonas extra ordinem duntaxat conceſſa, vnà cum alijs Apoſtolicis conſtitutionibus omnium fidelium reformationem tangentibus ex authenticis tranſumptis extracta, & exemplata in prima, & ſecunda parte huius præſentis Collectionis ſuo ordine impreſſa ſunt, vt Regulares ipſi quando eis opus fuerit in iudicio, & extra illa oſtendere, & exibere, eiſq; frui, & vti comodè poſſint, & valeant.

Cap. cum perſone de priuil. in 6.

GREGORIVS NONVS.

Romanus Innocentij tertij nepos, ad Apicem Apoſtolatus aſſumptus eſt, & Coronatus 12. Cal. Aprilis 1227. in Sanctorum numerum ſolemniter adſcripſit primos Ordinis Min. & Prędicatorum Patriarchas, & inſtitutores SS. Franciſcum, Dominicum, nec non Beatum Antonium de Padua, primi Ordinis, & Beatam Eliſabet tertij Ordinis eiuſdem S. Franciſci illorumq; feſtiuitates in Eccleſia ab vniuerſis Chriſtifidelibus celebrari mandauit.

I.

BVLLA CANONIZATIONIS B. FRANCISCI.

GREGORIVS Epiſcopus Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, Prioribus, Archipræsbyteris, Archidiaconis, Decanis, & alijs Eccleſiarum Prælatis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Sicut phialæ aureę quas vidit Ioannes plenas odoramentorum quæ ſunt orationes Sanctorum in conſpectu altiſſimi ad abolendam noſtrorum criminum corruptelam odorem ſuauitatis emittunt: ita ſaluti noſtræ credimus plurimum expedire: ſi eorum in terris celebrem habeamus memoriam: ipſorum merita ſolemnibus recolentes præconijs: quorum in cœlis ſperamus interceſſionibus aſſiduis adiuuari: Sanè cum de conuerſatione vita, & meritis Beati Franciſci inſtitutoris, & Rectoris Ordinis Fratrum Minorum qui iuxta conſilium Saluatoris contemptis tranſitorijs ſecundum promiſſionem eiuſdem ad celeſtia præmia fęliciter, & ęterna peruenit: cuius vità, & fama præclara peccatorum depulſa caligine ambulantium in regione vmbræ mortis, tam virorum, quam mulierum ad fidem Eccleſiæ roborandam, & confutandam. Hæreticam prauitatem viuit: & adhuc viget non modice multitudo, tam per multos alios fide dignos, qui miracula quæ Deus per illius ſancti merita operatur plenius, cognouerunt certiores effecti: auditis etiam virtutibus, & miraculorum inſignijs. Et quod inter carnales ſpiritualiter, & inter homines etiam conuerſationem angelicam habuiſſet: ipſum qui cum Chriſto corporaliter meruit eſſe in cęleſtibus: & ne ipſius honori debito, & gloriæ detrahere videremur, quodammodo ſi glorificatum à Domino permitteremus vlterius humana deuotione priuari: De fratrum noſtrorum conſilio, & prælatorum omnium qui tunc temporis apud Sedem Apoſtolicam conſiſtebant Sanctorum Cathalogo duximus aſcribendum. Cum igitur eius lucerna ſic exarſit hactenus in hoc mundo; quod per Dei gratiam iam non ſub modio, ſed ſuper candelabrum meruit collocari: vniuerſitatem veſtram rogamus, monemus, & hortamur, per Apoſtolica vobis ſcripta mandantes, quatenus deuotionem fidelium ad venerationem ipſius ſalubriter excitantes; feſtiuitatem eius quarto nonas Octobris annis ſingulis ſolemniter celebretis, & pronuncietis, conſtituto die ſimpliciter celebrandam: ut eius precibus Dominus exoratus, ſuam nobis tribuat gratiam in præſenti, & gloriam in futuro. Datum nono Cal. Martij. Pontificatus noſtri Anno ſecundo.

II.

BVLLA CANONIZATIONIS B. DOMINICI.

GREGORIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis, & Epiſcopis, & dilectis filijs, Abbatibus, & Prioribus, Archidiaconis, Decanis, Præpoſitis, Archipresbyteris, & alijs Eccleſiarum Prælatis, ad quos literæ iſtæ peruenerint, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem. ¶ Fons ſapientiæ uerbum patris, Dominus noſter Ieſus Chriſtus, cuius natura bonitas, opus miſericordia, redimens, renouans quos creauit, qui vineam quàm de Egipto tranſtulit, vſque ad conſumationem ſæculi non relinquit, ſapienter, ſigna propter inſtabiles mentes innouat, & mirabilia, contra diffidentiam incredulitatis immutat. dum in Eccleſiæ naſcentis exordio, poſt obitum Moyſi, videlicet finem legis, aſcenſurus equos in euangeliorum quadrigis, quæ vere ſunt ſanitas, arcum ſacri eloquij, quem donec Iudeus infirmetur intenderat, & Iuramentis quę in patribus nobis diſpoſuerat ſuſcitatis, confidentiam hyerico, gloriam mundi quem prædicationis fremitu obſtupefactis gentibus vicerar, calcaturus, viam equis ſuis in mari faceret, in Raab, ſalutem latitudinis gentium, ſigno coccineo figuraret. In prima quadrigarum quatuor egredientium in Zacharia de medio duorum montium ereorum, protulit equos ruſos, populorum principes, fortes terræ, qui per obedientiam fidei, Deo Habraam patris credentium, in fundamentum noui fœderis adherentes, ad Ducis inſtar, tinctis de Boſra (ideſt tribulationis anguſtia) veſtibus, cuncta ſuæ ſigna militiæ rubricarunt, vt pro futuræ gloriæ gaudio, pręſentem gladium non timentes, effecti martires (id eſt teſtes) noue legis libro, confeſſionis voce ſubſcriberent, forinſecus miraculorum ſignis, ad ſtipulationum robur appoſitis, librum & tabernaculum, quod Deus & non homo fixit, ac euangelici vaſa miniſterij, non brutorum ſed rationabilium hoſtiarum ſanguine tingeret, & in vniuerſam ſpacioſi maris faciem ſagena prædicationis expanſa, multiplicatam ſuper numerum, de cunctis quæ ſub cœlo ſunt nationibus, Eccleſiam congregarent. Sed quia præſumptio multitudinem, & malitia ſubſequunta eſt libertatem in quadriga ſecunda, ſub colore qui lugentibus, ac penitentibus congruit, equeſtrem cuneum deputauit, qui ad clauſtrale deſertum ductus per ſpiritum, ſub noui Iſraelis auriga, Sanctiſſimo Benedicto, velut ſub altero Heliſeo filij prophetarum, communis vitæ bonum, occaſione multitudinis perditum, in iocundæ cohabitationis grata ſocietate reſtituit, & ſic unitatis ſciſſum rete reſtituens, ac per opera pietatis, ad terram aquilonis (vnde omne malum panditur) proficiſcens, cum fecit in ingreſſus Theſauros, viuis & contritis corde qui eſcere, qui dedignantur in corpore peccatis ſubdito, habitare. Poſt quos quaſi lapſum renouaturus exercitum, & redditurus iubilum poſt lamentum, applicitis ad quadrigam tertiam equis albis, fratribus Ciſtercien. ordinis, & florentes velut tonſarum greges, geminæ charitatis fetibus vberes, de pœnitentiæ lauacro fecit aſcendere, ſancto Bernardo ariete ouium, in virtute Spiritus, qui ex alto indutus extitit, & in abundantia frumenti uallium præeunte, ut tranſeuntes liberati per eum, in fortitudine clament ad dominum, dicant hymnum, & ponant Caſtra Dei exercituum ſuper mare. Nouo igitur Iſraele his tribus agminibus, turmis totidem; quos philiſtim fecerant, occurrente, hora vndecima, cum dies iam declinaſſet ad Veſperam, propter iniquitatis abundantiam, charitate plurimum frigeſcente, uergeret Iuſtitiæ radius ad occaſum, quia Vineam ad quam pater familias operarios diuerſis temporibus, denarij conductos conuentione præmiſerat, & quam ſua dextera plantarat, non ſolum viciorum vepres, & ſpinæ peruaſerant, ſed iam propemodum vulpeculæ demolientes, conuertere in alienæ vitis amaritudinem, intendebant, aduerſus infeſtiſſimam multitudinem, militiam adunare voluit promptiorem. Et ſicut in præſentiarum cernimus, poſt trium, ſignis differentium, tirocinia quadrigarum, in quadriga quarta, equos varios, & robuſtos, prædicatorum, & minorum fratrum agmina, cum electis Ducibus, ſimul in prælium directurus, ſpiritum Sancti Dominici ſuſcitauit, & ei velut equo, ſuæ gloriæ præbens fidei fortitudinem, & feruorem, diuinæ prædicationis hynnitum circundedit collo eius. Qui gerens à pueritia cor ſenile, ac in mortificatione Carnis eligens viuere, vitæ requi-

ſuis

ſiuit auctorem, & Deo deditus, ac in Nazareum, ſub beati Auguſtini regula conſecratus, ſedulum circa ſancta, Samuelis imitatus obſequium, in caſtigatione deſiderij, pijſſimum Danielis continuans affectum, Iuſtitiæ ſemitas, & ſanctorum vias, ſtrenuus athleta cuſtodiens, & uel ad momentum, de tabernaculo Domini, de militantis Eccleſiæ magiſterio, ac miniſterio, non diſcedens, carnem ſpiritui, & ſenſualitatem ſubijciens rationi, & factus vnus cum Deo Spiritus, totus in eum, per exceſſum mentis pergere ſtuduit, & ſobriæ compaſſionis ſtudiis, à charitate proximi non receſſit, quo ſagittantes delicias carnium, & fulgurante mentes lapideas impiorum, omnis Hæreticorum ſecta contremuit, omnis Eccleſia fidelium exultauit. Ætate creſcente, creuit & gratia, Quando quidem inexplicabile gaudium de zelo concipiens animatum, ad eloquia Dei dedit animum, & per euangelium Chriſti multos generans, in conuerſione tàm ſtrenuæ multitudinis, euangelicæ dignitatis officium profitentis, nomen, & opus in terra meruit obtinere maiorum, paſtor, & Dux inclitus in populo Dei factus, nouum prædicatorum ordinem inſtituit meritis, ordinauit exemplis, nec miraculis confirmare deſijt euidentibus, & probatis. Nam inter opera ſanctitatis, & ſigna virtutis, quibus in Carne poſitus claruit, diuerſorum curatis languoribus, loquelam mutis, uiſum cecis, ſurdis auditum, greſſum paraliticis, & ſanitate priſtina, multarum generibus inualitudinum reſtitutis: aperte patuit, qualis ſpiritus in eiuſdem ſanctiſſimi gleba corporis habitauit. Cum igitur ex multa familiaritate quam nobiſcum in minori conſtitutis officio, habuit, argumenta ſanctitatis ipſius, ex inſigni vitæ teſtimonio conſtitiſſent, eſſetq; poſtmodum de miraculorum veritate dictorum facta nobis per teſtes idoneos plena fides. Nos cum commiſſo nobis grege domini, confidentes eius poſſe ſuffragiis per Dei miſericordiam adiuuari, vt cuius in terris ſolatium gratioſæ familiaritatis habere meruimus, eius in cœlis potenti patrocinio gaudeamus; ipſum de fratrum noſtrorum conſiſtentium prælatorum, cathalogo ſanctorum aſcribi decreuimus, ſtatuentes firmiter, ac Vniuerſitati veſtræ præſentibus iniungentes, ut Nonis Auguſti ante diem quo poſita carnis ſarcina, diues meritis, penetrauit in ſancta, ſimilis ſanctorum factus in gloria, eius natalicia celebretis, & faciatis ſolemniter celebrari; quatenus eius precibus, Deus quem viuens coluit exoratus gratiam in præſenti ſeculo, & gloriam nobis tribuat in futuro. Nos vero tanti confeſſoris venerabilem ſepulturam, quę miraculorum fulgoribus generalem illuſtrat Eccleſiam, cupientes dignis Chriſtianæ deuotionis honoribus frequentari, vere penitentibus, & confeſſis, illam in feſtiuitate præfata, annis ſingulis, cum deuotione, ac reuerentia debita viſitantibus, de omnipotentis Dei miſericordia, & beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius auctoritate confiſi, annum vnum de iniuncta ſibi pęnitentia miſericorditer relaxamus. Datum Romæ Tertio Idus Iulij Pontificatus noſtri Anno octauo.

III.

COMMENDAT FRATRES PRÆDICATORES Eccleſiarum Prælatis, quibus committitur, vt queſtuantes nomine Ordinis capiant, & puniant.

GREGORIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Venerabilibus Fratribus, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, & dilectis filijs, Abbatibus, Prioribus, & alijs Eccleſiarum Prælatis, ad quos literæ iſtæ peruenerint, Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Quoniam abundauit iniquitas & refriguit charitas plurimorum, ecce ordinem dilectorum filiorum Fratrum Prædicatorum dominus ſuſcitauit. Qui non quæ ſua ſed quæ ſunt Chriſti quærentes, tam contra profligandas hæreſes, quàm contra peſtes alias mortiferas extirpandas, ſe dedicarunt euangelizationi verbi Dei, in abiectione voluntariæ paupertatis. Nos igitur eorum ſanctum propoſitum, & neceſſarium miniſterium, fauore beniuolo proſequentes, vniuerſitati veſtræ, ipſos affectuoſe duximus commendandos, Charitatem veſtram rogantes, & exorantes in domino, ac per apoſtolica vobis ſcripta

mandantes,

mandantes; quatenus, dilectos filios, fratres ordinis memorati, pro reuerentia diuina, ad officium prædicandi, ad quod deputati ſunt, recipiatis benigne, ac populos uobis commiſſos, vt ex ore ipſorum, verbi Dei ſemen deuote ſuſcipiant, & confiteantur eiſdem (cum ipſis auctoritate noſtra liceat Confeſsiones audire, ac pęnitentias iniungere) ſedulò admonentes, pro noſtra, & Apoſtolicæ ſedis reuerentia, in ſuis eis neceſsitatibus, liberaliter aſſiſtatis: quatenus ad prædicta ſuſcipienda veſtris exhortationibus, populi præparati, tanquam bona, ac fructifera terra, pro vitiorum tribulis, incipiat ſegetem germinare virtutum, & dicti fratres, per cooperationem ueſtram, ſuſcepti miniſterij curſum, felicius conſumando, optatum reportent ſui fauoris fructum, & finem, ſalutem videlicet animarum. Quia verò ſæpe vitia ſub ſpetie virtutum occultè ſubintrant, & Angelus Sathanæ in Angelum lucis ſe plerumq; ſimulatè transformat: præſentium vobis auctoritate mandamus quatenus ſi qui de prædictorum fratrum ordine ſe dicentes, in partibus ueſtris prædicauerint, ad quæſtum ſe pecuniarum conuertendo, per quos religionem eorum qui paupertatem profeſſi ſunt contigerit infamari, vos tanquàm falſarios capiatis, & condemnetis eoſdem. Datum Lateran. Sexto Idus Maij Pontificatus noſtri Anno primo.

IIII.

FRATRES MINORES EISDEM PRÆLATIS ſimiliter comendat.

GREGORIVS Epiſcopus, &c. Archiepiſcopis, & Epiſcopis, Abbatibus, Decanis, Archidiaconis, & alijs Eccleſiarum Prælatis. ¶ Cum qui recipit prophetam in nomine prophetę mercedem prophetę recipere mereatur: dilectos filios fratres Minores, qui more Apoſtolorum ſerendo ſemina verbi Dei diuerſas circumeunt regiones, eo deuotioni veſtre fiducialius commendamus, quo ſalutem fidelium propenſius affectantes ardenter cupimus, ut vobis apud Deum ex inde augeatur, cumulum meritorum. Quo circa vniuerſitatem veſtram rogamus, & hortamur attentè per Apoſtolica vobis ſcripta mandantes, quatenus dictos fratres ad uos accedentes, ut circa lucrum animarum, & euangelizationem uerbi Dei ſuum miniſterium exequantur, habeatis eius intuitu commendatos cuius ijdem obſequijs ſunt aſcripti benigne, ac charitatiue recipiatis eoſdem utpote catholicos, & fideles, eiſq; fauorabiles, ac propitij in ſuis neceſſitatibus exiſtatis, credendo firmiter, & certam de ipſis habendo fiduciam, quòd cum ſpiritu, viuant, ſpiritu, & ambulent, ſe operarios in uinca Domini debeant in confuſibiles exhibere. Datum ij. idus Iunij Pontificatus noſtri Anno octauo.

V.

DECLARAT CASVS IN QVIBVS LICITVM eſt fratribus Minor. ingredi Monaſteria S. Claræ Monialium.

Similem declarationem fecit Gregorius XIII. quàm habes infra Conſt. 3.

GREGORIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei dilectis in Chriſto filiabus uniuerſis Abbatiſſis, & Monialibus incluſis monaſteriorum ordinis Sancti Damiani, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Veſtris pijs ſupplicationibus inclinati, fratribus Minoribus, qui monaſterium ueſtrorum obſequijs deputantur, ut pro exercendo monaſteriorum ipſorum opere, uel illis conſeruandis ab incendio, ſeu latronibus defendendis, aut frater præsbyter cum fratrum ipſorum clerico maturo moribus, & ętate pro audiendis confeſsionibus ueſtris

bus ueſtris

bus ueſtris, & extrema unctione, & alijs ſacramentis Eccleſiaſticis exhibendis uobis in firmitate cogente, ac ſepeliendis corporibus decedentium ſororum monaſteria ipſa ſecundum formam quæ in regula ueſtra noſcitur contineri ingredi ualeant liberam concedimus auctoritate præſentium facultatem. Datum Laterani ſexto nonas Iulij Pontificatus noſtri Anno quintodecimo.

INNOCENTIVS QVARTVS.

Genuenſis creatus Pontifex anno Domini 1242. vixit in Pontificatu annos xij. & Beatum Petrum martirem Ordinis Prędicatorum Sanctorum Martyrum cathalogo aſcribendum mandauit.

I.

Prędicatorum Fratribus in partibus Orientalibus, & terris infidelium ad prędicandum Ieſu Chriſti Euangelium proficiſcentibus multa priuilegia concedit.

Similem conceſſionem fecit Sixtus iiij. eiſdem fratribus, quam habes infra Conſtit. 4.

INNOCENTIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs fratribus de Ordine Prædic. in terris Sarracenorum, Paganorum, Græcorũ, Bulgarorum, Cumanorum, Ethiopum, Syrorũ, Iberorũ, Alanorum, Gazarorũ, Gothorum, Zicocorum, Ruthenorũ, Iacobitarũ, Nubianorũ, Georgianorum, Armenorũ, Indorum, Moſtelitarũ, Tartarorum, Hungarorum maioris Hungariæ Chriſtianorum Captiuatorum apud Tartaros, aliarumq; Infidelium nationum Orientis, ſeu quarumcunque aliarum partium proficiſcentibus, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem. ¶ Cum hora undecima ſit diei hominibus ut exeant ad opus, uſque ad mundi ueſperam deputati, & illud Apocalipſis eulogium, citò credatur cum matris Eccleſiæ conſolatione complendum, uidelicet oportere uiros ſpirituales, vitæ munditiam, & intelligentiæ gratiam cum Ioanne ſortitos, populis, & gentibus, linguis regibuſq; multis denuo prophetare, quia non ſequetur reliquiarum Iſrael per Yſayam prophetata ſalutatio, niſi (iuxta Paulum Apoſtolum) prius introeat gentium plenitudo. Nos licet immeriti ſuper apoſtolicæ ſedis ſpeculam conſtituti, fideliter, ac prudenter diſpenſandis Dei miniſterijs, & operibus coadiuuandis intendimus, ſi uergente plenitudine temporis, poſt pia Priorum ſtudia, in uineam Domini Sabaoth nonos, & pęnè nouiſſimos, qui ſapientiam longum didicere per otium, operarios mittere procuramus. Vos igitur quos iuxta profeſſæ Religionis officium, zelus comedit animarum, & in quadriga quarta quàm uarijs charifmatum donis, & fidei fortitudine trahitis, ubiq; diſcurrere, ac uexillum Regis gloriæ procul leuare geſtitis: ad gentes quæ Ieſum Chriſtum Dominum non cognoſcunt, & ad ſubtractionis filios, qui ſacroſanctæ Romanæ Eccleſiæ non obediunt deſtinamus, uobis in remiſſionem peccatorum omnium iniungentes, quatenus ſeminaturi ſuper aquas multas, in illo tantum qui mundum dixit ſe uiciſſe confiſi, ad illuminationem cœteræ multitudinis, & exterminium hæreticæ falſitatis, ad confirmandum nutantium animos, & fidelium confortandos, in luce ſermonis, & certitudine operis, propoſitum uobis iter, ſine quorumlibet offenſione curratis. Vt autem miniſterium ueſtrum honoretur plenius, & honorabilius impleatur, præſentium uobis auctoritate concedimus, ut in terris quæ adhuc ſedis apoſtolicæ magiſterio non intendunt, proponere uerbum Dei, & conſtitutis ibidem (non obſtante ſi aliqua ſunt excommunicatione legati) in uerbis, officio, &

cibo,

cibo,ac in alijs ſecure communicare,& ipſos ſeu etiam alios conuerti ad unitatem Chri
ſtianæ fidei cupientes; recipere, baptizare,& aggregare Eccleſiæ filijs ualeatis, & preſ-
byteri ex uobis, ipſos aggregatos poſsint inſignire caractere clericali, & ipſos ad Aco-
lytatus ordinem promouere. Liceat etiam uobis ibidem redeuntibus ad obedien-
tiam Sedis Apoſtolicæ, qui ſunt excommunicatione ligati, abſolutionis beneficium
iuxta formam Eccleſiæ impertiri, & ſuper eo, diſpenſare cum ipſis, qui ſacros recepe-
runt ordines, & diuina celebrarunt officia ſic ligati, hoc ipſum uobis ſit licitum, circa
illos de terris eiſdem, qui temporibus indebitis, uel infra ætatem legitimam, aut qui
omnes eadem die, uel, ſuperiores prætermiſsis inferioribus, conferre ſeu recipere ordi-
nes præſumpſerunt, (ſi tamen in hoc ſeruata talis forma extiterit, per quam ordi-
nes recepiſſent;) uobis præterea diſpenſare liceat, ut illi ex nationibus veſtræ prædi-
cationi commiſsis, qui poſt ſuſceptionem ſacrorum ordinum, uel in gradibus, & caſi-
bus à diuina minimè lege prohibitis, matrimonia contraxerint, remaneant in eiſdem,
& hi qui ad Eccleſiæ catholicæ redierint vnitatem, vt inter ſuos habitent, eiſq; com-
municent: Nec non, quod Clerici nationum ipſarum, publice ad obedientiam Sedis
Apoſtolicæ redeuntes, gaudeant priuilegio clericali. Sit etiam vobis licitum, omnium
fidelium in terris prædictis confeſsiones audire, ac ipſis iniungere pœnitentias ſaluta-
res, & excommunicatos à Canone vel alio modo, iuxta formam Eccleſiæ abſoluere,
dummodo iniuriam, & damna paſsis ſatisfaciant competenter. Cum irregularibus
autem partium earum in caſibus in quibus ſolent legati Sedis Apoſtolicę diſpenſare, ac
etiam cum Clericis ipſarum partium, patientibus defectum natalium; (dummodo
non ſint de adulterio vel inceſtu, aut de regularibus procreati) ſit vobis diſpenſandi
facultas, Quam circa illos ſimiliter habeatis, qui ab vnitate Eccleſiæ Catholicæ, ſeu Re
ligione, vel clericali ordine diſceſſerunt, ſi humiliter redire voluerint, & dignè ſatis-
facere de commiſsis. Ita quod ipſi Religioſi ad ſua loca, ſalua diſciplina ordinis reſu-
mantur, & illos ex iam dictis qui excommunicationis vinculo ſunt aſtricti, iuxta præ-
miſſam formam, & prædictæ ſatisfactionis modum, abſoluere valeatis, & cum irregu-
laribus ex eiſdem (ſicut eſt expreſſum ſuperius) diſpenſare. Ad hæc ſit vobis abſol-
uendi facultas, occiſſores Clericorum, & religioſarum perſonarum, in prædictis par-
tibus conſtitutos, fundandi de nouo ibidem Eccleſias, & reconciliandi ipſas quæ ſunt
caſu aliquo prophanatæ, ac de nouo fundatis, rectores idoneos prouidendi, & illis qui
de gentibus, vel ſchiſmaticis nouiter ſunt conuerſi, dandi licentiam, vt vxores ſuas,
cum quibus in gradibus à lege diuina non prohibitis contraxerunt, valeant retinere.
De cauſis matrimonialibus quas in partibus illis ad audientiam ueſtram deferre conti-
gerit, legitimè cognoſcendi, ac diſcordantes inter ſe ad inuicem, quod ad pacem, &
concordiam redeant, Necnon quòd inordinate uiuentes, de ſuis exceſsibus ſicut iuſtum
fuerit, ſatisfactionem exhibeant compellendi per cenſuram Eccleſiaſticam, uobis libe-
ra ſit facultas. Inſuper in locis in quibus uos hoſpitari contigerit, uel in locis partium
earundem, in quibus reſidentiam facietis, miſſam, & cœtera diuina celebrare officia,
& in eiſdem partibus, Cimiteria benedicere, ac dare indulgentias, commutare uota,
facultatem, & licentiaam habeatis. Cœterum uobis concedimus, quòd à Catholicis
Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis ordines & alia Eccleſiaſtica Sacramenta ſu-
ſcipere, & altaria portatilia, more ipſorum, à iam præfatis Epiſcopis benedicta, habe-
re, & eis uti poſsitis, ſi contigat uos aliquo caſu, noſtra altariola non habere, ac ue-
ſtes ſacerdotales, altaris pallas, corporalia, per eos qui ex uobis ſunt præsbyteri (Cum
neceſſe vobis fuerit) benedicere, ubi catholicorum Epiſcoporum copia non habetur,
necnon alia facere, quæ ad augmentum Dominici nominis, & ampliationem Catho-
licæ fidei, ac reprobationem et irritationem illorum qui ſacris traditionibus contradi-
cunt, ſicut pro loco, & tempore uidebitis expedire. Nulli ergo omnino hominum
liceat hanc paginam noſtræ conceſsionis infringere uel ei auſu temerario contraire.
Si quis autem hoc attemptare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & bea
torum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Aſsiſij X.
Cal. Auguſti Pontificatus noſtri Anno undecimo.

ALE-

ALEXANDER QVARTVS.

Romanus ad ſummum Pontificatum aſſumptus anno Domini 1255. in quo ſedit annis ſeptem. Beatam Claram ſecundi ordinis S. Franciſci profeſſam, in Sanctarum Virginum cathalogo retulit.

II.

Declarat conuentiones, & pacta in prȩiudicium Ordinis abſque licentia generalis, aut Prouincialis facta, irrita & inania eſſe.

Idem declaratum fuit per Honorium III. infra Conſt. 2. & per Iulium II. Conſt. 3.

ALEXANDER, Epiſc. &c. Generali miniſtro fratrum de Ordine Min. Mente ſollicita debent à nobis illa corrigi, ac etiam in irritum reuocari, ſi non ſolum iuri contraria ſed pijs locis quamplurimum ſunt nociua. Sanè lecta coram nobis tua petitio continebat, quòd licet fratres ordinis tui ex ſtatuto ſeu conſuetudine ipſius ordinis abſque tuo, & ſuorum prouincialium miniſtrorum aſſenſu nullas ſuper his poſsint compoſitiones facere quæ ad eundem noſcuntur ordinem pertinere, nonnulli tamen guardiani cuſtodes, & fratres ipſius ordinis pro redimendis vexationibus, quæ ſibi à religioſis perſonis, & clericis ſecularibus ſæpȩ ſæpius inferuntur: diuerſas cum eis compoſitiones, & pacta obligationibus interpoſitis, & adiectis conditionibus ſuper locis ad dictum ordinem pertinentibus eorumq: cimiterijs ſine tua, & ipſorum miniſtrorum licentia ſunt inire coacti. Quare pro parte tua humiliter petebatur à nobis, vt cum compoſitiones, pacta, conditiones, & obligationes huiuſmodi redundent in graue detrimentum ordinis memorati, ſubuenire ſuper hoc paterna diligentia curaremus. Nos itaque tuis ſupplicationibus inclinati, compoſitiones, conditiones, obligationes, & pacta omnia quocunque nomine cenſeantur, quæ ſuper præmiſsis abſque tua, & dictorum miniſtrorum prouincialium licentia, & aſſenſu contra huiuſmodi prædicti ordinis ſtatutum, vel conſuetudinem taliter inita eſſe noſcuntur cum ſint temeraria penitus, & indigna, præſentium auctoritate irrita decernimus, & nullius exiſtere firmitatis, ac miniſtros, guardianos, cuſtodes, & fratres eoſdem ad eorum obſeruantiam non teneri. Nulli ergo, &c. Datum Anagnie. VII. Cal. Auguſti. Pontificatus noſtri Anno quinto.

II.

MANDAT VNIVERSIS ECCLESIARVM Prælatis, vt permittant fratribus, eorum obſeruantijs, Indulgentijs, ac literis ab Apoſtolica ſede eis conceſsis liberè vti.

ALEXANDER Epiſcopus, &c. Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, Prioribus, Archipresbyteris, & alijs Eccleſiarum prelatis. Patris æterni benignitas pro ſui nominis attollenda gloria, & fidelium procuranda ſalute inter perſonas plurimas diuinis obſequijs, deputatas viros in Eccleſia ſua ſancta conſtituit conuerſationis, & uitȩ honeſte conſpicuos, ac ſcientiȩ titulis inſigni-

tos. Hi ſunt dilecti Deo, & hominibus fratres Ordinis Minorum, & Prædicatorum, qui ſuum ſemper affectum ad amorem cœleſtium dirigentes, uirtutem diuini nominis per orbem terrarum publicant, & Chriſtianæ religionis ampliando cultum uigili attentione deſudant. Hi ſunt qui uitam, & merita beatiſsimi Pauli Apoſtoli contemplantes gloriantur in ſola Cruce Domini ſpernendo mundi ſolatio pro delicijs paradiſi. Hi ſunt qui hoſtes animę per Scutum fidei, Loricam iuſtitiæ, gladium ſpiritus, ſalutis galeam, Haſtam perſeuerantię debellantes obtinere ſatagunt, ut catholicis uniuerſis Fidei ſpei, & charitatis augmenta proueniant, ac perfidis veritatis via pateat, & hæreticè prauitatis inſania euaneſcat. De tantorum ſiquidem meritorum prouenit claritate, quod nos fratres eoſdem in Chriſto affectu ſynceriſsimo diligamus, & ipſos ubique terrarum ſtatu gaudere pacifico affectamus, pro re indigna, & nimis amara ducentes ſiquis de numero fidelium, & potiſsime prælatorum eos aliquibus turbat iniurijs, vel offenſis. Rogamus itaque deuotionem veſtram, & per Dei miſericordiam obſecramus per Apoſtolica ſcripta vobis mandantes, ac in remiſſionem vobis peccaminum iniungentes: quatenus illos qui ſunt ex eis in veſtris ciuitatibus, & dioceſibus conſtituti, ſeu qui ad præſentiam veſtram quandocunque peruenerint: pro Diuina, & noſtra reuerentia affabiliter; & benignè recipere ac eos veſtræ charitatis ſtudeatis pifluentia conſouere: permittendo vti libere regularibus eorum obſeruantijs, & ſtatutis per Sedem Apoſtolicam approbatis, ac etiam indulgentijs, & literis quas circunſpecta pietas ſedis eiuſdem olim conceſſiſſe dignoſcitur de ſua gratia ſpeciali. Cęterum prædictos fratres de fauoris veſtri plenitudine plenius honorantes eis liberaliter concedatis, vt quæ ſunt opportuna pro animarum ſalute fieri ab eis auctoritate veſtra liberè valeant exerceri, præſertim cum ipſi cordi habeant myſterium ſuū ita laudabiliter, & prudenter exequi, quòd exinde apud vos poſſint ſynceram, & ſtabilem beneuolentiam promereri. Preces autem noſtras, quas vobis ex intimo cordis affectu dirigimus ſic adimpleat veſtra ſynceritas, quòd propter hoc vobis gratioſi fauoris præmia opportuno tempore compenſemus. Datum Neapoli V. idus Aprilis Pontificatus noſtri Anno primo.

III.

CONCEDIT FRATRIBVS MINORIBVS QVOD de male acquiſitis, & incertis relictis, poſſint quęcunque ſibi donantur licitè recipere.

Similem conceſſionem fecit Vrbanus IIII. fratribus Carmelitis infra Conſt. 10.

ALEXANDER Epiſcopus, &c. Generali, & Prouincialibus miniſtris, ac fratribus ordinis fratrum Minorum fe. re. I. Papa prædeceſſor noſter, & nos poſtmodum ad inſtar ipſius dilectis filijs magiſtro, & fratribus militiæ templi Hieroſolymitani pro exoneratione debitorum quibus tenetur, decuntur, vt de uſuris, rapinis, & alias quocunque modo illicite acquiſitis, quæ Chriſti fideles mandant reſtitui in vltima uoluntate vel dum uiuunt, etiam ſi ſoſpitate fruuntur reſtituere ſunt parati, ſi quibus ipſorum reſtitutio fieri debeat omnino ignorari non poſſunt, necnon de legatis indiſtinctè in pios vſus relictis non expreſſis locis aliquibus, uel perſonis uſque ad decem milia marcarum argenti ubique locorum extra regnum Alemaniæ recipere ualeant: per Apoſtolicas ſub certa forma literas dicimur conceſſiſſe, diuerſis ſuper hoc eis executoribus deputatis. Verum quia ſicut intelleximus dicti magiſtri, & fratres ſuper præmiſſis, quæ ſitę uobis; ſiue diſpoſitioni, uel ordinationi alicuius, uel aliquorum ex uobis quomodolibet relinquuntur, ſeu ſi executores decedontium de talibus eorum diſpoſitioni relictis uobis uelint aliqua elargiri, nos occaſione conceſsionis huiuſmodi inquietant multipliciter, & moleſtant. Nos, ac uolentes pa-

ci, &

ci, & tranquilitati ueſtræ paterna ſuper hoc ſollicitudine prouidere: uobis uniuerſis, & ſingulis, ut per tales literas prædictis magiſtro, & fratribus ab Apoſtolica Sede conceſſas nullum nobis ueſtroq; ordini præiudicium generetur, quin eiſdem literis nequaquam obſtantibus ea quæ de præmiſsis uobis, & ipſi ordini relinquuntur, & ab executoribus decedentium exhibentur, recipere, ac de ijs quæ ueſtræ committuntur diſpoſitioni ordinare, ac diſponere libere ualeatis authoritate præſentium indulgemus prædictis magiſtro, & fratribns, ac etiam executoribus eorundem in uirtute obedientiæ diſtrictius inhibentes, ne uos, uel ueſtrum aliquos prædictarum litterarum prætextu moleſtare contra huiuſmodi tenorem inquietare, ſeu quomodolibet perturbare præſumant. Nos enim nihilominus omnes excommunicationis, ſuſpenſionis, interdicti ſententias quas per eoſdem executores in ueſtros, uel ueſtrum aliquos occaſione huius promulgari contigerit decernimus irritas, & inanes. Nulli ergo, &c. Datum Viterbij XVII. Cal. Nouembris. Pontificatus noſtri anno tertio.

VRBANVS QVARTVS

Gallus coronatus Pontifex, prid. non. Septembris 1261. obijt Cal. Octobris 1264.

I.

Indulget Magiſtro Generali, & Prioribus Fratrum Prædicatorum, vt vota quæcunque ordinum intrantium in obſeruantias regulares commutare valeant.

VRBANVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Magiſtro, Prioribus, & uniuerſis fratribus ordinis Prædicatorum, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem. ¶ Qui ex Apoſtolici cura tenemur officij circa religionis augmentum, attenti, & uigiles inueniri, ſuper his dignè uotis ueſtris annuimus, in quibus honorem ueſtri ordinis, & animarum ſalutem contineri ſentimus, Hinc eſt quod nos ueſtris ſupplicationibus inclinati, ut ſi aliqui, uotis aliquibus ſunt aſtricti, qui in ordine ueſtro habitum religionis aſſumunt, uota huiuſmodi, & pœnitentias eis impoſitas, cum profeſſionem in ordine ipſo emittunt, dummodo uota ipſa non fuerint de tranſeundo ad ordinem obſeruantiæ arctioris, Magiſter, & Priores ipſius ordinis, qui pro tempore fuerint, ac uices eorum gerentes, poſſint in obſeruantias eiuſdem ordinis, commutare, uobis auctoritate præſentium indulgemus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, uel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præſumpſerit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Viterbij Idibus Ianuarij Pontificatus noſtri anno primo.

II.

STATVIT QVOD FRATRES ORDINIS Carmelitarum poſſint de vſuris, & aliàs male acquiſitis, ac relictis incertis vſque ad centum marchas licitè recipere.

Quo ad bona incerta reſtituenda per intrantes religionem vide declarationem Maris Magni, vt infra in eius ſummario .§. 27. & in bulla Sixti IIII. Conſt. 1.

VRBANVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Priori, & fratribus ordinis Beatiſſime Dei genitricis ſemperq; Virginis Marię, de Monte Carmeli, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Meritis veſtræ Religionis inducimur, vt uos proſequamur gratia quæ veſtris neceſſitatibus eſſe dignoſcitur opportuna. Hinc eſt quod nos veſtris ſupplicationibus annuentes, vt de vſuris, & rapinis, & aliàs malè acquiſitis ſi quibus harum reſtitutio fieri debeat omnino inueniri, & ſciri non poſſit, necnon de quibuſcunque legatis indiſtinctè ad pios vſus relictis, dummodo executorum teſtamentorum ad id accedat aſſenſus, ac redemptionis votorum quæ fuerint auctoritate diocęſanorum Pontificum commutata (hieroſolimitañ. dumtaxat voto excepto) vſque ad ſummam centum marcharum argenti recipere valeatis, auctoritate vobis præſentium duximus concedendum, ſi pro ſimilium receptione alias non ſitis à Sede Apoſtolica huiuſmodi gratiam conſecuti. Ita quòd ſi aliquid de ipſis centum marchis dimiſeritis, vel reſtitueritis, aut dederitis illis à quibus eos receperitis, huiuſmodi dimiſſum, vel reſtitutum ſiue datum nihil ad liberationem proſit eorum, nec quantum ad id habeantur aliquatenus abſoluti. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, uel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Viterbij ſextodecimo Cal. Octobris Pontificatus noſtri anno primo.

CLEMENS QVARTVS

Gallus ad Apicem Apoſtolatus aſſumptus viij. Cal. Martij 1265. obijt iij. Cal. Decembris 1268.

I.

Prohibet quibuſcumque Eccleſiarum Prælatis Regularium priuilegia clara, vel dubia interpręrari.

Sed quibus concedatur illorum interpręratio, & quomodo fieri debeat, vide infra Conſt. 1. Iulij II. & Gregorij XIIII. Conſt. 3.

CLEMENS Epiſcopus, &c. Magiſtro, & fratribus ordinis Prædicatorum, & Generali miniſtro, & fratribus Ordinis Min. ¶ Ordinis veſtri ſacra religio ſub qua virtutum Domino in humilitate ſpiritus laudabiliter deſeruitis promeretur, vt nos ipſum ordinem ſyncera diligentes in Domino charitate: illa vobis libenti animo concedamus: per quæ materia ſubmota grauaminis ſtatus veſtri tranquilitas procuretur. Sanè tranſmiſſa nobis conqueſtione

queſtione monſtraſtis, quòd nonnulli Archiepiſcopi, & Epiſcopi, & alij Eccleſiarum Prælati veſtris libertatibus derogantes, indulgentias ſeu priuilegia vobis ab Apoſtolica Sede conceſſa interpretari, & ad ſuum intellectum trahere moliuntur, quanquam intellectum ipſum verba indulgentiarum, & priuilegiorum huiuſmodi exprimere videãtur, ac vos iuxta ipſorum interpretationem priuilegia ipſa ſeruare compellunt in veſtrum non modicum præiudicium, & grauamen. Quia verò ſuper hoc Apoſtolicæ prouiſionis remedium implorastis: nos veſtris ſupplicationibus annuentes, ne præfati Archiepiſcopi, Epiſcopi, & Prælati alij prædicta priuilegia, & indulgentias ſiue clara quæ interpretatione non indigent ſiue dubia contineant decetero interpretari præſumant auctoritate præſentium diſtrictius inhibemus, volentes vt cum eius ſit interpretari cuius eſt condere, interpretatio ſuper huiuſmodi dubijs, & obſcuris dictę Sedis iudicio requiratur. Nulli ergo hominum liceat, &c. Datum Viterbij nonis Iulij Pontificatus noſtri Anno quarto.

II.

PROHIBET NVLLVM MONASTERIVM Regularium infra ſpacium CCC. Cannarum à Fratrum Minorum Monaſterijs menſurandarum ædificari poſſe ſeu ædificatum recipi.

CLEMENS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs generali, & Prouincialibus miniſtris, ac vniuerſis fratribus ordinis Fratrum Minorum ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Ad conſequendam gloriam celeſtis patrie ſic diuina pietas homilitatem veſtrã per ſuam gratiam cernitur allexiſſe; quòd ſemper ad hoc intenti eſtis, & vigiles, vt illam vobis, proximis per innocentis vitæ ſtudium acquiratis. Hæc enim, & alia ſancta pauperrime religionis veſtræ merita nos inducunt, quòd ſumus ex intimo cordis affectu ſolliciti vt in omnibus, quæ ad Dei laudem, & tranquillum ſtatum deuotionis veſtræ cupitis habeamus prouidentiæ ſtudium efficacis. Sanè non ſine quadam turbatione animi frequenter audiuimus, quòd inter vos, & religioſos aliquos illa de cauſa ęmulationis, & diſſenſionis materia oriretur, quia ipſi domos, & Eccleſias regulares iuxta loca veſtra non ſine veſtro graui præiudicio, & diſpendio manifeſto quandoque conſtruere præſumebant. Cum itaque ad Apoſtolici ſpectet officij dignitatem de regno militantis Eccleſiæ cuiuslibet ſcandali materiam abolere, nos digne valentes, quòd huiuſmodi emulationis, & diſſenſionis occaſio per diligentiæ noſtræ ſtudium amputetur, auctoritate præſentium ordinamus, & diſtrictè inhibemus, quod nulli liceat ammodo de prædicatorum, pœnitentiæ Ieſu Chriſti, Beatæ Mariæ de Monte Carmel. hæremitarum Sancti Auguſtini. Sanctę Claræ, alijsq; ordinibus in paupertate fundatis, nulliq; mulierum de prædictis ſeu quibuſcunque alijs ordinibus aliquod Monaſterium, Eccleſiam, vel Oratorium edificare, ſeu conſtruere, nulli quoque ſeculari, vel religioſo cuiuſcunque profeſſionis Eccleſiam, vel Monaſterium, ſeu Oratorium iam ædificatum in aliquem transferre de ordinibus memoratis infra ſpaciũ CCC. Cannarũ à veſtris Eccleſijs menſurandarum per aerem, et vbi alias rectè menſurari loci diſpoſitio non permittit. Præterea ſtatuimus, vt quicquid contra huiuſmodi ordinationis, & inhibitionis noſtrę tenorem ex nunc in antea edificatum fuerit diruatur. Et ne de noticia ordinum, & quantitate cannarum huiuſmodi aliqua poſſit dubitatio exoriri. illos ordines intelligi volumus in paupertate fundatos, qui ex regula, vel conſtitutionibus ſuis extra ſepta Eccleſiarum Monaſteriorum ſuorum, vel officinarum eorum, & clauſuram ipſorum nullas debent poſſeſſiones habere, quòd ſi aliquis de ordinibus ipſis poſſeſſiones in aliquibus membris ſuis habere in alijs verò non habere noſcatur, eum quo ad ordinationem. inhibitionem, & ſtatutum huiuſmodi prædictis ordinibus in paupertate fundatis annumerari uolumus, & quamlibet cannarum ipſarum octo palmorum longitudinem continere, non obſtantibus uaria locorum conſuetudine ſiue priuilegijs, indulgentijs, ſeu litteris quibuſcunq;

tam

tam ſupradictis, quàm mulieribus, uel eorum alicui ab Apoſtolica Sede ſub quacunq; forma conceſſis; ſeu etiam concedendis quæ de præſentibus ſpecialem, & expreſſam non fecerint mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ ordinationis, inhibitionis, & conſtitutionis infringere, uel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Peruſij duodecimo Cal. Decembris. Pontificatus noſtri Anno primo,

---

III.

MODERATVR PRÆDICTA CONSTITVTIO, & reſtringitur ad 140. cannas pro Fratribus Prędicatoribus.

Ampliatur per Iulium II. pro Fratribus Minoribus de obſeruantia ad CCC. cannas, vt infra Conſt. 2.

CLEMENS Epiſcopus, &c. Magiſtro, ac vniuerſis prioribus ordinis fratrum Prædicatorum. ¶ Quia plerumq; in futurum euentibus ſic humani fallitur incertitudo iudicij, vt quod utile coniectura veriſimilis imò etiam attentata interdum conſideratio pollicetur, non ſolum inutile ſed damnoſum reperiri contingat, nonnunquam quod conſultè ſtatuitur, poſtmodum conſultius irritatur. Hoc quippe neceſſitas præſentis prouiſionis euidenter oſtendit. Dudum ſiquidem, ut inter religioſos potiſſimè per noſtræ diligentiæ ſtudium emulationis, & diſſenſionis tolleretur occaſio, & charitatis integritas ſeruaretur, per noſtras ſub certa forma litteras ordinandum duximus, & diſtrictius inhibendum, quòd nulli liceret ex tunc de fratrum Minorum, pœnitentiæ Ieſu Chriſti, Beatæ Mariæ de Monte Carmeli, Hæremitarum Sancti Auguſtini, Sanctæ Claræ, alijſq; ordinibus in paupertate fundatis, nulliq; mulierum de prędictis ſeu quibuſcunque alijs ordinibus aliquod Monaſterium, Eccleſiam, vel Oratorium edificare, ſeu conſtruere, nulli quoque ſeculari, vel religioſo cuiuſcunque profeſſionis Eccleſiam, Monaſterium, ſiue Oratorium iam edificatum in aliquem transferre de ordinibus memoratis infra ſpacium CCC. cannarum à ueſtris Eccleſijs menſurandarum per acra, etiam vbi alias recte non permitteret loci diſpoſitio menſurari; ſtatuentes, vt quicquid contra huiuſmodi ordinationis, & inhibitionis noſtræ tenorem ex tunc edificatum exiſteret, dirueretur omnino. Verum quia quod ad pacem ueſtram, & prædictorum, & ordinum prouiſum fuerat, non ſolum uobis ſed etiam multis alijs qui propter prædictum diffuſum cannarum ſpacium in huiuſmodi ordinatione, ac inhibitione contentum quaſi ab omnibus ſolemnibus etiam ciuitatibus inueniebantur excluſi ad ſcandalum ceſſiſſe comperimus, diuerſis propterea materijs ſuſcitatis nos ſuper his cum fratribus noſtris deliberatione præhabita huiuſmodi ſpacium de ipſorum fratrum conſilio reſtringentes, ipſum ad CXL. cannas duximus reducendum, omnibus alijs quæ in præmiſſis litteris continentur in ſuo robore duraturis. Nulli ergo, &c. Datum Viterbij IIII. Cal. Iulij. Pontificatus noſtri Anno quarto.

CON-

IIII.

CONCEDIT FRATRIBVS MINORIBVS Conuentualibus poſſe in bonis ſuccedere, ac ſi eſſent in ſeculo, & de eis diſponere.

2 Ampliorem conceſſionem fecit Sixtus Quartus, Fratribus Minoribus, quoad prædicta quam habes infra Conſt. 5. & 15.

CLEMENS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Magiſtro, & fra
tribus Ordinis Prædicatorum, necnon miniſtro Generali Ordinis Fratrum
Minorum, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Obtentu diuini no
minis, cuius cultui ſub ſacræ ueſtræ Religionis obſeruantia ſtudetis mente
deuotiſſima deſeruire uotis ueſtris libenter annuimus, & petitiones ueſtras in his quæ
digne depoſcitis fauorabiliter exaudimus. Ex parte ſiquidem ueſtra fuit propoſitum
coram nobis, quod nonnulli Prælati, Clerici, & Laici in diuerſis mũdi partibus conſti
tuti aſſerentes uos mundo fore mortuos, nec ualentes proprium poſſidere, uos occa-
ſione huiuſmodi à quibuslibet ſucceſſionibus excludere moliuntur. Quare pro parte
ueſtra fuit nobis humiliter ſupplicatum, ut ne contingat uos propter huiuſmodi præ-
ſumptionem talium aliquod incurrere nocumentum, congruum remedium adhibere
paterna diligentia curaremus. Nos itaque ueſtris petitionibus benignius attendentes
auctoritate Apoſtolica declaramus, quòd uos in temporalibus bonis in quibus ſucce-
deretis in ſeculo exiſtentes licitè poſſitis ſuccedere, & bonorum ipſorum poſſeſſionem
apprehendere, ac uendere liberè bona ipſa eorumq. precium in utilitatem ueſtram con
uertere, prout uobis melius uidebitur expedire. Vniuerſas autem interdicti, ſuſpen-
ſionis, & excommunicationis ſententias quas contra præſentis declarationis tenorem
per quemcunque fieri contigerit, decernimus irritas, & inanes. Nulli ergo omnino
hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis, ac conſtitutionis infringere uel ei
auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, &c. Datum Pe-
ruſij II. Idus Februarij Pontificatus noſtri Anno primo.

V.

CONCEDIT PRÆLATIS ORDINIS, VT CVM proferentibus excommunicationis ſententiam ſine ſcriptis, ſi eo interim celebrauerint poſſe diſpenſare.

CLEMENS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Magiſtro, & Prio
ribus Prouincialibus ordinis Prædicatorum, Salutem, & Apoſtolicam bene-
dictionem. ¶ Exigentibus veſtræ deuotionis meritis, uotis ueſtris liben-
ter annuimus, & petitiones ueſtras quantum cum Deo poſſumus, fauorabi-
liter exaudimus. Ex parte ſi quidem ueſtra fuit propoſitum coram nobis, quod con-
tingit interdum, quòd aliqui ex fratribus ueſtris, excommunicationis, ſuſpenſionis;
aut interdicti ſententias, ex quadam in cautela proferunt ſine ſcriptis, & poſtmodum
ex quadam ſimplicitate, plerumq; diuina officia, contra conſtitutionem ſuper hoc
æditam, celebrant infra menſem, ſuper quo petijſtis, eis Apoſtolicæ Sedis prouiden-
tia ſubueniri. Nos igitur ueſtris ſupplicationibus inclinati, præſentium uobis aucto-
ritate concedimus, ut ſinguli ueſtrum, in proprijs conuentibus, & locis uobis commiſ-
ſis, cum

ſis, cum fratribus conſtitutis ibidem, ſuper irregularitate huiuſmodi diſpenſetis, impoſita eis ſuper hoc pœnitentia competenti, & quòd de cætero in ſimilibus non excedant. Quod ſi aliqui ueſtrum in huiuſmodi caſu exceſſerint, confeſſoribus quos pro tempore uos habere contigerit, diſpenſandi modo prædicto uobiſcum, libera ſit de noſtra conceſſione facultas. Nulli ergo, &c. Datum Peruſij Quinto Cal. Iul. Pontif. noſtri anno primo.

VI.

INHIBET SVB EXCOMMVNICATIONIS latæ ſententiæ pœna, ne fratrum Eccleſijs, & locis iniuriam, ſeu violentiam damnabilis inferatur.

Quæ dicatur atrox iniuria, vel damnabilis violentia vide infra declarationem Ioannis XXII. Conſt. 2.

CLEMENS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Magiſtro, Prioribus, & fratribus ordinis Prædic., ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ In quibuſdam locis aliquando, illas prout accepimus perſecutiones, & anguſtias ſuſtinetis, vt vix ſit vobis poſſibile, quod ibidem conditori omnium valeatis (prout cupitis) deuotum impendere famulatum. Hinc eſt quod nos veſtræ prouidere quieti, ac malignorum malicijs obuiare volentes, vt nullus de cætero, Eccleſias, aut loca veſtra, auſu temerario præſumat infringere, aut in illis violentiam damnabilem exercere, auctoritate præſentium diſtrictius inhibemus. Illi vero qui diuini poſtpoſito timore nominis, ſecus facere præſumpſerint, ipſo facto ſententiam excommunicationis incurrant, à qua non poſſint abſolui niſi per Sedem Apoſtolicam, vel per conſeruatores, ab ea vobis, aut eidem ordini deputatos. Nulli ergo, &c. Datum Peruſij Septimo Idus Maij Pont. noſtri Anno primo.

VII.

DECLARAT PRIVILEGIA FACVLTATES Regularibus ab ordinarijs conceſſe, eis perdurare poſt mortem eorumdem ordinariorum, etiam ipſis Eccleſijs vacantibus, & donec de paſtore illis fuerit prouiſum.

CLEMENS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Magiſtro, & fratribus ordinis Prædicatorum, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Exigentibus veſtræ deuotionis meritis, votis veſtris libenter annuimus, & petitiones veſtras, quantum cum Deo poſſumus, fauorabiliter exaudimus. Ex parte ſi quidem veſtra fuit propoſitum coram nobis, quod licet vobis à nonnullis Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & alijs Eccleſiarum Prælatis, audiendi confeſſiones ſubditorum ſuorum, necnon prædicandi, & aliqua vota in alia pietatis opera commutandi, in ſuis Ciuitatibus, & Diœceſibus, licentia ſit conceſſa, quia tamen ipſis prælatis decedentibus, vti licentia huiuſmodi, Eccleſijs ſic vacantibus dubitatis, nobis humiliter ſupplicaſtis, vt prouidere uobis ſuper hoc paterna diligentia curaremus. Veſtris igitur ſupplicationibus inclinati, præſentium vobis auctoritate concedimus, vt in huiuſmodi caſu, poſſitis vti tandiu liberè prædicta licentia, donec viduatis Eccleſijs prouiſum fuerit de paſtore. Nulli ergo. Datum Peruſij XVII. Cal. Iulij Pont. noſtri anno primo.

INHI-

VIII.

INHIBET FRATRIBVS AD EPISCOPATVM aſſumptis, ne conſecrationis munus recipiant: niſi ea omnia quę ab ordine habent prius conuentui reſignent ſub pœna ſuſpenſionis, & Pontificalis Miniſterijs.

CLEMENS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Magiſtro, & vniuerſis Prioribus, & fratribus ordinis Prædicatorum ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Prouidentia laudabilis, & ſalubris in cunctis veſtris haberi decet operibus, vt exinde claritatem nominis in conſpectu Dei, & hominum habeatis. Cum itaque (ſicut aſſeritis) contingat interdum, quòd illi ex vobis qui de ordine veſtro ad Archiepiſcopatus, & Epiſcopatus, & alias prælaturas Eccleſiaſticas aſſumuntur, non conſiderantes quòd ex profeſſione in ipſo emiſſa ordine, nihil habent proprium quòd ſibi ſpecialiter valeant retinere, libros, & alia quæ apud eos huiuſmodi tempore promotionis habent, vſibus proprijs applicare ſecumq́; reportare præſumant in propriæ ſalutis diſpendium, & dicti ordinis non modicum detrimentum. Nos præſumptioni huiuſmodi volentes ſalubriter refragari, Vniuerſis fratribus dicti ordinis, ad huiuſmodi Archiepiſcopatus, Epiſcopatus, & Prælaturas de cœtero aſſumendis, auctoritate præſentium diſtrictius inhibemus, ne conſecrationis munus quoquomodo recipiant, antequàm libros, & bona contingentia ordinem memoratum, quæ apud eos tempore ſuæ promotionis habere contigerit, Prioribus, & Conuentibus de quibus aſſumpti fuerunt, cum integritate reſignent, niſi forſan ijdem priores de conſenſu ipſorum conuentuum, vſum illorum ad certum tempus eis duxerint concedendum. Alioquin eo ipſo ab executione pontificalis miniſterij nouerint ſe ſuſpenſos, inter huiuſmodi autem libros non intelligimus comprehendi, quaternulos, & illas cartulas, vel membranas, in quibus dicti fratres ſibi certa notabilia cum aliquibus priuatis ſermonibus collegerunt. Nulli ergo, &c. Datum Viterbij quintus Idus Iunij Pontificatus noſtri anno quarto.

IX.

CONCEDIT FRATRIBVS ORDINIS Æremitarum Sancti Auguſtini poſſe eiuſdem Ordinis Mantellatis ſeu Pinzocheris Sacramenta Euchariſtię, & extremę Vntionis miniſtrare, illorumq́; corpora ad proprias Eccleſias tumulanda deferre.

CLEMENS Epiſcopus, &c. Dilectis filis generali, ac alijs Prioribus, & fratribus, Ordinis Sancti Auguſtini ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Ad fructus vberes; & infra. ¶ Et vt virgines, viduæ, coniugatę perſonæ, Mantellate, ſeu Pinzochore dicti ordinis nuncupate prædictæ tanto feruentius iuxta earum viuendi ritum, & morem ſub cura, & ſecundum ſtatuta dicti Ordinis, ac ordinata per prefatum Bonifacium Nonum nuncupatum in dictis ſuis litteris, vt præfertur auctoritate Martini, & Eugenij prædeceſſorum prædictorum confirmata diuinis ſtudeant vacare beneplacitis quanto maioribus priuilegijs, & fauoribus præfate ſedis propterea ſe cognouerint fore refectas motu, ſcientia, & auctoritate præſa-

tis volumus, & eiſdem perſonis concedimus quod omnibus, & ſingulis priuilegijs immunitatibus, & fauoribus gratijs, & indultis ſpiritualibus, & temporalibus ordini, & fratribus prædicti conceſsis, & concedendis, & quibus illi in genere quomodolibet potiuntur, & gaudet tam in vita, quam in mortis articulo, etiam circa peccatorum remiſſionem, & iniunctarum pœnitentiarum relaxationem vti potiri, & gaudere, ac participes eſſe poſsint, & debeant liceatq; fratribus prędictis eiſdem Pinzocheris, & Mantellatis perſonis in earum etiam domibus quotiens opus fuerit Euchariſtiæ, & extremæ Vnctionis Sacramenta miniſtrare, & dum eas decedere contigerit illarum cadauera ad eorundem Fratrum Eccleſias tumulanda deferre etiam parrochialium Eccleſiarum perſonarum earundem rectorum licentia deſuper minimè requiſita, & contradictione qualibet non obſtante. Et ne oblati eiuſdem ordinis quorum Bonifacius octauus prædeceſſor præfatus in dictis ſuis litteris meritò conſiderationem habuiſſe videtur, eorum purè deuotionis ad ordinem ipſum fruſtrentur effectu omnia, & ſingula circa fratres, & ſorores de pœnitentia, ac Mantellatas, & Pinzocheras nuncupatas perſonas prædictas in prędictis, & præſentibus litteris ſtatuta conceſſa, & ordinata, aut illis, & fratribus prædictis in earum commodum, & fauorem indulta ad eaſdem dicto ordini nunc, & pro tempore oblatas, & commiſſas vtriuſque ſexus perſonas eiſdem ſcientia, & motu, & auctoritate extendimus, & ampliamus, ac in eis locum habere debere perinde, ac ſi per eiſdem oblatis perſonis, & circa illas emanaſſent decernimus volumus, & ordinamus.

HONORIVS QVARTVS.

Romanus creatus Pontifex xvij. Cal. Maij 1285. obijt Romę xvj. Cal. Februarij 1287. fratribus Carmelitanis hiſpida, & inculta palla indultis cappam albam ſuper tunica, & ſcapulari cicerculi coloris conceſsit.

I.

Indulget fratribus, quod diœceſanis recuſantibus, & vltra quatuor menſes differentibus ponere primum lapidem, vel benedicere illorum Eccleſias, & Oratoria poſsint pro ijs obtinendis alios catholicos adire Epiſcopos.

Iſtud conceſsit, & ampliauit fratribus Minoribus de obſeruantia Leo X. vt infra in ſua Conſt. 5.

HONORIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Dilectis filijs Magiſtro, & fratribus Ordinis Prædicatorum ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Ex parte veſtra fuit propoſitum coram nobis, quod licet vobis per ſpecialia priuilegia Sedis Apoſtolicæ ſit indultum, vt ad Ciuitates, vel Villas, vbi Religioſæ, ac honeſte commorari poſſitis, à populis euocati accedere, ibiq; pro veſtris vſibus edificia, & Eccleſias ſiue Oratoria conſtruere valeatis. Diœceſani tamen locorum, in Eccleſijs ſeu Oratorijs quæ de nouo vultis conſtruere primarium lapidem ponere, & conſtructa conſecrare, ac Cimiteria vobis iuxta Eccleſias, vel Oratoria prædicta benedicere denegant pro ſuo libito voluntatis. Aliqui vero Diœceſanorum ipſorum cum ad Eccleſias, & loca veſtra pro præmiſſis exequen. accedunt propter euectionum, & perſonarum multitudinem quas ſecum ducunt

grauant

grauant vos non modicum in expenſis. Quare nobis humiliter ſupplicaſtis, vt prouidere vobis ſuper hoc paterna ſolitudine curaremus. Nos itaque veſtris ſupplicationibus inclinati, deuotioni veſtræ auctoritate præſentium indulgemus, vt ſi Diœceſani prædicti à vobis humiliter requiſiti, huiuſmodi lapidem in prædictis Eccleſijs, vel Oratorijs ponere, ac Eccleſias, vel Oratoria prædicta, ac etiam Altaria veſtra conſecrare, & Cimiteria benedicere denegauerint, vel id facere vltra quatuor menſes diſtulerint, vos per quoſcunque malueritis Epiſcopos gratiam, & communionem Apoſtolicæ Sedis habentes, præmiſſa recipere licitè valeatis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romę apud Sanctam Sabinam ſeptimo Cal. Decembris Pont. noſtri anno pri.

II.

DECLARAT COMPOSITIONES, ET PACTA inita cum quibuſcunque perſonis in præiudicium iurium comunium, & priuilegiorum Ordini conceſſorum nulla, & irrita eſſe.

Similem declarationem habes ſupra ab Alexandro iiij. factam Conſt. 1. & infra Iulij ij. Conſt. 3.

HONORIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs magiſtro, & fratribus ordinis Prædicatorum, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Religionis fauor, ſub qua virtutum Domino deſeruitis, & fructus vberes qui ex veſtris laboribus in Eccleſia vniuerſali diuina gratia cooperante proueniunt, nos inducunt, vt illa uobis fauorabiliter concedamus, per quæ ab impedimentorum obſtaculis liberati, fructificare liberius in eadem Eccleſia valeatis. Sane ex parte ueſtra fuit propoſitum coràm nobis, quòd nonnulli Priores, & fratres veſtri ordinis, in receptionibus domorum, & locorum eiuſdem ordinis, cum Prǫlatis, Rectoribus, & Clericis Eccleſiarum, in quarum Territorio domus, & loca prædicta conſiſtunt, ſine tua fili magiſter, & alicuius prædeceſſorum tuorum, ac generalis capituli ordinis prædicti licentia, & aſſenſu, compoſitiones, & pacta varia, in præiudicium indulgentiarum, ac priuilegiorum Apoſtolicæ Sedis eidem ordini conceſſorum inire temere præſumpſerunt, cum id eis nec ex adminiſtratione competeret, nec ex ſpeciali eſſet conceſſione commiſſum, nec à te tuis ue prædeceſſoribus, pręfate magiſter, uel ab eodē Capitulo fuerunt compoſitiones, & pacta huiuſmodi acceptata. Quare nobis humiliter ſupplicaſtis, vt cum ex conuentionibus, & pactis eiſdem præſumptis, taliter in his quæ ordini præfato tam ex Apoſtolicæ Sedis priuilegijs, ac indulgentijs, quam à iure communi conceſſa eſſe noſcuntur, nimium derogetur, prouidere ſuper hoc paterna ſollicitudine curaremus. Nos itaque uolentes ſuper hoc de benignitate Apoſtolica prouidere, preſentium auctoritate decernimus, quòd ex compoſitionibus, & pactis talibus, & taliter initis, in his quæ ipſi ordini, uel perſonis, aut locis eiuſdem ſiue de iure communi competat, ſiue per priuilegia, uel indulgentias, ſint conceſſa, eiuſdem ordinis, locis, domibus, uel perſonis, præiudicium nullum fiat, ſed compoſitionibus, & pactis ipſis (dummodo nec à te memorate magiſter, nec à prædeceſſorum tuorum aliquo, uel dicto Capiculo acceptara fuerint) nequaquam obſtantibus, tam ipſis ordini domibus, perſonis, & locis, quàm his cum quibus eadem compoſitiones, & pacta ſunt inita, ius priſtinum abſque alicuius impedimenti obice integrum conſeruetur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrę conceſsionis infringere, uel ei auſu

temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præſumpſerit indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctam Sabinam decimoquarto Cal. Februarij Pontificatus noſtri anno primo:

BONIFACIVS OCTAVVS

Romanus factus Pontifex Cal, Februarij 1295. obijt Romę V. id. Octobris 1303.

I.

Indulget Magiſtro Generali, & Fratribus Prædicatorum, quod in puniendis delictis ſubditorum non teneantur ſubtilitates, & apices iuris ſequi; eiſq; correctis appellationem interdicit.

BONIFACIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Magiſtro, Prioribus, ac fratribus uniuerſis ordinis Prædicatorum, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Ad augmentum continuum religionum, & ordinum quos Romana ſuſcepit, & approbauit Eccleſia, paternis ſtudijs intendentes, & conſiderantes attentius, quòd non intermiſſa ſedulitas diſciplinæ, religiones, & ordines ſupradictos, ſtatusq; regulares ſalubriter dirigit, & conſeruat, quòdq; ſi eam perire uel remitti contigeret, ordo quilibet collabi neceſſario cogeretur, Penſantes etiam, quòd ſi regularium perſonarum correctio, rimas iuris, & apices ſequeretur, huiuſmodi rigor leteſceret, ac multiplici laxatione torperet. Nos ueſtris ſupplicationibus inclinati, uobis, auctoritate Apoſtolica, indulgemus, ut ad correctiones, & punitiones fratrum eiuſdem ordinis delinquentium infligendas, Prælati ordinis ſupradicti, ad quos eadem ſpectare noſcuntur, rimulis, & apicibus ipſis poſtpoſitis, liberè procedere ualeant ſecundum conſuetudines approbatas, & generalia facta, & etiam facienda, ipſius ordinis inſtituta. Nec uolumus eiſdem licere fratribus, ab eiſdem correctionibus, & punitionibus aliquatenus appellare prouida in hoc deliberatione, ac maturitate debita obſeruatis. Nulli ergo, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum VI. idus Maij Pontificatus noſtri Anno ſecundo.

IOANNES XXII.

Gallus, ad Pontificatus Apicem Lugduni aſſumptus Nonis ſeptembris 1316. obijt Auinioni viij. Cal. Ianuarij 1334. Beatos Thomam de Aquino, Ordinis Prædicatorum xv. Cal. Auguſti 1323 & Ludouicum Epiſc. Ordinis Minorum, idus Aprilis anno 1316. in Sanctorum confeſſorum Cathalogo aſcribendos mandauit.

Prohibet

I.

Prohibet ſub excommunicationis pœna, fratribus ne abſque licentia ſuorum ſuperiorum, ad partes infidelium ſe transferre audeant.

IOANNES Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei Memoriam. ¶ Ad noſtrum nuper relatio fide digna peruenit auditum, quòd nonnulli religioni geſtantes habitum, ſed à ueritate religionis omnino uacui, & modeſtia penitus alieni, ad partes quodammodo infidelium, ſe transferút in quibus pauci fideles, reſpectu infidelium commorantur, ut ibidem facilius decipere ſimplicium animos, & ipſos, & alios in errores præcipitare, ſeu retinere ualeant; ſub ouium ueſte, ac religionis habitu, lupinum animum occultantes: doctrinas ſuas reprobas, & erroneas, quibus fidelium mentes quantum in eis eſt, corrumpere ſatagunt, in ipſis partibus periculo ſe nimirum ſpargere non omittunt, necnon os ſuum ponentes in cœlum, lingua eorum tranſeunte ſuper terra S. R. E. detrahere conſtitutionibus, & alia multa à fide deuia in ſuis ſermonibus, & ſecretis collationibus euomere inſanis auribus non verentur, ex quibus Deus offenditur, periculoſa ſuſcitantur ſcandala, paratur ſimplicibus laqueus, ipſique talium præſumptores de hæreſi vehementer arguunt ſe ſuſpectos, immò vere ex his fore hæretici comprobantur. Nos itaque cautis obuiare periculis, paternæ diligentiæ ſtudijs cupientes, vniuerſis, & ſingulis religioſis cuiuſcumque religionis, ordinis, ſtatus, uel conditionis exiſtant: de fratrum noſtrorum conſilio, diſtrictius auctoritate præſentium inhibemus, ne ipſorum aliquis abſque ſuperioris ſui ordinis licentia, ſibi per ipſius literas patentes conceſſa, de cætero ad partes ſe transferant antedictas, ſuperioribus ſuis nihilominus iniungentes, ne quibuſuis ſui ordinis fratribus (niſi duntaxat viris literatis, prouidis, & expertis) hujuſmodi licentiam impartiri præſumant. Nos enim quoſcunque ſcientes, ſuper quo eorum conſcientias oneramus, præſumentes contrarium quouis modo, excommunicationis ſubiacere volumus ſententiæ, & decernimus ipſo facto, a qua nullus ab alio, quàm Ro. Pon. poſſit, niſi duntaxat in mortis articulo abſolutionis beneficium obtinere. Cæterum vniuerſis Eccleſiarum Prælatis in virtute Sanctæ obedientiæ, diſtricte præcipiendo, præſentium tenore mandamus: quatenus nullos religioſos, ad partes ſe transferentes prædictas, niſi per patentes ſui ordinis literas, de licentia ſpeciali ſe illuc transferendi, ſibi conceſſa, prælatis eiſdem fecerint plenam fidem in ſuis ciuitatibus, & diœceſibus, ac terris, & locis alijs ad prædicationis officium, vel diuinorum celebratione admittant, ſed ipſos potius velut apoſtatas capiant ſeu capi faciant, eos carcerari cuſtodi, donec de dicta licentia modo prędicto ſibi conſtiterit, detinendo. Et nihilominus ſi quos religioſos approbare, quæ ſedes reprobauit apoſtolica, vel quę alias ſciunt fidei obuia in ſuis prædicationibus, ſeu ſecretis collationibus dogmatizare præſumpſerint, vt tales quibuſcunque, ceſſantibus priuilegijs, poſſint auctoritate apoſtolica licitè capere, & carcerali cuſtodiæ ſicut ſuos poſſunt ſubditos mancipare, licentiam impendere. Et inſuper tenore præſentium mandamus eiſdem, vt de præmiſsis ſummarie, & de plano, ac ſine ſtrepitu, & iudicij figura, per ſe, vel per alium, ſeu alios, ſe ſolerter, & fideliter ſtudeant informare, quouſque de prædictis, ſeu eorum aliquo, repererint reos eſſe, iuxta ſtatuta canonum, & aliorum exemplum caſtigare pœnis debitis non poſtponant. Non obſtan. exception. & alijs quibuſcunque priuilegijs, indulgentijs, gratijs, & literis Apoſtolicis eiſdem religionibus, uel ordinibus communiter, vel diuiſim, ſub quacunque forma, uel expreſſione verborum ab eadem Sede conceſsis, uel in poſterum concedendis, etiam ſi de illa, plena, & expreſſa mentio, ac de verbo ad verbum præſentibus ſit habenda: quæ quantum ad prædicta, vel aliquod eorundem, eiſdem in nullo volumus ſuffragari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum inhibitionis, mandatorum, voluntatum, conſtitutionis, & conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis, &c. Datum Auinion. vij. Idus Maij. Pontificatus noſtri anno Nono.

DECLA-

II.

DECLARAT QVÆ SIT ATROX INIVRIA, VEL damnabilis violentia.

De pœnis contra iniuriam fratribus, & eorum locis inferentes, declarationem habes ſupra Conſt. 6. Clem. iiij.

PERLECTIS litteris veſtris circa abſolutionem excommunicatorum, vos in eis dubitare perſpeximus quæ eſſet modica, aut leuis iniuria circa quam ſicut talis loquitur abſoluendi vobis contulimus poteſtatem. Ad quod cum ſit facti potius quàm juris quæſtio vobis prout poſſumus, reſpondemus: illam videlicet modicam pecuſſionem, aut impulſionem, pugni, palmæ, manus, pedis, digiti, aut baculi, vel lapidis quæ ad liuorem, mutilationem membri, fractionem dentis, depillationem capillorũ, non modicam vel effuſionem ſanguinis non excedit, nec ſi tam leuiſſimi ictus, aut pugni percuſſione ſanguis exiret, trãſire in atrocẽ iniuriam profitemur, vt propter hoc ſit ab abſolutione talium abſtinendum: vt tamen non ſolum ipſum factum immò etiam facti qualitas, percutiendi modus, aut iniuriandi circa hoc diligentius attendatur: & ipſius facti circunſtantia loci videlicet, & etiam perſonæ quæ ſit leuis vel modica, grauis, aut enormis iniuria manifeſtius cognoſcatur. Loci quidem ut in theatro, vel in foro coram rege, Prælato, vel iudice, in Eccleſia, coram multis in alio loco publico alicui iniuria conferatur. Perſonæ veluti ſi magiſter, uel iudex, aut etiam magiſtratus, aut Prælatus, pater, aut patruus, vel aliquis in dignitate, vel perſonatu conſtitutus ab inferiori, uel humili contra naturam iuris patiatur: per hæc quidem graues videantur iniuriæ, & quæ ſint leues, aut modice tanquam ex oppoſito cognoſcantur. Sane quia negocij natura non patitur, vt ad plenum omnia differantur: iudicium autem talis enormis iniuriæ veſtro duximus arbitrio committendum, ut poteſtatem veſtram cum ad hæc proceſſeritis temperetis, vt citra metas huiuſmodi potius quàm vltra eas circa abſolutionem talium procedatur: ne iniuriantes de uicina abſolutione confiſi de facili in atroces prorumpant percuſſiones, uel iniurias: & ſententias canonis iam periculoſius contemnentes in excommunicationis ſententias procliuius prolabantur. Tollerabilius eſt enim aliquos qui per uos etiam poſſunt abſolui nobis, uel ſuperiori abſoluendos relinquere, quàm contra ſtatuta canonum imagine quadam abſolutionis (quòd non fit ſine grandi periculo) quemquam relinquere innodatum: cum umbra quædam uideatur in opere, ueritas autem non ſubeat in effectu, &c.

GREGORIVS VNDECIMVS.

Gallus Coronatus Maſſiliæ in prouincia Narbonen. vij. idus Ianuarij 1371. obijt Romæ vj. Cal. Aprilis 1378.

Declarat

Declarat Religionis cuiuſcunque ordinis etiam Sedis Apoſtolicæ Capellanos eorum ſuperioribus ſubiectos eſſe.

Concordat Concil. Triden. Cap. iiij. Prohibet. ſeſſ. 25.

GREGORIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Per Romani Pontificis prouidentiam circunſpectam, ſic Sedis Apoſtolicæ priuilegia, & indulta moderari dignoſcuntur, quod in eis materia malignandi nulli detur, ac perſonæ quæ ſub religione vacare debent ſtudio piæ vitæ, à bono obedientiæ, & perſeuerantia diuini ſeruitij nullatenus retrahantur. Sane nuper ad noſtrum relatione fide digna peruenit auditum, quod nonnulli Religioſi etiam mendicantes qui in Capellanos Sedis Apoſtolicæ ſe recipi procurarunt, propterea bonum obedientiæ, & correctionem recuſantes, per mūdum per plurimum ſine ſuorum ſuperiorum licentia ſæpius euagando diſcurrunt, & quandoque ad Rom. Curiam accedunt, aſſerentes ſine ſuorum ſuperiorum licentia ſe hoc facere poſſe.

Nos igitur in premiſſis pro vt debito tenemur Paſtoralis officij, ſalubriter prouidere cupientes, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium ſtatuimus volumus, & etiam ordinamus, quod omnes, & ſinguli Religioſi quorumcunque ordinum etiam Mendicantium dictæ Sedis Capellani qui ſunt, & in antea erunt, perinde eorum ſuperioribus & correctoribus ipſorum, in omnibus & per omnia ſint ſubiecti, ac ſi prædictæ Sedis Capellani non eſſent. Non obſtan. exceptionibus ſeu exemptionibus, & alijs quibuſcunque priuilegijs, indulgentijs, gratijs literis Apoſtolicis, Capellanis dictę Sedis, & alias communiter, vel diuiſim ſub quacunque forma, & expreſſione verborum à dicta Sede conceſſis, & in poſterum concedendis, etiam ſi de illis plena, & expreſſa mentio de verbo ad verbum in pręſentibus ſit habenda, quę quo ad hoc alicui in nullo volumus ſuffragari. Nulli ergo, &c. Noſtrę conſtitutionis voluntatis, & ordinationis infringere, &c. Datum Auinioni V. Idus Nouembris Pontificatus noſtri anno tertio.

BONIFACIVS NONVS.

Neapolitanus Creatus Pontifex Romæ iij. Idus Nouembris 1389. obijt Cal. Octobris 1404.

I.

Nonnulla priuilegia fratribus Ordinis Prædictorum concedit.

BONIFACIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Sacræ religionis ſub qua dilecti filij Thomas, Magiſter, ac priores, & fratres Ordinis Prædicatorum in humilitatis ſpiritu deuotum, & ſędulum exhibent altiſſimo famulatum, merita promerentur, vt apoſtolica Sedes, ipſos, & eorum ordinem in illis præſertim quæ ſalutem animarum, ac ſtatum quietum, & tranquillum in ipſo ordine procurare noſcuntur, fauoribus benignis confoueat, & ſpiritualibus priuilegijs, & gratijs proſequatur. Hinc eſt, quod nos ipſorum magiſtri, priorum, & fratrum in hac parte deuotis ſupplicationibus inclinati, & fœlicis recordationis Honorij quarti, Clementis quarti, & Bonifacij octaui, ac nonnullorum aliorum Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum veſtigijs inhærentes, vt de cætero perpetuis futuris temporibus, huiuſmodi fratres vbilibet conſtituti, Candelas, Aquam, Sal, Palma, & alia ornamenta in eorum Ec-

cleſijs

cleſijs, ſeruatis ſolemnitatibus conſuetis, benedicere, & ſi forſan diœceſani locorum ſuper hoc requiſiti infra quatuor menſium ſpacium id facere recuſauerint, vel, (quod abſit) eoſdem fratres propterea in expenſis, aut alias indebitę grauare præſumpſerint, ex tunc prædicti fratres, eorum Eccleſias, Cimiteria, Oratoria, Altaria, a quacunque maluerint catholico Antiſtite, gratiam & communionem præfatæ ſedis habente, conſecrari, & benedici, ac primum lapidem inibi poni facere quoties fuerit oportunum, vlteriori licentia Dioceſanorum huiuſmodi ſuper his minime requiſita, quodq; Magiſter, & Priores prędicti, aut eorum vicarij, eorum ſubditos fratres, vel ſorores, qui forſan in quoſcunque fratres dicti ordinis excommunicationis, aut alias ſententias, ſiue pœnas, ſine ſcriptis, aut alias minus rite promulgauerint, vel manus violentas in confratres, vel alios quoſcunque clericos, etiam vſque ad ſanguinis effuſionem, & enormem lęſionem iniecerint, eoſdem fratres à prędictis, & alijs excommunicationum ſententijs, atque pœnis, quas propterea incurrerint (dummodo læſio huiuſmodi adeo enormis non exiſtat, quod propterea foret meritò ſedes prędicta conſulenda) quoties expedierit abſoluere, & cum eis ſuper irregularitate ſi quam huiuſmodi ſententijs ligati celebrando diuina, vel immiſcendo ſe illis, (non tamen in contemptu clauium) aut alias præmiſſorum occaſione qualitercunque contraxerint, diſpenſare: eosq; (quo ad hoc) in ſtatum priſtinum reſtituere, & quod confeſſor, quem dictus magiſter, & quilibet priorum, & vicariorum prædictorum pro tempore, duxerint eligendum, eoſdem magiſtrum, priores, & vicarios ſi forſan præmiſſorum occaſione, vel alias qualitercunque excommunicationum, aut alias ſententiás, & irregularitatem huiuſmodi (quod abſit) incurrerent, abſoluere, & cum eis diſpenſare, & in ſtatum priſtinum (vt præfertur) reſtituere, Quodq; magiſter, & priores præfati, quæcunque monaſteria ſororum ſub cura dicti ordinis, vel eidem ordini commiſſa, & futurum committenda, quæ quidem monaſteria, & ſorores ſub ipſorum magiſtri, & priorum, ſeu aliorum dicti ordinis fratrum quibus id commiſerint corã, magiſterio, & doctrina, perpetuo mancipari, & eſſe, & quas per eoſdem magiſtrum, & priores (prout eis competit) iuxta conſtitutiones eiuſdem ordinis volumus regulari, per ſe, vel alios ad hoc idoneos, tam in capitibus, quam in membris viſitare, & ea quę ibidem correctionis, ſeu reformationis officio inuenerint indigere, corrigere, & reformare, prioriſſas, ſuperiores, & officiales, necnon conuerſos, & familiares ibidem inſtituere, deſtituere, mutare, transferre, & alia ibidem ordinare, & ſub pœnis de quibus eis videbitur mandare, & ſtatuere, prout ſecundum Deum viderint expedire, ipſarumq; ſororum confeſſiones diligenter audire, eisq; pro commiſſis (Si hoc humiliter petierint) debitam abſolutionem impendere, & iniungere pœnitentiam ſalutarem, ac illas ex ſororibus ipſis, ac etiã fratres dicti ordinis, & alios quoſcunque, qui ſeu quæ forſan pactum de dote pro recipiendis inibi aliquibus ſororibus fecerint, vel huiuſmodi dotem dederint, vel receperint, aut ſe de hoc qualitercuuque intromiſerint, ab huiuſmodi prauitatis labe, necnon excommunicationum, & alijs ſententijs atque pœnis, quas propterea incurrerint, vſque ad quinquennium à data pręſentium computandum, abſoluere, & alia circa præmiſſa neceſſaria facere, & exercere, quoties eis videbitur expedire, quodq; prædictus Magiſter, & alij præſidentes in dicto ordine, ad quos id pertinuerit pro tempore, in correctionibus fratrum eiuſdem ordinis, iuris ordine poſtpoſito, ſecundum conſuetudines approbatas, & inſtituta ordinis antedicti procedere, libere, & licite poſſint, & valeant, eis auctoritate apoſtolica, tenore præſentium, ex certa ſcientia indulgemus. Et nihilominus eiſdem auctoritate, & ſcientia, perpetua, & irrefragabili conſtitutione conſtituimus, & etiam ordinamus, quod de cætero perpetuis futuris temporibus, quęcunque perſonæ, cuiuſcunque ſtatus, vel conditionis extiterint, quæ Eccleſias, ſiue loca quæcunque dicti ordinis violare, ſeu in eis violentiam damnabilem exercere præſumpſerint, eo ipſo excommunicationis ſententia ſint innodatæ, à qua ſine per ſedem Apoſtolicam, vel conſeruatores, eiſdem fratribus contra inferentes eis iniurias, vel iacturas ab eadem ſede deputatos, (iniuriam paſſis prius debite ſatisfactis) nequeant abſolui, & quòd nullus ſæcularis, vel regularis, aliquod Monaſterium ſororum prædictorum (niſi in quantum earum conſtitutiones, & ſtatuta id patiantur) vel de ſedis, aut Magiſtri prædicti licentia ſpeciali) intrare, aut aliquæ ſororum huiuſmodi inde exire quo-

re quo-

re quoquomodo præſumant, Contrarium vero facientes, ſimili excommunicationis ſententia à qua præterquam per ſedem Apoſtolicam, vel magiſtrum memoratos, aut aliquem ex dictis fratribus cui Magiſter prædictus id commiſerit, abſolui non poſſint volumus ſubiacere, & quod ſiquis intra clauſuram alicuius monaſterij huiuſmodi repertus fuerit, per ſuperiores, ſeu priores dicti ordinis, ſeu de ipſorum mandato, capi & incarcerari, & ſecundum eorum arbitrium, ac delicti quantitatem puniri poſſit, & quod quicunque habentes generalem licentiam à ſede prædicta, vel alias qualitercunque abſoluendi in quibuſcunque caſibus, prætextu licentiæ huiuſmodi, fratres dicti ordinis nequaquam abſoluere poſſint, (legatis ſedis Apoſtolicæ de latere miſſis duntaxat exceptis) vel niſi id eis ſpecialiter, & expreſſe, concedatur. Et inſuper ſtatuimus & etiam ordinamus, quod quorumcunq; mendicantium ordinum fratres, huiuſmodi prædicatorum ordinis fratres, aut ſorores ſubiectas eiſdem, in ipſorum; aut prædicatorum, dictorum aliorum ordinum fratres, aut ſorores huiuſmodi, in eorum confratres aut ſorores, etiam vigore quarumcunque litterarum apoſtolicarum ſuper hoc hactenus forſan conceſſarum, vel in poſterum concedendarum, etiam quòd ad parem, vel arctiorem poſſint tranſire ordinem continentium, niſi in eis de ordinibus à quibus recedunt, & ad quos transferendi ſe licentiam obtinuerint, necnon de præſentibus, & eorum toto tenore ſpecialis, & expreſſa mentio habeatur, recipere; Quodq; nullus ex fratribus, aut ſororibus prædictis, aliquem, vt aliquam ex fratribus, aut ſororibus huiuſmodi, coram quocunque iudice qui non ſit de dicto ordine, ex quacunque cauſa conuenire, ſeu facere conueniri, nec à correctione quacunque, ſeu alias ab aliquo prælato, ſeu fratre dicti ordinis quauis occaſione appellare, aut contra eos quærelam proponere, niſi prius coram prouincialis, ſeu conuentuali priore, ſeu prædicto magiſtro, & ſucceſſiue in generali Capitulo dicti ordinis, cauſam & quærelam ſuam propoſuerit, verbo vel ſcriptis, quodq; ordinis prædicti contra ordinis Minorum, nec eiuſdem Ordinis Minorum fratres Inquiſitores hæreticæ prauitatis pro tempore exiſtentes, contra huiuſmodi ordinis Prędicatorum fratres, aut etiam dicti ordinis Prædicatorum fratres Inquiſitores, ſine licentia prędicti magiſtri, aut priorum prouincialium contra ipſorum confratres eiuſdem ordinis, inquirere nequaquam poſſint, aut debeant, ſed ſi quid prædicatorum contra Prædicatorum fratres, ſeu minorum, contra minores fratres Inquiſitores huiuſmodi contra Prædicatorum ordinum fratres prædictos de prauitate huiuſmodi præſenſerint, id ad ſedem prædictam, vel pręfatorum fratrum ſuperiores deferre teneantur, & quod nulli de ordine mendicantium iuxta Eccleſias, vel oratoria dictorum fratrum Prædicatorum, vbilibet conſtituta, Eccleſias, vel Oratoria alia infra centum, & quadraginta cannarum ſpacium conſtruere, ſeu conſtrui facere, aut constructa recipere poſſint, aut debeant, ſeu quoquomodo præſumant, omnibus, & ſingulis ſupradictis, & aliis quibuſcunque quorum intereſt, vel intererit quomodolibet in futurum, auctoritate apoſtolica præfata diſtrictius inhibentes ne contra ſtatuta, & ordinationes, ac tenorem præſentium venire, aut quicquam attemptare, ſeu innouare quoquomodo præſumant, ac decernentes exnunc irritum, & inane: ſi ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attemptari. Non obſtantibus conſtitutionibus Apoſtolicis priuilegiis, gratijs, Indulgentijs, necnon ſtatutis, & conſuetudinibus ordinum prædictorum contrarijs, iuramento, confirmatione Apoſtolica, uel quacunque firmitate alia roboratis, etiam ſi de illis, & totis eorum tenoribus, ſpecialis, & expreſſa, ac de verbo ad uerbum, eſſet in præſentibus mentio ſacienda, & alijs contrarij quibuſcunque, Nulli ergo omnino, &c. Si quis autem, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum V. Cal. Maij Pontificatus noſtri anno XIII.

II.

STATVIT QVOD GENERALIS POSSIT procuratorem ordinis in Romana curia inſtituere, & deſtituere eiusq: officium declarat.

BONIFATIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorũ Dei. Dilecto filio Thomæ Magiſtro Ordinis fratrum Prædicatorum, Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Perſonam tuam nobis, & Apoſtolicę Sedi deuotam, ac Religionis zelo conſpicuam, tuis exigentibus meritis paterna beneuolentia proſequentes, illa tibi libenter concedimus, quæ ad ſtatum proſperum, & tranquillum fratrum ordinis prędicatorum tendere dinoſcuntur, Hinc eſt, quod nos tuis deuotis in hac parte ſupplicationibus inclinati, vt tu, & ſucceſſores tui Magiſtri dicti Ordinis qui fuerint pro tempore, aliquem ex fratribus huius modi ad hoc idoneum in dicti ordinis Procuratorem deputare, & inſtituere, & inſtitutum ab ipſo officio amouere, & alium loco eius ponere ſemel, & pluries, & toties quoties tibi, & ſucceſſoribus tuis videbitur, & placebit qui ipſo facto omnium prouinciarum, Conuentuum, Monaſteriorum, Hoſpitalium, & locorum ipſorum ordinis & perſonarum eorumdem, ac aliorum prędictorum, & ipſi ordini ſubiectorum, cenſeatur, & ſit verus procurator, cuiuſq; procurationis officium, vacante magiſterio ipſius ordinis, nullatenus expiret, donec ſuper hoc, per Magiſtrum proximè ſuccedentem aliter ordinetur, Dictusq; procurator poſſit, & valeat cauſas quaſcunque tam ciuiles quam criminales, eccleſiaſticas ſiue mundanas, quas voluerit aſſumere pro dicto ordine locis, & ipſorum locorum conuentibus, & officialibus, ac perſonis prædictis, & ipſorum quolibet, ac etiam eorum nomine, & pro eis tam coniunctim, quam diuiſim, per ſe vel alium, ſeu alios, tam in Romana curia, quam extra, contra quaſcunque perſonas, collegia, & vniuerſitates, mouere, proſequi, defendere, & agere, & appellare in iudicio, & extra, tam in prima, quam in ſecunda, & tertia inſtantijs, etiam in his in quibus requiritur ſpeciale mandatum toties quoties, ſemper, & quandocunque ſibi videbitur, & placebit ſecundum poteſtatem per te, vel ſucceſſores tuos huiuſmodi ſibi traditam, vel tradendam, per inde ac ſi, ab ordine, & locis, officialibus, & perſonis prædictis, ſibi data eſſet omnimoda poteſtas, cum pleno, libero, & generali, & ſpeciali mandato ad cauſas antedictas, tibi, & ſucceſſoribus tuis Magiſtris huiuſmodi, de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, & ex certa ſcientia, tenore præſentium indulgemus. Conſtitutionibus apoſtolicis, necnon ſtatutis, conſuetudinibus ordinis, prouinciarum, & locorum prædictorum contrarijs iuramentos, confirmatione apoſtolica, vel quacumq; firmitate alia toboratis, & alijs contrarijs non obſtantibus quibuſcunque. Nulli ergo, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum. V. Cal. Maij Pontificatus noſtri Anno XIII.

III.

CONCEDIT GENERALI, ET PRIORIBVS Prouincialibus ordinis Æremitarum S. Auguſtini poſſe Mantellatas ſeu Pinzocheras ad inſtar Mantellatarum, Ordinis Prędicatorum, & Minorum recipere.

BONIFACIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ In ſinu Sedis Apoſtolicę facer ordo Fratrum Hęremitarum Sancti Auguſtini conſiſtens ſic ſplendet per incrementa virtutum quod digne meretur præcipue attolli fauoribus, ac ſpiritualibus gratijs confoueri, & nos equidem ordinem ipſum libenter proſequimur prærogatiua fauoris, & augmenta ſuorum ſucceſsuum in his præſertim, quę diuini cultus augmentum, & Sacræ Religionis propagationem reſpiciunt paternis affectibus promouemus. Hinc eſt, quod nos dilectorũ filiorum prioris generalis, & fratrum dicti ordinis precibus annuentes, ac cupień. vt ordo prædictus eo proficiat felicioribus incrementis, quo maioribus fuerit gratijs a ſede Apoſtolica cõitus apoſtolica auctoritate pręſentium tenore ſtatuimus, cõcedimus, volumus, & ordinamus, quod de cætero perpetuis futuris temporibus, tam generali, quam cuilibet officiali priori in dicti ordinis ſecundum morem, & inſtituta eiuſdem ordinis in quibuſcunque prouincijs conſtitutis, tam præſentibus, quam futuris ſit licitum, ac permiſſum quibuſcunq; mulieres ſi alias ſint idoneæ, & aliud canonicum non obſiſtat, quę habitum regularem prędicti ordinis ad inſtar Mantellatarum, ſeu Pinzocherarum ordinum fratrum Minorum, & Prędicatorum habere voluerint, & geſtare, tam virgines ac matronas, quam viduas in Mantellatas, ſeu Pinzocheras dicti ordinis Hæremitarum recipere, & admittere, ac earum ſinguli habitũ regularẽ, & regulam eiuſdẽ ordinis Hæremitarum ad inſtar hmõi Mantellatarum, ſeu Pinzocherarum ordinum frũ Minorũ, & Prædicatorum pręfatorum prout ſecundum Deum ſaluti animarũ earundem ſalubrius viſũ fuerit expedire etiã exibere. Quę ſic recipiẽdæ auctoritate præfata gaudeãt, & gaudere poſſint, & debeant, tam exemptionis priuilegio, quam omnibus immunitatibus, libertatibus, indulgentijs, ac alijs priuilegijs quibuſcunq; præfato ordini Hęremitarum eiuſq; fratribus, ac perſonis per Sedem Apoſtolicam iam conceſſis, & quæ in poſterum concedentur quatenus huiuſmodi exemptionis priuilegium, immunitates, libertates indulgentiæ, ac quæcunque alia priuilegia ipſis prioribus, & fratribus ordinis Hæremitarum competunt, vel competere poſſunt, ſeu poterunt. Et priores, & fratres, ac loca ipſa eſſe capacia eorundem Voleń. inſuper, & auctoritate prædicta decerneń. quod exemptionis preſate priuilegium, immunitates, & alia ſupradicta etiam ad iam per ipſos, & fratres ordinis Hæremitarum receptas, & Mantellatas, ſeu Pinzocheras huiuſmodi plenariæ ſe extendant ipſeq; illis gaudere poſſint, & debeant prout de recipiendis Mantellatis, & Pinzocheratis huiuſmodi ſuperius eſt expreſſum. Conſtitutionibus Apoſtolicis ac ſtatutis, & conſuetudinibus, tam veſtri, quam aliorum ordinum quorumcunque, & alijs contrarijs non obſtantibus quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conſtitutionis, decreti, ſtatuti, voluntatis, & conſtitutionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datũ Romæ apud Sanctum Petrum, ſeptimo idus Nouembris, Pontificatus noſtri Anno XI. Datũ Romæ apud ſanctos Apoſtolos quarto idus Iulij Pontificatus noſtri Anno IX. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ confirma tionis, & communionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis &c. Datũ Florentiæ anno incarnationis Dominicæ. Mileſimo quadrageſimo triceſimo quarto tertiodecimo Cal. Auguſti Pontif. noſtri anno IIII.

IIII.

CONCEDIT OMNIBVS VTRIVSQVE SEXVS Chriſtifidelibus, vere pœnitentibus, & confeſsis, viſitantibus Eccleſiam fratrum Minorum, in monte Aluerniæ in die ſolemnitatis Stigmatum B. Franciſci eandem indulgentiam viſitantibus Eccleſiam Sanctæ Mariæ de Pariuncula de Aſsiſio conceſſam.

BONIFACIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Vniuerſis Chriſti fidelibus præſentes literas inſpecturis ſalutem; & Apoſtolicam benedictionem. Splendor pateræ gloriæ qui ſua mundum illuminat ineffalibili claritate pia vota fidelium de clementiſsima ipſius maieſtate ſperantium tunc præcipue benigno fauore proſequitur cum deuota ipſorum humilitas ſanctorum precibus; & meritis adiuuatur. Cum itaque ſicut accepimus ad Eccleſiam domus fratrum ordinis Minorum ſitam in Monte Aluernæ Aretina: Diocesis in quo Dominus Noſter Ieſus Chriſtus, Beatum Franciſcum ſuis ſacratiſsimis Stigmatibus inſigniuit, tam Tuſciæ, quam etiam multarum aliarum partium deuotionis cauſa maxima confluat. populi multitudo. Nos cupientes, vt Eccleſiam ipſa congruis honoribus frequentetur; & vt Chriſtifideles, eo libentius cauſa deuotionis confluant ad eamdem, quo ex hoc ibidem dono cœleſtis gratiæ vberius conſpexcrint ſe refectos: de omnipotentis Dei miſericordia & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius auctoritate confiſi omnibus vere penitentibus, & confeſsis qui dictam Eccleſiam decimaſeptima die menſis Septembris in in qua annis ſingulis huiuſmodi Stigmatum ſolemnitas celebratur deuote viſitauerint annuatim illam indulgentiam remiſsionem peccaminum concedimus; quæ viſitantibus Eccleſiam Sanctæ Mariæ de portiuncula Aſsiſien. Dioc. a primis veſperis primæ diei menſis Auguſti, vſque ad ſecundas veſperas ſubſequentis diei annuatim, auctoritate Apoſtolica, vt aſſeritur eſt conceſſe. Volumus autem quod ſi aliàs viſitantibus dictam Eccleſiam, vel ad eius conſeruationem ſeu fabricam manus porrigentibus adiuitrices; aut alias inibi pias elemoſinas erogantibus, ſeu aliqua alia indulgentia in perpetuum, vel ad certum tempus nondum elapſum duratura, per nos conceſſa fuerit præſentes litteræ nullius exiſtaut roboris, vel momenti. Datum Peruſij. Cal. Decembris Pontificatus noſtri anno quarto.

INNOCENTIVS SEPTIMVS:

Sulmonenſis coronatus Romæ iij. Non: Nouembris 1404. obijt viij. idus Nouembris 1406.

Indulget

I.

Indulget fratribus ex obedientia itinerantibus, & copiam confeſſarij ex proprio ordine non habentibus, quod poſſint Regulari Sacerdoti alterius, ordinis, vel preſbytero ſeculari licite ſua peccata confiteri, & abſolui.

Similem conceſsionem fecit Sixtus iiij. fratribus Minoribus, quam habes infra Conſt: 6.

INNOCENTIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Magiſtro Generali, Prouincialibus, Prioribus Ordinis Prædicatorum, Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem. ¶ Prouenit ex ueſtræ deuotionis affectu, quo nos, & Romanam Eccleſiam reueremini, vt petitiones ueſtras (illas præſertim quæ fratrum ueſtri ordinis animarumq; ſalutem concernunt) & quas ex deuotionis feruore prodire conſpicimus, quantum cum Deo poſſumus, ad exauditionis gratiam admittamus. Sane petitio pro parte ueſtra nobis nuper exhibita continebat, quòd plerumque contingit, nonnullos ex fratribus ueſtri ordinis per eorum ſuperiores ad diuerſas mundi partes negocijs pro tempore ingruentibus deſtinari, & huiuſmodi fratres neminem interdum ex fratribus eiuſdem ordinis præſertim presbiterum penes ſe habere, cui ſua peccata valeant confiteri; Quare nobis humiliter ſuplicaſtis, vt animarum fratrum eorundem ſaluti, & eorum quieti prouidere de benignitate apoſtolica dignaremur. Nos igitur huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, fratribus huiuſmodi quos pro tempore (vt præfertur) itinerare, & per eorum ſuperiores mitti contigerit vt ſi aliquem presbyterum idoneum ex profeſſoribus dicti ordinis habere non poſſint, quemcunq; alium presbyterum idoneum, & diſcretum, religioſum, vel ſecularem, in eorum confeſſorem eligere valeant, qui confeſsiones eorum audire: & eorum confeſſionibus diligenter auditis, pro commiſsis eis debitam abſolutionem impendere, ac pœnitentiam ſalutarem iniungere, libere, & licite poſſit, niſi talia fuerint, propter quæ ſedes Apoſtolica ſit meritò conſulenda, auctoritate apoſtolica de ſpeciali gratia tenore præſentium indulgemus. Nulli ergo &c. Datum Viterbij xvj. Calend. Nouembris Pontificatus noſtri anno primo.

MARTINVS QVINTVS.

Romanus creatus Pontifex conſtantię X. Cal. Nouembris 1417, obijt Romę X. Cal. Martij 1431.

Statuit

I.

Statuit quod Mendicantes ad Monaſticos Ordines (Carthuſien. duntaxat, excepto) abſq; Sedis Apoſtolicę tranſire non poſsint.

MARTINVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Viam ambitioſę cupiditatis, religioſis potiſſime mendicantibus præcludere cupientes, ad alios ordines, præſertim monaſticos, fucatis tamen coloribus, aſſerentibus ob frugem melioris vitæ, ac arctioris obſeruantiæ, tam Sancti Benedicti, quam Ciſtercieñ. Camalduleñ. Vallis vmbroſæ, Canonicorum regularium Ordinis Sancti Auguſtini, vel aliorum monaſticorum ordinum conuolare nitentibus, licentiam a Sede Apoſtolica, ſeu Legatis, aut Nuntijs eiſdem ſedis, de tranſferendo ſe a Mendicantium ordinibus ad monaſticos ordines, ea ratione præſertim (vt veriſimiliter prout facti euidentia docet eſt præſumendum) quod libentius degant, dignitateſq; & beneficia Eccleſiaſtica conſequi valeant, & ex certis alijs cauſis honeſtati non conſonis, obtinentibus; ac valentes conſeruationi ordinum Mendicantium etiam prouidere, auctoritate Apoſtolica ex certa ſcientia tenore præſentium declaramus, ac decernimus, & ſtatuimus, quod de cętero nullus religioſus de ordinibus Mendicantiũ quorumcunque, & cuiuſcumque ſtatus, conditionis, vel religionis exiſtat, quomodocunque, & qualitercunque poſſit vel debeat, virtute cuiuſcumq; licentiæ, & indulti Apoſtolici, ſeu pœnitentiariæ noſtræ curam gerentis, vel alia quauis auctoritate, hactenus, etiam per bullas Apoſtolicas facultatum quarumuis, tam Legatorum, & Nunciorum Sedis Apoſtolicæ, necnon Pœnitentiariæ huiuſmodi pro tempore curam gerentis, quã aliorum quorumcunque, ſub quauis poteſtate, aut auctoritate, maximé de transferendis fratribus, aut aliquibus, præſertim ordinum mendicantium profeſſoribus, in genere vel in ſpecie, ab ordinibus huiuſmodi mendicantium ad monaſticos, ſub quacunq; verborum conceptione appareant, admitti vel recipi per aliquos etiam ſuperiores ordinis, ſeu monaſterij, aut loci monaſtici, ſeu alias in monachum; vel in fratrem alicuius ex ordinibus monaſticis ſupradictis, vel alijs expreſſis, & non expreſsis ordinibus (Cartuſiañ. duntaxat excepto) ſub pœna excommunicationis; quam tam recipientes, quam recepti ipſo facto incurrant, & quam ex nunc prout extunc, & e contra in quemlibet tranſgreſſorem quomodolibet in præmiſsis, ſcientia, & auctoritate præfatis proferimus in his ſcriptis, & a nemine, niſi duntaxat a Romano Pontifice, prælterquam in mortis articulo, excommunicati huiuſmodi poſsint abſolutionis beneficium quomodolibet obtinere; & nihilominus ſecus, vel aliter facta non teneant, & nullius exiſtant efficaciæ, roboris, vel momentis. Decernentes etiam, & volentes, quod ſiquis hactenus virtute cuiuſuis licentię, ſeu indulti huiuſmodi, fuiſſet receptus ad aliquem monaſticũ ordinem, & habitum conſuetum geſtari per monachos talis ordinis ſuſcepiſſet, ſiue profeſsionem emiſerit, ſiue non, ſub dicta pœna teneatur in monaſterio, in quo receptus fuerit, etiam ſi beneficia Eccleſiaſtica, ſeu rectoritas Eccleſiarum quorumuis obtineat, ſtare in eius totali vocatione in huiuſmodi ordine monaſtico, & altiſsimo deſeruire. Si quis autem prætextu huiuſmodi licentiæ cum habitu, vel ſine, quomodolibet vagando incederet, monitione præuia teneatur, & debeat infra terminum quindecim dierum à die monitionis huiuſmodi computandorum ad eius religionem, & ordinem, vnde cum licentia, vel ſine exiuerit, redire. Quod ſi efficere neglexerit, poſt ipſum terminum, tanquam notorius apoſtata, & excommunicatus, in omnibus, & per omnia debeat per quemlibet reputari, & tractari, etiam per inuocationem auxilij brachij ſecularis, quotiens fuerit opportunum. In futurum autem nullus ex profeſſoribus alicuius ex ordinibus mendicantium huiuſmodi, ad aliquem monaſticum ordinem (Cartuſieñ. duntaxat excepto) poſſit, aut debeat per quemcunque recipi, vel admitti, virtute alicuius licentiæ, vel indulti, abſque ſedis eiuſdem licentia ſpeciali, ſub dictis pœnis, & nihilominus ſecus facta non teneant ipſo iure huiuſmodi licentijs, & indultis, necnon conſtitutionibus apoſtolicis, & mendicantium ordinum prædictorum, etiam ſi de his

ſpecialis

ſpecialis, & expreſſa mentio, & de verbo ad verbum in litteris noſtris mentio habenda foret, & alijs contrarijs non obſtantibus quibuſcunque. Nulli ergo, &c. noſtræ declarationis, decreti, ſtatuti, prolationis infringere &c. Si quis &c. Datum Gebennis. IIII. Kal. Auguſti, Pontificatus noſtri anno primo.

EVGENIVS QVARTVS.

Venetus Ordinis Canonicorum Regularium, ad Pontificatum aſſumptus V. idus Martij 1431. obijt Romæ vij. Cal. Martij 1447. Qui Beatum Nicolaum de Tolentino, Ordinis Æremitarum S. Auguſtini, in Sanctorum Chriſti Confeſſorum Catalogo retulit, Nonis Iunij Anno Domini 1446.

I.

Auctoritatem Generali Miniſtro Ordinis Minorum tribuit viſitandi, corrigendi, gubernandi, atq; regendi Monaſteria Monialium S. Claræ.

EVGENIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilecto filio generali miniſtro Ordinis Minorum. Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Ad ſtatum ſingulorum fidelium pręſertim religioſarum perſonarum ſalubriter dirigendum, prout ex debito paſtoralis obligamur officij intendentes ad ea maximè per quę ipſarum reformatio ſubſequatur libenter adhibemus ſolicitudinis noſtrę partes. Sane ſicut ex fide dignorum relatione percepimus: nonnulla monaſteria monialium ordinis Sanctæ Clarę in diuerſis locis conſiſtentia: propter nonnullarum abbatiſſarum, ac in eis degentium culpam monialium quę plerumq; a iugo regularis obſeruantiæ deuiantes, laxioremq; quam deceat vitam ducunt; ac propter varia diſſenſciones, & ſcandala, quæ in eiſdem Monaſteriis quotidie oriuntur non modica reformatione indigere noſcuntur. Nos igitur in præmiſsis debite prouidere cupientes, ac ſperantes, quod tu propter impoſitum tibi dicti ordinis gubernandi, & regendi onus ad eius, & Monaſteriorum prædictorum reformationem, & ad debitum ſtatum reductionem eo diligentius incumbes quo maiori fueris per nos auctoritate munitus. Tibi omnia, & ſingula huiuſmodi monaſteria eorumq; perſonas tam in capite, quam in membris auctoritate noſtra viſitandi: ac ea de quibus tibi videbitur aperta Monaſteria ſub debita clauſura ponendi, nec non ipſorum abbatiſſas ſecundum demerita earum deponendi, & alias de nouo inſtituendi, & deſtituendi. Moniales quoque cum rebus, & bonis ſuis de vno monaſterio ad aliud transferendi. Bona inſuper vnius monaſteri ad aliud appicandi; & omnia alia, & ſingula agendi faciendi, & ſtatuendi quæ in ipſis Monaſterijs ſecundum Deum pro earundem, & perſonarum huiuſmodi ſtatu vtilitate reformatione, & quiete, ac diuini cultus obſeruantia, de conſilio tamen, & aſſenſu diſcretorum correctionis, & reformationis oſſitio noueris indigere. Contradictores etiam auctotitate noſtra per cenſuram Eccleſiaſticam, & alia iuris remedia appellatione poſtpoſita compeſcendi. Inuocato ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachij ſecularis plenam, & liberam auctoritate apoſtolica tenore præſentium facultatem concedimus, & etiam poteſtatem. Conſtitutionibus apoſtolicis, ac ſtatutis conſuetis monaſteriorum, & ordinis prædictorum confirmatione apoſtolica vel quacunque firmitate alia roboratis: cæteriſque contrarijs non obſtantibus quibuſcunque

cunque ſeu ſi eiſdem abbatiſſis, & monialibus, à ſede Apoſtolica ſit indultum, quòd mu tari viſitari ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Datum Romæ apud Sanctum Petrum. Anno incarnationis Dominicæ 1431. Quarto idus Maii. Pontificatu noſtri anno primo.

II.

HANC EANDEM AVCTORITATEM VICARIO Generali prouincialibus, eorumq; Vicarijs, ſuper eiſdem Monialibus concedit.

Hoc idem decreuit Sixtus Quartus infra Conſt. 12.

EVGENIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilecto filio fratri Iacobo de Præmadinis de Bononia Ord. Min. profeſſori de obſeruantia regulari. Salutem, & Apoſtolicam Benedictionem. Ordinis tui præſertim familiarum in regulari obſeruantia Domino famulantium ob quorum Religionis ſanctimoniam, & multiplicium virtutum dona maximi in populo chriſtiano animarum fructus prodire cernuntur curam gerentes ſolerter; illa libenter concedimus: per quæ earundem familiarum, etiam vtriuſque ſexus augmento conſeruationiq; melius, ac facilius conſuli intelligimus. Sane cum poſt concordiam inter filios fratres qui dicuntur conuentuales, & vos & alios quibus de regulari obſeruantia eſt appellatio vnius eiuſdemq; Minorum Ordinis ſecus factam nos intendentes quod poſt dilectum filium fratrem Ioannem de Capiſtrano tui ordinis de obſeruantia in partibus Ciſmontanis Vicariū alter illius ſuc ceſſor crearetur eidem per litteras Apoſtolicas commiſerimus: quod vbi, & quando ſibi placeret ante ſui officij finem vicarios, & diſcretos prouinciarum ſibi ſubiectarum pro alterius vicarij electione alias creatione capitulariter congregaret, & facta huiuſmodi congregatione in alma vrbe, apud Arę Cœli locum tu in ea fueris canonice in Ciſmontanum Vicarium electus: nos electionem ipſam confirmauerimus: poſtmodumq; dilectus filius Antonius de Ruſconibus, Sacræ pagine profeſſor, Ordinis præfati generalis miniſter te duxerit confirmandum, prout prædicta omnia conſtant per litteras Apoſtolicas, & prædicti generalis quas hic haberi volumus pro ſufficienter expreſsis ad noſtram quæ notitiam peruenerit eſſe in tui Vicariatus partibus Ciſmontanis nonnulla Monaſteria ſanctæ Claræ: quarum familie in obſeruantia regulari viuentes, partim, primi partim, & ſecūdi partim tertij Ord. partim aliter appellate ſub tuo Vicariatu, & a te tuiſq; ſucceſſoribus regi, & gubernari intentiſſimis dicuntur deſiderijs affectare, nos qui certam tenemus eaſdem mulierum monacharum, ſiue ſororum familias optimam ſaluberrimam ſub vobis gubernationem ſcilicet haberet, & continue habituras ſelicia incrementa: earundem mulierum monacharum, ſiue ſororum appellatarum monaſteria, & loca, & familias vbicunque intra tui Vicariatus terminos in regulari obſeruantia viuentes tam præſentes, quam futuras tuo, & tuorum Vicariatus Ciſmontani officio ſucceſſorum curæ, gubernationi atque regimini auctoritate Apoſtolica præſentiū tenore ſubijcimus, ac ſubiectas, & ſuppoſitas eſſe volumus, atque decernimus. Intendentes eadem auctoritate atque volentes: quòd tu & ſucceſſores tui, per vos ipſos, & alios quos duxeritis ſubſtituendos poteſtatem, facultatem habeatis eaſdem moniales, atque ſorores ſiue primi, ſiue ſecundi, ſiue tertij, aut alterius ordinis Sanctæ Claræ, & Beati Franciſci ſignanter collegialiter, & in communi viuentes, & earum Monaſteria, atque loca, tam in capite, qnam in membris viſitandi, corrigendi, ammouendi, deponendi, transferendi, & omnia alia, & ſingula faciendi, quæ generalis miniſter Ordinis veſtri in eiſdem Monaſterijs, & locis de iure, & de conſuetudine poſſe facere conſueuit. Prouinciales

ciales, autem Vicarij vobis ſubditi eamdem poteſtatem, & facultatem habeant: quas miniſtri Prouinciales etiam de iure, vel de conſuetudine habere conſueuerunt. Et vt ſupradictæ moniales, ac ſorores melius gubernentur: volumus quod in electione, & creatione abbatiſſarum miniſtrarum, & matrum illę tantum ex ipſis monialibus, & ſororibus vocem habeant: quæ per annos tres, vel circa in earundem monaſterijs, vel collegijs fuerint. In qua creatione, & electione major pars votorum ad minus medietatem ſuperans debet conuenire. In omnibuſquæ tertij ordinis ſororum, & monialium collegijs fratres tui ordinis de acceſſu, & ingreſſu ſe habeant: ſicut obſeruatur in monaſterijs Sanctę Claræ. Si autem viſitatoribus earum, & ſororibus tertij ordinis quæ minimè viuunt collegialiter eſſet conceſſa a Sede Apoſtolica aliqua facultas, & auctoritas: nos ipſas præſentium tenore auctoritate Apoſtolica reuocantes: uolumus, quod tu, & tui Vicariatus officio ſucceſſores huiuſmodi viſitatores amouendi, & alios inſtituendi auctoritatem, & facultatem habeatis. Prætera cum in regula Beatæ Claræ jubeatur ieiunium perpetuum quod nimis rigoroſum tenemus: placet, & volumus, quod ſupradictæ, & tertij, & aliorum ordinum ſorores ſolummodo teneantur ad illa ieiunia ad quæ vos fratres Ordinis Minorum regulam obſeruantes obligati eſtis, & eoſdem modos ſeruent in cibis quadrageſimali tempore, exceptis debilibus, & infirmis. In alijs verò ieiuniis, vt ſunt quattuor tempora, vigiliæ Apoſtolorum, & ſimilium ſeruetur conſuetudo regionis ſecundum, quam liceat eis etiam oua, & lacticinia comedere. Cum etiam in Monaſterijs ſorores, ſiue Monache incedant nudis pedibus diſcalciate, quod nimis rigoroſum exiſtimamus, placet, & volumus, quod ſorores, ſiue Monache poſſint deſferre illa, quæ nomine calciamentorum non cenſentur puta cuquos ligneos, & ſandalia, atque etiam cum oportunum fuerit calciamenta. Item cum in aliquibus Monaſteriis, locis, & congregationibus iniungatur ſilentium perpetuum, quod quidem nimis rigoroſum exiſtit, tibi tuiſque in officio ſucceſſoribus, & prouinciarum vobis ſubiectarum Vicarijs cum diſcretorum conſilio diſpenſandi tam in cibis, quam in quibuſcunque alijs perpetuis, quam in ſilentio ſupradicto concedimus facultatem. ¶ Inſuper cum dilectus filius Frater Ioannes de Capiſtrano tuus in Vicariatus officio prædeceſſor declarauerit, quòd in Regula prima Beatę Claræ contineantur centum, & tria præcepta Regularia in quorum tranſgreſſione moniales ſiue ſorores profeſſe peccatum mortale incurrunt, idq; nimis durum, & ſcrupuloſum indicemus, auctoritate, & tenore præſentium declaramus, & volumus, quòd in innullius prędictorum tranſgreſsione preter quam eorum quattuor, quæ concernunt principalia vota obedientiæ, ſcilicet paupertatis, caſtitatis, & clauſuræ, & ſuper electione abbatiſſe, & depoſitione peccatum mortale incurrant. Item cum quædam prædictarum Monaſteria, & loca in mendicitate viuant, placet, & diſpenſamus. quòd in ferculo, ſiue cibis ſagina, & lardo vti poſſint. Conſtitutionibus Apoſtolicis, & priuilegijs, immunitatibus, & gratiis, ac indultis omnibus, & ſingulis ſupradictis monaſterijs, & locis, ac eorum Capellanis per Sedem Apoſtolicam, & aliter quomodocunque conceſſis alijſq; in contrarium facientibus non obſtantibus quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ ſubiectionis, decreti, intentionis, placiti, exiſtimationis, conceſsionis, declarationis, voluntatis, & diſpenſationis infringere, &c. Datum Romæ apud S. Petrum Anno incarnationis Dominicæ M. CCCCXLVI.
Nonis Februarij Pontificatus noſtri
Anno ſextodecimo.

III.

NONNVLLA PRIVILEGIA CONGREGATIONI Monachorum Sanctę Iuſtinæ Ordinis Sancti Benedicti concedit.

EVGENIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Et ſi quaslibet perſonas ſeculi deſiderijs abdicatis, omnium conditori domino, ſub Regulari obſeruantia famulantes Apoſtolicis fauoribus, & præſidijs ex iniuncto nobis deſuper Apoſtolicæ ſeruitutis officio confouere tenemur, laudabilem tamen Deoq́; & hominibus acceptam congregationem monachorum de obſeruantia Sanctæ Iuſtinæ, Ord. S. Benedicti, nobis, & Rom. Eccleſiæ immediate ſubiectâ propenſioribus priuilegijs, & gratijs proſequi ſatagimus, & eiſdem potiores curas, & ſolicitudines aſſiduis ſtudijs adhibemus, Sanè cum plerumq; contingat, præfatos monachos, ordinationum ſuſcipiendarum cauſa extra monaſteria vagari, atq; in plurimorum tumultu cum alijs ſecularibus ordines recipere, ex quo eorum deuotio perturbatur, & quies. Volumus, ac authoritate Apoſtolica ex certa ſcientia ſtatuimus, & decernimus, quatenus ipſius congregationis monachi, præſentes, & futuri, omnes etiã ſacros ordines, ad quos per eorum ſuperiores pręſentati fuerint, à quocunq; maluerint catholico antiſtite, gratiam, & communionem Apoſtolicæ Sedis habente, ſtatutis à iure temporibus, abſque aliquo dictorum monachorum examine, recipere valeant, atq; huiuſmodi antiſtites, in dictæ congregationis monaſterijs, & locis duntaxat aduocare. Quibus liceat Apoſtolica authoritate abſq́; alia licentia, & contradictione dioceſani, nulla vt præfertur examinatione præmiſſa, monachos ordinare, Miſſas celebrare, Eccleſias, Altaria, & vaſa conſecrare, veſtes benedicere, & alia pontificalia exercere. Nec propterea volumus, dioceſanum loci iuris ſui præiudicium incurrere. Porrò, vt Abbatum, Priorum, Monachorum, conuerſorum, commiſſorum, & nouitiorum præſentium, & futurorum congregationis huiuſmodi deuotio amplius propagetur, & eorum animarum ſaluti fructuoſius conſulatur, vt confeſſores idonei, quos præfati monachi de ſuorum voluntate ſuperiorum, aut ipſi ſuperiores pro libito elegerint, omnium peccatorum ſuorum, de quibus corde contriti, & ore confeſſi fuerint, plenam ſemel tantum, in mortis articulo remiſſionem, eis qui in ſynceritate fidei, vnitate Sanctę Romanæ Eccleſiæ, ac obedientia, & deuotione noſtra, vel ſucceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium perſiſtentibus authoritate Apoſtolica concedere valeant ipſorum monachorum deuotioni indulgemus, ſic tamen quòd ipſi confeſſores de ijs de quibus fuerit ſatisfactio impendenda, illam præfatæ congregationis perſonis, prout illas contigerit, per ſe vel alios, ſicuti congruerit, faciendam iniungant, quam ipſæ facere iuxta earum poſſibilitatem teneantur. Et ne quod abſit, aliqua ex præfatis perſonis propterea procliuiores reddantur, ad illicita in poſterum committenda, volumus quòd ſi ex confidentia remiſſionis hmôi aliqua forſan cõmiſerint, quo ad illa eis prędicta remiſſio nullatenus ſuffragetur, qq; ſinguli ex pręfatis monachis clericis q̃ primum conceſſione abſolutionis hmôi gaudere voluerint, ſeptẽ Pſalmos pœnitentiales, cũ Letanijs, & Orationibus cõſuetis, conuerſi vero, & cõmiſſi, aut qui præfatos pſalmos dicere cõmode nõ potuerint, quinquagies Pater noſter, & totidem Aue mariæ, ſingulis ebdomadis ad dicẽdum inchoare debeant, ac iuxta hmôi impoſitionẽ, legitimo ceſſante impedimento, per annum integrum, ẽt ſi totidẽ plus minusue ex alia quauis cã eos dixiſſe, aut dicere oportere cõtigeret, nihilominus dicere, & cõplere teneantur, ceſſante vero pdicto impedimẽto, q̃ primũ cõmode poterunt impoſitionẽ hmôi reficere teneãtur. Præterea ipſis Præſidenti, Viſitatoribus, Abbatibus, Prioribus, Monachis, Rectoribus, cõuerſis, commiſſis, & nouitijs, qui pro tpe fuerint, indulgemus per pręſentes, q̧ ſi diebus illis quibus habẽt acceſſus ad ſtationes Eccleſiarũ in vrbe pro indulgentijs, ſi quinq; Altaria ſui loci, aut pauciora ſi tot non habuerint, viſitauerint, ſemelq́; Miſerere mei Deus, pro ſingulo altari pro fœlici ſtatu S. R. Eccleſiæ dixerint, ſimilem ſeu tantam indulgentiam, qualem, & quantam, hi qui dictas Eccleſias vrbis in die ſtationum viſitant, conſequi ſolent, conſequantur, ſi vero ipſos contingat propter obedientiam, aut alias cauſas pro bono ipſius con-

ſius congregationis, exire propria Monaſteria, & obicunque commodius potuerint totidem Altaria in quacunque Eccleſia dicendo ſemel miſerere mei Deus, pro quolibet Altari, vt præmittitur, viſitauerint, ant conuerſi ſeu commiſsi, aut alij neſcientes miſerere mei, ſi dicta Altaria viſitantes, ter Pater noſter, & totidem Aue Maria pro quolibet Altari dixerint eandem etiam indulgentiam conſequantur. Quodq; huiuſmodi congregationis Sacerdotes in itinere conſtituti, aut alias ad hoc cauſa ſubſiſtente, ante diem, & vſque ad nonam incluſiue celebrare valeant, tenore præſentium duximus concedendum. Præterea ſi contingat, ciuitates, terras, vel loca in quibus Monaſteria ſiue loca dictę congregationis exiſtant, Eccleſiaſtico eſſe ſuppoſita interdicto, ipſi tamen dictæ congregationis prælati, Monachi, Conuerſi, Commiſſi, Nouitij, & cappellani, necnon laici qui intra ſepta ipſorum locorum pro tempore habitauerint à pręfatæ congregationis monachis ad id deputatis, ianuis clauſis, interdictis excluſis, & ſubmiſſa voce, Miſſas, & alia diuina officia audire, & celebrare, ac Eccleſiaſtica Sacramenta licitè miniſtrare, & ſuſcipere valeant, præſentium tenore ſtatuimus. Liceat inſuper præfatis, præſidenti Viſitatoribus, Abbatibus, Prioribus, & Rectoribus præfatæ congregationis pręſentibus, & futuris, perſonas volentes eorum congregationi ſociari, quæ religionem, locum, & ordinem alium quemcunque etiam arctiorem ingredi vouiſſent, tali voto non obſtante, ad probationem profeſſionemq; recipere, eaſq; authoritate Apoſtolica, ab ipſo voto abſoluere, & cum ipſis diſpenſare. Dummodo in tali religione, ſeu ordine de quo vouiſſent, profeſſionem non emiſerint. Quod ſi tamen ante profeſsionem emiſſam ab ipſa receſſerint congregatione, huiuſmodi diſpenſatio nullius ſit roboris, vel momenti. Necnon quòd pręfati Præſidens, Viſitatores, Abbates, Priores, & Rectores, cum commiſſis quandiu in monaſterijs ſuis, aut ſub obedientia eorum vixerint, ſuper omnibus votis (excepto duntaxat voto religionis) eadem authoritate valeant diſpenſare. Cum vero aliquis quocunq; excommunicationis vinculo innodatus uellet congregationem ipſam altiſsimo famulaturus ingredi, liceat dictæ congregationis pręlatis, & qui in locum eorum in ipſorum abſentia conſtituuntur, ingredienti huiuſmodi, iniunctis ei iuxta poſsibilitatem reſtitutione, & pœnitentia ſalutari, tanquam uni ex monachis præfatæ congregationis beneficium abſolutionis impendere, ac ad probationem recipere. Ita tamen ſi in prædicta perſeuerauerit congregatione uſque ad profeſsionem incluſiue, alias eandem ipſo facto reincidat excommunicationem. Pręterea cum ſæpe contingat ob deuotionem quam ad monachos præfatæ congregationis nonnullæ perſonæ habent ſingularem, ad huiuſmodi Monachos pro earum ſalute animarum recurrere, Nos nolentes earum deuotioni ſatisfacere, quòd liceat dictæ congregationis Prælatis, ſiue Monachis deputatis a ſuis ſuperioribus ad audiendas huiuſmodi perſonarum confeſſiones accedere, illaſque audire, ac perſonæ ipſæ eis confiteri poſsint, abſque alia ſuorum ſuperiorum licentia. Necnon eis pœnitentia, & ſatisfactione iniunctis, quoties oportuerit abſoluere ab omnibus, & ſingulis peccatis, præterquam Sedi Apoſtolicæ duntaxat reſeruatis, necnon a quibuſcunque ſuſpenſionum, excommunicationum, & interdicti ſententijs alijsq; Eccleſiaſticis cenſuris, & pœnis quas a iure, uel ab homine latis, ſatisfatione iniuncta incurriſſe quomodolibet cenſebuntur, Inſuper, & vota omnia permutare, ac in omnibus, & ſingulis caſibus, etiam ordinarijs, aut perſynodales, ſeu prouinciales conſtitutiones reſeruatis cum eis diſpenſare, præter cenſuras, pœnas, vota, & caſus de quibus eſſet merito Sedis Apoſtolica conſulenda, eisq; ac omnibus qui ad pręfatos monachos ob huiuſmodi deuotionem recurrerint, Euchariſtię Sacramentum miniſtrare valeant, de ſpecialis dono gratiæ in fauorem obſeruantiæ regularis licentiam elargimur. Plane vt hmõi congregationis monachi in vitæ honeſtate, & odore bonæ famæ, apud Deum, & homines conſeruentur, & quia ibi cautius eſt agendum, vbi maius imminet periculum animarum: eadem authoritate ſtatuimus, quòd nulli hominum liceat quaſcunque mulieres laicales, ſeu religioſas cuiuſcunq; ætatis ſtatus, gradus, authoritatis, vel cõditionis exiſtant, quauis occaſione ducere, ſiue ipſis mulieribus ingredi, ſeu commorari intra ſepta monaſteriorum pręfate congregationis. Quod ſi aliter, ſcienter attentatum fuerit, tam ipſe mulieres, quam earum ductores, ſed & ipſi receptarores, ſi voluntarie hoc fecerint, ipſo facto ſententia excõis incurrãt, a qua dictę congregationis perſonæ abſolui poſſint per præſidentẽ, & viſitatores cõgregationis hmõi.

 Quinetiam

Quinetiam, ne præfatæ congregationis monachi ab eorum quiete diſtrahi, Rom. curiam pro obtinendis licentijs frequentare cogantur, quod in omnibus caſibus in quibus de iure communi prelatis & monachis dictæ congregationis authoritas ſiue licentia ſeu diſpenſatio ordinarij eſſet neceſſaria ſi ab eodem exempti non eſſent, prælatis, Abbatibus, prioribus & rectoribns huiuſmodi qui pro tempore fuerint, vna cum eorum conuentibus, delicentia tamen & conſenſu congregationis capituli generalis, aut præſidentis cum maiori parte viſitatorum, authoritate apoſtolica abſq; eo quod ad ſedem apoſtolicam habeant recurſum, huiuſmodi licentiam, authoriatem, & diſpenſationem, tenore præſentium indulgemus. Volentes inſuper, quod prælati congregationis præfatæ (licet benedictonis munus non acceperint, perinde tamen monaſteria, & religioſa loca ipſius congregationis regere, & adminiſtrare, atq; omnes actus in ipſis valeant exercere, & inſignia deferre, omniaq; paramenta eccleſiaſtica benedicere, ac ſi munus huiuſmodi fuiſſent conſequuti. Sanè cum religionis fauore nonnulla concedantur, quæ alias interdici ſolent, quod ſiqui ex monacis congregationis præfatæ defectum natalium patiantur, in monaſterio tamen alias laudabiliter conuerſati fuerint, vt huiuſmodi defectu non obſtante, ad ſacros ordines, ac officia, prælationes, dignitates hónores eorum monaſteriorum iuxta illorum conſtitutiones, libere & licite valeant promoueri, congregationi memoratæ tenore præſentium indulgemus. Quodq; vt animarum eorum ſaluti prouideatur, Prælati, Monachi, & perſonæ dictæ congregationis, quocunq; nomine cenſeantur, propter partipationem etiam in diuinis cum excommunicatis, ſuſpenſis & interdictis, à iure vel ſtatutis ordinariorum, nullam excommunitationis, ſeu cenſuræ, aut peccati maculam incurrant, niſi ipſi excommunicati, eſſent ſpecialiter denunciati: Sepulturam quoq; in locis & monaſterijs præfare congregationis præſentibus & futuris liberam eſſe volumus, & eorum deuotioni & liberæ voluntati qui ſe illic ſepeliri deliberauerint (niſi forte excommunicati ſeu interdicti ſint, aut etiam publicè vſurarij) nullus obſiſtat, ſaluo tamen iure illarum eccleſiarum a quibus corpora aſſumuntur. Adijcientes etiam, quòd ſi quandoq; contigerit, per aliquem aut plures actus contra huiuſmodi, aut quæcunque alia decreta, priuilegia, indulta, gratias immunitates, & ordinationes præfatæ congregationi conceſſa, aut illorum aliquod, a quocunque, cuiuſcunque conditionis, dignitatis, gradus, ſeu ſtatus exiſtat, ex negligentia, vel ignorantia præſentium, vel futurorum, quibus hæc conceduntur, aut alia quauis cauſa propter quam fuerit aliter attẽtatum, vel pro tpe obſeruatum, ignoranter vel ſcienter, nullum tamen præiudicium, decretis, priuilegijs, indultis, gratijs, immunitatibus & ordinationibus huiuſmodi volumus generari, ſed in ſuo vigore atque robore permanere. Non obſtãtibus in conſtãtien & alijs concilijs, ac fe. re. Innocentio quarto, Martino quinto, & alijs ſummis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris editis conſtitutionibus, & ordinationibus, etiam ſi de illis ſpecialis, & expreſſa præſentibus mentio habenda eſſet, quibus omnibus quo ad præmiſſa ſpecialiter derogamus. Necnon Monaſteriorum, Prioratuum, & ordinum prædictorum iuramento, confirmatione apoſtolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſq; contrarijs quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ voluntatis, conſtitutionis, conceſſionis, ſtatuti, adiectionis, & derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ. 1436. pridie Cal. Iulij Pontificatus noſtri Anno ſexto. A. de Florentia.

NICOLAVS QVINTVS.

Genuenſis Pontificatum Romæ adeptus eſt iij. Non. Martij 1447. Obijt Cal. Aprilis 1455. & Beatum Bernardinum Senenſem Ord. Minorum inter ſanctos confeſſores anno magni Iubilei tunc ſuo tempore occurrenti ſolemniter coaptauit.

I.

Decernit Moniales Virgines, & Mantellatas Ordinis Carmelitarum omnibus priuilegijs gaudere, quibus Moniales Ordinis Prædicatorum Minorum, & Æremitarum Sancti Auguſtini gaudent & fruuntur.

NICOLAVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. ¶ Cum nulla fidelium conuentio ſub aliquid religionis colore abſq; ſummi pontificis poteſtate fieri valeat: ne conuentus religioſarum virginum, viduarum biguinarum. Mantellatarum aut aliquæ particulares ex ijs ſub habitu & protectionem ordinis Beatiſsimæ Dei Genitricis ſemperq; Virginis Mariæ de monte Carmeli degentium aut quæ in poſterum offerentur: abſq; Apoſtolicæ auctoritatis munimine viuere videantur: harum tenore præſentium decernimus: vt ordo præfatus ac eiuſdem Ordinis Magiſter Generalis & Priores Prouinciales circa præfatarum receptionem vite modum, admiſſionem & protectionem illis eiſdem & prorſus ſimilibus priuilegijs gaudeant quibus ordines Prædicatorum & æremitarum ſancti Auguſtini gaudent & vtuntur. Dummodo Virgines, viduæ, biguinæ, Mantellate prædictæ continentur & honeſte viuant ieiunentque ac omnia alia faciant & obſeruent quæ Virgines, vidue, biguinæ & Mantellate ordinum Prædicatorum continentur & honeſte viuentes ſecundum earum ordinationes & ſtatuta faciunt & obſeruant. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conſtitutionis infringere: vel ei auſu temerario contraire, Si quis autem hoc attentare præſumpſerit: indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum. Anno incarnationis dominice milleſimo quadringenteſimo quinquageſimo ſecundo nonis Octobris. Pontificatus noſtri anno ſexto.

PROHIBET

II.

PROHIBET ORDINARIIS SVB EXCOMVNIcationis pęnę eo ipſo incurrenda ne Fratres capiant incarcerent perturbent, & moleſtent.

Quod procedit hodie pręterquam in caſibus per Concilium Trid. ſeſſ. 7. c. 14. & ſeſſ. 25. c. 14. expreſsis, & per S. D. N. Clementem Octauum declaratis infra nu. 1.

NICOLAVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Et ſi cunctorum fidelium quorum licet immeriti ex ſupremi pontificatus officij curam gerimus ſtatu ſalubriter dirigendo noſtræ ſollicitudinis partes libenter adhibemus ad ordinem tamen Fratrum Minorum, eo ſpecialis noſtræ mentis oculos flectimus, quo ex illo fructus vberes in agro dominico continuo prouenire conſpicimus, & vt omnium aduerſantium ab eis ademptis anfractibus cum pacis dulcedine, & quietis amenitate ſub regulari habitu in mandatis domini valeant libētius gloriari. Exhibita ſiquidem nobis nuper pro parte dilecti Filij Angeli de Peruſio miniſtri generalis, & fratrum dicti Ordinis petitio continebat: quòd licet ipſi Fratres ipſorumq; domus, & loca per ſpeciale Sedis Apoſtolicæ priuilegium ab omni iuriſditione, & ſuperioritate quorumcunque ordinariorum ſint exempti pariter, & immunes, & duntaxat Roma. Pontif. ad ſedi Apoſtolicæ immediate ſubiecti exiſtant nihilominus nonnulli Archiepiſcopi, Epiſcopi eorumq; Vicarij ſiue alij locorum ordinarij in diuerſis mundi partibus, & præſertim in Hiſpanie, & legionis regnis conſiſtentes eoſdem fratres moleſtare, perturbare, inquietare, capere, carcerare, ac de eorum domibus inuitos expellere, & detinere præſumunt in graue ipſorum Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum, ac aliorum ordinariorum huiuſmodi animarum periculum dicte Sedis contemptum, ac fratrum, & ordinis Prædictorum damnum, & præiudicium, & ſcandalum plurimorum; quare pro parte miniſtri, & fratrum prædictorum nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt ſuper hoc eis prouidere de oportuno remedio dignaremur. Nos igitur illo volentes eiſdem miniſtro, & fratribus præſidio ſubuenire per quod huiuſmodi perſonarum pręſumptio retundatur, & eiſdem Archiepiſcopis, Epiſcopis, & officialibus, & alijs ordinarijs antedictis præcludatur aditus ſimilia committendi huiuſmodi ſupplicationibus inclinati auctoritatę Apoſtolica præſenti irrefragabili conſtitutione ſtatuimus, & mandamus quòd nulla perſona cuiuſcunque dignitatis, ſtatus, gradus, vel conditionis exiſtat decætero eoſdem fratres moleſtare, perturbare, capere carcerare, uel de eorum domibus antedictis inuitos expellere quoquomodo præſumat quòd ſi forſan quiſdiam contra hanc noſtram conſtitutionem temere venire præſumpſerit, & ab ipſis fratribus monitus a præmiſsis reſipiſcere quoquomodo contempſerit excommunicationis pœnam ipſo facto incurrat. Et nihilominus ne eiſdem fratribus delinquendi tacite concedi videatur impunitas, aut occaſio malignandi miniſtro generali dicti Ordinis pro tempore exiſtenti concedimus, quod omnes, & ſingulos fratres ſiue in Monaſterijs monialium, ſiue in alijs domibus, Conuentibus Hęremitorijs, & locis dicti Ordinis commorantes, etiam ab obedientia, viſitatione, & correctione dicti miniſtri per ſpecialia ſedis Apoſtolicæ indulta ſe exemptos eſſe præter regulæ ſtatutorum dicti ordinis forma prætendentes non obſtantibus quibuſcunque priuilegijs, exemptionibus indultis, & litteris Apoſtolicis eis eorumque Monaſterijs, ſiue domibus, Conuentibus, locis prælatis, & Hæremitorijs per nos vel Sedem Apoſtolicam in genere, vel ſpecie conceſsis de quibus in noſtris litteris habenda eſſet mentio ſpecialis iuxta conſtitutiones, & regularia inſtituta antiqua dicti ordinis corrigere, uiſitare, punire, & emendare, ac in criminibus grauioribus ſi res ipſa exegerit cum moderamine tamen torture ſubijcere poſſit, & ualeat auctoritate Apoſtolica tenore præſentium licentiam concedimus, ac pariter facultatem

conſti-

conſtitutionibus Apoſtolicis, ac dicti Ordinis iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quacunque firmitate alia roboratis cæteriſque contrarijs non obſtantibus quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum ſtatuti, mandati, & conceſſionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno incarnationis Dominicæ, Milleſimo quadringenteſimo quinquageſimo decimoſeptimo Kal. Februarij. Pontificatus noſtri Anno IIII. Marcellus. L. de Coſtiaris.

III.

STATVIT QVOD MONIALIVM Abbatiſſe non niſi ad triennium eligantur, illasq; à maiori Monialium parte factas, Canonicę electas declarat.

De eadem materia vide infra Gregorij XIII. Conſt. 6.

NICOLAVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad futuram rei memoriam. ¶ Digna reddimur attentione ſolliciti, vt admitendis earum votis beniuolum impartiamur aſſenſum: quæ illecebris mundanis, ac mortalis viri thoro propulſis: in illius qui ſpecioſus eſt præ filijs hominum beneplacitis ſub regulari obſeruantia laudabiliter conuerſantur. Hinc eſt quòd nos cupientes vt vniuerſa, & ſingula monaſteria, & loca monialium ſeu ſororum Ordinis Sanctæ Claræ, ſiue Sancti Damiani, vel Minoriſſarum illarumq; perſonæ, quæ ſub cura, & regimine Fratrum Ordinis Minorum, de Obſeruantia nuncupatorum degunt, ac illorum perſonæ quæ in ipſis monaſterijs, & locis quæ ſicut accepimus ſub regulari obſeruantia dicti Ordinis Sanctæ Claræ altiſsimo iugiter famulantur: eo feruentius, & deuotius Diuinis obſequijs ſe coaptent quo ſe per nos, & Sedem Apoſtolicam ſpecialibus gratijs munitas fore conſpexerint: dilecti filij Iacobi de Primadicis Profeſſoris, & generalis Vicarij domorum Ordinis, & obſeruantiæ eorundem in Citramontanis partibus conſiſtentium ſupplicationibus inclinati: auctoritate Apoſtolica præſenti perpetua, & irrefragabili conſtitutione ſtatuimus, & ordinamus: quòd in antea perpetuis futuris temporibus omnia, & ſingula monaſteria, domos, & loca Ordinis Sanctæ Claræ prædicta per abbatiſſam, ſeu matres monialium quarum videlicet ſingulorum monaſteriorum, domorum, & locorum prædictorum ſingularum abbatiſſarum, ſeu matrum monialium electiones, quæ ſi à maiore parte earum numero duntaxat factæ fuerint canonicæ cenſeantur: ad ipſorum monaſteriorum domorum, ſiue locorum moniales, aut ſorores Ordinem ipſum profeſſas, & quæ per triennium, vel circa in prædictis monaſterijs moram traxerint ſpectent, & pertineant, ac prædictarum Abbatiſſarum, ſeu matrum monialium dignitates, vel officia huiuſmodi per annum tantum durent: temporeq; illo decurſo: etiam ſi iuſtas renunciationes non fecerit vacent, ac vacare cenſeantur: regantur. & gubernentur, ac regi, & gubernari debeant. necnon omnes, & ſingule nunc pręſentes, & futuræ abbatiſſe, ſeu matres monialium monaſteriorum, Domorum, & locorum earum, præſentes videlicet in fine anni à datis præſentium, future vero à die electionis earum computandi regimini, & adminiſtrationi monaſteriorum, domorum, & locorum ſuorum in vicariorum prouincialium prouinciarum eiuſdem ordinis fratrum Minorum de obſeruantia in quibus Monaſteria, & loca ipſa conſiſtunt, vel ſaltem viſitatorum monaſterii domorum, ſeu locorum prædictorum per eoſdem vicarios in congregatione fratrum deputandorum, & ad id ab eiſdem vicariis poteſtatem habentium manibus, ac in præſentia ſororum, ſeu monialium monaſteriorum, ſen locorum huiuſmodi ad id ſpecialiter vocatarum ſub excommunicationis pœna, quam ſecus facientes incurrant ipſo facto renunciare: cætera

litteras quoque, ſigillum, & claues monaſteriorum, & officinarum reſtituere teneantur, & ſint aſtrictæ Quodq; moniales, & ſorores prædictæ niſi de Vicarijs, vel Viſitatoris huiuſmodi expreſſa licentia aliquam ad Religionem, vel profeſſionem recipere, & niſi a præfato Vicario, ſeu Viſitatores pro idoneo reputatus fuerit in earum Capellanum aliquem recipere, ſeu receptum retinere præſumant. Præterea omnibus, & ſingulis mulieribus dictis monialibus, ſeu ſororibus, ſeruientibus, aut pro eis elemoſynas querentibus, præſentibus, & futuris, quòd quotienſcunque pro parte abbatiſſarum huiuſmodi requiſite fuerint, earum monaſteria cum conſilio diſcretarum intrare, nonnunquam, etiam in præcipuis ſolemnitatibus pro ipſarum conſolatione (licentia tamen prius per eas deſuper à Vicario prouinciæ obtenta) cum ipſis monialibus, vel ſororibus comedere, quòdq; confeſſor monialium, ſeu ſororum huiuſmodi, vel alius frater eiuſdem ordinis ad hoc per Vicarium prouinciæ huiuſmodi pro tempore deputatus in omnibus, & per omnia iuxta formam, & tenores priuilegiorum, ac conceſſionum eiſdem monialibus, vel ſororibus eis quo ad ipſarum perſonas deſuper à Sede prædicta, ſeu alias quomodolibet conceſſorum in omnibus præterquàm dictæ ſedi caſibus reſeruatis quotiens fuerit oportunum ipſarum ſeruientium confeſſionibus diligenter auditis eis pro commiſſis, exceſſibus, criminibus, & delicti debitam abſolutionem impendere, & iniungere pœnitentiam ſalutarem, necnon ipſas ſeruientes ſi id humiliter petierint à quibuſcũque excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti alijſq; ſententijs, cenſuris & pœnis Eccleſiaſticis quibus pro tempore innodatę fuerint in forma Eccleſiæ conſueta iniunctis ſibi pro modo culpæ pœnitentia, & alijs quæ tunc fuerint iniungenda abſoluere, eiſque Euchariſtiæ, ſeu Extremę vntionis Sacramenta Eccleſiaſtica miniſtrare liberæ, & licitæ valeant diœceſanorum locorum, ac Rectorum Parrochialium Eccleſiarum, & cuiuſcunque alterius licentia ſuper hoc nullatenus requiſita, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium indulgemus. Non obſtantibus fel. record. Clem. Papæ V, prædeceſſor noſtri, & quibuſuis alijs Apoſtolicis conſtitutionibus necnon Monaſteriorum, & ordinis Sanctæ Claræ prædictorum iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis priuilegijs quoque & indulgentijs, ac litteris Apoſtolicis ipſis Ordinis Sanctæ Claræ, & Monaſterijs ſub quacunque verborum forma in ſpecie, ſeu genere per Sedem eandem alias quomodolibet conceſsis, quibus omnibus eorum, etiam ſi de ipſis illorumque totis tenoribus de verbo ad verbum præſentibus habenda foret mentio ſpecialis illis alias in ſuo robore permanentibus quoad præmiſſa derogare intendimus, & expreſſe derogamus per præſentes: cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Nulli ergo &c. noſtrorum ſtatuti ordinationis, conceſsionis, intentionis, derogationis, infringere, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ M. CCCCXLVII, Nonis Martij, Pontificatus noſtri Anno Primo.

PIVS SECVNDVS TVSCHVS

Senenſis ex Picolominea familia Coronatus Romę iij. Non. Septembris 1458. obijt Anconæ xix. Cal. Septembris 1464 Beatam Catherina Senenſem anno 1461. iij. Cal. Iulij æternę glorię corona donatam declarauit, illamq; in Sanctarum Virginum Cathalogo quas Romana veneratur Eccleſia redigi, & aſcribi mandauit, necnon literas canonizationis Sancti Vincentij à Calixto iiij. ſolemniter factas confecit, cum ille ab eodem morte præuento fieri minimè potuiſſent.

I.

Statuit quod Generales Ordinum Mendicantium omnimodam habeant iuriſdictionem ſuper ſuos fratres cuiuſcunque vniuerſitatis priuilegio gaudentes.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs, Prędicatorum, Hæremitarum Sancti Auguſtini Carmelitarum atq; Minorum, & aliorum ordinum Mendicantium Generalibus Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Religioſorum exceſſus, quos antiquus hoſtis eo ſollicitius ſuſcitat, quo eorum vitæ meritoriæ ardentius ęmulatur, tanto amplius deteſtantes, quanto ex illis maiora ſcandala, in mentibus fidelium oriuntur ad illos reprimendum, & caſtigatio debita cohercendum, congruum nos decet remedium adhibere. Cum itaque (ſicut accepimus) dilecti filij Prouinciales veſtrorum ordinum laudabilem conſuetudinem diutius obſeruatam imitantes, nonnullos ex fratribus Ordinum Prędicatorum ad hoc idoneos, ad literarum ſtudia, in locis vbi illa vigere noſcuntur, cauſa adipiſcendi ſcientię margaritam deſtinare conſueuerint, quorum nonnulli: iuuenili & humana fragilitate cauſantibus, interdum à ſemita rationis deuiantes, diſcoli, & vagabundi effici ſolent, & proprię ſalutis immemores, Quo fit vt ſuaue iugum domini contemnentes, pręlatis ſuis obtemperare, eorumque ſalutares correptiones, & diſciplinam effugere, quinimo deſpicere, & multimode eludere contennant, & ut id impune efficiant, Rectorum, Gubernatorum, & Conſeruatorum ſtudiorum, ſiue priuilegiorum eorundem pręſidia, & patrocinia, quibus ſe protegi, & tueri valeant ſatagunt, ex quiſitis modis implorant, ſe ab ipſorum ordinum ſuperiorum iuriſdictione, poteſtate, & correctione exemptos eſſe pręrendentes, & ſimiliter Baccalarij, lectores, Bibliſtæ, ſiue alij officiales pro tempore in domibus & Conuentibus ciuitatum, & locorum, in quibus ſtudia huiuſmodi vigere noſcuntur deputati, cum exceſſus aliquos commiſerint, ſiue aliter deliquerint, vel eorum inſcitia, aut imperitia exigente, ab huiuſmodi eorum officijs depoſiti fuerint, ad ipſum præſummere moliantur, in graue ordinum pręd ictorum præiudicium, animarum ſuarum periculum, regularis diſciplinæ vilipendium, & contemptum, ac ſcandalum plurimorum. Nos itaque attendentes, quòd ſi ad reprimendos exceſſus huiuſmodi, & talium pręſumptiones temerarias cohibendum, neruus publicę diſciplinę lenteſcat,

nantia, iugiq; perſeueratione quietius inteudere valeant. Sanè cum dudum inter dilectos filios Prædicatorum, & Minorum Ordinum Fratres (ſatore zizanie operante) ſuper eo quod eorum aliqui in ipſorum prædicationibus Pręcioſum ſanguinem Domini Noſtri Ieſu Chriſti iu triduo paſsionis eiuſdem ſeparatum fuiſſe ab ipſius Santiſsima Diuinitate aſſeuerabant, alij vero ſore contrarium tenebant, diſſenſionis materia exorta foret, ex qua ad tantam inter eos altercationem, vt accepimus deuentum extitit, vt facilè mentibus fidelinm poſſet ſcandalum generari, & licer alias nos ad obuiandum prædictis, auditis ijs, quæ circa premiſſa vtraque pars dicebat, & allegabat, ſilentium inpoſuerimus, ac materiam ipſam indiſcuſſam pro tunc reliquerimus, ac mandauimus de huiuſmodi dubietate amplius diſceptationem aliquam fieri non debere. Quia tamen verendum foret, ne ex contrarietate prædicta in mentibus eorundem Chriſti fidelium aliquid ſcandali ad eorum animas illaqueandas euenire poſsit, matura præmeditatione curauimus omnibus ſiniſtris euentibus in præmiſsis, prout ex debito Paſtoralis officij aſtringimur obuiare. Vt igitur in Eccleſia Dei Ortodoxe fidei vnitas præſeruetur, & de cætero tollatur occaſio in huiuſmodi controuerſijs incidendi auctoritate Apoſtolica tenore præſentium ſtatuimus, & ordinamus, quod nulli Frattum Prædicatorum deinceps liceat de ſupradicta dubietate diſputare, prædicare, vel publicè, aut priuatè verbum facere, ſeu alijs ſuadere, quod videlicet hæreticum, vel peccatum ſit tenere Sanguinem ipſum Sacratirſimum, vt præmittitur triduo paſsionis eiuſdem Domiui Noſtri Ieſu Chriſti, ab ipſa Diuinitate quomodolibet fuiſſe, vel non fuiſſe Diuiſum, vel ſeparatum donec ſuper dubietatis huiuſmodi deciſione quod tenendum ſit, fuerit per nos, & Sedem Apoſtolicam, diffinitum. Mandautes propterea vniuerſis, & ſingulis eorundem, & aliorum quorumcunque Ordinum per totum Orbem conſtitutis fratribus cuiuſcunque ſtatus, gradus, uel conditionis exiſtat præſentibus, & futuris ſub excomunicationis latæ ſententiæ pœna, quam ipſo facto incurrant, & a qua niſi iu mortis articulo conſtituti, niſi per nos, aut ſucceſſores noſtros, prædictos abſolui poſsint, ne contra ſtatutum, & ordinationem noſtram prędictam uenire, aut facere, vel tentare quoquo modo præſumant, necnon omnibus, & ſingulis prædictorum & aliorum Ordinum pręlatis, vt in virtute ſanctæ obedientiæ tranſgreſſores omnes, quos in pœnam huiuſmodi incidiſſe, aut contra prædicta dixiſſe, vel fuiſſe præſumpſerint, dignis pœnis, diriſq; carceribus puuire, & mancipare procurent: ac fratribus ipſis vtrinſque ſeu alterius Ordinis, ne de cætero ſub eiſdem pœnis aliquem fratrem, ſeu alium hæreticum propterea proclamare, aut hereſis ex hoc labem incurriſſe, dicere, uel aſſerere præſumat: ſed ſi eos aliquem, vel aliquos heteſim aliquam incurriſſe conſtiterit, illam, uel illos apud Sedem Apoſtolicam denunciare teneãtur, & debeant, quodq; inter alias quaſcunque Eccleſiaſticas, ſecularisuè perſonas, nullus fratrum Ordinum prædictorum, ſeu aliorum aliquem de prædictis infamare, aut de illo quomodolibet proclamare præſumat, quinimo vt fratres ipſi Prædicatorum, & Minorum Ordinum huiuſmodi mutuo ſe diligant, & cum caritate pertractent ſecundum Ordinum ipſorum inſtituta, & Regularis obſeruantię regulam ſub pœna præmiſſa auctoritate præfata tenore pręſentium iniungimus: decernẽtes ex nunc omnes, & ſingulis fratres Ordinum prædictorum, qui prædicta non obſeruare, vel illis contrafacere, vel venire ſtuduerint cum effectu ad omner actus legittimos religioſorum, & Ordinum ipſorum pœnitus inhabiles, & incapaces, necnon irritum, & inanè ſi ſecus ſuper his a quoquam quauis ſi auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum mandati iniunctionis, & conſtitutionis infringere, uel ei auſu temerario contraire, ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit indignationis Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Anchonæ. Anno iacarnationis Dominicæ 1464. Kal. Auguſti Pontificatus noſtri Anno ſexto.

PAVLVS SECVNDVS.

Venetus Romę coronatus V. idus Septembris 1464. obijt V. Cal. Auguſti 1471.

I.

Facultatem Generali prouincialibus, Vicarijs, ac prioribus congregationis Lombardię Fratrum Æremitarum Sancti Auguſtini, concedit exhibendi viris Mantellum nigri coloris habitui eiuſdem Ordinis Fratrum conformem illosq́; ſingulis priuilegijs Ordinis gaudere poſse, & debere declarat.

PAVLVS Eṗs ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Vicarijs, ac Prioribus Congregationis Lombardię Ordinis Fratrum AEremitarum ſancti Auguſtini, ſalutem & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Expoſcit veſtræ deuotionis ſinceritas, & religionis promeretur honeſtas, vt illa vobis libenter concedamus, quæ deuotioni perſonarum, & diuini cultus augmento, animarumq́; ſaluti fore commoda dignoſcuntur. Sanè pro parte veſtra exhibita nobis nuper petitio continebat, quod in Prouinciæ Lombardię nonnulli laici zelo deuotionis accenſi, ad inſtar Mantellatarum ſub obedientia fratrum Prædicatorum, vel Minorum, aut Seruorum Beatæ Mariæ Ordinum exiſtentium, Mantellum ſeu habitum Mantellatum ſub obedientia fratrum Ordinis veſtri recipere deſiderant, Quare pro parte veſtra aſſerentium, quòd vos Mantellum ſeu habitum huiuſmodi mulieribus ex indulto Apoſtolico alias vobis conceſſo exibere poteſtis & exhibetis, quodq́; ipſæ mulieres priuilegijs, & indultis fratribus dicti veſtri Ordinis quomodolibet conceſsis, etiam gaudent. Nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt vobis, ac ſucceſſoribus veſtris exhibendi omnibus & ſingulis laicis, ac alijs deuotis perſonis maribus, Mantellum ſeu habitum Mantellatum huiuſmodi licentiam concedere: & alias ſuper his opportunæ prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, vobis & ſucceſſoribus veſtris qui pro tempore fuerint, exhibendi omnibus, & ſingulis perſonis honeſtis laicis maſculini ſexus, hoc à vobis deuotè requirentibus, mantellum ſeu habitum mantellatum nigri coloris, & habitui fratrum eiuſdem veſtri Ordinis in colore conformem, ad inſtar aliorum mantellatorum præfatorum. dummodo aliud canonicum non obſtet, Ita quod liceat ipſis laicis recipere, & geſtare mantellum, ſeu habitum huiuſmodi per vos eis exhibitum, quibuſuis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæterisq; contrarijs nequaquam obſtantibus, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium plenam, & liberam concedimus facultatem. Et nihilominus ipſis laicis quibus taliter mantellum ſeu, habitum huiuſmodi exhibueritis, quòd omnibus, & ſingulis priuilegiis, exemptionibus immunitatibus, & indultis tam ſpiritualibus, quam temporalibus, præfatis veſtris Ordini, & Congregationi Apoſtolica, aut alia quauis auctoritate in genere conceſſis, ad inſtar aliorum mantellatorum prædictorum, etiam gaudere poſſint, eadem auctoritate concedimus, & indulgemus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis, & indulti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud Sanctum

Petrum

Petrum, Anno incarnationis Dominicæ D. CCCCLXX. Pridie Cal. Septembris Pontificatus noſtri Anno Sexto.

PORTANTES SOLVM CORRIGIAM. Gaudent priuilegijs.

FRATER Benignius de Ianua Vicarius Generalis Congregationis Lumbardię Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini de obſeruantia, omnibus, & ſingulis præſentes literas inſpecturis Salutem. Significamus in teſtimonium veritatis, Sanctiſs. Dominum Innocentium Octauum M. CCCCXC, die iij. Iulij viuę vocis oraculo conceſſiſſe, vt ſuſcipientes habitum mantellatorum, ſiue mantellatarum. Ordinis noſtri, licet habitum illum cum licentia, Prioris loci non retineant, neque continue deferant, Corrigiam tamen retinentes, ac deferentes, eiſdem priuilegijs, immunitatibus, & indulgentijs gaudeant, quibus ipſi mantellati, & mantellatæ gaudent, & gaudere poſſunt. Et hanc conceſſionem, & gratiam fecit, vt ſupra viuæ vocis oraculo, præſentibus Reuerendiſſimo D.D.A.tt. Sanctorum Ioannis, & Pauli presbytero Cardinali, Magnifico Florentinorum Oratore, me fratre Benigno ſupraſcripto, præſente Reuerendo magiſtro Mariano de Genezano Sacræ Theologiæ profeſſore, patre fratre Taddeo de Ipporegia Priore Taurini, Quare pro ſatisfactione deuotionis earum perſonarum, quæ pro bono animarum ſuarũ hunc habitum Corrigiamq; ſuſcipere voluerint, hanc atteſtationem fecimus, & rei veritate teſtimonium reddere volumus, cum impreſſione ſigilli noſtræ Congregationis. Datum in Conuentu noſtro Sanctæ Mariæ de Populo almæ Vrbis, prima Auguſti 1490.

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit Cœlum, & Terram. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oratio.

ORamus te domine ſanctæ Pater omnipotens æterne Deus, vt hanc Corrigiam benedicas, ad reſtingendos lumbos, & renes, vt omnis perſona quæ portauerit eam gratam tibi continentiam, mandatorumque tuorum obedientiam ſeruet, & intercedentibus Beata Maria ſemper Virgine, Beatoq; Patre noſtro Auguſtino, uitam conſequatur æternam. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

¶ Deinde aſpergantur aqua benedicta, & adoleantur incenſo Corrigiæ, & eas recipientes. Et quando cinguntur, dicatur ſiue cantetur hymnus. *Magnæ Pater Auguſtine.* Et ille, qui cingit Corrigiam, dicat. Præcingat te Dominus zona iuſtitiæ, & conſtringat in te dilectionem Dei, & proximi, per Chriſtum Dominum noſtrum.

¶ Quibus cinctis, dicuntur infraſcriptæ Orationes. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo

Oremus.

ADeſto ſupplicationibus noſtris omnipotens Deus, & famulis tuis hanc Corrigiam ad tui nominis laudem honoremq; præcinctis, quibus fiduciam ſperandæ pietatis indulges, intercedente Beato Auguſtino confeſſore tuo, atque Pontifice, ob cuius etiam reuerentiam, & deuotionem pręcincti ſunt, conſuetæ miſericordię tribue benignus effectum. Per Dominum noſtrum &c. ℟. Amen.

Oremus.

DEVS, qui corda fidelium Sancti Spiritus illuſtratione docuiſti, da huic famulo tuo, uel famulabus tuis, ad tui laudem, ac Beatæ Mariæ ſemper Virginis, deuotionemq;, & reuerentiam Beati Patris noſtri Auguſtini nuper præcincto, vel præcinctis *ſeu* pręcinctæ in Eccleſiæ ſpiritu recta ſapere, & de eius ſemper conſolatione gaudere. Per Dominum noſtrum, &c. in vnitate eiuſdem ſpiritus Sancti Deus, &c.

Oremus.

COncede nos famulos, vel hanc famulam tuam, vel famulum tuum, quæſumus domine Deus, perpetua mentis, & corporis ſanitate gaudere, & glorioſa Beatę

Mariæ

Mariæ ſemper Virginis interceſsione à præſenti liberari triſtitia, & æterna perfrui lætitia. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen. Oremus.

PRætende domine famulis tuis de præſenti præcinctis dexteram cœleſtis auxilij, vt te toto corde perquirant, & quæ digne poſtulant, conſequi mereantur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen. Poſtremo Benedicantur.

Benedictio Dei omnipotentis, Pa † tris, & Fi † lij, & Spiritus † ſancti, deſcendat ſuper vos, & maneat ſemper vobiſcum. ℟. Amen.

SIXTVS QVARTVS.

Franciſcus de Ruere Ligur ex villa Albizola Sauonen. Diœceſis Piſcatoris Filius, ſummo hominum Piſcatori Petro in Apoſtolica Sede ſucceſſit die XV. Cal. Septembris Anno reparatę ſalutis M. CCCCLXXI. Puerulus deuotus fuit regulæ S. Franciſci in qua fœliciſſimi ingenij ſpecimen edidit deinde Patauij lauream Magiſterij in Sacra Theologia ſuſcepit. Sui Ordinis Miniſter Generalis extitit deinde in Collegium Cardinalium adſcriptus eſt, ſedit in Apoſtolica Sede annos XIII. & dies V. D. Bonauenturam olim ordinis ſui Cardinalem virum Doctiſsimum (cuius corpus Lugduni magna veneratione reſeruatur) inter diuos retulit. Fœſtum Conceptionis Glorioſiſſimę Virginis Marię confimauit, & approbauit, multiſq; Priuilegijs (Predicatorum, & Minorum: aliorumq; Mendicantium Ordines inſigniuit.

I.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Regimini vniuerſalis Eccleſiæ meritis licet in ſufficientibus diſponente Domino Preſidentes, curis per vrgemur aſſiduis, vt iuxta creditæ nobis deſuper diſpenſationis officium quieti ſubditorum quorumlibet (præſertim ſub religionis habitu ſtudio vacantium pię vitæ in quorum vtiq; proſperitate reficimur) iugi quantum nobis ab alto conceditur ſollicitudinis ſtudio intendamus, & vt ea quæ pro diuini cultus, & religionis incremento animarumq; ſalute à prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus prouide facta ſunt ſubſtantialitatis ambiguitatibus quæ exinde emerſiſſe noſcuntur in ſua integritate perſiſtant, noſtri miniſterij partes interponimus efficaces. Dudum ſi quidem a felicis recordationis Eugenio Papa quarto prædeceſſore noſtro litteræ emanarunt tenoris ſubſequentis.

BVLLA

BVLLA MARIS MAGNI.

I.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Regimini vniuerſalis Eccleſiæ meritis licet in ſufficientibus diſponente Domino Præſidentes, curis per vrgemur aſſiduis, vt iuxta creditæ nobis deſuper diſpenſationis officium quieti ſubditorum quorumlibet (præſertim ſub religionis Prędicatorũ habitu ſtudio vacantium pię vitæ in quorum vtiq; proſperitate reficimur) iugi quantum nobis ex alto conceditur ſollicitudinis ſtudio intendamus, & vt ea quę pro diuini cultus, dictę religionis incremento animarumq́; ſalute à prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus prouide facta ſunt ſublatis ambiguitatibus quæ exinde emerſiſſe noſcuntur in ſua integritate perſiſtant, noſtri miniſterij partes interponimus efficaces. Dudum ſi quidem a felicis recordationis Eugenio Papa quarto prædeceſſore noſtro litteræ emanauerunt tenoris ſubſequentis. ¶ Eugenius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Romanus Pontifex in quo poteſtatis plenitudo conſiſtit, ad ſtatum Eccleſiaſticarum perſonarum ſua præſertim mundanis abiectis illecebris, ſub ſacro Religionis iugo altiſſimo vota reddentium, & circa fidelium animarum ſalutem, necnon hæreticorum, & aliorum infidelium quorumlibet debitam conuerſionẽ prædicationibus, & doctrina continue laborantium libenter intendens, nonnunquam per ſuos prædeceſſores in earum fauorem geſta innouat, & approbat, ac confirmat, prout id conſpicit in domino ſalubriter expedire. Hinc eſt quod nos dilecti filij Bartholomæi ordinis fratrum Prædicatorum, ac Theologiæ profeſſoris necnon generalis totius Ordinis huiuſmodi magiſtri, deuotis in hac parte ſupplicationibus inclinati, quaſdam fœlicis recordationis Gregorij XI. ad inſtar nonnullorum Romanorum Pontificum prædeceſſorum ſuorum dilectis filijs magiſtro, prioribus, & fratribus vniuerſis eiuſdem ordinis per eum conceſſas, necnon alias Martini V. prædeceſſorum noſtrorum etiam conceſſarum huiuſmodi confirmatorias literas, quas diligenter inſpici, & examinari, quarumq; tenorem de verbo ad verbum præſentibus inſeri fecimus, auctoritate apoſtolica, tenore præſentium, ex certa ſcientia innouamus, & confirmamus, ac præſentis ſcripti patrocinio communimus. Tenor vero ſingularum prædictarum literarum talis eſt. ¶ Martinus Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs magiſtro prioribus, & fratribus vniuerſis ordinis prædicatorum, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Ex Apoſtolicæ Sedis prouiſione, ac perſonarum deo deuotarum præſertim ſub regulari obſeruantia, & in fauorem fidei Catholicæ domino famulantium ſtudio piæ vitæ deuotione prouenire dinoſcitur, vt Romanus Pontifex quandoq; prædeceſſorum ſuorum Romanorum Pontificum geſta innouet, & innouatione reſtauret. & auctoritate fulciat innouata. Hinc eſt quòd nos veſtris deuotis in hac parte ſupplicationibus inclinati, quaſdam literas fælicis recordationis Gregorij Papæ XI. prędeceſſoris noſtri ad inſtar nonnullorum aliorum Romanorũ Pontificum prædeceſſorum ſuorum vobis & ordini veſtro conceſſas, quas diligenter inſpici, & examinari, quarumq́; tenorem de verbo ad verbum præſentibus inſeri fecimus, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, ex certa noſtra ſcientia innouamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus. Tenor vero dictarum literarum talis eſt. ¶ Gregorius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Magiſtro, prioribus, & fratribus vniuerſis ordinis Prædicatorum, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Virtute conſpicuos ſacri veſtri ordinis profeſſores, qui contemplationi cœleſtium feruenter inuigilant, & piæ vitæ ſtudio ſine intermiſſione deſudant, decet per Apoſtolicæ circumſpectionis auxilium ſic prouide dirigi, & ſolicite confoueri, ut alicuius prætextu calumniæ, nullum internę pacis excidium, nullumq́; religioſi ſtatus perferant detrimentum, ſed in his robur, & vigorem habeant, per quæ circa cultum diuini nominis, deuotis, & quietis mentibus inualeſcant. Hinc eſt, quòd cum ſicut nobis exponere curauiſtis, tu fili magiſter, & prædeceſſores tui iuxta eiuſdem ordinis conſuetudimem obſeruatam hactenus, ac à Sede Apoſtolica toleratam ſtatim poſtquam electi ſecundum prædicti conſtitutiones

menta, & ipſos cum decedunt in veſtris Oratorijs ſepelire. Si quando autem in terris in quibus reſidetis, vel earum perſonas, excommunicationis, ſeu interdicti ſententias contigerit promulgari, pueri veſtris ſeruitijs deputati, negociorumque veſtrorum procuratores, & operarij qui in veſtris locis, eorum operibus perſonaliter continue inſtiterint, huiuſmodi ſententijs obnoxij minime habeantur, ibique poſſint audire diuina, iuxta formam quę locis ipſis, eo caſu à ſede Apoſtolica eſt conceſſa, niſi eiſdem cauſam dederint, vel excommunicari ſpecialiter, ſeu interdici contingat eoſdem. Et quia vos extremam patientes pro Chriſti nomine paupertatem, exhortationis pro ſtudio, bonos ad potiora dirigitis, & errantes in rectitudinis ſemitam laudabiliter reuocatis, concedimus, vt in excommunicatorum terris libere commorari, & ab eis tunc etiam quando vos, vel ipſos tranſire contigerit, neceſſaria vitæ depoſcere, ac recipere valeatis. Magiſter quoque, & ſinguli priores prouinciales, & conuentuales, ac vices eorum gerentes in prouincijs, & conuentibus, ac locis ſibi commiſſis pro dictis fratribus conſtitutis ibidem, necnon, & fratribus alijs eiuſdem ordinis interdum ad eos declinantibus undecumque abſolutione, & diſpenſatione indigentibus, ſiue priuſquam intrauerint ordinem ſiue poſt, in caſibus quibus exceſſerint, pro quibus excommunicationis, vel interdicti, aut ſuſpenſionis incurrerint ſententias à iure, vel à iudice generaliter promulgatas, & huiuſmodi ſententijs innodati, aut in locis ſuppoſitis Eccleſiaſtico interdicto diuina officia celebrantes, vel ſuſcipientes ordines ſic ligati, notam irregularitatis incurrerint, abſolutionis, & diſpenſationis beneficium valeant impartiri, niſi adeo grauis fuerit, & enormis exceſſus, quòd ſint ad eandem ſedem meritò deſtinandi. Fratres etiam ueſtri quos pro tempore uos magiſter, & priores tam prouinciales quam conuentuales, necnon, & vices veſtras gerentes, in proprios habueritis confeſſores, abſolutionis, & diſpenſationis beneficium vobis (cum expedierit) valeant impartiri, iuxta formam conceſſionis ſuper abſolutione, & diſpenſatione fratrum eiuſdem ordinis ſuperius vobis factæ. Ad hæc volentibus veſtro aggregari collegio, qui ſuſpenſionis, aut interdicti, vel excommunicationis ſententijs à iure, vel à iudice promulgatis generaliter ſunt ligati, abſolutionis beneficium (obſeruata forma Canonica) impartiri, ipſoſque in fratres recipere, ac eos qui poſt aſſumptum habitum, vel profeſſionem emiſſam recoluerint ſe talibus in ſeculo fuiſſe ſententijs innodatos, ſecundum formam ipſam, vos magiſter, & ſinguli priores prouinciales, & conuentuales, ac vices veſtras gerentes, ualeatis abſoluere, & cum irregularibus diſpenſare, ſi forſitam talibus innodati ſententijs, vel in locis interdicto ſuppoſitis diuina præſumpſerint officia celebrare, vel ordines ſuſceperint, ita tamen, quòd ſi aliqui ex huiuſmodi eiſdem ſententijs propter debitum ſint aſtricti, ſatisfaciant, vt tenentur. Cæterum veſtra diſcretio caute prouideat, vt Apoſtolicæ ſedis, legatorum ipſius, & ordinariorum locorum, in abſolutionibus huiuſmodi ſcandalum euitetur. Porro quieti veſtrę prouidere volentes, quòd per literas Apoſtolicæ Sedis, aut legatorum, ſeu delegatorum ipſius conueniri à quoquam minimè valeatis, & quòd ad pecuniam colligendam cogi non poſſitis inuiti per literas ipſius ſedis de cætero impetrandas, quodque nullus veſtrum correctionis, ſeu viſitationis, vel inquiſitionis officium, Monaſterijs, vel Eccleſijs, ſiue quibuſcunque perſonis impendere, vel ad cognitiones cauſarum, citationes partium, & denunciationes ſententiarum interdicti, & excommunicationum procedere, aut recipere curam monialium, ſeu religioſarum quarumlibet perſonarum teneatur, per Apoſtolicas literas impetratas, & in poſterum impetrandas, niſi huiuſmodi Apoſtolicæ literæ, de hoc indulto, & ordine veſtro expreſſam fecerint mentionem, auctoritate vobis Apoſtolica indulgemus. Concedimus etiam, vt ad viſitandum aliqua Monaſteria monialium cuiuſcunque ordinis compelli aliquatenus non poſſitis, aut recipiendum commiſſiones cauſarum, ſeu ſententiarum executiones, vel alia contingentia cauſas ipſas, per litteras præfatæ Sedis in quibus facta non fuerit de indulgentia huiuſmodi mentio ſpecialis, ſiue per legatos, vel delegatos ipſius. Nullus inſuper Archiepiſcopus, vel Epiſcopus, nulluſque alius Prælatus Eccleſiaſticus, vel eorum Vicarij, vel officiales, ad portandum, vel deferendum

rendum litteras, vel exequendum, aut denunciandum ſententias contra principes ſeculares, com nunitates populos, ſeu quoſcunque benefactores veſtros, nulluſque delegatus, vel ordinarius iudex, ad faciendum citationes, vel commiſſiones recipiendas, ſiue quòd ſitis in cauſis aliquibus aſſeſſores, ſeu ad alia, lites, & controuerſias contingentia, in cauſis quę coram ipſis tractantur, quemquam ueſtrum compellere ualeant, ſine prædictæ ſedis mandato licentia ſpeciali, expreſſam faciente de hac indulgentia mentionem, nec quiſquam ueſtrum parere, uel intendere teneatur ſuper his munitionibus, & mandatis, aut iuſſionibus eorundem, aut facere, uel implere, quod in hac parte duxerint iniungendum. Cęterum Magiſtri, & ſinguli priores prouinciales, atque ipſorum Vicarij, illos ex fratribus de quibus auctoritate literarum Sedis Apoſtolicæ, uel legatorum ipſius, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, vel alijs quibuſcunque prouiſum extitit, uel in poſterum contigerit prouideri corrigere, ac non obſtante contraditione aliqua poſſint ad ſuum ordinem reuocare, nec per literas eiuſdem ſedis, ſeu legatorum ipſius iam obtentas, uel decætero obtinendas, aliquos de fratribus ipſius ordinis, prefatis Archiepiſcopis, & Epiſcopis, aut alijs teneantur in ſocios deputare, niſi dictæ literę Apoſtolicæ obtinendę de indulto huiuſmodi, & ordine ipſo expreſſam fecerint mentionem, & alias id honeſtati Ordinis, & illorum ſaluti viderint expedire. Nullus autem legatus niſi de latere noſtro miſſus, auctoritate literarum Sedis Apoſtolicę ſpecialem de hoc indulto, & ordine ueſtro non facientibus mentionem, nulluſque prælatus, aut aliqua perſona religioſa, uel ſecularis, de fratribus eiuſdem ordinis, ſeu Cardinalis Romanę Eccleſiæ, ad ſua ſeu Eccleſiæ negocia procuranda, uel ſecum manendum, aliquos aſſumere ualeat, niſi quos magiſter, uel prior prouincialis ipſorum tanquam idoneos, & diſcretos ſibi duxerint aſſignandos, quos etiam volumus ſubiacere ordinis diſciplinæ. Illos uero ordinis ipſius fratres, qui ad prædicandum crucem, uel inquirendum contra hæreticam prauitatem, ſeu ad alia huiuſmodi negocia ſunt, uel fuerint deputati ubicunque à ſede Apoſtolica, tu fili magiſter tuique ſucceſſores remouere, ſeu reuocare, & penitus transferre, ipſiſq; , quòd ſuperſedeant iniungere, alioſque ſubſtituere (cum expedire uideritis) licitè, & liberè ualeatis, ac in eos (ſi contrauenerint) cenſuram Eccleſiaſticam exercere: ac quilibet prior prouincialis, uel eius Vicarius eiuſdem ordinis, id ipſum in ſua prouincia circa fratres ipſius ordinis, quibus ab eadem ſede ſimilia contigerit in illa committi, facere poſſit, non obſtantibus aliquibus literis, vel indulgentijs Apoſtolicis, impetratis, vel in poſterum impetrandis, quę de hoc non fecerint mentionem. Inhibemus quoque ne quis poſt profeſſionem in ordine veſtro factam ab ipſo ordine ſine magiſtri, vel ſui prioris licentia diſcedat, diſcendentem verò abſque cautione literarum alterius ipſorum, prætextu alicuius priuilegij Apoſtolicæ Sedis, nullus audeat retinere. Quod ſi forte retinere præſumpſerit, vobis magiſter, & ſinguli priores dumtaxat, & veſtris vicarijs, licitum ſit in ipſos diſcedentes fratres excommunicationis ſententiam promulgare, detinentes vero eoſdem ſecum, uel in monaſterijs, ſeu Eccleſijs ſuis (niſi eos eiecerint) poſtquam eis denunciatum fuerit, excommunicationis ſententiæ volumus ſubiacere, non obſtante quòd excommunicari ſuſpendi, vel interdici non poſsint, per litteras Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam de indulto huiuſmodi mentionem. Si verò aliqui de fratribus ueſtri ordinis poſt obtentam licentiam à ſede prędicta, aut à vobis, ad religionem aliam tranſeundi, infra duos, vel tres menſes ſe ad illam Religionem ſuæ ſaluti congruam non contulerint, & ipſius non ſuſceperint habitum Regularem, licitum ſit vobis ſingulis magiſtro, & prioribus, ac vices veſtras gerentibus contra ipſos, tanquam contra alios ueſtri ordinis apoſtatas procedere, ſecundum quòd honeſtati dicti ordinis videritis expedire. Illud idem intelligi volumus de illis, qui poſt ſuſceptionem habitus alterius Religionis, infra tempus probationis nulla profeſſione facta, inde præſumpſerint reſilire, aut etiam ſi poſt profeſſionem huiuſmodi ad religionem latiorem, ſeu mitiorem ordinē tranſierint, vel (quod abſit) ad ſecum reuertantur vos volumus contra ipſos rigorem ueſtri ordinis exercere. Apoſtatas quoque ueſtri ordinis excommunicare, capere, ligare, incarcerare, & alias ſubdere, diſciplinæ rigori, poſſitis, per uos, ac etiam alios, in quocunque habitu

contigerit

contigerit eos inueniri, inuocato ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſecularis. Inhibemus etiam ne fratres quos ab ordine ueſtro pro ſuis culpis per magiſtrum, uel priores, ac eorum Vicarios expelli contigerit, uel qui egreſſi fuerint proprio ſuo motu, prædicare, confeſſiones audire ſeu docere prçſumant, niſi ad alium ordinem in quo licite huiuſmodi exerceantur officia tranſierint, de noſtra uel magiſtri, ſeu prioris, uel Vicariorum ipſorum licentia ſpeciali. Quod ſi ſorte ipſi contra huiuſmodi inhibitionem noſtram, aliquid ſuper præmiſsis temere attentare præſumpſerint, uos magiſtri, & ſinguli priores, uel ueſtri Vicarij, in illos quos infra fines prçdicationis ſuę iuxta conſuetudinem ordinis veſtri diſtractos inueneritis talia præferentes, monitione prçmiſſa, auctoritate noſtra, excommunicationis ſententiam ualeatis promulgare. Eiectos autem de ordine veſtro, uel egreſſos, qui receptione in eodem ordine ſuis culpis exigentibus reddiderint ſe indignos, & alios fratres eiuſdem ordinis ex rationabili cauſa ad quoſcunque ordines approbatos, præterquam ad Beati Auguſtini hoſpitalariorum, & aliorum religioſorum arma portantium, ad uitandam occaſionem euagandi, vos magiſter, & ſinguli priores, ſeu veſtri Vicarij, cum teſtimonialibus literis, auctoritate noſtra, licentiandi liberam habeatis facultatem. Nos enim diſtrictius inhibemus, ne tales ad alium ordinem aliter tranſire, uel aliqui eos recipere ſeu retinere præſumant, abſq; licentia ſpeciali Sedis Apoſtolicæ, faciente de hoc plenariam mentionem. Inhibemus etiam, vt nulli, ſiue ſit in religionis ordine ſiue extra ordinem conſtitutus, habitum ueſtrum, aut ita conſimilem, quòd propter eum frater prædicator credi poſſit, deferre liceat, abſque mandato Sedis Apoſtolicæ ſpeciali. Et vt dicta inhibitio maiorem conſequatur effectum ſtatuimus, vt hi qui habitum ueſtrum, aut ſibi ſimilem prædicto modo deferre præſumpſerint, ad deponendum ipſum per dioceſanos locorum (cum à uobis requiſiti fuerint) monitione præmiſſa, per cenſuram Eccleſiaſticam, appellatione poſtpoſita, compellantur. Cçterum cum humilitas ve[illegible]ra ſibi de latitudine orbis terræ. nihil præter domos, & hortos cum virgultis præmiorum obtentu cœleſtium duxerit reſeruandum, nos pie velentes, quòd illorũ fructus veſtrç paupertatis vſibus applicẽtur, vt de dictis hortis, & virgultis veſtris nulli decimam teneamini exhibere, vobis auctoritate prçſentium indulgemus, diſtrictius inhibendo, ne quis à uobis de prçmiſſis aliquid exigere, uel extorquere præſumat. Quia uero nonnulli veſtræ religionis habitum aſſumentes, diuerſis perſonis quę ſciri, & inueniri non poſſunt, aliqua bona reſtituere iuterdum tenentur, vobis magiſtro, & prioribus, ac vicarijs prædictis concedimus, ut ſinguli ueſtrum in locis ſibi commiſſis, bona ipſa in pios uſus conuertere ualeant, prout ſecundum Deum uiderint expedire. Sepulturam quoque in locis, cimiterijs, & Eccleſijs ueſtris concedimus & eam liberam eſſe cenſemus, ut eorum deuotioni, & extremę voluntati, qui ſe illic ſepeliri deſiderauerint (niſi excommunicati, vel interdicti, aut etiam publici uſurarij fueriut) nullus obſiſtat, ſalua tamen iuſtitia illarum Eccleſiarum a quibus mortuorum corpora aſſumuntur, diſtrictius inhibentes, ut nulli religioſi, uel ſæculares, uobis inuitis aliquorum corpora defunctorum in ueſtris Cimiterijs ſepelire, aut in Eccleſijs ueſtris miſſarum ſolemnia, uel pro animabus eorum qui ad loca ueſtra tumulandi feruntur, ibidem exequias celebrare ſine ueſtro aſſenſu, & voluntate præſumant. Inhibemus inſuper uniuerſis fratribus Ordinis ueſtri ne aliqui eorum, alij quam prælatis ſuis peccata ſua confiteri præſumant, niſi neceſſitatis urgente articulo, uel niſi forſan magiſter, uel prior proprius alicui fratri dederit fratri alteri eiuſdem ordinis licentiam confitendi. Vniuerſis autem Eccleſiarum prçlatis, & alijs inhibemus ne confeſsiones veſtras vobis inuitis audire, uel compellere uos ad ſynodos, ſeu conuocationes ſuas accedere, uel cum eis extra ciuitatem, uel intra proceſſionaliter exire, aut ſuis conſtitutionibus ſubiacere, vel capitula, ſcrutinia, uel Inquiſitiones in locis ueſtris, uel alibi, de uobis facere, aut fidelitatem iuramento firmatam, & annualem obedientiam à prioribus, & ſupperioribus ueſtris exigere, aut de ipſorum inſtitutione, uel deſtitutione ſiue de ſtatutis veſtri Ordinis ſe aliquatenus intromittere, ſeu prohibere ne ad ciuitates, vel Villas vbi Religioſe, & honeſte commorari poſſitis, à populis euocati audeatis accedere, ibique pro veſtris vſibus conſtruere edificia, Eccleſias, ſeu Oratoria, aut in ac-

cedentes fratres, ſeu conſtruentes huiuſmodi, vel receptatores ipſorum, excommu-
nicationis ſententiam ferre præſumant. Concedimus quoque vobis vt de illis quæ in
ornamentis, vel pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus, anniuerſario, ſeptimo, vige-
ſimo, trigeſimo, ſiue alijs ad perpetuum cultum diuinum, ſeu pro pietantijs, aut vi-
ctu ad ſuſtentationem veſtram, vel indumentis, necnon pro annuis cenſibus redimen-
dis, ad quarum ſolutionem aliquæ domus veſtri ordinis obligari noſcuntur, vel de do-
mibus, prædijs, & hortis, alijsq; locis vobis ſecundum inſtituta ueſtri ordinis oppor-
tunis, aut de his quæ pro huiuſmodi domibus prædijs, hortis, & locis emendis vobis
legantur dummodo præmiſſa non conuertantur in alios uſus, ſed in illos dumtaxat pro
quibus relinquuntur, aut alios etiam qui in hac conceſſione, uel indulgentia continen
tur, nulli canonicam portionem aliquam teneamini exhibere. Et ne quis à uobis,
uel ultimarum executoribus uoluntatum ſeu decedentium hæredibus, de præmiſſis, aut
de his quæ uobis in ultimis uoluntatibus abſolute leguntur, uel alias pro ueſtris neceſſi-
tatibus conferuntur, aliquid exigere, uel extorquere præſumat, diſtrictius inhibe-
mus. Adhæc liceat fratribus ueſtri ordinis, cum de prioribus locis ſuis ad alia loca ſe
transferunt, tam ædificia ſeu omnem ædificiorum materiam locorum quæ dimittunt,
(dedicatis Eccleſijs dumtaxat exceptis) quam libros, calices, & paramenta, ſecum ad
alia loca transferre, ac ædificia ipſa cum ſolo, & alijs ad eadem loca pertinentibus, præ-
ter Eccleſias uendere, ipſorumq; precium in aliorum locorum ad quæ dicti fratres ſe
transferunt ædificationem ſeu alias in eorum vtilitatem conuertere, ſecundum quod
eis videbitur melius expedire. Et ne aliqui Archiepiſcopi, vel Epiſcopi, aut alij Eccle
ſiarum prælati, ſeu quęuis alia perſona Eccleſiaſtica, vel ſecularis, prædicta loca ſeu bo
na occupare accipere, vel vſurpare, aut quoquomodo ſibi vendicare præſumant, abſque
dictæ Sedis licentia ſpeciali diſtrictius inhibemus. Indulgentes vobis, vt ad præſtatio-
nem procurationum legatorum prædictæ ſedis: vel nunciorum ipſius ſeu diæceſano-
rum locorum, aut exactionum, uel collectarum, ſeu ſubſidiorum, vel prouiſionum qua
rumcunque minime teneamini: nec ad ea ſoluenda per literas dictæ ſedis, aut legato-
rum, aut nunciorum eiuſdem, ſeu rectorum terrarum Eccleſiæ Romanæ impetratas,
ſeu in poſterum impetrandas, cuiuſcunq; tenoris fuerint in perpetuum compelli poſſi-
tis, niſi dictæ ſedis literæ impetrandæ plenam, & expreſſam de indulto huiuſmodi, & di-
cto ordine fecerint mentionem. Ceterum cum fœlicis recordationis Innocentius Papa.
IIII. prædeceſſor noſter olim duxerit ſtatuendum, vt exempti quantacunq; gaude-
ant libertate, nihilominus tamen ratione delicti ſeu contractus, aut rei de qua contra
ipſos agitur, rite poſsint coram locorum ordinarijs conueniri, & illi quoad hoc ſuam
in illis iurisdictionem prout ius exigit exercere. Nos vobis vt occaſione conſtitutionis
huiuſmodi, nullum libertatibus, & immunitatibus vobis, & ordini veſtro, per priui-
legia, & indulgentias ab Apoſtolica Sede conceſsis, vel in poſterum concedendis pręi-
iudicium generetur, auctoritate præſentium indulgemus, decernentes vos ſeu per-
ſonas veſtri ordinis in prædictis caſibus, ordinarijs ipſis minime ſubiacere. Decerni-
mus ergo irritum, & inane quicquid contra tenorem conceſsionum, conſtitutionum,
& inhibitionum huiuſmodi per quoſcunq; fuerit attemptatum, & interdicti ſuſpen-
ſionis, & excommunicationis ſententias, ſi quas contra conceſsiones, conſtitutio-
nes, & inhibitiones eaſdem, in vos vel veſtrum aliquos, uel loca ueſtra ſeu benefacto-
res, uel executores, aut hæredes prædictos, in poſterum promulgari contigerit pœni-
tus non tenere. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrarum con-
ceſsionum conſtitutionum, & inhibitionum infringere, uel ei auſu temerario contrai-
re. Si quis autem hoc attentare pręſumpſerit indignationem omnipotentis Dei, ac
Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Auinioni
II. nonas Martij. Pontificatus noſtri anno Quarto. Ceterum vt earumdem literarum
tenor ſic inſertis omnimodam rei ſeu facti certitudinem faciat, auctoritate Apoſto-
lica decernimus, vt illud idem robur, eamq; vim, & eundem vigorem tenor ipſe per
omnia habeat, quæ haberent originales literæ ſupradictæ, & eadem prorſus huiuſmo-
di tenori fides adhibeatur, quandocunque, & vbicunque ſiue in iudicio, uel alibi fuerit
exhibitus vel oſtenſus, & eidem ſtetur firmiter in omnibus quæ eiſdem originalibus li-
teris adhiberetur, ac ſicut eis ſtaretur ſi forent exhibitæ, uel oſtenſæ, nec per hoc origi-

nales

nales literas dicti Gregorii ſeu Bonifatij, aut Benedicti, ad quarum inſtar illæ ſunt editæ producere, ſeu oſtendere teneamini. Verum ne dubitationes, ac controuerſiæ, quæ alias vos pluribus laboribus, & expenſis uexauerunt, de cætero uobis fiant, ex certa ſcientia decernimus, vt dictum priuilegium Grego. Papę XI. in iudicio, & extra in qualibet ſua diſpoſitione inuiolabiliter obſeruetur. Non obſtantibus conſtitutionibus Apoſtolicis, illa præſertim fœlicis recordationis Clementis Papæ V. prædeceſſoris noſtri edita in Concilio Viennen. quæ incipit (Dudum, necnon priuilegijs, gratijs, & conceſſionibus Apoſtolicis, in genere, vel ſpecie quibusuis Eccleſijs, perſonis, ſiue locis, ſub quauis forma, uel expreſſione uerborum, etiam ſi de his habenda eſſet in præſentibus mentio ſpecialis, ſeu per quæ præſentibus non expreſſa, aut totaliter de uerbo ad uerbum non inſerta, earum in toto ſeu in aliqua parte ſui, effectus poſſet aliqualiter impediri, & alijs contrariis quibuſcunque. Nos autem ex nunc irritum decernimus, & inane, ſi ſecus ſuper his, aut eorum aliquo à quoquam, quauis auctoritate, ſcienter uel ignoranter contigerit attemptari. Declarantes clauſulam illam uidelicet (ſalua tamen iuſtitia Eccleſiarum illarum à quibus mortuorum corpora aſſumuntur) in omnibus alijs debere intelligi, præterquam in his de quibus in ipſo priuilegio ſpecialiter cauetur, quòd canonica portio minime exigatur. Nulli ergo, &c. Datum Romæ apud ſanctos Apoſtolos XII. Cal. Iulii Pontificatus noſtri anno X. Cæterum, ut quarumlibet literarum earundem tenor ſic inſertus omnimodam rei ſeu facti certitudinem faciat, auctoritate Apoſtolica prędicta decernimus, ut illud idem robur eamq; uim, & eundem uigorem tenor ipſe per omnia habeat, quæ haberent ſingulæ originales literę ſupradictę, & eadem prorſus huiuſmodi tenori fides adhibeatur, quandocūque uel ubicunque, ſiue in iudicio, uel alibi, ubi fuerit exhibitus, uel oſtenſius, ac eidem ſtetur firmiter in omnibus, quæ ſingulis eiſdem originalibus literis adhiberetur, ac ſicut eis ſtaretur ſi forent exhibitæ, vel oſtenſę, nec per hoc originales literæ Gregorij ſeu Bonifacij, & Benedicti, vel Martini huiuſmodi, prælati magiſter priores, & fratres producere, ſeu oſtendere teneantur. Volentes etiam auctoritate Apoſtolica, & ſcientia ſupradictis, harum ſerie decernentes, quod priuilegium Gregorij Papæ XI. huiuſmodi in iudicio & extra, in qualibet ſui diſpoſitione inuiolabiliter obſeruetur. Non obſtantibus conſtitutionibus Apoſtolicis illa præſertim piæ memoriæ Clementis Papæ V. etiam prædeceſſoris noſtri in concilio Viennen. edita quæ incipit. Dudum necnon priuilegijs, gratijs, & conceſſionibus Apoſtolicis in genere, uel in ſpecie quibuſuis perſonis, Eccleſijs, ſeu locis ſub quauis forma, aut verborum expreſsione conceſsis, etiam præſentibus ſi de illis præſentibus habenda foret mentio ſpecialis, ſeu per quæ non expreſſa, aut totaliter de uerbo ad uerbum non inſerta, earum in toto ſeu in aliqua parte ſui, effectus poſſet aliqualiter impediri, & alijs contrarijs quibuſcunque. Nos enim exnunc irritum decernimus, & inane ſi ſecus ſuper his vel eorum aliquo a quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attemptari. Nulli ergo, &c. Datum Florentiæ anno incarnationis Domini. 1443. Idibus Aprilis. Pont. noſtri anno decimo. Nos igitur qui dicti ordinis fratrum Prædicatorum, & perſonarum eius ſtatum proſperum, & tranquillum: propter vberes fructus quos ordo ipſe multa præfulgens gloria meritorum, & gratia ſanctitatis in agro militantis Eccleſiæ in propagationem fidei Orthodoxæ hactenus produxit vtiliter, ac producit, & in futurum producturum fore ſpę firma tenemus, palmites ſuos à mariuſq; ad mare, & etiam ad barbaras extendendo nationes, intenſis deſideramus affectibus, Gregorij, Martini, & Eugenij, ac aliorum prædeceſſorum noſtroru qui ordinem prædictū fratrum prædicatorum alijs varijs priuilegijs, non immerito decorarunt veſtigijs inhærentes, motu proprio, non ad eorum dicti ordinis fratrum profeſſorum, vel alterius pro eis nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera voluntate, & deliberatione, ac ex certa noſtra ſcientia, prædictas Gregorij, & quaſcunque alias quorumcunque aliorum Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum literas, dicto ordini fratrum prædicatorum, ac illius domibus, & profeſſoribus in genere, ſub quacunque verborum forma conceſſas, quas ac ſi de verbo ad verbum vna cum prædictis literis Eugenij prædeceſſoris præfati pręſentibus inſertæ forent haberi volumus pro expreſſis, ac omnia, & ſingula in illis contenta auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, approbamus, & robur

perpetuę

perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus, ac pro potiori cautela omnia, & ſingula per Gregorium, & Martinum, & Eugenium alioſq; prædeceſſores prædictos in eiſdem literis pro, & in fauorem dicti ordinis fratrum prędicatorum quomodolibet ordinata, ſtatuta, decreta, conceſſa, & indulta fieri, & obſeruari debere, auctoritate, motu, & ſcientia, prædictis, de nouo ordinamus, ſtatuimus, atq; decernimus, ac eidem ordini Prædicatorum illiuſq; domibus, & profeſſoribus concedimus, & indulgemus. Et quia ſicut accepimus noſq; ipſi experientia didicimus in minoribus conſtituti, circa literas, & priuilegia huiuſmodi nonnulla dubia poſtmodum ſunt exorta, habita ſuper his conſideratione decenti, motu, auctoritate, & ſcientia prędictis, literas eiuſdem Gregorij prædeceſſoris in ea parte in qua concedit dicti ordinis profeſſoribus vt liceat eis in locis in quibus degunt habere oratoria, & in eis cum altari portatili, etiam tempore interdicti, ianuis clauſis, miſſarum ſolemnia, & alia diuina officia celebrare, & quod eorum inſiſtentes obſequijs, cenſuris generaliter promulgatis non ligentur cum, contingat eos per ſæpe requiri, vt etiam extra oratoria ſuper huiuſmodi altari portatili celebrent diuina officia, & ad illa, interdicti tempore, tertij ordinis S. Dominici de pœnitentia nuncupati fratres, & ſorores, ac ſuos, & illorum procuratores admittant, extendentes concedimus eiſdem fratribus, vt non ſolum in oratorijs, & locis in quibus degunt, ſedent etiã in quouis, alio loco congruẽti, honeſto, poſſint ſuper altari portatili huiuſmodi, miſſas, & alia diuina officia libere, & licite celebrare, exceptis eccleſiis ab ordinarij iuriſdictione non exemptis, quotiens illud eiſdem fratribus per ordinarios ex cauſa contingeret inhiberi. Et vt liceat eis tempore interdicti fratres, & ſorores dicti ordinis B. Dominici de pœnitentia nuncupati, necnon ipſorum fratrum prædicatorum, ac fratrum, & ſororum dicti tertij ordinis procuratores, & negocia gerentes vtriuſq; ſexus, admittere ad diuina. Præterea quia idem Gregorius prædeceſſor in dictis ſuis literis magiſtro, prioribus prouincialibus, & conuentualibus, & eorum Vicarijs, abſoluendi fratres eiuſdem ordinis, necnon fratribus dicti ordinis quos ipſi magiſter, priores prouinciales, & conuentuales habuerint pro tempore in confeſſores, abſoluendi ipſos magiſtrum, priores prouinciales, ac conuentuales ab exceſſibus & cenſuris, niſi talia forent propter quæ eſſent ad ſedem Apoſtolicam merito deſtinandi, ac cum eis deſuper diſpenſandi concedit, & propterea qui ſunt deſtinandi perſæpe reuocetur in dubium, Vt abſoluentium, & abſoluendorum, diſpenſantium, & diſpenſatorum pro tempore puritati conſcientiæ conſulamus, declaramus, hæreticos relapſos, ſchiſmaticos, & qui literas Apoſtolicas falſificaſſent, aut ad infideles prohibita detuliſſent, dumtaxat eſſe ad ſedem prædictam merito deſtinandos. Reliquis vero omnibus etiam ſymoniæ qualitercunq; irretitis, poſſe per illos quibus inibi conceditur, abſolutionis beneficium, & diſpenſationis gratiam iuxta caſuum indulgentiam impartiri. Et vt dicti ordinis profeſſoribus omnis vagandi tollatur occaſio, & ad Apoſtolicam ſedem recurrendi ſubtrahatur pro poſſe neceſſitas, magiſtro, & prioribus prouincialibus, & connentualibus, ac eorum Vicariis defectum natalum ex adulterio, ſacrilegio, inceſtu, & quouis alio nephario, & illicito coitu prouenientem patientibus, necnon cum his qui ex quauis cauſa præterquam homicidij uoluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum irregulares forent, diſpenſandi cum dicti ordinis prædicatorum profeſſoribus, poſtquam ipſum ordinem profeſſi fuerint, vt defectu, & irregularitate huiuſmodi non obſtantibus, irregulares ipſi, ad quoſcunq; etiam ſacros ordines promoueri, & in illis etiam in altaris miſterio miniſtrare, & tam ipſi irregulares quam defectum natalium patientes prædicti, ad quæcunq; adminiſtrationes, & officia eligi, recipi, & aſſumi, illaq; gerere, & exercere, libere, & licite valeant, motu, & ſcientia, ac auctoritate prædictis, concedimus per præſentes. Eam vero partem literarum eiuſdem Gregorij prædicti in qua ſepulturam in eccleſiis fratrum dicti ordinis liberam eſſe voluit (ſalua iuſtitia eccleſiarum à quibus corpora aſſumuntur declarantes, libertatem huiuſmodi intelligi debere etiam quo ad hoc, vt fratres ipſi, nullius ſuper hoc petita licentia, parrochias in quibus corpora prædicta forent, cum cruce proceſſionaliter ingredi, & corpora ipſa leuare, & ad eorum eccleſias ſepelienda deferre poſſint, vbi hoc conſuetum foret, vel presbyteri de leuatione requiſiti hoc facere recuſarent. Nec cogantur inuiti, etiam prætextu

textu cuiuſcunque conſuetudinis, ipſi, uel defunctorum conſanguinei, illa ad parrochiales Eccleſias, aut alia loca deferre, & cum illis, uel ſine, inibi celebrare, vel celebrari facere pro eiſdem defunctis aliqua diuina officia ante, uel poſt ſepulturam eorundem. Iuſtitiam vero Eccleſiarum à quibus corpora ipſa aſſumuntur iuxta Martini prędicti prædeceſſoris voluntatem ſaluam eſſe debere decernimus, in omnibus alijs caſibus præter eos, in quibus eorundem Gregorij, Martini, & Eugenij prædeceſſorum noſtrorum ſpecialia priuilegia, fratres ipſi ab huiuſmodi ſolutione quartæ ſunt exempti, nec in aliquo caſu, de candelis, quæ ad manus fratribus dantur, quarta aliqua quomodolibet detrahatur. In reliquis vero caſibus quam in præmiſſis in quibus quarta ipſa ſoluenda veniret, conuentiones (ſi quæ ſunt inter fratres prædictos, & locorum ordinarios, ac Eccleſiarum rectores initæ) laudabiles, & honeſtæ in poſterum obſeruentur. Et ſi forte per nos, vel ſedem Apoſtolicam de pijs legatis, diſpoſitis, & relictis, in genere, uel in ſpecie, decima, ſeu alia portio, uel quota alteri piæ, vel non piæ cauſæ, ex quauis cauſa hactenus conceſſa foret, aut in futurum concedi, & ſolui, aut dari, mandari contingeret, fratres prædictos, ac illorum domos, & eis legata, & relicta, aut alias in eorum fauorem expoſita in conceſſionibus, & mandatis huiuſmodi, decernimus, ac volumus non includi, niſi de ipſis fratribus, ac præſenti decreto, ac voluntate noſtris, non per generales clauſulas quæ etiam ſpecialem mentionem importare uiderentur, ſed uera, & ſpecifica mentio fiat in eiſdem. Indultum vero eiuſdem Gregorij prædeceſſoris de decimis non ſoluendis, ad quæcunque bona dictorum fratrum, & quaſcunque decimas etiam quas vulgo papales appellant, & Apoſtolica ſedes pro Chriſtianæ fidei defenſione, aut alijs imminentibus per ſæpe neceſsitatibus indicit, & quæcunque alia onera, motu, & ſcientia prędictis extendimus, decernentes fratres ipſos prædicatores, etiam ſi per quoſcunque exemptos etiam mendicantes ſolui mandarentur, cum quibuſuis derogatorijs, & fortioribus clauſulis, ad illarum ſolutionem non teneri, & in illorum ſolutionem ceſſando, cenſuras, & pœnas aliquas non incurrere, niſi præſentibus non per generales, & alias clauſulas ſpecialem mentionem importantes, non alias ſit derogatum ſpecifice, eorum de uerbo ad uerbum inſerto tenore. Et ne prætextu conſtitutionis Innoc. IIII. prædeceſſoris noſtri quæ incipit. (Volentes) locorum dioceſani, & alij ordinarij, ac alij quicunque in perſonas, & loca fratrum Prædicatorum, contra eiuſdem Grægorij prędeceſſoris ordinationem, ſibi quancunque iuriſdictionem ſuperioritatem vendicare pręſumant, diſtrictius inhibemus, ne quiſpiam abſque dictæ ſedis ſpeciali commiſſione, & auctoritate, in perſonas, domos & loca, dicti ordinis Prædicatorum, vtpote prorſus exempta, aliquam excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti ſententias, ſpecialiter uel generaliter quomodolibet promulgare, aut in perſonas, domos, & loca huiuſmodi aliquam præeminentiam, ſuperioritatem, & iuriſdictionem quomodolibet exercere præſumant, etiam ratione contractus, uel delicti, ſeu rei de qua contra ipſos ageretur, vbicunque iniatur contractus, committatur delictum, & res ipſa conſiſtat. Decernimus quoque ex nunc quaſlibet excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti ſententias, & quoſcũque proceſſus quaſuis pœnas, & ſententias generales, uel ſpeciales continentes, quos uel quas promulgari vel haberi, & oĩa quę contra fratres, domos, & loca dicti ordinis quomodolibet fieri contigerit, etiam eorum exemptione utpote notoria non aliter allegata, nullius roboris, uel momenti eſſe, & pro infectis haberi debere. Præterea quia vel parrochialium Eccleſiarum rectores præfati, erga illos qui dicti ordinis prędicatorum fratribus eorum peccata confitentur perſæpe in exhibitione Euchariſtiæ, & Extremæ vnctionis ſe reddunt difficiles, concedimus ipſis fratribus Ordinis Prædicatorum, ut perſonis eis confeſſis quibus rectores pręfati ſine rationabili cauſa denegauerint, ſeu malitioſe diſtulerint Euchariſtiæ, & extremæ unctionis Sacramenta miniſtrare, ſuper quo eorundem confeſſorum aſſertioni ſtari debeat, illa petentibus poſſint impune exhibere. Et cum aliquando contingat monaſteria monialium Sancti Auguſtini ſub cura habitu, & conſtitutionibus fratrum Prædicatorum degentium, monialibus deſtitui, adeo, vt de eorum reformatione ſpes nulla ſuperſit, conuenientiusq; ſit, quòd illorum ſic deſtitutorum bona ad ipſos fratres deueniant, quorum erant curæ commiſſa, quam ad alios, illa quę ſic deſtituta exiſtunt, & deſtitui contigerit in futurum, cum eorum bo-

rum

ſum bonis omnibus in perpetuis vſibus fratrum dicti ordinis Prædicatorum, quibus ex forma regiminis ipſius ordinis competit, applicamus, ita vt fratres ipſi poſſint de illis, & eorum monaſteriorum ſtructuris, & edificijs, pro eorum voluntate diſponere, prouiſo, quòd illorum Eccleſiæ, & Oratoria, ad prophanos vſus non redigantur, ſed in illis quandoque diuina celebrentur officia. Inſuper cum nonnulli ad ordinem prædictum fratrum Prædicatorum ſpecialem gerentes deuotionis affectum ordinent eorum cadauera cum habitu fratrum dicti Ordinis Prædicatorum, aut ſororum dicti ordinis de pœnitentia ſepeliri, ne ex illorum corporum delatione ad alia loca, ordini, & fratribus prædictis iniuria irrogetur, decernimus tales apud fratres ipſos eſſe ſepeliendos, etiam ſi alibi ſuam elegiſſent ſepulturam, nec poſſe etiam in loco per eos electo, cum habitu prædicto quomodolibet ſepeliri, aut ad ſepeliendum portari, abſq; fratrum domus loci in quo tales deceſſerint expreſſa licentia, & aſſenſu. Ceterum ne ſi ratione parochialium Eccleſiarum apud quas eorundem fratrum domus conſtructæ fuere, aut conſtruentur in poſterum locorum ordinarij in eoſdem fratres aliquam ſuperioritatem ſibi vendicare tentarent, fratrum eorundem quies in aliquo perturbaretur, concedimus eiſdem fratribus, vt in ſic conceſſis, & quas eis concedi contigerit, curatis Eccleſijs, poſſint per Capellanum per eos pro eorum nutu ponendum, & amouendum, curam huiuſmodi exercere. Qui quamdiu Capellanatus huiuſmodi fungetur officio, ac ſi dicti ordinis Prędicatorum profeſſor exiſteret, dictorum fratrum Prędicatorum libertate, & exemptione vbiq; fruatur. Eccleſię vero prædictæ, & illarum bona, illa qua domus dicti ordinis prærogatiua lætentur. Rurſus intelleximus quòd, & ſi bonę memorię Ioannes XXII. prædeceſſor noſter illorum opinionem qui aſſerebant, quòd confeſſi fratribus prædicti, uel aliorum ordinum Mendicantium ad audiendas confeſſiones iuxta iuris diſpoſitionem deputatorum pro tempore, tenebantur eorum peccata rectori eorum parrochialis Eccleſiæ iterum confiteri, reprobauerit. Et deinde præfatus Eugenius prædeceſſor, reprobationem huiuſmodi approbans, contra talia aſſerentes, tanquam de hæreſi ſuſpectos, per locorum ordinarios inquiri, & procedi mandauerit, ac ſucceſſiue piæ memoriæ Nicolaus Papa V. ſimiliter prædeceſſor noſter, geſta in præmiſſis, à Ioanne, & Eugenio prædeceſſoribus, robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decreuit, nihilominus adhuc nonnulli eorum adhęrentes proteruiæ, opinionem prædictam, & deſuper factos damnatos, & maleſonantes, ac reprobos articulos, ueros eſſe affirmare non uerentur. Vt talium præſumptuoſa temeritas tanto minus inualeſcat, quanto plurium erit ſuperiorum correctione damnata, conceſſam contra tales per eiuſdem Eugenij prædeceſſoris literas, locorum ordinarijs facultatem, ad inquiſitores hæreticæ prauitatis extendimus, ac volumus, quòd inquiſitores ipſi quicunque fuerint, eadem qua ordinarij contra tales auctoritate fungantur. ¶ Poſtremo cum fratres Ordinis Minorum ſicut, & prædicti prædicatorum ordinis profeſſores pro fidei Catholicæ dilatatione continuo indeſeſſe laborent, fructuſq; afferant in Dei Eccleſia ſalutares, & propterea fuerint varijs per ſedem prædictam priuilegijs decorati, ut quos par labor, pariaq; merita coniungunt, paria coniungant priuilegia, & fauores, concedimus eiſdem profeſſoribus ordinis Prædicatorum, ut conceſſis fratribus Minoribus, & eiſdem ordinis Minorum fratribus, præmiſsis, & alijs conceſſis prædictis fratribus prædicatoribus priuilegijs, indulgentijs, grâtijs fauoribus, & indultis tam ſpiritualibus quam temporalibus, à prædictis, & alijs Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, aut alijs auctoritatem habentibus (quæ omnia ac ſi nominatim exprimerentur, haberi hic volumus pro expreſſis, & noſtræ approbationis munimine ſolidamus, ac decernimus robur perpetuæ firmitatis obtinere) potiri, & gaudere poſſint, & debeant, perpetuis futuris temporibus, in omnibus, & per omnia prorſus, & ſine vlla differentia, perinde, ac ſi quæ uni ex ordinibus prædictis ſunt conceſſa, utiq; ſimul nominatim conceſſa fuiſſent, aut concederentur in poſterum. Et quæ de magiſtro generali, ac prioribus prouincialibus, & conuentualibus, ac eorum Vicarijs, nec non monaſteriorum monialium Sancti Auguſtini, ſub eorundem fratrum Prædicatorum cura, & ſecundum ipſius ordinis fratrum Prædicatorum inſtituta uiuentium ſunt ſtatuta, in generali, & prouincialibus miniſtris, ac Vicarijs dicti ordinis fratrum Minorum, necnon & monaſteriorum ſororum Sancti Damiani nun-

ni nuncupatarum, cenſeantur eſſe ſtatuta. Diſtrictius inhibentes eiſdem locorum ordinaris ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, & ſuſpenſionis à regimine, & adminiſtratione Eccleſiarũ, & parocchialium Eccleſiarum Rectoribus, & alijs quibuſcunque ſub excommunicationis latæ ſententię, & priuationis carundē Parrochialium Eccleſiarum, ac omnium aliorum beneficiorum Eccleſiaſticorum, quę obtinent, necnon inhibilitationis ad illa, & alia in poſterum obtinenda pœnis, eoipſo per eos qui contrafecerint incurrendis; ne ordines prædictos fratrum Prędicatorum, & Minorum, ac illorum domos, & profeſſores præter, aut contra Martini Gregorij, & Eugenij, aut aliorum quorumcunq; prædeceſſorum noſtrorum, & præſentium noſtrarum literarum tenorem, inquietare, ſeu moleſtare, & eos, aut teſtamentorum vltimarumque voluntatum executores, & hæredes prædictos: ſeu quoſcunque alios, directè, vel indirectè, ad ſolutionem alicuius quartę parrochialis, ſeu Canonicæ, vel alterius portionis, ſeu oneris, & faciendum celebrari aliquod officium in eorum Eccleſijs, vel alibi, dum apud ipſos fratres decedentium cadauera tumulantur, ante vel poſt eorum ſepulturam cogere, nec confeſſis dictis fratribus prædicatoribus, & minoribus pro tempore, Euchariſtię, ſeu Extremæ vnctionis Sacramenta ſine rationabili cauſa denegare, vel illorum exhibitionem malitioſe differre, aut eorum parrochianis, ne dictis fratribus confiteantur prohibere, vel perſuadere, nec etiam ad præmiſſa, ſeu aliquod præmiſſorum, auxilium, conſilium, vel fauorem, directe, vel indirectè quoquo modo præſumant. Et nihilominus cuilibet in dignitate Eccleſiaſtica conſtituto, & Metropolitanæ, uel alterius Cathedralis Eccleſię Canonico per vniuerſum orbem, qui deſuper per dictorum ordinum Priores, Guardianos, & fratres, ac illorum, ſeu ad commodum eorum Romanæ Eccleſiæ Syndicos, deſuper fuerint requiſiti, per Apoſtolica ſcripta in ſolidum mandamus, quatenus per ſe, vel alium ſeu alios præmiſſa, ubi, & quando opus fuerit, ſolemniter publicantes, ac eiſdem Fratrum Prędicatorum, & Minorum ordinibus, ac illorum domibus, & profeſſoribus in præmiſſis, efficacis defenſionis pręſidio aſſiſtentes, faciant eos pacifica poſſeſſione, uel quaſi, priuilegiorum, & conceſſionum huiuſmodi gaudere, non permittentes eos ſeu teſtamentorum executores, & hæredes prædictos, contra illorum tenorem per ordinarios, & Rectores prædictos, aut quoſcunque alios, indebitè moleſtari, aut eis grauamina, iniurias atque damna inferri, ſeu quomodolibet irrogari, ac etiam ſummariè, & de plano, ſine ſtrepitu, & figura iudicij ſola facti veritate inſpecta, contra quoſcunque cuiuſcunque qualitatis, vel conditionis exiſtant, & quacunque Eccleſiaſtica etiam Patriarchali, Archiepiſcopali, vel Epiſcopali, aut mundana forent dignitate, & exemptione muniti, in quibuſcunque cauſis per eos mouendis, quacunque ratione, vel cauſa, quæ excogitari poſsit, eis miniſtrent iuſtitię complementum, exequendo quod per eos fuerit ordinatum, & illos quos cenſuras, & pœnas prædictas incurriſſe conſtiterit, irretitos eſſe declarent, ac faciant, & mandent, interdictos ſuſpenſos, & excommunicatos publice nunciari, ac ab omnibus arctius euitari, ac legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſsibus, illos quotiens opus fuerit iteratis vicibus aggrauare procurent, contradictores per cenſuram Eccleſiaſticam, appellatione poſtpoſita, compeſcendo, inuocato ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſecularis. Non obſtantibus conſtitutionibus Bonifacij quibus cauetur ne quis extra ſuam ciuitatem, & Diocèſim, niſi in certis exceptis caſibus, & in illis vltra vnam dietam à fine ſuæ Diocèſis ad iudicium euocetur, ſeu ne iudices à Sede Apoſtolica deputati extra Ciuitates, & Dioceſes in quibus deputati fuerint, contra quoſcunque procedere, aut alij, vel alijs vices ſuas committere præſumant. Et de duabus dietis in Concilio generali, necnon quæ incipit. Super Cathedram Bonifacij. Et dudum Vienen. Concilij, ac Caliſti Papæ III. Etiam prædeceſſoris noſtri literis alijſque Apoſtolicis; ac etiam in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis ſpecialibus, vel generalibus, necnon Ottonis, & Octoboni olim in Regno Angliæ Apoſtolicæ Sedis Legatorum conſtitutionibus, Eccleſiarum quoque, ac locorum quorumlibet ſtatutis, & conſuetudinibus, & inter quoſcunque dictorum ordi-

num frattum Prædicatorum, & Minorum profeſſores, ac locorum ordinarios, ſeu Rectores prædictos initis, & concluſis, ac hactenus obſeruatis pactis, & conuentionibus, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis alia firmitate roboratis, necnon omnibus illis, quæ Gregorius, Martinus, & Eugenius præfati prædeceſſores, in prædictis eorum literis voluerunt non obſtare contrarijs quibuſcunque, quibus omnibus illa ac ſi de verbo ad verbum infererentur, & derogatoriarum derogatorias clauſulas in ſe continerent, præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, quo ad præmiſſa, ſpecialiter, & expreſſe derogamus. Aut ſi Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & Rectoribus præfatis, ſeu quibuſuis alijs, communiter, vel diuiſim, a ſede præfata indultum exiſtat, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari, aut vltra, vel extra certa loca, ad iudicium euocari non poſſint, per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem, & qualibet alia dictæ ſedis indulgentia, generali, vel ſpeciali, cuiuſcunque tenoris exiſtat, per quam præſentibus non expreſſam, vel totaliter non inſertam, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, de qua cuiuſque toto tenore habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis. Nos enim ex nunc illa, & quæcunque alia quæ in futurum per nos, vel Sedem Apoſtolicam quomodolibet concedi, ſtatui, decerni, vel ordinari contigerit contra Gregorij, Martini, & Eugenij aliorumque prædeceſſorum noſtrorum prædictorum, & præſentium literarum huiuſmodi tenorem, necnon ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter attemptari contigerit, irrita, & inania, ac nullius roboris, vel momenti eſſe decernimus. Et quia difficile foret præſentes literas ad ſingulas prouincias originaliter deſtinare, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quòd tranſumptis earum, manu notarij publici, & curiæ cauſarum cameræ Apoſtolicæ, aut alicuius Archiepiſcopi, vel Epiſcopi, ſeu dictorum ordinũ magiſtri, & generalis miſtri ſigillo munitis, ea prorſus in iudicio, & extra: vbicunque exhibita, uel oſtenſa forent, fides adhibeatur, ac ſi ipſæ originales literæ forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum approbationis conſtitutionis, ordinationis, ſtatuti, decreti, conceſſionis, indulti declarationis, conceſſionis, inhibitionis, ampliationis, voluntatis, & ſolidationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare, præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum

Anno incarnationis Dominicæ. M. CCCC. LXXXIIII.

Pont. noſtri Anno Quarto.

BVLLA

II.

BVLLA AVREA PER QVAM PLVRA alia priuilegia conceduntur.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Sacri prædicatorum, & minorum fratrum ordines inſtar duorum primorum fluminum à cœleſtium voluptatum, & amenitatum Paradiſo egredientium ſacroſanctæ vniuerſalis Eccleſiæ terram, ne mundanarum cupiditatum, & vitiorum calore areſcat, præclaræ doctrinę, virtuoſorum operum, ac multiplicium meritorum imbribus irrigantes, magis ac magis illam indies fructuoſam efficiunt. Hi ſunt duo Seraphin qui in ſublime contemplationis, & Seraphici amoris alis eleuati à terreniſq; rebus abſtracti, aſſiduo diuinarum laudum clamore, & immenſorum beneficiorum humano generi à ſummo opifice Deo exhibitorum declaratione, feruentiſſimis prædicationibus populos inſtruendo, & ad cœleſte iter dirigendo inſiſtentes, multiplicata talenta eis credita, Domino Deo mundæ ſegetis animarum ſcilicet Redemptoris Noſtri Ieſu Chriſti præcioſi ſanguinis effuſione redéptarum, copioſos in horrea Sanctæ Eccleſiæ manipulos referunt. Hi ſunt duæ tubæ per quas Dominus præcipit ad pabulum ſacri Euangelij vniuerſum populum aſſiduis prædicationibus aduocari, vt in omnem terram exiret ſonus eorum, & redderent ſibi populum acceptabilem, & bonorum operum ſectatorem. Ad prædictorum igitur prædicatorum, & minorum fratrum ordines quos pro eorum ampliſſimis meritis, & vbertimis fructibus quos in Dei Eccleſia continuè afferunt præcæteris, paterna charitate diligimus, noſtræ conſiderationis intuitum dirigentes; illa eis libenter concedimus, quæ in eis optatæ quietis fructum inducant, & ſtatum eorum faciant pacificum, & tranquillum. Dudum ſiquidem, vt ordinum eorundem profeſſorum ſtatui, & quieti conſuleremus Motu proprio nonnullas literas diuerſorum Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum dictis ordinibus conceſſas, & in illis contenta approbauimus, & quo ad aliqua declarauimus, ampliauimus, & extendimus, ac nonnulla de nouo eis conceſſimus, prout in diuerſis noſtris litteris deſuper confectis plenius continetur. Cum autem ſicut poſtmodum accœpimus, per huiuſmodi ampliationes, declarationes, extenſiones, & conceſſiones, adhuc totali eorundem ordinum, & illorum profeſſorum quieti plenè, vt expedit non conſulatur, aſſeraturq; à nonnullis per eaſdem litteras, omnes gratias ſpirituales, & temporales dictis ordinibus, & eorum domibus, & fratribus à prædeceſſoribus noſtris conceſſas, approbatas non fore. Nos attenta meditatione penſantes, quantum vtilitatis ad exaltationem Chriſtianæ fidei, & Euangelicæ veritatis ordinum prædictorum profeſſores hactenus attulerunt, & afferre valeant, addiuuante domino in futurum, ac propterea volentes (vt tenemur) eorum tranquillitati vberius prouidere, Motu ſimili, non ad ipſorum fratrum, & ſororum, aut alterius pro eis nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate, & ex certa noſtra ſcientia, quaſcunque literas, & gratias ſpirituales, & temporales, conceſſiones, & indulgentias, ac peccatorum remiſſiones, in genere vel in ſpecie fratribus, & ſororibus Prædicatorum, & Minorum ordinum, ac domorum eorundem, nec non viſitantibus illorum Eccleſias, capellas, & oratoria conceſſas, quarum tenorem, ac ſi de verbo ad verbum præſentibus inſererentur haberi volumus pro expreſſo, præſentium tenore approbamus, & robur firmitatis perpetuæ obtinere decreuimus, proq; potiori cautela Apoſtolica auctoritate de nouo iuxta literarum deſuper conceſſarum continentiam, & tenorem concedimus, & largimur. Et vt Eccleſiæ domus, & oratoria prædicatorum, & minorum ordinum prædictorum per vniuerſum orbem conſtructæ, & ædificatæ, & quæ conſtrui, & ædificari contigerit in futurum, congrua deuotione, & veneratione à Chriſti fidelibus viſitentur, ac quæ imperfectæ ſunt perficiantur, & ad complementum deducantur, & completæ conſeruentur, & manuteneantur, necnon paramentis, & alijs ad diuinum cultum inibi neceſſarijs debite ornentur, ipſiq; Chriſti fi-

deles ad dictas Eccleſias eo libentius confluant, & ad præmiſſa manus promptius porrigant adiutrices, quo ex hoc ibidem dono cęleſtis gratiæ conſpexerint ſe refectos. De omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius auctoritate confiſi. Vniuerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus vtriuſque ſexus, vere pœnitentibus, & confeſsis, qui Eccleſias, & Oratoria domorum fratrum prædictorum in ſingulis Sancti Dominici, & Sancti Franciſci, centum annos, & totidem quadragenas, & in Sanctorum Petri Martyris. Thomæ de Aquino. Vincentij, & Sanctę Catherinæ de Senis, ac Sanctorum Antonij de Padua, & Ludouici Epiſcopi, Bernardini, & Sanctæ Claræ, & Beatæ Eliſabeth, feſtiuitatum diebus, à primis veſperis, & per totam diem ipſarum feſtiuitatum quinquaginta annos, & totidem quadragenas deuote viſitauerint annuatim, & manus ad præmiſſa, aut eorum aliqua porrexerint adiutrices, de iniunctis eis pœnitentijs, miſericorditer in domino relaxamus, preſentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Et vt prædictorum prędicatorum, & minorum ordinum fratres tanto feruentius diuinis beneplacitis inſiſtant, quanto maioribus ſe viderint ſpiritualibus gratijs fore munitos, omnibus, & ſingulis prædicatorum, & minorum ordinum profeſſoribus qui nunc ſunt, & pro tempore perpetuo erunt, vt confeſſor idoneus eorundem ordinum, quem quilibet pro ſe de ſui ſuperioris licentia duxerit eligendum, eorundem confeſſione diligenter audita, pro commiſſis per eos exceſſibus, & peccatis, ſemel in vita, in forma confeſſionalis per nos edita; in mortis vero articulo plenariam abſolutionem, peccatorum huiuſmodi remiſſionem impendere valeant, etiam ſi ante factam eorundem ordinum profeſſionem eos decedere contingeret, ſimilibus motu ſcientia, & auctoritate indulgemus. Facultatem vero à prædeceſſoribus noſtris conceſſam magiſtro generali, & prioribus prouincialibus, & conuentualibus, ac eorum Vicarijs prædicatorum, ac generali, & prouincialibus miniſtris, & eorum Vicarijs, nec non cuſtodibus minorum ordinum prædictorum, ſuper abſolutione fratrum eorundem ordinum ſuorum, & diſpenſatione cum eiſdem, in quibuſcunq; caſibus (præterquam illis pro quibus eſſent ad Sedem Apoſtolicam mittendi) & per nos approbatam, cum declaratione caſuum pro quibus mittendi ſunt perſtringentes, volumus quod magiſter, & miniſter generales præfati, & eorum Vicarij, & illi quibus ipſi magiſter, & miniſter generales pro tempore id duxerint committendum dumtaxat, & non alij facultate prędicta de cætero vti poſſint, illam omnibus alijs penitus adimentes. Et ne propter monaſteria monialium, ſeu ſororum ſub cura, & inſtitutis ordinis prædicti fratrum prædicatorum, & Sanctæ Claræ, ſeu Sancti Damiani ordinum ſub eiuſdem fratrum Minorum ordinis cura degentia, Sancti Dominici, & Sancti Franciſci de pœnitentia nuncupatorum ordinum vtriuſque ſexus perſonas, contingat eorundem fratrum quietem turbari, motu ſcientia, & auctoritate prædictis ſtatuimus, quod huiuſmodi monaſteria, & loca, eorumq; abbatiſſæ, & prioriſſę, procuratores, ſyndici, oblati, & vtriuſque tertij ordinis prædicti de pœnitentia nuncupatæ perſonæ prædicę, eiſdem priuilegijs, immunitatibus, gratijs, fauoribus, conceſſionibus, facultatibus, & indultis ſpiritualibus, & temporalibus, prędictis, fratrum prædicatorum, & minorum ordinibus, ac illorum profeſſoribus domibus, & locis, ac procuratoribus, ſyndicis, oblatis, & commiſſis, ſeu alias quomodolibet per predeceſſores noſtros, aut nos hactenus conceſſis, & in poſterum concedendis, quauis auctoritate, quatenus earum ſexui, & ſtatui non contradicant, libere, & licite vti poſſint, & debeant, in omnibus, & per omnia, prorſus, & ſine vlla differentia, ac ſi eiſdem monaſterijs, locis, & perſonis, abbatiſſis, ſyndicis, procuratoribus, oblatis, & commiſſis, ſororuum, & monialium earumdem, ac perſonis vtriuſque ſexus de pœnitentia huiuſmodi, nominatim conceſſę forent, & concederentur expreſſe. Prętcrea, quia vt intelleximus exortis nonnunquam controuerſijs inter locorum ordinarios, eorumque vicarios, ſeu officiales curatos, & fratres prædictorum ordinum, varijs occaſionibus, locorum ordinarij eorumque Vicarij, ſeu officiales, et curati prædicti, ne Chriſti fideles fratribus ipſis pias eleemoſinas erogare præſumant ſuadere, & etiam ſub cenſuris inhibere, ac erogantes excommunicatos fore prædicare, ſeu prædicari facere, ſeu pronunciare præſumunt. Locorum ordinarijs eorumque vicarijs, ſeu officialibus, & curatis prædictis; ac etiam alijs quibuſcunque dicta auctoritate mandamus, vt ab huiuſmodi perſuaſionibus, inhibitio

ipſas

nibus, & mandatis, de cętero prorſus omnino abſtineant, decernentes inhibitiones ipſas, & mandata, nullius exiſtere firmitatis, & illis contrauenientes, cenſuris huiuſmodi minimè ligari, ac eoſdem perſuadentes, & inhibentes, mandatoq; noſtro huiuſmodi obtemperre a non curantes (niſi pœnituerint, & perſuaſiones, ac inhibitiones, & prædicta reuocauerint infra triduum, poſtquam deſuper requiſiti fuerint) eoipſo ordinarios interdicti ingreſſus Eccleſiæ, & ſuſpenſionis à regimine, & adminiſtratione ſuarum Eccleſiarum. Alios verò inferiores ab eis excommunicationis ſententiam incurrere. Cum autem nonnulli ad ordines prædictos Prædicatorum, & Minorum ſpecialiter gerentes deuotionis affectum, eorum cadauera cum habitu fratrum Prædicatorum, vel Min. ſeu fratrum, vel ſororũ de pœnitentia vtriuſque ord. prædictorum, ſepeliri mandent, & perſæpe antequã moriantur habitum huiuſmodi eis poſtulãt exhiberi, decernimus habitũ hmõi per priorem domus ord. Prædicatorũ, aut Guardianum domus ord. Min. loci in quo tales decedere continget, vel per ſuperiorem Prælatũ ipſorum ordinũ domorum, ſeu prioratus, & guardianiæ, vel cui illi dixerint cõmittendum dumtaxat, & non per alium quauis auctoritate, uel prælatione fugentem exhiberi debere, qui prædictum habitum recipientibus declarare teneantur, apud eorum ordinum Eccleſias debere ſepeliri in eorum habitu, quorum habitum ſuſcipiant, & illorum ſic indutorum cadauera diſcooperta, nullo pallio, vel tegumento ſuper impoſito, cum habitu huiuſmodi ad ſepulturam deferri poſſe, ordinariorum etiam ſub cenſuris prohibitione locorum qualibet in contrarium edita non obſtante, quas quo ad hoc modificamus. Et ne ex habilitabilibus ad vnum, vel plura beneficia Eccleſiaſtica in titulum, vel commendam obtinenda, cum facultate interim donec illa aſſequantur pro capellanis aliorum in beneficijs Eccleſiaſticis deſeruire, & quòd etiam poſtquam beneficia huiuſmodi aſſecuti fuerint in domibus dicti ordinis reſidere, cameras habere, in illas, ac in generalibus atq; prouincialibus capitulis fratrum eorundem Prædicatorum, & Minorum ordinum, vocem actiuam, & paſſiuam habere, ac priuilegijs, fauoribus, & gratijs, & indultis conceſſis ipſorum ordinum profeſſoribus, gaudere poſſint, præfatis ordinibus, & illorum profeſſoribus grauamen inferatur, eiſdem motu, & auctoritate decernimus; huiuſmodi conceſſas, & quas concedi contigerit habilitationis literas, intelligi, & interpretari debere, vt fratres ipſi quibus literę huiuſmodi conceſſe ſunt, & concedentur in poſterum, quandocunq; per ſedem prædictam poſtquam aliquod beneficium adepti fuerint pacifice, aut pro capellanis in aliquibus Eccleſijs cœperint deſeruire, conceſſionibus prædictis (prout vocem actiuam, & paſſiuam, reſidentiam in domibus dictorum ordinum, ac retentionem dictarum domorum, camerarum, & alia quæ ordinum præfatorum ſunt, concernunt) de dictorum prælatorum conſenſu dumtaxat gaudere poſſint, & non alias, nec alio modo. Idem ſtatuentes de promotis ad cathedrales etiam titulares appellatas Eccleſias, & alias Eccleſiaſticas, dignitates. Cæterum, vt dictorum ordinum profeſſores qui inquiſitores hęreticę prauitatis pro tempore in diuerſis mundi partibus deputantur, tanto diligentius eorum officia ſtudeant exercere, ac ab illicitis, & eis prohibitis abſtinere, quanto cognouerint poſſe eorum errores facilius corrigi, & puniri, quòd magiſter prædicatorum, & miniſter minorum ordinum prædictorum generales præfati, nunc & pro tempore exiſtentes, geſta pro tempore per ipſos inquiſitores ſuorum ordinum reſpectiue examinare, & quærelas contra illos propoſitas audire, ac ſuper illis (quantum eis iuſtum, & æquum videbitur) ſtatuere, & ordinare. Et ſi in aliquo eos deliquiſſe inuenerint, illos iuxta exceſſum exigentiam, etiam per eorum ab officio amotionem, ac alias corrigere, & punire, dictosque inquiſitores ſecundum quòd æquum, & iuſtum aut neceſſarium videbitur (non tamen in una eademque dioceſi multiplicare) libere, & licite valeant. Et prædicatorum in minorum, & e contra minorum ordinum prędictorum inquiſitores in prædicatorum ordinum huiuſmodi profeſſores quoſcunq;, officio inquiſitionis huiuſmodi fungi, illudque exercere nullatenus poſſint, absque ſedis Apoſtolicę licentia ſpeciali, de preſentibus literis ſpecificam, & expreſſam faciente mentionem. Poſtremo quia prædicatorum, & Minorum fratrum prędictorum ordinum profeſſores pro fidei Catholicæ dilatatione, incremento, & defenſione, continue indefeſſe laborant, & eorum exemplari uita, prædicationibus uerbi Dei, audientia confeſſionum, ſana doctrina, aſsidua

ſacra-

ſacrarum literarum inſtructione, & deuota diuinorum officiorum celebratione, hæreticorum extirpatione, alijsq; innumeris pijs operationibus præ cæteris ordinum mendicantium profeſſoribus fructus in Eccleſia Dei ſalutares copioſius attulerunt hactenus, & continue afferre non ceſſat, atque allaturos in futurum Deo propitio ſpe firma tenemus, & propterea conuenit, vt ipſi præ cæteris ampliores fauores, & gratiarum prærogatiuas à præfata ſede recipiant, & reportent, aliorumq; ordinum mendicantium indultis, & priuilegijs apud ſedem prefatam gaudeant, ne illis inferiores eſſe videantur. Omnes, & ſingulas gratias, conceſsiones, indulgentias, & peccatorum remiſsiones, immunitates, exemptiones, facultates, priuilegia, & indulta ſpiritualia, & temporalia, qualiacunque ſint hæremitarum Sancti Auguſtini, & Carmelitarum, ac Seruorum Beatæ Marię fratrum ordinibus, & illorum Eccleſijs, Oratorijs, & domibus, prioribus, fratribus, & ſororibus, conuerſis, & oblatis, ac vtriuſque ſexus perſonis de pœnitentia nuncupatis, à prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus prædictis, & à nobis, aut alijs auctoritatem habentibus, quæ omnia, ac ſi nominatim exprimerētur haberi hic volumus pro ſufficienter expreſſis, coniunctim, vel diuiſim, in genere vel in comuni conceſſa, eiſdem, & eorum cuilibet, prædicatorū, & minorum fratrū ordinibus, domibus Eccleſijs, Oratorijs, generali magiſtro, miniſtro, prioribus, & miniſtris prouincialibus, conuentualibus prioribus, guardianis, ſororibus, oblatis, conuerſis, & utriuſque ſexus tertij ordinis, ſeu de pœnitentia nuncupatis, & alijs eorundem ordinum perſonis, de nouo concedimus, & in eis locum habere volumus, ac ſi eiſdem nominatim directe, & expreſſe conceſſa fuiſſent. Mandantes etiam motu, & ſcientia, & auctoritate prędictis, vt dum priuilegiorum, indulgentiarum, prærogatiuarum conceſſionum, exemptionum, immunitatum, facultatum, & indultorum, dictorum, fratrum hæremitarum Sancti Auguſtini, Carmelitarum, & Seruorum Sanctæ Mariæ originales literæ ſeu tranſumpta auctentica, ex illis, pro, & in fauorem Eccleſiarum, domorum, & fratrum prædictorum prædicatorum, & minorum ordinum, adducerentur, vel exhiberentur, eadem fides indubia adhibeatur, tam in iudicio quam extra iudicium, & alijs locis, quibus opus fuerit, ac ſi pro, & in fauorem ſdictorum ordinum, Eccleſiarum, domorum, & fratrum prædicatorum, & minorum à Sede Apoſtolica emanaſſent, ac eis, & cuilibet ipſorum fuiſſent immediate conceſſæ. Inhibentes diſtrictius ipſis locorum ordinarijs ſub interdicti ingreſſus Eccleſie, & ſuſpenſionis à regimine, & adminiſtratione ſuarum Eccleſiarum, ac parrocchialium Eccleſiarum rectoribus, & alijs quibuſcunque, ſub excommunicationis latę ſententiæ, & priuationis earundem Eccleſiarum Parrochialium, & omnium aliorum beneficiorum Eccleſiaſticorum, quæ obtinent, necnon inhabilitationis ad illa, & alia in poſterum obtinenda pœnis, eo ipſo qui contrafecerint incurrendis, ne perſonis quibuslibet Eccleſiaſticis, vel ſecularibus in genere, vel in ſpecie, directe, uel indirectè aliquid inhibeant, præcipiant, ordinent, vel ſtatuat, quominus ordines prędicti, illorum domus, & profeſſores, prædictis gratijs eis conceſsis libere vti poſſint. Non obſtantibns quibuſcunque Apoſtolicis ſuſpenſionibus, reuocationibus, & reſtrictionibus, ac prouincialibus, & ſynodalibus concilij editis, generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, necnon Pariſienſis, & aliorum locorum generalium ſtudiorum vniuerſitatibus, & curiæ vicegerentiæ Auinionenſis, & quibuſuis ordinarijs prælatis, ac perſonæ conceſsis, & concedendis literis priuilegijs, ac per illos deputatis in eis conſeruatoribus priuilegiorum huiuſmodi facultatibus, & iuriſdictione, cum quibuſuis clauſulis etiam derogatoriarum derogatorijs, ac fortioribus, & inſolitis, quibus omnibus illa etiam ſi de eis eorumq; totis tenoribus, & datis, non per huiuſmodi generales clauſulas etiam ſpecialem mentionem importantes, ſed ſpecifica, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, ſeu quæuis alia mentio habenda eſſet, præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris; quo ad præmiſſa ſpecifice, & nominatim derogamus, & ea nemini in præiudicium præmiſſorum ſuffragari poſſe, aut debere, ac irritum, & inane quicquid ſecus contigerit attemptari decernimus, necnon omnibus illis quæ in dictis literis noſtris præfatis ordinibus conceſsis volumus non obſtare, ceterisque conrrarijs quibuſcunque. Verum quia difficile foret præſentes literas ad ſingulas prouincias originaliter deſtinare, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quòd tranſumptis earum

manu

manu notarij publici, & curiæ cauſarum cameræ Apoſtolicæ auditoris, vel protecto-ris qui eſt, & qui pro tempore erit, aut alicuius Archiepiſcopalis, vel epiſcopalis ſeu cuiuſcunq; in dignitate conſtituti ſigillo munitis, ea prorſus in iudicio, & extra, vbi-cunq; exhibita, vel oſtenſa fuerint, fides adhibeatur indubia; ac ſi ipſæ originales literæ forent exhibitæ, vel oſtenſæ, Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis, conſtitutionis, conceſſionis, largitionis, indulti, perſtrictio-nis, voluntatis, ademptionis, ſtatuti, mandati, decreti, inhibitionis, & derogatio-nis infringere, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Do-minicæ 1479. 7. Cal. Auguſti. Pont. noſtri Anno Octauo.

III.

REVOCATIO RESTRICTIONIS POTESTATIS abſoluendi fratres vt in dicta Bulla Aurea continetur.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Vicarijs fratrum ob-ſeruantiæ Hiſpaniæ, & Lombardiæ ordinis Prædicatorum, ac omnibus Prioribus & vice gerentibus eorundem fratrum ipſis Vicarijs ſubiectis, Salutem, & Apo-ſtolicam benedictionem ¶. Quoniam omnes ordinis veſtri de obſeruantia fra-tres pro eorum abſolutionibus, & diſpenſationibus obtinendis, ad magiſtrũ generalem præfati veſtri ordinis ire tenentur, & obligantur, iuxta tenorem Bullæ Aureæ nuncu-patæ in qua talis reſtrictio apponitur, idq; fratribus ipſis magno ſit incommodo pro-pter varios diſcurſus pro quaque re faciendos. Volentes eorum commoditati, & quieti in hoc conſulere, ſupplicationibusq; in hac parte nobis porrectis inclinati, vobis, & cui libet veſtrum facultatem, & poteſtatem concedimus, abſoluendi, & diſpenſandi cum fratribus ipſis, ſicuti alias ex priuilegio quod dicitur Mare Magnum facere poteratis, antequam talis Bulla Aurea nuncupata emanaſſet. Illa cæterisq; contrarijs non ob-ſtantibus quibuſcunque. Datum Romæ apud Sanctum ſub Annulo Piſcatoris. Die xxviij. Maij. M.cccclxxxj. Pont. noſtri anno decimo.

IIII.

MVLTA PRIVILEGIA PATRIBVS AD PRÆ-dicandum Ieſu Christi Euangelium in terris infidelium euntibus concedit.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Apoſtolicæ ſeruitutis officium cui dante domino præſidemus, nos admonet, vt ſicut bonus paſtor ad oues chriſticolas paſcendas aures noſtræ contemplatio-nis extendimus, & earum necnon partium, & regionum, ac temporum quali-tatibus penſatis, ad eorundem Chriſticolarum, Salutem vigilemus, & ijs quæ a no-ſtris prædeceſſoribus circa ea circunſpecte emanaſſe comperimus illorum ueſtigia imi-tantes, conſimilibus facultatibus, & gratijs (dum à nobis petitur) robur apoſtolici mu niminis adijciamus. Dudum ſi quidem fœlicis recordationis Pij Papæ II. prædeceſſo-ris noſtri literæ emanarunt, quas præſentibus annotari fecimus, & quarum tenor ſe-quitur qui talis eſt, Pius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriã. Dum leuamus in circuitu oculos noſtros, & gregem dominicum ſollicitudini noſtræ (diſponente domino) commiſſum vndiq; mentis acie contemplamur, ex debito Paſto-ralis officij vigilem curam impendimus, vt cultores vineæ Sabaoth ſic cultui ſalutis in-

tendant

tendant, vt eius virtuoſi palmites extirpatis ſpinis, & tribulis, latius extendantur, ſic ille cœleſtis agricola, & pius pater familias ad excolendam Vineam ſuam diuerſis horis, & tempore ſeruos miſit; ne fructus propter cultorum inopiam deperiret, ſed potius virtutum, & bonorum operum germinaret. Cum vero in terrijs infidelium meſſis quidem ſit multa, operarij vero pauci, ne ager Dominicus Spinis, & vepribus repleretur, nonnulli prædeceſſores noſtri de florido prædicatorum ordine ad irrigandum imbre Sanctæ prædicationis corda aquilonarium, & orientalium nationum, aliquos direxerunt filios, & alumnos, qui flante ſpiritu plenos manipulos in horrea Sanctæ matris Eccleſiæ portauerunt, Sed prohdolor temporibus noſtris venit inimicus homo, & ſuper ſeminauit zizaniã in medio tritici, cum pro Turcharum potentia Chriſtianorum aliquas nationes ſuo impijſſimo dominatui ſubiecerit. Inde fit vt nos eo efficacius operam impendamus, quo magis gregem Dominicum à diro Serpente conſpicimus crudelius laniari. Vtq; opportunis remedijs commodius prouideatur. Nos dilecto filio Chriſtiforo de Viterbio ordinis prędicatorum Sacrę Theologię profeſſori, totius ſocietatis peregrinantium propter Chriſtum inter gentes Vicario generali, & hæreticę prauitatis inquiſitori per nos deputata, & conſtituto, & alijs ſuis ſucceſſoribus pro tempore deputandis in partibus orientalibus tam fidelium, quam infidelium conſtitutis, & quam maxime in ciuitatibus Caffæ, & Peræ, Chij, & in terris Sarracenorum, Paganorum, Græcorum, Bulgarorum, Cumanorum, & Ethyopum, Yberorum, Alanorum, Gazarorum, Gothorum, Zitorum, Ruthenorum, Syrorum, Iacobitarum, Nubianorum, Neſtorianorum, Georgianorum, Armenorum, Indorum, Agoleſticorum, Tartarorum, Carelorum, Hungarorum maioris Vngarię, & aliorum aliorum qui non dum ſacramenta fidei perceperunt, vt ipſe Vicarius, & eius ſucceſſores, & deputandi ab ipſis pro tempore dicti ordinis fratres, poſſint ſingulorum Chriſti fidelium quorumcunque diœceſis, & locorum ad ipſos pro tempore confluentium confeſſionem audire, & pro commiſsis (etiam, ſi talia fuerint propter quæ Sedes Apoſtolica foret merito conſulenda) pœnitentiam ſalutarem iniungere, necnon a quibuſuis ſententijs excommunicationis, tam ab homine, quam a iure latis, ac alijs cenſuris, & pœnis quomodocumque, vel qualitercumque illas incurrerint ſeu ligati fuerint abſoluere, necnon (dummodo tales bigamiæ labe reſperſi non ſint) ſuper irregularitate, ſi quam quouis modo, & cauſa incurrerint diſpenſare, ac huiuſmodi confeſsione audita; Euchariſtię, & Extremæ vnctionis, aliaque Eccleſiaſtica Sacramenta miniſtrare. Inſuper, vt ſinguli confeſſores idonei, quos Vicarius, & fratres partium prædictarum dicti ordinis duxerint eligendos, omnium peccatorum ſuorum de quibus corde contriti, & ore confeſſi fuerint plenariam remiſſionem in mortis articulo impendere, vel ſi alias copiam confeſſorum habere non valuerint, dummodo contriti exiſtant, eandem indulgentiam conſequantur. Quodque Confeſſores ipſi ſingulorum confeſſiones audire, & pro commiſſis quotiens ipſi videbitur, etiamſi talia ſint propter quę Sedes Apoſtolica merito ſit conſulenda, debitam abſolutionem impendere, ac pœnitentiam ſalutarem iniungere, nec non ipſorum fratrum ſingulos, à quibuſcumque ſententijs, cenſuris, & pœnis in ipſos quauis auctoritate promulgatis abſoluere, & ſuper irregularitate per ipſos quoquo modo contractis diſpenſare, omnemq; inhabilitatis, & infamiæ maculam (dummodo à bigamia non proceſſerint) abolere libere, & licite valeant. Inſuper vt ipſorum fratrum bonorum operum fructus amplius valeant propagari, vt Vicarius, & Fratres pro tempore exiſtentes, præfata ſingula loca alias pro habitatione, & vſu fratrum dicti ordinis idonea, & in illis domos, monaſteria cum Eccleſijs, campanilibus, campanis, dormitoriis, hortalicijs, & alijs neceſſarijs officinis erigere, Quæ quidem loca, domus, & monaſteria recepta, & erecta, & eorum perſonæ, & omnibus, & ſingulis priuilegijs, indulgentijs immunitatibus, & indultis, alijs locis, domibus monaſterijs, & perſonis ordinis Prædicatorum à Sede Apoſtolica quomodo conceſſis utuntur, & gaudent, uti pariter debeant, & gaudere. Inſuper vt Vicarius, & fratres prædicti omnibus, & ſingulis gratijs, libertatibus, exemptionibus, priuilegijs, indulgentijs, & indultis, quibus Prouincialis, & fratres prouincię Terræ Sanctæ vtuntur, & gaudent, & quæ Romani Pontifices fratribus prędicatoribus dictę Societatis hactenus conceſſerunt, etiam vti, & gaudere valeant. Quodq;

fratres

fratres ipſi ſchiſmaticos, & excommunicatos ſeu interdictos quoſcunque, etiam quantumcumque notorios, niſi quos Vicarius ſeu deputati per eum euitare mandauerint, euitare minime teneantur. Inſuper omnibus, & ſingulis Chriſtifidelibus, qui de bonis ſibi à Deo collatis pro centenario videlicet vnum pro liberatione fidelium captiuorum de manibus infidelium, ſeu pro erectione, & fundatione, ſeu manutentione domorum, & monaſteriorum, pro vſu, & habitatione dictorum fratrum erogauerint, liceat eligere confeſſores idoneos, qui confeſſione eorum diligenter audita ab omnibus peccatis, criminibus, & exceſſibus, etiam in caſibus ſedi Apoſtolicæ ſpecialiter, uel generaliter reſeruatis ſemel dumtaxat, deinde quotiens fuerit opportunum (dummodo talia ſint, propter quæ ſedes Apoſtolica ſpecialiter conſulenda non fuerit) abſoluere, & pœnitentiam ſalutarem iungere, necnon omnium peccatorum in mortis articulo, remiſsionem impendere licite ualeant, auctoritate Apoſtolica ſingulis prædictis prout eos contigit tenore præſentium indulgemus. Inſuper prædicto, & alijs qui pro tempore fuerint dictarum partium Vicarijs ſuper natalium, & ætatis infra vigeſimum tertium annum defectibus cum perſonis, & fratribus ordinem prædictum profiteri uolentibus, & profeſsis, ut ad omnes ſacros ordines uſque ad presbyteratos ordinem incluſiue, & ſingulas ordinis prælaturas, & officia in dictis partibus promoueri, & in illis miniſtrare ualeant diſpenſandi; Necnon notarios ad actus publicos in fauorem fidei chriſtianæ conſcribendos creandi, & inſtituendi, dicta auctoritate, tenore præſentium, concedimus facultatem. Inſuper ut fidelium feruentius deuotio in fide creſcat, vt omnes, & ſingulę utriuſque ſexus perſonæ, quę prædicationibus dictorũ fratrum interfuerint, & illas cum propoſito ſe emendandi audierint, ſingulę ſingulis viribus unius anni, & quadraginta dierum indulgentiam conſequantur. Quodq; fratres, & ſorores de pœnitentia ſancti Dominici, quos Vicarius, ſeu ab eo deputati fratres pro tempore recipient, & aliæ utriuſque ſexus perſonæ, quæ in ſocietate Beatæ Virginis ſub capitulis, & cerimonijs per ipſos Vicarium, ſeu fratres ordinandis altiſsimo deuote famulabuntur, confeſſores eligere, qui confeſsionibus eorum diligenter auditis, ipſis confeſsis, & contritis, plenariam in mortis articulo omnium ſuorum peccaminum remiſsionem impendere valeant.

¶ Poſtremo ut idem Vicarius, & Inquiſitor alios inquitoſitores hæreticæ prauitatis in prouincijs de quibus ſibi videbitur ſupradictis ſubſtituere, & ordinare valeat. Et vt liberius iidem Vicarius, & fratres viuere ualeant, & Deo confidentius deſeruire, in omnes, & ſingulos cuiuſcumque ſtatus, gradus, & conditionis exiſtant, qui bona mobilia ſiue immobilia, uidelicet poſſeſsiones, domos, apothecas, libros, calices, paramenta, inſtrumenta, & omnia alia ad diuinum cultum pertinentia, ad vſum, & commodum fratrum neceſſaria contra ipſorum Vicarij, & fratrum voluntatem occupantes, & detinentes, excommunicationis ſententiam promulgamus, à qua nolumus à quoquam abſolui poſſe, niſi prius reſtitutione, vel cum eodem Vicario, ſiue fratribus conuentione facta, de ipſius ſiue de ipſorum beneplacito, & libera voluntate. Et vt ipſe Vicarius talentum ſibi creditum ſine impedimento, & obſtaculo ualeat exercere, ex certa noſtra ſcientia ipſam ſocietatem, quæ per nonnulla capitula generalia dicitur eſſe diuiſa reintegramus, & reponimus, ac in idem corpus, vt prius erat reponi uolumus, & mandamus, præſertim omnes conuentus Lithuaniæ, Ruſſiæ, Ypodolię, Valacchiæ maioris, & minoris, non obſtantibus quibuſcunque literis, & ordinationibus capitulorum generalium in oppoſitum conceſsis, & concedendis, declarantes, & mandantes, tales conuentus, & nationes à modo eſſe ſub Vicario dictæ ſocietatis peregrinantium. Quia uero conditio temporis hoc requirit, uolumus, & mandamus, vt fratres qui dicuntur Vniti, uel Armeni, quod non obſtantibus priuilegijs aliquorum ſummorum Pontificum, etiam ſi de ipſis priuilegijs de uerbo, ad uerbum deberet fieri mentio ſpecialis (ut ſecundum quod prius fuerant) ipſi Vicario in omnibus, & per omnia ſubdantur, & de eis diſponere poſsit ſicut de cæteris ſui ordinis fratribus. Non obſtantibus apoſtolicis, ac in generalibus, uel ſpecialibus concilijs editis, conſtitutionibus, & ordinationibus, quibus quantum pręſentibus aduerſantur, derogari uolumus etiam ſi talia ſint, de quibus ſpecialis, & expreſſa, ac de uerbo ad verbum mentio præſentibus eſſet habenda, cæteriſque contrarijs quibuſcunque.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrę conceſſionis, excommunicationis voluntatis, mandati, & declarationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ 1464. pridię idus Iunij Pontificatus noſtri anno ſexto. Quare pro parte dilecti filij Baptiſtæ Fatinanti de Ianua dicti ordinis fratrum Prædicatorum profeſſoris Vicarij Generalis in terris peregrinantium ſupradictarum, per dilectum filium Martialem Auribelli, Sacræ Theologiæ profeſſorem, & priorem generalem dicti Ordinis deputati, & inſtituti, nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt præmiſsis, & in dictis literis contentis, Apoſtolici muniminis robur adijcere, ac omnes, & ſingulas facultates dicto Chriſtoforo in præmiſſis literis conceſſas eidem Baptiſtę pari modo concedere, & alias in pręmiſsis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur cupientes fidem Catholicam vigere, augmentari, & etiam manuteneri præfati Baptiſtæ in hac parte ſupplicationibus inclinati, literas Apoſtolicas prædictas cum omnibus, & ſingulis indulgentijs conceſſionibus, indultis, & clauſulis in eis contentis, necnon ſocietatem prędictam, auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium ratificamus, approbamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus, illaſque perpetuo viribus ſubſiſtere decernimus, easquè ad conuentum ciuitatis Chij harum ſerie extendimus, necnon vniuerſos, & ſingulos eiuſdem ordinis fratres qui dicuntur Vniti, vel Armeni, aut alias, vt præfertur dicta auctoritate eidem ſocietati ſubiicimus ipſamque ſocietatem præfata auctoritate approbantes, & confirmantes, omnibus, & ſingulis cuiuſcumque dignitatis, gradus, Conditionis, vel ordinis exiſtant, ſub excomunicationis pœna quam eo ipſo incurrant, ne ſocietatem prædictam in præmiſsis, ſeu alias quomodolibet impedire, ſeu inquietare, vel moleſtare, ſeu ipſam diuidere, extinguere, vel ſeparare, aut alias de illa ſe intromittere quoquo modo præſumant diſtrictius inhibemus. Prętereà; vt dictus Baptiſta in præmiſſis vtilius, & diligentius ſe gerere poſſit, & habere, ſibi omnes, & ſingulas facultates, & auctoritatem per prælatum Pium prædeceſſorem dicto Chriſtoforo olim conceſſas pari modo, & abſque vlla differentia perinde in omnibus, & per omnia, ac ſi dictæ inſertæ literę ad inſtantiam ipſius Baptiſte emanaſſent, concedimus, per præſentes, decernentes ex nunc, irritum, & inane, ſi ſecus ſuper ijs à quoquam quauis auctoritate, ſcienter vel ignoranter, contigerit attemptari. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac omnibus, & ſingulis, quæ idem prædeceſſor in dictis ſuis literis voluit non obſtare, cęteriſque contrarijs quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrę ratificationis, approbationis cõmunitionis, extẽſionis, confirmationis, inhibitionis, conceſſionis, & conſtitutionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare pręſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1473. Cal. Aprilis Pont. noſtri anno ſecundo.

V.

CONCEDITVR FRATRIBVS ITINERANTIBVS & eorum Prælatis quandocumque Sacerdotibus extra ordinem confiteri poſſe.

DILECTI Filij Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Supplicari nobis humiliter feciſtis, vt cum in conſtitutionibus, & priuilegiis veſtri ordinis expreſſe caueatur ne fratres ordinis eiuſdem præterquam ſuis prælatis, & de eorum licentia fratribus dicti ordinis confiteantur: dignaremur concedere, vt aliquando alterius ordinis Sacerdotibus maximè neceſſitate exigente poſſint confiteri.

confiteri. Nos vt cum maiori animi quiete, & conſcientiæ pace fratres vobis ſobditi altiſsimo famulari poſsint, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, vt fratres ueſtri, uel aliorum prælatorum, & ſuorum qui pro tempore erunt licentia: ſolummodo tamen cum itinerauerint, vel fuerint extra conuentus eorum prout eis concedet is confiteri poſsint, & vos quomodocunque ſacerdotibus cuiuſcunque ſecularis, ſeu regularis ordinis confiteri valeatis, tenore præſentium Apoſtolica auctoritate concedimus, & indulgemus. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum ſub anulo piſcatoris, die vndecima Auguſti. Anno Domini milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo nono. Pontificatus noſtri anno nono.

VI.

FACULTATEM CONCEDIT FRATRIBUS PER ſingulas domus ordinis conſtitutos, vtriuſque ſexus fidelium forenſium confeſsiones audiendi, & ab omnibus cenſuris, & peccatis abſoluendi, & vota commutandi in eorum ordinariorum abſentia.

SIXTUS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Sedis Apoſtolicę gratioſa benignitas pijs quarumlibet, & præſertim ſublimiũ, ac aliarum ſub regulari caſtimonia domino militantium perſonarum votis illis præcipuè per quæ Chriſti fideles ſuarum aliarum ſalutem Deo propitio facilius adipiſci, & eorum deuotio augeri valeant: libenter annuit. Sanè pro parte tam chariſſimorum noſtrorum in Chriſto Ferdinandi, & Eliſabeth Caſtelle, & legionis regnorum Regis, & Regine illuſtriſſimorum, quam Vicarij generalis, & vniuerſorum priorum, ac fratrum ordinis fratrum Prędicatorum reformatorum nuncupatorum in dictis regnis conſiſtentium dilectorum filiorum nobis nuper exhibita petitio continebat, quòd ſi prædictus, & pro tempore exiſtens generalis Vicarius in qualibet domo dicti ordinis ei ſubiecta vbi eum pro tempore morari contigerit, ac in eius abſentia ſinguli priores ſiue præſidentes ſingularum domorum dicti ordinis nunc, & pro tempore exiſtentes, ac quatuor prædicti ordinis profeſſores presbyteri idonei per Vicarium, & ſingulos priores, ſiue præſidentes prædictos in ſingulis domibus deputandi, poſſint confeſſiones vtriuſque ſexus Chriſtifidelium forenſium ad ſingulas domos prædictas accedentium: & ibidem proprium domicilium non habentium, ac inibi confiteri volentium, totiens quotiens ibidem confitebuntur, liberę audire, & eos ab omnibus, & ſingulis peccatis exceſſibus, & delictis per eos commiſsis, ac confeſsis atque excommunicationis ſententijs, & cenſuris, & pœnis in ſingulos fideles prędictos in genere, vel in ſpecie ordinaria, auctoritate latis de quibus Chriſtifideles ſe abſolui petierint (dum tamen non ſint propter quæ ſedes prædicta ſit meritò conſulenda) in loci ordinarij abſentia dumtaxat, abſoluere, & eis ſuper præmiſsis penitentiam ſalutarem iniungere, ac vota peregrinitatis, & abſtinentie per eoſdem fideles emiſſa, quæ loci ordinarius ſi præſens eſſet commutare poſſet, & ipſi fideles commode adimplere non poterunt, & in ipſius loci ordinarij abſentia, in alia pietatis opera commutare, necnon omnibus, & ſingulis Chriſtifidelibus tam forenſibus, quam & in ciuitatibus, & locis in quibus domus ipſe conſiſtunt commorantibus Euchariſtiæ Sacramentum quocunque tempore (feſto Reſurrectionis Dominicæ dumtaxat excepto) eorumdem fidelium parrochialium Eccleſiarum rectorum, & quorumlibet aliorum licentia minimè requiſita miniſtrare poſſint perpetuò ſtatueretur, & ordinaretur, profecto deuotio fidelium eorumdem ad domus fratrum prędictorum ex magno deuotionis feruore pro conſequendis ſpiritualibus alimentis occurrentium augeretur, & eorumdem fidelium animæ ferculo diuini ſermonis decentius reficerentur, ipſique fideles ad imitationem Religionis huius facilius imitarentur. Nos igitur qui ſingularum Chriſti fidelium animarum ſa-

lutem quærimus Regis, & Regine, ac Vicarij priorum, & fratrum prædictorum in hac parte ſupplicationibus inclinati, auctoritate Apoſtolicas tenore præſentium perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, quòd prædictus, & per tempore exiſtens generalis Vicarius, in qualibet domo dicti ordinis ei ſubiecta vbi cum pro tempore morari contigerit, ac in eius abſentia ſinguli priores, ſiue præſidentes ſingularum domorum dicti ordinis nunc, & pro tempore exiſtentes, ac quattuor dicti ordinis profeſſores presbyteri idonei per Vicarium, & ſingulos priores ſiue præſidentes prædictos in ſingulis deputandi, poſsint confeſsiones vtriuſque ſexus Chriſtifidelium forenſium ad ſingulas domos prædictas occurrentium, & ibidem proprium domicilium non habentium, ac inibi confiteri volentium, totiens quotiens ibidem confitebuntur liberè audiri, & eos ab omnibus, & ſingulis peccatis, exceſsibus, & delictis per eoſdem commiſſis, ac confeſsis necnon excommunicationum ſententijs, & pœnis in ſingulos fideles prædictos in genere, vel in ſpecie ordinaria auctoritate latis de quibus ipſi fideles ſe abſolui petierint (dum tamen talia non ſint propter quæ ſedes Apoſtolica prædicta meritò ſit conſulenda) in loci ordinarij abſentia dumtaxat abſoluere, & eis ſuper præmiſsis pœnitentiam ſalutarem iniungere, ac vota peregrinationis, & abſtinentiæ per eoſdem fideles emiſſa, quę loci ordinarius ſi præſens eſſet commutare poſſet, & ipſi fideles commode adimplere non potuerunt in ipſius loci ordinatij abſentia in alia pietatis opera commutare; necnon omnibus, & ſingulis Chriſti fidelibus tam forenſibus quàm in ciuitatibus & locis in quibus ipſe domus conſiſtunt commorantibus, Euchariſtiæ Sacramentum quocunque tempore (feſto prædicto dumtaxat excepto) eorumdem fidelium parrochialium Eccleſiarum rectorum abſentium, & quorumlibet aliorum licentia minimè requiſita, miniſtrate liberè, & licitè poſſint, & valeant (parce tamen) ne quærelę inde eueniant. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum ſtatuti, & ordinationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud ſanctum Petrum. Anno incarnationis Dominicę. Mileſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo ſeptimo quinto idus Iunij. Pontificatus noſtri Anno ſeptimo.

VII.

STATVIT QVOD SEPELIENDI CVM HABITV Ordinis patente, & ſine pallio, aut alio tegumento ad ſepulturam apud ordinis Eccleſias deferantur, & impedientibus pœna excommunicationis decernitur.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Apoſtolicæ manſuetudinis exempla nos admonent, vt fidelium perſonarum deuotionem, animarumq; ſalutem procuremus. Et quæ pro Sacrę Religionis Beati Franciſci honori proceſſiſſe concernimus, vt illabata perſiſtant, roburq; Apoſtolicę confirmationis à nobis petitum fauorabiliter impendamus. Sanè pro parte dilectorum filiorum Zaneti de Vtino generalis miniſtri, & capituli ordinis fratrum Minorum in ciuitate noſtra Ferrarienſi pręterito feſto Pentecoſtes celebrati nobis exhibita petitio continebat, quòd licèt ab exordio dictæ Religionis deuota innotuerit conſuetudo, videlicet, quòd multis Reges, & Principes, nobiles, & populares in mortis articulo requiſierint, & ſæpe requirant in' habitu dictæ religionis mori, & ſepeliri, & veluti fratres patenter vſque ad locum ſepulturæ deferri, in cuius deuotionis fauorem multi Romani Pontifices eandem deuotionem approbantes quaſdam ſic ſepeliri eligentibus indulgentias conceſſerunt. ¶ Nihilominus nonnulli curati, & Eccleſiarum

rum Rectores in vltramontanis, & aliis regionibus ipſam deuotionem arridentes, & penitus extinguere cupientes ſuos parochianos contumelioſe impediunt, ne ſic in extremis voluntatibus ſepeliri eligant nolentes corpora de domibus defunctorum leuare, nec ad eorum Eccleſias funera ſic compoſita cum habitu, niſi linteo, vel pallio cooperta deferri permittunt, nec etiam per vicos ad locum ſepulturæ deportari in ſcandalum plurimorum, & præiudicium religionis, & præfatæ deuotionis. ¶ Quare pro parte Generalis, & Capituli prædictorum nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt ſuper hoc opportune prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. ¶ Nos igitur eorundem prædeceſſorum veſtigijs inhærentes, omnibus, & ſingulis vtriuſque ſexus perſonis in habitu prædicto ſepeliri volentibus, quòd id eis liceat, ſine tamen alicuius præiudicio, Apoſtolica authoritate perpetuò indulgemus, diſtrictius inhibentes Prælatis, & Rectoribus Eccleſiarum, ſub excommunicationis pœna, quam Canonica monitione præmiſſa contrafacientes incurrant, & à qua per alium, quàm per Romanum Pontificem, & in mortis articulo dumtaxat abſolui non poſsint, ne aliter ſepeliri volentibus, quouis modo impedimentum afferant, ſed permittant illos patenter ad Eccleſias, & locum ſepulturæ in habitu huiuſmodi deferri iure rectorum parochialium Eccleſiarum, & cuiuslibet alterius in omnibus ſemper ſaluo. ¶ Non obſtantibus, & conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs quibuſcunque. ¶ Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis, & inhibitionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicę 1472. Octauo idus Septembris. Pontificatus noſtri anno ſecundo.

VIII.

CONCEDIT QVOD VNIVERSI FRATRES, ET Sorores tertij Ordinis prędicatorum poſſint priuilegijs omnibus, & immunitatibus tam fori quam perſonæ, & rerum, ſicut alię perſonę Eccleſiaſticę gaudere.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Sacroſancta Romana Eccleſia, ſub religionis habitu domino famulãtes, ex aſſuetæ pietatis officio propenſius diligere conſueuit, & ne indebitis agitentur moleſtijs tanquam pia mater opportunis fauoribus confouere. Sane pro parte dilectorum filiorum Leonardi de Peruſio generalis magiſtri ordinis prædicatorum, ac vniuerſorum fratrum, & dilectarum in Chriſto filiarum vniuerſarum ſororum tertij ordinis Beati Dominici de pœnitentia nuncupati, in dicto ordine conſiſtentium, nuper nobis exhibita petitio continebat, quod licet nonnulli Romani Pontifices prædeceſſores noſtri diuerſa pro immunitate eorum conceſſerint priuilegia, & quam plures in vtroq; iure peritiſſimi, quod ipſi fratres, & ſorores debent gaudere libertate Eccleſiaſtica, vt perſonæ Religioſæ affirment, nihilominus ciuitatum cõmunitates, ac poteſtates, alijq; locorum officiales ſeculares, noua eis realia, & perſonalia in dies grauamina libertati Eccleſiaſticę contraria indicere præſumunt. Quare pro parte generalis magiſtri fratrum, & ſororum eorundem nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt eiſdem communitatibus, poteſtatibus, & officialibus, ne huiuſmodi grauamina inferant prohibere, aliaſque eis ſuper hoc opportunè prouidere, de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, communitatibus, poteſtatibus, & officialibus pręfatis ſub excommunicationis pœna, quam (ſi moniti non reſipuerint) eo ipſo incurrant, ne eiſdem veris non quæſitis, aut propterea receptis fratribus, & ſororibus continentibus, & non coniugatis, qui ſecundum regulam & inſtituta dicti ordinis

regularia

regnlaria viuunt, & perſeuerant, grauamina aliqua libertati Eccleſiaſticę contraria indicere, aut ipſos fratres, & ſorores quominus gaudeant priuilegijs, & immunitatibus tam ſori, quam perſonę, & rerum, ſicut alię perſonæ Eccleſiaſticę; quomodolibet impedire præſumant, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium inhibemus. Et nihilominus vniuerſis, & ſingulis Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & alijs locorum ordinarijs, ac quibuslibet perſonis in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis, necnon Patriarchalium, metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Eccleſiarum Canonicis pro tempore exiſtentibus, in ciuitatibus, & locis prædictis, & cuilibet eorum, qui deſuper fuerint requiſiti ab aliquo fratrum, ſeu ſororum prædictorum, per Apoſtolica ſcripta mandamus. Quatenus præmiſſa, vbi & quando eis expedire videbitur, ſolemniter publicãtes, nõ permittant eoſdẽ fratres, & ſorores contra inhibitionis noſtræ huiuſmodi tenorem, per quoſcunque quauis auctoritate indebite moleſtari, & illos quos propterea huiuſmodi excommunicationis ſententiam incurriſſe eis conſtiterit, excommunicatos nuncient, & faciant alijs nunciari, ac ab omnibus arctius euitari, donec ab huiuſmodi indebitis moleſtijs per eos dictis fratribus, & ſororibus illatis, cum effectu deſtiterint, contradictores per cenſuram Eccleſiaſticam, appellatione poſtpoſita, compeſcendo. Non obſtantibus & cõſtitutionibus ordinationibus Apſicis, necnon locorum municipalibus ſtatutis etiam cõfirmatione Apoſtolica, vel alia quauis firmitate roboratis contrarijs quibuſcũque, ſeu ſi aliquibus cõmuniter, vel diuiſim à ſede Apoſtolica ſit indultum, quod interdici, ſuſpendi, uel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Cęterum quia difficile foret præſentes literas ad ſingula loca, in quibus fratres, & ſorores prædicti, illis indigerent deferre, volumus, & præfara auctoritate decernimus; quòd earum tranſumpto manu notarij publici, ac curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ, aut alicuius Epiſcopalis, vel Archiepiſcopalis ſigillo munito, ea prorſus in iudicio, & extra vbicunq; exhibitum fuerit fides adhibeatur, ac ſi ipſæ originales literæ ſorent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo, Datum Romæ apud Sanctum Petrum. Anno incarcationis Dominicæ. M.CCCC. LXXV. Tertio nonas Octobris Pont. noſtri anno quinto.

IX.

INDVLGET CONVERSIS, ET SACRIS NON initiatis in Sacriſtas deputatis, ordinis Æremitarum Sancti Auguſtini quod corporalia, & vaſa ſacra licitè tangere poſſint.

Sixt. 4. BEATISSIME Pater, cum fratres profeſſi Ordinis Aeremitarum Sancti Auguſtini Congregationis Lombardiæ conuerſi nuncupati, dum in domibus fratrum dictę Congregationis ſacriſtiæ curam gerunt, eorum officium Sacriſtię huiuſmodi commode exercere non poſſint, niſi tangant Calices, corporalia, & purificatoria eorum. Supplicant S.V. vniuerſi fratres Congregationis prędictæ, quatenus puritati conſcientiæ eorum conſulentes, quod conuerſi prefati, qui nunc, & pro tempore erunt Congregationis prædictæ, & quilibet eorum quandiu curam ſacriſtiæ illius vaſorum, & paramentorum in domibus dictæ Congregationis habebunt, Calices, Patenas, & purificatoria huiuſmodi, abſque conſcientiæ ſcrupulo, nudis manibus tangere, & pertractare quotiens liberè, & licitè valeant, ad inſtar Fratrum Ordinis Minorum, quibus hoc per Sedem Apoſtolicam eſt conceſſum, eis concedere dignemini de gratia ſpeciali: non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, & dicti Ordinis iuramento, &c. roboratis ſtatutis, &c. cęterisq; contrarijs quibuſcunq; cum clauſulis opportunis, & conſuetis. *Fiat vt petitur in neceſſitate. Fiat. I.* Et perpetuo duret pro præſentibus, & futuris. Et quòd ſola ſignatura ſufficiat. *Fiat. F. I.*

CON.

Idem. X.

CONCEDIT FRATRIBVS MONIALIBVS, AC vtriuſq; ſexus tertiarijs Ordinis Sancti Dominici quolibet anno in feſto eiuſdem Sancti Dominici ſuorum peccatorum plenariam Indulgentiam.

Similem Remiſsionem conceſſit Sixtus V. in feſto Sancti Franciſci & aliorum Sanctorum Ordinis Minorum quàm habes infra Conſt. 3.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Iniunctum nobis Apoſtolicæ ſeruitutis officium tunc digne peragere credimus, dum Chriſti fidelium ſalutem animarum procuramus. Hinc eſt quòd nos cupientes, quòd uniuerſi, & ſinguli vtriuſque ſexus Fratrum Prædicatorum de obſeruantia, ac tertij ſancti Dominici de pœnitentia nuncupatorum ordinum fratres, & ſorores ad quos ſicut accepimus chariſſimus in Chriſto filius Fernandus, & chariſsima in Chriſto filia noſtra Heliſaberh caſtelle, & legionis Rex, & Regina illuſtres ſingularem gerunt deuotionis affectum: altiſſimo quietius poſſint in humilitatis ſpiritu reddere famulatum: auctoritate Apoſtolica tenore præſentium perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, quòd omnes, & ſinguli vtriuſque ſexus dictorum ordinum fratres, & ſorores reformati nuncupati qui ſub obedientia vicarij generalis dicti ordinis fratrum prædicatorum reformatorum nuncupatorum in caſtelle, & legionis regnis exiſtunt, & in futurum exiſtent vere penitentes, & confeſsi anno quolibet in feſto eiuſdem ſancti Dominici † & ſemel in mortis articulo omnium peccatorum ſuorum plenariam indulgentiam † ac omnes indulgentias, & peccatorum remiſsiones quas certis anni temporibus nonnullas alme vrbis noſtræ Eccleſias ſtationes nuncupatas viſitanres conſequuntur, ordinis fratrum minorum profeſſoribus per ſedem Apoſtolicam conceſſas perpetuo conſequantur. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis cæteriſq; contrarijs quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtri ſtatuti, & ordinationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc atrenrare præſumpſerit: indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud ſanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ 1478. 3. Kal. Iunij pontificatus noſtri Anno ſeptimo.

XI.

DECERNIT FRATRES, ET MONIALES TERTII ordinis Sancti Franciſci pleno iure Generali, & Prouincialibus eiuſdem ordinis ſubiacere debere, & ab eis viſitari, & corrigi poſſe.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Zaneto de Vtiuo generali, & vniuerſis prouincialibus miniſtris ordinis fratrum Minorum per uniuerſum orbem conſtitutis ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Romani Pontificis prouidentia circunſpecta perſonas ſub religionis habitu diuinis vacantes beneplacitis ſtudio pie vite benigno fauore proſequitur: quæ pro ipſarum perſonarum ſtatus augmento prouide facta ſunt, vt illibata perſiſtant, apoſtolico conſueuit munimine roborare. Dudum ſiquidem per felicis recordationis Innocentinm Pa-

pam

pam quartum prædeceſſorem noſtrum: accepto, quòd miniſtri, & fratres tertij ordinis ſancti Franciſci de penitentia in Italia, & Regno Sicilie conſtituti cupiebant ad illa deuotionis augmenta procedere per quæ felicitatis æterne præmium eis poſſet felicius prouenire: idem prædeceſſor eorum miniſtrorum, & fratrum ſupplicationibus inclinatus: vniuerſis miniſtris prouincialibus veſtri ordinis fratrum minorum per Italiam & Regnum præfatum conſtitutis: ſuis litteris mandauit, vt opportunis temporibus per eos, aut dicti eorum ordinis fratres ad hoc idoneos: miniſtros, & fratres dicti ordinis tertij in Italia, & regno prædicto conſiſtentes pro tempore viſitarent, & eos regularibus diſciplinis inſtruerent corrigerentque, & reformarent ibidem tam in capite quam in membris, quæ correctionis, & reformationis officio cognoſcerent indigere prout in eiſdem litteris plenius continetur. Cum autem ſicut exhibita nobis nuper pro parte veſtra petitio continebat vos cupiatis prædictas, & quaſcumque alias Apoſtolicæ ſedis literas vobis aliquam ſuperioritatem, poteſtatem, & auctoritatem in eoſdem miniſtros, & fratres tertij ordinis de pœnitentia nuncupatos quomodolibet concedentes, & in illis contenta per eorum ſubſiſtentia firmiori noſtre approbationis munimine roborari, & ad miniſtros, ac fratres dicti ordinis extra Italiam conſiſtentes extendi, pro parte veſtra nobis fuit humiliter ſupplicatum, ut prædictas litteras Innocentij prædeceſſoris præfati necnon omnia, & ſingula alia priuilegia vobis in ipſos miniſtros, ac fratres dicti tertij ordinis poteſtatem, & auctoritatem aliquam quomodolibet concedentes approbare roburque perpetuę firmitatis obtinere debere decernere, ac alias vo- & eorumdem fratrum tertij ordinis proſperioris, ac felicioris regimini opportune prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, prædictas, & quaſcumque literas alias huiuſmodi per quas uobis aliqua ſuperioritas præeminentia, & auctoritas in eiuſdem tertij ordinis fratres, & ſorores tribuitur, apoſtolica auctoritate præſentium tenore approbamus, & robur perpetue firmitatis obtinere debere decernimus, & ad vos miniſtros generalem, & prouinciales, ac Vicarios fratrum dicti ordinis veſtri de obſeruantia nuncupatorum, necnon miniſtros fratres dicti tertij ordinis etiam extra Italiam, & Regnum Sicilię huiuſmodi peruniuerſum orbem conſiſtentes, eadem auctoritate extendimus, necnon vobis, & ſucceſſoribus veſtris pro tempore exiſtentibus. generali, ac prouincialibus miniſtris, & Vicarijs prænominatis de obſeruantia dicti ordinis fratrum minorum, ac eoſdem miniſtros fratres, & ſorores tertij ordinis vbilibet infra prouincias vobis, & eiſdem ſucceſſoribus veſtris generali, & prouincialibus miniſtris, & Vicarijs commiſſas conſiſtentes, charitatiue in capite, & membris viſitandi, & iuxta regularia inſtituta dicti ordinis inſtruendi, reformatione, & correctione indigentia, etiam per ablationem mantelli, & habitus tertij ordinis ſi id qualitas exceſſus exegerit corrigendi, & reformandi, uolenteſque ad ipſum tertium ordinem, & illius uiuendi modum aggregari recipiendi, & habitum ſiue mantellum iuxta morem dicti ordinis eis exhibendi, ac ipſis miniſtris fratribus, & ſororibus tertij ordinis viſitatorem ſiue confeſſorem dicti ordinis fratrum minorum conuentualium, uel de obſeruantia nuncupatorum, prout eis plus placuerit ad id moribus uite ſanctimonia, & ætate idoneum, qui etiam illis omnia eccleſiaſtica ſacramenta miniſtrare habeat pro tempore in ueſtris prouincialibus capitulis, uel congregationibus dictorum fratrum de obſeruantia nuncupatorum, uel extra prout oportunum videbitur aſſignandi eadem auctoritate licentiam concedimus, & etiam facultatem. Diſtrictius inhibentes locorum ordinarijs, & alijs quibuſcumque perſonis cum cuiuſuis ſtatus gradus, uel conditionis exiſtant, & quacumque auctoritate fungantur, ne prætextu quarumuis literarum, & facultatum eiſdem forſan conceſſarum, & pro tempore concedendarum, de præmiſsis quæ ad uos ſpectant ſe quomodolibet impedire preſumant, ac decernentes ex nunc irritum, & inane ſi ſecus ſuper his per quoſcumque quauis auctoritate ſcienter, uel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus quibuſcunque alijs forſam circa præmiſſa eis per ſedem Apoſtolicam conceſſas facultatibus, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis antedictorum ordinum iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis alia firmitate roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus priuilegijs, & litteris Apoſtolicis generalibus, uel ſpecialibus quorumcumque tenorum exiſtant per quæ præſentibus non expreſſa, uel totaliter, non inſerta veſtrę facultatis explicatio huiuſmodi impediri ualeat quo-

modolibet

modolibet, vel differri, & de quibus quorumcumque tenoribus de verbo ad verbum prǣſentibus habenda eſſet mentio ſpecialis: quibus omnibus quo ad pǣmiſſa illa hic pro expreſsis habitis etiam ſi in eis illa videlicet quibus per huiuſmodi generales clauſulas non intelligeretur derogatum, vel alie clauſulǣ derogatorie continerentur quo ad prǣmiſſa ſpecialiter, & expreſſe derogamus cęteriſque contrarijs quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrę approbationis, conſtitutionis, extenſionis, voluntaris, conceſsionis, inhibitionis, decreti, & derogationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare prǣſumpſerit indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romǣ apud Sanctum Petrum anno incarnationis Dominicę 1471. XVIII. Kal. Ianuarij Pontificatus noſtri Anno primo.

XII.

CONCEDIT LICENTIAM FRATRIBVS Minoribus loca eis minus commoda deſerendi.

Dilecto filio Vicario Generali fratrum minorum regularis obſeruantiǣ vltramontano.

SIXTVS Papa IIII. Dilecti filij ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Feciſti nobis humiliter ſupplicari quòd pro tua ac fratrum tuǣ curǣ commiſſorum quiete, & conſolatione dignaremur concedere, vt loca quǣ regulari obſeruantiǣ minus commoda ſunt, vel inopia incolarum debite reparari non poſſunt, aut alias dictis fratribus oneroſa noſcuntur, licet ob deuotionem populorum, vel principum contemplatione cum beneplacito ſedis Apoſtolicǣ recepta fuerint in manibus ordinariorum locorum dimittere liberè, & licitè valeres. Nos itaque totis deſiderijs regularis obſeruantie profectum affectantes: deuotis huiuſmodi ſupplicationibus paternǣ in domino annuentes, deuotioni tue prǣſentium tenore licentiam, & facultatem omnimodam damus, concedimus, & impartimur ea loca quǣ fratribus tuǣ curǣ commiſsis minus commoda eſſe cognoueris, vel aliàs oneroſa in omnibus prouintijs vicariatus tui in manibus ordinariorum locorum libere dimittendi, & illa licitè deſerendi prout tibi vium fuerit expedire, ſuper quibus tuam conſcientiam oneramus, conſtitutione felicis recordationis Bonifacij Papǣ octaui prǣdeceſſoris noſtri prohibente loca ſemel recepta non deſeri, & alijs Apoſtolicis conſtitutionibus dictique ordinis ſtatutis, & conſuetudinibus etiam iuramento, uel quauis alia firmitate roboratis, cǣteriſque forte contrarijs non obſtantibus quibuſcumque. Datum Romę apud ſanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die vigeſima ſecunda Martij. Anno incarnationis Dominicǣ milleſimo quadringenteſimo octogeſimo ſecundo. Pontific. noſt. Anno 11.

XIII.

CONFIRMAT PRIVILEGIA CONCESSA ordini Minimorum a Pirrho Archiepiſcopo Coſentino illaq; ad omnes diœceſes extendit.

Prǣdicta priuilegia confirmata, & ampliata fuerunt per Iulium ij. d. fratribus, vt infra conſt. 4.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Dilectis filijs Fratri Franciſco de Paula, cǣteriſque fratribus eremitis eremitorij, ſeu oratorij Sancti Franciſci de Paula Coſentinenſis diœceſis prǣſentibus, & futuris ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Sedes Apoſtolica ǣqua in omnibus ſemper diſtributrix, ea, quǣ pro Diuini cultus augmento, ac piorum

locorum, & perſonarum, præſertim ſub humili, & religioſo habitu in eis degentium commodo, & vtilitate pie facta ſunt, vt illibata perſiſtant: libenter, cum ab ea petitur Apoſtolici muniminis conſueuit adijcere firmitatem, ac benigno fauore ea, quæ ſunt pro animarum ſalute concedere, illiſque ut eo deuotius, quo quietius altiſſimo famulari poſſint, ſuæ protectionis munimen impartiri. ¶ Dudum ſiquidem pro parte Franciſci nobis expoſito, quòd olim poſtquam venerabilis frater noſter Pyrrhus Archiepiſcopus Coſentinus tibi, vt quoddam oratorium, ſiue Eccleſiam, ſub vocabulo Sancti Franciſci, in tenimento de Paula Coſentinæ diœceſis ædificare poſſes, licentiam conceſſerat: tuque oratorium huiuſmodi proprijs manibus, & expenſis cum dormitorio, pro tuis, & ſociorum tuorum vſu, & habitatione, pro magna parte ædificaueras, & non nullos ſocios vitam eremiticam ducentes receperas, ipſeque Archiepiſcopus prædictum oratorium, ſiue Eccleſiam vna cum omnibus iuribus, & pertinentijs ſuis tibi, tuæque congregationi in perpetuum donauerat, & nonnulla alia tuæ, & ſociorum tuorum deuotioni, & ſaluti conuenientia, ſalutifera, & opportuna conceſſerat; fecerat, & ordinauerat, quòdque oratorium, ſiue eremitorium prædictum adhuc pro ſufficienti habitatione tui, & eremitarum prædictorum perfectum omnino non erat, illudque pijs Chriſtifidelium elemoſynis cum dormitorio, & alijs neceſſarijs officinis, tu, ac eremitæ tui ſocij huiuſmodi continue ædificabatis, ampliabatis, & exornabatis. ¶ Nos tunc tuis, & eremitarum prædictorum in ea parte ſupplicationibus inclinati, venerabili Fratri noſtro Epiſcopo Sancti Marci, eius proprio nomine non expreſſo, per alias noſtras literas dedimus in mandatis, vt ſi, & poſtquam vocatis, qui forent euocandi, de præmiſsis ſibi legitime conſtaret, conceſsionem, & literas dicti Archiepiſcopi, ac omnia, & ſingula in ipſis literis contenta, pro ut ea concernebant, auctoritate Apoſtolica approbaret, & confirmaret, ſuppleretque omnes, & ſingulos defectus, ſi qui forſan interueniſſent in eiſdem, & in euentum approbationis, confirmationis, & ſuppletionis huiuſmodi, vobis prædictis eremitis, vt omnibus, & ſingulis priuilegijs, indulgentijs, & gratijs, quibus Frater Petrus de Piſis nuncupatus, cæterique eremitæ, potiebantur, & gaudebant, vti, & gaudere pariformiter, & abſque vlla differentia liberè, & licitè poſſetis, & valeretis, conceſsimus, prout in eiſdem noſtris litteris deſuper confectis plenius continetur. ¶ Cum autem ſicut exhibita nobis nuper pro parte veſtra petitio continebat, Venerabilis Frater noſter Goffredus Epiſcopus S. Marci prędictus, ad executionem prædictarum noſtrarum literarum, illarum forma ſeruata, procedens (quia ſibi vocatis vocandis, de a nobis expoſitis legitime conſtiterat) licentiam, donationem, conceſsionem, ordinationem, & litteras Archiepiſcopi prædicti omniaque, & ſingula in eis contenta, pro vt ea cōcernunt, auctoritate Apoſtolica approbauerit, & confirmauerit, ſuppleueritque omnes, & ſingulos defectus, qui interuenerunt in eiſdem, pro vt in quodam publico inſtrumento deſuper confecto dicitur plenius contineri. ¶ Quódque Pyrrhus Archiepiſcopus prędictus, inter alia per eum vobis tunc conceſſa, prædictum eremitorium, ſiue Eccleſiam Sancti Franciſci, & alia quæcumque loca, Eccleſias, & oratoria, per vos in poſterum recipienda cum omnibus iuribus, & pertinentijs, eremitiſque, & perſonis inibi pro tempore degentibus, ac rebus omnibus ad uos, locaque veſtra quomodolibet pertinentibus, & ſpectantibus, ab omni iuriſdictione, ſubiectione, & ſuperioritate matrũ Eccleſiarũ, ac ſua ſuæque Eccleſiæ Coſentinen. cæterumque perſonarum in perpetuum exemit, & liberauit, ac ſub protectione, ſubmiſsione, & iuriſdictione Sedis Apoſtolicę ſpecialiter, & expreſſe remiſerit, & relaxauerit: Et ſicut eadem petitio ſubiungebat, a non nullis aſſeritur, noſtras prælibatas literas, ac confirmationem, approbationē & defectuum ſuppletionem, cęteraque omnia alia, & ſingula per prædictum Goffredum Epiſcopum Sancti Marci illarum uigore facta, & inde ſequuta quęcumque iuribus non ſubſiſtere, pro eo quòd Archiepiſcopus prędictus per ſuas prædictas literas te Fratrem Franciſcum in ſuperiorem huiuſmodi tuæ congregationis patrem, Rectorem, & Priorem, ſeu quouis alio nomine nuncupandum dederit, & deputauerit, cui congregationi præeſſes, ac uita, & exemplis profuiſſes, tuiſque moniris, mandatis, & præceptis ſalubribus omnes congregationis huiuſmodi perſonæ obedire, & parere deberent, ipſiſque tuis eremitis fratribus facultatem conceſſit te in ſuum ſuperiorem, & priorem, ac una tecum alios quoſcumque ſuperiores,

& priores

& priores, & officiales Canonice eligendi, nec non ſtatuta, & ordinationes pro huiuſmodi vitæ obſeruantia, a iure tamen diuino, & Sanctorum patrum inſtitutionibus non deuiantia faciendi, tibique & huiuſmodi officialibus omnimodam iuriſdictionem ordinariam in ſpiritualibus, & temporalibus congregationis huiuſmodi perſonarũ, etiam ſi ſacerdotali, ſeu quauis alia præfulgerent dignitate, ac locorum iuriſdictiones animalium, & rerum omnium ad te, tuamque congregationem quomodolibet ſpectantium, & pertinentium, quoſcunque quoque rebelles, & inobedientes, omniumque huiuſmodi congregationis perſonarum delinquentium peccata, & delicta, & cuiuſcunq; generis maleficia, & crimina, prout iuris foret, puniendi, huiuſmodique delinquentes incarcerandi, diſciplinandi, condemnandi, liberandi, abſoluendi, cæteraque facien di, quę in præmiſsis, & circa præmiſſa vobis viderentur fore neceſſaria, & opportuna, & quæ ipſemet Archiepiſcopus facere poſſet. ¶ Sacerdotibus vero huiuſmodi congregationis, ſeu ſecularibus, vel regularibus per vos eligendis, miſſas etiam ante diem, & in quocunque loco ad hoc congruo, & honeſto cum altari portatili celebrandi, Euchariſtiæ, & alia quęcunque Eccleſiaſtica ſacramenta libere, & licite tibi huiuſmodiq; tuæ congregationis perſonis, quoties deuotio ingrueret, & neceſsitas poſtularet, abſq; quacunque ſuperioris licentia miniſtrandi, ad quæ ſuſcipienda extra loca huiuſmodi compelli non poſsetis. ¶ Confeſsiones audiendi, & ab omnibus caſibus, excommunicationibus, ſuſpenſionibus, & interdictis, ac ſuper quacunque irregularitate, eidem Archiepiſcopo tam a iure, quam ab eo reſeruatis, & præmiſsis toties, quoties opus foret, & eſſet, abſoluendi, & diſpenſandi, ac uota quęcũq; permutandi, & relaxandi, & pœnitentiam ſalutarem iniungendi. ¶ Loca, oratoria quæcunque, & Eccleſias licite accipiendi, retinendi, quaſcunque etiam perſonas Eccleſiaſticas, & ſeculares ad vos venientes, & vobiſcum moram trahere, & habitum, quem geritis, profiteri, & recipere volentes ad habitum, & profeſsionem obſeruantiæ caſtitatis, paupertatis, & obedientiæ acceptandi, & recipiendi. ¶ Nec non vt omnibus, & ſingulis priuilegijs, gratijs, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, quibus Fratres Sancti Franciſci, cæteriq; mendicantes fruuntur, & vtuntur, frui, & uti poſſetis, & valeretis, ac poſſent, & valerent, indulſit, ac uobiſcum ſuper his opportune diſpenſauit, huiuſmodique oratorium, ſiue Eccleſiam Sancti Franciſci de Paula, ac alia quæcunque loca, oratoria, & Eccleſias per uos in poſterum acquirenda, & acceptanda, cum omnibus iuribus, & pertinentijs ſuis, eremitisque, & perſonis, ac rebus omnibus, & ſingulis ad vos, veſtraque loca quomodolibet ſpectantibus, & pertinentibus, perſoniſque huiuſmodi inibi pro tempore degẽtibus ab omni iuriſdictione, ſubiectione, ſuperioritate Matrum Eccleſiarum, ac ſua, ſuæque Eccleſiæ Coſentin. cæterarumque perſonarum ex certa ſua ſcientia, & motu proprio in perpetuũ exemit, & totaliter liberauit, ac ſub protectione, ſubmiſsione, iuriſdictione, & ſuperioritate Sedis Apoſtolicæ prædictæ totaliter, ſpecialiter, ſingulariter, & expreſſe remiſit, & relaxauit, pro ut in literis dicti Archiepiſcopi plenius continetur. ¶ Et de eiſdem nihilominus conceſsionibus, gratijs, & indultis vobis ſic vt præmittitur, per prędictum Archiepiſcopum conceſsis, in dictis alijs noſtris litteris ſpecialiter, & ſingulariter mentio facta non fuerat, ſed ſub clauſula generali dumtaxat, videlicet dicendo. Non nulla alia veſtræ deuotioni, & ſaluti conuenientia, ſalutifera, & opportuna. ¶ Et ſimiliter ſub eadem clauſula, & non facta alia expreſſione per dictum Goffredum Epiſcopum Sancti Marci, prædicta omnia, & ſingula approbata, & cum ſuppletione defectuum, confirmata fuerant, pro vt in noſtris, ac dicti Archiepiſcopi litteris, ac inſtrumento publico deſuper confecto plenius continetur pro parte veſtra nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt omnia, & ſingula pręmiſſa, conceſsiones, gratias, & indulta vobis per Archiepiſcopum prędictum conceſſa, facta, & indulta. ¶ Nec non approbationem, confirmationem, defectuumque ſuppletionem, cæteraque omnia, & ſingula per prædictum Goffredum Epiſcopum, vigore noſtrarum literarum prædictarum deſuper facta, & inde ſequuta quæcunque rata, & grata habentes, approbare, confirmare, ac omnes, & ſingulos defectus qui interuenerunt in eiſdem ſupplere, ac alias in præmiſsis, & circa ea vobis de opportuno remedio prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. ¶ Nos igitur veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati, donationem, conceſsionem, ordinationem, conſtitutio-

nem, remiſſionem, relaxationem, indulta, gratias, & literas prædicti Archiepiſcopi, omniaq; & ſingula in eis contenta, noſtras alias, ac dicti Archiepiſcopi litteras, ac approbationem, confirmationem, & defectuum ſuppletionem per prædictum Goffredum Epiſcopum factas, ac proceſſus deſuper habitos, & inde ſequuta quæcunque, omniaque, & ſingula, quæ in prædictis noſtris, & prænominatis Archiepiſcopi litteris & proces ſibus, & inſtrumentis publicis deſuper habitis contenta, pro ſufficienter expreſſis, ac ſi de verbo ad verbum præſentibus infererentur, rataque, & grata habentes, auctoritate. Apoſtolica, ac ex certa noſtra ſcientia laudamus, approbamus, & confirmamus, ac præſentis ſcripti patrocinio communimus, ſupplemuſque omnes & ſingulos defectus qui interuenerunt in eiſdem: decernentes noſtras prædictas litteras, ac proceſſus deſuper habitos, & inde ſequuta quæcunque valere, ac roboris firmitatem tenere proinde, ac ſi omnia, & ſingula vobis pet prædictum Pyrrhum Archieſpicopum conceſſa, & ipſius Archiepiſcopi litteris contenta, in ſæpe nominatis noſtris litteris ſpecialiter, & ſingulariter narrata, & expreſſa fuiſſent. ¶ Et inſuper vos, & veſtrum quemlibet, ac eremitorium, ſiue eccleſiam Sancti Franciſci de Paula prædictum ceteraque omnia, & ſingula eremitoria, eccleſias, & loca per vos in quibuſcunque ciuitatibus, & diœceſibus, ac vbilibet hactenus recepta, & in poſterum recipienda cum omnibus iuribus, & pertinentijs ſuis, & eremitaſque & perſonas in illis pro tempore degentes, ac res, & bona quæcunque mobilia, & immobilia ad vos, & eremitas & perſonas, ac veſtrum quemlibet, ac loca, eremitoria, & eccleſias huiuſmodi quomodolibet communiter vel diuiſim ſpectantia, & pertinentia, ab omni iuriſdictione, dominio, poteſtate, viſitatione, correctione, & ſuperioritate prædicti, ac pro tempore exiſtentis Archiepiſcopi Coſentini, & aliorum Archiepiſcoporum, Epiſcoporum, ordinariorum, Iudicum, & Superiorum quorumcunque, etiam illorum, in quorum iuriſdictione, ciuitatibus, & diœceſibus eremitoria, loca, eccleſiæ, vos, & eremitæ, ac perſonæ, res, & bona huiuſmodi conſiſtunt, & conſiſtere poterunt quomodolibet in futurum, auctoritate, & ſcientia prædictis, de ſpeciali gratia, tenore præſentium prorſus eximimus, & totaliter etiam liberamus; Ac ſub beati Petri, & Sedis memoratæ, ac Romanæ Eccleſiæ, & noſtra protectione ſuſcipimus: ac exempta, & immunia eſſe volumus, nobiſque, & ſucceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus canonice intrantibus, ac dictæ ſedi immediate ſubiacere. ¶ Itaque Archiepiſcopi, Epiſcopi, ordinarij, Iudices ſupradicti, ratione delicti, ſeu contractus, aut rei, de qua ageretur, vbicunque committatur delictum, vel ineatur contractus, aut res ipſa conſiſtit, nullam in uobis, ac eremitorijs, locis, & eccleſijs, eremitis, & perſonis huiuſmodi, ac rebus, & bonis prædictis iuriſdictionem, poteſtatem, & dominium poſſint quomodolibet exercere, ſed dumtaxat coram dicta ſede, vel eius legatis vos, & eremitæ, ac aliæ perſonæ in locis, eccleſijs, & eremitorijs huiuſmodi pro tempore degentes teneamini de iuſtitia reſpondere. ¶ Et inſuper vobis omnibus, & eremitis, ac perſonis, locis, eccleſijs, ac eremitorijs huiuſmodi, vt omnibus, & ſingulis priuilegijs, indulgentijs, conceſſionibus, gratijs indultis, ceteriſque omnibus, & ſingulis in preſentibus, & aliis noſtris, ac ipſius Coſentinenſis Archiepiſcopi litteris ſepe dictis, ac per eas habitis proceſſibus prædictis contentis, vobis, ac eremitoriis, eccleſiis, & locis huiuſmodi conceſsis, & concedendis in quacumque ciuitate, & diœceſi, ac vbique, & in quocunque loco, auctoritate. Apoſtolica prædicta vti, & gaudere, eaque omnia, & ſingula in huiuſmodi noſtris, ac aliis, & prædicti Archiepiſcopi prænominati literis, & proceſſibus deſuper habitis contenta, cuiuſuis ſuperioris ſuper his, aut aliquo præmiſſorum licentia minime requiſita, ac quibuſcunque etiam contradictionibus, exceptionibus, & impedimentis remotis, prædicta auctoritate. Apoſtolica libere, & licite exercere poſsitis & valeatis, ¶ Quæ etiam omnia, & ſingula in præſentibus, & aliis noſtris, ac dicti Archiepiſcopi literis ſæpe dictis, ac proceſsibus deſuper habitis contenta, & auctoritate, ſcientia prædicta de ſpecialis dono gratiæ concedimus, & indulgemus per præſentes, fe. re. Innocentij Papæ IIII. prædeceſſoris noſtri contra exemptos, quę incipit, Volentes, & qualibet alia conſtitutione Apoſtolica contraria non obſtante. ¶ Decernimus quoque ex nunc omnes, & ſingulas excommunicationum, ſuſpenſionum, & interdicti, aliaſq; eccleſiaſticas ſententias, cenſuras, & pœnas, ac

pro-

proceſſus, quos, & quas contra vos, & eremitas, ac perſonas, eccleſias, eremitoria, & loca huiuſmodi, & veſtrum quemlibet: promulgari contigerit, uel haberi, irritas, & irritos, & manes, ac nullius exiſtere firmitatis, uel momenti. ¶ Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ laudis, approbationis, confirmationis, communitionis, ſuppletionis, decreti, exemptionis, liberationis, ſuſceptionis, uoluntatis, conceſſionis, & indulti infringere, uel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ 1474. Sexto Calendas Iunij. Pontificatus noſtri anno tertio.

XIIII.

CONFIRMAT, DECLARAT, AC STATVIT quomodo Fratres Minores poſſint ſuccedere in bonis, & hereditates eis deferri, relinqui, cum facultate Generali atque Prouincialibus conceſſa Sindicum, vel œconomum extra ordinem eligendi, & deputandi.

Huiuſmodi priuilegium fuit per Ioan. xxij. reuocatum per ſuam extrauagan. quæ incipit ad conditorem ſed poſtea per Paulum iiij. fuit confirmatum, & innouatum cum derogatione dictæ extrauagan. Ioan. XXII. vt infra conſt. 2.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei ad perpetuam memoriam. ¶ Dum fructus vberes quos ſacri ordinis fratrum Minorum profeſſores circa propagationem religionis, & fidei in agro militantis Eccleſiæ per incrementa temporum magnis laboribus, crebris vigilijs, & indefeſſo animo produxerunt hactenus, producunt, ac in futurum producturos ſpe firma confidimus diligenter attendimus dignum cenſemus, & congruum, ut in ijs quæ illorum proſperitates, & commoda concernere poſſent eos benignis fauoribus proſequimur. Dudum ſiquidem felicis recordationis Martinus Papa quartus prædeceſſor noſter cupiens honeſta adhibere remedia quibus dicti ordinis pura obſeruantia in ſuo vigore ſeruaretur, ut fratres eiuſdem ordinis excluſis quibuslibet ſollicitudinibus liberius, & quietius diuinis uacarent obſequijs, ac offerentium, & donantium, aut in ultima voluntate relinquentium dicto ordini ſeu illius fratribus aliquid propter Deum pia intentio non fraudaretur, Romana Eccleſia ad quam omnium rerum mobilium, & immobilium: quibus fratres ipſi vti poſſunt ius proprietas, & dominium nullo medio pertinet: & ad quam fratres ipſi quotiens neceſſitas ingruebat, vel utilitas perſuadebat recurrere ſoliti erant a cura, & ſollicitudine prouidendi eorumdem fratrum neceſſitatibus releuaretur, necnon hæredum, & executorum piarum uoluntatum defunctorum etiam negligentijs obuiaretur ipſique fratres ſecundum modos permiſſos, & licitos relictis ſibi, elemoſinis gaudere ualerent, per quaſdam literas ſuas Apoſtolica auctoritate, & de poteſtatis plenitudine uoluit, ſtatuit & decreuit, quod ſpeciales perſone per generalem, ac prouinciales miniſtros, ac cuſtodes dicti ordinis nominandæ in præmiſſis administrationem legitimam generalem, & liberam dicta auctoritate gererent, & ueri legitimique adminiſtratores, economi, ſyndici, & actores eſſent, ac res ipſas, & eorum precium prædictaſque elemoſinas nomine ipſius Romanæ Eccleſiæ reciperent, &

in ipſorum

in ipſorum fratrum utilitates prout eis liceret ex regula uel eius declaratione ſicut, & quando ab eiſdem generali, & aliquo ex prouincialibus miniſtris, cuſtodibus in prouincia, vel cuſtodia ſibi decreta, vel ab eiſdem fratribus de ipſorum generalis, vel prouincialis miniſtri, ac cuſtodis aſſenſu forent requiſiti, conuertere poſſent, & deberent cum plena generali, & libera poteſtate petendi, exigendi, recipiendi, alienandi tranſigendi, paciſcendi, conueniendi, compromittendi, renunciandi, refutandi, quietationem faciendi, comparendi, agendi, defendendi, ac in animam eorum de calumnia vitanda, & de veritate dicenda iurandi, & cuiuslibet alterius generis iuramentum præſtandi, cum illis, & contra illos qui huiuſmodi res mobiles, & immobiles, aut precium earum vel relictas elemoſynas fratribus in teſtamentis occuparent, vel violenter auferrent ſiue contra voluntatem fratrum quomodolibet detinerent, & generaliter in omnibus cauſis pro rebus, & locis huiuſmodi ad ipſam Romanam Eccleſiam ſpectantibus ipſorum fratrum vſui conceſsis, nec non pro immunitatibus, libertatibus, iuribus, priuilegijs, & indulgentijs eorum, ſine cuiuslibet dationis, aut cautionis onere præfata auctoritate in iudicio, & extra plenam generalem, & liberam poteſtatem haberent. Conceſſit quoque eiſdem generali, & prouincialibus miniſtris necnon cuſtodibus plenam generalem, & liberam poteſtatem perſonas huiuſmodi quæ non eſſent de dicto ordine pro ſingulorum locorum indigentia nominandi, & perſonas eaſdem, ac earum quamlibet reuocandi, & eorum loco alios ſubrogandi, vel nominandi per ſupradictum modum nominationis quotiens opportunum foret qui eandem in prædictis, vel ſimilem haberent poteſtatem. Et deinde pie memorie Martinus Papa quintus etiam prædeceſſor noſter per alias literas ſuas conceſsit præfatos generali (donec aliud per ſedem Apoſtolicam foret ordinatum) facultatem concedendi procuratoribus domorum, & locorum dicti ordinis pro tempore exiſtentibus, ut poſſeſſiones, & bona quæcumque mobilia, & immobilia, ac annuos prouentus hactenus præfato ordini, & eius conuentibus relicta, & in poſterum relinquenda, aut alijs nominibus acquiſita vice, & nomine Romanæ Eccleſiæ recipere, tenere, & poſsidere, ac ipſorum fructus redditus, & prouentus, petere, exigere, & percipere ipſoſque in commodum & utilitatem ipſorum fratrum, conuentuum, & locorum eorundem, & alias in vſus eius quibus relicta, & deputata forent dumtaxat, & de ipſorum fratrum conſilio, requiſitione, & aſſenſu conuertere, & exponere poſſent, & deberent, prout in ſingulis dictorum prędeceſſorum literis huiuſmodi plenius continetur. Cum autem ſicut exhibita nobis nuper per parte dilecti filij Zaneti de Vtino, dicti ordinis generalis miniſtri, & Theologiæ profeſſoris petitio continebat, noſque etiam dum in minoribus conſtituti ipſius ordinis generalis miniſtri fungeremur officio experientia comprobauimus dicti ordinis fratres Domino benedicente pullulauerint quod propter eorum multiplicationem frigeſcente nonnumquam erga eos in nonnullis mundi partibus fidelium charitate ex incurta mendicitate, & minutis elemoſynis ſe ſuſtentare, & illis qui ſacræ Theologię ſtudijs, vt eorum ingenia rore ſapientiæ illuſtrata multos ad fertiles actus dirigere poſſent operam præbent neceſſaria miniſtrare, ſtructuras, & edificia domorum dicti ordinis conſeruare non poſſunt, illaque plurimum ad ruinam tendere dignoſcantur, & a nonnullis reuocetur in dubium, an perſonæ per eoſdem generalem, & prouinciales miniſtros, ac cuſtodes iuxta literas præfati Martini quarti prædeceſſoris noſtri pro tempore nominatę hæreditates in quibus domus ſeu fratres dicti ordinis aut domorum eorumdem Eccleſiæ, vel Capellæ, aut picture, ſeu fabricæ inſtituuntur, vel ſubſtituuntur, & quę ad eos (ſi capaces forent) alias deuoluerentur petere conſequi, & habere poſſint nomine præfatæ Romanæ Eccleſiæ, & bona hæreditatum earumdem vendere, & in vſus licitos eorumdem fratrum conuertere valeant iuxta prædictarum literarum continentiam, fueritque propterea pro parte dicti Zaneti de Vtino nobis humiliter ſupplicatum, vt voluntatem, ſtatutum, decretum, conceſſiones, ac quaſcumque alias literas a ſede Apoſtolica circa præmiſſa dicto ordini conceſſas, ac in illis contenta dicta prædeceſſorum pro illorum ſubſiſtentia firmiori noſtræ approbationis munimine roborare, ac alias prædictorum fratrum neceſsitatibus opportune prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur præfati ordinis qui omnium conditori gratiſsimus eſt, & piæ deuotioni fidelium acceptus, vt illius perſonarum

quarum prædicationibus verbi, & Euangelicæ veritatis ſacrorumque eloquiorum explanatione, conſilijs, & charitatiuis admonitionibus fideles ipſi circa animarum ſuarum ſalutem magna commoda conſequuntur, ſtatum proſperum, & felicem intenſis deſiderijs affectantes necnon pias decedentium quorum amplius non redit arbitrium voluntates executioni mandari, & ex eis quę diuine propiciationis intuitu pia largitione fidelium conceduntur ſtructuras, & edificia domorum dicti ordinis, ac ſtudium ſacræ Theologiæ in ordine prædicto manu teneri, & eiuſdem ordinis profeſſoribus huiuſmodi ſtudio vacare volentibus, vt id commodè facere poſſint ſubueniri: Chriſtianæ rei publicè per maximè vtile, ac neceſſarium fore, ac inter ſumme meritoria, & Deo grata opera non immeritò connumerari poſſe, & debere putari, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati prædictas, & quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum etiam prædeceſſorum noſtrorum, & præſertim recolende memorie Eugenij Papæ quarti circa præmiſſa dicto ordini ſimiliter conceſſas literas Apoſtolicas, & in eis contenta dicta auctoritate Apoſtolica, & ex certa ſcientia, ac de plenitudine poteſtatis ſupradictæ præſentium tenore approbamus, ac robur perpetuę firmitatis obtinere, & obſeruari debere decernimus. Et nihilominus volumus, ac eiſdem auctoritate, ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſtatuimus, & ordinamus, quòd de cętero perpetuis futuris temporibus inſtitutiones, & ſubſtitutiones, relicta, legata, donationes inter viuos, & cauſa mortis, alieque pie, & non pie diſpoſitiones quecumq; quocumq; nomine nuncupentur tā ſimplices, & pure quam conditionales, & modales, fratres, & domos dicti ordinis ipſarumque domorum Eccleſias capellas, picturas, & fabricam ſeu illorum commodum, & fauorem quomodolibet concernentes hactenus factę, & in poſterum perpetuis futuris temporibus faciende, etiam ſi in tempore inſtitutionum, ſubſtitutionum relictorum, fidei commiſſorum, legatorum, donationum, aliarumque diſpoſitionum huiuſmodi fratres ipſi in quorum fauorem emanarent nondum ordinem prædictum ingreſſi forent: eidem Romanæ Eccleſiæ, & de illa ordini, & fratribus, ac locis eorumdem facte eſſe intelligantur, & eundem plenarium ſortiantur effectum quem ſortirentur ſi nominatim, & expreſſe præfate Romanę Eccleſiæ, & de illa ac in eius fauorem facte fo rent: nec poſſint prætextu in capacitatis eorundem fratrum quouis modo de inualiditate notari. Hæreditates vero quæ eiſdem fratribus in ſeculo forent ab inteſtato deſferentur præfate Romanæ Eccleſię quæ ipſorum fratrum locum quo ad hoc tenet deferantur, ipſa quoque Romana Eccleſia quo ad hęreditates, & bona que ordinem ipſum ingredientes ſub conditione mortis eorum ſine filijs reſtituere grauati ſunt, filiorum locum teneat, ſicut tenent monaſteria proprium habentia in communi, ſi tales grauati illum ingreſſi forent. Quodque eadem Romana Eccleſia, & pro ea illius ſyndici iuxta litterarum prædictarum Martini quarti prędeceſſoris noſtri pręfati tenorem pro tempore nominati in ſubſtitutionibus, relictis, legatis, donationibus, aliiſque pijs, & non piis diſpoſitionibus prædictis, necnon ex illis quæ ab inteſtato profeſſoribus dicti ordinis (ſi capaces forent) deferrentur, hęreditatibus, & bonis quę ingredientes ordinem ipſum ſub conditione mortis eorum ſine filiis reſtituere grauati ſunt id totum petere, conſequi, & habere poſſunt, ac ſi inſtitutiones, ſubſtitutiones, relicta, legata, donationes aliæque diſpoſitiones huiuſmodi, in ipſius Romanæ Eccleſię vtilitatem nominatim emanaſſent, vel emanarent, ipſæque ab inteſtato hæreditates ipſi Romanæ Eccleſiæ ſiue ipſius ſiſco delate forent, & quòd retinerent filij talium de reſtituendo ſub conditione mortis ſine filijs grauatorum ſi extarent. Habeant quoque ſyndici pręfati circa pręmiſſa parem quam idem Martinus quartus prædeceſſor eos habere voluit circa in eiſdem litteris ſuis contenta facultatem. Volumus tamen quòd bona quæ eos nomine eiuſdem Romanæ Eccleſiæ præmiſſarum, & præſentium litterarum tenoris vigore conſequi contigerit iuxta earumdem tenorem alienare, & in uſus licitos eorumdem fratrum (præſertim in fabricam, & reſtaurationem ſtructurarum, & edificiorum domorum fratrum eorumdem necnon manutentionem ſtudij Sacrę Theologiæ, & ſtudentium in illa ſuſtentationem) conuertere debeant, & teneantur de conſilio, & aſſenſu fratrum, & capituli conuentus vel loci cui talia relicta, & legata ſunt auctoritate dicti generalis, vel miniſtri prouincialis etiam accedente. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac dicti ordinis regularibus inſtitutis, & illorum

rum declarationibus, necnon iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis alia firmitate roboratis ſtatutis, conſuetudinibus, cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis decreti, voluntatis, ſtatuti, & ordinationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum. Anno incarnationis Dominicæ mileſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo primo pridie Cal. Martij Pontificatus noſtri anno primo.

XV.

CONFIRMAT INDVLGENTIAM S. MARIÆ de Portiuncula de Aſſiſio conceſſam à Bonifacio viij. viſitantibus Eccleſiam fratrum Minorum in Monte Aluerniæ, cum facultate abſoluendi à caſibus reſeruatis.

INNOCENTIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Paſtoris æterni qui pro ſalute humani generis ſe in precium immolare non abnuit vices quamuis immeriti gerentes in terris cunctorum Chriſtifidelium animarum ſalutem continuè exquirimus, & hijs quæ propterea à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris emanaſſe comperimus, vt firma perpetuò, & illabata perſiſtant libenter cum a nobis petitur Apoſtolici adijcimus muniminis firmitatem, ac illa, & alia de nouo concedimus prout animarum ſaluti in Domino conſpicimus ſalubriter expedire. Dudum ſiquidem per bonæ memoriæ Bonifaciũ Papam VIII. in ſua obedientia de qua partes illæ tunc erant nuncupatum accepto, quod ad Eccleſiam Domus ordinis fratrum Minorũ ſitam in monte Aluernæ Aretinæ dioceſim, qua Dominus noſter Ieſus Chriſtus, Beatum Franciſcum ſuis Sacratiſsimis Stigmatibus inſigniuerat tam Tuſciæ, quam etiam multarum aliarum partium deuotionis cauſa maxima confluebat populi multitudo, idem Bonifacius omnibus Chriſtifidelibus verè pænitentibus, & confeſsis, qui dictam Eccleſiam decimaſeptima die menſis Septembris, in qua annis ſingulis huiuſmodi ſtigmatum ſolemnitas celebratur deuote viſitarent annuatim illam indulgentiam, & peccatorum remiſſionem, quæ viſitantibus Eccleſiam Sanctæ Mariæ de Portiuncula Aſſiſinatæ dioceſis à primis Veſperis, prime diei menſis Auguſti vſque ad ſecundas Veſperas ſequentis diei annuatim auctoritate Apoſtolica, vt aſſerebatur conceſſa erat per quaſdam primo conceſſit, & deinde felicis recordationis Sixtus Papa quartus, etiam prædeceſſor noſter cupiens, vt Eccleſia prædicta congruis frequentaretur honoribus, & quòd fideles præfati eo libentius deuotionis cauſa confluerent ad eandem quanto cognoſcerent indulgentiam huiuſmodi fore plenius auctoritate Apoſtolica munita conceſsionem prædictam, & prout eam concernebant omnia, & ſingula in dictis litteris contenta per alias ſuas litteras approbauit, ac robur perpetuè firmitatis obtinere debere decreuit. Et nihilominus, ut fideles prædicti indulgentiam huiuſmodi facilius conſequerentur Vicario fratrum prouinciæ Tuſciæ ſecundum morens dicti ordinis, & eo a Prouincia prædicta abſente Guardiano dictæ domus pro tempore exiſtenti deputandi aliquos fratres dicti ordinis idoneos presbyteros in numero ſufficienti qui dicta die decimaſeptima Septembris, & quatuor alijs diebus illam immediatè præcedentibus Chriſtifidelium eorumdem confeſsionibus diligenter auditis eiſdem fidelibus in ſingulis caſibus in quibus minores pœnitentiarij in Baſilica principis Apoſtolorum de vrbe ſoliti erant abſoluere de abſolutionis beneficio prouidere, & pœnitentia ſalutarem iniungere valerent facultatem conceſsit prout in ſingulis litteris prædictis plenius continetur. Nos igitur qui ad eundem ſanctum ſingularem gerimus deuotionis affectum cupientes vt Eccleſia prædicta congruis frequentetur honoribus, ac

Chriſtifidelibus in die eô libentius deuotionis cauſa confluant quò ex hoc ibidem dono cœleſtis gratiæ vberius conſpexerint ſe refectos ſingulas literas prędictas, ac omnia, & ſingula in eis contenta auctoritate præfata, & ex certa noſtra ſcientia tenore præſentium approbamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere debere decernimus dictamque Indulgentiam in omnibus, & per omnia de nouo concedimus, & nihilominus, vt fideles ipſi Indulgentiæ, & remiſſionis huiuſmodi facilius participes effici poſſint, Vicario, & Guardiano præfatis deputandi aliquos fratres dicti ordinis idoneos presbyteros in numero ſufficienti, qui per tres dies ante ſolemnitatem huiuſmodi, & ipſo die ſolemnitatis cum alio die ſequenti Chriſtifidelium eorumdem ad dictam Eccleſiam pro conſequenda Indulgentia huiuſmodi confluentium confeſſiones audire, eis diligenter auditis ipſos ab omnibus, & ſingulis eorum peccatis, criminibus, exceſſibus, & delictis in caſibus in quibus ordinarij locorum de iure, vel de conſuetudine poſſunt abſoluere, ac vota quecumque vltra marino, viſitationis liminum Apoſtolorum Petri, & Pauli, ac Sancti Iacobi in Compoſtella Caſtitatis, & Religionis votis dumtaxat exceptis, in alia pietatis opera commutare, ac Euchariſtiæ, & alia Sacramenta Eccleſiaſtica eis dictis diebus miniſtrare, ac eorum corpora ſi eos decedere contigerit in Eccleſia dictæ domus ſepelire; quodque ipſi Vicarius, & Guardianus, etiam omnia, & ſingula præmiſſa per ſe ipſos facere libere, & licitè valeant auctoritate præfata tenore præſentium plenam, & liberam concedimus facultatem. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon quibuſuis ſuſpenſionibus, & limitationibus ſimilium indulgentiarum, & facultatum per nos, & Sedem Apoſtolicam hactenus factis, & faciendis impoſterum ex quibuſcumque cauſis, & cum quibuſuis clauſulis etiam derogatoriarum derogatorijs quas ad præſens nullatenus extendi declaramus, necnon omnibus illis quæ in ſingulis literis prædictis ijdem prædeceſſores voluerunt non obſtare, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Volumus autem quod tam nouam quam antiquam Eccleſiam dictę domus viſitantibus huiuſmodi indulgentiam, & remiſſionem conſequantur dictamque Indulgentiam ad huiuſmodi nouam Eccleſiam in omnibus, & per omnia extendimus præſentibus perpetuis temporibus valituris. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrę approbationis, conſtitutionis, conceſſionis, Indulti, extenſionis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire, ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit Incurſurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum Anno incarnationis Dominicę. Milleſimo quadringenteſimo ſeptimo. Non. Aprilis Pontificatus noſtri Anno tertio.

XVII.

CONFIRMATIO EIVSDEM INDVLGENTIA.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Vniuerſis Chriſtifidelibus præſentes literas inſpecturis ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem. ¶ Ex iniuncto nobis officio paſtorali ad ea libenter intendimus per quę Chriſtifidelium deuotio, & animarum ſalus valeant adaugeri. Dudum ſiquidem per bonæ memorię Bonifacium VIII. in ſua obedientia nuncupatum accepto quod ad Eccleſiam domus Ordinis fratrum Minorum ſitam in Monte Aluernæ Aretinę diœceſis in quo dominus noſter Ieſus Chriſtus Beatum Franciſcum ſuis Sacratiſſimis Stigmatibus inſigniuit tam Tuſciæ, quam etiam multarum aliarum partium deuotionis cauſa maxima confluebat populi multitudo idem Bonifacius omnibus Chriſtifidelibus verè pœnitentibus, & confeſſis qui dictam Eccleſiam decimaſeptima die menſis Septembris in qua annis ſingulis huiuſmodi ſtigmatum ſolemnitas celebratur deuotè viſitarent annuatim illam Indulgentiam, & peccatorum remiſſionem conceſſit, quę viſitantibus Eccleſiam Sanctæ Mariæ de Portiuncula Aſſiſinatæ diœceſis à primis Veſperis primæ diei Menſis Auguſti vſque ad ſecundas veſperas ſequentis diei annuatim auctoritate Apoſtolica, vt aſſerebatur erat conceſſa prout in eiuſdem Bonifacij literis plenius continetur. Nos igitur qui ad prędictum Sanctum in cuius ordine a teneris annis nutriri dum ad Cardinalatus honorem aſſumpti fuimus, & Generalis Miniſtri fungebamur officio

nis eiuſdem Virginis Mariæ, & per octauas eius deuotè celebrauerint, & dixerint, aut illis horis canonicis interfuerint quotiens id fecerint, eandem prorſus indulgentiam, & peccatorum remiſsionem ex inde conſequantur quam iuxta fe'icis recordationis Vrbani quarti in Concilio Vienenſi approbatæ, ac Martini quin , & aliorum Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum conſtitutiones coı ſ quuntur, illi qui Miſſam, officium, & horas canonicas in feſto Corporis, & Sanguinis Domini Noſtri Ieſu Chriſti à primis Veſperis, & per illius octauas iuxta Romanæ Eccleſiæ inſtitutionem celebrant dicunt, aut Miſſæ, Officio, & horis huiuſmodi inte ſunt præſentibus perpetuis futuris temporibus valituram. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Domini milleſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo ſexto Tertio Cal. Martij Pontificatus noſtri Anno ſexto.

XIX.

EXCOMMVNICATIONEM IPSO FACTO incurrere declarantur Prædicatores, & alij aſſerentes, ſeu prædicantes omnes illos, qui tenent, aut affirmant Glorioſam, & Immaculatam Dei Genitricem abſque originalis peccati macula fuiſſe conceptam mortaliter peccare, vel hæreticos eſſe, eiuſdemq; Conceptionis officium celebrantes, aut audientes grauiter peccare.

Hæc conſtitutio cum precedenti innouata fuit per Concilium Tridentinum Seſſ. V. decre. de peccato originali in fine, & per Pium V. confirmata, & ampliata, vt infra in ſuis Conſt. num. 21.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Graue nimis gerimus, & moleſtum cum ſiniſtra nobis de quibuſuis Eccleſiaſticis perſonis referuntur, ſed in eorum qui ad prędicandum Verbum Dei ſunt deputati exceſsibus prædicando commiſsis, eò grauius prouocamur quo illi periculoſius remanent incorrecti, cum facile deleri nequeant, qui multorum cordibus ſic publicè prædicando diffuſius, & damnabilius imprimuntur errores. Sanè ſicut accepimus nonnulli diuerſorum ordinum profeſſores ad prædicandum verbum Dei in diuerſis ciuitatibus, & locis partibus Lombardiæ deputati non ignari, quòd Sancta Romana Eccleſia de intemeratæ ſemperque Virginis Glorioſæ Mariæ Conceptione feſtum celebrat, & ſpeciale, ac proprium officium ordinauit in eorum prædicationibus ad populum publicè affirmare hactenus non erubuerunt, & quotidie prædicare non ceſſant aſtante populi multitudine, omnes illos qui tenent, & affirmant eandem glorioſam, & immaculatam Dei genitricem Virginem Mariam abſque peccati originalis macula fuiſſe conceptam, hæreticos eſſe, & ipſam Romanam Eccleſiam ſolam ſpecialem conceptionem, ſeu ſanctificationem eiuſdem Virginis Mariæ celebrare, ac huiuſmodi eorum prædicationibus non contenti, confectos ſuper his ſuis aſſertionibus libros in publicum ediderunt, ex quorum prædicationibus, & aſſertionibus huiuſmodi non leuia ſcandala in partibus illis in mentibus Chriſtifidelium ſunt exorta, & maiora exoriri formidantur indies. Nos igitur huiuſmodi temerarijs auſibus, & peruerſis a veritate pœnitus alienis aſſertionibus, & ſcandalis quæ exinde in Dei Eccleſia exoriri poſſent, quantum nobis ex alto conceditur obuiare volentes, motu proprio non ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera deliberatione huiuſmo-

di aſſertiones prædicatorum eorumdem, & aliorum quorumlibet qui affirmare præſumerent eandem Sanctam Romanam Eccleſiam de ſpirituali dumtaxat conceptione, & ſanctificatione eiuſdem Virginis glorioſæ fœſtum celebrare, & eos qui crederent, & tenerent eandem dei genitricem ab originalis peccati macula in ſua conceptione præſeruatam fuiſſe, propterea alicuius hæreſis labe pollutos fore vtpote falſas, & erroneas, ac a veritate alienas editoſque deſuper libros prædictos id continentes, auctoritate Apoſtolica præſentium tenore reprobamus, & damnamus, ac motu, & auctoritate prædictis ſtatuimus, & ordinamus, quòd prædicatores verbi Dei, & quicumque alij cuiuſcumque gradus, ordinis, & conditionis fuerint qui de cætero auſu temerario præſumpſerint in eorum prædicationibus ad populum, ſeu alias quomodolibet affirmare, huiuſmodi per nos ſic reprobatas, & damnatas aſſertiones, & opiniones veras eſſe, aut dictos libros pro veris legere tenere, vel habere poſtquam de præſentibus ſcientiam habuerint, excommunicationis ſententiam, & æterne maledictionis pœnam eo ipſo incurrant, a qua ab alio quàm a Romano Pontifice, & illius proprio ore expreſſa cauſa huiuſmodi propter quam cenſuras prædictas incurrerint (niſi in mortis articulo conſtituti) nequeant abſolutionis beneficium obtinere. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis contrarijs quibuſcunque, ſeu ſi aliquibus communiter ſeu diuiſim a Sede Apoſtolica indultum ex iſtat quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Pari damnationi, & cenſure ſubijcientes illos qui prædicare, docere, aut alias verbo, vel ſcriptura affirmare præſumerent hæreticum fore credere eandem Virginem Glorioſam a peccati originalis macula præſeruatam non fuiſſe. Et ne de premiſsis aliqui valeant ignorantiam allegare, volumus quòd locorum ordinarij præſentes literas in Eccleſijs conſiſtentibus in eorum ciuitatibus, & ſuarum Dioceſum locis inſignibus dum maior inibi populi multitudo ad diuina conuenerit, ac ſermonibus ad populum, mandent, & faciant publicari. Præterea quia difficile foret præſentes literas ad ſingula loca in quibus expediens fuerit deferre, etiam volumus, & dicta auctoritate decernimus, quòd earumdem traſumpto manu publici notarij confecto, & auctenticato, & alicuius prælati Eccleſiaſtici ſigillo munito, vbique ſtetur prout ſtaretur eiſdem originalibus literis ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ reprobationis, damnationis, ſtatuti, ordinationis, voluntatis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ milleſimo quadringenteſimo octogeſimo ſecundo Pontificatus noſtri Anno vndecimo.

MAN-

XX.

MANTELLATAS, ET PINZOCHERAS, necnon, vtriuſque ſexus oblatas ordinis fratrum Æremitarum S. Auguſtini omnibus, & ſingulis priuilegijs, gratiis, indultis, & immunitatibus ipſi ordini, & fratribus conceſſis gaudere atque eis ſacramenta Euchariſtiæ, & Extremę vnctionis per fratres in propriis illorũ domibus miniſtrari, necnon dictarum perſonarum cadauera ad eorumdem fratrum Eccleſias tumulanda deferri debere, & poſſe declarat.

Ex Mare Magno Ordinis fratrum Æremitarum S. Auguſtini.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Dum fructus vberes quos ſacer ordo fratrum Aeremitarum Sancti Auguſtini in agro, & infra. Et vt Virgines, Viduæ, & coniugatæ perſonæ Mantellatę ſeu Pinzochere dicti ordinis nuncupatæ, tanro ſeruentius iuxta earum viuendi ritum, & morem ſub cura, & ſecundum inſtiruta dicti ordinis, ac ordinara per Bonifacium Nonum nuncupatum, in dictis ſuis literis, vt præfertur auctoritate Martini, & Eugenij prędeceſſorum confirmata, diuinis ſtudeant vacare beneplacitis, quanto maioribus, priuilegijs, & fauoribus præfatæ Sedis, propterea cognouerint ſe fore refectas, motu ſcientia, & auctoritate præfatis volumus, & eiſdem perſonis concedimus, quod omnibus, & ſingulis priuilegijs, immunitatibus, fauoribus, gratijs, & indultis ſpiritualibus, & temporalibus ordini, & fratribus prædictis conceſsis, & concedendis, & quibus illi ingenere quomodolibet potiuntur, & gaudent tam in vita, quam in mortis articulo etiam circa peccatorum remiſsionem, & iniunctarum pœnitentiarum, relaxationem, vti potiri, & gaudere, ac participes eſſe poſſint, & debeant Liceatque fratribus prædictis eiſdem Pinzocheris, & Muntellatis perſonis, & in earum etiam domibus quoties opus fuerit, Euchariſtiæ, & extremæ Vnctionis Sacramenta miniſtrare, & dum eas decedere contigerit illarum cadauera ad earumdem fratrum Eccleſias tumulanda deferre, etiam Parrochialium Eccleſiarum perſonarum eorumdẽ Rectorum licentia deſuper minimè requiſita, & contradictione qualibet non obſtante, & ne oblati eiuſdem ordinis quorum Bonifacius octauus prædeceſſor noſter in ſuis literis meritò conſiderationem habuiſſe videtur, eorum puræ deuotionis ad ordinem ipſum fruſtrentur effectu omnia, & ſingula circa fratres, & ſorores de pœnitentia, ac Mantellatas, & Pinzocheras nuncupatas prædictas in prædictis, & præſentibus litteris ſtatuta, conceſſa, & ordinata, aut illis, & fratribus prædictis in eorum comodum & fauorem indulta, ad eaſdem dicto ordini nunc, & pro tempore oblatas, & commiſſas vtriuſque ſexus perſonas eiſdem ſcientia, & motu, & auctoritate extendimus, & ampliamus, ac in eis locum habere debere perinde, ac ſi pro eiſdem oblatis perſonis, & circa illas emanaſſent, decernimus volumus, & ordinamus. Nulli ergo, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno incarnationis Dominicæ 1474. ſettima Idus Februarij Pontificatus noſtri Anno quarto.

INNO-

INNOCENTIVS OCTAVVS

Genuenſis, ex familia Cibò, Sixto iiij. chariſsimus, qui eum in Illuſtriſsimum Cardinalem Ordinem redegit, poſt Sixtum verò communi congratulatione ſummi Pontificatus inſignia Romæ ſuſcepit pridię idus Septembris 1484. obijt deinde in vrbe vij. Calend. Auguſti 1492. & in Baſilica Sancti Petri ſepultus eſt.

I.

Priuilegia Congregationi Illicitanę Ordinis Æremitarum Sancti Auguſtini de obſeruantia concedit.

INNOCENTIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Ex prouiſionis noſtræ debet prouenire ſubſidio, vt ius ſuum vnicuique conſeruetur. Hinc eſt quod nos tenore quarumdam literarum fœlic. record. Eugenij PP. IIII. prædeceſſoris noſtri in regiſtro literarum ipſius prædeceſſoris repertum pro eo quod ſicut exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum priorum, & fratrum Sancti Saluatoris Siluę lacus de Iliceto, & Sancti Leonardi, ac Sanctæ Marię de Monteſpecchio, necnon Sancti Antonij ſupra Balneum Petrioli domorum Societatis de Iliceto nuncupatę Ordinis fratrum Hæremitarum Sancti Auguſtini Senen. & Groſſetan. Dioceſ. petitio continebat ipſi huiuſmodi tenore ex certis cauſis ſe aſſerunt indigere de regiſtro ipſo de verbo ad verbum tranſcribi, & ad ipſorum ſupplicantium inſtantiam præſentibus annotari fecimus qui talis eſt, Eugenius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Regimini vniuerſalis Eccleſiæ, quamquam immeritò diſponente Domino præſidentes curis perurgemur aſsiduis, vt iuxta creditæ nobis diſpenſationis officium circa ſubditorum quorumlibet ſub regulari obſeruantia ſtudio vacantium piè vitę, in quorum vtique proſperitate reficimus ſtatum ſalubrem, & proſpere dirigendum ſolicitudinis officio intendamus, & his quæ ad laudem, & gloriam diuini nominis, ſacrique cultus augumentum, necnon religionis propagationem illorum pro futuram cognoſcimus opem, & operum quantum cum Deo poſſumus impendimus efficaces, vt per noſtræ operationis miniſterium, & Apoſtolici fauoris præſiduim perſone huiuſmodi earumque Monaſteria, & loca, ſingulis ab eis ſublatis diſpendiis proſperis gratulentur euentibus, ac in ſpiritualibus, & temporalibus fælicia ſuſcipiant incrementa. Dudum ſi quidem nonnulli generales Priores Ordinis fratrum Hæremitarum S. Auguſtini Priorem, & fratres pręſentes & futuros domus S. Saluatoris Siluæ Lacus, dicti ordinis Senen. Dioceſ. ſub regulari obſeruantiæ eidem ordinis degentes a cuiuslibet ab ipſo Generale Priore inferioris obedientia iuriſdictione, & correctione eximentes illos ſub protectione ſua aſſumpſerunt: & quod dicti fratres ſingulis trieniis ſingula capitula generalia in menſe Maii in vna ex domibus ipſorum ad id per eorum Vicarium generalem deputanda celebrare, ac in huiuſmodi capitulis vnum præſidentem tunc celebrandi capituli cuius officium Vicariatus libere reſignare teneretur, & a quo ipſe Vicarius ab huiuſmodi officio abſolui deberet, quique eumdem Vicarium pro delictis per eum commiſſis ſi puniendus foret punire necnon electionem noui Vicarij pro tempore Canonicæ celebratam confirmare haberet, primo, & deinde vnum ex eis in ipſorum omnium, & ſingulorum domorum ſocietatis fratrum eorumdem generalem Vicarium eligere poſſent, quodque in Vicarium electus huiuſmodi per dictum præſidentem confirmaretur, & poſtquam confirmatus fuiſſet, in omnes, & ſingulos fratres ſocietatis huiuſmodi eaſdem, ac prorſus ſimiles, iuriſdictionem,

& po-

& poteſtatem quam in illos dictus generalis prior habet, & exercet, ac poteſt habere, & exercere, & quoties opus foret, oẽs, & ſingulos priores domorũ eiuſdẽ ſocietatis Prior ipſius domus S. Saluatoris quẽ per fratres eiuſdẽ domus S. Saluatoris, illos videlicet qui in capitulo vocẽ habent eligi, & eius electionis confirmationem ad dictũ Vicarium pertinentem, & quẽ priorem ſingulis annis eligi, vel de nouo confirmare voluerint, dũtaxat excepto quoties opus foret instituere valeret, necnon ipſe Vicarius ſi eiſdẽ fratribus domus S. Saluatoris, videret in Priorem dictæ domus S. Saluatoris, dummodo annis ſingulis officium Prioratus huiuſmodi reſignet eligi poſſet. Nonnulla quoq; alia diuerſa aſſignationes, conceſſiones, licentias, gratias, & indulta conceſſerunt quorum aliqua per generalia ipſius Ordinis capitula quodam etiam auctoritate Apoſtolica confirmata fuerunt, Priori domus S. Saluatoris, & fratribus ſocietatis huiuſmodi omnia in perpetuum ſucceſſiuè conceſſerunt, prout in Apoſtolicis, & diuerſis eorumdem generalium priorum literis dicti ordinis ſigillo munitis, de quibus nobis legitime conſtitit, & quæ inſpici, & examinari fecimus diligenter, quorumq; omnium tenores de verbo ad verbum præſentibus pro inſertis haberi volumus plenius continetur. Cum autem, ſicut accepimus tam S. Saluatoris prædicti qui in exemptionis aſſignationum, conceſſionum, licentiarum, gratiarum, & indultorum eorumdem poſſeſſione, vel quaſi exiſtãt quam S. Leonardi, & S. Mariæ, de Monteſpecchio necnon S. Antonij ſupra Balneum. Petriuoli domorum dicti ordinis, & prædictæ, ac Groſſetaniæ. Dioc. Priores, & fratres mundanis ſpretis oblectationibus iuxta ſalutaria præfati ordinis inſtituta in huiuſmodi obſeruantia exẽplariter viuentes varijs, & diuerſis hactenus multiplicauerint, prout in dies multiplicant virtutum meritis ſub caritatis, & ipſius obſeruantiæ vnione virtutum domino iugiter famulando ad diuini nominis laudem, ac ſingulare, & præcipiũ ſalutis plurimorum exemplum. Nos qui ex iniuncto nobis licet immeritis Apoſtolicæ ſeruitutis officio ſinceris deſideramus affectibus, vt per noſtræ operationis miniſterium ſingula religionum, loca eorum perſonis cum exultatione ſpirituum ſub debito profeſſionis obſequio culmina meritorum ſcandentibus votiua in ſpiritualibus, & temporalibus ſuſcipiant incrementa, & directioni ſtatui, & confirmationi fratrum ſocietatis huiuſmodi prouidere volentes, ac ſperantes quod eorum vita laudabili, & fructuoſis operibus prædictæ, necnon aliæ eis forſan de cætero concedendæ domus in eiſdem ſpiritualibus, & temporalibus proſperos atque felices ſucceſſus dante Domino conſequantur, vt ipſi priores, & fratres eo feruentius diuinis beneplacitis ſe coaptent, quo ſe per nos, & ſedem Apoſtolicam ſpecialibus fauoribus, & gratijs communitas fore conſpexerint, eorumdem prioris, & fratrum in hac parte ſupplicationibus inclinati, auctoritate Apoſtolica, & ex certa ſcientia tenore præſentium exemptionem aſſignationem conceſſionem, gratias, & indulta prædicta, ac omnia, & ſingula in præfatis literis contenta, & inde ſecuta cum infraſcriptis tamen additionibus, & moderationibus, approbamus, & confirmamus, ac præſentis ſcripti patrocinio communimus ſupplemus quoque omnes, & ſingulos defectus ſi qui forſan interuenerint in eiſdem, & nihilominus, & pro potioris cautelæ ſuffragio omnes, & ſingulos in S. Saluatoris, S. Leonardi, Beatæ Mariæ, & S. Antonij domibus prædictis pro tempore degentes, priores, & fratres ac domos ipſas illarumque poſſeſsiones, iura & bona mobilia, & immobilia quælibet ab omni dominio, poteſtate, ſuperioritate aliena, & iuriſdictione prouincialis prouinciæ in qua domus præfate conſiſtant, & aliorum dicti ordinis fratrum quibuſcumque ipſius ordinis dignitatibus fungentium, præſentium, & futurorum generale præfati ordinis priore dumtaxat excepto perpetuo eximimus, & penitus liberamus necnon, ſub cura, regimine, gubernatione, & correctione Vicarij generalis per eos pro tempore eligendi ſubmittimus pariter, & ſubijcimus, ac quod omnes, & ſinguli fratres domorum prædictarum in aliqua ex eiſdem domibus ad hoc per Vicarium huiuſmodi deputanda ſingulis triennijs, vel alias quando, & quotiens negociorum, perſonarum, locorum, & temporum qualitate penſata Vicario, & Viſitatoribus fratrum dictæ ſocietatis pro tempore exiſtentibus opportunum fore videbitur ſeruatis aliàs ſolemnitatibus, & ceremonijs in generalibus capitulis fratrum dicti ordinis ſeruari ſolitis generalia capitula fratrum ipſius ſocietatis, ad quæ dictus Vicarius, & ſinguli priores domorum earumdem ad minus ſi fieri poterit cum ſingulis diffinitoribus illorum perſo-

naliter

naliter accedere ſint aſtricti celebrare; & in huiuſmodi capitulis quamprimum inibi
fratres vocales congregati fuerint, vnum in præſidentem tunc celebrandi capituli, cuius
officium tantum triduo duret, in eiusque manibus, antiquus Vicarius officium vica-
riatus libere reſignet, & a quo ipſe Vicarius ab huiuſmodi officio abſoluatur, quique
electionem noui Vicarij canonice celebratam iuſimul cum viſitatoribus dictæ ſocieta-
tis confirmare poſſit, & deinde aliquos viſitatores, ac ſubſequenter vnum ex eis in ip-
ſorum, ac omnium, & ſingularum domorum prædictarum generalem Vicarium, de
cuius vita, & per eū in officio Vicariatus huiuſmodi geſtis in ſubſequenti capitulo poſt-
quam a dicto officio fuerit abſolutus, aliàs iuxta inſtitutiones ordinis ante dicti inquira
tur, & examinetur, necnon per dictū præſidentē ſi puniendus fuerit puniatur, abſoluatur
& per capitulum ſocietatis huiuſmodi re eligatur, ac confirmetur in omnia, & per om-
nia, quemadmodum alias in generalibus capitulis fratrum dicti ordinis, Generalis
prior ipſius ordinis inquiri, & examinari, puniri, abſolui, re eligi, & confirmari conſue-
uit, eligere poſſint, & valeant, quodque electus in Vicarium qui per Præſidentem,
& viſitatores prædictos confirmetur, poſtquam electus, & confirmatus fuerit (vt præ-
fertur) in omnes, & ſingulos fratres ſocietatis huiuſmodi, eaſdem, ac prorſus ſimiles
iuriſdictionem, & poteſtatem quas Generalis Prior dicti ordinis pro tempore exiſtens
in illos habet, & exercere poteſt, habeat & exerceat, necnon quoties opus fuerit prio-
res domorum, & Conuentuum prædictorum, priore dictæ domus S. Saluatoris quem
per fratres ipſius domus S. Saluatoris illos videlicet qui in capitulo vocem habent, an-
nis ſingulis eligi, ac cuius electionis confirmatione, niſi forſan ipſe Vicarius qui lapſo an
no ab officio Vicariatus huiuſmodi eo ipſo abſolutus intelligatur. In priorem huiuſmo-
di electus eo ipſo abſque alia confirmatione: quòd Vicarius in priorem electus confir-
matus intelligatur ad dictum Vicarium pertinere debere. Volumus atque decernimus
(dumtaxat excepto) inſtituere, & amouere, præterea quod in huiuſmodi celebrandis
capitulis, dictus Vicarius cum aliquibus diffinitoribus ſingularum domorum earum-
dē, quecūq; quotcumq; ; & qualiſcumq; ſtatuta, & ordinationes dumtamen regulæ, aut
conſtitutionibus dicti ordinis, ac ſacris canonibus non obuient, ſintque rationabilia,
& honeſta edere, facere, condere, ac eorum omnia, & ſingula in toto, vel in parte quo
ties oportunum videbitur corrigere mutare, illisque addere ac dictus Vicarius ipſa om
nia, & ſingula per cenſuras Eccleſiaſticas, & alia iuris remedia, tamen eiuſdem iuris api-
cibus, lictiumque anfractibus non ſeruatis, per fratres dictæ ſocietatis irrefragabiliter
obſeruare facere, necnon Vicarius inſimul cum viſitatoribus prædictis quoties illos in
loco in quo tunc ipſe Vicarius commorabitur adeſſe contigerit, alioquin per ſe ipſum
ſuper ſtatutis, & ordinationibus necnon conceſſionibus, gratijs, indultis, & per nos
confirmatis prædictis dummodo id ſuper quo diſpenſatio requiritur alias ſocietatem,
ipſam non concernat quo caſu ad generale capitulum per fratres ſocietatis huiuſmodi
pro tempore celebrandum diſpenſatio pertineat, & diſpenſatio quæ per Vicarium, ac
maiorem, & ſaniorem partem huiuſmodi capituli, aut ipſum Vicarium, & diffinitores
præfatos, fiet, dumtaxat legittima cenſeatur diſpenſare, præfatus quoque Vicarius quo
ties eum abeſſe contigerit, aut alias ſibi videbitur loco ſui vnum, duo vel plures, & quot
ei placuerit Vicariū ſeu Vicarios cum facultate de qua ſibi videbitur inſtituere, & deſti-
tuere, necnon ad domos dictæ ſocietatis tranſmittere, & inſuper, quod generalis prior
dicti ordinis pro tempore nullum ex fratribus dictæ ſocietatis ab ipſa ſocietate remoue
re, nec aliquem ex fratribus prædicti ordinis cuiuſcumque gradus, vel conditionis ipſe
frater exiſtat ad ipſam ſocietatem, vel aliquem illius domum transferre abſque Vicarij
pro tempore, & maioris partis ſocietatis eorumdem conſenſu quauis etiam rationabili
cauſa vllo vmquam tempore, poſſit quoties ei placuerit per ſe inſimul cum vno ex
Viſitatoribus ſocietatis huiuſmodi quem ad hoc duxerit eligendum, vel per Vicarium,
dictæ ſocietatis dumtaxat, & non per alios vnam, vel plures domum, ſeu domos, ac
ipſam ſocietatem viſitare, & ſecundum conſtitutiones ordinis quos culpabiles reperit,
corrigere, & punire, quodque fratres domorum earumdem præſentes, & futuri pone
re vnum, & alia ad victum neceſſaria, vbicumque cum ſaccis, & ſportis publicè mendi-
candi, querere, ac recipere, & ſi forſan vllo tempore aliquam ſeu aliquas fratrum di-
cti ordinis ſocietatem, vel ſocietates, ſub regulari obſeruantia eiuſdem ordinis de-

gentium

gentium huiuſmodi ſocietati uniri, & aggregari pro tempore contigerit, quod in ſic unitarum ſocietatum fratres, ac ipſe unite ſocietates omnibus, & ſingulis exemptionibus conceſsionibus,aſſignationibus,indultiſque prædictis, ac præſentibus noſtris literis, & in eis contentis uti pariter,& gaudere liberé, ac licité poſſint, & ualeant eiſdem auctoritate, & ſcientia perpetuó,ſtatuimus decernimus:& ordinamus, ac fratribus ſocietatis huiuſmodi præſentibus, & futuris quaudiu ſub dicta obſeruantia uixerint prædicta,ac de nouo omnia, & ſingula exemptiones conceſſiones, aſſignationes,gratias,& indulta per nos confirmata huiuſmodi concedimus pariter, & indulgemus per præſentes: Non obſtantibus conſtitutionibus,& ordinationibus,ac literis Apoſtolicis generalibus,uel ſpecialibus, etiam ſi de illis quorum omnium tenores, & præſentibus haberi uolumus pro expreſsis ſpecialis,& expreſſa, ac de uerbo ad uerbum mentio habenda ſit uel non, dicti ordinis iuramento: Confirmatione Apoſtolica, uel quáuis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, ac literis generalis prioris dicti ordinis pro tempore exiſtentis, & de conſenſu Generalis capituli ipſius ordinis ſub quacumque forma forſam in poſterum emendandis cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Volumus autem quod ſi quód abſit obſeruantia huiuſmodi in dicta ſocietate ceſſare contigerit præſentes literæ nullius ſit roboris, uel momenti. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis, confirmationis, communionis, ſuppletionis,exemptionis,liberationis,ſubmiſsionis,ſubiectionis,ſtatuti,conſtitutionis,ordinationis,conceſſionis, & uoluntatis infringere,uel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præſumpſerit,indignationem omnipotentis Dei,ac Beatorum Petri,& Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Senis anno incarnationis Dominicæ M. D. XXXXIII. octauo idus Septembris, Pontific. noſtri anno XIII.

II.

COMMVNICAT PRIVILEGIA CONGREGATIONVM & ordinis Æremitarum S. Auguſtini viciſſim non nullaq; alia priuilegia concedit.

INNOCENTIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Dilectis filijs Mariano de Genezano Congregationis Iliceti,& Taddęo de Ipporegia Congregationis Lombardiæ nuncupatæ, Ordinis fratrum Aeremitarum Sancti Auguſtini, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Vacantibus ſub religionis obſeruantię ſtudio piæ vitę,Apoſtolici fauoris præſidium libenter impendimus, & in his quæ ſolidationem ſtatus, necnon perpetuam pacem, & tranquillitatem eorum reſpiciunt, nos ei gratioſos, & fauorabiles exhibemus. Cupientes igitur, vt vos, & qui pro tempore erunt veſtrarum congregationum Vicarij, & Fratres ſub regulari obſeruantia altiſſimo famulantes, quos idem ordo, & habitus, ac eadem regularis obſeruantia diuina opitulante clemétia coniungit paribus fauoribus ex Apoſtolicæ Sedis munificentia potiamini: veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati,omnia, & ſingula exemptionis, immunitatis, libertatis,facultatis,indulgentiarum,& gratiarum,priuilegia,cóceſsiones,& indulta quæ cúq;& qualiacúq;vni Congregationum veſtrarum,& ordini veſtro,per nos,& prædeceſſores noſtros Romanos Pontifices,ac ordinem ipsú quomodolibet conceſſa,quę omnia qualiacumque ſint,ac ſi de uerbo ad verbum insererentur præſentibus, haberi volumus pro expreſsis ad alteram congregationum ipſarum, & illius Vicarium, Viſitatores, & Fratres,domos,& perſonas, & bona, & econtra auctoritate Apoſtolica præſentium tenore extendimus,& volumus ac decernimus ea omnia ſic diuiſim conceſſa,ſiue communiter Ordini,ſiue Congregationibus prędictis, & quæ concedi contingeret in futurum communiter ſuffragentur in omnibus, & per omnia prorſus,& ſine vlla diſcrepantia, ac ſi vobis communiter à principio conceſſa fuiſſent,& concederentur in futurum. Et vobis modernis, & pro tempore exiſtentibus veſtrarum Congregationum Vicarijs, & Viſitatoribus, vt veſtes,corporalia,& paramenta quæcumque Altarium in Miſſarum

& diuinorum celebratione neceſſaria benedicere: ac vobis, & pro tempore exiſtentibus veſtrarum Congregationum fratribus expleto matutinali officio, etiam ante lucis auroram, Miſſam celebrare poſſitis, dicta auctoritate concedimus. Et ne veſtrarum Congregationum profeſſores nunc, & pro tempore exiſtentes ſine Capituli, vel Vicarij Congregationis eorum expreſſa licentia, ad aliquam dignitatem, vel adminiſtratione, extra Ordinem prædictum, quauis auctoritate aſſumantur, & aſſumi procurent, vel patiantur: nec ad alios ordines, ſeu religiones etiam arctiores ſe transferant, aut quouis quæſito colore ab obedientia prælatorum ſuæ congregationis recedere ſeu ſe ſubtrahere quoquomodo præſumant: ſub excommunicationis latæ ſententię pœna, in quam ipſi, & eos recipientes eo ipſo incurrant, præfata auctoritate ſtatuimus, eiſdemque Vicarijs illos ſic recedentes, & ſe ſubtrahentes repetendi, ac ipſos & recipientes illos excommunicationis ſententiam incurriſſe declarandi, illamq; iteratis vicibus aggrauandi: necnon contradictores quoslibet, & rebelles per cenſuram Eccleſiaſticam, & alia iuris remedia, inuocato etiam ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſecularis, compeſcendo. Et illos qui præmiſſorum occaſione cenſuras aliquas incurriſſent, ad eorum obedientiam redeuntes, ab illis iniuncta pœnitentia ſalutari, & alijs quæ de iure fuerint iniungenda, in forma Eccleſiæ conſueta, abſoluendi, & ſuper irregularitate diuinis ſe immiſcendo contracta diſpenſandi, in eadem auctoritate concedimus facultatem, & præſentibus literis nullatenus cenſeri eſſe derogatum, niſi illarum de verbo ad verbum inſerto tenore, non autem per clauſulas generales huiuſmodi inſertionem importantes, contigerit derogari necnon irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his à quocumque quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, prælibata auctoritate decernimus. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis: necnon ſtatutis, & conſuetudinibus congregationum, & ordinis prædictorum, etiam Apoſtolica auctoritate, uel quauis alia firmitate roboratis, contrarijs quibuſcunque, ſeu ſi aliquibus communiter, vel diuiſim à ſede Apoſtolica indultum eſſet, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſsint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ extenſionis, conſtitutionis, conceſſionis, ſtatuti, decreti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicę Milleſimo quadringenteſimo octuageſimo ſeptimo. 17. Cal. Decembris. Pontificatus noſtri anno quarto.

III.

INDVLGENTIAS STATIONVM VRBIS Fratribus profeſſis, Nouitijs, commiſsis, & Monialibus ordinis, & congregationis Æremitarum S. Auguſtini præſentibus, & futuris concedit.

INNOCENTIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Dilectis filijs Vicario Generali, & Fratribus profeſſis, Nouitijs, Commiſsis, & Monialibus, Congregationis obſeruantiæ Ordinis Aeremitarum Sancti Auguſtini, præſentibus, & futuris, ſalutem; & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Cum aliàs accepiſſemus fe. re. Sixtum PP. IIII. prædeceſſorem noſtrum. Indulgentias Stationum almæ vrbis, viſitantibus tempore Quadrageſimali Eccleſias ſtationum, conceſſas vobis conceſſiſſe. Nos vt ſpirituali conſolationi veſtræ peramplius conſuleretur, illas confirmauimus. In præſentiarum verò, volentes vos vberiori gratia proſequi, Indulgentias prædictas vobis tempore Quadrageſimali dumtaxat conceſſas, ad ſtationes totius anni tenore præſentium extendimus. Et nihilominus ſi contingat aliquem veſtrum occaſione prædica-

tionis,

tionis, audientiæ confeſsionis, quęſtuationis, aut alia quacumque legitima cauſa, de mandato ſuperiorum à proprijs ſiue deputatis domibus, & monaſterijs abeſſe, in quacunque Eccleſia, & loco, etiam vnum tantum altare habente, ſi ante dictum altare eas orationes, quæ ex conceſsione Apoſtolica ante tria altaria fieri iubentur, ter dixerit, præfatas totius anni Indulgentias perinde conſequatur, ac ſi eas coram tribus Altaribus in dictis domibus, & Monaſterijs deputatis dixerit, harum ſerie indulgemus. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris, die 7. Decembris 1499. Pont. noſtri. Anno Sexto.

ALEXANDER SEXTVS

Rodericus Doria è Lenziolia Valentianorum apud Hiſpanos familia Calixti iij. ex ſorore nepos Pridie idus Septembris 1492 ſummus Pontifex Romæ coronatus eſt, Anno Magni Iubilei ſeptimò ad limina SS. Apoſtolorum celebrauit, obijt demum Romæ XV. Calend. Septembris 1303. & in Sacrario Baſylicæ Sancti Petri ſepultus fuit.

I.

Statuit quod in proceſsionibus huiuſmodi pręcedentiæ ordo ſeruetur, videlicet quod inter fratres conuentuales, & obſeruantes S. Franciſci nulla ſeparatio, ſeu diuiſio fiat.

De materia præcedentiæ in proceſsionibus, & funeralibus ſeruandæ habes infra Gregorij XIII. Conſt. 17.

Dilecto filio Hyeronimo de Torniellis fratrum Minorum de obſeruantia nuncupatorum. 6. Generali citra montes commiſſario noſtro.

ALEXANDER Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Dilecte fili Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Expoſuiſti nobis nuper feciſti, quòd licet alias pro bono pacis, & concordię, ac ad euitandas diſſenſiones quibus religioſi omnino carere debent voluerimus, & decreuimus quo ad præcedentiam inter fratrum Minorum, & Aeremitarum Sancti Auguſtini de obſeruantia nuncupatorum ordinum profeſſores in proceſsionibus in quibus præfati profeſſores pro tempore interueniunt ciuitatum, ac locorum conſuetudinem vbi aliud non apparet obſeruari debere, tamen aliquando contingit profeſſores dicti ordinis Sancti Auguſtini conuentuales velle ſe inter fratres conuentuales ordinis fratrum minorum, & præfatos obſeruantes ordinis eiuſdem minorum intromittere velle. Quare nobis de remedio ſupplicari feciſti opportuno. Nos igitur attendentes equum, & conueniens fore, quòd profeſſores dicti ordinis minorum de obſeruantia in dictis proceſſionibus a fratribus conuentualibus non ſeparentur: auctoritate Apoſtolica tenore præſentium declaramus in dictis proceſſionibus illum modum, & ordinem circa præcedentiam obſeruari debere in obſeruantibus or-

dinis tui qui in conuentualibus obſeruatur, ita vt nulla inter eos ſaparatio, & diuiſio fiat, Non obſtantibus præmiſsis, ac conſtitutiobus ordinum Prædictorum, iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis cæteriſque contraquibuſcumque. Datum Romæ apud Sanctuum Petrum ſub annulo Piſcatoris die 24. Iulij 1401. Pontificatus noſtri Anno nono.

II.

POTESTATEM TRIBVIT GENERALI, AC prouincialibus ordinis Minorum incorrigi biles eiciendi ab ordine.

Dilectis filijs Generali ciſmontano, & vltramontano Vicarijs Ordinis fratrum Minorum de obſeruantiæ nuncupatorum.

ALEXANDER Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Dilecte fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Cum ſicut nobis nuper exponi feciſti, interdum contingat in ordine veſtro aliquos fratres adeo humani generis hoſte procurante in reprobum ſenſum da eos reperiri vt nulla ex re corrigi, & rectam ad ſemitam reduci poſsint. Nos attendentes dicti ordinis quieti, & conſeruationi obſeruantiæ veſtræ omnino condecere, vt perſonę ſic incorrigibiles ne alios corrumpant, & inficiant à vobis eijciantur, tibi, & generali vicario pro tempore exiſtenti per vos metipſos dumtaxar, & alijs Vicarijs prouincialibus dicti ordinis per eos cum conſenſu maioris partis capituli prouincialis religioſos dicti ordinis quos ſic incorrigibiles repereritis taquam membra putrida habitu veſtro expoliandi, & à vobis eijciendi, ac contra quoſcumque eis forſan auxilium, conſilium, vel fauorem publicè, vel occultè, directè vel indirectè, quouis quæſito colore ſupradicti habitus de latione præſtantes etiam cuiuſcumq: dignitatis, gradus, ordinis, & conditionis per cenſuras Eccleſiaſticas, ac alia iuris oportuna remedia appellatione poſtpoſita procedendi, omniaque alia, & ſingula in præmiſsis, & circa ea neceſſaria quomodolibet, & oportuna faciendi, gerendi, & exequendi, auxilium quoque bracchij ſecularis ſi opus fuerit inuocandi, plenam liberam, & omnimodam auctoritate Apoſtolica tenore præſentium concedimus facultatem. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis ſtatutis, & conſuetudinibus dicti ordinis, iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis cęteriſque contrarijs quibuſque. Datum Romę apud ſanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris. die 15. Iunij 1501. Pontificatus noſtri anno 9.

CON-

III.

CONCEDIT VICARIIS GENERALIBVS, ET Prouincialibus facultatem ſibi caſus occultos reſeruandi & abſolutionem illorum alijs interdicit.

Hęc reſeruatio iuxta formam decreti S. D. N. Clementis VIII. fieri debet quam habes infra conſt. 3.

Dilecto filio Hyeronimo de Tornielis fratrum Minorum de obſeruantiæ citramontes Vicario Generali.

ALEXANDER Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Dilecte fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ intelleximus aliquos ex religioſis ordinis tui, alijs aſſerere velle, quòd Vicarius Generalis, vel prouincialis dicti ordinis ſeu guardiani domorum ordinis eiuſdem caſus de occultis ſibi reſeruare non poſſunt? Quare nobis ſuper hoc de remedio ſupplicari feciſti oportuno. Nos igitur felici, & proſpero ſtatui dicti ordinis, & obſeruantiæ veſtræ paterna charitate conſulere volentes huiuſmodi ſupplicationibus inclinati auctoritate Apoſtolica tenore præſentium decernimus, Vicarium generalem vel Prouintialem, aut Guardianos pro tempore exiſtentes pręfatos caſus de ocultis inter religioſos dicti ordinis veſtri ſibi poſſe reſeruare, & poſt reſeruationem huiuſmodi nullum dicti ordinis inferiorem ab eis abſoluere poſſe, & ſi abſoluat nullam eſſe abſolutionem, & incidere in pœnam abſoluentium a caſibus non conceſſis: nec miniſtrum generalem dicti ordinis abſoluere nec licentiam concedere poſſe abſoluendi ab huiuſmodi caſibus ſic reſeruatis per prælatos familiæ veſtræ, nullumque profeſſorem dictæ familie ſi illam ægrediatur parentibus, propinquis, vel affinibus ſuis quouis modo nec aliquo indulto fratribus Conuentualibus dicti ordinis ad hoc conceſſo gaudere poſſe. Nec etiam Conuentus occaſione profeſſoris ſic ægredientis ius aliquod in hæreditate, vel quauis alia ſucceſſione propinquorum quod licet acquirere, & conſequi poſſe, & quia intelleximus ſepe numero contingere, quòd tempore paſchatis nauigantes ad partes Sclauoniæ ſe conferunt qui a rectoribus parrochianis nullam habent Eccleſiaſtica Sacramenta recipiendi licentiam Religioſis dicti ordinis tui, dictis in inſulis degentibus, & in paſchate dictis nauigantibus confeſſis Euchariſtiam miniſtrare libere, & licitè poſſint de ſpecialis dono gratiæ indulgemus. Et quia decreuimus moniales Sanctæ Claræ primæ, & ſecundę regulæ, ac ſorores tertij ordinis de pœnitentia nuncupati viuentium in congregatione ordinum ſub cura veſtra, & pro maiori parte ex elemoſynis Chriſtifidelium, & labore manuum ſuarum victum, ac veſtitum recipiant abſolutionem alicuius decime ſeu taxę aut collecte pro tempore impoſitarum cogi non poſſe, & reperiuntur alique ex eis quæ licet aliquid proprij habeant, tamen non ſufficit eis ad quotidianas expenſas, ad ſolutionem huiuſmodi ob earum paupertatem cogi non poſſe, non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis ſtatutis quoque, & conſuetudinibus dicti ordinis, iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Verum quia difficile foret præſentes literas ad ſingula quęque loca in quibus expediens fuerit differre: volumus auctoritate præfata, & decernimus quòd illarum tran ſumptis manu publici notarij inde rogati ſubſcriptis, & ſigillo tuo, vel aliorum commiſſariorum, ac ſubſtitutorum, vel ſubſtituendorum, ſeu alicuius prælati, aut perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtituti munitis ea prorſus fides indubia adhibeatur quæ præſentibus adhiberetur ſi eſſent exhibite, vel oſtenſe. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die 24. Iulij 1502.

IVLIVS

IVLIVS SECVNDVS.

Iulianus ex Auuerea ſtirpes Sauonæ Littoris Liguſtici oppido natus Sixti iiij. nepos, cuius auſpicijs ex Epiſcopo Carpenctiacenſi Cardinalis tit. S. Petri ad Vincula, Epiſcopus Oſtienſis, Auinionis Legatus creatus eſt, & clauſo deinde Conclaui Summus Pontifex omnium votis auguratur, & coronatus eſt v. Cal. Decemb. 1503. obijt Romæ, nono Cal. Martij 1513. & in Baſylica S. Petri ſepultus fuit.

I.

Facultatem interpretandi priuilegia tam conceſſa quam concedenda necnon ordinis conſtitutiones Generali Ord. Prędicatorum tribuit, nonnullaq; priuilegia concedit.

Dilecto filio Thomæ de Vio Caietano Generali Magiſtro Ordinis Prædicatorum.

IVLIVS Papa ſecundus. Dilecti fili, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Conſiderantes quòd multa tibi in tanta cura accidete poſſunt, quæ Sanctæ Sedis auxilium, & benignitatem requirunt, illis duximus de Apoſtolicæ ſedis plenitudine ſuccurrendum. Itaque volumus, & tibi concedimus, quòd ſi in conſtitutionibus ordinis prædicatotum, aut circa priuilegia, indulta, gratiasque, & exemptiones, ab ipſa Sancta Sede illi conceſſa, & concedenda, conceſſaſue, aur concedendas, quæ etiã & quas harum tenote, & eiuſdem Sedis aurhorirate confirmamus, aliqua ambiguitas emerſerir. Tu illam (quo ad ſerenitatem illarum conſcientiarum, quæ tibi ſubiectæ ſunt duntaxat) poſsis authoritare Apoſtolica declarare. ¶ Inſuper vt ipſis ordinis præſidentes vultum pecoris ſui agnoſcere queant, Nolumus perſonas ordinis eiuſdem confeſsionalibus, vel indulgentię littetis, etiam per Sanctam Sedem emiſsis, vel emittendis (niſi conſenſu tuo accedente, & eo durante) gaudere poſſet. ¶ Et inſuper qnòd mulieres prædicti ordinis, quæ ſorores de pœnirentia nuncupantur, & collegialiter viuunt (ſi ribi placuerit, & illæ hoc cupiant) ex benignitate Apoſtolica tria vota religionis in manus tuas, aut illorum, quos ad hoc duxetis deputandos emittere licitè valeanr. ¶ Binos prętere a fratres tibi de more ſocios, quorum vnus prouincialis terræ Sanctę, alter ſcriba eſſe ſolet, & laboribus pto tanta religione ſuſceptis impediti, ſtudiotumque exetcirijs commodè intereſſe non poſſunt (ſi alias ſcientia ſunt idonæi, & eos gradus, ac honores non habeant) ad Bacchalariatus, & magiſterij theologiæ gradus, & honores valeas promouere. ¶ Hæc tibi prædictæ Sedis auctoritate ſic concedimus, vt etiam eadem ſimili authoritate tuis ſucceſſoribus indulgemus. Non obſtantibus præmiſsis, conſtirurionibus, & ordinationibus, ac ſtatutis, & conſuetudinibus dicti ordinis, etiam iuramenro, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, & indultis, ac literis Apoſtolicis, etiam in ſotma breuis, illi ordini, aut perſonis eius, ſub quibusuis verborum formis, & clauſulis, etiam derogatoriarum detogatorijs, alijsque fortioribus, & inſolitis conceſsis aut, concedendis. Quibus illorum omnium renores pro ſufficienter expreſsis habẽtes (illis alias in ſuo robore permanſuris) hac vice dumtaxat derogamus. Cęterisque in contrarium facientibus quibuſcunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris, die 14. Decembris 1509. Pontificatus noſtri anno ſeptimo.

DECLA-

II.

DECLARAT REDVCTIONEM CLEMENTIS IIII. de Monaſterijs per alios Mendicantes infra 140. cannas ædificandis pro fratribus Minoribus de obſeruantia non eſſe intelligendam, quibus de nouo primum priuilegium eiuſdem Clementis iiij. de nouo concedit.

Dilecto filio Vicario generali Vltramon. Ordinis fratrum Minorum regularis obſeruantiæ.

IVLIVS Papa ij. Dilecte fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Exponi nuper nobis feciſti, quòd inter alia priuilegia a ſummis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris ordinis fratrum Minorum conceſſe ac per fe.re. Sixtum quartum etiã prædeceſſorem noſtrum, ac per nos reſpectiue confirmata, ac de nouo conceſſa à fe.re. Clemente Papa quarto prædicto ordini eius paupertimo ſtatu conſiderato, vt idem ordo in eadem arctiſsima paupertate, ac profeſsionis ſuæ puritate, & integritate ad Dei ſeruitium, & eius Eccleſię fructum tranquille conſeruetur conceſſum fuit, vt prope domos fratrum prædicti ordinis certi vtriuſque maxime feminei ſexus religioſi in eodem priuilegio contenti intra ſpacium tercentarum cannarum domos, ſeu monaſteria edificare minimè poſſent ſub certis cenſuris, & pœnis in eodem priuilegio contentis. Quod quidem priuilegium fratribus ordinis Prædicatorum etiam conceſſum fuit. Deinde vero ab aliquibus ſummis Pontificibus præſertim a prædicto Sixto iiij. mandatum fuit, vt omnia priuilegia omnibus alijs mendicantium ordinibus prędicto maxime prędicatorum ordini conceſſa ordini fratrum Minorum fuiſſent communia, & huiuſmodi minorum ordinis fratres illis vterentur, potirentur, & gauderent, ac ſi eis ſpecialiter, & expreſſe conceſſa fuiſſent. Praterea Clemens iiij. prædeceſſor prenominatus ob nonnullas cauſas animum ſuum mouentes priuilegium prędictum quòd prædicti ordinis prædicatorum fratribus conceſſerat ad ſpacium centum quadraginta cannarum reduxit prout in omnium ſummorum Pontificum præfatorum literis deſuper confectis plenius continetur. Sed quia a nonnullis heſitatur an ex eo quod prædictorum fratrum prædicatorum priuilegia præfatis fratribus minoribus communicata ſunt priuilegium præfatum trecentarum cannarum prædictarum eiſdem fratribus Minoribus ſpecialiter conceſſum ad prædictas centum quadraginta cannas ſine alia ſpeciali coarctatione, ſeu reductione eſſe coarctatum, vel reductum. Quare pro parte tua nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt in præmiſſis oportunæ prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur Sacræ Religionis fratrum Minorũ prædictorũ honeſtatẽ paupertatem ac punitatem conſiderantes merito inducimur, vt eam ſpecialibus fauoribus, & gratijs proſequamur tuis in hac parte ſupplicationibus inclinati prædictam coarctationem, ſeu reductionem contra prædictum fratrum prædicatorum priuilegiũ factam præſatis fratribus Minoribus nocere non debere nec præfatam priuilegiorum communicationem in damnum, ſed in fauorem prædictorum fratrum Minorum eſſe conceſſam. Et ideo confirmationem, & nouam conceſsionem per prædictum Sixtum quartum, & per nos reſpectiue factam in ſuo robore permanere debere auctoritate Apoſtolica declaramus, ac potiori pro cautela idem priuilegium, & inde ſecuta quæcumque prædictis fratribus Minoribus confirmamus, & approbamus. Et quatenus opus ſit prædictarum tercentarum cannarum priuilegium tenorem præſentium auctoritate præfata eiſdem fratribus minoribus de nouo concedimus. Non obſtantibus præmiſsis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, priuilegijs quoque, & indultis, ac quibuſcumque litteris Apoſtolicis in contrarium conceſsis, cæteriſque

quibuſcunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die viceſima prima Maij Mileſimo quingenteſimo nono. Pontificatus noſtri anno ſexto.

III.

DECLARAT QVASCVMQVE CONVENTIONES per quaſcumque ordinis perſonas concordatas, tranſactas, & expeditas ſine aſſenſu Generalis Minorum, nullas eſſe, illaſq; irritas declarandi auctoritatem non nullaq; alia priuilegia concedit.

Venerabilibus fratribus Archiepiſcopo Granaten. & Epiſcopo Malaginen. ac dilecto filio Vicario in Epiſcopo Malaginen. in ſpiritualibus Generali, & eorum cuilibet.

IVLIVS Papa II. venerabiles fratres, & Dilecte fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Alias venerabilem fratrem Epiſcopum Pariſien. conſeruatorem ordinis Minorum deputauimus, eique mandauimus (quotiens opus foret,) dicto dicto ordini, & illius perſonis, & fratribus aſſiſteret, & non permitteret, quòd Decanus, & capitulum Eccleſiæ Sancti Vlfrani, & eorum officiales, ac rector parochialis Eccleſiæ S. Egidij de abbatis villa Ambianen. diœceſ. aut alij quicumque cuiuſcumque dignitatis forent, tam in dicta diœceſ. quàm alibi, in aliquo damnificare, moleſtare, perturbare, aut inquietare vllatenus auderent, quinimmo corpora defunctorum quorumcumque, qui in Eccleſia domus de Abbatis uilla, in eorum uita ſepeliri elegerant, ſeu qui in poſterum eligerent, cum relictis fratribus ipſius domus de Abbatisuilla, fratribus integraliter reſtituerent, nec ipſi nec alij. prædictos, & quoſcumque alios fratres dicti ordinis de cætero ſuper ſepulturis, & corporibus illorum, qui in dictę domus de Abbatisuilla, & alijs eiuſdem ordinis Eccleſijs ſepeliri eligerent, pro tempore impedire pręſumerent, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna inhiberet, ac S. Vlfrani, & S. Egidij Eccleſias; necnon alias, ad quas corpora defuuctorum, qui in dicta de Abbatisuilla, & aliis cæterarum domorum ordinis huiuſmodi Eccleſiis reſtituerentur, concederet, ac deſuper ſtatueret, & ordinaret, prout de iure foret faciendum. ¶ Et deinde pro parte dicti filij Franc. de Paula dicti ordinis inſtitutoris, nobis expoſito, quòd fratres ordinis Minimorum, potentiam decani, & capituli, ac rectoris prædictorum plurimorum formidabant. Nos per alias noſtras in forma breuis, litteras, præfato Pariſien. Epiſcopo, ac Ven. fratri Archiepiſcopo Thuronen. ac dilecto filio Abbati monaſterij S. Saturnini Tholoſan. diocœſ. commiſsimus, ac dedimus in mandatis, quatenus in præmiſsis eiſdem fratribus aſsiſterent, & ad executioné prædictorum, & aliarum quarumcumque literarum dicto ordini per Sedem Apoſtolicam, aut alias quomodolibet conceſſarum, & in poſterum concedendarum in quocumque loco, & dioceſ. opus foret, ac quotiens pro parte Franc. & aliorum fratrum prædictorum. ac quorumcunque ſuperiorum, & correctorum domorum, ac locorum dicti ordinis, requiſiti fuiſſent, procederent, ac decanum, & capitulum, nec non rectorem præfatos, & alios quoſcunque priuilegiorum ordinis Minimorum huiuſmodi tranſgreſſores, ubicunque pro tempore degétes, etiam extra prædictam, & quaſcúque diœceſes, & prouincias (quoties opus foret) coram eis euocari facerent, & per cenſuras Eccleſiaſticas, & alia iuris remedia compellerent, & compeſcerent, inuocato etiam ad id (ſi opus foret) auxilio brachij ſecularis, & ſententias, ac cenſuras ipſas aggrauarent, & reagrauarent, & alia neceſſaria, & opportuna facere curarent, alias iuxta dictarum literarum continentiam, & tenorem

in omnibus

in omnibus, & per omnia, perinde ac ſi hę prædictæ a principio eorum cuilibet directæ fuiſſent ipſiſque in illis conſeruatores ſpecialiter deputati fuiſſent, prout in ſingulis litteris prædictis plenius continetur. ¶ Cum autem, ſicut præfatus Franciſcus de Paula nobis nuper exponi fecit, tunc Prouincialis, & fratres noſtræ domus de Abbatiſuilla, ſeu aliqui ex eis eum decano, & capitulo præfatis, ſuper tumulandis corporibus defunctorum huiuſmodi, ad certam concordiam, ſeu tranſactionem deuenerint, per quā inter alia voluerunt, quòd proceſſus, præmiſſorum occaſione, eatenus facti, & qui in poſterum fierent, nullius eſſent roboris, & momenti. Quodque ex tunc de cetero, corpora eorum qui apud Eccleſiam dictę domus de Abbatiſuilla eligerent ſepulturam, immò ad dictam Eccleſiam S. Vlfrani eum luminaribus deferri, & inibi duabus Miſſis celebratis, & luminaribus, cum alijs funeralibus, iuribus, & obuentionibus, eiſdem decano, & capitulo relictis, ad Eccleſiam domus de Abbatiſuilla huiuſmodi portare deberet, prout in quodam inſtrumento publico deſuper confecto, dicitur plenius contineri. ¶ Et quia concordia, & tranſactio per prouincialem, & fratres præfatos factæ huiuſmodi, contra tenorem priuilegiorum, eidem ordini conceſſorum, & licentia, & conſenſu præfati Franc. dicti ordinis Generalis correctoris per Sedem prædictam deputati, ſine cuius licentia illæ fieri non poterant, & in maximum dicti ordinis prçiudicium factæ fuerunt. Idem Franc. Generalis corrector nobis humiliter ſupplicari fecit, concordiam, & tranſactionem ſupradictas, ac ſententiam cuiuſcumque iudicis ſecularis ſuper commiſſis pro decano, & capitulo, & contra fratres dictæ domus de Abbatiſuilla latam nullas, nulliuſque roboris, vel momenti fuiſſe, & eſſe declarare, aliaſque in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. ¶ Nos igitur huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, uobis, & ueſtrum cuilibet præſentium tenore mandamus, quatenus concordiam, & tranſactionem, ac prædictas, & quaſcunque alias per quoſcunque iudices ſeculares, ſuper funeralibus, & quartis, & alijs contra prędictam de Abbatiſuilla, & alias dicti ordinis domos, & illarum fratres hactenus latas, & in poſterum ferendas ſententias nullas fuiſſe, & eſſe auctoritate noſtra declaretis, & prout de facto proceſſerunt, caſſetis, & annulletis, ac eiſdem Franciſco, & fratribus aſſiſten. priuilegia dicto ordini conceſſa obſeruari faciatis. ¶ Quodq; quaſcumque conuentiones per quoſcumque dicti ordinis prouinciales, & Vicarios generales, ſpeciales, ac quoſcumquè alios fratres, ſeu eorum procuratores, vbicumque, & quomodocumque, & ſub quibuſcumque clauſulis, & formis factas concordatas, tranſactas, & expeditas, quę per præfatum Franciſcum, vel ſucceſſores ſuos dicti ordinis generales correctores, ſeu capitulum generale dicti ordinis acceptatę, confirmatæ, & ratificatæ non fuerint, nullius eſſe roboris, & momenti declaretis, ſi & prout de iure fuerit faciendum. ¶ Et pro manutenenda, & conſeruanda regula dicti ordinis, in qua expreſsè inhibetur, ne fratres ipſi vltra quinquaginta annos particularia quæcunque ſuffragia in dicto ordine acceptent, & ſuſcipiant, vt particularia quorumcunq; dicti ordinis fundatorum, & fundatricum, ad quę ipſi obligantur, ſuffragia huiuſmodi ſub omnium dicti ordinis ſuffragiorum, & bonorum generalitate ſuſcipere, & acceptare, ſingulisque priuilegijs, gratijs, & indultis, omnibus quatuor mendicantibus ordinibus, & eorum cuilibet per ſedem prædictam, ſeu alias quomodolibet, concedendis, & etiam ordini prędicto iam conceſſo, & confirmato priuilegio, confeſsiones audien. iuxta illius formam, & tenorem vbi vis, frui, vti, & gaudere valeant. ¶ Quodque dicti ordinis domorum fundatores, fundatrices, procuratores, & procuratrices, tutores, & tutrices, eorumque vtriuſque ſexus liberi, necnon dicti ordinis conſeruatores præſentes, & futuri, omnium, & ſingularum miſſarum ieiuniorum, orationum, & ſacrificiorum, ac quorumcumque aliorum bonorum, in toto huiuſmodi ordine minimorum de cætero faciendorum, & recitandorum participes fore, & illis communicata ſint, & eſſe debeant. ¶ Quodque fratres dicti ordinis conſeruatores minimorum, etiam canonicos cathedralium Eccleſiarum, & offitiales, ac Vicarios ipſorum ſibi eligere, & quòd tales in conſeruatores taliter per eos electi, ex nunc per nos deputati cenſeantur, poſſintque contradictores quoſcunque excommunicare, & cenſuras iteratis vicibus aggrauare, ac loca quæcunque eccleſiaſtico ſubiicere interdicto, ac omnia alia quæ poſſunt conſeruatores, ab alijs fratribus aliorum ordinum mendicantium, iuxta priuilegia eis ſuper hoc conceſſa, electi. ¶ Quodque ſingula priuilegia, indulgentiæ, gratiæ, & in-

N dulta,

dulta, alicui ex domibus ordinis Minimorum huiuſmodi hactenus per nos, vel ſedem prædictam, aut alias quomodolibet conceſſa, ad omnes, & ſingulas alias domos dicti ordinis Minimorum hactenus conſtructas, & conſtruendas, intelligantur conceſſa, ac ſi in ſpecie cuilibet eorundem conceſſa fuiſſent, & illa ad qualibet domorum extenſa, & de nouo conceſſa ſint, & eſſe cenſeantur, dicta auctoritate ſtatuatis, & ordinetis.
¶ Non obſtantibus præmiſsis, ac piæ memoriæ Bonifacij Papa VIII. prædeceſſoris noſtri, de vna, & duabus dictis in concilio Generali æditis, & alijs conſtitutionibus, & ordinationibus, Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs, etiam ſi aliquibus communiter, vel diuiſim, ab eadem ſede indultum fuerit, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint, per litteras Apoſtolicas, non facientes, plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoriis. Die xxix. Martij 1507. Pontificatus noſtri anno quarto.

IIII.

PRIVILEGIA CONCESSA A PYRRHO Archiepiſcopo Coſentinenſi ordini Minimorum, & à Siſto quarto approbata, confirmat, & declarat, ac quædam alia de nouo concedit.

IVLIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Dudū ad ſacrū ordinem, &c. *Hic ommittitur tenor, cum habeatur ſupra in priuilegio eiuſdem Pyrrhi, & Bulla confirmationis Sixti IIII.* ¶ Nos igitur qui regularem obſeruantiā in locis religioſis vigere, & augeri, ac religioſarum perſonarum, præſertim ſub humili habitu in humilitatis ſpiritu Deo ſeruientium comodum, & tranquillitatem intenſis deſideramus affectibus, eundem Franciſcum de Paula à quibusuis excommunicationis ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quomodolibet innodatus exiſtit, ad effectum pręſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutum fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati. Pyrrhi Archiepiſcopi, & Goffredi Epiſcopi Sancti Marci, ac Sixti, & Innocentij, necnon Alexandri prædeceſſorum prædictorum, ac noſtras præfatas literas, necnon omnia, & ſingula in eis contenta. Auctoritate Apoſtolica præfata, tenore pręſentium approbamus, innouamus, & confirmamus, ac præſentis ſcripti patrocinio communimus.

¶ Illaque omnia, & ſingula Franciſco de Paula, & aliis ordinis Minimorum huiuſmodi fratribus, & perſonis, ac illorum Eccleſijs domibus, & locis conſtructis, & conſtruendis ſub minimorum nomine, & Auctoritate, & tenore præmiſſis de nouo concedimus, & indulgemus.

¶ Ac pro potiori cautela, omnia, & ſingula indictis litteris quomodolibet contenta & quo ad hoc Franciſcus de Paula, & alij ordinis minimorum huiuſmodi fratres pro tempore exiſtentes, tàm quatuor mendicantium, quàm aliorum quorumcumque, quantumcumque, priuilegiatorum ordinum, quaſcunque religioſas perſonas ad ſe venientes, & habitum per eos geſtari ſolitum ſummere volentes, primitus verbo, vel ſcripto à ſuis immediatis ſuperioribus, per ſe, vel per interpoſitam perſonam petita licentia, quamuis non obtenta, ad minimorum ordinem, & habitum huiuſmodi reciperet

¶ Necnon confeſſiones quarumcunque perſonarum, tam Religioſarum, quàm Eccleſiaſticarum, & ſecularium vbilibet audire, & illis auditis perſonas ipſas, & earum quamlibet, iuxta formam, & tenorem priuilegij per prefatum Sixtum prædeceſſorem ordini minimorum huiuſmodi, ac illius perſonis, & fratribus dudum conceſſi, & confirmati, abſoluere ac pœnitentiam ſalutarem illis iungere valeant.

¶ Necnon ordinis minimorum huiuſmodi, Eccleſię, & Oratoria, Domus, & loca, tam recepta, quàm recipienda, tanquam ſedis, & Eccleſiæ Romanæ huiuſmodi ſpecialia ora-

lia oratoria, Eccleſiæ, domus, & loca cum omnibus iuribus, & pertinentijs ſuis prorſus ab omni decimarum, & oblationum perſolutione, ſeu iuriſdictione perpetuò libera ſint & eſſe cenſeantur.

¶Ac ſub Beati Petri, & dictæ ſedis, & noſtra protectione immediatè ſubiaceant. Ipſiusque ordinis minimorum fratres pro tempore exiſtentes, de ortis, ac virgultis, & alijs quibuſcunque bonis ordinis minimorum domibus, & illarum Eccleſijs huiuſmodi pro tempore relictis, & legatis. Ac ſuper luminaribus, & alijs rebus diuino cultui pro tempore dedicatis. Decimas, aut oblationes aliquas, etiam ex noualibus, vel quartã ex funeralibus ſoluere minimè teneantur, nec ad id à quo quam cuiuſcunq; nobilitatis, aut dignitatis exiſtat, valeant quomodolibet coarctari. ¶quodq: ordini minimorum huiuſmodi, ac illius perſonis, & domibus per Sixtum, & Innocentium prædeceſſores prædictos. Sub Aeremitarum nomine dudum conceſſa priuilegia, ſub nouo nomine mutatis in eis nominibus æremitæ, ac æremitarum, in minimi, & minimorum, ac eremitorij, & æremitoriorum in domorum ordinis minimorum huiuſmodi nomina, cęteriſque ſingulis ad hunc effectum de neceſſitate mutandis, innouata, & mutata ſint, & eſſe cenſeantur.

¶Necnon ſuper omnibus, ac ſingulis Maris magni, & alijs quibuſcunque bullis quatuor mendicantium ordinibus, & eorum cuilibet quomodocunque conceſſis, vnum vel plura tranſumpta coniunctim, aut diuiſim facere queant, perinde, ac ſi illa, mutatis in eis nominibus quorumcunque Romanorum Pontificum prædeceſſorum, & ipſorum mendicantium in noſtrum, & fratrum ordinis minimorum huiuſmodi nomina cæteriſque ſingulis ad hunc effectum de neceſſitate mutandis, conceſſa forent.

¶Ac quòd tranſumptum, ſeu tranſumpta huiuſmodi taliter facta, & manu alicuius notarij publici ſubſcripta, ac ſigillo alicuius prælati Eccleſiaſtici ſigillata, ordini minimorum huiuſmodi, ac illius perſonis, & fratribus pro tempore exiſtentibus, adeo vbique locorum ſuffragentur, ac ſi ſingulæ prædictæ bullæ prefatis quatuor mendicantium ordinibus per quoſcunque prędeceſſores prędictos quomodolibet conceſſę, quas hic pro expreſſis, & inſertis habere volumus, fratribus ipſis minimis, & eorum ordini præfato, etiam ſub minimorum nomine ſpecialiter, & expreſſè indultæ fuiſſent, ac pro eis principaliter emanaſſent.

¶Quodque Sanctæ Trinitatis, tunc ad Eccleſiam Sancti Stephani Giemmi, & aliam Sancti Rocchi, tunc etiam ad monaſterium Sancti Saturnini Tholoſani Ordin. Sancti Auguſtini pleno iure ſpectantes Eccleſias, ac illarum domos, necnon reliquam Sancti Blaſij, per dilectam in Chriſtum filiam nobilem mulierem modernam Dominam de Borbon, ac venerabilem fratrem noſtrum modernum Epiſcopũ Grationopolitanum, etiam tunc dicti Monaſterij Abbatem.

¶Necnon omnia, & ſingula alia oratoria, Eccleſias, reliquas domos, loca, Conuentus, & bona in Galliæ, Calabriæ, Siciliæ, Hiſpaniæ, Boemiæ, & alijs Regnis, ac Italiæ, Picardiæ, Aquitaniæ, patrimonij Pauleníis, & Paternæ, alijſque Prouincijs, Ciuitatibus, locis quibuſcunque ordini minimorum, ac illius perſonis, & fratribus, & præfatis quomodocumque conceſſa, & per Franciſcum de Paula, & alios fratres ordinis minimorum huiuſmodi vigore, priuilegij Sixti prædeceſſoris prædicti recepta, & per eos eatenus poſſeſſa, abſque alia noua conceſſione Apoſtolica perpetuò pacificè poſſidere valeant, ac ſuper illis, aut aliquo eorum, à quoquam, ſuo moleſtari nequeant.

¶Et quòd fratres ipſi minimi, in eorum Eccleſijs conſtructis, & conſtruendis, Curia libus, mercatoribus, peregrinis, ac tranſeuntibus, & alijs quibuſuis perſonis, Euchariſtiæ Sacramentum (quotiens opus fuerit) miniſtrare, ac miniſtrari facere.

¶Necnon eiuſdem ordinis minimorum apoſtatas, & gyrouagos quoſcumque vbilibet repertos, & quibuſcumque litteris, ac prouiſionibus Apoſtolicis, etiam quaſcumq; derogatoriarum derogatorias clauſulas in ſe continentibus munitos, quas eis nullatenus ſuffragari poſſe decernimus, inuocato etiam ad id (quatenus opus fuerit) auxilio Brachij ſecularie, capere, incarcerare, ac punire, ſeu capi, incarcerari, & puniri facere, liberè, ac licitè valeant.

¶Et prælati ordinis minimorum fratres, ſorores, & oblati, necnon vtriuſque ſexus Chriſtifideles tertij ordinis minimorum huiuſmodi, ac eiuſdem ordinis conſeruatores per fratres minimos huiuſmodi pro tempore capitulariter electi.

¶ Ac tutores, & tutrices, fundatores, & fundatrices, Procuratores, & procuratrices, ac eorum vtriuſq; ſexus liberi procreati, & procreandi, ſemel in vita, & ita in morte ſibi.

¶ Ac quæcumque perſonæ in dicto ordine minimorum de cętero recipiendę, in earum ingreſſu plenariam omnium peccatorum ſuorum veniã, & indulgentiam conſequi.

¶ Ac quinquies orationem Dominicam, & toties ſalutationem angelicam recitando. Omnes ac ſingulas indulgentias quas diebus indulgentiarum omnium Eccleſiarum dictæ vrbis, & extra illius muros pro ſtationibus deputatarum, conſequuntur, Eccleſias vrbis, & extra muros huiuſmodi viſitantes, plenè, ac integrè conſequantur, & conſequi poſſint, ac ſi indulgentiarum huiuſmodi diebus Eccleſias vrbis, & extra muros huiuſmodi, & earum quamlibet perſonaliter viſitarent.

¶ Ac tàm prædicta iam conſtructa, quàm aliæ quęcumque ſororum ſecundi ordinis minimorum huiuſmodi, de cætero vbicunque conſtruendæ, & edificandæ domus, ac Eccleſiæ omnesque prænominatæ perſonę ad eundem ordinem minimorum quomodolibet ſpectantes omnibus, & ſingulis priuilegijs, immunitatibus, indulgentijs, facultatibus, libertatibus, indultis, exemptionibus, fauoribus, & gratijs, ordini minimorum huiuſmodi, ac illius fratribus, & domibus per præfatorum prædeceſſorum, ac noſtras litteras huiuſmodi quomodolibet conceſſis, vti, potiri, & gaudere liberè poſſint, & valeant, ac ſi illa omnia, & ſingula eis expreſsè conceſſa fuiſſent, auctoritate Apoſtolica, ac tenore præmiſsis, de nouo indulgemus, extendimus, & ampliamus.

¶ Non obſtantibus ſanctæ memoriæ Innocentij quarti contra exemptos, quæ incipit, Volentes, Bonifacij octaui quæ incipit. Cum ex eo. Ac Clementis quinti quæ incipit Religioſi, & Alexandri quarti quæ incipit, vt Abbates, Ac etiam quę incipit Viam ambitioſæ cupiditatis. Martini quinti Romanorum Pontificum etiam prædeceſſorum noſtrorum, & alijs conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac ordinum prędictorum iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis alia firmitate roboratis, ſtatutis quoque & conſuetudinibus, Necnon omnibus illis, quę præfati prædeceſſores in ſuis, ac nos in noſtris litteris prædictis volumus non obſtare, cæteriſque contrarijs quibuſcumque.

¶ Cæterum quia difficile foret præſentes litteras ad quæcumque loca, vbi illę neceſſariæ fuerint deferre, volumus, & præfata Apoſtolica auctoritate decernimus, quòd earumdem præſentium tranſumptis manu Notarij publici ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius prælati Eccleſiaſtici munitis, prorſus in iudicio, & extra fides plenaria adhibeatur, ac illis ſtetur in omnibus, & per omnia ſicut ipſis originalibus litteris adhibetę tur, & ſtaretur ſicut ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

¶ Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrę abſolutionis, approbationis, innouationis, confirmationis, communionis, conceſſionis, indulti, voluntatis, extenſionis, ampliationis, & decreti infringere, vel ei auſu temeratio contraire. Si quis autem hoc attemptare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ 1506. Quinto Kalendas Auguſti Pontificatus noſtri Anno tertio.

SORO-

V.

SORORES TERTII ORD. PRÆDICATORVM quamuis tria vota emittant nec ad clauſuram, neque ad officium diuinum teneri, declarat.

Dilecto filio Thomę de Vio Caietano Generali Magiſtro Ordinis Prędicatorum.

IVLIVS II. Dilectis fili, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Exponi nobis feciſti, quòd licet fe.re. Sixtus Papa IIII. prædeceſſor noſter (ſecundum carnem Patruus) extendendo declarauerit, in quibus caſibus ad ſedem Apoſtolicam recurrendum eſſet, pro abſolutione, & diſpenſatione cenſurarum, & irregularitatum à perſonis ordinis prædicatorum nihilominus propter clauſulas derogarorias poſitas in bulla, quæ ſingulis annis in cæna Domini publicatur, dubitas facultatem illam ordini prædicto adeptam, Super conceſsione quoq; quam nuper fecimus ſororibus de pænitentia beati Dominici nuncupatis, collegialiter viuentibus, quod poſſint tria vota religionis emittere, nonnulla declarari deſideras. Et proinde ſuplicaſti humiliter, vt in præmiſsis, opportune prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

¶ Nos igitur qui religioſorum quieti, quantum cum Deo poſſumus libenter conſulimus, volentes occaſiones tollere vagandi, attendentesq; quod multa in prædicta declaratione conceſſa ſunt, quæ in bulla prædicta continentur, eiuſdem ſanctæ ſedis authoritate decernimus, quod illi quibus in prædicta declaratione conceſſa eſt poteſtas abſoluendi, & diſpenſandi, licitè poſſint, perpetuis temporibus abſoluere, & diſpenſare ab omnibus, & ſingulis, ac ſi prædicta Bulla in Cæna Domini non eſſet facta, nec fieret. Pręterquàm à conſpiratione in Romanum Pontificem, & ab illis propter quæ prędictus prædeceſſor noſter declarando voluit ad eandem Sanctam ſedem etiam recurrendum.

¶ Sorores quoque de pœnitentia Beati Dominici nuncupatæ collegialiter viuentes, & volentes vouere tria religionis vota iuxta noſtram conceſſionem, eadem authoritate volumus, vt profiteantur obedientiam tibi, & pro tempore exiſtenti magiſtro Generali, vel alteri vices generalis magiſtri gerenti vſque ad mortem, ſecundum regulam Beati Auguſtini, & propter hoc tamen, non teneantur ad clauſuram, nec ad officium diuinum, magis quàm ex ſua regula tertij habitus tenentur.

¶ Et quod exemptè tamquam dictæ religionis membra, gaudeant omnibus priuilegijs, actiuè, & paſſiuè, quibus fratris ordinis ſupradicti gaudent, modo priuilegia illa ſexui non repugnent.

¶ Non obſtantibus quibuſcunque Apoſtolicis conſtitutionibus, ordinationibns, ſuſpenſionibus, reuocationibus, & reſtitutionibus, ac etiam conſtiturionibus, & ordinationibus, necnon priuilegijs, & conſuetudinibus dicti ordinis, vel dictarum ſororum, iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis. Nec non curiæ vicegerentis Auinionen. & quibuſuis ordinariis prælatis, ac perſonis, conceſſis, & concedendis, litteris, priuilegijs, & facultatibus cum quibus clauſulis etiam derogatoriarum derogatorijs, fortioribus, & inſolitis. Quibus omnibus etiam ſi de eis, & ſupradictis omnibus, eorumque totis tenoribus, & datis, non per huiuſmodi generales clauſulas etiam ſpetialem mentionem importantes, ſed ſpecifica, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, ſeu quæuis alia mentio habenda eſſet, præſentibus pro expreſsis habentes, (illis alias in ſuo robore permanſuris quo ad pręmiſſa) ſpecificè, & nominatin derogamus nemini in præiudicium præmiſſorum ſuffragari poſſe, aut debere, ac irritum, & inane quicquid ſecus contigerit attentari, decernimus. Cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die 27. Februarij 1510. Pontificatus noſtri anno ſeptimo.

VI.

NVLLVM EX FRATRIBVS PRÆDICATORVM Ordinis a correctione prelatorum eiuſdem Inſtituti appellare ſub quibuſdam pœnis decernit.

De materia appellationis huiuſmodi alias declarationes habes infra per Leonem X. conſt. 10. & per Gregorium XIII. conſt. 1. & in decreto Sacræ Congregationis Regularium quod poſt conſt. Sixti V. ſimul cum nonnullis alijs eiuſdem Congregationis decretis impreſſum exiſtit.

Dilecto filio Thomæ de Vio Caietano Magiſtro Generali Ordinis Prædicatorum.

IVLIVS Papa II. Dilecti fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Expoſuiſti nobis, quòd in ordine prædicatorum tuæ curæ commiſſo, quandoque pars turbatur, & regularis vita impeditur, ob appellationes ab abſolutione ab officijs, vel exemptione à iuriſdictione priorum prouincialium. Quodque prouidere dignaremur de benignitate Apoſtolica humiliter ſupplicaſti.

¶ Nos attendentes quòd non ſolum a religionis iugo, communi ratione, ſed dicti ordinis perpetuis ſtatutis appellationes diſſonant, tuis in hac parte ſupplicationibus inclinati, authoritate Apoſtolica tenore præſentium ſtatuimus, vt ſi quis frater dicti ordinis, aut ſoror ſub cura, & habitu eiuſdem ob abſolutionem ab officio prioratus prouincialis, vel conuentualis, ſeu monaſterijs, à quocumque ſuperiore dicti ordinis habente poteſtatem abſolutionem huiuſmodi faciendi, factam vel faciendam appellauerit, etiam prætextu grauaminis, aut appellationi huiuſmodi quocunque nomine interpoſitæ inhæſerit, ſit ipſo facto, abſque alia declaratione abſolutus, aut abſoluta ab huiuſmodi officio, pro quo appellatum eſt.

¶ Pro augmento vitę regularis, volumus, & declaramus Quòd magiſter generalis pro tempore, poſſit in fauorem regularis vitæ, eximere non ſolum conuentus fratrum à cura, & iuriſdictione, priorum prouincialium, ſed etiam monaſteria ſororum ſub cura & habitu, eiuſdem ordinis, & collegia, ac perſonas quaſcunque tertij habitus, quamuis ſecundum conſtitutiones dicti ordinis, tam fratrum, quàm ſororum, & ſtatuta, ac priuilegia Apoſtolica, fundationesque monaſteriorum nonnullorum ſpecialiter cautum ſit, vt Prouincialibus ſubſint.

¶ Statuimus Nihilominus, & decernimus omnes appellationes ab exemptionibus huiuſmodi interponendas, nullius eſſe roboris in contrarium facien. Conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis dicti ordinis, iuramento, vel quauis alia firmitate roboratis conſuetudinibus, priuilegijs in ſpetie, vel in genere, quibuſuis, quauis authoritate conceſſis, & in poſterum concedendis, cum clauſulis derogatorijs, & derogatoriarum derogatorijs fortioribus, & inſolitis, etiam ſi de eis, eorumque tenoribus ſpecialis indiuidua, & expreſſa de verbo ad verbum, & non per clauſulas id importantes, eſſet mentio habenda, alijsque non obſtantibus quibuſcunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 24. Nouembris 1511. Pontificatus noſtri anno octauo.

VII.

CONCEDIT GENERALI ORDINIS Minimorum quod poſſit cum ſuis fratribus diſpenſare, vt per eos in vnaquaque Miſſa nouem ſeu ſeptem collectę recitare pro tot idem integralibus Miſſis valeant, ac ſuffragentur.

Similem, & ampliorem conceſſionem habes infra per Leonem decimum Conſt. 7 & Conſt. 8

Dilecto filio Fratri Franciſco Binet ordinis Minimorum Correctori Generali..

IVLIVS Papa II. dilecte fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Sacer ordo per quondam Franciſcum de Paula, exemplaris vitę religioſum inſtitutus, & per nos approbatus, & per quem Eccleſiam Dei multiplicibus ſplendoribus illuſtrari ſperamus, à nobis, & ſede Apoſtolica promeretur, vt illius quieti, & corroborationi, vigili cura intendamus. Cum itaque ſuperiori anno prædictus Franciſcus, qui dicti ordinis corrector per ſedem prædictam deputatus fuerit, ad meliorem vitam à domino conuocatus, in Gallia fuiſſet vita functus. Nos cupientes dicti ordini opportunè prouideri, generale cap. fratrum dicti ordinis in alma vrbe noſtra, in domo San. Trinit. dicti ordinis celebrari, in hibíque correctorem generalē eligi iuſſimus, atq; mandauimus, ac pro eiuſdem ordinis directione, illi dilectum filium noſtrum Marcum tituli Sanctæ Mariæ Tranſtiberim presbyterum Cardinalem Senogallien. noſtro, & dictæ ſedis nomine pręſidere voluimus. Cùm autem in capitulo huiuſmodi (Spiritu Sancti gratia cooperante) via ſcrutinij in Generalem correctorem electus, ac ibidem publica electione, in qua conſenſerunt capitulantes fratres diuerſarum regionum in huiuſmodi electione voces habentes, ipſorumque nominibus alta, & intelligibili voce perlectis, & alijs ad huiuſmodi electionē neceſſarijs inibi iuridicè peracti, a prædicto Marco Car. auth. noſtra, licet plurimum renitens, confirmatus, & ad officium huiuſmodi ſuſcipiendum in virtute Spiritus Sancti, & ad Sanctæ obedientiæ meritum aſtrictus, & coram nobis, ac prędicto Marco, ac dilecto etiam filio noſtro Roberto tituli S. Anaſtaſiæ, officium generalatus huiuſmodi ſpontè, & liberè reſignaſti, quā renunciationem tuam admittere recuſauimus, tibique vt officium, huiuſmodi, & triennium pro quo electus fueras, diligenter exerceres, mandauimus in generalem confirmatus fuiſti. ¶ Et ſicut nobis nuper exponi feciſti, dubitas propter eiuſdem ordinis, regulam nouiſſimè per nos approbatam, & confirmatam, & alia in huiuſmodi, tui generalatus officio nouo, ac vniuerſali viſitatione, quam per vniuerſum ordinem huiuſmodi perficere (cum Dei gratia) ſperas, tam a tuis, quàm alijs plurimis aliorum ordinum religioſis, plura, variaque impedimenta tibi afferri, propter quæ negotijs dicti ordinis tui opportunè prouidere poſſe non confidis, niſi authoritas noſtra tibi ſuffragetur. ¶ Nos itaque tuis in hac parte ſupplicationibus inclinati, quòd ſuper omnes, & ſingulos ordinis minimorum huiuſmodi pro tempore vbilibet exiſtentes fratres, cuiuſcunque etiam ſtatus, conditionis, & gradus exiſtant, author, noſtra plenariam, & omnimodam poteſtatem, facultatem, & iuriſdictionem quibuſcunque Generalibus Correctoribus tui ordinis per priuilegia Apoſtolica conceſſam, & nuper per nos, in eorundem Marci; & Roberti Cardinalium præſentia, tibi viuæ vocis oraculo de nouo attributam, & etiam concesſam, etiam in vtroque foro liberè exercere, ipſique dicti ordinis minimorum fratres tam prælati, quàm alij inferiores vbilibet exiſtentes, quacunque etiam Apoſtolica auctoritate muniti, tibi tanquam verò, legitimo, & immediato Pręlato, & Generali correctori dicti ordinis Minimorum per nos, vt præfertur, confirmato, & ſubſtitutis ſeu deputatis per tuas patentes litteras, tuiſque mandatis, & regulæ prædicti ordinis tui

non

non contrarijs, humiliter, & cum effectu parere, ac obedire, ac prædictam regulam per nos approbatam, & confirmatam, cum omnibus circam illam per nos declaratis, autho. noſtra à te reuerenter ſuſcipere teneantur. ¶ Et cum vita ordinis minimorum huiuſmodi. Sit cœteris aliorum religioſorum arctior, & ſtrictior, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna mandamus, quòd tam recipientes, quàm recepti, & concedentes, ipſo facto incurrere debeant.

¶ Quòd fratres ipſi, ad nullum alium quantumlibet etiam priuilegiatum ordinem prætextu quorumcunque priuilegiorum, cuicumque alteri ordini, etiam ſub quacumq; verborum forma quolibet conceſſorum, abſque noſtra, & tua, aut generalis correctoris pro tempore exiſtentis licentia ſpeciali tranſire poſſint. ¶ Nec eiuſdem ordinis minimorum domos, vel bona quæcunque ad Eccleſias prædicti tui ordinis quomodolibet pertinentia, alijs quibuſcunque perſonis Sæcularibus, Regularibus, Eccleſiaſticis, de ordine minimorum huiuſmodi, nō exiſtentibus, concedere audeant, vel præſumant. ¶ Et quòd fratres contrafacientes, author. noſtra prædicta (quoties opus fuerit) excommunicare, nec non iteratis vicibus aggrauare, necnon per alias cenſuras, Eccleſiaſticas, & alia iuris remedia compeſcere, & ad ordinem minimorum reducere, reuocare, & recuperare ſeu reduci, & reuocari facere, & cum eiſdem fratribus ordinis minimorum huiuſmodi eadem actor. diſpenſare ipſoque, & ipſorum quemlibet, punire, ac corrigere, abſoluere, & abſolutionem huiuſmodi etiam alijs demandare. ¶ Et ſi in huiuſmodi, viſitatione tua, uel alias, in aliquibus domibus, & locis dicti ordinis minimorum tam pro Eccleſiarum fabricis, quàm alijs fratrum neceſſitatis, miſſarum multitudinem copioſam inuenires, & cognoſceres quòd illę per fratres domorum, & locorum huiuſmodi in Eccleſijs illorum, iuxta obligationem per eoſdem fratres factam, aut relinquentium ordinationem celebrari non poſſint, prout in Parienſibus, & Iannen. domibus per illarum fratres eſſe cognouiſti, vt eum fratribus domorum, & locorum huiuſmodi; nunc, & pro tempore ibidem degentibus, & eorum quomodolibet diſpenſare poſſis, & quòd diſpenſatio ſuper his per te facienda, a nobis facta cenſeatur, eiſdemque fratribus, vt nouem collectas per eos, ſen eorum quomolibet in vnaquaque miſſa recitare pro nouem miſſis, ac ſeptem collectas, pro ſeptem miſſis, ſicque de alijs deſcendendo, ſeu citra dictum numerum, cum omnium, & ſingularum domorum, & locorum huiuſmodi, fratrum, ac etiam totius ordinis minimorum huiuſmodi ſuffragiorum, orationum, ſacrificiorum, ieiuniorum, vigiliarum, diſciplinarum, & aliorum quorumcumq; bonorum Generalitate ſingulis eiuſdem ordinis benefactoribus, & benefactricibus qui miſſas ipſas in Eccleſijs domorum, & locorum huiuſmodi, recitandas dederint, adeò plenè, & integrè valeant, & ſufficiant, ac ſi miſſę huiuſmodi, pro eis, & eorum quolibet iuxtā (piam eorum deuotionem, & intenſionem) particulariter recitarentur, & particulariter recitare forent, licentiam concedimus. ¶ Necnon omnès, & ſingulas, ordini minimorū huiuſmodi, & eius perſonis per nos, & prædeceſſores noſtros; ſen ſedem prędictam, & eius legatas tàm S. Franc. de Paula, quàm alijs quibuſcumque eiuſdem ordinis minimorum domibus tam generaliter quàm particulariter ſub quacumque verborum formas etiam ſtationum vrbis, & aliarum Eccleſiarum eiuſdem, indulgentias quaſcumque, iuxta priuilegiorum eiuſdem ordinis minimorum formam, & tenorem, & hactenus quomodolibet conceſſas in viridi obſeruantia exiſtentes, de nouo de ſpeciali gratia concedimus, non obſtantibus pręmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis; necnō quibus vis reuocationibus per nos vel alias, etiam ſub quactumque verborum ſerie factis, & in poſterum faciendis, ac ſtatutis, & conſtitutionibus dictorum ordinum iuramento, confirmatione, Apoſtolica vel quauis firmitate alia roboratis, cœteriſque contratijs quibuſcunq; volumus inſuper ꝙ transumptis ſupra præſentibus pro tēpore factis, & ſigillo alicuius pręlati Eccleſiaſtici munitis, & manu alicuius notarij publici ſubſcriptis, & ſignatis, tam in iudicio, & extra illis fides adhibeatur, quanta adhiberetur, ſi ipſe originales litteræ forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ, Apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris. Die 27. Martij 1508. Pontificatus noſtri anno quinto.

DECLA-

VIII.

DECLARAT QVOMODO PRIVILEGIORVM communicatio inter Prędicatorum, & Minorum Ordines vniuerſaliter facta ſit intelligenda.

Venerabilibus fratribus Salamantino Paſcen, & Cordubeñ. Epiſcopis, & eorum cuilibet.

IVLIVS II. Venerabiles fratres ſalutem & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Alias ad ſupplicationem cariſſimi in Chriſto fili noſtri Ferdinandi Regis, & infra. Quòdque in prædicta priuilegiorum, gratiarum, & indultorum præfatorum communicatione, tam vniuerſaliter per prædeceſſores noſtros toti ordini minorum, quàm etiam per nos particulariter prædictorum regnorum fratribus facta, eaque quo ad abſolutionem, diſpenſationem, vel alias ad priorem generalem, ſeu Magiſtrum ordinis prędicatorum ſpectari ad miniſtrum, vel Vicarium generalem fratrum minorum pertineant, & ea quæ ad priores conuentuales, id eſt prælatos ſingularum domorum ordinis prædicatorum, & eorum Vicarios ſimiliter ſpectant, ad guardianos, & eorum Vicarios ordinis Minorum, & ea quæ ad priores, ſeu Vicarios, vel ſubpriores Prouinciales, id eſt prælatos, qui medij ſunt, quocunque nomine cenſeantur, & vocentur, inter dictum generalem, ſeu magiſtrum ordinis, & priores conuentuales, eorumque Vicarios ſimili modo ſpectant ad miniſtros, & Vicarios prouinciales, ac cuſtodes, qui etiam medij ſunt inter miniſtrum, & Vicarium generalem, & guardianos eorumque Vicarios, & ſimiliter pertineant, & ſicut de poteſtate prælatorum, ſcilicet de prælatis ad prælatos dictum eſt, ita de congregationibus vnius ad congregationes alterius ordinis, & de fratribus priuatis, id eſt ſine prælatura, ad fratres priuatos, & de feſtiuitatibus, ad feſtiuitates in his caſibus, in quibus congregationibus, vel fratribus priuatis, aut feſtiuiratibus vnius ordinis aliquid conceditur, congregationibus fratribus priuatis, ac feſtiuitatibus alterius ordinis, nunc, & pro tempore reſpectiuè conceſſa intelligantur. Ita quod ea quæ in honorem Sanctorum Dominici, Petri martiris, Thomæ de Aquino, Catherina de Senis, fratribus, vel locis prædicatorum ſunt conceſſa, omnia illa fratribus minoribus præfatis, eorumque locis, in feſtiuitatibus Sanctorum Franciſci, Antonij, Ludouici, Bernardini, Bonauenturæ, quinque martyrum dicti ordinis, qui apud Marrochium, Martyrij coronam adepti ſunt, & Sanctæ Claræ, & in aliis feſtiuitatibus dicti ordinis Minorum, licet ſint in minori numero, quam feſta ipſorum fratrum Prædicatorum ſint, intelligantur conceſſa, ad tollendum quamcunque hæſitationem, & inde fortè ortum ſcrupulum auctoritate. & tenore præfatis declaramus. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die prima Iunij 1509. Pontifici noſtri anno ſexto.

LEO DECIMVS.

Ioannes Medices Florentinus, literis apprimè eruditus, Ætate iuuenis, ſed moribus, & doctrina vere ſenex, & Grauis, Cardinalium Collegio ſub Innocentio viij. cooptatur, deinde in Concilio Lateranenſi annos fermè xxxvij. natus Anno Domini 1513. Sabb. Calen. Aprilis per Cardinalem Oſtienſem in Præsbyterum, & Epiſcopum prius conſecratus ſummus Pōtifex Romæ coronatus fuit, ſacros Mendicantium ordines deuotionis affectu æquè proſecutus eſt, illosq; diuerſis priuilegiis decorauit, & præſertim Sacram ordinis Camaldulen. Congregationem, quam etiam ſpecialiter dilexit ad plurimorum ſuorum Monaſteriorum, beneficiorum, locorūq; primæua iura, a quibus temporum, & hominum iniuria ceciderat, magna ex parte reſtituit, atque redintegrauit, ac D. Brunum Alemānum Ordinis Carthuſienſium, necnon D. Franciſcum à Paula Calabrum Ordinis Minimorum fundatores in Cœleſti Hyeruſalem inter Beatorum choros iam receptos ęternæq; gloriæ condonatos Sanctorum Confeſſorum Cathalogo adſcribendos, fore ſolemniter declarauit. Obijt apud Villam Mantianam Dioceſ. Portuēn. Calen. Decembris 1521. cuius cadauer Romæ delatum in Baſilica S. Petri primò, & deinde in Eccleſia Sanctæ Mariæ ſupra Mineruam conditum fuit.

L

Moderatio priuilegiorum, & exemptionum Ordinum Mendicantium, & aliorum Religioſorum, in Generali Concilio Lateranenſi ædita.

LEO Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Sacro approbante Concilio. ¶ Dum intra mentis arcana reuoluimus, & diligenti conſideratione penſamus, operoſa ſolicitudinis ſtudia, continuoſque labores pro diuini nominis gloria, exaltatione Catholicæ Fidei, Eccleſiæ vnitare ſeruanda, & inſtitutione, ac ſalute fidelium animarum per Coepiſcopos, eorumque ſuperiores, in diuerſis orbis partibus ad regimen ſuarum Eccleſiarum à ſede Apoſtolica conſtitutos, necnon fratres diuerſorum ordinum præſertim mendicantium, indefeſſe, & indeſinenter impenſos, tanta ex eorum in vinea domini fructuoſis operibus, & opportune ac laudabiliter geſtis, cordi noſtro prouenit ſatisfactio, ve iis, quæ ad pacem, & quietem inter eos conſeruandam conducere cognoſcimus, omni ſtudio intendamus. Nouimus enim Epiſcopos ipſos in partem ſolicitudinis noſtræ aſſumptos fuiſſe, quorum honor, & ſublimitas (teſtante Ambroſio)

nullis

nullis poteſt comparationibus adæquari. Religioſos etiam in agro dominico pro Chriſtianę religionis defenſione, ampliatione complura feciſſe, ac vberes fructus proruliſſe, & in dies ſingulos proferre, ita vt eorundem Epiſcoporum, ac Religioſorum bonis operibus, orthodoxam fidem in crementa ſumpſiſſe,& per orbem terrarum vndiq; dilatatam fuiſſe, fidelium nullus ignoret. Et ſicut ipſi ſepe nůmero vigilantiſsima, & ſolerti cura ſchiſmata in Dei Eccleſia extinguere, & Eccleſię vnitatem reddere, & vt eidem Eccleſiæ pacis tranquillitas daretur, innumeros labores ſubire non dubitaruut, ita qnoque par eſt, eos inter ſe noſtris prouiſionibus pacis vinculo, ac fraterna charitate, & vnirate coniungi, vt eorum concordi doctrina,& mutuis operibus, vberiores in Eccleſia Dei frnctus proueniant. Sanè cupientes, vt iura ſpiritualia quæ ad Dei laudem, & Chriſtifidelium animarum ſalutem pertinent, & quorum exercitium præfatis Epiſcopis, & eorum ſuperioribus in ſuis dioceſibus, (cum ipſi in partem ſolicitudinis, vt pręfertur aſſumpti, ac dioceſes diſtinctæ, & cuilibet eorumdem Epiſcoporum aſsignatę fuerunt) commiſſum extitit, per ipſos Epiſcopos exerceantur, & ius illa liberè exercendi quantum fieri poteſt eis illeſum præſeruetur, & ſi aliqua dictis Fratribus mendicantibus in eorumdem Epiſcoporum læſionem per Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros,& Sedem Apoſtolicam conceſſa fuerint, conceſsiones huiuſmodi eiſdem Religioſis factas in ſubſequentibus duximus moderandas, vt ipſi fratres potius ab eiſdem Epiſcopis omni cum Charitate fouerentur, quam aliquo modo moleſtentur, & inquietentur. Vna enim eſt regularium, Secularium, Prælatorum,& ſubditorum, exemptorum, & non exemptorum vniuerſalis Eccleſia, extra quam nullus omnino ſaluatur. Eorumque omnium vnus Dominus, vna fides, & propterea decet eos qui eiuſdem ſint corporis, vnius etiam eſſe uoluntatis, & ſicut fratres nexu inuicem charitatis aſtricti ſunt, ſic non conuenit alterum in alterius iniuriam, ſeu iacturam proſilire, dicenre ſaluatore. Hoc eſt præceptum meum, vt diligatis inuicem ſicut dilexi vos. Ad conſeruandam igitur inter Epiſcopos, & eorum ſuperiores, ac pręlatos, & fratres huiuſmodi mutuam charitatem,& beneuolentiam, diuini quoque cultus augmenrum pacemque, & tranquillitatem vniuerſalis Eccleſiæ ſtatus, quod ita demum fieri poſſe cognoſcimus ſi vnicuique (quantum fieri poteſt) ſua iuriſdictio conſeruetur, Sacro approbante Concilio ſtatuimus,& ordinamus, quòd Epiſcopi, & eorum ſuperiores, & alij prælati præfati, parrochiales Eccleſias ad eoſdem fratres ratione locorum ſuorum legittime ſpectantes, quo ad ea quæ ad parrochianorum curam, & ſacramentorum conſeruationem adminiſtrationemque pertinent (ſine tamen viſitatorum inſolito grauamine, vel impenſa) viſitare, & illarum curam gerentes, & circa illam delinquentes (ſi religioſi fuerint) iuxta ipſius ordinis regularia inſtituta, intra ſepta regularis loci. ſeculares vero presbyteros, & fratres huiuſmodi beneficia obtinentes, libere tanquam ſuæ iuriſdictioni ſubiectos punire. Ac tam pręlati quam presbyteri ſœculares qui vinculo excommunicationis ligati non fuerint, miſſas in Eccleſijs domorum eorumdem deuotionis cauſa celebrare volentes, celebrare poſſint. Ipſiq; fratres tales celebrare volentes libenter recipere debent. Ac ab eiſdem prælatis ad proceſſiones ſollennes pro tempore faciendas requiſiti (dummodo eorum loca ſuburbana vltra vnum miliare à ciuitatibus reſpectiuè non ſint remota) accedere. Necnon ſuperiores eorumdem fratrum, fratres quos ad audiendas confeſſiones ſubditorum eorumdem Prælatorum pro tempore elegerint, eiſdem prælatis perſonaliter exhibere, ac præſentare (ſi eos ſibi exhiberi,& præſentari poterint) alioquin eorum Vicarijs (dúmodo ad pręlatos vltra duas dietas accedere non cogantur (omnino teneantur. Poſſintque illi per eoſdem Epiſcopos,& prælatos ſuper ſufficienti litteratura,& aliqua (ſaltē huiuſmodi ſacramenti peritia dumtaxat) examinari, talibusq; preſentatis,& admiſſis, vel etiam indebite recuſatis confitenres, conſtitutioni quę incipit Omnis vtriuſque ſexus (quo ad confeſſionem dumtaxat) ſatisfeciſſe cenſeantur. Ipſiq; fratres etiam forenſium confeſſiones audire valeant. Laicos autem, & Clericos ſeculares à ſententijs ab homine latis nullatenus abſoluere poſſint. Euchariſtiæ verò, & extremæ vnctionis aliaque Eccleſiaſtica ſacramenta illis quorum etiam infirmorum, ac decedentium confeſſiones audierint, dicentibus proprium ſacerdotem illa ſibi dare denegaſſe dare nequeant, niſi denegatio ſine legittima cauſa facta, vicinorum teſtimonio probata, aut requiſitio coram notario publico facta doceretur. Eorumdem vero fratrum obſequio

inſiſtentibus ſacramenta huiuſmodi nullatenus miniſtrare valeant, niſi illorum durante obſequio. Facta autem, & conuentiones inter eoſdem fratres, & Prælatos, atque curatos pro tempore inita valeant, niſi per ſubſequutum capitulum proximum generale, vel prouinciale refutata, & per eos refutatio huiuſmodi intimata debito tempore fuerit. Parrochias autem cum Cruce ad leuanda funera eorum qui apud Eccleſias domorum, & locorum eorumdem ſuam elegerint ſepulturam intrare nõ poſſint, niſi prius præmonito, & requiſito, ac recuſante parrochiano presbyrero, & tunc ſine eius, ac ordinarij pręiudicio (niſi eiſdem fratribus ſuper hoc antiqua conſuetudo quæ ſit in viridi obſeruantia, & cum pacifica poſſeſſione ſuffragetur). Volentes quoque ſepeliri in habitu eorumdem fratrum in clauſtro non degentes, ſed in proprijs domibus habitantes, in eorum vltima voluntate ſepulturam ſibi liberè eligere posſint. Quodq; fratres ipſi ad ordines promouendi, per ordinarios de grammatica, & ſufficientia examinari, & dummo competenter reſpondeant, per eoſdem ordinarios liberè admitti. Ac nullatenus in eorum Eccleſijs ſeu domibus, aut alijs eorum locis ab alio quam à dioceſano Epiſcopo, niſi prius ipſo Dioceſano Epiſcopo, vel eius Vicario ſuper hoc cum debita inſtantia requiſito, & abſque rationabili cauſa contradicente, vel eo a dioceſi abſente, ad dictos ordines promoueri debeant. Nec ab alieno Epiſcopo conſecrationem Eccleſiæ, vel Altaris, aut cimiterij benedictionem petere, ſeu in Eccleſijs per eos pro tempore edificandis primum lapidem per alienum Epiſcopum poni facere posſint, niſi vbi ordinarius bis, aut ter cum debitis reuerentia, & inſtantia requiſitus, ſine legitima cauſa recuſauerit. Et abſque curatorum conſenſu ſponſum, & ſponſam benedicere nequeant. Et vt debitus honor matrici Eccleſiæ reddatur, tam ipſi fratres quam alij clerici ſeculares, etiam ſuper hoc Apoſtolicæ Sedis priuilegio muniti, die Sabbati maioris ebdomadæ antequam campana Cathedralis, vel matricis Eccleſiæ pulſauerit, campanas in Eccleſijs ſuis pulſare minimè posſint. Contra facientes pœnam centum ducatorum incurrant. Cenſuras autem per eoſdem ordinarios latas, & promulgatas, ac in matrici Eccleſia ciuitatum, necnon in collegiatis, & parrochialibus Eccleſijs caſtrorum, & oppidorum reſpectiuè ſolemniter publicatas, quando ſuper hoc ab eiſdem ordinarijs requiſiti fuerint, in Eccleſijs domorum ſuarum publicare, ac ſeruare. Et vt animarum vtriuſque ſexus Chriſtifidelium ſaluti vberius conſulatur, illos quorum confesſiones pro tempore audierint cuiuſcunque ſtatus, & conditionis fuerint, ad ſoluendum decimas, ſiue aliam bonorum ſiue fructuum quotam, in locis in quibus decimæ ipſę, aut ſimilia ſolui conſueuerunt, etiam ſub onere conſcientiarum ſuarum munere, & hortari, ipſiſque etiam illas ſoluere recuſantibus abſolutionem denegare, & ſuper hoc requiſiti, id populo etiam publicè prædicare, & perſuadere teneantur. Conſeruatores autem eiſdem fratribus pro tempore à Sede Apoſtolica deputandi, doctrina, & probitate præſtantes, & in Eccleſiaſtica dignitate conſtituti eſſe debeant, & coram eis per eoſdem fratres quibus dati fuerint, vltra duas dietas à loco ſuæ ſolitæ habitationis nullus trahi posſit. Priuilegijs ſuper hoc alias eis cõcesſis nullatenus ſuffragantibus. Excõmunicati quoq; ordinẽ mendicantiũ profiteri volentes, vbi de intereſſe tertij agetur abſolui non posſint, niſi pręuia ſatisfactione. Procuratores quoque, & negociorum geſtores ac operarij eorumdem fratrum ſeruitijs inſiſtentes, ſententijs excommunicationis promulgatis illaqueati ſint, & eſſe cenſeantur, ſi illis cauſam dederint, aut dantibus, conſilium, auxilium, vel fauorem præſtiterint. Fratres autem, & ſorores tertij ordinis, necnon mantellati, corrigiari, pizocharæ, cordellati, & alij quocunque nomine nuncupati in proprijs domibus habitantes, ſepulturam vbi voluerint eligere valeant, ſed die Paſcatis tantum Euchariſtiam, nec non extremam vnctionem cæteraque Eccleſiaſtica Sacramenta (pœnitentiæ Sacramento dumtaxat excepto) a proprio ſacerdote recipere, & ad onera quę laicis incumbunt perferenda, teneantur, ac in foro ſęculari coram iudicibus ſęcularibus conueniri posſint. Et ne cenſura vileſcat Eccleſiaſtica, & minoris authoritatis interdicti ſententia reputetur, ijdem dicti tertij ordinis ad diuina audienda in Eccleſijs ſuorum ordinum tempore interdicti nullatenus admittantur, ſi cauſam dederint interdicto, vel cauſam ipſam nutriant ſeu foueant, aut dantibus, auxilium, conſilium, vel fauorem quoquo modo præſtiterint. Collegialiter aut viuentes, ſeu cum Clauſtralibus habitantes, ac mulieres virginalem, ſeu celibem, aut caſtam vidualem expreſſo voto, & ſub dicto habitu vitam ducentes, priuilegijs quibus fratres ordinis cuius

tertiæ

tertiæ regulæ habitum geſtant gaudere debeant. Omnia etiam ſingula ſupradicta ad reliquos religioſos ordinum quorumcumque extendi, & per eos etiam ſeruari debere volumus atque decernimus. (Saluis tamen in reliquis deſuper non expreſſis, tàm Epiſcoporum quàm fratrum, & aliorum religioſorum prædictorum iuribus, quibus per præmiſſa in aliquo præiudicare ſeu quicquam innouare non intendimus. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis ac ſtatuti, & conſuetudinibus dictorum ordinum iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis, firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, & indultis, ac literis Apoſtolicis contra præmiſſa, ſeu aliquod præmiſſorum eiſdem ordinibus conceſsis, etiam in Mari magno contentis, qui bus etiam ſi ad illorum derogationem de eis eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per generales clauſulas id importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſsio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ſeruanda eſſet, illorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, ſpecialiter, & expreſsè derogamus. Cœteriſque contrarijs quibuſcunque. Decernentes ex nunc irritum, & inane ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis authoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Eoſdem in ſuper fratres in virtute ſanctæ obedientiæ monemus, vt eoſdem Epiſcopos loco ſanctorum Apoſtolorum ſubrogatos pro debita, & noſtra, ac Apoſtolicæ Sedis reuerentia, congruo honore, & conuenienti obſeruantia venerentur. Ipſos quoque Epiſcopos hortamur, ac per viſcera miſericordiæ Dei noſtri requirimus, vt fratres ipſos affectu beniuolo proſequentes, charitatiue tractent, ac benignè foueant, ſeque illis minimè difficiles, aut duros, vel moroſos, ſed potius faciles, mites, propitios, piaque munificentia liberales exhibeant, ac in omnibus prædictis tanquam in agro Dominico cooperatores, eorumque laborum participes, prompta benignitate recipiant. Eorumque iura cum omni charitate cuſtodiant, atq; defendant, vt tam Epiſcopi quam fratres præfati quorum opera velut lucernæ ardentes ſupra montem poſita omnibus Chriſti fidelibus lumen præbere debent, ad Dei laudem, fidei Catholicę exaltationem, populorumque ſalutem de virtute in virtutem proficiant, ac exinde à largiſſimo bonorum omnium retributore domino perhennis vitæ præmium conſequi mereantur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum ſtatuti, ordinationis, voluntatis, derogationis decreti, monitionis, exhortationis, & requiſitionis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ in publica Seſſione in Lateranen. Sacroſancta Baſilica ſolemniter celebrata. Anno incarnationis Dominicæ M. D. XVI. decimanona Decembris. Pontificatus noſtri anno quarto.

II.

DECLARAT VOTUM TERTII HABITUS cuiuſcumque Ordinis fratrum, & ſororum ſimplicem eſſe, illosq́; , ac illas priuilegijs, & immunitatibus, quibus fratres Ordinis cuius Tertiæ Regulæ habitum geſtant fruuntur, etiam in proprijs domibus ſeorſum habitantes vti, & frui debere decernit, non obſtante eiuſdem Concilij Lateran. moderatione.

LEO Papa decimus. Ad futuram rei memoriam. ¶ Nuper in ſacro Lateranenſi Concilio in reformatione priuilegiorum religioſis conceſſorum, inter alia ſtatuimus quòd fratres, & ſorores tertij ordinis necnon mãtellati, corrigiati, pizochare, cordellati, & alij quocunque nomine nuncupati in proprijs domibus habitantes, ſepulturam vbi voluerint, eligere valeant, ſed die paſchatis tantum Euchariſtiam, ac extremam vnctionem cæteraque Eccleſiaſtica ſacramenta (pœnitentiæ ſacramento dumtaxat excepto) à proprio ſacerdote recipere, & ad onera quæ laicis incumbunt perferenda teneantur. Et ne cenſura vileſcat Eccleſiaſtica, & minoris autoritatis interdicti ſententia reputetur, ijdem dicti tertij ordinis ad diuina audienda nullatenus admittantur ſi cauſam dederint interdicto, vel ipſam cauſam nutriant, aut foueant, aut dantibus auxilium conſilium, vel fauorem quoquomodo præſtiterint. Collegialiter vero viuentes ſeu cum clauſtralibus habitantes, ac mulieres virginalem ſeu cœlibem, aut caſtam vidualem, expreſſo voto, & ſub dicto habitu vitam ducentes, priuilegijs quibus fratres ordinis cuius tertiæ regulæ habitum geſtant, gaudere debeãt, prout in conſtitutione dicti Lateranenſis Concilij eodem approbante Concilio de ſuper edita plenius continetur. Cum autem ſicut accepimus à quibuſdam nimium curioſis vertatur in dubium, an votum prędictum de voto ſolemni religionis intelligatur, cum illud tria ſubſtantialia comprehendat, obedientiam ſcilicet paupertatem, & caſtitatem, & circa dictas mulieres virginalem ſeu caſtam vidualem vitam ducentes, de virginitate, & caſtitate tantum modo mentio fiat. Nos ad tollendum omne dubium, motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, àc de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, harum ſerie decernimus, & declaramus, quòd in præmiſſis, de voto ſolemni religionis minimè intelligi debeat, ita vt mulieres virginalem, aut celibem uitam ſimpliciter uiuentes, etiã in conſanguineorum, & affinium ſuorum, aut proprijs domibus, uel ſeorſum habitantes; priuilegijs, & immunitatibus prædictis in omnibus, & per omnia frui, & gaudere debeant. Non obſtantibus omnibus illis, quæ in dicta conſtitutione noſtra uoluimus non obſtare. Cæteriſque contrarijs quibuſcumq;

Datum Romæ ſub annulo Piſcatoris, die prima Martij. M.D. XVIII. Pont. noſtri anno quinto.

DE

III.

DE VNIONE FRATRVM ORDINIS MINORVM de Obſeruantia, & Ordinis fratrum Minorum Conuentualium, Miniſtrorumque, & aliorum officialium electione, & officio.

LEO Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Omnipotens Deus cuius perfecta ſunt opera, qui cuncta ſapientiſſime condidit in numero pondere, & menſura, & cuius nutu omnia reguntur, Romanum Pontificem ſic Catholicæ præfecit Eccleſiæ, vt quæ diuino honori ſalutique fidelium cognouerit accommoda, non ſolum faciat, ſed quantum in ipſo fuerit aſpirante cœleſti gratia ad debite perfectionis perducat effectum. Sane diebus nouiſſimis cum generaliſſimum capitulum totius ordinis Beati Franciſci conuocari feciſſemus, illudque in domo de Ara cœli de vrbe dicti ordinis celebrari debere ordinauiſſemus pro vnione vniuerſali fratrum prædictorum ſub vno capite reformato, inter alia facienda pro votiua huiuſmodi vnione de venerabilium fratrum noſtrorum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalium, conſilio, & aſſenſu, necnon ad Regum & Principum Chriſtianorum humiles, & inſtantiſſimas preces auctoritate Apoſtolica Statuimus, & ordinauimus. Quod de cætero perpetuis futuris temporibus Miniſter generalis totius ordinis Sancti Franciſci, a ſolis, & de ſolis reformatis fratribus dicti ordinis viuentibus abſque priuilegiis bona temporalia concernentibus eligi debere. Cui omnes & ſinguli Fratres ſecundum regulam eiuſdem Beati Franciſci ſubiici, & obedire tenerentur. Et deinde fratres Conuentuales cum priuilegiis eis a Sede Apoſtolica conceſſis viuentes, ac redditus, & poſſeſſiones aliave bona temporalia ſecundum huiuſmodi priuilegia retinere volentes per alias noſtras litteras etiam ſtatuimus, & ordinamus, quod vnum ex eiſdem fratribus Conuentualibus vita vt moribus idoneum ſibi eligere poſſint, qui eorum Magiſter generalis appellaretur, & eorumdem fratrum Conuentualium ſub dictis priuilegiis viuentium, curam gerere, & electionis de ſe factæ confirmationem a dicto Miniſtro generali totius ordinis petere deberet, prout in literis prædictis plenius continetur. Cumque in capitulo generaliſſimo in dicta domo de Ara cœli, huiuſmodi nuper per fratres reformatos celebrato ibidem præſentibus auctoritate noſtra Protectore ipſius ordinis, & aliis duobus ex Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, ad id a nobis ſpecialiter deputatis, die ad hoc per nos aſſignata fratres ipſi vocem in electione Miniſtri Generalis huiuſmodi habentes, dilectum filium Chriſtophorũ de Forliuio, qui Vicarius Generalis fratrum Minorum de familia tunc fuerat, in Miniſtrum Generalem totius ordinis Sancti Frãciſci rite, & recte Fratres vero Conuentuales cum priuilegiis, vt præfertur viuentes in domo ſanctorum Apoſtolorum etiam de vrbe dicti ordinis ad id etiam legittime congregati dilectum filium Antonium Marcellum vita, & moribus idoneum in Magiſtrum Generalem fratrum Conuentualium huiuſmodi etiam elegiſſent, Nos cum audiuimus electiones de Miniſtro, & Magiſtro præfatis per eoſdem Fratres iuxta ordinationes noſtras prædictas ſpiritusſancto id operante ſumma cũ caritate, ac pace, & vnione, factas fuiſſe dictum Antonium in Magiſtrum fratrum Conuentualium electum coram nobis præſentem in domino benediximus, ac benedictionem noſtram huiuſmodi pro confirmatione quam a præfato Miniſtro Generali petere tenebatur, pro hac vice dumtaxat ſufficere voluimus, ac deſiderantes per eoſdem Chriſtophorum Miniſtrum, & Antonium Magiſtrum ſic electos, & eorum ſucceſſores fratres ſibi cõmiſſos ſub proſpero, & felici regimine gubernari, ac in pacifico, & in tranquillo ſtatu conſeruari poſſe cogitauimus tali modo prouidere, quod de cætero odor bonæ famæ eorumdem fratrum, apud omnes Chriſtifideles etiam Reges, & Principes religionis Chriſtianæ perpetuis futuris temporibus redoleat, & pax, & vnio plurimum ab omnibus deſiderata conſeruerur omniſque deſiderii occaſio, quæ humani generis procurante inimico exoriri poſſet, extinguatur & penitus tollatur aliqua per eoſdem Miniſtrum, & Magiſtrum alioſque ipſius ordinis profeſſores firmiter, & inuiolabiliter ſeruanda; Motu proprio & ex certa

ex certa noſtra ſcientia ac matura cum eiſdem Cardinalibus Præſidentibus deliberatione præhabita duximus ſtatuenda, videlicet quod præfati Antonij Magiſtri Generalis fratrum Conuentualium ſucceſſores ab eiſdem Fratribus Conuentualibus pro tempore electi confirmationem ab eodem Miniſtro Generali, & ſucceſſoribus ſuis Miniſtris Generalibus totius ordinis, quemadmodum Vicarij generales tunc de familia nuncupati petere tenebantur. Ac quòd Magiſter nunc, & pro tempore electus ad regimen fratrum Conuentualium Sancti Franciſci iuxta dictam noſtram ordinationem Magiſter Generalis fratrum Conuentualium imperpetuum appellari debeat. Quodque in ſingulis prouincijs deputati ad regimen fratrum Conuentualium de cætero Magiſtri Prouinciales Fratrum Conuentualium cum ſuis ſigillis vocari, & a Miniſtris Prouincialibus regularis obſeruantię in prouincijs iuxta morem dicti ordinis reſpectiuè pro tempore exiſtentibus confirmationem electionum de eis pro tempore factarum, eo modo quo Vicarij Prouinciales olim de familia nuncupati a tunc Miniſtris Prouinciarum fratrum Conuentualium petere tenebantur, etiam petere teneatur. Quodque tam Generalis, & Prouinciales Miniſtri præfati tam antequam poſt Generalis, & aliorum Magiſtrorum confirmationem huiuſmodi tam de Generali, & Prouincialibus quam aliis fratribus Conuentualibus huiuſmodi, & eorum, ac aliorum tertij ordinis Fratrum, & Sororum, nuncupatorum, qui eatenus ſub Miniſtro generali Conuentualium fuerant regimini nullatenus ſe intromittere, aut eos per ſe vel ſuos commiſſarios viſitare ſeu corrigere poſſint, nec aliquam iuriſdictionem ſeu ſuperioritates in ipſos exercere valeant præterquam cum ipſum Miniſtrum generalem pro tempore exiſtentem ad ipſorum fratrum Conuentualium domos, & loca declinare contigerit, quo caſu ipſe Miniſter eoſdem fratres Conuentuales paternè viſitare, ipſeque fratres Conuentuales eundem Miniſtrum Generalem tanquam totius dicti ordinis ſuperiorem omni cum caritate, & dilectione recipere debeant; dummodo idem Miniſter generalis nunc, & pro tempore exiſtens nihil iudicialiter circa ipſos fratres conuentuales, ac domos eorum, & loca, ac etiam Monaſteria Monialium ſub eorum cura degentium exerceat niſi eo modo, quo Miniſter generalis tunc fratrum conuentualium ſuper fratres de familia, & eorum domos, & loca, & Monaſteria Monialium tempore conuocationis dicti capituli Generaliſſimi exercebat, exercere poſſit. Et inſuper generali & prouincialibus Miniſtris pro tempore exiſtentibus ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna præcipimus, & mãdamus, ne directè, vel indirectè etiam fauore dominorum temporalium, Ciuitatum, & Vniuerſitatum, Oppidorum, Terrarum, & Villarum, ac perſonarum Eccleſiaſticarum, etiam Prælatorum quorumcumque, ſeu eorundem Cardinalium ſiue alio quæſito colore vel ingenio maliſioſe, quod domus, & loca fratrum Conuentualium, ſeu Monaſterio Monialium curæ Magiſtri generalis Conuentualium huiuſmodi ſubiecta, & quæ hactenus ſibi dicto miniſtro generali fratrum Conuentualium fuerant eis quoquomodo auferantur procurare præſumant. Et nihilominus quicquid in contrarium attentatum fuerit ſit eo ipſo irritum & inane. Domus autem, & loca, ac Monaſteria Monialium Magiſtro Generali fratrum conuentualium ea ſubiecta eſſe intelligi volumus, quę Apoſtolica vel alia auctoritate Miniſtro Generali ante celebrationem dicti capituli generaliſſimi proximè in dicta domo Ara cœli celebrari ſubiecta erant, & in quorum poſſeſſione ipſe tunc miniſter generalis Conuentualium exiſtebat, præſertim domus ſeu Conuentus Aſiſii, & Sancti Saluatoris de Vrbe, aliæque quamplures domus, ac multa Monaſteria Monialium quæ eidem Miniſtro Generali tunc immediatè ſubiecta erant, quæ omnia ex nunc Magiſtro generali Conuentualium immediatè ſubiecta perpetuò ſint, & eſſe cenſeantur, Exceptis domibus, & locis, ac monaſteriis monialium dictorum fratrum reformatorum per priores literas noſtras huiuſmodi nuper vnitis, quę Generali, & Prouincialibus Miniſtris in ſuis prouinciis reſpectiuè in omnibus ſubiecta remanere volumus. Statuimus etiam quòd ſi fratres Conuentuales quandoque ſe reformare voluerint, reformatio ipſa iuxta priuilegia Apoſtolica eis conceſſa per ſuos generalẽ & prouinciales Magiſtros dumtaxat fieri debeat, niſi vbi fratres alicuius domus ſeu cõuentus ad veram, & regularem obſeruantiam, & omnimodam generalis, & prouincialium Miniſtrorum obedientiam venire, & generali, ac aliis Miniſtris prefatis ſe ſubiicere volent. Quo caſu ſi fratres illarum domorum in quibus a decem vſque ad viginti tres in aliis vero domibus in quibus numerus a viginti vſque ad quemcumque numerum

fratrum

fratrum eorumdem Conuentualium fuerit, duæ tantum partes ſubiectioni, & ſubmiſſioni huiuſmodi conſenſerint, tunc Generalis, & alij prouinciales Miniſtri pro tempore exiſtentes domos fratrum ſubiectioni, & ſubmiſsioni huiuſmodi modo præmiſſo conſentientium quacumque contradictione non obſtante domos fratrum Conuentualium, & illarum frarres huiuſmodi liberè, & licitè recipere poſſint. Domos vero fratrum Conuentualium in quibus minor nnmerus quam denarius fuerit, ét de omnium fratrum Conuentualium earumdem domorum conſenſu nullatenus recipere valeant, ſed illę Generalis, & aliorum Prouincialium Magiſtrorum reformationi liberè dimittantur. Singulis vero fratribus Conuentualibus ad generalem, & Prouinciales miniſtros tranſire volentibus ab eorum ſuperiore prius petita licet non obtenta licentia liberam tranſeundi licentiam, & facultatem concedimus. Prætèrea volumus quod illi ex fratribus Conuentualibus qui de cætero vitam reformatam ſub Generalis ſub Prouincialium Magiſtrorum cura ducere voluerint, ſub eorum regimine permanere poſſint, dummodo aliquo ſigno notabili diſtinctiuo diſtinguantur, & diſcernantur ab illis qui vitam regularem ſub Generali ſeu Prouincialibus Miniſtris ducant, prout Generalis Miniſter, & Magiſter inter ſe conuenénerint bonis præfatorum domorum reformandorum immobilibus, & omnibus quorum fratres reformati non ſunt nec capaces eſſe volunt generali, & alijs prouincialibus Magiſtris ad eorum liberam diſpoſitionem libere remanentibus: Et ne inter reformatos, & conuentuales fratres præſatos ſuper præcedentia diſſenſio, & contentio oriri poſſit, volumus, & etiam ſtatuimus quòd inter eos talis òrdo ſeruetur. Videlicet quòd in proceſsionibus, & funeralibus, ac exequijs, necnon òmnibus alijs actibus publicis fratres Conuentuales fratribus regularis obſeruantiæ locum digniorem relinquere teneantur. Si tamen aliqui graduati ſeu antiqui Patres aut Guardiani domorum Conuentualium remanere vellent cum quibuſdam fratribus antiquioribus ſub Generali, & Pronincialibus Miniſtris viuentibus, tunc & in hoc caſu, vt euitetur, diſſenſio huiuſmodi, & perfecta vnio conſeruetur, ſimul incedere, ipſeque Conuentuales ſemper eorum crucem, & vexillum per eos deferri ſolitum deferre libere, & licite valeant. Poſtremo omnia, & ſingula priuilegia, & indulta dicto ordini tam per nos quam per alios quoſcumque Ròmanos Pontifices hactenus conceſſa eiſdem fratribus regularis obſeruantiæ, ac Conuentualibus (inquantum præmiſsis non ſint contraria) auctoritate, & tenore præſentium inuicem perpetuò communicamus, & ſuffragari volumus, eaque omnia etiam illis de nouo concedimus. Quocirca Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, necnon vniuerſis Patriarchis Archiepiſcopis, & Epiſcopis, & Eccleſiarum Pręlatis, ac quibuſcumque in indignitate Eccleſiaſtica conſtituiis perſonis per Apoſtolica ſcripta mandamus quatenus ipſi, & eorum ſinguli pręſentes noſtra literas, & in eis contenta quæcumque vbi & quando opus fuerit, ac quotiens pro parte Miniſtrorum, aut alicuius ipſorum ſuper hoc requiſiti ſuerint, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſsis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant eos præſentibus literis, ac omnibus, & ſingulis in eis contentis pacificè frui, & gaudere. Non permittentes eos deſuper inter ſe, ac etiam per quoſcunque alios quauis auctoritate, & poteſtate ſungentes quomodolibet indebite moleſtari, aut perturbari, Contradictores per cenſuras Eccleſiaſticas, & alia iuris opportuna remedia appellatione poſtpoſita compeſcendo, Inuocato etiam ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachii ſecularis. Non obſtantibus quibuſcunque literis Apoſtolicis, & indultis etiam ſacri Concilij Conſtantienſis dictæ religionis fratribus familijs congregationibus denominationibus, aut alicui eorum ſiue illarum auctoritatibus, & inſtitutoribus ſub quibuſuis verborum formis ſolemnitatibus, & clauſulis fortioribus, & inſolitis conceſsis, ſeu ſorſan iu futurum concedendis, quibus (etiam ſi ad illorum derogationem de illis eorumque totis tenoribus ſpecialis ſpecifica expreſſa indiuidua, ac de verbo ad verbum non autem per generales clauſulas id importātes mentio ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ſeruanda eſſet) illorum omnium tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, expreſſe derogamus, contrarijs quibuſcumque. Aut ſi miniſtris, & Magiſtris, ac fratribus præfatis, vel quibuſuis alijs communiter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſir ſede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi men-

tionem. Cæterum quia difficile foret præſentes literas ad quælibet loca vbi opus fuerit deferre, volumus & auctoritate Apoſtolica decernimus, quod Tranſumptis præſentium manu notarii publici ſignatis, & alicuius prælati Eccleſiaſtici ſigillo munitis ea prorſus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ adhiberetur ſi pręſentes originales literę eſſent exhibitę vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum præcepti, ſtatuti, communicationis, concluſionis, mandati, derogationis, voluntatis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ Apud Sanctum Petrum Anno incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo decimoſeptimo, pridie Idus Iunii. Pontificatus noſtri anno Quinto.

IIII.

STATVIT POENAS CONTRA contemnentes priuilegia fratrum, eorumq; bona, & iura occupantes.

Dilecto filio Priori Generali Ordinis Æremitarum Sancti Auguſtini.

LEO Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Dilecte fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Licet ſponte noſtra inclinati magnopere ſimus, vt quæ ad ordinum religioſorum decus vtilitatem, & ornamentum accommodata ſunt, libenter prompteque faciamus; tamen ſit animus noſter, voluntasque paratior, cum eorum, qui ipſis ordinibus profecti ſunt, virtute, ac diligentia ad bene religioſis conſulendum inuitamur. Quare cum te quem præter cæteras, & animi, & ingenij dotes, hoc etiam ſingulari dono decorauit Altiſſimus, vt eſſes ei in omni genere famulatus, & ad populum præceptis Euangelicis copioſiſſimè, atque ornatiſsimè exponendis maximo concurſu, & vtilitate fideliũ, & ad fratres tuos generali curæ totius ordinis integerrimè, ac ſumma cũ induſtria adminiſtranda aptiſſimus, & omnium commendatione maximè celebris, etiam videamus de ſalute, & tranquillitate gregis, & Ordinis tibi commiſſi ſollicitum: iuſtiſſimis tuis precibus, ac meritis adducti, libenter noſtræ, & apoſtolicæ autoritatis firmamentum ijs, quæ tibi per prædeceſſores noſtros conceſſa ſunt, adijcimus. Ac in primis quidem, vt obuiam eamus nonnullis, quos audiuimus tua, ſiue ordinis tui, vel loca, vel iura, vel fratres vexare, nec noſtris, prædeceſſorumuè noſtrorum Romanorum Pontificum ſcriptis, priuilegijsque, Ordini tuo conceſſis (vt meritò deberent) parere: quorum temeritatem, vel importunum auſum, vel retundendum, vel omnino comprimendum duximus. Quamobrem cum religioni tuæ Eremitarum Sancti Auguſtini multa tui cauſa conceſſerimus, vel confirmauerimus, ac optemus, vt quæ ſpiritualia ſunt per multorum fidelium mentes quam cumulatiſſimè diffundantur, idcirco ſtatuimus, vt quicquid indulgentiarum, & gratiæ fratribus Monialibus, Mantellatis, Corrigiatis conceſſum eſt, id omne vtrique ſexui conceſſum, intelligi, Viris ſcilicet, atque mulieribus, modò à Generali, vel Priore, vel Rectore alicuius loci Ordinis authoritate, gratiæ aſſequendæ facultatem obtinuerint. Et quoniam omnes tui Ordinis tam res, quam perſonas, immediate ſub Apoſtolica ſede eſſe volumus: iccirco mandamus omnibus Chriſtifidelibus, vt nemo bona Ordinis veſtri, vel occupare, vel vexare audeat, quod tam de perſonis prædictis, quam de locis, Conuentibus, poſſeſſionibus, & alijs quibuſcumque rebus ad loca, perſonasvè pertinentia intelligi volumus, ſiue pecunia, ſiue mobilia ea ſint. Et ſi vel occupantes, vel vexantes à fratribus tuis moniti, non integrè per tridui ſpatium, omnia reſtituerint, aut vexare omnino deſtiterint, excommunicationis nodos incurrere, à qua abſolui niſi à ſede Apoſtolica, & in mortis articulo, non poſſint. Quod ſi ſeculares veſtro

res veſtro Mari magno, vel cuiquam conceſſionum veſtrarũ contraire temere audeant, pro excommunicatis publicari volumus. Si clerici, præter cenſuram ſupradictam, dignitatibus, & beneficijs Eccleſiaſticis priuatos eſſe, eaque liberè impetrari poſſe decernimus. Confirmamusque quidquid de Apoſtatis, vel Ordinem exeuntibus, quod quidem volumus interpretari, & intelligi, tam de ijs, qui hactenus Ordinem ipſum exierint, quam de ijs, qui in poſterum fortaſſe exituri ſunt, iam per ſe. re. Martinum Quintum, quam per Iulium ſecundum prædeceſſores noſtros per literas Apoſtolicas veſtro conceſſum eſt Ordini, aliaque omnia, & ſingula, quæ in Quinternione Maris magni, ſeu in quibuſuis alijs litteris Apoſtolicis, eidem Ordini conceſſis continentur. Præterea ut omnia quam firmiſſima ſint, quæ uobis eadem Sedes elargita eſt, Motu proprio, & ſcientia, atque de plenitudine poteſtatis uolumus, ſtatuimus, & decernimus, ut hec noſtra conceſſio, & quæcumque alia, uel tibi, uel tuo ordini facta ſiue per ſe, ſiue per communionem, quam fecimus cum alijs ordinibus, & congregationibus, eandem omnino vim, atque efficaciam perpetuo habeant tam in iudicio, quam extra iudicium, quam ſi plumbeo ſigillo obſignatæ eſſent, haberent: quod intelligi uolumus tam de ijs, quæ in forma Breuis, quam de ijs, quæ per ſupplicationes expedita ſunt. in quibus placuit, quod ſola ſignatura ſufficeret. Quamorem, tam omnibus præmiſſis, quam quæcumq; alia fuerunt tuo ordini utcumque conceſſa, ſiue ipſa exemplaria, ſiue eorum tranſumpta oſtendantur, Prælati alicuius, aut publici Notarij manu ſignata, aut etiam Generalis ordinis ſigillo firmata, eodem motu, ſcientia, & poteſtate decernimus, mandamusq; eãdem omnino, & uim eis ineſſe, & fidem adhiberi, ac ſi plumbi ſignum haberent. Quod ſi quis huic noſtro decreto, ac conceſſioni, aut cuiquam aliarum, quæ tuo Ordini (utcumque factæ ſunt) contraire, aut minus integre cedere, & parere auſus ſit, uolumus, ut eandem pœnam incurrant. Irritum, caſſum, atque inane faciendo quicquid contra hanc conceſsionem, aut contra quantumcumque, aliam, utcumque ordini veſtro factam, etiam quicquid aduerſus leges, aut regulam, aut conſtitutiones, aut diffinitiones, aut mores ordinis tui, ſiue à fratribus, ſiue a cõgregationibus, ſiue à ſecularibus, ſiue ab Eccleſiaſticis perſonis, vel in hunc vſque diem, vel in poſterum impetratum, vel attentatum fuerit, etiam ſi ab Apoſtolica ſede expreſſe contra hoc quicquam conceſſum fuerit, quod omne nullius momenti, & pro infecto haberi volumus, niſi his noſtris litteris non per generales clauſulas, ſed de verbo, ad verbum (ordine conſentiente) derogatum fuerit. Non obſtantibus præmiſſis, aut apoſtolicis priuilegijs, litteris, conſtitutionibus, & Ordinationibus, alijsque quibuſcumque in contrarium facientibus ſiue à Sede Apoſtolica, ſiue à quocumque alio quauis dignitate prædito conceſſis hactenus, aut in poſterum concedendis. Quibus etiam, ſi expreſſa, ac de verbo ad verbum, aut quocumque alio modo mentio fieri deberent, cum omnia in præſentibus pro expreſſis in ſpecie habentes, in ſpecie, expreſſeque derogamus, ac quatenus contraria ſint, nullius omnino momenti eſſe volumus. Quod ſi quis his fidem non adhibuerit, aut non pleniſsimè acquieuerit, pœnam ſubeat, quam ſupra conſtituimus. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die VI. Mai 1514. Pontificatus noſtri anno ſecundo.

V.

ISITANTIBVS ECCLESIS FRATRVM Ordinis Minimorum in quibuſdam anni ſolemnitatibus Indulgentias vnà cum facultate à caſibus reſeruatis abſoluendi concedit.

LEO Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Vniuerſis Chriſtifidelibus, præſentes litteras inſpecturis, ſalutem,& Apoſtolicam benedictionem. ¶ Paſtoris æterni,qui vt humanum genus ab æterna damnatione eripere,ſe in ara Crucis immolari non abnuit,vices,quàmuis immeriti gerentes in terris,id ſuper reliqua vota noſtra, feruenter optauimus, vt cunctos fideles,quos ipſe ſui prætioſi ſanguinis ſparſione, Deo patri reconciliare curauit quorum regimen & gubernationem nobis commiſit ad recolendam iugiter memoriam ſuę paſſionis, & viſitandum Eccleſias, aliqua religioſa loca, præſertim ſub inuocatione B. MARIAE Virginis, cuius vbera, ipſum Redemptorem noſtrum lactare meruerunt, fundata inuitemus, & pro vt in Domino conſpicimus ſalubriter expedire, frequentius excitemus. ¶ Cupientes igitur vt IESV MARIAE Thuronen. & Beatæ, ac omnium Sanctorum Ambaſien. nec non eiuſdem Beatæ MARIAE totius gratiæ Pariſien, ac Sanctę Helenæ Siemen. ordinis Minimorum domum Eccleſię, ad quas, vt accepimus, Beatus Franciſcus de Paula, dicti ordinis inſtitutor,& dum viueret generalis corrector ſingularem gerebat deuotionem affectum, congruus frequentetur honoris, & Chriſtifidelium deuotio, ad Eccleſias ipſas, & Domini noſtri Ieſu Chriſti paſſionem magis augeatur. ¶ Ipſiſque fideles eo libenter confluant ad eaſdem, quò ex hoc ibidem dono cœleſtis gratiæ vberius conſpexerint ſe refectos; de omnipotentis Dei miſericordia,& Beatorum Petri,& Pauli Apoſtolorum eius authoritate confiſi, omnibus, & ſingulis vtriuſque ſexus Chriſtifidelibus verè pœnitentibus, & confeſsis, qui Eccleſias alicuius ex prædictis, vel alijs domibus dicti ordinis, in celebritate omnium ſanctorum, & dictæ Beatæ Mariæ Aſſumptionis,& eiuſdem Annunciationis, ac Pentecoſtes feſtiuitatibus, à primis veſperis celebritatis, & ſingularum feſtiuitatum huiuſmodi, vſque ad occaſum ſolis ſequentis diei annuatim deuotè viſitauerint, & inibi in dictæ paſſionis memoriam quinquies orationem dominicam, & toties ſalutationem angelicam huiuſmodi recitauerint, decem annorum, & totidem quadragenarum indulgentiam in Domino miſericorditer concedimus. ¶ Et vt Chriſtifideles prædicti, qui ad eccleſias ipſas, pro huiuſmodi conſequenda indulgentia pro tempore confluerent, huiuſmodi indulgentiæ facilius participes eſſe poſſint, omnium, & ſingularum conſtructarum, & conſtruendarum domorum ordinis minimorum huiuſmodi correctoribus, nunc & pro tempore exiſtentibus deputandis annis ſingulis ſex, aut plures presbyteros ydoneos ſeculares, aut dictorum domorum fratres, qui in celebritate, & alijs feſtiuitatibus prædictis, & die præcedenti, in dictis Eccleſijs, eorumdem confluentium confeſsionibus diligenter auditis, eis pro commiſſis per eos prædictis, etiam in ſingulis caſibus Epiſcopalibus, abſolutionis beneficium impendere, & pœnitentiam ſalutarem iniungere. ¶ Necnon vota quæcunque per eos, pro tempore emiſſa, (Religionis,& caſtitatis, ac vltra marino, necnon limium Apoſtolorum Petri, & Pauli, ac Sancti Iacobi in Compoſtella, votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare valeant licentiam, & facultatem tenore præſentium concedimus, præſentibus, perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem, decernimus,& declaramus, quòd ſi contingat nos, aut ſedem Apoſtolicam, in poſterum huiuſmodi indulgentias, & facultates reuocare, caſſare, & annullare, ſeu ſuſpendere, quòd præſentes litterę, ac in eis contenta quæcunque, nullatenus includantur, nec per tales, vel alias reuocationes, caſſationes, declarationes, decreta, & ſuſpēſiones ſublata quomodolibet intelligantur, etiam ſi de huiuſmodi intentione noſtra, & mente, non derogandi ſpecialis, expreſſa, & non per generales clauſulas, quæ haiuſmodi ſpecificam mentionem importare viderentur, aut importarent, etiam fierent. Datum Romæ, Apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ. 1513. pridie nona Maij Pontificatus noſtri anno primo.

RECV-

VI.

RECVSANTIBVS ORDINARII, AVT negligentibus Regularium Eccleſias conſecrare, licet eis quemlibet alium Catholicum Epiſcopum pro illis conſecrandis adire dictasq; Eccleſias pollutas Benedicendi, & reconciliandi eorundem Regularium Prælatis condonatur facultas.

Dilectis filijs Citramontanis, vt Vltramon. Generalibus, & Prouincialibus Vicarijs, necnon Guardianis, fratribus Ordinis Minorum de Obſeruantia nuncupatis.

LEO Papa X. Dilecti fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Religionis ſuadet honeſtas, & deuotionis veſtre promeretur affectus, vt vos Apoſtolici fauoris ſuffragio proſequentes, precibus veſtris præſertim commodum, & decorem ordinis veſtri concernentibus (prout poſſumus,) fauorabiliter annuamus. Cùm itaque (ſicut nobis nuper exponi feciſtis) dudum fe. re. Sixti Papa quartus præſeceſſor noſter vobis, vt paramenta, & ornamenta Eccleſiaſtica, ac corporal a, & alia in quibus Chriſma non interuenit benedicere poſſitis gratioſe conceſſerit, & ab illo tempore in poſſeſsione benedicendi paramenta, & corporalia huiuſmodi, ſecundum limitationem inter vos in capitulis veſtris factam fueritis, ac in diuerſis etiam remotis partibus, & inſulis de nouo ab infidelibus recuperatis diuerſæ domus ordinis veſtri conſtructę exiſtant, & in dies conſtruantur, & ordinarij locorum non ſemper in ſuis ciuitatibus, & diocęſibus reſideant, & interdum in remotis agant, & ſæpius contingat loca, & cimiteria earumdem domorum ſanguinis effuſioſie ſeu alias pollui: ac illarum fratres non ſemper ordinarios locorum pro illis reconciliandis adire poſſint; immò quandoque illis graue ſeu diſpendioſum exiſtat ad illos quandoque per tres dietas ab eorum domibus diſtantes accedere, nobis humiliter ſupplicari feciſtis, vt cum piæ memoriæ Pius Papa ſecundus etiam prædeceſſor noſter dilectis filijs fratribus Minoribus indultum Eccleſias, & Cimiteria ſua benedicendi, & reconciliandi conceſſerit: ac interdum ex his pręſertim in remotis agentes quandoq; per duas dietas adiri nequeat, vobis ſuper his opportune prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur qui religioſarũ perſonarum vota per quæ eorum diſpendijs obuiatur, ac commodis & profectibus prouidetur, ſtudio charitatis libenter proſequimur, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, vobis & pro tempore exiſtentibus Generalibus, & Prouincialibus, ac guardianis veſtrorum ordinis obſeruantiæ, vt Eccleſias, Oratoria, & loca quæcunq; recepta, & recipienda nondum conſecratas ſeu conſecrata (facta prius requiſitione ab Epiſcopo locorum, eiſque recuſantibus) per quemlibet alium catholicum Epiſcopum (gratiam, & communionem dictæ ſedis habentem) conſecrari facere. Ac veſtri ordinis Generalibus, & Prouincialibus, Vicarijs, & Cuſtodibus, ac Guardianis pro tempore exiſtentibus pręfatis: vt omnia, & ſingula eiuſdem ordinis, & obſeruantię, Eccleſias Cimiteria, & Capitula, & Oratoria vbicunque exiſtentia receptas, & recepta, recipiendas ſeu recipienda: ac paramenta, & ornamenta, ac alia quæcunque ad diuinum cultum, & vſum veſtrum neceſſaria in quibus Criſma non interuenit, pro veſtro vſu tantum ſolemni benedictione, ac etiam per Vicarium ſeu Guardianos, aut alios ad hoc à vobis in veſtri capitulis generalibus prouide deputandos benedicere. Ac illos ſeu illa, & eorum qualibet, ſanguinis, ſeu ſeminis effuſione, ſeu alias quomodolibet pollutas, ſeu polluta, quoties opus fuerit aqua per vos (præſertim in locis remotis, vbi Epiſcopum aquam benedicentem per duas dietas adire non poteritis) benedicta reconciliare liberè, & licitè valeatis, authoritate Apoſtolica, tenore pręſentium concedimus, & in-

& indulgemus. Non obſtantibus quibuſſis Apoſtolicis, ac in prouincialibus, & Synodalibus concilij editis, generalibus, vel ſpecialibus, conſtitutionibus, & ordinationibus, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die tertia Februarij 1514. Pontificatus noſtri Anno primo.

VIII.

INDVLGET FRATRIBVS MINORIBVS DE Obſeruantia quod eorum conſcientiæ ſatisfaciant dicendo vnam miſſam pro multis pro quibus non datur eis eleemoſina æquiualens vnius Iulij.

Similem conceſſionem Iulij II. habes ſupra Conſt. viij. & infra Conſt. ſequenti.

Dilectis filijs Vicarijs generalibus, & vniuerſis fratribus ordinis Minorum: de familia, ſeu Obſeruantia, nunc, & pro tempore vbicumque degentibus.

LEO Papa X. Dilecti fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ cum ſicut accepimus, propter deuotionem, quam vtriuſque ſexus Chriſtifideles ad ordinem fratrum Minorum de obſeruantia gerunt, contingat ſæpius, vt fideles ipſi plures miſſas, per eoſdem fratres cœlebrandas, elargita eis aliqua eleemoſina committant, & in aliquibus regionibus, in eleemoſinam celebrationis vnius miſſæ certa pecuniæ quantitas, valde parua, & tenuis dari conſueuit, adeò quòd vos ob eleemoſinam, quæ ſingulariter a pluribus elargitur, tot miſſas; quot ſunt largientes, pro ſingulis celebrare non valeatis. Vnde dubitatis ſuper his conſcientias veſtras prægrauari. Quare pro parte nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt vobis, & pro tempore exiſtentibus fratribus ordinis; & obſeruantiæ prędictorum, & conſcientiarum veſtrarum puritati, paterna cura; de benignitate Apoſtolica prouidere dignaremur. Nos itaque qui ordinem veſtrum propter vberes, & ſalutiferos fructus, quos ordo ipſe in agro Domini in dies producere non ceſſat, in viſceribus charitatis gerimus, veſtriſque in hac parte ſupplicationibus inclinari, vobis, ac pro tempore exiſtentibus fratribus ordinis; & obſeruantiæ prædictorum, quod celebrando vnam miſſam dumtaxat, (ſi eleemoſina æquiualens vnius Iulij non elargitur) etiam ſi duas, tres, aut quatuor, vel plures miſſas celebraturi, occaſione diuerſarum, vel plurium eleemoſinarum huiuſmodi eſſetis, & in dicta celebranda Miſſa, pro omnibus, qui pro dictis miſſis in eleemoſinam vſque ad ſummam huiuſmodi, contribuerint, vel contribuent in futurum, commemorationem in genere faciendo, in hac conſcientiarum veſtrarum puritati ſatisfactum ferè, & eſſe authoritate Apoſtolica decernimus pariter, & indulgemus. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſuis literis Apoſtolicis, per quoſcunque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros prædicto ordini, ſubquibuſuis verborum formis, & expreſſionibus, ac clauſulis quantumcumque fortiſſimis, & inſolitis conceſſis, & concedendis, quibus tenores illarum, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, pro expreſſis habentes (illis alias in ſuo robore permanſuris) ac vice dumtaxat, inquantum præmiſſis contrariari viderentur, ſpecialiter, & expreſſe derogamus. Cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Cæterum quia difficile foret, præſentes ad ſingula loca, (quibus opus eſſet) deferri, volumus, & dicta authoritate decernimus, quòd illorum tranſumptis manu alicuius notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Vicarij Prouincialis ordinis huiuſmodi communitis, tanta fides adhibeatur

quanta

quanta, adhiberetur præſentibus, ſi eſſent exhibitę vel oſtenſæ in medium. Datum Romę apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 23. Martij 1517. Pontificatus noſtri anno quinto.

VIII.

CONCEDIT CORRECTORI GENERALI Ordinis Minimorum, quod poſsit cum ſuis fratribus diſpenſare, vt per eos in vnaquaque Miſſa nouem ſeu ſeptem, vel minus collectę recitatę pro tot integralibus Miſsis valeant, & ſuffragentur, ac ſi ſingulæ pro ſingulis dicerentur.

LEO X. Ad perpetuam rei memoriam. Vniuerſis, & ſingulis præſentes literas inſpecturis ſalutem, & Apoſtolicam beuedictionem. ¶ Expoſcit, dilectorum filiorum fratrum ordinum Minimorum, deuotionis ſinceritas, & religionis promeretur honeſtas, vt eorum pijs petitionibus libenter annuamus. ¶ Licet alias felicis recordationis, Iulius Papa II. prædeceſſor noſter. Dilecto filio Franciſco Biner, tunc correctori Generali dicti ordinis, per ſuas, in forma breuis, litteras conceſſit. Quòd ipſæ in viſitatione domorum dicti ordinis, quam iuxta illius regularia inſtituta facere tenebatur, vel alias in aliquibus domibus, vel locis dicti ordinis, tàm pro Eccleſiarum fabricis, quàm alijs fratribus neceſſitatibus Miſſarum multitudinem copioſam inueniret, & cognoſceret. Quòd illæ per fratres locorum, & domorum huiuſmodi in Eccleſijs eorum iuxta obligationem, per eoſdem fratres factam, aut relinquentium ordinationem celebrari non poſſunt, prout in Ianuenſi, & Pariſienſi domibus per illorum fratres factum eſſe cognouerat, vt cum fratribus locorum, & domorum huiuſmodi, aut etiam ibidem pro tempore degentibus, & cum eorum quolibet diſpenſare poſſet. Ita quòd diſpenſatio ſuper his per eundem Franciſcum factam ab eodem prædeceſſore facta cenſeretur, cum eiſdem fratribus. ¶ Ac nouem collectæ, per eos, aut eorum quemlibet, in vnaquaque Miſſa recitatæ, pro nomen Miſſis, ac ſeptem Miſsis, atque de alijs deſcendendo, ſeu citra dictum numerum, cum omnium, & ſingulorum locorum, & domorum huiuſmodi fratrum, ac etiam totius ordinis Minimorum huiuſmodi; ſuffragiorum, orationum, ſacrificiorum, ieiuniorum, vigiliarum, diſciplinarum, & aliorum quorumcumque bonorum generalitate, ſingulis eiuſdem ordinis benefactoribus, & benefactricibus, qui Miſſas ipſas, in Eccleſijs domorum, & locorum huiuſmodi recitandas dederint, adeò plenè, & integrè valerent, & ſufficereut, ac ſi Miſſæ huiuſmodi, pro eis, & eorum quodlibet, iuxta piam eorum deuotionem, & intentionem: particulariter ſeparatim recitatæ fuiſſent, prout in dictis litteris plenius continetur. ¶ Cum autem ſicut nobis nuper, dilectus filius Germanus Lionet, modernus corrector generalis dicti ordinis, exponi fecit, pro eo, quod officium correctoriatus prętati Franciſci expirauit, ante quam domos dicti ordinis, partium Boemiæ, & Alemaniæ viſitaret, quarum fratribus pro illorum ſuſtentationes, aut aliàs deuotionis cauſa, duo baiochi, ſeu ſeptem quatrini monetæ Iulię, pro celebratione vnius Miſſæ, per Chriſti fideles communiter dari conſueuerunt, & adeò pauci fratres in eiſdem domibus exiſtunt, quòd non poſſunt ſingulas Miſſas, pro ſingulis eleemoſinis celebrare. ¶ Dubitauit ipſe generalis corrector vigore earum litterarum eidem Franciſco tunc correctori conceſſarum, poſſe cum dictis, ac alijs fratribus domorum Boemiæ, & Alemanię huiuſmodi, necnon Regni Neapolitani, ac Siciliæ, Terræ laboris, ac Calabriæ diſpenſare, vt ſinguli fratres dictorum domorum in cœlebratione vnius Miſſæ, vnius Sancti, vel Sanctæ, vel alias quomodocumque ad eorumdem fratrum denotionem [illegible], ſeu etiam mortuorum, ſeptem vel nouem commemorationes, pro

pro ſe-

ptem, vel nouem particularibus, & integrabilibus Miſſis, etiam ſi Miſſę huiuſmodi ſpecialiter de requiem, vel de quocumque Sancto, vel Sancta, vel alias integraliter recitatę forent. ¶ Pro quibus etiam tanquam pro Miſſis ſpecialiter de requiem, vel vel de quibuſcumque ſanctis integraliter celebrandis eleemoſynas vndecumque receperant ſatisfacere valeant, ac commemorationis huiuſmodi, per eoſdem fratres ad eorum deuotionem in vnica eorum Miſſa taliter facta, illæ plenè ualeant, & eis, quòd Miſſas huiuſmodi celebrare mandauerint, ſuffragentur, ac ſuper illis taliter recitatis fratres ipſi exonerentur, proinde ac ſi ijdem fratres ſeptem, aut nouem Miſſas ſpecialiter de requiem, vel de quocumque ſancto, ſeu de diuerſis ſanctis, vel alias, iuxta quocumque benefactorum huiuſmodi piam deuotionem, & intentionem, integraliter diuerſis diebus cœlebraſſent. ¶ Pro parte eiuſdem Germani nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt in præmiſſis pro eorum conſcientiæ pace prouidere de benignitate Apoſto. dignaremur. ¶ Nos itaque huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, omnibus fratribus domorum dicti ordinis in partibus Alemanię, & Bohemię pro tempore conſiſtentium, vt de cætero perpetuis temporibus, in celebratione vniuſ Miſſæ, vel nouem commemorationes ad eorum deuotionem, pro tempore recitatæ, pro ſeptem, vel nouem, ſpecialibus, & integralibus miſſis, etiam ſi illæ ſpecialiter de requiem, vel de quibuſcumque ſanctis recitandæ forent, vel alias quomodocumque etiam ſi pro illis recitandis eleemoſinas recepiſſent, ſeu in poſterum reciperent, plenè ſatisfacere valeant; ¶ Accommorationes huiuſmodi de quibuſcumque ſanctis, vel etiam defunctorum, vel alias ad eorundem fratrum deuotionem, taliter factæ eiſdem fidelibus, quòd eleemoſynas huiuſmodi, pro ipſius miſſis celebrandis eiſdem fratribus, pro eorum ſuſtentatione dederint, ſeu in poſterum eos dare contigerit, plenè ſuffragentur. ¶ Ipſique fratres ſuper ſingulis miſſis huiuſmodi, cum ſeptem uel nouem collectis, ad eorum deuotionem taliter recitatis, integraliter in eorum conſcientiis exonerentur, proinde ac ſi fratres ipſi ſingulis miſſas huiuſmodi, & earum quamlibet ſpecialiter de requiem, vel de ipſis ſanctis, aut eorum quolibet, vel alias, quomodocumque iuxta piam benefactorum huiuſmodi, & cuiuslibet eorum deuotionem, & intentionem diuerſis diebus integraliter celebraſſent, celebrare. ¶ Quodque dicti ordinis Generalis corrector, pro tempore exiſtens, cum omnibus fratribus quorumcumque domorum dicti ordinis minimorum, vt dictis & alijs quibuſuis regnis, & locis conſiſtentium, ſuper dictis miſſis, modo præmiſſis, celebrandis, diſpenſare, liberè, & licitè valeant, authoritate Apoſtolica tenore præſentium licentiam concedimus, pariter, & indulgemus, non obſtantibus conſtitutionibus ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 23. Iulij 1513. Pontificatu noſtri primo.

INDVL.

IX.

INDVLGENTIAM PLENARIAM, ET REMISSIONEM omnium peccatorum vtriuſque ſexus Chriſtifidelibus viſitantibus Eccleſiam Sanctiſſimæ Trinitatis Ordinis Minorum de Vrbe feſtis quibuſdam cuiuslibet anni diebus concedit cum facultate a caſibus abſoluendi.

Indulgentia huiuſmodi extenſa fuit ad omnes eiuſdem ordinis domos, & Eccleſias per Clementem vij. conſt. ij. & per eundem Leonem conſt. v.

LEO Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Et ſi cunctæ orbis Eccleſiæ, ſub Sanctornm fundatæ vocabulis, ſint pia deuotione fidelium venerandæ, illas tamen, quæ in honorem, & ſub vocabulo Sanctæ, & indiuiduæ Trinitatis dedicatæ noſcuntur, eo ex celebriori memoria conuenit venerari, quę ipſa Sancta Trinitas immediatius, & perfectius vota fidelium dirigit & ad gratias, exauditionis admittit. ¶ Cupientes igitur, vt clauſtrum domus eiuſdem Sanctæ Trinitatis in monte Pincio de vrbe ordinis Minimorum à Beato Franciſco de Paula inſtituti, & à fel. re. Alexandro Sexto, & Iulio ſecundo Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, & à nobis approbati, ac pluribus, & diuerſis priuilegijs decorati, commoda fratrum dictæ domus habitatione conſtrui cœptum cęterius perfici valeat, ac Eccleſia eiuſdem domus, ad quam Romanus Populus, & etiam curiales, acalij Chriſtifideles diuerſarum nationum ſingularem gerunt deuotionis affectum, congruis frequentetur honoribus, ac Chriſtifideles ipſi, eò libentius deuotionis cauſa confluant ad eandem, quo ex hoc ibidem dono celeſtis gratiæ conſpexerint, ſe refectos, de omnipotentis Dei miſericordia, & beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius authoritate confiſi, omnibus, & ſingulis vtriuſque ſexus Chriſtifidelibus verè pœnitentibus, & confeſſis ſeu firmum confitendi propoſitum habentibus, qui prædictam Eccleſiam Sanctiſſimæ Trinitatis ſingulis diebus dominicis cuiuslibet Quadrageſimę, & in reſurrectionis, & Aſcenſionis Domini Noſtri Ieſu Chriſti, Pentecoſtes, & eiuſdem Sanctiſſimæ Trinit. ac Natiuitatis eiuſdem Domini Ieſu Chriſti feſtiuitatum diebus, à primis veſperis ſingularum Dominicarum, & feſtiuitatum, ſeu dierum huiuſmodi, vſque ad occaſum ſolis cuiuslibet ipſarum, deuotè viſitauerint, & ibidem in honorem Sanctiſſimæ Trinitatis ter orationem Dominicam, & totiens ſalutationem Angelicam recitauerint annuatim, ſingulis earumdem Dominicarum, & feſtiuitatum diebus huiuſmodi, plenariam, & veram omnium peccatorum ſuorum remiſſionem, & indulgẽtiam. Eiſdem verò Chriſtifidelibus vniuerſis qui Eccleſiam prædictam à media cuiuslibet anni Quadrageſima, vſque ad octauas Paſchæ incluſiuè annuatim ſimiliter viſitauerint, dictaſque Dominicas orationes, & ſalutationes Angelicas ibidem ſimiliter recitauerint, ſimiles omninò indulgentias, quas conſequuntur, ſeu pro tempore conſequentur ſinguli Eccleſiam Beatæ Mariæ de Populo viſitantes, authoritate Apoſtolica tenore præſentium in Domino concedimus, & elargimur.

¶ Alijs verò ſingulis Dominicis diebus cuiuslibet reſpectiuè anni, Eccleſiam ipſam modo prædicto viſitantibus, triginta annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis pœnitentijs miſericorditer in Domino relaxamus. ¶ Et vt Chriſtifideles ipſi, indulgentiarum huiuſmodi commodius participes eſſe poſſint, correctori dictę domus pro tempore exiſtenti, confeſſores religioſos dicti ordinis, qui eoſdem Chriſti fideles, ad eãdem Eccleſiam pro huiuſmodi Indulgentijs conſequendis dictis ſingulis diebus dominicis Quadrageſimæ, vſque ad octauam Paſchę incluſiuè, etiam cuiuslibet anni diebus ſin-

Q gulis-

gulis accedentes, eorum confeſſionibus audire. Eorumque confeſſionibus diligenter auditis, eoſdem à quibuſcunque caſibus, etiam Apoſtolicæ Sedi reſeruatis (exceptis contentis in bulla Cœne Domini) abſoluere poſſint, & valeant, deputandi author. Apoſtolica, tenore præſentium de vberiori gratia licentiam, & facultatem etiam concedimus, pariterque indulgemus. Non obſtantibus conſtitutionibus, ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſuis, & ſuſpenſionibus ſimilium, vel diſſimilium indulgentiarum pro tempore factis, cęteriſque contrarijs quibuſcunque præſentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Datum Romæ Apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ. 1518. Kalendas Iulij Pontificatus noſtri anno ſexto.

X.

SVB POENA EXCOMMVNICATIONIS prohibet fratribus ne adeant Iudices ſeculares, ſeu Eccleſiaſticos, & extra ordinem in cauſis criminalibus & correctionis.

De hac materia habes concordantias in Iulij ij. Conſt. 6. in Cregorij xiij. Conſt. j.

LEO Papa X. Vniuerſis, & ſingulis præſentis litteris inſpecturis ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Romani Pontificis, in quo diuina diſpoſitione poteſtatis plenitudo conſiſtit, prouidentia circunſpecta, ſtatum perſonarum quarumlibet (præſertim ſub religionis iugo degentium) diligenter intendens, ad ea partes ſolicitudinis interponit, per quæ eorundem perſonarum paci, quieti, & tranquilitati valeant prouideri, & ad ea quæ propterea prouidè ſtatuta, & ordinata dicuntur fuiſſe, vt firma perpetuò, & illibata perſiſtant, Apoſtolici muniminis adijcit firmitatem, aliaſque deſuper ordinat, & diſponit, prout perſonarum, & temporum qualitate penſata, id conſpicit in domino ſalubriter expedire. ¶ Sanè per dilectum filium noſtrum Thomam tituli Sancti Sixti, Presbyterum Cardinalem, ac Magiſtrum generalem totius ordinis prędicatorum nobis expoſito, quod licet olim Bonifacius Nonus in ſua obedientia nuncupatus, ſtatuerit, & ordinauerit, quod nullus ex fratribus Predicatorum, aut ſororibus ſub obedientia eorumdem fratrum degentibus, aliquem, ſeu aliquam ex fratribus dicti ordinis, vel ſororibus ſub dicta obedientia coram aliquo iudice, qui de dicto ordine non eſſet, ex quacunque cauſa conuenire, ſeu conueniri facere, nec à correctione quacunque, ſeu alias ab aliquo prælato, ſeu fratres dicti ordinis, quauis occaſione vel cauſa appellare, aut contra eos querelam proponere poſſet, aut deberet, niſi prius cauſa prouinciali, ſeu conuentuali priore, & magiſtro, & ſucceſſiuè in capitulo generali dicti ordinis, & cauſam, vel querelam ſuam, verbo vel in ſcriptis propoſuerit, prout in litteris deſuper confectis, plenius contineri dicitur. Nihilominus nonnulli fratres, & ſorores ordinis, & obedientiæ huiuſmodi coram priuilegiorum ſuarum prouintiarum congregationum, perſonarum, vel totius ordinis conſeruatoribus, vel Cameræ Apoſtolicę ciuitatis noſtræ Auinionenſis, vel alijs Eccleſiaſticis, aut ſecularibus iudicibus, ſeu curijs conueniri. Nonnulli etiam, à correctione, ſuorum officiorum appellare non formidant, vnde ordo prædictus laboribus, & impenſis pluримis grauati, obedientia, & vita regularis eneruatur, pluraque alia inconuenientia ſequuntur. ¶ Nos qui ad ordinem prædictum, illiuſq; perſonas ſingularem gerimus deuotionis affectum, eiuſque ſtatum tranquillum, plurimum deſideramus, litterarum prædictarum tenorem præſentibus pro ſufficienter expreſſo, & inſerto habentes, ſtatutum, & ordinationem huiuſmodi, & prout concernunt omnia, & ſingula in dictis litteris contenta, authoritate Apoſtolica, motu proprio, & ex certa ſcientia tenore

præſentium

pręſentium approbamus, & confirmamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari, decernimus.

Supplentes omnes, & ſingolos defectus, ſi qui forſam interuenerunt in eiſdem. ¶ Ac pro potiori cautela, omnia, & ſingula, etiam ſub excommunicationis latę ſententiæ pœna, eo ipſo incurrenda, authoritate præfata, tenore præſentium, ſtatuimus, ordinamus. ¶ Inhibentes ſub eadē pœua quibus Iudicibuſuis Eccleſiaſticis, & ſecularibus, etiam conſeruatoribus priuilegiorum dicti ordinis, aut quarumcunque perſonarum, congregationum, aut domorum, & monaſteriorum eiuſdem, & Cameræ Apoſticæ Auinionenſis, ne querelas huiuſmodi fratrum, ſororum, contra alios fratres dicti ordinis ſuſcipiant, vel de eis cognoſcant. ¶ Et cauſas coram eis pendentes ad ordinarios iudices dicti ordinis remittant, ac quotieſcunque proceſſos inter fratres, & ſorores pręfatos, coram alijs, quàm iudicibus ordinarijs dicti ordinis habendos, & ſentētias faciendas, nullas, etiā inualidas, nulliusque roboris vel momenti fuiſſe, eſſe, ſicq; per quoſcunque iudices, & Commiſſarios etiam cauſarum palatij Apoſtolici auditores, in qualibet inſtantia pronuntiari, & diffiniri debere, ſublata eis, & cuilibet eorum aliter interpretandi, & iudicandi facultate, & authoritate, ac irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquàm, quauis anthoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus. ¶ Et nihilominus vniuerſis, & ſingulis venerabilibus fratribus noſtris Archiepiſcopis, Abbatibus, & alijs perſonis indignitate Eccleſiaſtica conſtitutis, necnon metropolitanorum, & aliorum cathedralium Eccleſiarum Canonicis committimus, & mandamus, quatenus ipſi, aut eorum quilibet, dum & quotiens pro parte ſingulorum prouintialium, & priorum, ac aliorum ſuperiorum dicti ordinis fuerint requiſiti, literas noſtras ac omnia, & ſingula præmiſſa, à quibuſuis iudicibus Eccleſiaſticis, & ſecularibus, etiam conſeruatoribus priuilegiorum dicti ordinis, aut cuiuſcunque eius prouincię, vel congregationis, inuiolabiliter obſeruari faciant, contradictores per cenſuras Eccleſiaſticas, & alia iuris remedia compeſcendo, inuocato (ſi opus fuerit (auxilio Bracchij ſecularis. ¶ Non obſtantibus fælicis recordationis, Bonifacij Papę octaui prædeceſſoris noſtri, inter alia canetur expreſsè, ne quis extra ſuam ciuitatem, vel diœceſim, niſi incertis exceptis caſibus, & in illis vltra vnam dietam à fine diœceſis ad iudicium euocetur, ſeu ne iudices à ſede præfata deputari extra ciuitatem, vel diœceſim, in quibus deputati fuerint, contra quoſcunque procedere, aut alij vel alijs vices ſuas committere præſumant. Et de duabus dietis in Concilio generali editis, necnon perſonis vltra certum numerum ad iudicium non vocandis, & alijs conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, priuilegijs quoque indultis, & litteris, Apoſtolicis, prædicto, & quibuſuis, alijs ordinibus, prouintijs, congregationibus, & perſonis cuiuſcunque dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, conceſſis, confirmatis, & approbatis, quibus, tenorem illorum, ac ſi de verbo ad verbum, præſentibus inſererentur, pro expreſſis habentes (illis alias in ſuo robore permanſuris) hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè, motu, & ſcientia præmiſss derogamus, ac nulli in præiudicium præmiſſorum ſuffragari volumus. ¶ Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici, ſubſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. ¶ Et quia difficile foret præſentes litteras, originaliter ad omnia loca (in quibus opus eſſent) deſerri, Volumus, & prædicta authoritate decernimus, quòd earum tranſumptis, manu notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius in dignitate Eccleſiaſtica conſtituti, munitis, ea fides indubia, in iudicio, & extra, vbicunque opus fuerit, adhibeatur quæ originalibus ipſis adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſę, Datum Romæ, Apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 29. Aprilis 1518.

Pontificatus noſtri Anno ſexto.

XI.

STATVIT ILLOS AB ORDINE EXPELLI poſſe, qui grauia crimina, & enormia delicta per eos in ſeculo commiſſa tempore profeſſionis tacuerunt.

Dilectis filijs, Vicarijs Generalibus, & Prouincialibus, ac fratribus vniuerſis familię fratrum Minorum de Obſeruantia vbilibet conſtitutis.

LEO Papa X. Dilecti filij ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Cum ſicut nobis exponi feciſtis, vos ab illis, qui ordinem veſtrum minorum de obſeruantia ſuſcipere, & ad illud ingredi cupiunt, inquirere, antequam à vobis recipiantur, ſoleatis, videlicet ſi ſint fideles, & catholici de nullo errore ſuſpecti, matrimonio non ligati, corpore ſani, animo prompti, debitis expediti, conditione liberi, ætatis ſalutem ſexdecim annorum, nulla infamia vulgari maculati, competenter literati, vel ad labores fratribus honeſtos, & vtiles apti, aut talis conditionis exiſtant, quòd eorum receptio clero, & populo non modicam ædificationem afferant. Et ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, contingat ſæpius, quòd aliqui in eorum ad huiuſmodi ordinem ſuſceptionem, & quòd maius eſt, profeſsionem dolosè, & fraudolenter recipiant, ſeſe criminoſos, vel ſcandaloſos fore, licèt in rei veritate aliter exiſtant, & eorum receptio, & profeſſionis emiſſio. ¶ Propter grauia, & vulgaria, quibus maculati exiſtunt, delicta, de quibus vos recognitionem, & notitiam tunc habere non poteſtis, graue ſcandalum, & perturbationem religioni veſtræ huiuſmodi nonnunquàm afferat. ¶ Quare cum ex taciturnitate delictorum, & grauium exceſſuum huiuſmodi veſtræ religionis, & animarum, & conſcientiarum veſtrarum puritatibus, vitęque veſtræ exemplaris normæ grauæ nonnunquam etiam in Chriſti fidelibus populis murmurationem de perceptione talium virorum facinoroſorum, de quibus vos (vt præmittitur) tunc nullam notitiam habebatis, ſcandala, & murmurationes, & bonorum operum ſubtractiones ſubſequantur. ¶ Nobis propterea humiliter ſupplicari feciſtis, vt vobis in præmiſſis, ad obuiandum tot, & tantis ſcandalis, pro religionis veſtræ, & animarum veſtrarum puritatis conſeruatione, prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. ¶ Nos itaque veſtram religionem, quę, domino concedente, inter alios vberrimos bonorum operum fructus exhibere conſueuit in ſua puritate maneat, ac tot murmurationibus, & ſcandalis obuiare volentes vobis, quod omnes, & ſingulos ad veſtram religionem confugientes, etiam profeſſos, qui grauiſſimis, & ſcandoloſis delictis notati, & diffamati fuerunt, quæ fraudulenter, & dolosè in earum receptione, ſeu profeſſionis emiſſione (monitione ſuper his per vos præmiſſa) tacuerunt, non obſtante, quod iam per vos recepti, & profeſſiones per eos emiſſæ fuerunt, ne morbida, & infecta pecus ouile domini corrumpat, alijſque cedat in exemplum, à domibus, & conuentibus veſtris prout conſcientiæ veſtræ, quam ſuper hoc oneramus: viſum fuerit, & iuſtum, & honeſtum fore decreueritis, expellere, & remouere liberè, & licitè poſſitis, & valeatis, authoritate Apoſtolica, tenore præſentium licentiam, & facultatem concedimus, pariterque indulgemus. ¶ Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, & ordinis veſtri huiuſmodi iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus cæteriſque in contrarium facientibus non obſtantibus quibuſcunque. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris. Die 15. Martij 1516. Pontificatus noſtri anno quarto.

DECLA-

XIII.

DECLARAT QVOD AVDIENTES MISSAS diebus feſtis in Eccleſijs fratrum præcepto Eccleſiæ ſatisfaciant.

LEO Papa X. vniuerſis, & ſingulis præſentes literas inſpecturis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Intelleximus quoſdam in dubium reuocare, & perinde timoratis conſcientijs ſcrupulum inijcere, ſi Chriſtifideles, qui Dominicis, & feſtis diebus extra Eccleſias ſuas parrochiales, miſſas audiunt in Eccleſijs fratrum ordinum mendicantium, Eccleſiæ præcepto de Miſſa audienda, ſatisfaciant. ¶ Nos.n. ambiguitatem huiuſmodi pœnitus tollere volentes, vt cum ſinceriori conſciẽtia fideles quique Deo creatori ſuo ſeruiant auctoritate Apoſtolica tenore præſentium notum facimus, omnes Chriſti fideles vtriuſque ſexus, qui (non contempto proprio Sacerdote Parrochiali) in Eccleſijs fratrum ordinum mendicantium, Dominicis, & feſtis diebus Miſſas audiunt, ſatisfacere præcepto Eccleſiæ de Miſſa audienda, nec in aliquam labem mortalis peccati, pœnamuè propterea incurrere. In contrarium facientibus non obſtantibus quibuſcumque. ¶ Et quia difficilè foret præſentes litteras noſtras originaliter ad loca omnia, (vbi opus foret) deferri, volumus, & decernimus, vt earum tranſumptis, manu notarij publici ſuſcriptis, & ſigillo alicuius prælati in dignitate Eccleſiaſtica conſtituti munitis, ea fides (vbi opus fuerit) detur, quæ originalibus ipſis daretur, ſi exhibitæ forent, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Anulo Piſcatoris die 13. Nouembris 1517. Pontificatus noſtri anno quinto.

BONA

XIII.

BONA IMMOBILIA ALIENANDI FACVLTATEM Generali, & Prouincialibus Minorum de obſeruantia concedit, non obſtante vltima teſtatorum voluntate.

Hac facultate vti poſſunt fratres Conuentuales Sancti Franciſci, & alij Regulares cum bona in communi retineant, ſed Minores de Obſeruantia ex quo in communi bona immobilia non retinerent alienare per ſe ipſos non poſſunt ſed, quidē per perſonas extra ordinem iuxta priuilegium Martini 4. Sixti iiij. & Pauli iiij. & Pij iiij. per eorum ſuperiores electas id eis facere licet.

Dilectis filijs generali, ac vniuerſis prouincialibus miniſtris ordinis Minorum regularis obſeruantiæ nunc, & pro tempore exiſtentibus.

LEO Papa X. Dilecti filij ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem. ¶ Cum ſæpæ numero accidat quòd pro vrgenti neceſſitate, aut aliqua euidenti vtilitate bona immobilia conuentuum, locorum, ac monaſteriorum monialium, prouinciarum veſtrarum reſpectiuè commiſſarum, alienare, vel permutare expediat, & ea ſe offerat opportunitas, quæ ſemel prætermiſſa, magnam affert iacturam. ¶ Nos hoc paterno affectu conſiderantes, indemnitati, & vtilitati monaſteriorum, conuentuum, & locorum huiuſmodi, quantum cum Deo poſſumus, opportunè conſulere cupientes, veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati, vobis, vt pro emergentibus neceſſitatibus, & euidentibus vtilitatibus conuentuum, & locorum veſtri ordinis, & monaſteriorum monialium ordinis Sanctæ Claræ, necnon tertij ordinis Beati Franciſci de pœnitentia nuncupati, in dictis prouintijs conſiſtentium, vendere, alienare, ac permutare, quælibet bona immobilia de conſenſu duarum partium conuentuum domorum, & monaſteriorum, quorum dicta bona fuerint, ac de cōſenſu maioris partis earumdem, etiam vltra triennium locare (vltimis teſtatorum voldntatibus non obſtantibus) dummodò in conuentum, locorum, & Monaſteriorum ipſorum euidentem vtilitatem, habita diligenti informatione, à duobus aut tribus bonis viris locorum, in quibus bona conſiſtent, cedere dignoſcatur, ſuper quo prudentiam veſtram, & onorum virorum huiuſmodi requirimus, & conſcientiam oneramus, licentiam, & facultatem harum ſerie vobis concedimus. ¶ Inſuper vt locationes in pręiuditium domorum, & monaſteriorum ipſorum factas retractare. ¶ Permutationes, & venditiones quę per ignorantiam conſtitutionis fe. re. Pauli Papæ II. prædeceſſoris noſtri, in euidentem tamen vtilitatem, & neceſſitatem factæ fuerint, (dum id conſtet coram Vicario Epiſcopi loci) confirmare, & approbare poſſitis, & valeatis, præſentium tenore, eadem authotitate indulgemus. Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, præſertim dicti Pauli noſtri prædeceſſoris, alijsque in contrarium facientibus non obſtantibus quibuſcunq; , volumus autem quòd pręſentium tranſumptis, manu publici notarij ſubſcriptis, & ſigillo alicuius curiæ Epiſcopalis muniti, eadem prorſus fides, tàm in iuditio quàm etra adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi illæ eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ.

oſtenſæ. Datum Romę apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris di 27. Nouembris 1519. Pontificatus noſtri anno octauo.

XIIII.

EADEM FACVLTAS PRÆLATIS FRATRVM Prædicatorum ſuper bonis alienandis tribuitur.

Similem conceſſionem fecit Clemens vij. fratribus Prędicatorum Conſt. iij.

Dilectis filijs, Magiſtro Generali, & Vicario Congregationis Sancti Marci Ordinis Prædicatorum.

LEO Papa decimus. Dilecti filij, Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Pro paſtorali officio noſtro, bonorum omnium Eccleſiaſticorum, & religioſorum locorum vtilitatem affectantes, tenore præſentium concedimus, vt pro tempore exiſtens tam magiſter Generalis, quam Vicarius Congregationis Sancti Marci Ordinis prędicatorum ſibi ſubditis in Italia Conuentibus, fratribus, Monaſterijs, ſororibus ſeu monialibus, necnon collegijs, ac perſonis vtriuſque ſexus de pœnitentia dicti ordinis nuncupatis concedere poſſit, quod commutare, & vendere poſſint bona immobilia quæ nunc habent, & in poſterum iuſto titulo habituri ſunt, pro euidenti vtilitate ipſorum conuentuum, monaſteciorum, vel collegiorum, prouiſo tamē quod pretium eorum (ſi vendantur) centum ducatorum auri de Camera, ſecundum communem extimationem, valorem annuum non excedat, & in emptionem, vel reparationem, & augmentum aliorum immobilium magis vtilium, aut neceſſariorum bonorum cum effectu conuertatur. Et ad hoc accedat aſſenſus maioris partis vocalium Conuentus, Monaſterij, vel Collegij, cuius ſunt. Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, & ſpecialiter fœlicis recordationis Pauli ſecundi prædeceſſoris noſtri contra alienantes res Eccleſiaſticas, cæteriſq; incontrarium non obſtantibus quibuſcunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die XV. Iunij Anno Domini 1514.

Pontificatus noſtri Anno ſecundo.

XV.

PRIVILEGIA, ET INDVLTA QVEDAM Monialibus ordinis S. Claræ conceduntur.

Dilectis in Christo filiabus vniuerſis Abbatiſſis, & Monialibus ac Conuentibus Monaſteriorum quorumcunque ordinis Sanctæ Claræ ſub perpetua clauſura, ac regimine Fratrum Minorum de Obſeruantia altiſsimo famulan.

LEO Papa X. Dilectæ in Christo filiæ, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem ¶ Cum (ſicut nobis nuper exponi feciſtis) in regula Sanctæ Claræ ſub qua, & ſuaui religionis iugo, ac cura fratrum Minorum de obſeruantia nuncupatorum gratum domino redditis famulatum, & diuinis beneplacitis inſiſtitis, nonnulla contineantur quæ mentibus veſtris dubia exiſtunt, & declaratione Apoſtolica indigere noſcuntur: nobis propterea humiliter ſupplicari feciſtis, vt circa huiuſmodi regulæ obſeruantiam, ſine aliqua hæſitatione, ac mentium, & conſcientiarum veſtrarum perturbatione, & ſcrupulo, inſiſtere poſſitis, quæ ambigua ſunt per noſtræ declarationis miniſterium vobis plana, & aperta reddere, de benignitate Apoſtolica dignaremur, & ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, circa obſeruantiam diuini officij ex prima regula Beatæ Claræ contineatur, quod ſorores literatæ faciant diuinum officium ſecundum conſuetudinem fratrum Minorum legendo ſine cantu, & quæ literas neſciunt dicant Pater noſter, & pro defunctis dicant etiam in Veſperis ſeptem Pater noſter, & Requiem æternam, Pro matutino xij. Et ſorores literatæ teneantur dicere officium mortuorum, & ex ſecunda regula ordinis Sanctæ Claræ huiuſmodi per fe. re. Vrbanum Papam V. prædeceſſorem noſtrum cum prima ſatis obſcura videretur declarata, contineatur, quod de diuino officio tam in die quàm in nocte domino perſoluendo, taliter obſeruetur, videlicet, quod hæ quæ legere, & cantare nouerint, ſecundum conſuetudinem ordinis fratrum Minorum diuinum officium debeant celebrare, illiteratæ vero dicant Pater noſter, & pro defunctis dicant vij. Pater noſter, cum Requiem æternam pro Matutino xij. Pater noſter, tempore quo ſorores literatæ faciunt officium mortuorum. Et quia etiam ex declaratione per Vrbanum prædeceſſorem huiuſmodi facta (vt præfertur (mentibus veſtris adhuc plenè ſatisfactum non eſt, cum tam ex prima quàm ſecunda Regula huiuſmodi: Sorores literatæ teneantur dicere officium mortuorum, tamen circa officium mortuorum huiuſmodi certam declarationem, an veſperas, aut vigilia mortuorum dicere in Choro ſemper, & quotidie debeatis, cum Fratres Minores officium mortuorum huiuſmodi, niſi temporibus ex ordinario Romano, & eorum conſtitutionibus ſtatutis non perſoluant, non habetis; propter quod in magna conſcientiarum fluctuatione, & mentium veſtrarũ perturbatione exiſtitis, Et inſuper cum difficile ſemper ſit, eſſe in Choro in omnibus horis, & nunquam deficere, aliquando occupatione ſatis leui, aliquando tedio, aliquando aliqua negligentia, & aliquando vos aliqnam horam vobis eligatis per vos ipſas, aut cum ſocia horas huiuſmodi perſoluere, cumque multum difficile ſit conſcientijs timoratis, interpretari quæ ſit illa neceſſitas quæ excuſat à Choro, propterea vtrum Monialis ſana ſub pœna peccati horas in Choro ſemper perſoluere teneatur, poſito quòd in Choro dicatur officium ordinarie (vt conſuetum eſt) à competenti numero monialium, iuxta copiam inibi reſidentium, & quòd propterea quia in Choro non intereſt, non omittit per ſeipſam, aut cum ſocia diuinum officium perſoluere, petatis declarari. Præterea cum aſſeratur piæ memoriæ Innocentium Papam octauum, ſeu alium Romanum Pontificem prædeceſſorem noſtrum, ad tollendos diſcurſus fratrum ordinis huiuſmodi, quod fratres ipſi dicendo quinque Pater noſter, cum Aue Maria coram Sacramento Altaris, infirmi in

mi in Grabatis ſuis pro felici ſtatu Sanctæ Matris Eccleſiæ, dicendo vt ſupra, habeant eandemmet Indulgentiam, quæ eſt ſecunda die Auguſti in Sancta Maria de Angelis ſiue de portiuncula apud Aſſiſium, prout illo die à deuotis Populis lucrantur. Item quòd dicendo alia quinque Pater noſter, & Aue Maria cum Gloria Patri in fine cuiuslibet Pater noſter, & ipſi fratres ſtationes Vrbis, ſubiungendo vnum Pater noſter, Aue Maria pro intentione Domini concedentis. Et inſuper piæ memoriæ Pius Secundus, etiam prædeceſſor noſter eiſdem fratribus Vltramontanis vt Septem Pſalmos pœnitentiales dicendo cum Litanijs. Indulgentias ſtationum vrbis haberent, & conſequerentur indulſerit, & ipſis fratribus toties quoties Coronam Domini Ieſu Chriſti, & Virginis Mariç dicerent, plenariam haberent indulgentiam, conceſſum fuiſſe aſſeratur. Quare vt præmiſſa vobis ex officio Paſtoralis officij noſtri, pro quiete conſcientiarum veſtrarum (ne contra conſcientiam agendo ad gehennam edificare videamini) plena, & aperta facere atque declarare, & ſuper officio huiuſmodi perſoluendo, quomodo vos habère debeatis, ac in facultatibus, quo ad participationem gratiarum fratribus Minoribus huiuſmodi ſub quorum curâ, & regimine viuitis conceſſarum, qualiter participetis, & in facultate abſolutionis peccatorum veſtrorum quæ forma ſeruanda ſit, more pij Patris, & ex benignitate Apoſtolica qua vos tanquam peculiares in Chriſto filias proſecuti ſumus, & proſequimur, aperire, & deſcernere dignaremur. Nos igitur præmiſſis, & infraſcriptis ſupplicationibus paterna beneuolentia annuentes, ac ſuper præmiſſis omnibus, vobis taliter per noſtræ declarationis oraculum prouidere, & ſic plana facere volentes, & ei cui iugiter inſeruitis cum conſcientiarum, & mentium veſtrarum quiete, & pace, gratum & acceptum reddere valeatis famulatum. Circa premiſſa omnia, prius habita matura deliberatione, omnibusque diligenter præmeditatis, & conſideratis, auctoritate Apoſtolica ex noſtra ſcientia, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, tenore præſentium, duximus declarandum, & concedendum, vt ſequitur. Primo videlicet, quo ad officium defunctorum, declaramus vos dumtaxat teneri ſicut ſicut fratres ordinis Minorum; quorum ritui in diuinorum perſolutione: veſtra vobis pręcipit regula conformari, quod ſatis declaraſſe videtur præfatus Vrbanus prædeceſſor noſter, vbi dicit Sorores illiteratas non teneri ad dicendum Pater noſter pro mortuis, niſi eo tempore quo in Choro Choriſtæ officium faciunt mortuorum, & verbum illud teneantur: dicimus referri ad obligationem vigiliarum, & veſperorum, prout in breuiario annotatur, & non ad Pater noſter, quæ illiteratis ſororibus pro tali ſuffragio per regulam inducuntur. Quo vero ad obligationem perſoluendi officium in Choro, decernimus etiam ſanas non teneri ſemper officium diuinum in Choro perſoluere humana conſiderata fragilitate, & ſexus fœminei debilitate, quia difficulter conſcientia timorata ſciret diſcernere neceſſitatem excuſantem; conſideratis diuerſis, ac varijs occupationibus, & impedimentis, quæ ſuperueniunt continue in adminiſtratione rei familiaris monaſterium veſtrorum, attento quòd die noctuque bene, & ſolemniter, ac ſine intermiſſione collegialiter in Choris veſtris officium diuinum perſoluitur, & iuxta formam per regulam vobis traditam, cum reuerentia decantatur, exonerantes tamen conſcientiam veſtram, diſcretioni abbatiſſarum pro tempore exiſtentium committimus; vt quando, & quomodo ſiue cum quibus ſit hæc remiſſio, ſiue exemptio tolleranda ſolerter; inuigilent, & diligenter aduertant, & prudenter concedant, ne ſub colore pietatis. ex nimia indulgentia permittant in aliquam ſororum, ſeu monialium habitum generari diuinæ offenſionis. Quantum vero attinet ad participationem in gratijs fratribus Minoribus, ſub quorum regimine viuitis conceſſis, ſimili declaratione decernimus, tanto magis vobis eſſe conceſſas quanto minor occaſio datur diſcurrendi, quo fit vt indulgentias Sanctæ Mariæ de Angelis, ſiue Portiunculæ in Aſſiſio, ſecundi diei Auguſti, & de quinque Pater noſter, cum gloria patri coram Sacramento Altaris recitandis, & de Pſalmis pœnitentialibus pro ſtationibus Vrbis quæ fratribus dicuntur eſſe conceſſæ, ad vos extendimus, & vobis prout eis ſuffragari volumus, & (quatenus opus ſit) de nouo pro veſtra, & eorumdem fratrum conſolatione concedimus. Inſuper vero quantum facultatem abſolutionis concernit, concedimus vobis, vt in omnibus ſolemnitatibus Domini Sabaoth: Virginis Mariæ omnium Sanctorum, Patris veſtri Sancti Francici, ac matris veſtræ Sanctæ Claræ. Confeſſores veſtri ſtri poſsint in abſolutionibus veſtrarum confeſſionum, eis de peccatis veſtris ſacta-

rum, vos plenarie abſoluere, & pœnitentiam ſalutarem iniungere. Et quoties Sacram ſumitis Communionem ea die plenariam indulgentiam conſequi. Præterea quia accepimus, Abbatiſſas, & Moniales Pariſien. & Albianen. Monaſteriorum Sanctæ Claræ huiuſmodi, ad Beatam Agnetem, & Gloriſiſſimas mille virgines ſingularem gerere deuotionis affectum, eis nunc & pro tempore exiſtentibus, & quibuſuis alijs abbatiſſis, & conuentibus monaſteriorum dicti ordinis Sanctæ Claræ hunc ritum obſeruare volentibus quod a modo in antea Beatæ Agnetis, & vndecim millium virginum huiuſmodi feſta perpetuis futuris temporibus ſub ritu duplicis maioris celebrare, liberè, & licitè poſſint, & valeant concedimus, pariterque indulgemus. Præmiſſas autem declarationes, atteſtationes, decreta, conceſſiones, & indulta, vobis, & veſtrum ſingulis perpetuo facimus, vt omni ſemota ambiguitate, & priori conſcientia ſub ſuaui religionis iugo cui eſtis perpetuo addictæ, preces ad Dominum liberiori mente fundere, & perpetua pace, & ſpirituali conſolatione gaudere poſſitis, ſperante eo acceptiores preces veſtras apud eum, cui proprium eſt miſereri ſemper, & parcere futuras, quo omni ſoluto fluctuationis obſtaculo, intentius illas perſoluere, & pro nobis, & Sancta Romana vniuerſali Eccleſia, ſedulius, & feruentius orare poteritis, Prout vos quas in viſceribus charitatis habemus, & tamquam peculiares, ac dilectiſſimas in Chriſto filias paterna beneuolentia, & cita amplectimur, facturas non dubitamus. Non obſtantibus præmiſſis, ac Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon monaſteriorum, & ordinis prædictorum, iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſque in contrarium facientibus quibuſcumque. Cæterum quia difficile eſſet præſentes literas in ſingulis locis, & monaſterijs veſtris, & alibi, vbi opus eſt, oſtendere, vel exhibere, volumus & eadem auctoritate concedimus, quòd tranſumptis ipſarum manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Prælati munitis vbique plena fides adhibeatur, veluti adhiberetur proprijs originalibus, ſi in medium oſtenſæ eſſent vel exhibitæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 29, Martij MD.XV. Pontificatus noſtri Anno tertio.

XVI.

ECCLESIÆ FRATRVM MINORVM DE Obſeruantia non poſſunt ſpecialiter interdici, niſi ipſi cauſam dederint interdicto, vel niſi procurans interdictum prouideat fratribus ad victum ſufficienter neceſſaria.

Dilectis filijs Generali, ac vniuerſis, & ſingulis prouincialibus Miniſtris fratribus ordinis Fratrum Minorum de Obſeruantia.

LEO Papa Decimus. Dilecti filij, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Cum Sancta regula veſtra ſit, Domini noſtri Ieſu Chriſti ſacroſanctum Euangelium in humilitate, & paupertate obſeruare, dignum quin potius debitum reputamus, veſtris neceſsitatibus (quantum cum Deo poſſumus) ſubuenire, præſertim dum id Regum Catholicorum expoſcit deuotio. Nuper ſiquidem relatione chariſſimi in Chriſto filij noſtri Caroli, Romanorum, ac Hiſpaniarum Regis Catholici, intelleximus, ſæpe numero contingere, non nullas Eccleſiaſticas perſonas, in Romana curia vel extra eam litigantes, ac diffinitiuas ſententias, & executoriales literas deſuper obtinentes, aut alias gratias proſequentes, Eccleſias, domorum veſtri ordinis, Eccleſiaſtico ſupponi facere interdicto, etiam ſi ciuitas, ſeu oppidum in quo domus ipſa conſiſt.it

conſiſtit minimè interdicatur, ex quo vos qui ſolum ex fidelium eleemoſinis victum quæritis, non paruum ſuſcipitis detrimentum, cum fideles ipſi ad dictas Eccleſias pro diuinis audiendis officijs accedere non valentes, ab eorum conſuetis deuotionibus, & vobis fieri ſolitis eleemoſinis, retrahantur. Quare præfatus Carolus Rex, qui ob exem plarem veſtrum viuendi modum, ad ordinem prædictum ſingularem gerit deuotionis affectum, nobis ſupplicari fecit, vt neceſſitati veſtræ prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos huiuſmodi honeſtis ſupplicationibus inclinati, vobis quòd de cætero perpetuis futuris temporibus, Eccleſiæ domorum veſtri ordinis, ad cuiuſcunq; perſonę etiam Cardinalatus honore, vel alia fulgentis dignitate inſtantiam, per auditores cauſarum ſacri Palatij, ſeu eorum locatenentes, aut quoſcunque alios iudices, ſeu ordinaria, ac etiam niſi tota Ciuitas, ſeu oppidum, vbi domus huiuſmodi conſiſtit Apoſtolica auctoritatibus, aut ſpeciali commiſsione manu propria Pontificis ſignata, & in publica ſignatura propoſita, Eccleſiaſtico ſupponatur interdicto, interdici non poſſint. Ac quod in eis degentes fratres, ad ipſius interdicti obſeruationem minimè teneantur. Nec propterea irregularitatis maculam, aut aliquas ſententias, cenſuras, & pœnas incurrere debeant. Quodque vobis (dummodo cauſam non dederitis interdicto huiuſmodi vt ianuis apertis, & campanis pulſatis, Miſſas, & alia diuina officia celebrare valeatis, niſi perſona ad cuius inſtantiam interdictum fuit appoſitum in eiſdem domibus degentibus fratribus, de alimentis, & alijs victui neceſſarijs rebus competenter prouideri fecerit, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium indulgemus. Ac præſentes per quaſcunque alias concedendas literas Apoſtolicas, nullatenus ſuſpenſas, reuocatas, ſeu alteratas cenſeri. Ac quia difficile foret præſentes ad vnaquæq; loca deferre poſſe, quòd eorum tranſumptis ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutę, ac manu Notarij publici ſubſcriptis, eadem fides, in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præſentibus ſi exhibitæ, vel oſtenſę fuiſſent adhiberetur. Ac ſi ſecus ſuper ijs à quoque quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter actum fuerit, irritum, & inane decernimus, & declaramus. Non obſtantibus premiſſis, ac Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Datum Romę apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 23. Iulij Milleſimo quingenteſimo decimo nono. Pontificatus noſtri anno Septimo.

XVII.

DE PRÆDICATORVM OFFICIO eorumq; examine, & ſuperiorum approbatione.

LEO Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam, ſacro approbante concilio. ¶ Supernæ maieſtatis præſidio, per cuius ineffabilem prouidentiam cœleſtia ſimul, & terrena diriguntur, ſuper gregem Dominicum nobis commiſſum, ſpeculatoris officium (quantum imbecillitati noſtrę conceditur) exercentes, totaque mente nobiſcum ipſi reuoluentes inter alia complura, & magna ad nos pertinere, vt munus prædicationis, quod in Eccleſia Dei præcipuum, ac per neceſſarium, magnique fructus atque vtilitatis, dummodo rectè, & ex ſincera charitate erga Deum, & proximum præceptiſque, & exemplis ſanctorum patrum, qui hæc profitentes cum fidei fundatione, & propagatione plurimum Eccleſiæ contulerunt, exerceatur: quippe quod redemptor noſter primus fecit, & docuit, & eius præcepto, & imitatione duodenus ille Apoſtolorum numerus, quaſi totidem cœli, Dei veri gloriam enarrantes per orbem terrarum, vniuerſum genus humanum, quod ſub peccati iugo vetuſta ſeruitute continebatur, ſenſim ab eorum tenebris educentes, & ad perpetuæ ſalutis lucem excitantes, verbum ipſum in omnem terram, & fines orbis terræ, tum ipſi prius, tum deinde ſui ſucceſſores longè lateque propagauerunt, altiſsimeque fundarunt, vt qui nunc tantum ſubeunt onus, meminiſſe debeant, crebertimeque ſecum reuoluere, præter auctoris ipſius, ac fundatoris IESV CHRISTI pientiſsimi redem-

ptoris, Petri etiam, & Pauli cæterorumque Apoſtolorum, & Domini diſcipulorum ſe vices, quo ad hoc officium, ſubire, ac ſuſtinere. Sanè fide dignorum relatione percepimus, quòd nonnulli prædicatores noſtris temporibus (quod dolentes referimus) non attendentes, ſe eorum, quos diximus, & inſuper ſanctorum Eccleſiæ Doctorum, aliorumque ſacram Theologiam profitentium, qui aſsiſtendo iugiter Chriſtianis, ac ſe falſis prophetis rectam fidem ſubuertere annitentibus opponentes. Eccleſiam militantem illæſam prius, per ſe talem eam eſſe manifeſtarunt, officium exercere, & niſi vrilia concurrenti eorum ſermonibus populo ad vitiorum extirpationem, virtutum laudem, animarum denique ſalutem fidelium, meditanda, & perficienda debere aſſumere: multa tamen, & varia contra inſtitutiones, & exempla, quæ diximus, quandoque etiam ſcandaloſa populis prædicare, quod mentem certè noſtram mirum in modum commouit, dum nobiſcum ipſi mente voluimus, quod illi officij immemores ſui, in ſuis ſermonibus non ad vtilitatem audientium, ſed ad ſuam potius oſtentationem laborantes, vanis quorumdam auribus blandiuntur, qui ad hoc iam deueniſſe apparent vt verificetur dictum Apoſtoli, ad Timotheum ita ſcribentis: Erit enim tempus cum ſanam doctrinam non ſuſtinebunt, ſed ad ſua deſideria coaceruabunt ſibi magiſtros prurientes auribus, & à veritate quidem auditum auertent, ad fabulas autem conuertentur: quorum falſas & inanes mentes, prædicantes ipſi præfati, non modo in rectam veramque viam reducere minimè ſtudent, ſed illas maioribus etiam erroribus impliplicant, dum ſine vlla canonum atteſtatione, vel reuerentia immò contra ipſas canonicas ſanctiones, & ſacræ ſcripturæ ſenſum multifariam peruertentes, temereque, ac perperam plerumque interpretantes, contra veritatem prædicare, terroresque, ac minas, multaque mala propediem affutura, iamque ingruentia, nulla prorſus legitima ratione muniti, ſed ſuo dumtaxat ſenſui obſequentes comminantur, repræſentant, a deſſeque aſſeuerant, plerumque etiam vana quædam, & inania, & alia huiuſmodi populis ingerere, & (quod enormius eſt) ab æternitatis lumine, & ſancti ſpiritus admonitione, aut infuſione, illa ſe habere aſſerere audent. Cumque ij ſub confictorum miraculorum mendacijs, varios errores fraudeſque diſſeminant, denique populos, quos in Euangelica doctrina ſedulo inſtruere, & in vera fide retinere, & conſeruare deberent, ſermones ſuos à ſenſu, & præceptis vniuerſalis Eccleſiæ retrahentes, à ſacriſque conſtitutionibus, quas maximè ſequi deberent, deuiantes, auditores ſuos amouent, ac longe faciunt a ſalute. Per hæc namque, & alia huiuſmodi ſimpliciores homines, vt ad deceptionem procliuiores, à via ſalutis, & obedientia Romanæ Eccleſiæ demantes in errores varios perfacile inducuntur. Propterea Gregorius huius muneris peritiſſimus; & feruore charitatis incenſus, prædicatores vehementer hortatur, & monet, vt dicturi ad populum, prudentes cautiuſque accedant, ne dicendi impetu rapti, verborum erroribus quaſi iaculis audientium corda configant, & cum ſapientes forraſſe videri deſiderant, decepti, ſperatæ vir utis compagem inſipienter diſcindant. Sæpe namq; verborum effectus amittitur, cum loquacitate importuna, vel incauta, audientium corda leuigantur. Et ſanè in nullo alio tudem ij plebem maiori damno ſcandaloque afficiunt, quàm cum vel tacenda prædicant, vel falſa, & inutilia docendo, eam in errorem inducunt. Quæ quoniam huic ſacræ religioni Diuinitus inſtitutæ, vt noua, & aliena, omnino contraria eſſe noſcuntur, graui certè accuratoque ſunt examine digna ne ſcandalum populo Chriſtiano, & ſuorum auctorum, ac aliorum animabus interitum pariant. Nos igitur ſanctæ Dei Eccleſiæ (cui diſponente Domino præſidemus, quæ quidem vna eſt, & vnum Deum prædicat, colit, ac vnam fidem firmiter, & ſincere confitetur, iuxta illud Prophetæ vaticinium, Qui habitare facit vnius moris in domo) vniformitatem, quantum cum Deo poſſumus, poſthabitam reducere, & retentam conſeruare, quique populo verbum Dei prædicant, tales eſſe cupientes, vt eorum prędicatione, Dei Eccleſia nullum ſcandalum patiatur, & ſi qui corrigibiles ſunt, ab his quæ proximis noſtriſque temporibus prǽſumpſerunt. cum nonnullos eorum, præter illa quæ diximus, prædicationibus non viam amplius Domini in virtute docentes, non Euangelium (vt deberent) explanantes, ſed conficta miracula, & noua, ac falſa vaticinia, aliaque leuia, & ab anilibus fabulis parum diſtantia, magnumque ſcandalum parientia, nulla deuotionis, & auctoritatis, eiuſque improbantis, ac repellentis hec, habita ratione, vaſtis clamoribus imprimere, ac ſuadere vbique canentes, & ne Pontificali

tificali quidem dignitate fulgentibus, & alijs Eccleſiæ prelatis parcentes, quibus potius honorem, ac reuerentiam exhibere deberent, ſed in eorum perſonas, ac ſtatum audaciter, ac temere inuehi conſueuiſſe, & alia huiuſmodi commiſiſſe conſtat, in futurum abſtineant, vt tam periculoſum contagioſumque malum, ac mortifera peſtis radicitus euellatur, & arefactum ita penitus deleatur, vt nec memoria eius remaneat: ſacro approbante Concilio ſtatuimus, & ordinamus, vt nullus tam Clericus ſecularis, quam cuiuſcunque etiam mendicantium ordinis regularis, aut quiuis alius ad quem facultas prædicandi, tam de iure quàm de conſuetudine, vel priuilegio, aut alias pertinet, ad huiuſmodi officium exercendum, admittatur, niſi prius per ſuperiorem ſuũ reſpectiuè diligenter examinatus (qua re conſcientiam ipſius ſuperioris oneramus) ac morum honeſtate, ætate, doctrina, probitate, prudentia, & vitę exemplaritate ad illud aptus, & idoneus reperiatur, & hic, quocunque poſtea prædicaturus acceſſerit, de huiuſmodi examine, & idoneitate ſua per litaras authenticas, ſeu alias ſui examinatoris approbatoriſque, Epiſcopis & alijs locorum ordinarijs fidem legittime faciat. Mandantes omnibus qui hoc onus ſuſtinent, quique in futurum ſuſtinebunt, vt Euangelium veritatem, & ſanctam ſcripturam iuxta declarationem, interpretationem, & ampliationem doctorum, quos Eccleſia, vel vſus diuturnius approbauit, legendoſque hactenus recepit, & in poſterum recipiet, prædicent, & explanent, nec quidquam eius proprio ſenſui contrarium, aut diſſonum adijciant, ſed illis ſemper inſiſtant, quæ ab ipſius ſacræ ſcripturæ verbis, & præfatorum doctorum interpretationibus, ritè & ſanè intellectis, non diſcordant. Tempus quoque præfixum futurorum malorum, vel antichriſti aduentum, aut certum diem iudicij prædicare, vel aſſerere nequaquam præſumant, cum veritas dicat, Non eſſe veſtrum noſſe tempora, vel momenta, quæ pater poſuit in ſua poteſtate, ipſoſque qui hactenus ſimilia aſſerere auſi ſunt, mentitos, ac eorum cauſa reliquorum etiam rectè prædicantium auctoritati non modicum detractum fuiſſe conſtet: inhibentes omnibus & ſingulis clericis ſecularibus, vel regularibus præfatis, cæteriſque cuiuſcunque ſtatus, gradus, & ordinis exiſtant, qui hoc onus aſſument, ne de cætero in ſermonibus ſuis publicis, alia quæque futura ex literis ſacris conſtanter prædicere, nec illa a Spiritu ſancto, vel diuina reuelatione ſe habuiſſe affirmare, & alienas inaneſque diuinationes aſſeuerando, aut alio quocunque modo tractando aſſumant, ſed ex diuinæ vocis præcepto Euangelium omni creaturæ cum vitiorum deteſtatione, & virtutum commendatione enucleent, & declarent, & pacem ac dilectionem mutuam à Redemptore noſtro tantopere commendatam, vbique fauentes, non ſcindant veſtem inconſutilẽ Chriſti, ſed ab Epiſcoporũ, & prælatorum, ac aliorum ſuperiorum, eorumq; ſtatus ſcandaloſa detractione, quos coram vulgo, & laicis non modo incaute, ſed etiam intemperanter, reprehendunt, & mordent, & ab eis male geſtorum expreſsis quandoq; nominibus aperta, & manifeſta redargutione abſtineant. Denique conſtitutionem felicis recordationis Clementis Papę V. quę incipit, religioſi, quam tenore præſentium innouamus, & approbamus, inuiolabiliter ab eis obſeruari debere decernimus, vt hac ratione ad vtilitatem populi prædicanter, & cum Domino lucrifaciente, talentum, quod ab illo acceperant, ſuperlucrari, & eiuſdem gratiam, & gloriam conſequi mereantur. Cæterum ſi quibuſdam eorum, Dominus futura quædam in Dei Eccleſia inſpiratione quadam reuelauerit, vt per Amos prophetam ipſe promittit, & Paulus Apoſtolus prædicatorum princeps, Spiritum, inquit, nolite extinguere, prophetias nolite ſpernere, hos aliorum fabuloſorum, & mendacium gregi connumerari, vel aliter impediri minimè volumus. Extinguitur namque ipſius gratia Spiritus, Ambroſio teſte, ſi incipientibus loqui feruor contradictione ſopitur, & tunc Spiritui Sancto iniuria certè fieri dicitur. Et quoniam res magni momenti eſt, eo quòd non de facili credendum ſit omni ſpiritui, ſed ſint probandi ſpiritus, teſte Apoſtolo, an ex Deo proueniant: volumus, vt lege ordinaria tales aſſertæ inſpirationes, antequam publicentur, aut populo prædicentur, ex nunc Apoſtolicæ Sedis examini reſeruatæ intelligantur. Quòd ſi sine moræ periculo id fieri non valeret, aut vrgens neceſſitas aliud ſuaderet; tunc eodem ordine ſeruato, ordinario loci notificentur, vt illi adhibitis ſecum tribus, aut quatuor doctis, & grauibus viris, & huiuſmodi negocio cum eis diligenter examinato, quando id expedire videbunt (ſuper quo eorum conſcientias oneramus) licentiam concedere poſſint. Si quis autem contra præmiſſorum aliquod committere quidquam auſi fuerint,

vltra

vltra pœnas contra tales à iure ſtatutas, excommunicationis etiam ſententiam, a qua non niſi à Rom. Pontif. præterquam in mortis articulo conſtituti, abſolui poſſint, eos incurrere volumus. Et vt eorum exemplo alij attentare ſimilia minimè audeant, eis prædicationis etiam officium interdictum eſſe perpetuo decernimus. Non obſtantibus ordinationibus, ac priuilegijs, & indultis, & literis Apoſtolicis, ordinibus, & perſonis præfatis, etiam in Mari magno comprehenſis, ac etiam à nobis forſan approbatis, innouatis, vel etiam de nouo conceſſis, quæ quo ad hoc, nolumus eis in aliquo ſuffragari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtri ſtatuti, ordinationis, mandati, inhibitionis, innouationis, approbationis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Data Romæ in publica ſeſsione, in Lateranen. Sacroſancta Baſilica ſolemniter celebrata, Anno incarnationis Domini 1525. 14. Cal. Ianuarij, Pontificatus noſtri Anno quarto.

XVIII.

BVLLA.

COMMVNICATIONIS OMNIVM priuilegiorum Mendicantium, tam conceſſorum quam concedendorum inter vniuerſos, & ſingulos eorumdem Mendican. ordines, illorumq; ad ſingulas Domus loca Eccleſias, & perſonas Generalis extenſio.

LEO Papa X. vniuerſis, & ſingulis Chriſtifidelibus præſentis litteris inſpecturis ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Dudum per nos accepto, quòd Romani Pontifices prędeceſſores noſtri, aliqui ad minorum, alij verò ad Heremitarum Sancti Auguſtini, alij ad Beatę Mariæ de Monte Carmelo, reliqui ad Prædicatorum ordinum fratres, & domos, iuxta ipſorum vota, deuotionis affectum gerentes, illorum ſingulis nonnullas gratias, conceſſiones, indulgentias, peccatorum remiſſiones, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, facultates, priuilegia, indulta, ac dona, tàm ſpiritualia, quàm temporalia, per diuerſas ipſorum literas, reſpe-ſpectiuè conceſſerunt.

¶ Nos ad ſingulos ordines prædictos, ſingulaque ipſorum ordinum domos, vbi religioſe viuitur, indifferenter, abſque acceptione perſonarum deuotionis affectum æqua lance gerentes, omnes, & ſingulas gratias, conceſsiones, indulgentias, peccatorum remiſsiones, prerogatiuas fauores, immunitates, exemptiones, facultates, priuilegia, indulta, tàm ſpiritualia, quam temporalia, qualiacumque illa eſſent, quæ prædicatorum, Minorum, Hæremitarum Sancti Auguſtini, Carmelitarum, ſeruorum Beatæ Mariæ, ac Minimorum fratrum, in domibus, & illorum Eccleſijs, Oratorijs, & ac Eccleſias ipſas, & Oratoria pro tempore viſitantibus, cuiuſcunque ſtatus, aut ſexus, exiſterent, ſeu pro eorum manutentione, & ornatus contribuentibus, necnon domibus, & preſidentibus, non ſolum generalibus, & prouincialibus, fratribusque, & ſororibus, necnon monialibus, & conuerſis, oblatis, ac vtriuſque ſexus perſonis de pœnitentia, ſeu tertij habitus nuncupatis, à dictis prædeceſſoribus aut à nobis, ipſiſque ſucceſſoribus, aut alias authoritatem habentibus coniunctim, vel diuiſim in genere, vel in ſpecie conceſſa fuerunt, aut in poſterum concedentur, illa, & omnia ſingula, ac ſi nominanter exprimerentur, pro ſufficienter expreſſis tunc habentes, ſingulis ordinibus prædictis, illorumque ſingulis Eccleſijs, Oratorijs, & Eccleſias, ac Oratoria viſitantibus cuiuſ-

cunque

cunque ſtatus, aut ſexus exiſterent, ſeu pro eorum manutentione, & ornatu contribuentibus nec non, domibus, & conuentualibus fratribus, etiam, & ſororibus, vel monialibus, diuerſis quoque, & oblatis, ac vtriuſque ſexus perſonis de pœnitentia nuncupatis, & alijs ſingulorum ordinum prædictorum, Motu proprio, & ex mera noſtra ſcientia, & liberalitate, de Apoſtolicæ authoritatis plenitudine communicauimus. Illaque omnia, & ſingulis inter dictorum ordinum perſonas, pariformiter, communia fuiſſe, & eſſe volumus, prout in ſingulis literis prædictis plenius continetur ¶ Et deinde, ſicut accepimus, nonnulli fratres dictorum ordinum, volentes ſapere plusquàm oportet, atque ad ipſorum nutum verba ipſa interpretantes, diuerſis tàm ſecularibus quàm etiam alijs perſonis publicè, & priuatè ſuggeſſerint, quod ipſi ſeculares uiſitando unã dictorum ordinum, domum oẽs, & ſingulas indulgẽtias, & remiſſiones peccatorũ, per dictos prędeceſſores noſtros, quàm per nos domui Beatæ Mariæ de populo de urbe conceſſas, conſequi poterant, perinde, ac ſi dictam domum S. Mariæ de Populo viſitarent, quòd præter ipſorum prædeceſſorum, & noſtram mentem fuiſſe, & eſſe dignoſcitur. ¶ Attendentes igitur, quod indulgentia intuitu religionis conceſſa, ad ſeculares extendi non debet, volentes mentem dictorum prædeceſſorum, & noſtram declarare, & omnem ambiguitatem, & occaſionem tollere, motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, volumus, & auctoritate Apoſtolica declaramus, quod vniuerſis, & ſinguli dictorum ordinum fratres, & moniales, tertijque ordinis vtriuſque ſexus, & familiares tantum dumtaxat, omnibus, & ſingulis indulgentijs, & gratijs, per eoſdem prædeceſſores, & nos domui B. Mariæ de populo de vrbe, vt præfertur, conceſſis, & concedendis vtantur potiantur, & gaudeant, vti potiri, & gaudere poſsint, quomodolibet in futurum, perinde ac ſi ipſi dictam domum Beatæ Mariæ de populo, his diebus, & feſtiuitatibus, quibus indulgentiæ huiuſmodi conceſſæ fore dignoſcuntur, perſonaliter viſitarent, quòdque vigore prædictarum literarum, ſeculares gratijs, & indulgentijs huiuſmodi vti, & gaudere non poſſunt: inhibentes nihilominus in virtute Sanctę obedientiæ, & ſub excomunicationis latæ ſententiæ pœna eo ipſo per contrafacientes incurrenda, omnibus, & ſingulis fratribus cuiuſcunque ordinis exiſtentibus, & quibuslibet alijs perſonis, ne deinceps, ne indulgentias, & gratias huiuſmodi S. Mariæ de populo de vrbe, ad ſeculares extendi prædicent, aut publicè, vel priuarè nuntient. Nõ obſtantibus præmiſsis, aut quibusuis alijs Apoſtolicis, priuilegijs quoque, & indultis dictis ordinibus conceſsis, quæ quoad præmiſſa reuocamus, caſſamus, & annullamus, cæteriſque in contrarium facientibus quibuſcunque, volumus autem, & auctoritate Apoſtolica decernimus, quod præſentibus tranſumptis, manu notarij publici ſignatis, & alicuius prelati, aut perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ ſigillo munitis, ea fides prorſus in iudicio, & extra adhibeatur, quæ adhiberetur ſi pręſentes litere eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 10, Decembris 1519. Pontificatus noſtri Anno ſeptimo.

DE

ceſſit, & poſt vero felicis recordationis Sixtus Papa Quartus prædeceſſor noſter accepto per eum quod confraternitas huiuſmodi in dicta Eccleſia de nouo inſtituta fuerat, voluit & ordinauit quod omnes, & ſinguli confratres vtriuſque ſexus confraternitatē prædictam ſeruantes, tam in dicta ciuitate Colonienſi quam, & alibi vbicumque locorum, tunc & pro tempore exiſtentes, verè penitentes, & confeſſi, qui orationem dominicam, & ſalutationem Angelicam prędictam, modo præmiſſo dicerent in ſingulis natiuitatis, Annunciationis, Aſſumptionis, eiuſdem Beatæ Virginis MARIAE feſtiuitatibus, indulgentiam ſeptem annorum, & totidem quadragenarum conſequerentur. Et deinde ſupplicationibus tunc Ducis, & Duciſſæ Britaniæ inclinatus, præfatum Pſalterium, ſeu modum orandi eadem auctoritate approbauit, illumque tollerandum fore, ac cunctis fidelibus, eo modo orare licere decreuit, & declarauit, ac vt omnes, & ſingulis Chriſtifideles ad deuotionis opera, ad dictum modum orandi, frequentius inducerentur, vniuerſis & ſingulis Chriſtifidelibus, modo prædicto orare volentibus, vbilibet, ac tunc, & pro tempore exiſtentibus pro qualibet vice qua ſic vt præmittitur orarent, pro qualibet quinquagena pręfati Pſalterij, quinque annos, & totidem quadragenas de iniunctis peniten tijs in domino relaxauit, prout in ipſius Sixti prędeceſſoris litteris inſuper confectis, quas perpetuò durare voluit plenius continetur. Et ſucceſſiue piæ memoriæ Innocentius Papa octauus, & prędeceſſor noſter cum anno domini 1483. 13. die menſis Octobris quidam Bartholomeus de Comatijs de Bononia tunc dicti ordinis generalis Magiſter eiuſdem ordinis Prouincialibus Capitulum, generale in Alma Vrbe celebraret Bartolomei Generalis viuæ vocis oraculo omnibus qui tunc erant, & in futurum eſſent de dicta confraternitate, & per hebdomadam dicerent Pſalterium Beatę MARIAE Virginis huiuſmodi plenariam omnium peccatorum ſuorum remiſsionem ſemel in vita, & ſemel in mortis articulo, ac etiam receptis per literas ad beneficia dicti ordinis non ad quæſtum ſed deuotionis cauſa conceſsit, de qua conceſsione per literas Teſtimoniales ipſius Bartholomei ſui ſecreti ſigilli, ſeu ſignati vſualis impreſsione munitas conſtat, & inſuper Fel. mem. Raymundus tituli Sanctæ Mariæ Nouæ presbiter Cardinalis tunc per Germaniam dictę ſedis legatus eiſdem confratribus, & consororibus pro quolibet Roſario centum dies indulgentiarum perpetuo, & ſimiliter plures ac diuerſi locorum ordinarij ſinguli indulgentiam 40. dierum Conceſſerunt, prout etiam in Raymundi Cardinalis legati necnon Alexandri Epiſcopi, & Nuncij, & ordinariorum huiuſmodi, ſingulis deſuper confectis literis dicitur plenius contineri. Cum autem ſicut eadem petitio ſubiungebat dilectus filius nobilis vir Ioannes Dux, & dilectæ nobis in Chriſto filiæ nobiles mulieres Maria ipſius Ioannis Ducis conſolaris ipſius Duciſſæ Iulianen. & Morten. ac Sibilla marchioniſſa Brandeburgenſis dictę Mariæ Duciſſæ genitrix necnon dilectus etiam filius magiſter Ioannis Ingenolzel. præpoſitus Eccleſiæ Sancti Victoris Xe. vt Colonienſis diœceſis literarum Apoſtolicarum maioris præſidentiæ abbreuiator, necnon notarius ſcriptor & familiaris continuus Commenſalis noſter ob ſingularem, & ſinceram quam ad ipſam intemeratam Virginem ferunt deuotionem, ac dicti Prior, & confratres cupiant omnia, & ſingula pręmiſſa etiam per nos approbari, confirmari, & innouari. Quare pro parte, tam Ioannis Ducis, & Mariæ Duciſſę, ac Sibillę Marchioniſſæ, necnon Ioannis præpoſiti, quam prioris, & fratrum prædicatorum nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt præmiſſa omnia, & ſingula pro illorum ſubſtantia firmiori approbare, confirmare, & innouare, aliaſque in pręmiſsis opportune prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur pijs votis eis in hac parte paterne annuentes huiuſmodi ſupplicationibus inclinati auctoritate Apoſtolica tenore præſentium, confraternitatem, ac ritum ſiue modum orandi huiuſmodi necnon omnes, & ſingulas indulgentias tam per Sixtum, & Innocentium prædeceſſores quam legatum Nuncium, & ordinarios prædictos, vt præfertur conceſſas, & deſuper confectas literas, ac omnia, & ſingula in eis contenta approbamus confirmamus, & innouamus, ipſaſque indulgentias de nouo perpetuo concedimus, & vt Ioannes Dux, & Maria Duciſſa, & Sibilla Marchioniſſa, ac Ioannes præpoſitus necnon prior, & fratres præfati, necnon omnes, & ſinguli alij Chriſtifideles, ea deuotionis opera, & per dictum modum ſiue ritum orandi eo frequentius inducantur, quo exinde facilius animarum ſuarum ſalutem conſequi ſperauerint, de omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius auctorita-

te confiſi. Ioanni Duci, Mariæ Duciſſæ, Sibillæ Marchioniſſæ, Ioanni præpoſito, Priori, ac patribus prędicatoribus, & eorum ſingulis, ac vniuerſis, & ſingulis alijſque vtriuſque ſexus Chriſtifidelibus dictæ confraternitatis confratribus, & conſororibus vbilibet exiſtentibus tam præſentibus quam futuris, verè pœnitentibus, & confeſſis, ſeu confitendi propoſitum habentibus, qui ter in hebdomada dictum Roſarium deuotè orauerint, vt præfertur, pro qualibet vice alios decem annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis penitentijs miſericorditer in domino relaxamus, ac quod omnes prædicti eorum, ſinguli in Paſca reſurrectionis, & feſtiuitatibus prędictis, ac tribus diebus ſingulis feſtiuitatum earumdem præcedentibus cuicumque presbitero domus ordinis prædicatorum fratrum profeſſorum per eorum ſingulos pro tempore eligendos peccata ſua confiteri valeant, ipſeque presbiter eorum confeſsionibus diligenter auditis ipſos, & eorum ſingulos ab omnibus, & ſingulis excomunicationibus alijſque Eccleſiaſticis ſententijs cenſuris, & pœnis a iure vel ab homine qua vis occaſione vel cauſa, latis, & promulgatis necnon ſacrilegiis inceſtibus adulterijs pœnitentiarum iniunctarum, & diuinorum officiorum, & ieiuniorum, ommiſſionibus alijſque eorum peccatis criminibus exceſsibus delictis, quantumcumque grauibus, & enormibus in ſingulis etiam ſedi Apoſtolicæ reſeruatis caſibus, (contentis in bulla ſingulis annis die cœnę Domini legi conſueta dumtaxat exceptis) abſoluere, & eis pro commiſſis pœnitentiam ſalutarem iniungere, ac iuramenta quæcumque ſine alicuius præiudicio relaxare, & vota quæcumque, (vltra marina, viſitationis liminum, beatorum Petri, & Pauli pręfatorum, ac ſancti Iacobi in Compoſtella, necnon religionis, & caſtitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera, commutare libere poſſit, ordinarij, & Archidiaconi, loci, ac Rectorum parochialium, & cuiuſuis alterius licentia deſuper Minimè requiſita, quodque pro receptione, & conſcriptione aliquorum confratrum ſiue conſororum in dicta confraternitate nihil omnino temporale exigi debeat, ſed ſponte oblata dumtaxat recipi poſſint, perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, præſentibus, quas illarumque effectum, & in eis contenta, ſub cuiuſuis ſimilium, vel diſſimilium indulgentiarum facultatum conceſſionum, & gratiarum reuocationibus, ſuſpenſionibus, vel modificationibus etiam pro anno Iubilei, & in fauorem fabricæ Baſilicæ Principis Apoſtolorum de urbe, ſeu expeditionis contra infideles, vel alias quacumque de cauſa per nos, & ſedem prædictam nunc, & pro tempore factis, nullatenus comprehendi, ſed illis non obſtantibus dictis Chriſtifidelibus omnes ſuffragari, ipſoſque illis gaudere, ſeu vti debere, decernimus, perpetuis futuris temporibus duraturis non obſtantibus præmiſsis, & conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Cæterum quia difficile foret pręſentes literas, ad ſingula quęcumque loca in quibus expediens foret deferri volumus, & auctoritate prædicta etiam decernimus, quod earumdem præſentium literarum tranſumptis manu vnius, vel plurium notariorum publicorum ſuſcriptione, & ſigillo alicuius pręlati, ſeu perſonę indignitate Eccleſiaſtica munitis, plena ac tanta fides adhibeatur, & adhiberi poſsit, & debeat in omnibus, & per omnia ſicut ipſis originalibus ſi eſſent in medium exhibite uel oſtenſe. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam noſtræ confirmationis conceſsionis, & inhibitionis infringere, aut ei auſu temerario contraire, ſi quis hoc attentare pręſumpſerit indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno incarnationis Dominicæ 1520. Pridie nonas Octobris, Pontificatus noſtri Anno octauo.

NON

XX.

NON NVLLA PRIVILEGIA FRATRIBVS Ordinis Minorum viuę vocis oraculo tribuuntur

LEO Papa Decimus. ¶ Viuæ vocis oraculo infraſcriptas gratias conceſſit ordini fratrum Minorum inſtante, & de illarum conceſſione teſtimonium ferente, Reuerendiſs. Domino Laurentio tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ presbitero Cardinale, quas ex eius literis auctenticis excerpſimus.

¶ Confirmauit, & de nouo conceſſit facultatem fratribus audiendi in confeſsionibus omnes, & ſingulos quarumcumque dioceſum, & in illis extraneos, & forenſes abſoluendi, etiam in caſibus quos dioceſani locorum in quibus ad audiendum deputati ſunt, duxerint concedendos, & omni tempore præterquam in die reſurrectionis Dominicæ, Sacramentum Euchariſtiæ licitè miniſtrandi.

¶ Quòd tempore interdicti, aut ceſſationis à diuinis, poſſint duo vel plures, extra Eccleſiam in domibus ſuis officium diuinum dicere, Et quòd quando extra chorum fratres dicunt horas canonicas, ſi caſu tranſeuntes perſonæ interdictæ aliquid audierint, non propterea incurratur aliqua cenſura. Nec teneantur euitare laborantes in ſuis domibus, dicbus quibus laborauerint, etiam ſi non ſint familiares, & ſeruitores continui commenſales fratrum, & eis ſoluatur ſalarium.

¶ Quòd fratres dicendo diuinum officium in Choro, vel extra Chorum, ſatisfaciant præcepto capituli dolentes de celebra. Miſſ. de dicendo ſtudioſe pariter, & deuotè, ac etiam regulæ ſuæ, etiam ſi propter aliquam fatigationem, vel aliam cauſam, dicant ſedendo, vel deambulando, vel non integrè proferendo verba prout ſunt ſcripta, propter negligentiam, aut imperitiam, vel malam prolationem naturalem, propter defectum linguæ, ſeu alias qualitercumque ore imperfecte dicant, aut eum mentis diſtractione, & & ſenſuum vagatione, dum tamen, non ex malitia hoc faciant, & quòd qui cum talibus male proferentibus, vel alias ſupradictos defectus facientibus dicunt officium non teneantur reiterare ab alijs imperfecte dicta, aut ab eis non integrè audita propter diſtantiam localem, vel ſtrepitum, ſeu aliam cauſam, ſed ſatisfaciant præcepto Eccleſię, & regulæ ſuæ, qualitercumque audiendo quæ alij debent dicere, præſertim in Choro.

¶ Item quòd ſiue propter febrem, aut dolorem intenſum, vel aliam infirmitatem, fratres fuerint grauati, & afflicti, ſatisfaciant dicendo pro horis canonicis Pſalmum, Hymnum, Pater noſter, Aue Maria, vel alia, iudicio Prælati, aut præſidentis loci, ſeu confeſſoris aſſignanda, & hoc quando medicus corporalis (ſi commode potuerit haberi) dixerit eſſe nociuum [illegible].

¶ Item quòd dicendo quinquies Pater noſter cum Aue Maria, & in fine cuiuslibet Gloria Patri, & pro S S. vnum Pater noſter cum Aue Maria, ſimiliter cum Gloria Patri, quacumq; hora dici, vel noctis, & quocumque loco dicant, ſ. Choro, Eccleſia, Clauſtro, Oratorio, ac Cella, lucrentur, ſtationes, & indulgentias tam vrbis, quam etiam portiunculæ, ſiue Hieruſalem, ac Sancti Iacobi in Compoſtella.

¶ Idem Leo X. inſtante, & de eis teſtimonium ferente Reuerendiſsimo D. Gabriele Merino Archiepiſcopo Barren. & Epiſcopo Legionen. conceſsit infraſcripta, videlicet.

¶ Quòd quilibet fratrum Minorum de obſeruantia in Sabbato in Ramis palmarum dicens Pſalmos pœnitentiales, vel quinque Pater noſter cum totidem Aue Maria ante Sacramentum Altaris, poſſet liberare vnam animam à Purgatorij pœnis, voluit tamen quòd fratres prædicti in perpetuum die qua prædicta gratia vtentur, dicant pro Sanctitate Sua vnam Coronam Beatę Virginis MARIAE, & quòd in die Sancti Ioannis ante portam Latinam, & indie eiuſdem Sancti videlicet, tertia die poſt Natiuitatem Domini, idem poſſint prædicti fratres.

CLEMENS SEPTIMVS.

Iulius Medices Iuliani Laurentij fratris filius Florentinus, miles S. Ioannis Hyeroſolimitani Leonis Papæ X. Patruelis frater cuius auctoritate Cardinalis deſignatus, mortuo Adriano ſexto Cardinalium ſuffragijs ad Summum Pontificatus Apicem aſcendit, ac die Iouis vj. Cal. Decembris 1523. coronatur, Qui cum Beatum Antoninum Florentinum Sacræ Theologiæ profeſſorem ex gremio Sacri ordinis prædicatorum, & ex officio Vicariatus Generalis congregationis eiuſdem regularis obſeruantiæ in Archiepiſcopum Florentinum aſſumptum Sanctorum Dei Cathalogo, atque Beatorum Confeſſorum, & Doctorum conſortio ab eodem Adriano prædeceſſore ſuo ſolemniter aſcriptum, & aggregatum reperiſſet ſuper illius Canonicatione literas Apoſtolicas, quas idem Adrianus morte preuentus conficere minimè potuerat, conficiendas, decreuit Annumq; Iubilei 1525. octauò celebrauit, obijt Romæ vj. Cal. Octobris 1534. & ſepultus fuit in Baſilica S.Petri, deinde verò ad Eccleſiam S.Mariæ ſupra Mineruam translatus fuit.

I.

Conſeruatores ordinis Minimorum fratribus deputat: illorumq́; officium, & poteſtatem tribuit, & declarat.

Similem declarationem in huiuſmodi Conſeruatorum materia habes ſupra in bulla Maris magni Sixti iiij. & infra conſt. 4. Pij V. & Decreto 12. Sacræ Regularium Congregationis.

Uniuerſis

Vniuerſis, & ſingulis Venerabilibus Fratribus Archiepiſcopis, & Epiſcopis, ac dilectis filijs Abbatibus, & Prioribus, & alijs perſonis, in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis, ac Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Eccleſiarum Canonicis, necnon eorumdem Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum officialibus, ſeu Vic. in Spiritualibus generalibus, vbilibet conſtitutis.

CLEMENS Papa VII. Venerabiles fratres, & dilecti filij ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Conquæſtionem dilectorum filiorum Generalis, & Prouincialium, ac aliorum, correctorum, & vniuerſorum fratrum Ord. Mini. S. Franciſci de Paula, percepimus, quòd nonnulli Archiepiſcopi, & Epiſcopi, alijque Eccleſiarum Prælati; & Rectores eorumq; Vic. & officiales, ac Clerici, & aliæ Eccleſiaſticæ perſonæ, tam religioſæ quam ſeculares, necnon laici communia ciuitatum, & diœceſum, ac aliorum diuerſarum partium, qui nomen domini vacuum recipere non formidant à prædictis correctoribus, & fratribus quarta canonica ſeu alias portiones ex rebus, & bonis eis ratione funeralium, & Chriſtifidelium priorum legatorum ad certos, & determinatos vſus, præſertim ad fabricam Eccleſiarum, domorum, & locorum ſuorum, ſeu in eleemoſinam, aut alias ſibi pie relictis, vel erogatis, ac decimas fructuum ex poſſeſsionibus, & petijs terrarum ad eos legitimè ſpectantibus, & pertinentibus prouenientium contra priuilegia, & indulta Apoſtolica eis, & ordini, ac domibus prædictis conceſſa exigunt, & in dies exigere conantur, ac relicta, & erogata huiuſmodi indebitè occupara derinent, ſeu ea detinentibus, aut decimas, & portiones huiuſmodi exigentibus præſtant auxilium, conſilium, vel fauorem, & alias ipſis ſuper his, ac alijs libertatibus priuilegiis, & indultis domibus, & ordini prædictis, illorumque perſonis, tam a Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, quàm alias ritè à regibus, & alijs Principibus ſecularibus conceſsis. ¶ Necnon bonis, rebus, & alijs iuribus ad dictos domos, illarumque ſacriſtias ſpectantibus multiplices moleſtias iniurias, & iacturas inferunt, eoſque coram diuerſis tàm Eccleſiaſticis, quàm ſecularibus iudicibus ad iudicium trahunt. ¶ Nonnulli etiam dictum ordinem profeſsi poſt emiſſam ab eis regularem profeſsionem, apoſtarãtes ad aliorum ordinum loca ſe transferunt, & ſæpius per ſecularium habitationes, ſecundum vana ſui cordis deſideria vagando, inſolenterq; & ſcandoloſè viuendo, ſe ab obedientia, & ſubiectione ſuorum prælatorum, etiam prætextu indultorum, ſeu licentiarum à Sede Apoſtolica ſurreptitiè impetratarum, ſubtrahunt in contemptu Religionis, & animarum ſuarum periculum, & ſcandalum plurimorum. ¶ Quare generalis, & prouinciales, ac alij correctores, & fratres prædicti, nobis humiliter ſupplicari fecerunt, vt non eis valde reddatur difficile pro ſingulis quærelis ad ſedem prædictam habere recurſum, prouidere ipſis ſuper hoc, paterna diligentia curaremus. ¶ Nos igitur qui pro debito paſtoralis officij religioſarum perſonarum quorumlibet diſpendijs occurrimus, & profectibus libẽter intendimus aduerſus exactores, occupatores, detentores, pręſumptores, moleſtatores, & iniuriatores, ac ſubtrahentes ſe ab obedientia huiuſmodi. ¶ Illis volentes eiſdẽ correctoribus, & fratribus ſubuenire per quod illorum compeſcatur temeritas, & alijs editus cõmittendi ſimilia præcluditur. ¶ Diſcretioni veſtræ, per hæc ſcripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut vnus veſtrum, per vos, vel alium, ſeu alios, etiam ſi ſint extra loca, in quibus deputati eſtis conſeruatores, & iudices prædictis Generali, prouincialibus, & alijs correctoribus & fratribus efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, non permictatis eoſdem ſuper libertatibus, priuilegijs, indultis, rebus, & bonis prædictis ab eiſdem, & quibuslibet alijs indebitè moleſtari, vel eis grauamina, vel damna, ſeu iniurias irrogari, aut coram quibuſcunque iudicibus ordinarijs, vel delegatis, etiam Apoſtolicis, quauis occaſione, vel cauſa, etiam criminali, eoſdem fratres trahi facturi, Generali, prouincialibus, & alijs correctoribus, ac fratribus prædictis cum ab eis, vel procuratoribus ſuis, aut eorum aliquo fueritis requiſiti de pręd ictis, & alijs perſonis quibuslibet ſuper reſtitutione bonorum, ac rerum, & iurium prædictorum, necnon liberatum priuilegiorum, & indultorum

prædicto-

prædictorum & aliorum eis pro tempore conceſſorum, obſeruatione. Nec non pro-
feſſorum, & ſe ab obedientia ſubtrahentium huiuſmodi ad regularia loca dicti ordi-
nis reuocatione, & reductione de quibuslibet moleſtijs, iniurijs atque damnis præ-
ſentibus, & futuris, in illis videlicet quæ iudicialem requirunt indaginem ſummariè
ſimpliciter, & de plano ſine ſtrepitu, & figura iudicij, in alijs vero prout qualitas eo-
rum exegerit iuſtitiæ complementum miniſtrare inhibendo etiam quibuſcunq; iudici-
bus prędictis, tàm in principio quàm in medio, vel in fine cauſæ, ne in cauſis dicto-
rum fratum, ēt Criminalibus eiſdem inuitis ſe quomodolibet intromittant, ac occu-
patores, ſeu detentores, exactores, præſumptores, moleſtatores; ac iniuriatores hu-
iuſmodi. ¶ Nec non inobedientes, & rebelles cuiuſcunque dignitatis, ſtatus, gradus,
ordinis, vel conditionis extiterint, quandocumque, & quotieſcunque expedierit, au-
ctoritate noſtra per cenſuram eccleſiaſticam, appellatione poſt poſita, compeſcendo,
inuocato etiam ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſecularis. ¶ Et nihilominus le-
gitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſsibus, illos, quos cenſuras, & pœnas per vos
pro tempore latas incurriſſe conſtiterit, eas incurriſſe declarare, (& quotiens opus fue
rit etiam iteratis vicibus) aggrauare curetis. ¶ Cœterum ſi per ſummariam Informa-
tionem ſuper his per vos habendam etiam vobis conſtiterit, quod ad loca in quibus oc
cupatores, detentores exactores, preſcriptores, moleſtatores, & iniuriatores: huiuſ-
modi ac alios quos pręſentes literæ concernunt pro tempore morati contingerit, pro
monitionibus ipſis, & citationibus de eis faciendis tutus non pateat acceſſus. ¶ Nos
vobis citationes, & monitiones quaslibet per dicta publica locis affigenda publicis, &
partibus illis vicinis de quibus ſit veriſimilis coniectura, quod ad notitiam citando-
rum, & monendorum huiuſmodi peruenire valeat, plenam, & liberam concedimus,
tenore præſentium facultatem: ac volumus & dicta auctoritate decernimus, quod mo
nitiones ſic factę perinde eoſdem citatos & monitos arctent, ac ſi eis perſonaliter inti-
matæ extitiſſent. ¶ Non obſtantibus tàm ſe. re. Bonifatij Papę xiij. prædeceſſoris no-
ſtri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo non vltra tres dietas ali-
quis auctoritate præſentium non trahatur, quàm alijs quibuſcunquæ conſtitutionibus
& ordinationibus Apoſtolicis tàm de iudicibus delegatis, & conſeruatoribus, quam
perſonis vltra certum numerum ad iudicium non vocantibus. ¶ Necnon quibuſuis
priuilegijs, & indultis Apoſtolicis, quibuſuis perſonis ſecularibus, vel regularibus, mi-
litijs, communitatibus, vniuerſitatibus, capitulis, caſtris, villis, terris, & locis prædictis,
ac quibuſuis cathedralibus, etiam Metropolitan, vel collegiatis, aut alijs Eccleſijs, ca-
pitulis, Conuentibus, Monaſterijs, Hoſpitalibus, & alijs pijs locis, etiam Motu proprio,
& ex certa ſcientia, etiam de non trahendis eorum ſubditis, vel perſonis ipſarum Eccle-
ſiarum, ciuitatum, vniuerſitatum, Caſtrorum, Villarum, & locorum reſpectiuè extra
eas, aut coram illis iudicibus, & perſonis, quam eis etiam vigore quarumcumque li-
terarum Apoſtolicarum, aut alias quibusnis modis, & qualitercunque, ac ſub quibus
uis verborum formis, & clauſulis etiam plena expreſſa ſpecialis ſpecifica, & indi-
uidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes
mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda foret, tenores huiuſmodi præſentibus pro
ſufficienter expreſſis habentes illis alias in ſuo robore permanſuris hac vice dumtaxat,
ſpecialiter, & expreſsè derogamus. ¶ Quodque vos filij canonici officiales, & Vica-
carij de perſonis quæ deputari poſſint conſeruatores non ſitis, ſeu ſi aliquibus commu-
niter, vel diuiſim a prædicta ſit ſede indultum, quòd excomunicari, ſuſpendi, vel inter-
dici non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de ver-
bo ad verbum de indulto, & earum perſonis, locis, & ordinibus, & nominibus proprijs
mentionem, cęteriſque contrarijs quibuſcunque. ¶ Cœterum volumus, & Apoſtoli-
ca auctoritate decernimus, quòd quilibet veſtrum proſequi valeat articulum etiam
per alium inchoatum, quàmuis idem inchoans nullo fuerit impedimento canonico im-
peditus, quòdq; à datis præſentium ſit vobis, & vnicuique veſtrum in præmiſsis omni-
bus, & eorum ſingulis, cœptis, & non cœptis præſentibus, & futuris perpetua potę-
ſtas, & iuriſdictio attributa, vt eo vigore, eaque firmitate poſſitis in præmiſſis omni-
bus cœptis, & non cœptis præſentibus, & futuris, & pro prędictis procedere, ac ſi præ-
dicta omnia, & ſingula coram vobis cœpta fuiſſent, & iuriſdictio veſtra, & cuilibet ve-
ſtrum in prædictis omnibus, & ſingulis per citationem, & modum alium perpetua legi-

timum

timum extitiſſet, conſtitutione prædicta ſuper conſeruatoribus,& alia qualibet in contrarium edita non obſtantibus volumus etiam, & Apoſtolica auctoritate decernimus, quòd ipſarum tranſumptis manu notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Curiæ Eccleſiaſticæ,aut perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis in iudicio,& alibi, vbi opus fuerit, eadem prorſus fides adhibeatur quę adhiberetur eiſdem præſentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris Die 19. Martij 1524. Pont. noſtri anno primo.

II.

DECLARAT PRIVILEGIA, ET GRATIAS, ET indulgentias vni domui ordinis Minimorum conceſſas ad omnes,& ſingulas eiuſdem ordinis domus extenſas eſſe, illasq́; de nouo concedit.

Dilectis filijs fratribus Ordinis Minimorum Sancti Franciſci de Paula.

CLEMENS Papa VII. Dilecti filij ſalutem,& Apoſtolicam benedictionem. ¶ Deuotionis augumētum vobis Deo propitio prouenire confidimus,ſi in his quę ſtatus veſtri tranquilitatem concernunt Nos vobis gratioſos,& fauorabiles exhibuerimus, cunctaq́; ſicut nobis nuper exponi feciſtis, licet dum fe. recordationis Iulij II.& Leo X. Rom. Pont. prædeceſſores noſtri, omnia,& ſingula priuilegia, immunitates,& indulgentias, exemptiones, & indulta alicui domui veſtri ordinis Minimorum S. Franc. de Paula particulariter, ſeu domibus alicuius prouinciæ eiuſdem ordinis ſpecialiter conceſſa, ad omnes, & ſingulos domos ipſius ordinis extendi voluerit. ¶ Ac idem Leo prædeceſſor omnibus, & ſingulis vtriuſque ſexus Chriſtifidelibus Eccleſias veſtrarum domorum in Peuthecoſte,& Annuntiationis, & Aſſumptionis glorioſæ Virginis MARIAE feſtiuitatibus, necnon in feſtiuitate omnium ſanctorum deuotè viſitantibus decem annorum, & totidem quadragenarum indulgentiam miſericorditer elargitus fuerit. ¶ Necnon correctoribus earumdem domorum, ſex, aut plures idoneos confeſſores pro dictorum Chriſtifidelium confeſſionibus audiendis deputandi facultatem conceſſerit. ¶ Nihilominus à nonnullis nimium curioſis, heſitatur, an domus poſt conceſsionem prędictam, de nouo conſtructę, ſeu ſuſcepte, eiſdem priuilegijs gaudere,& correctores præfati tempore indulgentiarum huiuſmodi tot confeſſores, quot neceſſarij fuerint, deputare poſſint. ¶ Nos dicti veſtri ordinis vberes fructus, in militanti Eccleſia afferentes, proſperum, & tranquillum ſtatum, ac fœlicem ſucceſſum, paterno zelantes affectu, ac ne ſuper præmiſsis aliquod heſitationis dubium exoriri poſsit, prouidere volentes, veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati omnia, & ſingula priuilegia, immunitates, indulgentias, exemptiones,& indulta vni, aut pluribus domibus ordinis huiuſmodi ſpecialiter conceſſa, ad omnes, & ſingulas ipſius ordinis domos de nouo ſuſceptas,& ſuſcipiendas, eadem author. Apoſt. per præſentes de nouo extendimus, & ampliamus, ipſaſque domos ſuſceptas, & ſuſcipiendas eiſdem priuilegijs, immunitatibus, gratijs, & indulgentijs, & indultis alijs domibus ſpecialiter conceſsis, pariformiter, & equè principaliter potiri, & gaudere, ac ſi ſingulis domibus ſuſceptis, & ſuſcipiendis, & Chriſtifidelibus illorum Eccleſias viſitantibus, ſpecialiter conceſſę fuiſſent. ¶ Ac tempore ipſarum indulgentiarum, correctores domorum huiuſmodi, tot, quot iuxta multitudinem populi, neceſſarij fuerint confeſſores deputare poſſe,& ſic ab omnibus cenſuris debere, author. & tenore predictis decernimus,& declamus: non obſtantibus quibuſuis, ac in prouinc. & Sinodalibus conſtitutionibus editis Generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Dat. Romæ apud S. Petr. ſub Annulo Piſcatoris die 22. Septembris 1532. Pontificatus noſtri anno nono.

FACVL-

III.

FACVLTAS DANDI LICENTIAM VENDENDI, & alienandi bona immobilia Generali, & prouinciali Romano ordinis Prædicatorum tribuitur.

Eandem facultatem conceſſit Leo X. fratribus Minorum conſt. 14. Sed Ampliorem conceſſit Gregorius XIII. priori Generali fratrum ordinis Æremitarum quam habes conſt. 7.

Dilectis filijs Magiſtro Generali, & Prouinciali Romano reformato Ordinis prędicatorum.

CLEMENS Papa ſeptimus. Dilecti filij ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Exponi nobis nuper fecit Dilectus filius Thomas de Strozzijs ordinis Prædicatorum profeſſor. Quod licet alias fe. record. Leo Papa X. prędeceſſor noſter per ſuas in forma Breuis literas tam magiſtro generali quam Vicario Congregationis Sancti Marci de Florentia ordinis prædicti pro tempore exiſtentibus, facultatem ſibi ſubditis in Italia conuentibus, fratribus, Monaſterijs, Sororibus ſeu monialibus. Necnon Collegijs, ac perſonis vtriuſque ſexus de pœnitentia dicti ordinis nuncupatis, bona immobilia pro Euidenti vtilitate ipſorum locorum, ac perſonarum permutare, & vendere poſſent licentiam dandi ſub dat. die vigeſimaquinta Iulij Pontificatus eiuſdem Anno ſecundo conceſſerit, quia tamen à nonnullis in dubium reuocari poſſet an literæ prædictæ cenſeantur reuocatæ eo quod nos nuper certis ex cauſis tunc expreſsis, Congregationem Sancti Marci ſuppreſſerimus, ac penitus extinxerimus Domoſque ac loca, necnon vtriuſque ſexus perſonas quaſcunque Congregationis ſuppreſſæ, & extinctæ huiuſmodi ſub prouincia Roman. perpetuo exiſtere, ac per prouincialem dictę prouincię Roman. reformatum perpetuo regi, per noſtras ſub plumbo literas, ſub Dat. ſexto Cal. Nouembris Pont. noſtri Anno ſeptimo inſtituimus, & voluimus. Nos ad huiuſmodi dubium tollendum authoritate Apoſtolica, tenore præſentium concedimus, vt pro tempore exiſtens tam magiſter generalis, quam prouincialis prouinciæ Roman. reformatæ huiuſmodi, ſibi ſubditis in Italia conuentibus, fratribus monaſterijs, ſororibus, ſeu Monialibus, necnon collegijs, ac perſonis vtriuſque ſexus de pœnitentia dicti ordinis nuncupatis, dicta facultate vti poſſint videlicet licentiam concedendi bona conuentuum, & locorum huiuſmodi ad certum tempus, ac in perpetuum locandi, vel in emphiteoſim ad lineam maſculinam concedendi, ſiue commutandi, aut vendendi, vel quocumque alio titulo alienandi bona immobilia, & precioſa mobilia minus vtilia quæ nunc habent, & in poſterum iuſto titulo habituri ſunt tam pro ſatisfactione debitorum alias pro neceſſitate, ſeu vtilitate Conuentuum, & locorum prædictorum contractorum, aut eadem vtilitate ſuggerente contrahendorum quàm alia euidenti vtilitate ipſorum conuentuum monaſteriorum, vel collegiorum prouiſo tamen quod precium ipſorum bonorum immobilium (ſi vendantur) vel alias quouis modo alienentur centum ducatorum auri de Camera ſecundum communem extimationem valorem annuum non excedat, & in emptionem, reparationem, aut augumentum aliorum immobilium, aut neceſſarium bonorum, ſeu præfatorum debitorum realem ſolutionem cum effectu conuertatur, & ad hoc accedat conſenſus duarum partium vocalium conuentus monaſterij, vel collegij cuius ſunt, conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac felicis recordationis Pauli ſecundi prædeceſſoris noſtri contra alienantes res Eccleſiaſticas, cæteriſque in contrarium facientibus non obſtantibus

ſtantibus quibuſcumque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die xxv. Februarij M. D. XXXI. Pontificatus noſtri anno Octauo.

IIII.

DECLARAT FRATRES MINORES CONVENTVALES ſub obedientia Magiſtri Generalis exiſtentes, iuxtà B. Franciſci regulam viuere, & priuilegijs vniuerſo ordini conceſsis, vti & frui poſſe.

Iſtorum fratrum priuilegia confirmauit eis Paulus iij. vt ſupra conſt. 1.

CLEMENS Papa VII. Dilectis filij Fratri Antonio Saxolino Generali, & Prouincialibus Magiſtris, ac fratribus Ord. Minorum Conueutualium. Nuncupatorum. Dilecti fili ſalutem, & Apoſt. bened. Religioni deditis Apoſt. fauoris præſidium libenter impendimus, & ne ſpiritualiter, vel temporaliter detrimenta, & in contemplationis ſuauitate trauquillum Domino reddere poſſint famulatũ noſtri Miniſterij partes propenſius adhibemus. Cũ itaq; dudũ fe. re. Leo PP. x. prædeceſſor noſter pro vniuerſali vnione veſtrũ, & aliorum fratrũ d. ord. B. Franciſci inter alia per diuerſas ſuas literas ſtatuerit, quod ex tunc de cetero, perpetuis futuris temporibus Min. Gener. totius Ord. S. Franciſci hmõi a ſolis reformatis d. ord. viuentibns abſq; priuilegijs bona tẽpotalia concernentibus eligi deberet. Cui oẽs, & ſinguli fratres ſecundũ regulam B. Franciſci ſe ſnbijcere, & obedire tenerẽtur, & deinde, quod vos filij fratres conuentuales cum priuilegijs à ſede Apoſt conceſsis viuentes redditus, & poſſeſsiones, ac bona tẽporalia ſecundũ hmõi priuilegia retinere volentes vnus ex vobis idoneũ, qui veſter Mag. Gen. appellaretur, & veſtram curã gereret, eligere poſſetis, ac ex tunc à Reformatis Min. Gen. & à vobis filij fratres conuentuales Mag. Gene electi fuerint. Et ſicut nobis nuper exponi feciſtis. Quia in Regula S. Franciſci hmõi, ac ord. veſtri minorũ ſtatutis, & conſuetudinibus, necnon priuilegijs, & indultis Apoſtolicis eidem ordini, & illius fratribus conceſsis nulla de Mag. Gene. aut Prouincialibus magiſtris, dumtaxat de Min. Gen. & prouincialibus miniſtris mẽtio facta ſit, ab aliquibus heſitari poſſet, an vos & pro tẽpore exiſtens Gen. & Prou. Mag. necnon fratres conuentuales Ord. Min. hmõi ex quibus. d. Min. Gen. eligi conſueuerat, ſecundum Regulam S. Franc. & ſtatuta hmõi viuatis, & an priuileg. & indulta olim Min. Gener. conceſſa vobis ſuffragentur. Nos qui proſperum ſtatum veſtrum, quos in viſceribus gerimus caritatis, paterno zelamut affectu. Attendentes propter mutationem nominis miniſtri in magiſtrum veſtra regularia inſtituta mutata non eſſe, ac volenres priuilegia; & indulta vobis conceſſa illeſa permanere, & quieti veſtræ conſulere, ac propterea huiuſmodi heſitationis materiam ſummouere veſtris in hac parte ſupplicationibus inclinati, authoritate Apoſt. decernimus & declaramus vos, & pro tempore exiſtentes fratres conuentuales ord. Min. ſubd. Mag. Gen. viuentes non aliter quam iuſta B. Franc. ordin. veſtri inſtitutoris regulam viuere, necnon priuilegijs, & indultis prædictis, abſque vlla differentia, aut exceptione vti, potiri, gaudere, illaque vobis ſuffragari debere, in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi nomina huiuſmodi mutata non fuiſſent, & ſic per quoſcumq; iudices quauis authoritate fungentes ſublata eis, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & authoritate iudicari, & diffiniri debere irritum quoq; & inane quicquid ſecus contigerit attentari, Non obſtantibus premiſsis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, necnon quibuſuis conceſsionibus, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis incontrarium forſam factis, & faciendis, quas quo ad premiſſa nemini ſuffragari volumus cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die prima Decemb. 1524. Pont. noſt. Anno primo.

V.

CONFIRMATIO, ET AMPLIATIO PRIVILEGIORVM Fratrum Monialium,& confratrum Ord. Carmelitarum.

Similem confirmationem iſtius ordinis fratribus fecit Gregorius XIII. quam habes ſupra conſt. 9.

CLEMENS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Ex Clementi Sedis Apoſt. prouiſione, necnon perſonarum Deo deuotarum ſub religionis iugo, & regulari caſtimonia domino militantium pia deuotione prouenire dignoſcitur, vt Ro. Pont. quandoque per prædeceſſores ſuos Ro. Pont. pro perſonarum earumdem, ac illarum locorum felici ſucceſſu, & quiete, ac Chriſtifidelium pijs operibus vacantium animarum ſalute conceſſa, & approbet, & innouet, ac innouata communiat, & alia de nouo concedat, prout in domino conſpicit ſalubriter expedire. Sanè pro parte dilectorum filiorum Nicolai Audet Generalis, ac prouincialium, & priorum domorum orbinis B. Mariæ Virg. de Monte Carmelo, necnon confratrum vtriuſq; ſexus confraternitatum in Eccleſijs domorum eiuſdem ordinis inſtitutarum nobis nuper exhibita petitio continebat, quod alias fe. re. Ioannis xxij. & Alexander v. Ro. Pont, prædeceſſores noſtri vniuerſis, & ſingulis Chriſtifidelibus, qui confraternitatem de Monte Carmelo ingredi, ſeu confratrum confraternitatum huiuſmodi numero aſcribi, ipſiusq; ordinis ſtatuta obſeruare, ac habitũ dicti ordinis deferre, ſeq; fratres, & ſorores dicti ordini appellare, Ita quod ſi mulier virgo caſtitatem, vidua vero continentiam, coniugata autem matrimonij iura prout ſancta Eccleſia præcipit tempore earum ingreſſus inuiolabiliter ſeruare velle promitterent, & obſeruarent tertiam partem ſuorum peccatorum in domino relaxarunt, ac ipſa glorioſiſs. Dei genitrix ſemper Virgo MARIA ipſorum confratrum, ſeu religioſorum, ac ſororum animas poſt eorum tranſitum ſuis interceſsionibus continuis pijs ſuffragijs, & ſpeciali protectione adiuuabit, quodq; confratres ipſi gratiarum earumdem prædeceſſorum participes fieri volentes horas Canonicas, iuxta formam ab Alberto Patriarcha dicto ordini conceſſam, & ordinatam recitare, Ignari verò literarum diebus quibus ſancta Eccleſia ieiunare præcipit ieiunare, necnon quarta feria, & ſabbato toto tempore vitæ eorum, præterquam die qua aliquam ex ferijs prædictis Natiuitatis D. N. Ieſu Chriſti occurrere contigerit à carnibus abſtinere deberent. Ac etiam nonnulli alij Ro. Pon. etiam prædeceſſores noſtri, quamplura & diuerſa priuilegia, immunitates, exemptiones, præſertim quartam funeralium presbyteris ſecularibus non ſoluendi, ac indulta indulgentias, & peccatorum remiſsiones, ac gratias dicto ordini, illiuſq; fratribus, monialibus, ſororibus, & vtriuſque ſexus perſonis, ac monaſterijs monialium, & domibus ſororum eorumq; Eccleſijs, & locis quibuſcumque etiam per modum extenſionis, ſeu communicationis, ac alias conceſſerunt, prout in diuerſis eorumdem prædeceſſorũ literis deſuper confectis dicitur plenius contineri. Quare pro parte Generalis prouincialium Priorum vtriuſque ſexus confratrum prędictorum aſſerentium refrigeſcente indies fidelium deuotione domos fratrum, & ſororum, ac monaſteria huiuſmodi non modica reparatione indigere, & propterea fideles ipſos ad temporalia bona pro huiuſmodi reparatione concedenda ſpiritualibus bonis gratijs inuitare oportere, ac ad id inducere neceſſe fore, nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt priuilegia, indulta, immunitates, exemptiones, & gratias, ac alia prædicta approbare, & innouare, & inuiolabiliter obſeruari mandare, illaque pro potiori cautela de nouo concedere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur dicti ordinis quem pręcœteris in viſceribus gerimus charitatis proſperum, & tranquillũ ſtatum, ac animarum ſalutem paterno zelantes affectu huiuſmodi ſupplicationibus inclinati Ioannis, & Alexandri, ac aliorum prędeceſſorum noſtrorum literas, ac per eoſdem prædeceſſores oĩa, & ſingula priuilegia, immunitates, exẽptiones, & non ſoluendi quartã funeraliũ presbyteris ſecularibus quo ad fratres domorũ in poſſeſsione quartã ipſam non ſoluẽdi exiſtẽtes dumtaxat, ac indulta indulgentias (citra plenarias) peccatorum remiſsiones, & gratias ordini, & illius fratribus, monialibus, ſororibus, & vtriuſque ſexus confratribus,

& per-

& perſonis, domus, Monaſterijs, Eccleſijs, & locis quibuſcunque etiam per modum extenſionis, ſeu communicationis, & alias quomodolibet etiam per nos, & ſedem Apoſtolicam conceſſa, quorum omnium tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis haberi volumus auctoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus, & innouamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari debere, ipſoque fratres, moniales, ſorores, perſonas, monaſteria, domos, Eccleſias, & alia loca huiuſmodi omnibus, & ſingulis priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, indultis, indulgentijs (circa tamen plenarias) peccatorum remiſsionibus, & gratijs quibuſuis congregationibus dicti, & aliorum ordinum, etiam mendicantium, fratribus, & perſonis, ac confraternitatibus ſuę profeſsioni non contrarijs, aliſque ordinibus quibuſcunque etiam non mendicantium, quomodolibet conceſsis, & concedendis in genere vti, frui, & gaudere poſſe, atque debere in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi eis conceſſa fuiſſent decernimus. Necnon potiori pro cautela ea omnia etiam de nouo concedimus, ipſiuſque ordinis fratres ab inquiſitoribus hæreticæ prauitatis penitus eximimus, & ſub noſtra, ac dictę ſedis protectione ſuſcipimus, ac eiſdem inquiſitoribus ſub excomunicationis latæ ſententiæ, & officiorum ſuorum priuationis pœnis diſtrictè inhibemus, ne de dictis fratribus etiam ratione criminis hereſis quoquomodo ſe intromittere præſumant. Decernentes irritum, & inane quicquid per eos ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Omnibuſque, & ſingulis vtriuſque ſexus confratribus, & cuilibet eorum aliquem presbyterum idoneum ſecularem, vel cuiuſuis ordinis etiam mendicantium, & de obſeruantia regularem in ſuum poſſint eligere confeſſorem, qui vita eis comite eos, & eorum quemlibet à quibuſuis etiam maioris excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſque Eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa pro tempore latis, & quibuſuis etiam pro tempore irretiti fuerint, etiam ſi illorum abſolutio ſedi prædictæ ſpecialiter, vel generaliter, præterquam ſi per literas in Cœna Domini legi ſolitas reſeruata foret, ac quorumcumque votorum, & iuramentorum, necnon Eccleſię præceptorum tranſgreſſionibus periuriorum ſymoniæ, & homicidij mentalis, vel caſualis reatibus, manuum violẽtarum in quaſuis perſonas Eccleſiaſticas, non tamen Epiſcopus, vel eorum ſuperiores de præterito iniectionibus, ieiuniorum horarum canonicarum diuinorum officiorum, ac pœnitentiarum iniunctarum in toto, vel in parte omiſsionibus, omnibuſque alijs eorum peccatis, criminibus, exceſsibus, & delictis quantumcumque grauibus, & enormibus, etiam talibus propter quę ſedes prædicta merito conſulenda foret in caſibus dictæ ſedi qualitercumque reſeruatis, exceptis contentis in dictis litteris Cœnæ Domini ſemel in vita, & in mortis articulo, de alijs verò dictæ ſedi non reſeruatis caſibus totiens quotiẽs oportunum fuerit eorum confeſsionibus diligenter auditis abſoluere, illiſque pro commiſsis pœnitentiam ſalutarem iniungere, vota vero viſitationis quæcumque vltra marina (Liminum beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum de Vrbe, & Sancti Iacobi in Compoſtella, necnon religionis, & caſtitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare, & iuramenta quæcumque ſine tertij præiudicio relaxare, ac omniũ eorum peccatorum ſemel in vita, & in mortis articulo, vt præfertur etiam ſi tunc non ſubſequatur, plenariam remiſsionem, & abſolutionem auctoritate Apoſtolica impendere poſſit. Liceatque omnibus, & ſingulis vtriuſque ſexus confratribus prędictis, & cuilibet eorum habere Altare portatile cum debitis reuerentia, & honore, ſuper quo in locis ad hoc congruentibus, & honeſtis, etiam non ſacris, & quauis etiam Apoſtolica auctoritate interdictis, ſeu tempore ceſſationis a diuinis, dummodo cauſam non dederint huiuſmodi interdicto, ſeu ceſſationi, & per eos non ſtet quominus pareatur Apoſtolico interdicto etiam antequam illuceſcat dies, circa tamen diurnam lucem, ſeu circa meridiem cum qualitas negotiorum pro tempore ingruentium id exegerit in eorum præſentia clauſis ianuis excommunicatis & interdictis excluſis nõ pulſatis campanis, & ſubmiſſa voce Miſſas, & alia diuina officia per ſacerdotes ſeculares, vel regulares huiuſmodi celebrare, ac quocumque tempore Euchariſtiam, & alia Sacramenta Eccleſiaſtica a quocumque maluerint presbytero idoneo, & vbicumque ſint rectoris parocchialis Eccleſiæ præiudicio recipere, & adminiſtrare liberè, & licitè valeant. Etſi contingat eos, vel eorum aliquem tempore interdicti huiuſmodi ab humanis decedere corpora eorum Eccleſiaſticę cum aliqua honeſta tamen funerali pompa tradi poſsint ſepulturæ.

Quodque ſingulis quadrageſimalibus, & alijs cuiuslibet anni temporibus, & diebus Stationum Baſilicarum, & Eccleſiarum almæ Vrbis Romæ, & extra illius muros vnam, vel duas Eccleſias, aut vnum, duo, vel plura altaria in partibus illis, ibi eos, ſeu eorum aliquem reſidere, ſeu quo declinare contigerit, quas, vel quilibet eorum duxerint eligendas, vel eligenda deuotè viſitando tot, & ſingulas, ac ſimiles indulgentias, & peccatorum remiſſiones conſequantur, quas conſequerentur ſi ſingulis diebus eaſdem ſingulas dictæ Vrbis, & extra eam Eccleſias pro ſtationibus huiuſmodi deputatas perſonaliter viſitarent. Inſuper etiam omnibus vtriuſque ſexus Chriſtifidelibus, qui pro monaſteriorum, & domorum reparatione, ac fratrum huiuſmodi ſuſtentatione manus porrexerint adiutrices, ſupradictas indulgentias conſequi poſſint, & conſequantur. Omnibus verò, & ſingulis alijs Chriſtifidelibus vtriuſque ſexus, qui dictum ordinem illiuſque domos, & Monaſteria, fratres, ſorores, & moniales huiuſmodi ſuis eleemoſinis, & ſubſidijs pro tempore iuuerint, & manutenuerint, vt ipſi, & quilibet eorum omnium precum, ſuffragiorum, eleemoſynarum, ieiuniorum, orationum, Miſſarum, horarum canonicarum diſciplinarum, peregrinationum, & cæterorum ſpiritualium bonorum, quæ pro tempore in vniuerſali Sacroſancta Eccleſia militante fiunt in perpetuum participes fiant, & omnibus eius meritis gaudeant, ac omnibus alijs, qui gratijs eorumdem confratrum gaudere voluerint aliquam eleemoſynam, ſiue charitatem, prout eis, ac præſidentibus confraternitatum huiuſmodi viſum fuerit, dando, & largiendo gratiarum huiuſmodi participes fiant indulgemus. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac dicti ordinis ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, necnõ priuilegijs, indultis, & literis Apoſtolicis per quoſcunque Rom. Pontifi. prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem prædictam, etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, & cum quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, reuocatiuis modificatiuis, preſeruatiuis, exceptiuis, reſtitutiuis, declaratiuis, mentis atteſtatiuis, ac derogatoriarum derogatorijs, alijſque efficacioribus efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis quomodolibet etiam pluries conceſsis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus etiã ſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, & indiuidua, ac de verbo ad verbum non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quęuis alia expreſsio habenda, aut exquiſita forma ſeruanda forent, & in eis caueatur expreſsè, quod illis nullatenus derogari poſſit, illorumque omnium, necnon quarumcumque etiam in forma breuis literaturam occaſione præmiſſorum quomodolibet confectarum, & quorumcumque in eis contentorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſsis, ac de verbo ad verbum inſertis, necnon modos, & formas ad id ſeruandos pro indiuiduo ſeruatis habentes hac vice dumtaxat, illis alias in ſuo robore permanſuris, harum ſerie ſpecialiter, & expreſsè derogamus, necnon omnibus illis quæ præfati prædeceſſores in eorum literis voluerunt non obſtare, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Volumus autem quod præſentium tranſumptis manu alicuius publici Notarij ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonę in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutę munitis eadem prorſus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præſentibus originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum approbationis, innouationis, conceſsionis, exemptionis, ſuſpenſionis, inhibitionis, decretorum indulti derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit indignationem omnipotentis Dei, Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo trigeſimo. Pridię idus Auguſti, Pontificatus noſtri anno ſeptimo.

PRI-

VI.

PRIVILEGIVM DE CELEBRANDA MISSA pro anima a Purgatorio liberanda Fratribus ordinis Minimorum, & eorum prȩlatis in domo Sanctiſsimæ Trinitatis de vrbe exiſtentibus viuæ vocis oraculo concedit.

NOS Laurentius Epiſcopus Albanenſis Sanctȩ Romanæ Eccleſiæ Cardina-
lis Sanctorum quatuor, ac maior pœnitentiarius, vniuerſis, & ſingulis
Chriſtifidelibus præſentes literas noſtras inſpecturis fidem facimus, & at-
teſtamur. ¶ Qualiter Sanctiſsimus in Chriſto pater, & Dominus noſter
Dominus Clemens diuina prouidentia Papa VII. ad humiles præces noſtras, dilectis
nobis in Chriſto vȩnerabilibus religioſis, Correctori domus Sanctiſsimȩ Trinitatis de
vrbe, ordinis Minimorum Sancti Franciſci de Paula, ac alijs fratribus domus San-
ctiſsimæ Trinitatis dumtaxat, Generali verò, ac zeloſo, necnon Prouincialibus, &
localibus correctoribus, & alijs ſuperioribus ordinis, etiam pro tempore exiſtentibus,
ac vni cuiuslibet ipſorum ſecundum religionis ingreſſum, antiquiori ſocio, vbicumque
ſe transferre ex meritò obedientiæ contigerit, vt ſingulis ſecundis, & quartis ferijs
cuiuslibet hebdomadæ totius anni, miſſas pro animabus defunctorum celebrare vo-
lentes, eaſdem indulgentias pro animabus defunctorum huiuſmodi conſequantur, ac
ſi in Eccleſia Sancti Sebaſtiani, Laurentij, & Ara Cœli, etiam Gregorij, & Poten-
tianæ, extra, & infra muros Almæ vrbis celebraſſent, ac pari modo Miſſæ huiuſmo-
di animabus defunctorum, pro quibus eas celebrandas, duxerint, ſuffragentur, perin-
de, ac ſi in præfatis, & alijs quibuſcunque, etiam qualitercumque priuilegiatis Eccle-
ſijs infra, & extra muros Vrbis celebraſſent, facto nobis deſuper viuæ vocis oraculo
Conceſsit pariter, atque indulxit præſentibus perpetuis, futuris temporibus duraturis,
& in contrarium facientibus, non obſtantibus quibuſcumque. In quorum omnium
ſidem litteras noſtras fieri, noſtrique ſigilli oblongi iuſsimus appenſione communiri.

Datum Romæ, in ædibus noſtris, ſub anno à natiuitare Domini 1524. Die verò x.
Menſis Iulij. Pontificatus Sanctiſsimi Domini in Chriſto patris, & Do-
mini Noſtri D. Clementis diuina prouidentia Papæ vij.
Anno primo.

PRI-

VII.

PRIVILEGIA QVECVMQVE ORDINVM Mendicantium, & non mendicantium fratribus Minoribus de Obſeruantia conceduntur innouantur & communicantur.

CLEMENS Papa VII. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Dum fructus vberes, quos ordo ſacer dilectorum filiorum fratrum Minorum Regularis obſeruantiæ in agro militantis Eccleſiæ cum propagatione religionis, ac defenſione, & augmento Fdei catholicæ, ac ſalute Chriſtifidelium produxit hactenus, & in dies producit, diligenter attendimus, dignum, quin potius debitum putamus, vt eius ſtatum proſperum, & tranquillum omni diligentia procuremus, illiuſque religioſas perſonas ſpecialibus fauoribus, & gratijs proſequamur, hinc eſt, quod nos motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia tenore præſentium omnia, & ſingula priuilegia, immunitates, exemptiones, præſertim, non ſoluendi clericis ſecularibus quartam funeralium quo ad fratres in poſſeſſionem non ſoluendi quartam huiuſmodi exiſtentes, ac omnia, & ſingula indulta, indulgentias, peccatorum remiſſiones, & gratias dicto minorum, ac Sanctę Claræ, ac tertio de pęnitentia nuncupato ordinibus illorumq; fratribus, monialibus, ſororibus, & vtriuſque ſexus perſonis, ac monaſterijs, domibus, Eccleſijs, & locis quibuſcumque etiam per modum extenſionis, ſeu communicationis, & alias quomodolibet per quoſcumq; Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, & ſedem prædictam conceſſa auctoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus, & innouamus, & perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari debere ipſoſque fratres, moniales, ſorores, perſonas, monaſteria, domos, Eccleſias, & alia loca huiuſmodi omnibus, & ſingulis priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, conceſsionibus, indultis, indulgentijs, peccatorũ remiſsionibus, & gratijs quibuſuis, congregationibus dictorum ordinum, aliorumque ordinum mendicantium quomodolibet conceſſas, & concedendas, necnon etiam quibuſuis facultatibus, & gratijs ſuæ profeſsioni regularis obſeruantiæ non contrarijs alijs ordinibus quibuſcunque non mendicantibus quomodolibet conceſsis, & concedendis vti, frui, & gaudere poſſe, atque debere in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi eis conceſſa ſpecialiter fuiſſent, & conſtitutiones in vltimo capitulo generali dicti ordinis minorum regularis obſeruantię in prouincia Burgen. regni Caſtellę factas plenam roboris firmitatem obtinere, & ab omnibus quamdiu per capitulum aliud generale dicti ordinis mutatę non fuerint, inuiolabiter obſeruari debere, necnon regulam ipſam per ſanctum Franciſcum pro fratribus ordinis Minorum inſtitutam obſeruabilem, meritoriam ſundatam ſuper ſacrum Euangelium exiſtere, & quoſcunque cuiuſcunque ſtatus, dignitatis, aut conditionis ſeribentes, aut aſſerentes regulam ipſam non meritoriam, vel in obſeruabilem, ſeu ſocro Euangelio repugnantem eſſe, in hoc eorum aſſertionem huiuſmodi non eſſe, tenendam, nec admittendam authoritate, & tenore præmiſsis decernimus, ac volumus, & mandamus, ipſoſque fratres ab inquiſitoribus hæreticæ prauitatis eximimus, & ſub noſtra, & Apoſtolicæ ſedis protectione ſuſcipimus, ipſiſque inquiſitoribus ſub excommunicationis ſententia, & officiorum ſuorum priuatione inhibemus: ne de dictis fratribus etiam ratione criminis hæreſis quoquomodo ſe intromittere præſumant, ſicq; per quoſcunque tam ordinaria quam delegata, & mixta auctoritate ſungentes iudices, & perſonas vbique iudicari, cognoſci, atque decidi debere, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, cognoſcendi, & decidendi facultate, necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his a quoquam quauis authoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari, eſſe decernimus, & nihilominus venerabili fratri Archiepiſcopo Florentin. & dilecto filio Vicario noſtro in Vrbe nunc, & pro tempore exiſtentibus committimus, & mandamus, quatenus ipſi vel aliter eorum per ſe, vel alium ſeu alios authoritate noſtra faciant præſentes literas, & in eis contenta quæcunque plenum effectum ſortiri, illiſque monaſteria, domos, fratres moniales, & ſorores, ac perſonas minorum, & ſanctæ Claræ, ac

tertij

tertij ordinis prædictorum, & alios quoſcunque quos quomodolibet concernunt pacifice frui, & gaudere. Nec permittant quemquam contra tenorem præſentium modo aliquo impedire, moleſtari, aut inquietari, contradictores quoslibet, & rebelles etiam per priuationem quorumcumque beneficiorum ſuorum Eccleſiaſticos, & inhabilitatis ad illa, ac alia impoſterum obtinenda, ac quaſcumque de quibus videbitur cenſuras, & pœnas, ac alia iuris opportuna remedia, appellatione poſtpoſita compeſcendo, inuocato etiam ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſecularis. Non obſtantibus felicis recordationis Bonifacij octaui prædeceſſoris noſtri etiam de vna, & in Concilio generali de duabus dietis edita, ac alijs conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis; necnon ſtatutis, & conſuetudinibus etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, & quauis firmitate alia roboratis, necnon priuilegijs, indultis, & literis Apoſtolicis, per quoſcumque Romanos Pontifices prędeceſſores noſtros, ac nos, & ſedem prædictam etiam motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, & cum quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, reuocatiuis, modificatiuis, pręſeruatiuis, exceptiuis, reſtitutiuis, declaratiuis, mentis atteſtatiuis, ac derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis quomodolibet etiam pluries conceſsis, reformati, & innouatis, quibus etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, & indiuidua, ac de verbo ad verbum non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſsio habenda, aut exquiſita forma ſeruanda foret, & eis caueatur expreſſe, quod illis nullatenus derogari poſſit, illorumque omnium, necnon quarumcũq; etiam in forma breuis literarum occaſione præmiſſorum quomodolibet confectarum, & quorumcumque in eis contentorum tenores præſentibus pro ſufficientes expreſsis ac de verbo ad verbum infertis, necnon modos, & formas ad id ſeruandas pro indiuiduis ſeruatis habentes, hac vice dumtaxat illis alias in ſuo robore permanſuris harum ſerie ſpecialiter, & expreſſe derogamus: necnon, omnibus quæ in dictis conceſſum eſt non obſtantibus contrarijs quibuſcumque; & aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſit per literas apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Volumus autem quòd præſentium tranſumptis manu alicuius publici notarij ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonę in dignitate Eccleſiaſtica conſtitute munitis eadem prorſus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præſentibus originalibus adhiberetur ſi forent exhibitę vel oſtenſę. Datum Romę apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die trigeſima Maij Milleſimoquingenteſimo vigeſimoquinto, Pontificatus noſtri anno ſecundo.

PAVLVS TERTIVS

Alexander Farneſius ex antiqua, & nobili Romana familia oriundus Leone X. ex Diacono S. Euſtachij Epiſcopus tuſculanus a Clemente VII. Oſtienſis, Senatusq; Princeps inſtitutus ſeptuagenarius Comitijs Vaticanis patrum ſuffragijs electus. Non. Nouembris Ann. 1534. Sumus Pontifex coronatus eſt, Societatem nomini IESV confirmauit, ac Generale Concilium Tridentinum indixit obijt Romę 4. idus Nouembris 1549. & ſepultus fuit Romæ in Baſilica Sancti Petri.

I.

Priuilegia, & indulta Ordinis Minorum Conuentualium Sancti Francisci confirmat nonnullaq; alia eis decernit.

Similem declarationem fecit in fauorem dictorum fratrum Clemens vij. vt ſupra conſt. iiij.

Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Magiſtris, vniuerſisq; fratribus Ordinis Minorum Conuentualium nuncupatorum.

PAVLVS Papa III. Dilecti filijs Generalis, & Prouincialibus Magiſtris, Vniuerſisque fratribus Ordinibus Minorum Conuentualium nuncupatorum. Dilecti fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Exhibita nobis nuper pro parte veſtra petitio continebat quod licet quamplura priuilegia, exemptiones, immunitates, libertates, gratiæ, & indulta vobis, & ordini veſtro per diuerſos Romanos Pontifices, & præſertim Sixtum iiij. per quaſdã ſub pridie Kalendas Septembris, incipientes vniuerſalis Eccleſiæ, Mare magnum nuncupatas, & Leonem X. prædeceſſores noſtros per alias ſuper electione magiſtri generalis eiuſdem ordinis Vniuerſalique vnione, & concordia inter vos, & fratres dicti ordinis Minorum de obſeruantia nuncupatorum initis, ſub pridie Idus Iunij datis, eorum pontificatus quarto, & quinto, reſpectiue annis deſuper confectas ſub plumbo litteras, Bullam concordiæ nuncupatas conceſſa fuerint, & inter cætera vobis per ſedem Apoſtolicam indultum fuerit, quod in temporalibus bonis in quibus de iure ſuccederetis ſi in ſæculo maneretis ſuccedere. Necnon legata, relicta, eleemoſinas, & quãcumque pecuniarum ſummam, aliaque bona quæ vobis in futurum relinqui, vel elargiri contigeret recipere, tenere, & habere, ac in veſtros vſus conuertere, omnibusque, & ſingulis alijs priuilegijs, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, gratijs, & indultis fratribus dicti ordinis minorum de obſeruantia nuncupatis, & illorum ordini prędictis quomodolibet conceſsis vti frui, & gaudere liberè, & licitè poſſetis, prout in ſingulis prædictis, & alijs deſuper confectis litteris plenius continetur, ipſaque priuilegia, exemptiones, immunitates, & libertates, gratiæ, indulta, & conceſsiones inuiridi ſint obſeruantia, cupitis

tamen

tamen pro maiori animi veſtri ſatisfactione priuilegia, exemptiones, immunitatis, libertates, gratias, indulta, & conceſſiones huiuſmodi auctoritate noſtra roborari. Quare nobis humiliter ſupplicari feciſtis, & votis veſtris huiuſmodi annuere de benignitate apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui quorumlibet chriſtifidelium præſertim religioſorum qui ſalutiferos fructus in agro dominico continua eorum cultura producunt, votis quantum nobis cum Deo licet annuimus, eaque fauoribus proſequimur opportunis, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, omnia & ſingula priuilegia, exemptiones, immunitates, libertates, gratias, indulta, & conceſsiones huiuſmodi, & deſuper confectas litteras, quarum omnium tenores hic pro ſufficienter expreſsis haberi volumus, auctoritate apoſtolica tenore præſentium approbamus & confirmamus ac præſentis ſcripti patrocinio communimus. Decernentes ea (ita tamen quod temporalia bona vobis per prædeceſſores noſtros conceſſa de ſuperioris veſtri licentia tantum, & veſtros vſus particulares conuertere poſsitis) inuiolabiliter obſeruari & vobis ſuffragari debere; Sicque per quoſcunque Iudices & commiſſarios quacunque auctoritate fungentes, & ſublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate. iudicari & diffiniri debere: Irritum quoq; & inane ſi ſecus ſuper his a quocunq; quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari: Eaque quatenus opus ſit innouamus & de nouo concedimus. Non obſtantibus conſtitutionibus & ordinationibus apoſtolicis, nec non dictorum ordinum etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis quibuſuis in contrarium forſan conceſſis vel concedendis. Quibus, etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione de eis eorumque totis tenoribus ſpecialis ſpecifica & expreſſa ac de verbo ad verbum mentio ſeu quæuis alia expreſsio habenda foret, tenores huiuſmodi pro ſufficienter expreſsis ac de verbo ad verbum inſertis habentes, hac vice duntaxat, illis alias in ſuo robore permanſuris, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcunque. Volumus etiam quod præſentium tranſumptis manu notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem porſus fides adhibeatur, quę originalibus litteris adhiberetur, ſi forent exhibitę vel oſtenſæ. Datum Romæ apud ſanctum Petrum ſub Annulo piſcatoris Die xxvij. Octobris, M. D. XXXX. Pontificatus noſtri anno ſexto.

II.

ECCLESIÆ FRATRVM MINORVM VBI Conuentus exiſtunt Conuentuales vocari debere mandatur & ſepulturæ in eis haberi conceduntur.

Similem declarationem, & conceſſionem fecit fratribus prædicatoribus Gregorius nonus, quę cum ſit eadem, & illius, & alijs per comunicationem deſeruiat, omittitur.

INNOCENTIVS IIII. Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs fratribus ordinis minorum ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Cum tanquam veri & fideles Chriſti miniſtri elegeritis vobis in Domo Domini māſiones, dignum eſſe credimus vt habitacula veſtra inter alias honorabiles congregationes fidelium ſtatuamus. Hinc eſt igitur quod veſtris ſupplicationibus inclinati præſentium auctoritate decernimus, vt Eccleſię veſtrę omnes vbi conuentus exiſtunt conuentuales vocentur, vobis nihilominus licentiam concedentes, vt in ipſis Eccleſijs ad opus fratrum, & familiæ veſtræ habere libere cimiteria valeatis. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam noſtrę Conceſsionis & conſtitutionis infringere vel ei auſu temerario contrarie,

ſiquis autem hoc attemptare præſumpſerit indignationem omnipotentis Di ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſenouerint incurſurum. Datum Lugduni nonis Aprilis Pontificatus noſtri anno ſeptimo.

III.

FACVLTAS AMPLISSIMA PRÆDICANDI, Confeſsiones audiendi, & abſoluendi R. Patris Societatis IESV Conceditur.

DILECTIS FILIIS.

Moderno, & pro tempore exiſtenti Præpoſito, & Socijs Societatis IESV in alma vrbe noſtra Canonicè inſtitutis.

PAVLVS Papa III. Dilecti fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Cum inter cunctas ſolicitudines noſtras quibus nos præmit Paſtorale officium illa ſit præcipua, vt gregi Dominico nobis ſupernę diſpoſitioni commiſſo animarum cura non deſit, ne illum antiquus ſerpens humano generi inimicus indeffeſſum, & impreparatum inuadat. Attendentes igitur ad fructus vberes, quos in in Domini hactenus produxiſtis & producere non deſinitis veſtræ Religionis integritate, ſcientiæ, doctrinæ moribus, & experientiæ plurimum in Domino confidentes, vobis quos alias Societatem veſtram Dei Ieſu approbandam, confirmando, & benedicendo, atque perpetuæ firmitatis munimine roborando; ſub Apoſtolicæ Sedis protectione ſuſcipimus. Et cuilibet veſtrum, qui ad hoc onus idoneus repertus, & per veſtrum Societatis Præpoſitum pro tempore exiſtentem deputatus fuerit in quibuſuis Eccleſijs, & locis, atque plateis communibus, ſeu publicis, & alias vbique locorum, Clero, & populo verbum Dei prædicandi, proponendi, & interpretandi, ac eos viam veritatis edocendi, & ad bene, beateq; viuendum, ita vt in vobis verbo pariter, & exemplo edificentur in Domino hortandi, & monendi. Necnon illis ex vobis, qui presbyteri fuerint quorumcunque vtriuſque ſexus Chriſtifidelium ad vos vndique accedentiũ Confeſſionibus diligenter auditis, ipſos & eorum ſingulos ab omnibus, & ſingulis eorum peccatis, criminibus, exceſſibus, & delictis quantumcunq; grauibus, & enormibus etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, & à quibuſuis ex ipſis caſibus reſultantibus ſententis cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis (exceptis contentis in Bulla, quæ in die Cœnæ Domini ſolita eſt legi) abſoluendi, atque eis pro commiſſis pænitentiam ſalutarem iniungendi, necnon vota quęcunque per eos pro tempore amiſſa (Vltramarinis, viſitationis liminum beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum de vrbe, ac Sancti Iacobi in Compoſtella, necnon Religionis, & Caſtitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutandi, &c. Datis Romæ apud Sanctum Petrum, ſub anulo Piſcatoris, die tertio Iulij anno Domini 1545. Pontificatus noſtri anno II.

PAVLVS

PAVLVS QVARTVS

Ioannes Petrus Caraffa Neapolitanus Ordinis Diui Dominici inſtitutum in ipſa pueritia petijt, ſed hinc à Parentibus optimo propoſito reclamantibus vi abductus eſt, & ad Archigimnaſia frequentiora Italię literis inſtituendus demiſſus palmam retulit Sacræ Theologiæ, Latinis, Grecis iuxta ac Hebræis literis apprimè edoctus, apud Pontificem ſui nominis ſplendor plurimum effulſit à quo Archiepiſcopatu Theatino donatus eſt, eò deinde relicto nouum collegium Patrum Theatinorum a Theate oppido ſic dictorum, celebre hodie in Italia inſtituit, quod à Clemente VII anno 1428. confirmatum fuit. Demum præsbyter Cardinalis deſignatus Marcello II. ſucceſſit anno 1555. vij. Cal. Iunij. Et fœſtum D. Dominici Prædicatorum Ordinis fundatoris nonas Auguſti, necnon feſtiuitatem Cathedræ qua ipſæ Beatus Petrus Apoſtolus Romæ primum ſedit ſingulis annis perpetuis futuris temporis die 18. Ianuarij in vniuerſis orbis Eccleſijs ſub duplici officio reſpectiue ſolemniter celebrari, voluit, ſtatuit, atque mandauit. Obiit Romæ xv. Cal. Septembris 1559. & ſepultus fuit in Baſilica Sancti Petri, & deinde ad Eccleſiam Sanctæ Mariæ ſupra Mineruam tranſlatus.

I.

Facultatem fratribus Ordinis Minorum de Obſeruantia eorumq; Prelatis ſibi perſonas extra ordinem in eotum ſindicos, & economos eligendi tribuit qui nomine Sanctæ Romanæ Eccleſiæ temporalia negocia pertractent; cum derogatione ſpecialis Conſtitutioni Ioannis xxij. ad conditorem: necnon priuilegia ordinis à prædeceſſoribus condonata, confirmat, & innouat, ac illa, & quędam alia adendo de nouo concedit.

Hanc eamdem facultatem confirmauit Pius iiij. ſub datum Romæ Apud Sanctum Petrum die 27. Aprilis 1561. Pontificatus eiuſdem anno ſecundo, cuius conſtitutionis tenor in præſenti collect. non ponitur, cum idem habeatur in ſequenti Bulla Pauli iiij. quo alia iſtius ordinis priuilegia, etiam a Gregorio 13. conſt. 8. & à Sixto v. conſt. vj. confirmata fuere.

PAVLVS Papa IIII. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Ex Clementi Sedis Apoſtolicæ prouiſione, necnon perſonarum Deo deuotarum profectus ſub Regulari caſtimonia Domino militantium, pia deuotione prouenire dignoſcitur, vt Romanus Pontifex quandoque per prædeceſſores ſuos Romanos Pontifices, pro religionis conſeruatione, & augumẽto, ac perſonarum earumdem quiete, & commodo conceſſa, approbet, & innouet, ac approbata, & innouata Apoſtolica auctoritate communiat, vt eo firmiora perſiſtant, quo ſæpius fuerint eiuſdem ſedis auctoritate circunfulta. Sanè pro parte dilecti filij Clementis de Monelia, miniſtri generalis ordinis Fratrum Minorum regularis obſeruantiæ, nobis nuper exhibita petitio continebat, quòd cum inter operarios qui ad excolendam vineam Domini Sabaoth. Dei gratia, ordo ipſe magnos probitatis, & doctrinę, ac animarum ſalutis fructus ſemper olim attulerit, & quotidie afferre conetur, ac exinde pro ſuis ſanctis ſtudijs, honeſtiſque laboribus, proque ſalute animarum, ab Apoſtolica ſede, cuius continuè pacem, & dignitatem ordo idem fortiter tutatus eſt, tam ſpiritualia quam temporalia ſubſidia, ornamentaque, acceperit, & accipiat quibus & ſancta ſua officia, ac vitam ſuam regularem, facilius, atque expeditius exequi, & tranſigere poſſint, & cæteræ religioſę perſonæ ordineſque alijs exemplo ipſorum, promptiores, alacrioreſque ad ſua officia perſoluenda reddantur. Cumque etiam ex ipſius Sedis prouiſione, ac benigna dignatione prouenire dignoſcatur, vt Romanus Pontifex, quandoque prędeceſſorum ſuorum Romanorum Pontificum geſta innouet, ac innouationem, & reuocationem reſtauret, & Apoſtolica auctoritate innouata, & reſtaurata muniat, & fulciat, ac in priſtinum ſtatum reponat, & reducat. Et propterea nonnulli Romani Pontifices prædeceſſores noſtri nonnullas gratias, conceſſiones, indulgentias, peccatorum, remiſſiones, abſolutiones etiam plenarias, libertates, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, ac omnia, & ſingula priuilegia, & indulta, tam ſpiritualia, quam temporalia, etiam per ſolam ſignaturam, aut per oracula, viuę vocis, vel alias etiam contra apoſtatas, tam pro foro conſcientiæ, quam foro fori, tam prædictis Fratrum Minorum quam Sanctæ Claræ, ac tertio de pœnitentia nuncupatis Ordinibus illorumque ſuperioribus, fratribus, Monialibus, & ſororibus, ac vtriuſque ſexus perſonis, & monaſterijs, domibus, Eccleſijs, & locis quibuſcumque dictorum ordinum, nunc, & pro tempore exiſtentibus, in genere, vel in ſpecie, etiam per modum communicationis, ſiue extenſionis priuilegiorum inter ſe, ac etiam cum alijs quibuſcunque ordinibus mendicantibus, & non mendicantibus. Et felicis recordationis Gregorius 9. Bonifacius 8. Alexander 4. Nicolaus 5. Eugenius etiam 4. Leo x. Clemens 7. Paulus ſimiliter 3. ac Iulius etiã 3. ac alij Romani Pontifices prędeceſſores noſtri, & ſedes Apoſtolica, tam ſuper exemptionibus, etiam ab ordinariorum locorum, & legatorum, etiam de latere, ac hæreticę prauitatis inquiſitorum, iuriſdictione, viſitatione, & correctione, quam etiam ab omnini impoſitione, collecta, decima, ſubſidio, quarta, & quinta funeralium, & legatorum partibus, pedagijs, & gabellis, ac alio quocumque grauamine per ſedem eandem pro tẽpore impoſitis, conceſſerint, ac piæ mem. Martinus quartus, etiam prędeceſſor noſter, qui conſiderans, quod fratres ordinis Minorum regularis obſeruantiæ huiuſmodi, pro nulla re temporali, iuxta eorumdem profeſſionem, & regularia inſtituta poſſunt in iudicio

dicio experiri, vt excluſis quibuſcumq; ſollicitudinibus, liberius, & quietius diuinis poſſent vacare obſequijs, & offerentium donantium, & concedentium, aut in vltima voluntate relinquentium, ordini fratrum Minorum, vel illius fratribus prędictis aliquid propter Deum, pia intentio non fraudaretur, ac hæredum, & executorum negligentijs obuiari poſſet, ac vt ipſi fratres ſecundum modos licitos, & congruos, ipſi ordini relictis ſibi in teſtamentis non fraudarentur, inter alia diſpoſuit, quod Generalis, & Prouinciales Miniſtri, ac cuſtodes vniuerſi pro tempore ipſius ordinis fratrum Minorum poſſent nominare ſpeciales perſonas, quę non eſſent de dicto ordine, pro locorum indigentia ſingulorum, quas perſonas taliter per ipſos nominatas pro tempore in ijs legitimam administrationem, & generalem, & liberam gerere, & ipſos veros, & legitimos adminiſtratores economos, ſindicos, & actores eſſe, & de plenitudine poteſtatis conſtituendo, auctoritate apoſtolica decreuit, qui res ipſas, & rerum prædictarum precium, & prędictas eleemoſinas nomine Romanæ Eccleſię (ad quam rerum mobilium, & immobilium quibus fratres vti poſſunt, ius, proprietas, & dominium nullo medio ſpectat) reciperēt per eoſdem in fratrum ipſorum vtilitates, prout eis licet ex regula, vel declaratione regulæ conuertendas, ſicut, & quando à Generalibus, & Prouincialibus Miniſtris, & cuſtodibus prædictis & eorum ſingulis pro tempore in prouincia, vel cuſtodia ſibi decreta, vel ab eiuſdem fratribus de aſſenſu eorum, extitiſſent requiſiti, ac eædem perſonæ petendi, exigendi, recipiendi, alienandi prædicta, transſigendi quoque, & paciſcendi, conueniendi, compromittendi, remittendi, refutandi, quietationem faciendi, agendi, defendendi, ac in animas eorum de calumnia vitanda, & veritate dicenda, iurandi, & cuiuslibet alterius generis iuramentum præſtandi, cum illis & contra illos qui huiuſmodi res mobiles, & immobiles, aut pretium earum, vel relictas eleemoſinas fratribus in teſtamentis occuparent, vel violenter auferrent, ſiue cōtra voluntatem fratrum quomodolibet obtinerent. Et generaliter in omnibus cauſis, rebus, & locis huiuſmodi ad ipſam Eccleſiam ſpectantibus, ipſorum fratrum vſui conceſſis. Necnon pro immunitatibus libertatibus, & iuribus, ac priuilegijs, & indulgentijs eorumdem ſine cuiuslibet ſatiſdationis, & cautionis onere plenam, generalem, & liberam haberent, Apoſtolica auctoritate præfata in iudicio, & extra iudicium, poteſtatem, reuocandi quoque perſonas eaſdem, & earum quamlibet, ac alias eis ſubrogandi, & vel nominandi per ſupradictum modum nominationis, quoties opportunum foret, quæ eandem in prædictis, vel similē haberent poteſtatem plenam, & liberam, per ſuas, ſub datum apud vrbem Veterem, quintodecimo Calendas Februarij, Pontificatus ſui anno ſecundo, auctoritate Apoſtolica præfata, etiam conceſsit facultatem. Et licet recolendę mem. Ioannes Papa xxij. ſimiliter prædeceſſor noſter conſtitutione, quę incipit Ad conditorem, per quam miniſtris, & cuſtodibus, & fratribus prædictis, ne litteris, & conceſſione Martini prædeceſſoris huiuſmodi ſine Apoſtolicæ ſedis præfatæ licentia vterentur, inter cætera prohibuerit nihilominus prohibitione huiuſmodi non obſtante ſanctę mem. Martinus v. ſimiliter prædeceſſor noſter, voluit, & eadem auctoritate Apoſtolica conceſſit Miniſtris, & cuſtodibus, & fratribus prędictis, quod ipſi, & eorum ſinguli literis Martini iiij. prædeceſſoris, ac omnibus in eis contentis huiuſmodi liberè, & licitè vti valerent, tandiu, & quouſque per ſedem prædictam aliud in præmiſſis eidem ordini vtilius foret ordinatum, ac etiam fel. mem. Eugenius etiam Papa iiij. pariter prędeceſſor noſter ius huiuſmodi eidem ordini per alias ſuas literas tenore literarum Martini iiij. prædeceſſoris huiuſmodi in eis præinſerto, vt dicitur, conceſſit conſeruari. Necnon etiam piæ mem. Nicolaus v. & Sixtus iiij. etiam prædeceſſores noſtri ſuper conceſſionibus audiendis omnium perſonarum extranearum, & forenſium quarumcumque diœceſum per fratres Minores ordinis, & obſeruantiæ regularis huiuſmodi ad hoc à ſuis ſuperioribus, vt moris eſt deputatos, necnon pro abſolutionis beneficio illis impendendo, ac Sacratiſſimæ Euchariſtiæ Sacramento eis taliter confeſsis, omni tempore, præterquam in die Reſurrectionis Dominicæ, licitè adminiſtrando, per diuerſas eorum litteras, eadem auctoritate Apoſtolica facultatem conceſſerunt, ac idem Eugenius, & diuerſi alij Romani Pontifices prædeceſſoris noſtri facultatem abſoluendi huiuſmodi ſub certis modis, & forma ac etiam in diuerſis Conuentibus ordinis huiuſmodi tunc expreſsis (etiam viuæ vocis oraculo vt præfertur) ampliarunt, & extenderunt prout in ſingulis conceſsionibus, & literis eorumdem prædeceſſorum plenius dicitur contineri. Cum autem ſicut eadem

expoſitio ſubiungebat, ea quæ ſæpius Apoſtolica áuctoritate præfata munita exiſtunt
maiorem obtineant roboris firmitatem, dictusque Clemens Miniſter cupiat priuile-
gia, facultates, conceſsiones, indulta, diſpenſationes, & ſingulas alias gratias huiuſmo-
di, etiam per nos approbari, innouari, & confirmari, Pro parte eiuſdem Clementis Mi-
niſtri, nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt eiſdem priuilegijs, immunitatibus, exem-
ptionibus, libertatibus, conſeruatorijs, declarationibus, facultatibus, diſpenſationibus
gratijs, conceſsionibus, indulgentijs, & indultis pro illorum obſeruantia viridiore no-
ſtræ approbationis robur adijcere, aliaſque in præmiſsis opportune prouidere de beni-
gnitate apoſtolica dignaremur. Nos igitur qui omnium votis præſertim illis quibus
ſub ſuaui religionis iugo diuinis laudibus, & chriſtianæ profeſsionis augmento incum-
bentium perſonarum, tranquilitati, commoditatibus, & honori conſulitur, libenter an-
nuimus, eaque fauoribus proſequimur opportunis, huiuſmodi ſupplicationibus incli-
nati præmiſſa, ac omnia, & ſingula alia priuilegia immunitates, exemptiones, etiam ab
inquiſitoribus prefatis libertates, prærogatiuas, fauores, conſeruatorias, declarationes,
facultates diſpenſationes, gratias, conceſsiones, indulgentias, & indulta ſpiritualia, &
temporalia etiam per modum communicationis, & extenſionis inter ſe, & cum alijs or-
dinibus mendicantibus, & non mendicantibus, eiuſdem fratrum minorum regularis ob
ſeruantię, ac Sanctæ Claræ, & de pœnitentia tertio ordinibus, etiam in congregatione
ſub trium votorum ſubſtantialium profeſsione, & eorumdem ſuperiorum ordinis Mi-
norum regularis obſeruantiæ huiuſmodi obedientia degentibus, ipſorumque ſuperio-
rum fratribus monialibus ſororibus, ac vtriuſque ſexus, etiam ſingularibus perſonis,
necnon Monaſterijs, domibus, Eccleſijs, & locis quibuſcumque in genere, & in ſpecie,
etiam per ſolam ſignaturam, etiam viuæ vocis oraculo, vt præfertus, aut alias tam per
præfatos. ac quoſcunque alios Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, &
ſedem prædictam, quam Imperatores, Reges, & alios Principes ſub quacumque forma
& expreſsione verborum conceſſa, ac etiam iteratis vicibus approbata, Necnon cum
omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, decretis, & declarationibus, ſingulas de-
ſuper confectas literas, & in eis contenta (etiam prout largius in aliquibus earum eis cō
ceſſum eſt) interpretando, & inde ſecuta quæcumque illorum omnium tenores, & for-
mas, datas, effectus, & decreta in illis appoſita, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur
præſentibus, pro ſufficienter expreſsis habentes, dicta auctoritate Apoſtolica, tenore
præſentium ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine approbamus, &
innouamus, & perpetuam roboris firmitatem obtinere, & firmiter obſeruari, necnon
Ordinibus Fratrum Minorum regularis obſeruantiæ, & Sanctæ Claræ, ac tertio de pœ
nitentia nuncupato, etiam in congregatione, ſub obedientia fratrum Minorum obſer-
uantiæ huiuſmodi degentibus ſuperioribus, fratribus, monialibus, etiam tertiarijs nun
cupatis ſororibus, perſonis, monaſterijs domibus, Eccleſijs, & locis præſatis, etiam per
modum communicationis, & extenſionis huiuſmodi ſuffragari, illiſque frui, vti, & gau-
dere quando, & quoties opus fuerit poſſe, & debere in iudicio, & extra, ac etiam in foro
conſcientiæ in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi ſpecialiter, & expreſsè eiſdem fra-
trum Minorum, ac ſanctæ Claræ, & tertio de pœnitentia nuncupato ordinibus, conceſ-
ſa fuiſſent, decernimus. Supplentes omnes, & ſingulos iuris, & facti defectus, ſi qui for-
ſan interuenerint in eiſdem, & nihilominus pro potiori cautela, & ampliori dono gra-
tiæ, illa omnia, & ſingula quæ per præſatos prædeceſſores noſtros, ac Imperatores, Re-
ges, & principes, ac nos, & ſedem eandem, conceſſa, ſtatuta, & ordinata fuerunt, etiam
iuxta ampliorem, & fauorabiliorem illorum intelligentiam, & interpretationem, & prę
ſertim, vt excluſis quibuſcunque ſollicitudinis liberius, & quietius diuinis poſſint vaca-
re obſequiis fratres minorum reg. obſer. huiuſmodi, & animarum ſaluti per amplius pro
ficere, & offerentium, donantium, & concedentium, aut in vltima voluntate relinquen-
tium ordini prædicto, vel fratribus ordinis minorum huiuſmodi aliquid propter Deum
pia intentio non fraudetur, ac hæredum, & executorum negligentijs obuietur, ac vt ipſi
fratres ſecundum modos licitos, & congruos ipſi ordini relictis ſibi in teſtamentis mo-
bilibus, & immobilibus bonis, & alijs etiam pecuniarijs ſibi quomodolibet oblatis, con
ceſsis, legatis, & donatis pro tempore, etiam pro miſsis, & alijs diuinis officijs, eleemo-
ſinis, & aliis rebus, non fraudentur, quod generalis de per ſe in toto ordine, & ſinguli
Prouinciales, miniſtri, ac cuſtodes vniuerſi pro tempore exiſtentes ipſius ordinis fra-

trum minorum in ſuis Prouincijs,& cuſtodijs reſpectiue,& ad hoc ab eis reſpectiue deputati fratres pro tempore,poſſint nominare ſpeciales perſonas, quæ non ſint de dicto ordine minorum pro locorum indigentia ſingulorum , quando , & quoties opus fuerit in ſingulis eorum Conuentibus , quas perſonas taliter nominatas pro tempore , in ijs adminiſtrationem legitimam,& generalem,ac liberam gerere,& ipſos veros,& legitimos adminiſtratores , Economos, Sindicoa, & actores eſſe de poteſtatis plenitudine conſtituendo, eadem authoritate etiam decernimus , qui res ipſas , & rerum ipſarum precium,& prędictas eleemoſynas nomine Romanæ Eccleſiæ (ad quam rerum omniũ mobilium,& immobilium,quibus fratres vti poſſunt ius,proprietas,& dominium nullo medio ſpectat) recipiant & recipere poſſint , & debeant per eoſdem in fratrum ipſorum vtilitates etiam pro victu,& veſtitu eorum, ac reparatione conuentuum , & aliarũ rerum locorum , conuentuum, & fratrum huiuſmodi neceſsitatibus pro tempore conuertenda, ſicut,& quando a dictis Generali in toto ordine, & prouincialibus miniſtris, ac cuſtodibus prædictis,& eorum ſingulis , pro tempore in prouincia , vel cuſtodia ſibi decreta , vel ab eiſdem fratribus de aſſenſu eorum extiterint requiſiti . Ac eædem perſonæ petendi,exigendi,recipiendi,alienandi,prædicta,tranſigendi quoque, paciſcendi, conueniendi,compromittendi,commutandi,remittendi, refutandi , quietationem faciendi,agendi,defendendi,ac in animas eorum de calumnia, & veritate dicenda iurandi,& cuiuslibet alterius iuramentum præſtandi . cum illis , & contra illos qui huiuſmodi res mobiles , & immobiles , aut precium earũ , vel relictas elemoſinas fratribus in teſtamentis, aut alias eis donatas , & conceſſas occuparent , vel violenter auferrent, ſiue contra voluntatem fratrum quomodolibet retinerent , & generaliter in omnibus cauſis pro rebus,& locis huiuſmodi ad ipſam Eccleſiam ſpectantibus, ipſorum fratrum vſui conceſſis , necnon pro immunitatibus , & libertatibus iuribus & priuilegijs , ac indulgentijs eorumdem , ſine cuiuslibet ſatiſdationis , & cautionis onere , plenam generalem , & liberam habeant authoritatem præfata authoritate Apoſtolica in iudicio , & extra illud, poteſtatem concedimus. Reuocandi quoq; perſonas eaſdem,& earũ quamlibet,ac alias ſubrogandi , vel nominandi per ſupradictum modum nominationis quoties opportunum fuerit,quæ eandem in prædictis,vel ſimilem habeant poteſtatem,plenam & liberam,etiam Generali, ac Prouincialbus miniſtris . ac cuſtodibus huiuſmodi, & eorum ſingulis,vt præfertur, eadem authoritate facultatem etiam concedimus . Nec propter præmiſſa fratres minores huiuſmodi contra regulam Sancti Franciſci quam profeſſi ſunt , & profitentur in futurum,ſiue contra ſtatuta regularia ſui ordinis huiuſmodi in aliquo facere,nec feciſſe immo cum illius obſeruatione quo ad hoc, & pura , & ſana conſcientia ſine alicuius conſcientiæ ſcrupulo vixiſſe eatenus, & in poſterum viuere . Et ſic per quoſcunque iudices ſublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate,& authoritate iudicari, & diffiniri debere , Irritum quoque & inane ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis authoritate ſcienter , vel ignoranter contigerit attemptari,decernimus , & declaramus . Et inſuper , vt pro tempore deputatos confeſſores fratres ordinis Minorum obſeruantię huiuſmodi omnium quarumcumque diœceſum vtriuſque ſexus Chriſtifidelium ad eos pro tempore recurrentium confeſſiones audire: eoſque etiam in caſibus,& cenſuris, quibus eis per priuilegia Sedis Apoſtolicæ, etiam per modum communicationis , & extenſionis quorumcumque ordinum etiam minimorum hactenus conceſſum eſt,poſſe abſoluere, & ſinguli ordines etiam minorum (quorum priuilegia eidem ordini minorum ſunt communicata,& extenſa) abſoluere conſueuerunt,abſoluendi ac pœnitentiam ſalutarem iniungendi & omni tempore præterquam in die Reſurrectionis Dominicæ Sacramentum Euchariſtiæ tam illis , quam alijs quibuſuis perſonis licitè miniſtrandi, Apoſtolica authoritate prædicta, indulgemus, ac de nouo concedimus in omnibus , & per omnia . Ita quod ordines ſuperiores fratres,moniales, ſorores,perſonæ,Monaſteria,domus,Eccleſiæ, & loca prædicta , illis tam in genere,quam in ſpecie,conceſsis,vt præfertur,vti potiri,& gaudere poſſint,& debeant . Ac ab ipſis inquiſitoribus, impoſitionibus , grauaminibus , oneribus decimis,quarta,& quinta etiam funeralium,& aliorum quorumcumque eis legatorum & oblatorum,ac conceſſorum pro tempore,necnon pedagijs , & Gabellis , ac omnibus & ſingulis alijs ſupradictis,libera penitus,immunia, & exempta authoritate Apoſtolica & tenore prædictis,etiam concedimus,& indulgemus,ac ſtatuimus,& ordinamus . Et

nihilo-

nihilominus Venerabilibus fratribus Archiepiſcopo Rothomagenſi, & Epiſcopo Conchenſi, ac dilecto filio Curiæ cauſarum Cameræ Apoſt. auditori, per præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum, per ſe, vel alium ſeu alios faciant authoritate noſtra præſentes litteras, & in eis contenta quæcunque plenum effectum ſortiri, illiſque omnes quos concernunt pacifice frui, & gaudere. Non permittentes quemquam deſuper per quoſcunque quomodolibet indebite moleſtari. Contradictores quoſlibet, & rebelles etiam per quaſcunque (de quibus eis videbitur) cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas, ac alia opportuna iuris remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo. Ac legittimus ſuper his habendis, ſeruatis proceſsibus, etiam iteratis vicibus aggrauando. Inuocato etiam ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſecularis. Non obſtantibus præmiſsis, ac conſtitutionibus Super cathedram, Bonifacij, & dudum Viennenſis concilij, ac Clementinæ Religioſi de priuilegijs, & Dudum de ſepulturis, ac etiam Ex frequentibus, de ſententia excommunicationis, ac extrauagante, ad Conditorem Ioannis xxij. cum alijs conſtitutionibus eandem materiam prædictæ extrauagantis tangentibus ſeu concernentibus. ac regulis cancellariæ Apoſtolicæ, iam editis, & in futurum edendis, ac piæ memo. Bonifacij. PP. viij. etiam prædeceſsoris noſtris de vna, & in concilio generali de duabus dietis editis (dummodo vltra tres dietas aliquis vigore præſentium ad iudicium non trahatur) & alijs Apoſtolicis ac Prouincialibus, capitularibus, generalibus, & ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus, etiam in vltimo generali concilio Lateranenſi celebrato, & alijs concilijs editis, necnon ſtatutis, & conſuetudinibus etiam iuramento confirmatione Apoſt. quel quauis firmitate alia roboratis, Priuilegijs quoq; indultis & literis Apoſt. etiam in forma breuis per Leonem X. Clementem VII. Paulum III. Iulium etiam III. præfatos, ac quoſcunque alios Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ad ſedem eandem, etiam motu proprio, ac ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac cum quibuſuis irritatiuis annullatiuis, caſſatiuis, etiam priuilegiorum eorundem reuocatiuis, reſtrictiuis, præſeruatiuis, exceptiuis, reſtitutiuis, declaratiuis, mentis atteſtatiuis, ac de rogatoriarum derogatorijs alijſque efficacioribus, efficaciſsimis, & inſolitis clauſulis quomodolibet etiam pluries conceſsis, confirmatis, & innouatis, quibuſuis perſonis, & ordinibus in contrarium forſan conceſsis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica expreſſa, & indiuidua, ac de verbo, ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, meritò ſeu quæuis alia expreſsio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret. Et in eis caueatur expreſsè, quod illis nullatenus, aut non niſi ſub certis modo, & forma derogari poſsit. Tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſsis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus. Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici ſuſpendi, vel excommunicari non poſsint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam de verbo ad verbum, de indulto huiuſmodi mentionem. Cæteriſque contrarijs quibuſcunq; Verum quia difficile foret præſentes literas ad ſingula quæque loca (in quibus forte opus eſſet) deferri. Volumus, & pariter Apoſtolica authoritate decernimus quod illarum tranſumptis manu Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ indignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, ſeu curiæ Eccleſiaſticæ munitis, eadem prorſus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die prima Iulij 1555. Pontificatus noſtri Anno primo.

CON-

II.

CONFIRMATIO, ET AMPLIATIO

priuilegiorum Fratrum Æremitarum Sancti Auguſtini, necnon totius ordinis Congregationum, Fratrum, Monialium, Corrigiatorum, Mantellatarum, ac Confraternitatum.

Dilecto Filio Gabrieli Veneto totius Ordinis Fratrum Æremitarum Sancti Auguſtini Priori Generali.

CLEMENS VII. Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Dilecte fili ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Romanus Pontifex quandoque per prædeceſſores Rom. Pontifices pro perſonarum ſub religionis iugo, & regulari caſtimonia Deo ſeruientium proſpero, & felici ſucceſſu, ac quiete conceſſa approbat, & innouat, ac innouata communit, & alia de nouo concedit prout in domino conſpicit ſalubriter expedire. Sanè præ cæteris curis quę per multæ ſunt, demandato tibi Generalatus officio incumbentibus hæc cura potiſsima eſt, vt priuilegia, exemptiones, gratias, & indulta ab eiſdem Rom. Pontificibus Ordini Sancti Auguſtini tibi commiſſo, & illius fratribus conceſſa in ſuo robore conſeruentur, & firmiter obſeruentur. Et propterea nobis humiliter ſupplicare feciſti, vt omnia, & ſingula priuilegia, indulta, immunitates, exemptiones, Libertates, & gratias ab ipſis prædeceſſoribus conceſſa & forſan etiam per viam communicationis, & ampliationis extenſa, & ampliata approbare, & innouare, ac alias in præmiſsis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos ad vberes fructus, quos in agro dominico præfatus Ordo produxit debitum reſpectum habentes, hmôi ſupplicationibus inclinati ex noſtra mera deliberatione, & ex certa ſcientia, omnia, & ſingula priuilegia gratias, conceſsiones, immunitates, libertates, facultates, & exemptiones etiam per modum extenſionis, & communicationis, ac ampliationis tibi, & d. tuo ordini, & vtriuſque ſexus etiam Corrigiatis, & Mantellatis, atque alijs perſonis, Congregationibus, Confraternitatibus, domibus, Monaſterijs, Eccleſijs, & locis quibuſcumque per eoſdem Rom. Pontifices prędeceſſores noſtros, & præſertim per fe. re. Bonifacium viij. & Sixtum iiij. & Iulium ij. & Leonem decimum, alioſque Romanos Pontifices Prędeceſſores noſtros actenus quomodolibet conceſſa, & innouata, quorum omnium tenores, ac ſi de verbo ad verbum præſentibus infererentur, pro expreſsis, & inſertis haberi volumus, au ctoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus, & innouamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obſeruari decernimus, ac pro potiori cautela illa cum illorum extenſionibus, ampliationibus, communicationibus, etiam de nouo concedimus, ipſoſque fratres moniales, ſorores, perſonas, monaſteria, domos, Eccleſias, ac alia loca religionis huiuſmodi omnibus, & ſingulis priuilegijs, exemptionibus, indultis, & gratijs quibuſuis dicti, & aliorum ordinum etiam Mendicantium, etiam de Obſeruantia nuncupatorum, ac Ordinis Prædicatorum Carmelitarum, Beatæ Mariæ Seruorum, ac Minimorum, & aliorum quorumcumque Ordinum fratribus, & perſonis ac congregationibus, Confraternitatibus, illorumque Eccleſijs Oratorijs, domibus, & alijs pijs locis, illorumque Prioribus, Fratribus, & Sororibus, Conuerſis, & Oblatis, Corrigiatis, Mantellatis, & de pœnitentia nuncupatis, & alijs vtriuſque ſexus perſonis per eoſdem Prędeceſſores, ac etiam per nos hactenus quomodolibet etiam viuæ vocis oraculo in genere conceſsis, & in poſterum forſan concedendis, & præſertim fel. rec. Clementis quarti prædeceſſoris noſtri inter alia diſponentis quod nulli ex Mendican-

X tium

tium ordinum profeſſotibus Eccleſias; Oratoria, loca, vel domos propè Eccleſias. Oratoria, vel domos fratrum Minorum, & Prædicatorum Ordinum prædictorum. per trecentas cannas per aerē diſtantes conſtruere, vel ædificare, ſeu conſtrui vel ædificari facere poſſent, vti, frui, & gaudere poſſe, & debere in omnibus, & per omnia perinde ac ſi tibi, & ordini tuo, ac fratribus. Monaſterijs Eccleſijs, & locis eiuſdem ordinis tui conceſſa fuiſſent, ſcientia auctoritate, & tenore prædictis etiam decernimus illorumq; tranſumpta tibi dictoq; tuo Ordini illiuſq; perſonis, locis, & bonis in judicio, & extra illud, vbicunq; per te, vel alias dicti Ordinis tui perſonas, ſeu illarum nomine fuerint exhibita, vel oſtenſa ſuffragentur, ac ſi in eis tuus Ordo, illiuſq; Præluti, perſonæ, & loca nominatim fuiſſent, & eſſent expreſſa non obſtantibus qnibuſcumq; Apoſtolicis ſuſpenſionibus, reuocationibus, & reſtrictionibus, ac in Prouincialibus, & ſinodalibus Concilijs editis, generalibus, & ſpecialibus conſtitutionibus, nec non Pariſienſis, & aliorum locorum generalium ſtudiorum vniuerſitatibus, & Curiæ Vicegeren. Auinionen. & quibuſcunque Ordinarijs Prælatis, & perſonis conceſſis litteris, ac Priulegijs, etiam ſi ad illorum derogationem de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis ſpecifica, ac de verbo ad verbum, non autem per generales clauſulas, id importantes, mentio ſeu quæ uis alia expreſſio habenda, aut aliquali alia exquiſita forma ſeruanda eſſet, illorum tenoris preſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis alias in ſuo robore per manſuris hac vice duntaxat quoad præmiſſa ſpecialiter, & expreſſe derogamus, & illa nemini præiudicium præmiſſorum ſuffragari poſſe, aut debere etiam decernimus, nec non omnibus illis quæ Præfat. Predeceſſores inſuis litteris voluerunt non obſtare, cæteriſquæ contrarijs quibuſcumque Volumus autem quod tranſumptis præſentium manu publici Notarij ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fidei vbicunquæ adhibeatur tam in iudicio quam extra illud, quæ ipſis originalibus literis adhiberetur, ſi illæ eſſent exhibitę, vel oſtenſę. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo Piſcatoris die vltimo Octobris 1530. Pontificatus anno ſeptimo.

PIVS

PIVS QVARTVS

Ioannes Angelus Bernardini Medici Mediolanenſis filius, ſummę & admirandæ in rebus gerendis prudentiæ. Paulo iiij. mortuo diui ni conſilij, & bonitatis gratia concordibus ſuffragijs eligitur in ipſis Natalis Domini ferijs anno 1560. Epiphaniæ demum fœſto de more Romæ coronatus eſt, & Sacroſancti Oecumenici, & Generalis Concilij Tridentini Seſsionibus finem impoſuit, illasq;, & in eis ſingula conſenta, ſtatuta atque decreta auctoritate Apoſtolica confirmauit. Obiit Romæ 5. idus Decembris 1565.

I.

Declaratio quod Concilij Tridentini decreta circa reformationem, & ius poſitiuum à Kal. Maij 1564. tantumodo ligare cęperunt.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruornm Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ¶. Sicut ad ſacrorum Conciliorum decreta, ac Canones, auctoritas atq; confirmatio Apoſtolicæ Sedis, & debet, & ſolet accedere, Ita ſi qua ſuper eis exorta ſit dubitatio, eiuſdem ſedis iudicio, & declaratione tollenda eſt. Ad aures noſtras peruenit multos eſſe qui dubitarent ex quo tempore cœperint decreta ſacri Generalis Concilij Tridentini ad reformationem, & ius poſitiuum dumtaxat ſpectantia eos, ad quos pertinent obligare, illa preſertim quæ tempora certa præſtituunt ad prouinciales diocœſanasque Synodos celebrandas, ad Sacros ordines ſuſcipiendos, ad religionem profitendam, ad parrochiales Eccleſias aliaque beneficia Eccleſiaſtica que eiuſdem Concilij decretis retineri prohibitum fuit reſignanda, & ad complures res huiuſmodi exequendas, ac alias omnes ad prædictam reformationem iuſque poſitiuum tantum ſpectantes quæ obſeruari, aut euitari debeant. Nos itaque vt omnis controuerſia dubitatioque tollatur, Motu proprio eam rem prout rationi iuri, & æquitati conuenire cenſuimus, duximus declarandam. Nam etſi ipſius Concilij decreta etiam de venerabilium fratrum noſtrorum S. R. E. Cardinalium conſilio, & aſſenſu in Cõſiſtorio noſtro ſecreto confirmata à nobis fuerunt, ſub finem menſis Ianuarij, & ab eo etiam tempore apud hanc ſanctam Sedem obſeruari cœperunt, quia tamen non parum temporis in eis Romæ diligenter emandateque imprimendis neceſſario conſumptum fuit, & iure etiam communi ſancitum eſt, vt Conſtitutiones nouę vim non niſi poſt certum tempus obtineant, æquum nobis, & iuſtum viſum eſt, prædicta decreta omnia ad dictam reformationem iuſque poſitiuum dumtaxat ſpectantia à kal. Maij proximè præteriti omnes obligare cœpiſſe, neque poſt eam diem excuſationem cuiuſquam, quod ea ignorauerit, admittendam, atque ita Apoſtolica auctoritate declaramus, ac definimus, & ab omnibus iudicari debere mandamus, atq; ſtatuimus. Decernentes irritum, & inane, ſi quid ſecus à quoquam quacumque dignitate, auctoritate, & poteſtate prædito contigerit iudicari. Non obſtantibus con-

ſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, alijſque in contrarium facientibus qui-
buſcumque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrę declarationis
definitionis, mandati, ſtatuti, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire.
Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Bea-
torum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud
Sanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ Milleſimo Quingenteſimo ſexageſi-
mo quarto, Quintadecima Kal. Auguſti, Pontificatus noſtri Anno quinto.

II.

REVOCATIO OMNIVM PRIVILEGIORVM, Confeſsionalium Maris magni, aliarumq; gratiarum Regularium Ordinibus, locis, Eccleſijs, ac Hoſpitalibus conceſſarum in ijs tantum, in quibus Decretis Concilij Tridentini aduerſantur.

PIVS Epiſcopus Seruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.
¶ In principis Apoſtolorum Sede, meritis licet imparibus, diuina diſpoſitio-
ne conſtituti, nihil neque vniuerſali Eccleſiæ curæ, & ſollicitudini noſtræ com
miſſæ, ſalubrius, neque iniuncto nobis Apoſtolicę ſeruitutis officio, decentius
præſtare poſſumus, quam quòd prouidentiæ noſtrę œcumenicum concilium Triden-
tinum, ſicut noſtris potiſſimum auſpicijs, ſummaque ſanctorum patrum concordia
per Dei miſericordiam fœliciter abſolutum fuit, ita per vniuerſos, qui Chriſtiana pie-
tate cenſentur, vbique ſuſcipiatur, & remotis quibuslibet obſtaculis, ab omnibus æqua
liter obſeruetur. ¶ Cum itaque in eodem concilio quàm plura ſalubria, & ad vniuer-
lem morum reformationem, valde vtilia, decreta, atque ſtatuta, maturo, prę ſentium
ipſorum examine præcedente, ſint ædita, quibus multas, atque diuerſa priuilegia, exem
ptiones, immunitates, diſpenſationes, facultates, conſeruatoriæ, indulta, & vt vocant,
confeſsionalia, & Mare magnum, & aliæ gratiæ, quæ varijs, tàm cathedralibus, etiam
Metropolitan. quàm collegiatis Eccleſijs, Monaſteriis, Conuentibus, & alijs religioſis,
etiam fratrum mendicantium domibus, & ordinibus, necnon ſancti Spiritus in Saxia,
Sancti Io. Lateranen. ac incurabilium de Vrbe Sancti Auguſtini Vienn. & Sancti Ber
nardi Iuren. alijsque hoſpitalibus, militiis, eorumque capitulis, & conuentibus,
& vniuerſitatibus, etiam ſtudiorum generalium collegijs, tam ſæcularibus, quam
Eccleſiaſticis, Confraternitatibus, Societatibus, & tam principis Apoſtolorum de
vrbe, quam alijs fabricis, & Sanctæ Cruciatæ alijſque pijs locis, & operibus,
necnon Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, prælatis, Abbatibus, Abatiſsis, prio
ribus, præpoſitis, & alijs eccleſiaſticis, tàm ſæcularibus, quam diuerſorum ordinum,
& militiarum regularibus, ac etiam laicis cuiuſcunq; dignitatis, & ſtatus, ac gradus,
excellentiæ, ac etiam Ducali, regia, & imperiali dignitate fulgentibus vtriuſq; ſexus
perſonis, nec non aliquibus notarijs, & etiam de latere legatis, atque nuntijs tàm per
petuo, quam ad tempus per plures Rom. Pont. prædeceſſores noſtros, ac nos & ſe-
dem Apoſtolicam, eiuſque legatos hactenus, etiam motu proprio, & ex certa ſcien-
tia, ac de Apoſtolice poteſtatis plenitudine, ſeu etiam imperatorum, Regum, Ducum
& aliorum Principium contemplatione, & intuitu, etiam de fratrum noſtrorum con-
ſilio, diuerſimo de varijſq; temporibus in genere, vel ſpetie, & quauis etiam hone-
ſta cauſa conceſſa, & etiam pluries confirmata, & innouata fuerunt, in pleriſque
contrariantur. ¶ Nos quibus in primis cordi eſt, tam Sancta, & Eccleſiæ Dei ſalu-
berrima decreta ſuos, vt par eſt, effectus vbique conſequi, & ab omnibus obedienter
obſeruari, priuilegiorum, exemptionum, immunitatum, facultatum, conſeruato-
riarum, indultorum, confeſsionalium, maris magni, & aliarum gratiarum prædi-
ctarum, ac quarumcunq; apoſtolicarum, & aliarum litterarum deſuper confectarum,
proceſſuumq; decretorum, & aliorum inde ſequutorum tenores, ac ſi de verbo ad ver-

bum in-

bum inſererentur, preſentibus pro ſufficienter expreſsis, & plenè inſertis, habentes Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, quod eadem omnia & ſingula priuilegia, exemptiones, immunitates, facultates diſpenſationes, conſeruatoriæ, indulta, confeſſionalia, mare magnum, & alię gratiæ, in his omnibus, & ſingulis, in quibus illa ſtatutis, & decretis concilii huiuſmodi contrariantur, ipſo iure reuocata, caſſata, & annullata, ac ad ipſius concilii terminos, atq; limites reducta ſint, & eſſe cenſeantur, nec quicquam aduerſus ipſa decreta, & ſtatuta quominus vbiq;, & apud omnes obſeruentur in aliquo ſuffragari poſſe, ſed ea perinde haberi, & reputari debere, ac ſi nunquam emanaſſent, authoritate apoſtolica tenore preſentium declaramus, ac etiam ſtatuimus, & ordinamus. ¶ Decernentes nihilominus, omnia, & ſingula, quæ vigore priuilegiorum, exemptionum immunitatum, & diſpenſationum, facultatum, conſeruatoriarum, indultorum, confeſſionalium, & aliarum quarumcumq; gratiarum huiuſmodi poſt id tempus, quo concilium obligare cępit, facta, & geſta quomodolibet fuerunt, & in poſterum fient, in his, in quibus dicti concilij decretis aduerſantur, nulla, inualida, & irrita eſſe, cenſeri, ac nemini, etiam quantumlibet, vt præfertur, qualificato, tam in foro (quod aiunt) fori, quam conſcientiæ ſuffragari poſſe, & debere. ¶ Et ita per quoſcunq; locorum ordinarios, alioſq; iudices, & commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi facultate, in vtroque foro iudicari, & definiri debere, ac quicquid ſecus à quo quàm quauis auctoritate ſcienter, vel ingnoranter, attentari contigerit, irritum, & inane decernimus. ¶ Non obſtantibus præmiſsis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis cęteriſque contrarijs quibuſcunq. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ declarationis, ſtatuti, ordinationis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ 1565. 13. Kalen. Martij Pontificatus noſtri anno 6. Cæ. Glorierius Pius Epiſcopus Narien. H. Cumyn.

¶ Anno à Natiuit. Di 1565. inditione 6. die vero 24. menſis Februarij, Pontificatus Sanctiſsimi in Chriſto patris, & D. N. D. Pii diuina prouidentia Papę iiij. Anno tertis 6. Retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ affixę, & publicatæ fuerunt in acie campi Florę, & valuis Cancellariæ Apoſtolicæ per nos Nicolaum de Matheis, & Camillum Cherubinum. S. D. N. Papæ curſores, Philibertus Phaprius magiſter curſorum.

III.

INDVLGENTIAS VISITANTIBVS CAPPELLAM Roſarij B. Mariæ Virginis in Eccleſia S. Mariæ ſuper Mineruam de Vrbe, ſiue aſſociantibus proceſſionem in fœſtiuitatibus ipſius Glorioſæ Virginis concedit.

Iſtius confraternitatis Indulgentias vide ſupra Leonem X. Conſt. 19.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Vniuerſis Chriſtifidelibus præſentes litteras inſpecturis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Dum præclara meritorum inſignia, quibus glorioſa Dei genitrix Maria, Cœlorum Regina, quaſi matutinum ſidus irradiat, deuotæ conſiderationis indagine contemplamur, dignum, quin potius debitum arbitramur, vt Capellas, & Confraternitates

in eius honorem erectas, ac conſtitutas; quibuſuis fauoribus, & gratijs proſequamur vt etiam Chriſti fideles ad eandem glorioſam Virginem ardentius excolendam ac venerandam excitentur. Itaque cum nobis innotuerit Capellam, & Confraternitatem Roſarij in honorem præfatæ Virginis æde ſanctæ Mariæ ſupra Mineruam, non ſine magno fidei ac deuotionis augmento, iamdiu erectam eſſe volentes Chriſti fideles ad eam piæ deuotionis affectu donis quoque ſpiritualibus animare, de miſericordia omnipotens Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli, eiuſdem auctoritate confiſi, omnibus vere pęnitentibus, & confeſsis, vel firmum animum temporibus ſtatutis confitendi habentibus, qui Capellam eiuſdem Roſarij in dicta eccleſia ſanctæ Mariæ ſuper Minerua conſtitutam, deuote viſitauerint in feſtiuitatibus, & ſolennitatibus, eiuſdem glorioſæ Virginis, videlicet Purificationis, Annuntiationis, Viſitationis, Aſſumptionis, Natiuitatis, Præſentationis; & Conceptionis, à primis veſperis, vſque ad occaſum ſolis feſtiuitatum huiuſmodi viſitauerint, vel Proceſsionem aſſociauerint. Plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſsionem conſequantur, miſericorditer elargimur in domino. Confirmantes nihilominus omnes, & ſingulas Indulgentias, non tamen plenarias & prerogatiuas, ſiue per alios ſummos Pontifices prædeceſſores noſtros, ſiue alias quaſcumque perſonas ab eiſdem Pontificibus facultatem habentes, ſiue etiam per noſmetipſos, eidem Capellæ, ſiue confraternitati, alias conceſſas. Nulli ergo liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis, ordinationis, voluntatis, & confirmationis infringere, ſeu temerario auſu contrauenire. Si quis autem hoc attentare pręſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Volumus autem quod præſentium pręſentium ſola ſignatura ſufficiat, & vbique fidem faciat.

PIVS QVINTVS.

Antonius ex familia Giſleria oppodo Boſchen. Dioceſ. Tortonen. in Prouincia Lombardiæ natus xv. annnm agens D. Dominici inſtitutum profeſſus, ex antiqua Ordinis diſciplina nomen Michaelis aſſumpſit, Hinc egregiæ doctus in Philoſophicis, & Theologicis exercitationibus Romam vehens à Paulo iiij. ob inſignem eius pietatem, & grauitatem Hereticorum Inquiſitioni præficitur, Epiſcopatu Nepeſino donatur, & in Collegium Cardinalium adſcribitur tandem Pio iiij. vita functo Summus Pontifex omnium ſuffragiis coronatur die natalitio ſuo kal. Ianuarii anni 1566. in feſto Sancti Antonii ineunte eius vita Anno lxij. ſtatuit feſtum D. Thomæ de Aquino ordinis Prędicatorum die 7. Martii, qua ipſe Doctor migrauit in Cœlum perpetuis futuris temporibus in ciuitate, & Regno Neapolitano vniuerſi Chriſtifideles ab omnibus vetitis, ac ſeruilibus operibus laboribuſq; abſtinentes ſub duplici maiori officio ſicut eius generis alias ſolemnitates, quę ex Eccleſiæ præcepto ſeruantur, in aliis autem orbis terræ partibus quemadmodum Sanctorum quatuor Eccleſiæ Doctorum feſtiuitates ex præcepto Bonifacij Papæ viij. celebrantur in futurnm ſingulis annis ſolemniter venerantur Suorumq; prædeceſſorum priuilegia omnibus ſacris Men-

cris Men-

ris Mendicantium ordinibus, aliorumq; non Mendicantium Congregationibus confirmauit, & de nouo conceſſit, illaq; inter eos pariter communicauit, & extenſit. Quæ licet deinde per Gregorium xiij. ad terminos Concilij Tridentini fuiſſent reducta, ſeu reuocata, tamen ſub Pontificatu eiuſdem Gregorii xiij. per tunc temporis Cameræ Apoſtolicæ Auditorem in vim diuerſarum literarum priuilegiorum confirmatoriarum ab eodemmet Gregorio cum clauſulis etiam priuilegiorum reuocatiuis poſtea emanatarum, tamquam reſtituta executioni demandata fuere. Obijt Romæ Kal. Maii 1572. & in Baſilica Sancti Petri ſepultus eſt.

I.

Declaratio quod ordo Minimorum Sancti Franciſci de Paula inter ordines Mendicantium comprehenditur, illorumq; priuilegiis gaudent.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. Apoſtolicæ ſedis benignitas ſicut ex debito paſtoralis officij erga omnes fideles Generaliter effectum charitatis extendit: ſic eos quos ſub regularis obſeruantiæ iugo diuinó cultui emancipatos eſſe cognoſcit, ſpeciali tenetur patrocinio confouere. Exponi nobis ſané nuper fecerunt, dilecti filij fratres Ordinis Minimorum Sancti Franciſci de Paula Iamdudum Apoſtolica authoritate approbati. quod licet inter alia eis conceſſa priuilegia, & indulta omnia, & ſingula quatuor mendicantium ordinum priuilegia ad ordinem minimorum huiuſmodi ac illius profeſſores, & domos eorundem eccleſias per ſedem Apoſtolicam extenſa, & ampliata fuerint, & propterea fratres ordinum huiuſmodi, etiam ſub mendicantium nomine comprehendi debeant, ne ſuper præmiſsis, à quoquam moleſtari poſsint. ¶ Cum tamen (ſicut eadem expoſitio ſubiungebeat) ex eo quod nos nuper in quadam declaratione per nos ſuper mendicantium fratrum ordinibus, certis tunc expreſsis de cauſis facta, præter Sancti Dominici, & Sancti Franciſci, ac Aeremitarum Sancti Auguſtini, nec non Carmelitarum mendicantium ordines, etiam in illis Beatæ Mariæ ſeruorum inſeri voluerimus, ac propterea facile à quibuſdam dubitari meritò poſſet, quòd ſi ordinis minimorũ fratres huiuſmodi ſub illis comprehendi voluiſſemus, nos ſpecialem etiam de illis mentionem omninò feciſſemus. Quare ne ſuper præmiſsis vnquam dubitari contingat, idem fratres nobis humiliter ſupplicari fecerunt, vt ſibi in præmiſsis opportune prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. ¶ Nos attendentes, eos (cum actu mendicent) non niſi honeſta de cauſa in mendicantium ordinem eſſe adſcriptos, ac propterea ſua priuilegia illæſa conſeruare volentes, eoſque, & eorum quemlibet a quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijſque eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſarie abſoluentes, & abſolutos, fore cenſentes, necnon quarumcumq; litium, & cauſarum ſtatus, ac merita, nomina, & cognomina iudicum, coram quibus illæ pendent, collitigantium, aliorumq;. ¶ Nec non quorumcumque priuilegiorum, indulto-

dultorum exemptionum, & immunitatum eis conceſſorum, præſentibus pro expreſſis habentes, cauſaſque huiuſmodi ad nos harum ſerie auocantes, illaſque pœnitus, & omnino extinguentes, ac litigantibus huiuſmodi perpetuum ſuper præmiſsis ſilentium imponentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati; omnia, & ſingula priuilegia, immunitates, exemptiones, facultates, gratias, libertates, indulta, & alias gratias tam per nos nuper, quàm quoſcumque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, & ſedem eandem quomodolibet mendicantibus ordinibus conceſſa, ad præfatum minimorum ordinem de nouo extendimus, & ampliamus ipſoſque verè mendicantes eſſe, & ſub mendicantium ordinibus eſſe, & comprehendi debere.

¶ Necnon omnia, & ſingula Concilij Tridentini decreta pro mendicantibus ordinibus declarata, & modificata, etiam pro ordine minimorum huiuſmodi declaramus, & modificamus. ¶ Diſtrictius in virtute ſanctæ obedientiæ, ac alijs arbitrio noſtro infligen. pœnis, inhibentes quibuſuis locorum ordinarijs, ac alijs quibuſcumq; ne eoſdem fratres ordinis minimorum contra eos ſic conceſſa priuilegia moleſtare, inquietare, vel perturbare audeant, vel præſumant. ¶ Decernentes quoque præſentes litteras, vllo vnquam tempore de ſureptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari vllatenus poſſint, minusuè ſub quibuſuis ſimilium, vel diſſimilium gratiarum reuocationibus, modificationibus, limitationibus, reſtitutionibus, & alijs contrarijs diſpoſitionibus, tàm per nos, quàm etiam ſucceſſores noſtros quomodolibet, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſque efficatioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque decretis pro tempore factis, & faciendis, quorumcumque teporum exiſtant, includi, ſed illis non obſtantibus, in ſuis robore, & efficacia perſiſtere, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & plenariè reintegratas, etiam ſub data per ipſos fratres ordinis minimorum eligenda, de nouo conceſſas eſſe, & ita incommutabilis voluntatis, & intentionis noſtræ eſſe, & ad hoc, vt perpetua firmitate ſubſiſtant, vim validi, & efficacis contractus inter dictam ſedem, & præfatorum ordinum mendicantium fratres huiuſmodi habere, ſicq; per quoſcunque iudices, & commiſſarios, quauis auctoritate fungentes, etiam cauſarum palatij Apoſtolici auditores, ac S. R. E. Cardinal. ſublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere. irritum quoque & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari.

¶ Quocirca venerabilibus fratribus Archiepiſcopo Theatino, & Epiſcopo Amerino, ac dilecto filio curiæ cauſarum Camere Apoſtolicæ Generali auditori per præſentes committimus, & mandamus quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes litteras, & in eis contenta quæcumque, vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte eorumdem fratrum ordinis mini. fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque in præmiſsis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant auctoritate noſtra ipſos fratres ordinis mini. huiuſmodi, voluntate, ſtatuto, declaratione, & aliis præmiſsis, omnibus, & ſingulis pacificè frui, & gaudere. Non permittentes eos per quoſcumque quomodolibet moleſtari, contradictores quoslibet & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, aliaque oportuna iuris, & facti remedia, appellatione poſtpoſita, compeſcendo. ¶ Et nihilominus legittimis ſuper his habendis ſeruatis proceſsibus, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſecularis. Non obſtantibus præmiſsis, ac fęlicis recordationis Bonifacij Papæ viij. prædeceſſoris noſtri, de vna, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas, quis vigore præſentium ad iudicium non extrahatur, & alijs, necnon in prouincialibus, & ſynodalibus Concilij æditis ſpecialibus, & generalibus, conſtitutionibus, & ordinationibus, ac quibuſuis etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoq; indultis, & literis Apoſtolicis ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibus quoque, & aliis decretis, in genere, vel in ſpecie, & quomodolibet per quoſcumque Romanos Pontifices prędeceſſores noſtros pręfatos, ac nos, & ſedem prælatam, etiam motu proprio,

& ex

& ex certa ſcientia, etiam conciſtorialiter, & de fratrum noſtrorum conſilio necnon Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine conceſsis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, & expreſſa mentio, ſeu aliqua alia exquiſita forma, ad hoc ſeruanda foret, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſerti forent, preſentibus pro expreſsis habentes illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſsè derogamus, contrariis quibuſcumque, aut ſi aliquibus, comuniter, vel diuiſim, ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſtolicas, non facientes, plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbnm, de indulto huiuſmodi mentionem. Datum Romę apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris die 9. Nonembris 1567. Pontific. noſtri anno ſecundo.

II.

EXEMPTIONES, ET PRIVILEGIA OMNIBVS Mendicantium, fratribus Monachis, ac Monialibus conceduntur.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Dum ad huberes quos ſacri mendicantium ordines in agro dominico quotidie faciunt fructus attente reſpicimus, & attente conſiderationis indagine perſcrutamur, ipſorum religionis ſinceritatem, & voluntariæ paupertatis habitum, in quibus ſub humilitatis ſpiritu, deuotum Altiſſimo præſtatis famulatum dignum quin potius debitum reputamus, vt illis ea libenter concedamus, per quæ ſemotis quibuslibet grauaminibus, promptiores eiuſdem altiſſimi, inhæreant ſeruitijs. Hinc eſt quod nos volentes, eoſdem mendicantium ordines, & dilectos filios eorum fratres, & monachos cæteraſque perſonas, ac etiam Moniales quaslibet eiuſdem ordinis ſub illorum cura degentes ſpecialibus fauoribus & gratijs proſequi. Motu proprio non ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa noſtra ſcientia ac de Apoſtolicę poteſtatis plenitudine, quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus, Omnes & ſinguli mendicantium ordinum huiuſmodi fratres Monachi, & Dilectæ filiæ in Chriſto Moniales ſeu ſorores, aliæ vtriuſque ſexus perſonæ regulares vbilibet per totum Chriſtianum orbem diffuſi, & conſtituti illorumque monaſteria Cænobia domus Conuentus, Eccleſiæ, Capellæ, Oratoria, & alia loca etiam vnita ac membra, & dependentia, necnon terræ cultę, & incultæ, poſſeſſiones prædia Agri, & alia omnia & ſingula mobilia, & immobilia, ac ſe mouentia, & vbilibet, ac in quibuſcunque rebus conſiſtentia bona, necnon eorum in dictis bonis laboratores, Coloni, Arrendatarij, Locatarij, & Affictuarij negotiorumque ſuorum geſtores vniuerſi quo modolibet nuncupati, nunc & pro tempore exiſtentes in perpetuum, ab omnibus, & ſingulis exactionibus tam Vrbanis quam Ruſticis, necnon Datiis, Gabellis, Pedagiis, veſtigallibus, Collectis, Impoſitionibus, & oneribus ordinarijs, & extraordinarijs, ac tam realibus, quam perſonalibus meris, & mixtis, etiam ſubſidio triennali, & augmento ac focularibus, equorum taxis Militumq: hoſpitijs, ac alias quibuſcunque nominibus nuncupatis quauis auctoritate quomodolibet impoſitis, & imponendis, & quæ laicis; ac alijs quibuſuis quomodolibet imponi conſueuerunt & in futurum imponentur ac ratione quarumcunque mercium, & rerum cuiuſcunque generis, vel qualitatis exiſtant tam per mare, & aquam dulcem quam per terram vndecunque, & quomodocunqne pro tempore delatarum necnon animalium quorumcunque mortuorum, & viuorum & que alias quomodolibet, & ex quauis cauſa ac ſuper quibuſcunque rebus tam in Alma vrbe noſtra quam extra eam vbilibet locorum exigunt, & in futurum exigent necnon a contributionibus, & ſolutionibus illis faciendis, ac tam pro victu & veſtitu quam quocunque alio vſu ſuo tantum, ac tam emendo quam Vendendo, & alias quomodolibet negociando, nec non etiam a ſolutione quadrantis pro ſingulis libris Carnium de animalibus, quæ nunc & pro tempore ex Armentis oc-

 cidi

cidi contigerit, necnon etiam quę inſuis ædibus prędijs, & poſſeſſionibus priuatiui
detinent, & nutriunt, ac a contributione ſumptum, & expenſarum quæ aliquando
pro pontibus vijs Aqueductibus muris mænibus alijsue machinis ſtruendis, & repa-
randis, ſeu reficiendis, ac Ciuitatum, Terrarum, & locorum, quorumcumque fortifica-
tionibus, necnon etiam alias in omnibus, & per omnia, ac tam in dicta vrbe quam ex-
tra eam vbilibet pœnitus, & omninò liberi immunes, & exempti, ac liberæ, & exem-
ptæ liberaque immunia, & exempta ſint, & eſſe cenſeantur, ac pro talibus teneantur,
& reputentur, Quodque terræ agri, poſſeſſiones, & loca aratiua, vt præfertur in illis
quæ aliquando pro paſcuis animalium ad certum tempus reſeruantur nullatenus vn-
quam compræhendantur, nec compræhendi cenſeantur, ac etiam Monaſteria, Cœno-
bia, aliaque omnia regularia loca prædicta, pro quorumcumque Militum, tam equitum
quam peditum hoſpitijs, quemadmodum magno cum noſtro dolore hucuſque in ple-
riſq; locis factum comperimus nequaquam aſſignentur, nec aſſignari debeant. Et in-
ſuper quod fructus redditus prouentus introitus, & alia quæcunq; bona Monaſterio-
rum, Cœnobiorum, & aliorum locorum regularium præfatorum ab alijs quam a
Syndicis, & procuratoribus religioſis fratribus monachis, & monialibus alijsq; per-
ſonis præfatis exigi illaq; dumtaxat in beneficium loci, & ſuſtentationem ipſorum re-
ligioſorum fratrum, & Monialium expendi, nec per alios quoſcunque quouis nomi-
ne cenſeantur, nec in alium quam prę miſſum vſum conuerti, ſeu expendi poſſint ne-
que debeant, niſi de conſenſu ſuperiorum illius loci cui data vel conſignata aut dona-
ta fuerint, ſeu ad quem alias ſpectabut, nec etiam ſoli tutores aut curatores, ſeu
protectores, & alio nomine Sancteſij aut alias nuncupati, de eiſdem bonis allo modo
diſponere poſſint, Quodq;, idipſum etiam de elemoſinis oblationibus, quibuſcun-
que alijs donatiuis intelligi, & obſeruari debeat Apoſtolica auctoritate tenore præ-
ſertium perpetuo, ſtatuimus, ordinamus, Volumus, & declaramus, necnòn fratres
Monachos, Moniales, ac alias regulares perſonas eorumque Monaſteria, Cœnobia,
Conuentus, Eccleſias, Capellas, Oratoria, & alia loca ac terras poſſeſſiones prædia,
Agros, & bona, necnon laboratores, Colonos, Atrendatarios, locatorios, affictua-
rios, ac geſtores, prædicta vt præfertur libera immunia, & exempta eiſdem auctori-
tate, & tenore facimus, ac ſore, & eſſe decernimus, Mandantes propterea dilectis
filijs modernis, & pro tempore exiſtentibus Cameræ Apoſtolicæ Camerario, Præſiden
tibus, & clericis, ac commiſſarijs agentibus, & officialibus quibuſcumque, vt omnibus
& ſingulis tam virorum quam mulierum monaſterijs mendicantium ordinum huiuſ-
modi exiſtentibus ſub ditione noſtra temporali medietare conſtirutis, tantum ſal quã-
tum pro eorum vſu ſuffecerit ſingulis annis omni dilatione ceſſante, & contradictione
remota contribuere, & aſſignari facere debeant realiter, & cum effectu diſtrictius etiã
in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub indignationis noſtræ, ac excommunicationis maio
ris latę ſententiæ, ac duorum millium ducatorum auri de camera pro vna Baſilicæ San
cti Petri de vrbe, & pro altera medietatibus ſingulis monaſteriis, & locis pręfatis quæ
moleſtari ſeu perturbari contigerit irremiſsibiliter applicandorum pœnis eo ipſo ſi;, &
quoties contraſactum fuerit incurrendis, inhibentes tam illis quam dilectis filiis lega-
tis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Poteſtaribus, datiorum, Gabellarum onerum, & alio
rum præmiſſorum exactoribus Conductoribus, & Appaltatoribus necnon quibuſuis
Communitatibus, & vniuerſitatibus illarumque Officialibus, & perſonis aliiſque qui-
buſcunque ad quos ſpectat, & quomodolibet ſpectabit in futurum quatenus præmiſ-
ſa omnia, & ſingula inuiolabiliter, & perpetuo obſeruent, ac ab omnibus obſeruari
faciant, neque fratres monachos. moniales, & alias religioſas perſonas alioſque ſu-
dictos ſuper præmiſsis quomodoliber moleſtent, & perturbent, neque permittant per
quoſcumque quomodolibet moleſtari ſeu perturbari, Et ſi quis contradicere, aut quo-
uiſmodo contrauenire præſumpſerit per mandatum executiuum contra ipſum cuiuſ-
cumque dignitatis ſtatus ordinis, vel pręeminentiæ fuerit ipſo facto procedi. Et ſic per
quoſcumque iudices, & commiſſarios quauis auctoritate fungen ſublata eis, & eorum
cuilibet quauis aliter iudicandi. & interpretandi ſacultate iudicari, & diffiniri debere,
ac quicquid ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter at-
tentari irritum, & inane decernimus, Quocirca venerabilibus fratribus Patriarchis,
Arcchiepiſcopis, & Epiſcopis, ſiue eorum Vicariis in ſpiritualibus generalibus, necnon

dilectis

dilectis filijs Curię cauſarum Cameræ Apoſtolicę generali Auditori, ac Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, & capitulis, ac aliis quarumcumque Eccleſiarum Prælatis, & perſonis vbilibet, & in quibuſcumque religionibus, terris, & locis, exiſtentibus, ac alijs ad quos quomodolibet ſpectat per præſentes motu ſimili mandamus quatenus ipſi, & eorum quilibet per ſe, vel alium ſeu alios præſentes literas, & in eis contenta quæcumque vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte fratrum Monachorum Monialium aliarumque religioſarum perſonarum præfatorum fuerint requiſiti ſolemniter publicantes, illiſque in præmiſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes faciant auctoritate noſtra illos, & eorum ſingulos ſtatuto ordinatione voluntate, declaratione, conſtitutione, deputatione, mandato inhibitione decreto, aliiſque præmiſsis pacifice frui, & gaudere non permittentes eos deſuper per Camerarium pręſidentes clericos, & Commiſſarios Cameræ huiuſmodi, necnon Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Collectores, Gabellarios, & Exactores prædictos, aut quoſcumque ad aliquam ſolutionem contributionem, vel præſtationem præmiſſorum occaſione quomodolibet facienda quouiſmodo cogi, & compelli, aut alias contra præſentium tenorem quomodolibet moleſtari perturbari, aut inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles per prædictas aliaſque opportunas cenſuras, & pœnas appellatione poſtpoſita compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus cenſuras, & pœnas huiuſmodi incurriſſe declarando interdictum Eccleſiaſticum apponendo, inuocato etiam ad hoc ſi opus ſit auxilio brachii ſæcularis. Non obſtan. fe. recor. Bonifacij Papæ viij prędeceſſoris noſtri de vna, & Concilj generalis de duabus dictis dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præſentium non extrahatur ac omnibus illis quæ in contrarium per quoſcumque officiales, & quoſuis alios, ac præſertim per officiales, & ciuitatis noſtræ Bononien. & quoſuis alios adducta ſunt hactenus, & deducentur impoſterum, ac adduci, & allegari poſſent, necnon quibuſcunq; iudicibus etiam Palatij noſtri cauſarum Auditoribus, ac S. R. Eccleſię Cardinalibus ſuper præmiſsis inter quoſcumque quomodolibet pendentibus, ac etiam inſtructis, & ad ſententiam deductis, vel etiam a ſententia terminatis niſi in fauorem Eccleſiæ fuerint, Et præſertim quadam lite inter huiuſmodi regulares, ac ciues, & communitatem dictæ ciuitatis Bonon. in Romana Curia pendente, quas, & quam, ac omnes proceſſus, & ſcripturas productas, & producendas, ac Regiſtra, & ſententias vbi vis comparentes, & & latas, ac ferendas ad nos auocamus, & penitus extinguimus, caſſamus, annullamus & delemus, perpetuumque deſuper ſilentium imponimus, Necnon quibuſuis Apoſtolicis, ac in prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus etiam contra exemptos quomodolibet editis, & edendis, ac etiam iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roratis ſtatutis, & conſuetudinibus priuilegijs quoque indultis. & literis Apoſtolicis ill s, & eorum ſingulis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarũ derogatorijs alijſque efficacioribus efficaciſſimis, ac inſolitis clauſulis irritantibuſque, & alijs decretis in genere, & ſpecie, etiam motu ſimili, & certa ſcientia conſiſtorialiter, & alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus in contrarium conceſſis, approbatis, & innouatis, Quibus omnibus illorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſsis habentes. Illis alias in ſuo robore permanſuris hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe, derogamus contrarijs quibſucumque, aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum quod interdici ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die vigeſima nona, Iulij M. D. LXVI. Pontificatus noſtri anno primo.

III.

DECLARATIO PRIVILEGIORVM FRATRVM Ordinis Prædicatorum, & Conſeruatoria Vniuerſalis.

PIVS Papa V. Vniuerſis, & ſingulis Venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, ac dilectis filijs Aabatibus, & aliis perſonis in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutis, necnon Metropolitan. & aliarum Cathedralium Eccleſiarum, Canonicis, ac eorundem Parrochialium, Archiepiſcoporum, officialibus ſeu Vicarijs, in ſpiritualibus, generalibus, vbilibet conſtitutis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem.

¶ Ad hoc nos Deus prætulit in familiam domus ſuæ, vt ſingulis opportuna prouiſionis auxilia fidelis ſeruitutis, iniuncta prouidentia, pro tempore diſpenſantes Religioſorum, quorumlibet, præſertim Fratrum ordinis Prædicatorum, in hum litatis ſpiritu, ſub Religionis iugo, Deo ſeruientium, neceſſitatibus intendamus, diſpendiis, & oppreſſionibus, diuina cooperante clementia ſalubriter occurramus. Sanè licet. Nos & quamplures Romani Pontifices prædeceſſoris noſtri, propter vberes fructus, quos dictus ordo fratrum Prædicatorum, multa prefulgens gloria ſanctitatis in agro militantis Eccleſię in propagationem fidei Orthodoxæ, eatenus produxerat, ac in futurum producturum fore, firma ſpe ſperabatur, & vt fratres ipſi quietius eorum ſanctis officijs, vitæque regulari, ac verbi Dei prædicationibus libentius, & alacrius ad ipſius fidei Chriſtianæ propagationem incumbere valerent, & incumberent, cum effectu, quamplura priuilegia, indulta, gratias, exemptiones, & immunitates eis conceſſerint.

Et inter cætera, per quaſdam alias noſtras literas declarauerimus, Canonem, ſeſſione 24. cap. 4. Tridentini Concilij, per quem omnibus regularibus, etiam in ſuorum ordinum Eccleſijs, contradicẽte Epiſcopo, prædicationis officium interdicitur, fratres huiuſmodi. Quando a ſuis Generalibus, vel eorum Miniſtris, Prouincialibus, ad id deputati fuerint, non comprehendere, neque eos afficere: immo voluerimus, quod in eorum Eccleſiis, quando eis placeret licitè, etiam abſque vllo impedimento, vel contradictione, etiam Epiſcopi, niſi ipſe prædicaret, licet in Cathedrali Eccleſia, tunc prædicare poſſent.

Circa autem quartam funeralium, de qua in ſeſſione 25. cap. 13. eiuſdem Concilij Nequaquam domos, ſeu Conuentus, & Monaſteria, quę à quadraginta annis citra, tũc fundata exiſtebant, poſtquam Concilium ipſum loquitur tantum de Monaſterijs, ſeu domibus ante quadraginta annos fundatis, & quæ ipſam quartam ſoluere conſueuerunt, & tantam ceræ, & aliorum, quæ tempore, quo defunctorum corpora ad ſepulturam deferuntur, non autem de Miſſis, ſeu Legatis, vel alijs fratribus ipſis, ſeu Monialibus relictis, aut alias quomodolibet donatis ſolui debere; ſicque decretum Concilij huiuſmodi, quoad dictam quartam funeralium ſoluendam intelligendum eſſe decreuerimus, Vbi vero non eſt conſuetudo ſoluendi quartam funeralium huiuſmodi, de nullo ſupraſcriptorum ſolui debere declarauerimus. Nec ad quartam, ſeu aliam partem eorum, quæ etiam pro ornamento Eccleſiæ palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & aliorum, quæ dictis Eccleſiis, ſeu fratribus, etiam pro eorum uictu, aut aliàs relinqui, vel dari contingeret, aliquid contribuere tenerentur, ac curatis, ſeu parochialium Eccleſiarum Rectoribus ius tantum ſepulturæ eis ſolui conſuetum, nec aliquid aliud, quamuis partes ad earum libitum Eccleſiis ipſorum fratrum, ſeu eiſdemmet fratribus alia quæcumque tribuiſſent, ſeu elargiti fuiſſent, quando in eorum Eccleſiis corpora mortuorum ſepelliuntur, ut eis ſoluere, ſeu ad aliquorum onerum contributionem eiſdem curatis faciendam teneri, nec propterea impediri poſſe fratres ipſos, quin poſſent defunctorum corpora præfata, ad eorum Eccleſias tumulanda deferri facere.

Neque dictos fratres, illorumque loca, etiam ſi curam animarum haberent, aut quæ-

quæcunque beneficia eis unita ad aliquam contributionem pro Seminario, aut decimarum aliquarum ſolutionem pariter teneri, nec cogi poſſe, immo illos, & eorum domos, Monaſteria, beneficia, & loca ab illis quomodolibet dependentia, eorumque bona quæcumque, tam ad eos, quam ad Moniales præfatas quomodolibet pertinentia, à quibuſcunque decimis, primitijs, quartis, medijs, & alijs fructuum partibus, necnon ſubſidijs charitatiuis, etiã per nos, ex quacumq; cauſa conceſſis, ac aliis quibuſcumque oneribus, tam ordinariis, quam extraordinariis. Necnon ab omni iuriſdictione, & ſuperioritate ordinariorum locorum, ita vt ordinarii ipſi aliquam iuriſdictionem, ſiue poteſtatem in eos exercere, ſiue eos eorum iuriſdictioni ſubiicere, vel aliquid contra eos facere minimè poſſent exemerimus, & liberauerimus.

Nihilominus, ſicut accepimus, nonnulli Epiſcopi, ſiue alij locorum ordinarii, aliique Eccleſiarum Prælati, necnon Canonici, ſiue capitulares perſonę, ac parochialium Eccleſiarum, Rectores, & alia tam Eccleſiaſticæ, quam ſęculares perſonę, qui non ceſſant dictos fratres., & Moniales, eorumque perſonas, ſiue œconomos. & procuratores, ſuper præmiſſis diuerſimodè moleſtare, & ipſos in eorumdem quiete, & ſpiritualibus muneribus turbare.

Alij enim prætendentes quòd cum Canon Concilii huiuſmodi ſuper quos, vt præfertur, noſtra emanauit declaratio, loquatur niſi de vna quarta Cathedrali, ſeu parochiali Eccleſiæ ſolui conſueta: nec dictum Concilium, nec nos cogitauerimus de duabus quartis, ſcilicet vbi conſueuit ſolui, & Cathedrali, ac Parochiali Eccleſiis, & ideo dictis in locis ceſſare diſpoſitionem dictæ declarationis noſtræ, & Canonis Concilii.

Alii vero etiam prætendentes (quod dictis noſtris declarationibus non obſtantibus) fratres prædictos quantumcumque ab eorumdem ſuperioribus approbatos in eorum Eccleſiis, & locis prędicare non poſſe niſi primo ſe coram ordinarijs ipſis, ſiue eorum Vicariis, & licentiam ſuorum Superiorum muneris dictæ prædicationis præſentauerint, & ab eiſdem ordinariis, ſeu dictis eorum Vicariis benedictionem obtinuerint.

Alij etiam locorum ordinarii, necnon Canonici, & capitulares perſonę tam Metropolitanarum, & Cathedralium, quàm Collegiararũ, necnon parochialium Eccleſiarum Rectores, ſiue aliæ perſonæ Eccleſiaſticæ etiam prætendenres dictos frarres alienas parochias cum eorum Cruce eleuata ad leuanda cadauera eorum, qui in Eccleſiis domorum, & locorum eorumdem fratrum elegerint ſepulturam, intrare, & dicta cadauera ad ipſorum fratrum Eccleſias pro eis inibi tumulandis, recuſante ipſo loci ordinario, ſiue capitulo, vel Rectore, deferre, ſeu deferri facere non poſſe.

Alij autem ex conſuetudine prætendentes, quod fratres ipſi cum eorum Cruce non poſſint leuare cadauera defunctorum ex eorumdem domibus, & eorum funus exequi, ſed capitulis, ſiue capitularibus perſonis, ſeu Rectoribus ipſis id rantum licere, & primo ad ipſorum Capitulorum ſiue presbyterorum Eccleſias dicta corpora deferri deberre & in eiſdem Eccleſijs funus, ſiue funeris officium peragi, poſtea vero per ipſos presbyteros retentis funeralibus vniuerſis, ſiue ſolutis ſibi certis pecuniis per hæredes defuncti pro funere, & exequiis, ſiue miſſis in eorumdem Eccleſijs celebrandis, tunc, & non alias licere frarribus corpus, ſiue cadauer defuncti ad eorum Eccleſiam deferre.

Alij etiam prætextu diuerſarum conſuetudinum, & concordatorum, etiam cum dictis fratribus initorum, prærendentes à dictis fratribus, & Monialibus velle habere, & ſibi exigere licere, quartam, ſeu aliam portionem, etiam quorumcumque Legatorum, & ſeu aliarum piarum largitionum, ipſis fratribus, & Monialibus, ſiue eorumdem domibus, Eccleſiis, & locis quoquomodo factarum.

Alii etiam prætendentes iuriſdictionem, & ſuperioritatem in dictos fratres, & Moniales, eorumdemque domos, Conuentus, Monaſteria, & loca exercere poſſe, & propterea ipſos fratres, & Moniales ad ſolutionem diuerſorum onerum, & impoſitionum, dictorumque ſubſidij, & decimarum cogunt, & compellunt.

Alijque in erectione, ſiue inſtitutione, & acquiſitione nouorum locorum, ſiue domorum, Conuentuum, & Eccleſiarum dicti ordinis, & aliàs præmiſſorum occaſione eoſdem fratres, & Moniales moleſtant, & perturbant, contra noſtrarum, & dictorum prædeceſſorum noſtrorum litterarum formam, & tenorem.

Nos pręmiſſis, & aliis ſimilibus grauaminibus, perturbationibus, & moleſtiis fratribus, & Monialibus præfatis illatis eorumdemque fratrum, & Monialium quieti, & tran-

tranquillitati conſulere, & vt fratres ipſi facilius, & promptius eorumdem officia, & vitam regularem, ac munus prædicationis eis iniunctum, ad ſummi Dei laudem, & fidei Catholicę propagationem, exequi, & adimplere, illiſque incumbere poſſint, & ad illa promptiores reddantur, opportune prouidere, ac omnem ambiguitatem, etiam noſtræ amplioris declarationis miniſterio remouere volentes, Ipſoſque fratres, & Moniales, & eorum ſingulos à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis, ſententiis, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, & ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, Necnon literarum præfatarum, ac cuiuſuis litis, & cauſæ, deſuper inter quoſcumque & in quauis inſtantia penden. ſtatus, & merita, nominaque, & cognomina Iudicom, & colligantium, eorumque iura, & titulos, ac ſententiarum deſuper forſan latarum, Necnon tranſactionum, ſiue conuentionum inter eos initarum, ac inſtrumentorum, aliarumque ſcripturarum deſuper quomodolibet confectorum, & inde ſecutorum quorumcumque tenores, præſentibus pro expreſſis habentes. Motuproprio, non ad alicuius pro eis nobis ſuper hoc oblatę petitionis inſtantiam, ſed de mera deliberatione, & ex certa ſcientia noſtris, omnes lites, cauſas, controuerſias, & quæſtionum materias, ſuper præmiſsis, & eorum occaſione, inter fratres, & ſeu etiam Moniales præfatos ex vna, Necnon Epiſcopos, & locorum ordinarios, & Canonicos, ſiue capitulares perſonas, parochialium Eccleſiarum, Rectores, & alias quaſcumque perſonas Eccleſiaſticas, & ſeculares præfatas, partibus ex altera, coram quocumque Iudice, ſeu quibuſuis Iudicibus Eccleſiaſticis, & ſæcularibus, etiam Sedis Apoſtolicæ de Latere legatis, ac Vicelegatis, ac etiam ab eadem ſede delegatis, & ſubdelegatis, ac aliis quibuſuis, etiam Sanctæ Romanæ Eccleſię Cardinalibus, & Sacri Palatii Apoſtoloci cauſarum Auditoribus, quomodolibet in prima, ſeu alia quacumque etiam forſam vlteriori inſtantia introductas, & adhuc forſam pendentes, etiam forſam ſi ſuper illis, etiam contra dictos fratres, & Moniales, per vnam, vel plures ſententias iudicatum, & inter ipſas partes concordatum, ſiue tranſactum deſuper fuerit, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium ad nos auocamus, eaque omnia, & ſingula caſſamus, & extinguimus, ac pro caſſis & penitus extinctis haberi volumus, & declaramus, eiſdemque Epiſcopis, locorum ordinariis, Vicariis, Canonicis, Capitularibus perſonis, necnon parochialium Eccleſiarum Rectoribus, & ceteris perſonis Eccleſiaſticis, & ſecularibus, deſuper perpetuum ſilentium imponimus.

Necnon omnia, & ſingula priuilegia, indulta, conceſſiones, ſuppreſſiones, extinctiones, vniones, incorporationes, applicationes, immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, communicationes, indulgentias, & alias quaſcumque gratias dicto ordini fratrum Prædicatorum, & eiuſdem pro tempore exiſtentibus Magiſtro Generali, Prouincialibus, fratribus, & Monialibus præfatis eorumdemque domibus, Conuentibus, Monaſteriis, Eccleſiis, & locis, ac membris, colonis, ſeruitoribus, Procuratoribus, œconomis, ac aliis perſonis quibuſcumque dicti ordinis regulam profitentibus, etiam oblatis, & tertii habitus Monialibus nuncupatis, per quoſcumque Romanos Pōtifices, prędeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem præfatam, ac dictæ Sedis Legatos, Vicelegatos, Epiſcopos, locorum ordinarios, & quaſcumque alias perſonas, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque quibuſuis clauſulis, ſtatutis, & etiam irritantibus, decretis, hactenus quomodolibet conceſſa, approbata, & innouata, literaſque deſuper, tam ſub plumbo, quam in forma breuis, & aliàs quomodolibet confectas, & expeditas, ac prout ea omnia, & ſingula per eoſdem prædeceſſores, ac nos, & Sedem præfatam, alioſque prędictos conceſſa, approbata, & innouata fuerunt. Quorum omnia, & ſingulorum tenores, formas, & datas, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus haberi volumus pro expreſſis, eiſdem auctoritate, & tenore approbamus, confirmamus, & innouamus, illaque omnia, & ſingula efficacia exiſtere, & perpetuam roboris firmitatem obtinere, ac ſuos plenarios, & integros effectus ſortiri: Necnon ab omnibus, & ſingulis, quauis etiam de Latere legati, Vicelegati, Necnon Cardinalatus, Patriarchali, Archiepiſcopali, Epiſcopali, & quauis alia Eccleſiaſtica, ſiue ſeculari, & temporali præfulgeant dignitate, & præeminentia, etiam ſub ſententiis, cenſuris, & pœnis in eiſdem contentis

tentis

ſentis, perpetuo inuiolabiliter obſeruari decernimus.

Et inſuper quod fratres dicti ordinis (ab eorum Superioribus tamen approbati) in eorum Eccleſiis, quando eis placuerit, etiam quod in Cathedrali Eccleſia (non tamen ab Epiſcopomet) prędicetur, libere, & licitè abſq; aliquo impedimento, ſiue etiam ipſius Epiſcopi contradictione, & abſque eo, quòd coram dicto Epiſcopo, ſe non præſentauerint, nec eidem licentiam muneris prædicationis huiuſmodi exhibuerint, & ab eodem Epiſcopo beuedictionem, vt præfertur, non obtinuerint prædicare, & munus prædicationis huiuſmodi exequi.

Necnon fratres ipſi quæcumque corpora defunctorum, qui ſe in eorum Eccleſiis ſepeliri ordinauerint, vel ſi à defunctorum hæredibus, ſiue curam funeris habentibus, vocati fuerint, ipſorum fratrum Cruce eleuata, etiam ſine dictorum Canonicorum, ac Capitularium perſonarum, necnon curatorum, vel aliorum presbyterorum interuentu ex ipſorum defunctorum domibus leuare, eaque accipere, & aſſociare, ac ad ipſorum fratrum Eccleſias directè deferri, & in eorum Eccleſijs (non tamen tempore interdicti) ſepeliri facere, ſaluo dumtaxat iure parochiali, Nec fratres ipſi ad alterius cuiuſuis contrariæ conſuetudinis, vſus, ſiue moris, obſeruationem teneri, vel ſuper præmiſſis à quoquam quauis auctoritate, moleſtari, ſeu perturbari poſſint, vel debeant.

Quartam autem funeralium, quoad domos, ſiue Conuentus, & Monaſteria ipſius ordinis, tempore dicti Concilij Tridentini, ante quadraginta annos fundata, & erecta, & ratione illorum vbi conſuetudo illam ſoluendi tantum extitit, ac de ceris, & aliis, quæ deferuntur iuxta cadauer, dum ad ſepulturam defertur, non autem de aliis quibuſuis eiſdem fratribus, ſeu Monialibus, aut eorum domibus, Conuentibus, Monaſterijs, Eccleſiis, & locis, etiam pro funeris, ſiue anniuerſarij, aut Miſſarum celebratione donatis, legatis, ſiue aliàs quomodolibet largitis, & vbi duæ quartæ forſan ſolui conſueuerint, vna ſcilicet parochiali Eccleſię, alia verò Epiſcopo, ſiue Cathedrali aut Collegiatæ Eccleſiæ, ſiue Canonicis, & Capitulo eiuſdem, vna tantum, ſcilicet Epiſcopo, vbi vero conſuetudo illam ſoluendi non fuit, ſiue domus, Conuentus, & Monaſteria dictorum fratrum, & Monialium, poſt quadraginta annos erecta, ſiue fundata fuerint, nequaquam nec vllo modo ſoluere, ſeu tradere, omnem aliam præmiſſis contrariam conſuetudinem, ſiue morem, harum ſerie ceſſantes, & extinguentes, ac omnibus, & ſingulis quorum intereſt deſuper perpetuum ſilentium imponentes.

Minuſque fratres, & Moniales ipſi, ad aliquorum onerum Realium, vel perſonalium, etiam ratione eorumdem domorum, ſeu Conuentuum, Monaſteriorum, Eccleſiarum, & locorum, ac quorumcumque beneficiorum, eiſdem vnitorum, etiam ſi, vt præfertur curam animarum habeant contributionem, ſiue ſolutionem etiam pro Seminario, & decimarum, quarumcumque, aut cuiuſcumque ſubſidij etiam charitatiui, & Triennalis nuncupati, nunc, & pro tempore per nos, & quoſcumque Romanos Pontifices, aut Sedem præfatam impoſitorum, & imponendorum ex quauis cauſa, quantumcumque vrgentiſſima teneantur, vel deſuper aliter moleſtari poſſint, ſeu debeant,

Quodque fratres, & Moniales pręfati, vbique locorum nouas domos, ſiue Conuentus, & Monaſteria, ac Eccleſias, dictorum ordinis, cum clauſtris, & cellulis refectuarijs, dormitoriis, abſque officiis neceſſariis, ordinarij loci, ſiue cuiuſuis alterius licentia, deſuper minimè requiſita, conſtruere, ædificare, erigere, & inſtituere, nec pariter ſuper his moleſtare poſſint, ſiue debeant, eiſdem auctoritate, & tenore, etiam perpetuo, ſtatuimus ordinamus, & declaramus, eiſque fratribus, & Monialibus, ſuper pręmiſſis omnibus, & ſingulis licentiam, & facultatem concedimus, & impartimur.

Ac etiam ipſos fratres, & Moniales, eorumque domos, Monaſteria, beneficia, & ab illis quomodolibet dependentia loca, ac bona quæcumque cuiuſcumque qualitatis, & quantitatis exiſtant, dictorumque bonorum colonos, laboratores, & conductores, ac oblatos, & tertii habitus Moniales, aliaſque perſonas præfatas, à quibuſuis decimis, etiam prædialibus, & primitiis, quartis, medijs, & alijs partibus fructuum, ac ſubſidijs, etiam charitatiuis præfatis, ac ab omni iuriſdictione, & Superioritate quocumque locorum ordinariorum, etiam de nouo, quatenus opus ſit auctoritate, & tenore ſimilibus eximimus, & liberamus, ac exemptos, liberos, & immunes penitus eſſe volumus, Necnon, quatenus opus ſit, illos eorumque ſingulos, in ius, & proprietatem Beati Petri, &

Sedis

Sedis Apoſtolicę, ac ſub eorum ſpeciali, & immediata protectione ſuſcipimus, ac eos ſolum, & dumtaxat immediatè Sedi prefatæ, & nobis, ac pro tempore exiſtenti Romano Pontifici, ſubiacere decernimus, & declaramus.

Et vt fratres, & Moniales à præmiſſis moleſtiis, & perturbationibus ſubleuati, quietius Altiſſimo famulari, & vberiores fructus quotidie in agro Domini, pro Chriſtianę Religionis defenſione, & amplificatione perferre poſſint, tam vos omnes, & ſingulos ſupradictos, quam quaſcumque alias perſonas in dignitate Eccleſiaſtica vbilibet & in quibuſuis Mundi partibus conſtitutas, & quoſcunque locorum ordinarios, ac eorum Vicarios, & officiales, Necnon Canonicos Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Eccleſias, per eoſdem fratres, & ſeu Moniales, ac dicti ordinis Fratrum Prædicatorum, Superiores, & domorum Priores, ac eorum ſingulos pro tempore eligendos, in eorum, & dictorum eorumdem priuilegiorum, indultorum, conceſsionum, & gratiarum, & ſingulorum aliorum præmiſſorum Conſeruatores, & Iudices vnicos, qui, quandiu dictum officium exercueritis, & ipſi exercuerint, à nemine, quo minus illud exerceatis, & exerceant, ſub aliquo prætextu, ac ſub excommunicationis, ſiue ſuſpenſionis à diuinis latæ ſententiæ, quam eo ipſo incurrere volumus, & declaramus reſpectiuè pœna impediri, vel moleſtari poſſitis, & poſſint, dicta auctoritate deputamus. Ita quòd vos, ſeu alij quicumque ſic electi, ſub excommunicationis, & ſeu ſuſpenſionis latę ſententiæ pœna huiuſmodi, quam ſtatim, quod munus, ſiue officium Conſeruaroris huiuſmodi acceptare, & debitè, ac plenariè exequi neglexeritis, & neglexerint, abſque alterius declarationis miniſterio incurrere volumus, Nec ab aliquo quam a nobis, & pro tempore exiſtente Romano Pontifice (pręterquam in mortis articulo) abſolui poſſe, eoſdem Priores, Superiores, & fratres, ac Moniales, etiam tertij habitus oblatos, & alios præfatos, ac eorum ſingulos, aduerſus inferentes eis, aut eorum Procuratoribus, Agentibus, Seruitoribus, & familiaribus in præmiſſis, & eorumdem aliquo, moleſtias, ſiue perturbationes aliquas, ſeu iniurias, grauamina, vel damna, in perſonis, rebus, & bonis, ſeu exigendo ab eis vectigalia, datia, pedagia, gabellas, collectas, aut alia onera defendere, præſeruare, ac omnem eorum iuriſdictionem exercere, Necnon ſententias, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, contra rebelles, & inobedientes cum effectu promulgare, ac omnibus facultatibus Conſeruatoribus dicti ordinis fratrum Prædicacatorum, illiuſque fratribus, & perſonis per quaſcumque literas Apoſtolicas quomodolibet conceſſis vti, ac priuilegia Superioribus, Prioribus, & fratribus, ac Monialibus præfatis pro tempore conceſſa, eis obſeruari facere debeatis, & debeant.

Neque Superiores, Priores, Moniales, oblati, & cæteræ perſonæ ordinis huiuſmodi, & ab eis dependen. præfatę coram aliis quam vobis, & dictis Conſeruatoribus, etiam vigore, ſeu pretextu quarumcumque conſtitutionum, & ordinationum, aliquorum Regnorum, etiam quòd nou habentes Superiorem in illis Regnis, coram ſęcularibus Iudicis reſpondere debeant, ac teneantur in iudicium vocari, vel aliàs moleſtari, quauis oceaſione, vel cauſa, poſſint, vel debeant. Quodque ipſi fratres, & Moniales oblati, & aliæ perſonæ prefatæ, ſiue actores, ſiue rei exiſtant, coram aliquo alio Iudice ordinario, vel delegato, quàm prædicto ſuo Conſeruatore (coram quo primo vnam ſententiam diffinitiuam, antequam ipſi ad aliud iudicium euocentur, ſeu cauſa, committatur, vel transferatur, obtinere debeant, & teneantur) vt præfertur, etiam quauis occaſione vel cauſa moleſtari, vel in iudicium trahi, ſiue ad iudicium euocari, vel agere minimè poſſint, ſiue debeant eiſdem auctoritate, & tenore, etiam ſtatuimus, & ordinamus, & decernimus.

Et inſuper aduerſus moleſtatores, inquietatores, & alios iniuriatores huiuſmodi, volentes eiſdem ordini, Magiſtro Generali, Prioribus, Superioribus, fratribus, Monialibus, oblatis, ſeruitoribus, œconomis, Procuratoribus, & aliis eorum perſonis præfatis illo remedio prouidere, per quòd ipſorum compeſcatur temeritas, & aliis aditus, & voluntas committendi ſimilia præcludatur. Diſcretioni veſtræ per præſentes mandamus, Quatenus vos, vel duo, aut vnus veſtrum, per vos, vel alium, ſeu alios, etiam ſi ſint extra loca, in quibus eſtis deputati Conſeruatores, & Iudices ordini fratrum Prædicatorum, ac illius pro tempore exiſtentibus Magiſtro Generali, Prioribus, Superioribus, fratribus, Monialibus, oblatis præſentibus, & futuris, quibuſuis aliis perſonis prefatis, efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, non permittatis eos ſuper his, ac eorum priuilegiis,

uilegiis,immunitatibus,& gratijs,conceſſionibus,facultatibus, exemptionibus,indultis, ac aliis quibuſuis eiſdem conceſſis per quoſcunque Patriarchas, Archiepiſcopos, Epiſcopos,alioſque Eccleſiarum Prælatos,necnō eorum Vicarios,officiales, Capitula, Collegia,& Clericos,ac Eccleſiaſticas perſonas,tam ſæculares,quam Sancti Benedicti, Sancti Auguſtini Ciſtercien. Carthuſien. Cluniacen. Præmonſtraten. & aliorum quorumcumque ordinum,& Congregationum,ac Hoſpitalis S. Ioannis Hieroſolymitani, & S.Iacobi de Spata,ac Ieſu Chriſti,& quarumcunque aliarum Militiarum Religioſos, & Milites,exemptos,& non exemptos,necnon Duces,Marchiones,Comites,Barones, Milites,& laicos,Communitates,Ciuitatum, Vniuerſitates, Oppidorum,Caſtrorum, Villarum,& aliorum locorum,ac alias ſingulares perſonas, Ciuitatum,& diœceſum, ac quarumcunque aliarum partium,ſuper præmiſſis,& eorum aliquo,quouis prætextu,& quæſito colore,& contra præmiſſorum ſingulorum tenorem, & formam indebitè moleſtari,aut eis,vel eorum alicui,moleſtias grauamina,damna, ſeu iniurias, & iacturas, irrogari,facturi dictis Prioribus,Superioribus,Fratribus,Monialibus, oblatis, aliiſque perſonis prædictis,cum ab eis,aut eorum aliquo fueritis requiſiti, ſuper dictorum priuilegiorum,indultorum,exemptionum,libertatum,facultatum,& aliarum, gratiarum, præfatarum obſeruatione. Necnon ſuper quibuſuis moleſtiis,damnis, iniuriis, atque iacturis ſibi pro tempore illatis,ſeu inferri comminatis,in illis videlicet, quę iudicialem requirunt indaginem ſummariè,ſimpliciter, & de plano ſine ſtrepitu, & figura iudicii, ſola facti veritate inſpecta,in aliis vero,prout qualitas eorum exegerit iuſtitiæ complementum,Moleſtatores,& iniuriatores huiuſmodi, Necnon contradictores, quoſlibet, & rebelles,cuiuſcunque dignitatis,ſtatus,gradus,ordinis,& cōditionis extiterint,quādocunque,& quotieſcunque expedierit,auctoritate noſtra,per cenſuram Eccleſiaſticā, appellatione poſtpoſita compeſcendo, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachii ſæcularis: & nihilominus legitimis ſuper his,per vos habendis ſeruatis proceſſibus,illos,quos cenſuras, & pœnas pręfatas, ac aliàs per vos pro tempore latas incurriſſe vobis conſtiterit, eas incurriſſe declaretis, ac cenſuris, & pœnis prædictis, quoties opus fuerit, etiam iteratis vicibus aggrauare curetis. Cæterum ſi per ſummariam informationem, per vos ſuper iis habendam, etiam vobis conſtiterit, quod ad loca, in quibus moleſtatores,& iniuriatores huiuſmodi, Necnon cæteros,quos præſentes literæ concernunt, pro tempore morari contigerit, pro monitionibus, requiſitionibus, & inhibitionibus ipſis,ac citationibus de eis faciendis tutus non pateat acceſſus. Nos vobis,monitiones,requiſitiones,& citationes,ac inhibitiones quaſlibet,tam contra in iudicio pręſentes,quam alios quoſcunque ſua quomodolibet intereſſe putantes, & quacunque auctoritate,ſiue dignitate præfulgentes,in decreto, ſiue executione dictæ citationis,ſiue inhibitionis nominandos,etiam ſub eiſdem cenſuris, ac aliis arbitrio veſtro imponendis,& applicandis pœnis,etiam pecuniariis, etiam per edicta publica locis affigenda publicis, & partibus illis vicinis, de quibus ſit veriſimilis coniectura, quò ad ipſorum monitorum,requiſitorum,& citatorum notitiam peruenire valeant,faciendi, & decernendi,eoſque citandi,ac eiſdem moleſtatoribus,iniuriatoribus, contradictoribus,& rebellibus, ac aliis quibus opus fuerit, etiam ſub cenſuris Eccleſiaſticis, ac aliis pœnis,etiam pecuniariis ſuo arbitrio moderandis, inhibendi, eaſque incurriſſe modo præmiſſo declarandi, aggrauandi, & auxilium brachii ſæcularis inuocandi: Necnon cauſas,& controuerſias quaſcunque dictorum fratrum Monialium, & dicti ordinis Superiorum oblatorum, ac aliarum perſonarum pręfatarum, ſuper quibuſuis rebus, & negociis,motas,& mouendas,actiue,& paſſiue, cum omnibus, & ſingulis earum incidentibus,dependentibus,& emergentibus,annexis & connexis,modo pręmiſſo, & tam coniunctim,quàm diuiſim,arbitrio veſtro,audiendi cognoſcendi, decidendi, & in ſuis ſtatu, & terminis reaſſumendi, & fine debito finiendi,& terminandi,& eorundem. Necnon ſententias per vos ferendas poſtquam tranſiuerint in rem iudicatam, vel aliàs de iure executioni locus fuerit, debite exequendi, & executioni demandandi, plenam, & liberam,earundem tenore pręſentium concedimus facultatem, & poteſtatem. Ac volumus,& eadem Apoſtolica auctoritate decernimus. Quod monitiones,requiſitiones, citationes,& inhibitiones,ſic factæ huiuſmodi,ipſos monitos,requiſitos,citatos, & inhibitos arctent,perinde,ac ſi eis factæ,inſinuatę,& intimatę perſonaliter extitiſſent.

Sicque in præmiſſis omnibus,& ſingulis,per quoſcunque Iudices,& Commiſſarios,

quauis auctoritate ſungentes, etiam cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales; ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere. Ac irritum, & inane, quicquid ſecus ſuper his, à quoquam quauis auctoritate, ſcienter vel ignoranter contigerit attentari.

Non obſtantibus tam fœ. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri, qua cauetur, ne quis extra ſuam Ciuitatem, vel diœceſim, niſi in certis exceptis caſibus, & in illis, vltra vnam dietam à fine ſuæ diœceſis ad iudicium euocetur, ſeu ne Iudices à Sede prædicta deputari extra Ciuitatem, & diœceſim in quibus deputati fuerint, contra quoſcunque procedere, aut alii, vel aliis vices ſuas committere præſumant, & de duabus dietis in concilio generali ædita, dummodo vltra tres dietas aliquis vigore Preſentium ad iudicium non trahatur. Seu quòd de aliis quàm manifeſtis iniuriis, & violentiis, ac aliis, quæ iudicialem non requirunt indaginem, pœnis in eos, qui ſecus egerint, & in id procurantes, adiectis, Conſeruatores, ſe nullatenus intromittant, quàm aliis quibuſcunque conſtitutionibus à Romanis Pontificibus prædeceſſoribus noſtris, tam de iudicibus delegatis, quàm perſonis vltra certum numerum ad iudicium nõ vocandi, aut aliàs æditis, quæ veſtræ in hac parte poſſent iuriſdictioni, aut poteſtati, einſque libero exercitio quomodolibet obuiare. Quodque vos filii Canonici officiales, & Vicarii non ſitis de perſonis quæ deputari poſſunt in Conſeruatores. Priuilegiis quoque indultis, & literis Apoſtolicis, ac exemptionibus, facultatibus, & aliis conſeruatoriis per nos, ante eoſdem prędeceſſores noſtros Romanos Pontifices, quibuſuis Eccleſiis, Monaſteriis, Hoſpitalibus, & aliis piis locis. Necnon ordinibus, Congregationibus Militiis, Communitatibus & aliis Collegiis, ac vniuerſitatibus etiam ſtudiorum generalium, Ciuitatibus, Caſtris, Terris, & locis, ac perſonis tam Eccleſiaſticis, quàm ſæcularibus, cuiuſcunque dignitatis, etiam Patriarchali, Epiſcopali, Archiepiſcopali, & alia maiori dignitate, ſeu auctoritate ſungentibus, ac Capitulis Cõuentibus, Ducibus, & aliis Dominis temporalibus, etiam per modum ſtatuti perpetui, etiã Motu, & ſcientia ſimilibus, ac quibuſuis aliis perſonis, cuiuſcunque qualitatis, conditionis, gradus, præeminentiæ, ſeu dignitatis, ac Vniuerſitatibus, etiam ſtudiorum generalium, ſeu Collegiis, etiam exemptis ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, etiam de nõ trahendis, irritantibuſque, & aliis decretis, etiam Maremagnum, ſeu Bulla aurea nuncupatis, aut aliàs quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, & ſingulis etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreſſa habenda, aut aliqua alia exquiſita forma, ad hoc ſeruanda foret tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis aliàs in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe pari motu derogamus, contrariis quibuſcunque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab Apoſtolica ſit ſede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari, ſeu extra, vel vltra certa loca ad iudicium euocari, non poſſint per litteras Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi, & eorum perſonis, locis, ordinibus, & nominibus propriis mentionem, & qualibet alia dicta Sedis indulgentia generali, vel ſpeciali, cuiuſcunque tenoris exiſtat, per quam præſentibus non expreſſam, vel totaliter non inſertam effectus huiuſmodi gratiæ impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua eiuſque toto tenore habenda ſit in noſtris literis mentio ſpecialis.

Cæterum etiam volumus, & dicta Apoſtolica auctoritate decernimus, quòd quilibet veſtrum proſequi valeat articulum, etiam per alium inchoatum, quamuis idem inchoans nullo fuerit impedimento Canonico impeditus.

Quodque à data præſentium ſit vobis, & vnicuique veſtrum in præmiſſis, & eorum ſingulis cœptis, & non cœptis præſentibus, & futuris perpetuata poteſtas, & iuriſdictio attributa, vt eo vigore, eaque firmitate poſſitis in præmiſſis omnibus cœptis, & non cœptis, præſentibus, & futuris, & pro prædictis procedere, ac ſi prædicta omnia, & ſingula coram vobis cœpta fuiſſent, & iuriſdictio veſtra, & cuiuſlibet veſtrum in prædictis omnibus, & ſingulis per citationem, vel modum alium legitimum perpetuata extitiſſet, con-

et, conſtitutione prędicta ſuper Conſeruatoribus, & alia qualibet in contrarium edita non obſtante.

Et quia difficile foret præſentes literas ad ſingula, in quibus de eis fides forſan facienda fuerit loca deferre, etiam volumus, & eadē auctoritate Apoſtolica decernimus. Quod præſentium tranſumptis manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Prę lati, vel perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutę, aut Curię Eccleſiaſticæ munitis, in iudicio, & alibi, vbi opus fuerit eadem prorſus fides adhibeatur, quę ipſis originalibus, adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Præſentibus perpetuis futuris temporibus duraturis.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die xxiij. Septembris. 1571. Pontificatus noſtri Anno ſexto.

REVOCATIO LICENTIARVM QVIBVSCVMQVE mulieribus conceſſarum ingrediendi Monaſteria, & loca quorumcumque ordinum Regularium

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Regularium perſonarum, quæ relicto ſæculo Dei ſe obſequio dedicarunt, pro commiſſo nobis officio, quieti conſulere cupientes, ad ea remouenda, quæ religioſum earum propoſitum impediri poſſunt, curam noſtram libenter intendimus, vt nulla re, quæ eas à Diuino cultu auocent, prepeditæ ſecundum ordinum ſuorum regularia inſtituta & decretum ſacri Tridentini Concilij, tranquillis mentibus gratum altiſsimo impendere poſſint famulatum. Quia igitur, & Carthuſienſium ordinis, & aliorum regularem vitam profeſſorum quies non parum ſolet, ſicut accepimus, perturbari, propterea quod mulieres modeſtiæ matronalis obitæ, domos, ac monaſteria eorum, contra ipſorum inſtituta, prætextu confeſſionalium, aut aliarum literarum Apoſtolicarum ingredi audeant, ipſis etiam Abbatibus, Præpoſitis, Prioribus, & alijs Præſidentibus aliquando recuſantibus, & renitentibus, non ſine magna eorum moleſtia, nec ſine graui laicorum etiam offenſione, ac ſcandalo, ſi quando admitti nimis facilè videantur: huic rei prouidere volentes Motu proprio, & ex certa ſcientia. ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnes, & ſingulas facultates, ac licentias ingrediendi monaſteria, ac domos Carthuſienſium, & aliorum quorumcumque regularium ordinum, etiam mendicantium, mulieribus, cuiuſcunque ſtatus, gradus, ordinis, conditionis, & quacumque dignitate, ac præeminentia præditis, etiam Comitiſsis, Marchioniſsis, Duciſsis, ſub quibuſcumque verborum tenoribus, & formis, & cum quibuſcumque etiam derogatoriarum derogatoriis, alijſque fortioribus, efficacioribus, & inſolitis clauſulis, Necnon irritantibus decretis ab Apoſtolica Sede quomodocumque conceſſas, quarum tenores perinde, ac ſi de verbo ad verbum præſentibus infererentur, haberi volumus pro expreſſis, tenore pręſentium reuocamus, & caſſas, irritas, & inanes eſſe decernimus. Diſtrictè prohibentes mulieribus quidem prædictas facultates, & licentias prætendentibus, ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, poſtquam harum licentiarum notitia habuerint, à qua non poſſint niſi a nobis, aut a Romano Pontifice, qui pro tempore fuerit, abſolui, præterquam in mortis articulo, ne dictas domos, & Monaſteria ingredi audeant. Ipſi vero Monaſteriorum, & Conuentuum Abbatibus, Præpoſitis, Prioribus, & alijs Præſidentibus quocumque nomine vocentur, & eorum Monachis, Canonicis, & Fratribus, ſiue Mendicantibus, ſiue non Mendicantibus, ſub priuationis officiorum, quę in præſentia obtinent, & inhabilitatis, in poſterum ad illa, & alia omnia, & ſuſpenſionis a diuinis, ipſo facto, ſine alia deuotione, incurrendis pœnis, nec eas introducere, admittereue præſumant. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſq; contrariis quibuſcumque. Volumus autem, & mandamus, vt hæ litteræ ad val-

uas Baſilicę Beati Petri Apoſtolorum Principis, & in Cancellaria noſtra, atque in acie Campi Floræ de more publicentur. Quia verò difficile foret has literas ad omnia loca deferri, volumus, & declaramus, vt earum exemplis, & tranſumptis manuſcriptis vel impreſſis, & manu alicuius notarij publici ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius Prælati munitis, par vbique fides habeatur, ac ſi præſentes exhibitę eſſent, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die xxiij. Octobris milleſimo quingenteſimo ſexageſimo ſexto, Pontificatus noſtri Anno primo.

V.

DE CLAVSVRA MONIALIVM cuiuſcunque ordinis, & religionis.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Circa paſtoralis officij nobis meritis licet imparibus, deſuper commiſſi curam quantum nobis ex alto permittitur inuigilantes, aſſidue ad ea per quæ ſingulis erroribus, & exceſsibus obuiatur, ac perſonis quibuslibet, preſertim ſexus virginitatem ſuam altiſſimo voueutibus, ſub religionis iugo Chriſto ſaluatori in caſtitatis holocauſto famulari affectantibus, ſemita iuſtitiæ, & honeſtatis declinantibus ne quicquam in eis reperiatur incongruum, quod in regularis ponat honeſtatis gloria maculam, & diuinam meritò poſſit offendere maieſtatem, opportunè ſuccurritur, libenter intendimus, ac in his noſtræ vigilantiæ partes propenſius impartimur, prout id in domino ſalubriter expedire conſpicimus. Hac igitur perpetuo valitura conſtitutione, inhærentes etiam conſtitutioni fe. re. Bonifacij Papæ VIII. prędeceſſoris noſtri, quæ incipit Periculoſo, & decretis Concilij Tridentini ſuper clauſura monialium æditis, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium ſtatuimus atque perpetuo decernimus vniuerſas, & ſingulas moniales præſentes atque futuras cuiuſcunque religionis, ordinis, vel militiarum etiam Hyeroſolimitan. ſint, quæ vel iam receptæ ſint, vel in poſterum in quibuſuis monaſterijs ſiue domibus recipientur, & tacitè, vel expreſsè religionem profeſſæ, etiam ſi conuerſę, aut quocumque alio nomine appellentur etiam ſi ex inſtitutis, vel fundationibus earum regulæ ad clauſuram non teneantur, nec vnquam in earum monaſteriis, ſeu domibus etiam ab immemorabili tempore ea ſeruata non fuerit ſub perpetua in ſuis monaſteriis, ſeu domibus debere de cætero permanere clauſura, iuxta formam dictæ conſtitutionis fe. rec. Bonifacii Papę VIII. prædeceſſoris noſtri, quę incipit periculoſo, in ſacro Concilio Tridentino approbatam, & innouatam, quam nos auctoritate præfata etiam approbamus, & innouamus in omnibus, & per omnia, ac illam diſtrictè obſeruari mandamus. Quod ſi aliquæ moniales forſan reperiantur quæ conſuetudine etiam immobili, aut inſtituto, vel fundatione regulæ ſuæ fretæ, animo obſtinato huic clauſurę reſiſtant, aut quoquomodo reluctentur. Ordinarij vna cum ſuperioribus earum, omnibus iuris, & facti remedijs compellant eaſdem tamquam rebelles, & incorrigibiles ad præciſe ſubeundum dictā clauſuram, & perpetuo obſeruandum. Mulieres quoque quæ tertiariæ, ſeu pœnitentia dicuntur cuiuſcunque fuerit ordinis in Congregatione virtutes, ſi & ipſæ profeſſæ fuerint, ita vt ſolemne votum emiſerint, ad clauſuram præciſæ vt præmittitur, & ipſę teneantur, quod ſi votum ſolemne non emiſeriut. Ordinarij vna cum ſuperioribus earum horrentur, & perſuadere ſtudeant, vt illud emmittant, & profiteantur, ac poſt emiſſionem, & profeſſionem eidem clauſuræ ſe ſubijciant: quod ſi recuſauerint, & aliquæ ex eis inuentæ fuerint ſcandaloſe viuere, ſeueriſsime puniantur. Cæteris autem omnibus ſic abſque emiſſione profeſſionis, & clauſura viuere omnino volentibus interdicimus, & perpetuo prohibemus ne in futurum vllam aliam prorſus in ſuum ordinem, religionem, congregationem ve recipiant. Quod ſi contra huiuſmodi hanc noſtram prohibitionem, & decretum aliquas receperint, eas ad ſic viuendum omnino inhabiles, reddimus, ac illarum quaslibet profeſſiones, & receptiones irritas decernimus, & nullas prout etiam præſenti decreto irritas facimus, & annullamus. Porro ne moniales, vel

tertiarię

tertiatiæ prædictæ propter hanc clauſuram detrimentum, aut incommodum aliquod in earum neceſsitatibus, maxime in pertinentibus ad illarum victum patiantur, ſed vt eis opportune conſulatur, auctoritate apoſtolica præfata ſtatuimus, decernimus, pręcipimus atque mandamus Ordinarijs, & Superioribus earum, vt curent colligi fidelium eleemoſynas per conuerſas quę non ſint profeſſę, vel ſi profeſſæ fuerint, ſint tamen ætatis annorum quadraginta, & in domibus contiguis, extra tamen monaſterium degant, & non ingrediantur clauſurã aliarum monialiũ niſi in caſibus ex earũ conſtitutionibus permiſsis, & de earum domibus exire non poſsint pro huiuſmodi eleemoſynis colligendis niſi de licentia Ordinarij, vel earum Superiorum. Et de cœtero nullæ alię conuerſæ profeſſæ recipi amplius etiam de conſenſu ſuorum Superiorum, vel prælatorum poſſint; quod ſi aduerſus hanc noſtram prohibitionem receptæ fuerint, illarum receptio nulla, irrita, & innanis ſit, prout ex nunc nullam, irritam facimus, & annullamus. Quod ſi prædicto modo neceſsitatibus monialium, & mulierum tertiariarum prædictarum ſucurri ſufficienter non poterit, mandamus ipſis Ordinarijs, & Superioribus earum vt ipſi prouideant de alijs perſonis pijs, & Deo deuotis, quæ fidelium eleemoſynas colligant, vel alias eo meliori, & commodiori modo quo fieri poterit etiam ex opere manuum ipſarum monialium, & mulierum prædictarum, arbitrio Ordinariorum, & Superiorum earundem, & pro vt eis congruentius expedire videbitur, prouideatur, & ſuccuratur. Et ne propter monialium numerum exceſſiuum clauſuræ obſeruatio violetur, inhęrentes etiam ſimiliter diſpoſitioni dictæ conſtitutionis Bonifacij, & Concilij Tridentini decreto, monialibus prædictis, & illarum Superioribus, & Ordinarijs diſtrictæ inhibendo præcipimus, & mandamus, ne plures in earum monaſteriis recipiant, & admittant, ſiue recipi, & admitti permittant, quam ex proprius redditibus ipſorum monaſteriorum, vel conſuetis eleemoſynis commode ſuſtentari poſſint. Mandantes propterea in virture ſanctæ obedientiæ ſub obteſtatione diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ vniuerſis venerabilibus fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, quatenus in ciuitatibus, & diœceſibus proprijs præſentes noſtras litteras publicari faciant, ac in monaſterijs monialium ſibi ordinario iure ſubiectis, in iis vero quæ ad Romanam mediate vel immediate ſpectant Eccleſiam Sedis apoſtolicæ auctoritate vna cum Superioribus eorundem monaſteriorum clauſuram (vt pręmittitur) quam primum poterint ſeruari procurent. Contradictores atque rebelles per cenſuram eccleſiaſticam appellatione poſtpoſita compeſcendo inuocato ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis. Ac vt hoc tam ſalutare decretum facilius obſeruetur, omnes Principes ſæculares, & alios dominos, & magiſtratus temporales rogamus, requirimus, & obſectamus per viſcera miſericordiæ Domini noſtri Ieſu Chriſti eiſdem in remiſſionem peccatorum iniungentes, quod in præmiſsis omnibus eiſdem Patriarchis, Primatibus, Arciepiſcopis, & Epiſcopis, & alij monialium Superioribus aſsiſtant, ac ſuum fauorem, & auxilium præſtent, ac impedientes pœnis etiam temporalibus afficiant. Præmiſsis conſtitutionibus, & ordinationibus apoſtolicis, ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiam per Sedem apoſtolicam approbatis, & confirmatis, priuilegijs quoque indultis, & literis apoſtolicis etiam in fundatione, & inſtitutione eiſdem monaſterijs, vel domibus, & monialibus ſub quibuſcunque verborum formis, & clauſulis, irritantibus, & alijs decretis quibuslibet conceſsis, confirmatis ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quibus omnibus etiam ſi pro ſufficienti illorum derogatione de iliis eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, non autem per clauſulas generales idem importantes, mentio, ſeu quæuis alia expreſsio habenda, aut aliqua exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, pro ſufficienter expreſsis habentes, quo ad effectum validitatis noſtræ conſtitutionis tantum derogamus, contrarijs quibuſcunque. Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici, aut ſuſpendi non poſſint per literas apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Per hoc autem in monaſterijs exemptis Ordinarij locorum quod alia nullam ſibi credant iuriſdictionem vel poteſtatem aliquatenus eis attributam. Volumus autem quod præſentes literæ ad valuas baſilicæ beati Petri Apoſtolorum Principis, & in Cancellaria noſtra, ac acie

Campi

Campi Floræ publicentur, & inter conſtitutiones extrauagantes perpetuò valituras conſcribantur. Et quia difficile foret præſentes ad ſingulas quæcumque loca deferri volumus, & etiam declaramus quod earum tranſumptis etiam impreſsis manu alicuius Notarij ſubſcriptis, ac ſigillo alicuius prælati munitis eadem prorſus fides vbicunq; adhibeatur quæ præſentibus adhiberetur ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ approbationis, innouationis, ſtatuti, decreti, mandati, interdicti, prohibitionis, annullationis, præcepti, inhibitionis, requiſitionis, obſecrationis, iniunctionis, derogationis, declarationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indighationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ Milleſimo quingenteſimo ſexageſimo ſexto, quarto Kal. Iunij, Pontificatus noſtri Anno primo.

VI.

DECLARATIO CIRCA REVOCATIONEM licentiarum Mulieribus conceſſarum ingrediendi Monaſteria, & loca Regularium.

Similem reuocationem fecit Gregorius 13. Conſt. ij.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Decet Romanum Pontificem certiſſimum mentis ſuæ interpretem ſi quando quidpiam dubietatis in litteris ab eo emanatis occurrit, ſuæ declarationis oraculo quamprimum explanare. Cum aliàs à nobis emanauerint quædam litteræ in ſimili forma breuis, ſub die vigeſimaquarta Octobris, 1566. Pontificatus noſtri anno primo: In quibus mulieribus quibuſcunque monaſteriorum regularium ingreſſus cum derogatorijs clauſulis, & irritantibus decretis prohibetur, & aliàs prout in illis plenius continetur. Nos intuitu, & in fauorem Congregationis Montis Virginis aliquas dubitationes, quæ circa dictarum literarum, & mentis noſtræ intelligentiam oriri poſſent elucidare, & ſubmouere volentes, ſupplicationibus dictæ Congregationis nobis ſuper hoc humiliter porrectis inclinati, Apoſtolica auctoritate tenore preſentium dicimus, & declaramus fuiſſe, & eſſe mentem, & intentionem noſtram, quòd dictæ noſtræ litteræ non ſolum comprehenderent, & comprehendant mulieres habentes, & habere prætendentes, facultatem, & indulta ingrediendi Monaſteria, ſed etiam omnes, & quaſcumque mulieres alias, tam in genere quam in ſpecie, ſignificantes nihilominus prout ſignificamus quòd propter hoc, & prædictas noſtras litteras non intelleximus nec intelligimus, quòd mulieribus præcluderetur, nec præcludatur aditus ad Monaſteria, & loca regularia dictæ Congregationis, ac eorum clauſtra, quando in eis Miſſæ, & alia diuina officia celebrantur, ac dum proceſſiones fiunt, & quando Chriſtifidelium cadauera ibi ſepeliuntur, ac etiam pro eis ſuffragia fiunt, ſed liberè perpetuò concedimus eiſdem omnibus mulieribus facultatem, vt ad illa loca dictæ Congregationis in quibus dicta pia opera exercentur cum aliis catholicis perſonis accedere liberè, & licitè poſſint, & valeant, & ſimiliter quòd quando diuinum verbum in Clauſtris Monaſteriorum, & Regularium locorum congregationis huiuſmodi proponitur, vel per aliam quamcunque cauſam tantus concurſus populi fuerit, quòd commodè ingredi non poſſint, & egredi per portam Eccleſiæ, perpetuò concedimus, vt dictæ mulieres vnà cum alijs ſecularibus perſonis poſſint ingredi, & egredi, per portam Clauſtri Monaſteriorum, & locorum regularium Congregationis huiuſmodi (dummodo recto tramite, accedant ad portam qua exitur è monaſterio) ſicque volumus pariter, & indulgemus, decernentes præſentes de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, ſeu intentionis noſtræ

ſtræ, vel quauis alio defectu notari, vel impugnari non poſſe, ſicque in premiſſis ab omnibus cenſeri, & ita per quoſcumque iudices, & commiſſarios quauis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus præmiſſis, ac dictis noſtris litteris cum inde ſecutis, & quibuſuis alijs Apoſtolicis vniuerſalibus, prouincialibus, & ſinodalibus, & ſpecialibus, & generalibus conſtitutionibus, & ordinationibus, necnon etiam Monaſteriorum, & locorum prædictorum, ac illorum ordinum, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, & etiam nouis reformationibus, priuilegiis quoque, indultis, & etiam alijs litteris Apoſtolicis in genere, vel in ſpecie ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis etiam motu proprio, & conſiſtorialiter, ac alias quomodolibet conceſſis, confirmatis & innouatis. Quibus omnibus, & ſingulis illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbum insererentur, præſentibus pro expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die xvj. Iulij M. D. LXX. Pontificatus noſtri Anno quinto.

VII.

CONCEDITVR NOVITIABVS MONIALIBVS quod in articulo mortis conſtitutæ ante Annum probationis expletum profeſsionem emittere valeant.

PIVS V. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Summi Sacerdotii cura meritis licet impar bus nobis ex alto commiſſa, requirit, vt votis illius, per quæ animarum Chriſti fidelium, præſertim ſanctimonialium virtutum domino ſub ſuaui religionis iugo virgineaq; perpetuę caſtitatis laureola famulantium, ſaluti ſpirituali; conſolationi, conſulitur libenter annuamus, illaque fauoribus proſequamur opportunis. Sanè exhibita nobis nuper pro parte dilectarum in Chriſto filiarum monialium nouitiarum nuncupatarum ad regulam profitendam ordinis Sancti Dominici fratrum prędicatorum petitio continebat. Quod quoniam aliquando accidit, vt illę, durante tempore probationis illarum ad emictendum profeſſionem regularem, & ante illius emiſsionem, ab hac vita migrantur & in dicto tempore probationis obſtantibus conſtitutionibus, ſiuè ſtatutis, & ordinationibus dicti ordinis, non valentes dictam profeſſionem emictere, carent cæleſti merito, quo ex dono, benignitate ſedis Apoſtolicæ cœteræ dicti ordinis moniales profeſſæ in dicta profeſſione, & regula decedentes gaudent.

¶ Quare nobis humiliter ſupplicari fecerunt, vt ſibi in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. ¶ Nos igitur (qui ſalutem animarum dictarũ monialium nouitiarum, ſic ante profeſſionis emiſſionem, & durante tempore probationis earundem decedentium ſincero deſideramus affectu) ipſaſq; moniales nouitias, & earum ſingulas à quibuſuis excommunicationis ſuſpenſionis, & interdicti, alijſque eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet, innodatæ exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutas fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, eiſdem monialibus nouitijs nunc, & pro tempore exiſtentibus, & earum ſingulis, vt quando, & quoties aliqua ex eis nondum profeſſa de alicuius medici conſilio, ab hoc ſeculo tranſitura conſpicitur, ipſa pro conſolatione animæ ſuæ profeſſionē prædictam ante tempus requiſitum (quatenus tamen in ætate legitima conſtituta ſit) ad illam emitendam, in manibus Abatiſſę, ſeu Prioriſsæ vel alterius ſuperioris nouitiarum ipſius Monaſterij, ſeu domus, Ità tamen quòd ipſæ moniales nouitiæ ſic decedentes indulgentiam, & alias gratias, quas

mo-

moniales verè profeſſas decedentes conſequuntur, conſequi poſſint, emittere in articulo mortis liberè, & licitè valeant, Apoſtolica authoritate tenore præſentium perpetuò concedimus, & indulgemus. Necnon eiſdem monialibus nouitiis ità tunc profeſſis decedentibus plenariam peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem in forma iubilei miſericorditer in domino eiſdem auctoritate, & tenore elargimur. ¶ Ac conceſſionem indultum, & elargitionem huiuſmodi, ac præſentes literas ſub quibuſuis ſimilium, vel diſſimilium indulgentiarum, & gratiarum, ſuſpenſionibus, reuocationibus, & limitationibus, etiam in fauorem quorumcumque factis, & faciendis nullatenus compreh nſas, ſed ſemper, ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtitutas, repoſitas, & de nouo conceſſas exiſtere, ipſiſque monialibus, & profeſſionem emittentibus ſuffragari poſſe, & ſic per quoſcunque iudices & commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales, & ſacri Palatij Apoſtolici cauſarum auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, ac quicquid ſecus ſuper his, à quoquàm quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus. ¶ Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac monaſterij, ſeu domus, & ordinis huiuſmodi etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, Priuilegiis, quoque indultis, & litteris Apoſtolicis, illis, eorumque ſuperioribus, & perſonis, ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis in contrarium quomodolibet conceſſis, approbatis, & innouatis. Q[u]ibus omnibus, & ſingulis, illorum tenores, ac ſi de verbo ad verbũ nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus, cęteriſque contrarijs quibuſcumque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die 23. Aug. 1570. Pontificatus noſtri Anno quinto.

VIII.

FACVLTAS TRIBVITVR MAGISTRO Generali necnon Prouincialibus ordinibus Prædicatorum in toto ordine, & in eorum prouincijs reſpectiuè creandi, & deputandi fratres dicti ordinis in notarios pro intimandis mandatis, & reſcriptis Apoſtolicis publicam, ſeu priuatam eiuſdem ordinis vtilitatem concernentibus.

PIVS V. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Debitum paſtoralis officij nobis (meritis licet imparibus) ex alto commiſſi nos admonet, & inducit, vt circa religionum quarumlibet, præſertim ordinis fratrum Prædicatorum Sancti Dominici, ad quem patrio quodam iure peculiarem gerimus paternæ charitatis affectum, ſtatum proſperè dirigendum, & reſcripta Apoſtolica quæcumque publicam, ac alias priuatam dicti ordinis, & fratrum, ſiue monialium eiſdem vtilitatem concernentia per probos, & idoneos eiuſdem ordinis religioſos, perſonis, quibus opus fuerit, intimanda, & inſinuanda, ac debitè exequenda, ſtudiis inuigilemus aſſiduis, ac alias omnibus illorum incommodis, & neceſſitatibus conſulamus, prout in Domino conſpicimus ſalubriter expedire. ¶ Cum itaque, ſicut nobis dum in minoribus conſtituti eſſemus, ſatis comprobatum ſit, quòd fratres religioſi, & moniales dicti ordinis fratrum prædicatorum Sancti Dominici, ſiue ordinem ipſum, vel illius regulam

gulam profitentes, quem quidem ordinem expreſsè profeſſi fuimus, tam vniuerſaliter quàm particulariter quàm plura damna, incommoda, & detrimenta patiuntur, & impenſas ſuſtinent, ex eo, quòd notarij tam clerici, quam laici ſæculares, ēt Apoſtolica, imperiali, regali, aut alia authoritate creati, & conſtituti in plerisque mundi partibus, regionibus, regnis, prouincijs, dominijs, & locis exiſtentes, ex eis oriundi, ſiue alias inibi commorantes, mandata, conceſſiones, gratias, priuilegia, & indulta, aliaque reſcripta Apoſtolica tam ad publicam, quam priuatam vtilitatem emanatā, ſiue conceſſa, & bonum, ſiue commodum publicum, ſiue priuatum concernentia Dominis temporalibus, ſiue ptātibus, regibusque. Ducibus, Principibus, Marchionibus, ac aliis Dominis, & perſonis quibus intimanda, ſiue inſinuanda veniunt, ac intimare, & inſinuare oportet, intimare, notificare, ſiue inſinuare, variis confictis reſpectibus, recuſant ſiue non, audent contra eorumdem officij liberum, & publicum exercitium, debitamque Sedi Apoſtolicæ obedientiam, ac in non modicum publicæ, & priuatę vtilitatis, & commodi præiudicium, & detrimentum.

¶ Nos igitur cupientes quantum cum Deo poſſumus in pręmiſſis ordini, & fratribus præfatis, ac etiam monialibus ipſis de opportuno remedio prouidere, & dictis incommodis, detrimentis, expenſis, & damnis eorum obuiare, neque mandata, priuilegia, gratias, conceſſiones, indulta, & reſcripta Apoſtolica in genere, vel in ſpecie dicto ordini, ſeu ipſius ordinis magiſtro generali, Prouincialibus, alijsque ſuperioribus, Prioribus, & fratribus, & eorum ſingulis, dictiſque monialibus, ſiue earumdem Abbatiſſis, Prioriſſis, & earumdem ēt ſingulis eiuſdem ordinis, ſiue dictum ordinem, & illius regulam profitentibus quōlibet in genere, vel in ſpecie conceſſa, aliaq; mandata, & reſcripta Apoſtolica, publicam, vel priuatam ipſius ordinis vtilitatem quōlibet concernenria, & emanata, ob id debito careant effectu, & vacua remaneant, prouidere volentes, ipſoſq; ordinem, ac illius magiſtrum generalem, Vicarium, procuratorem, & fratres, ac Abbatiſſas, Prioriſſas, & moniales eorumque ſingulos ſpecialibus fauoribus, & gratijs proſequente, & à quibuſuis excōicationis, ſuſpenſionis, & interdictis, alijsque Eccleſiaſticis ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quōlibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendū, harum ſeric abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, necnon nomina, cognomina magiſtri generalis, Prouincialium, Vicariorum, Procuratorum, & aliorum ſuperiorum, ac dictarum Abbatiſſarum, Prioriſſarum, & Monialium, inuocationesque, denominationes, & dependentias monaſteriorum, domorum, conuentuum, & aliorum regularium locorum, tàm virorum, quam mulierum d. ordinis, ac ēt mandatorū, conceſſionum, indultorum, reſcriptorum, aliarumq; gratiarum tenores, pręſentibus pro expreſſis habentes. Motu proprio non ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiā ſed ex certa noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, modernis, & pro tempore exiſtentibus d. ordinis magiſtro generali, Vicariis, & Prouincialibus, tàm citra, quàm vltra, ac alias vbilibet conſtitutis. ¶ Quòd in vnaquaq; eorum prouincia, vnum, duos, tres, quatuor, vel quinque, aut plures eis benè viſos dicti ordinis religioſos, ſeu fratres, probos tamen, ac fide, & doctrina idoneos, & ab ipſis approbatos, in notarios creare, conſtituere, & deputare. ¶ Qui ſic creati, conſtituti, & deputati ſine aliquo reſpectu, & omni ceſſante recuſatione liberè quoties requiſiti fuerint oīa, & ſingula mādata, priuilegia, cōceſſiones, gratias, & indulta Apoſt. aliaq; tàm vniuerſalia, q̄ particularia d. ordini, ac quibuſuis illius, quæ de obſeruantia ſunt tantū locis, domibus, cōuentibus, monaſteriis, & Eccleſiis, tā virorū, q̄ mulierum, & ſeu eiuſdē ord. Mag. Generali, Prouincialibus, Vicarijs, Prioribus, & alijs ſuperioribus, fratribus, ac Abbatiſſis, Prioriſſis, monialibus, & aliis perſonis ſub regula dictorū fratrum degentibus, & quæ ſunt obſeruātiæ tātum in genere, vel in ſpecie, vt ad vniuerſā, ſiue priuatā vtilitatē cōceſſa, & emanata reſcripta apoſt. eiſdē, regibus, Ducibus, Principibus, Marchionibus, Comitibus, Baronib. & dominis, aliiſq; pſonis eccleſiaſticis, & ſecularibus quibuſcunq; vbi, & quoties opus fuerit, ac ad id requiſiti fuerint, notificare, & intimare. ¶ Ac eoſdē iuxta mādatorū, conceſſionū, indultorū, priuilegiorū, & reſcriptorū hmōi formā, cōtinētiā, & tenorē monere, & requirere, aliaq; oīa, & ſingula circa ea requiſita, & opportuna facere, gerere, exercere, & exequi, ac de eiſdē oībus, & ſingulis, publicos, & publica, actus, & inſtrumenta corā teſtibus ad hoc requiſita conficere, & ſtipulari, ac in notā redigere, & exinde ſemel vel pluries, prout ad id requiſiti fuerint, vnū, vel plures, ac plura publicos, & publica, actus, & inſtrumēta quibus eadē prorſus fides adhibeatur in iudicio, & extra, ac vbiq;, ac ſi p alios quoſcunq; publicos, & authenticos rogatos notarios ſtipulata, cōfecta, & pu-

 blicata,

blicata,& authēticata fuiſsēt cōficere,& debitis ſignis,& caracteribus ſubſcribere, publicare,& authēticare liberè,& licitè poſſint,& valeāt, Apoſt.auth. tenore p̄ſentiū licētiā,& facultatē impartimur,concedimus,& indulgemus,eiſdeq; actis,notis,inſtrumentis,& ſcripturis p̄dictos religioſos,vt p̄fert,notarios deputatos ſtipulatis, confectis,& vt p̄fert,authenticatis,plenā,& indubitatā fidē vbiq; tā in iudicio,q̄ extra adhibere,ac eoſdē ſic intimatos,monitos,& requiſitos eis afficere,& arctari debere volumus,ſtatuimus,& ordinamus.¶ Mādātes ꝓpterea in virtute S.obediētiæ,& indignationis noſtrę, ac ſuſpēſionis à diuinis,quo ad Archiep̄os,& Ep̄os,quoad alios verò inferiores ſub maioris excōmunicationis latæ ſētentiæ pœnis,locorū ordinariis, & aliis quibuſuis perſonis,cuiuſcunq; ſtatus,gradus,ordinis,& conditionis exiſtētibus,& quacūq; ēt dictæ ſedis auctoritate,facultate,ſeu p̄tāte ēt legati de latere, ac Cardinalib. Cardinalatus honore fungentibus,ne ipſos notarios,vt præfertur deputatos,& electos, ſiue eorū aliquē in executione ſupradictorū omniū quouis mō impediāt,ſeu impedire,aut ꝑturbare audeant,vel prēſumāt. Ac decernentes p̄ſentes litteras nullo vnquā t̄pe de ſubreptionis, vel obreptionis,aut nullitatis,ſeu intētionis noſtræ vitio,ſeu defectu,notari, ſeu impugnari,ac ſub q̄buſuis reuocationib. derogationib. & aliis cōtrariis diſpoſitionibꝰ à nobis,vel ſucceſſoribꝰ noſtris emanādis,cōprehēſas,ſed sēper ab illis exceptas exiſtere, & quoties illæ emanabūt,toties in priſtinū ſtatū,& validiſſimū, ēt ſub data p eoſdē magiſtrū Gn̄alē,Prouinciales,& alios ſupra noīatos eligēda,conceſſas,reſtitutas, & plenariè reintegratas exiſtere ¶ Et ſic ꝑ quoſcūq; iudices,& cōmiſſarios quauis authoritate fūgētes,etiā cauſarū Palatii Ap̄ſici auditores,ac S.R.E.Cardinales,ſublata eis, & eorum cuilibet,quauis aliter iudicādi,& interp̄tandi facultate, & authoritate,iudicari,& diffiniri debere,ac irritū inane q̄cq̄d ſecus ſuper his à quoq̄, quauis authoritate, ſciēter, vel ignorāter cōtigerit attētari.¶ Quocirca dilectis filiis Iacobo tit. S.Marię in Coſmedin Præsb. Card. de Sabellis nuncupato noſtro in alma vrbe Vicario,& curię cauſarū Cameræ Ap̄ſicæ Gener. Auditori,ac Cancellariæ Ap̄ſicæ Regēti, nūc, & ꝓ t̄pe exiſtentibus ꝑ p̄ſentes motu ſimili mandamus,quatenus ipſi,vel duo, aut vnus eorū per ſe, vel aliū, ſeu alios p̄ſentes litteras,& in eis cōtenta q̄cunq; vbi,& q̄ñ opus fuerit , ac quoties pro parte magiſtri Gener. Procurat.Prouincialiū,& aliorū prædictorū , ſeu alicuius eorum fuerint requiſiti ſolēniter publicātes,eiſq; in p̄miſſis efficacis defenſionis præſidio aſſiſtētes,faciāt authoritate noſtra illos,& eorū ſingulos,indulto,cōceſsione,volūtate,ſtatuto,ordinatione,mādato, & decreto noſtris hm̄ōi iuxta eorūdem p̄ñtium tenorē pacificè frui,& gaudere.Nō ꝑmittētes eos deſuꝑ per quoſcunq; q̄ūolibet , & rebelles per ſñias,cēſuras,& pœnas eccl̄aſticas,ac alia iuris remedia,appellatione poſtpoſita,cōpeſcendo,ac legitimis ſuper his habēdis ſeruatis proceſſibus,ſñias,cenſuras,& pœnas prędictas,ēt iteratis vicibus aggrauādo,inuocato ēt ad hoc,ſi opus fuerit, auxilio brachii ſecularis.¶ Nō obſtantibus fe.re. Boniſ. Papæ 8.prædeceſſoris noſtri de vna,& concilio gn̄ali de duabus dietis,dū modò quis authoritate p̄ñtiū vltra tres dietas ad iudiciū nō trahat,aliiſq; q̄buſuis conſt̄ōnibus,& ordinationibus ap̄ſicis,nec nō in Prouincialib. & ſynodalibus cōciliis editis gn̄alibus,vel ſpecialibus,conſt̄ōnibus, & ordinationibus , ac ēt iuramēto,cōfirmatione ap̄ſica,vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & cōſuetudinibus,priuilegiis quoque indultis,& litteris ap̄ſicis, ēt dictæ ſedis de latere legatis, nūtiis, locorū ordinariis,& aliis q̄buſuis ꝑſonis in p̄iudiciū p̄miſſorū ꝑ quocūq; Rom. Pont. ēt p̄deceſſores noſtros,ac nos,& ſedē p̄ſatā,tā ſub plūbo, q̄ in forma breuis , & ēt motu,& ſciētia ſimilibus cōceſſis,approbatis,& innouatis. ¶ Quibus omnibus ēt,ſi de illis,eorūq; totis tenoribus,ſpecialis,ſpecifica,exp̄ſſa,& indiuidua, non aūt ꝑ clauſulas gn̄ales idē importātes mētio,ſeu quæuis alia exp̄ſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruāda foret,tenores hm̄ōi,ac ſi de verbo ad verbū,nihil pænitus omiſſo & forma in illis tradita,obſeruata,inſerti forent , p̄ñtibus,pro expreſſis habentes , illis alias in ſuo robore permanſuris,hac vice dūtaxat ſpecialiter,& expreſſè derogamus,cōtrariis quibuſcunq; ¶ Aut aliquibus cōiter,vel diuiſim ab ap̄ſica ſit ſede indultū quod interdici,ſuſpendi,vel excōicari non poſſint per litteras ap̄ſicas nō facientes plenam,& expreſſam,ac de verbo ad verbum,de indulto hm̄ōi mentionē . ¶ Volumus aūt quod transūptis p̄sētiū,manu alicuius notarii publici ſubſcriptis , & ſigillo perſonę in dignitate eccl̄aſtica cōſtitutę munitis,eadē prorſus fides in iudicio,& extra vbiq; locorū adhibeatur,& adhiberi debeat,q̄ lateris ipſis originalibus adhiberetur,ſi exhibitæ forent, vel oſtenſæ . Datum Romæ apud S Petrum ſub annulo Piſcatoris die 21. Martii. 1571. Pont. noſtri anno 6.

IX.

DE ELECTIONE, ET OFFICIO MINISTRI Generali, & aliorum ſuperiorum ordinis Minorum Sancti Franciſci de Obſeruantia cum declaratione quod deſcendentes ex Maumethanorum, vel Iudæorum genere baptizati in ordine, recipi, & ad illius dignitates admitti valeant.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Paſtoralis officij nobis diuinitus iniuncti aſſidua ſolicitudo nos admonet, vt omni cura, ac vigilantia ad ea ſemper intendamus, per quæ omnes perſonæ regulares ſub ſuaui Religionis iugo altiſſimo famulantes, in regularium, ac ſalutarium inſtitutorum obſeruatione non modo conſeruentur, ſed ad alia obſeruanda modis, & rationibus congruentibus admoneantur, & impellantur. Conſiderantes autem quam vberes fructus. Ordo Fratrum Minorum Sancti Franciſci de obſeruantia. qui in humilitate, & patientia potiſſimum fundatus exiſtit, hactenus in agro Domini attulit, & in dies magis cooperante eo, a quo bona cuncta procedunt, afferre non ceſſet, nonnulla ordinanda, & a fratribus prædictis obſeruanda cenſuimus, per quę Deo omnipotente authore, dictus Ordo per noſtrę prouidentiæ miniſterium, felicia in Domino ſuſcipere poſſit incrementa. Motu igitur proprio nou ad alicuius nobis ſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiam, ſed ex certa ſcientia maturaque deliberatione noſtra, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine hac noſtra perpetuo valitura ſanctione ſtatuimus, & ordinamus.

Quod illi fratres eiuſdem Ordinis poſthac in generalem Miniſtrum, & reliquos ſuperiores ſolum eligantur qui regulam ipſius Beati Patris Seraphici bene obſeruare, & qui in choro, victu, & veſtitu, quantum officij neceſſitas conceſſerit, cum alijs ſe conformare ſoleant, ac debeãt, ſuper quo Barchinonenſes conſtitutiones harum ſerie innouamus, omneſque tam ſuperiorum quorumcumque, quàm diffinitorum Cuſtodum, & Diſcretorum electiones, per vota ſecreta fiant, iuxta ſacri Concilij Tridentini decreta, aliter electiones factæ pro tempore nullæ, & penitus irritæ ſint, & inanes, electique pœnas in dictis decretis contentas incurrant, eo ipſo.

Quodque Miniſter generalis, Commiſſarius, ſeu procurator generales. & prouinciales, in eo capitulo quo abſolui debent diffinitores non ſint, neque vocem habeant, ſed ſed ſuaceſſoris electione diſcedant, vt ſi quis eos accuſare velit, libsrè agat.

Quod prouincialium Miniſtrorum electio libere per vota ſecreta, vt ſupra, fiat, ita vt Commiſſarius generalis, vel qui electioni præſederit, ſi formam prædictam tranſgredi, ſeu electo res quo minus liberè eligant, quouis modo impedire conuictus fuerit, officio priuatus exiſtat.

Qui vero in electionibus omnibus, vel ante eas per ſex menſes pro ſe, vel pro alio ſubornauerit, excommunicationis ſententiam ipſo facto incurrat, a qua niſi a Romano Pontifice pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo abſolui non poſſit. ac voce actiua, & paſsiua perpetuo careat, ſubornatus, vel alius, etiam pro quo ſubornatio fiet, qui ſubornantem non detulerit, eandem pœnam incurrere cenſeatur.

Qui autem ad officium obtinendum quorumuis fauorem extra Religionem procurauerit, vltra prædictas pœnas per menſem carceri mancipetur.

Quod officium generalis Miniſtri octo annos duret, Commiſſarij, & Procuratores generali, ac prouincialis quatuor, ipſique ſemel officio functi, ad idem eligi non poſſint, niſi poſt ſexdecim annos, nec Miniſter generalis in Commiſſarium, vel Procuratorem generales, nec Commiſſarios generalis in Miniſtrum, ſeu Procuratorem generales, nec Procurator generalis in Miniſtrum, vel Commiſſarium generales niſi poſt dictos ſexdecim annos, vt munus ſibi iniunctum cum maiori fructu exercere valeant,

Poſſit tamen Miniſter prouincialis in alia prouincia prouincialis eſſe. Et capitulum quod dicitur inter medium, poſt quatuor annos ab electione Generalis celebrari debeat.

Quod Generalis miniſter habeat duos Diſcretos ſecum, vnum ex qualibet familia, quorum conſilio vti debeat in grauioribus, ſintque immediatè ſubditi miniſtro generali, ac in generali, & prouincialibus Capitulis habeant vocem, & præcedant omnes alios tam in loco quàm in voce, niſi illos dumtaxat qui Miniſtri generalis munus obierint. Vnaquæque autem familia ſuum eligat poſt electionem Miniſtri generalis, & diffinitorum. Si moriantur, aut occupentur à nobis ſeu Romano Pontifice pro tempore exiſtente occupatione longa, arbitrio Miniſtri generalis, vel ab ipſo Miniſtro generali legittime priuentur, alium ſeu alios eligat Miniſter generalis præcedente voto Prouincialium eiuſdem familiæ, eorumque officium cum ipſo Miniſtro generali expiret, tametſi in capitulis generalibus officio Diſcretorum huiuſmodi functi vocem habere poſſint.

Quod generalis Miniſter duos ſecretarios habeat, alterum videlicet ex altera familia, quo cum negocia cuiuslibet familiæ expediat, eiſque arbitrio ſuo vti poſſit.

Quod Sacræ Theologiæ lector qui quatuor curſus abſoluerit, actiua, & paſſiua voce vtatur in prouinciali capitulo.

Quod Magiſter generalis, Commiſſarius, Prouinciales, & alij Viſitatores, & domi, foris ita pace, & modeſte in expenſis ſe gerant, vt ſanctę paupertatis memores tam Conuentus releuare quam proximos ædificare procurent.

Qui tamen hoc non ſeruabit, ſi Generalis fuerit, a Diffinitoribus Capituli generalis reliqui à Superioribus condigne puniantur.

Poſtremo quod in Nouitijs recipiendis fiat inquiſitio de moribus, & vita eorum iuxta regulam eiuſdem Beati Franciſci, quæ ait, Diligenter examinent eos de fide catholica, & de Eccleſiaſticis Sacramentis, &c. Et fiat inquiſitio de progenitorum ſuorum defectu, volentes quod ijs, qui ex Maumethanorum, vel Iudeorum genere deſcendunt, cum poſt ſuſceptum ab eis ſacrum baptiſma, Græci, & Iudęi diſtinctio eſſe non debeat, nullatenus defectus generis huiuſmodi quo minus in Ordinem prædictum recipiantur, & ad conſequendas in dicto Ordine dignitates, gradus, & officia religionis, vel cuipiam alteri nocere poſſit, vel debeat, Et quo ad deſcendentes ex hæreticis videlicet conuerſis pariter minimè circa præmiſſa quicquam obſtet. Quoad vero illos qui ex hęreticis damnatis, & non conuerſis, vel quorum ſtatuę combuſtæ fuerunt, originem ducunt, per lineam paternam vſque ad ſecundam generationem, per lineam autem maternam vſque ad primam tantum in pręmiſſis obeſſe decernimus, & idem ſeruetur in fratribus, qui ad ſacros etiam presbyteratus ordines admittuntur.

Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, & quibuſuis dicti ordinis, ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apoſtolicis ordini, & ſuperioribus huiuſmodi per quoſcumque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac etiam nos, & Sedem Apoſtolicam etiam motu, ſcientia, ac poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſque fortioribus, & efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & alijs decretis in genere, vel in ſpecie quomodolibet conceſſis, confirmatis, & ſepius innouatis, etiam ſi de illis eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum mentio habenda foret, eorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter & expreſſe derogamus, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Datum Romę Apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo primo, Pontificatus noſtri Anno ſexto.

Cæ. Glorierius.

Anno a Natiuitate Domini milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimoprimo. Indictione decimatertia, Die verò vltima Menſis Maij, Pontificatus Sanctiſs. in Chriſto Patris & Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno Sexto, Retroſcriptæ literæ Apoſtolicæ lectæ, & publicatæ fuerunt in generali reſcriptorum Fratrum Minorum de Obſeruantia

uantia videlicet miniſtrorum generalis, & prouincialium, ac vocalium congregatione habita in conuentu Sanctæ Mariæ de Aracæli de Vrbe, per me Robertum Fontanum Archiuij Curſ. ſcriptorem Clericum Mutinen. præſentibus Illuſtriſſimo, & Reuerendiſſimo D. Alexandro Card. Cribello Viceprotectore, & R.P.D. Hieronymo Albonoz electo Tucumanen. Epiſcopo teſtibus, &c. In quorum fidem hic me ſubſcripſi.

Robertus Fontanus Archiuij Roma. Curſ. ſcript.

X.

CONCEDITVR FACVLTAS PRÆLATIS Ordinis Prædicatorum abſoluendi ſuos fratres, & Moniales & cum eis diſpenſandi, ſicut Epiſcopi ſuos Clericos, & Laicos abſoluere, & diſpenſare auctoritate etiam per Concilium Tridentinum eis tradita valent.

PIVS V. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Rom. Pont. circumſpecta benignitas, honeſtis petentium votiſque perſonarum ſub religionis iugo altiſſimo famulantium, ſtatum, & ſalubrem directionem reſpiciunt, ad exauditionis gratiam, libenter admitti, & fauoribus proſequitur opportunis. ¶ Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Prior prouincialis Prouinciæ Hiſpaniæ ordinis fratrum Prædicatorum, quòd cum in bulla Cruciatæ Sanctæ, & aliјs priuilegijs, quæ ab Apoſtolica Sede concedi ſolent, detur facultas eligendi confeſſorem Idoneum, ab ordinario approbatum, qui poſſit Chriſtifideles abſoluere à caſibus ordinario reſeruatis, & à quibuſdam etiam per dictæ Sedi reſeruata ſunt. ¶ Religioſi dicti ordinis, ſeu eorum nonnulli etiam his facultatibus vti præſumunt, & illarum prætextu eligunt confeſſorem aliquando, præter eos, qui à ſuis prælatis, pro audiendis eorum confeſſionibus, deputati ſunt, quòd aliquando in ſpeciale eorum vergit detrimentum. Quare prædictus Prior nobis humiliter ſupplicari fecit, quatenus in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur.

¶ Nos igitur huiuſmodi obuiare volentes, ac eundem priorem à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijsque ſententijs, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa, ſi quibus quomodolibet innodatus exiſtit ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum. Harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati talem conceſſionem cruciatæ Sanctæ, & aliorum indultorum particularium, quantum ad prædictum articulum eligendi confeſſorem, & abſoluendi à caſibus reſeruatis, cum fratribus, & ſororibus monialibus, totius ordinis prædicti tam prouinciæ Hiſpaniæ huiuſmodi, quam extra eam vbilibet locum minime habere, nec cenſeri, ſed noſtræ intentionis exiſtere, quòd ijdem fratres, & moniales, quantum ad ſacramenti pœnitentiæ, ſeu confeſſionis adminiſtrationem diſpoſitioni ſuorum prælatorum ſubiecti ſint. Apoſt. auth. tenore præſentium perpetuò declaramus: eidem tamen prælatis, vt in vſu huius poteſtatis, ſe cum ſubditis, benignos, & faciles exhibeant præcipientes, & mandantes. ¶ Et inſuper quia ſacrum œcumenicum Generale Triden. Concil. conceſſit Epiſcopis, vt abſoluere poſſint in foro animæ, ſeu conſcientiæ ab omnibus peccatis, & diſpenſare in irregularitatibus prout ſeſſ. 24. cap. 6. habetur, ne prior conuentualibus, & ſuperiores prælati dicti totius ordinis, tam in dicta prouincia, quam extra eam vbilibet in hac parte deterioris conditionis, quam Clerici, aut ſeculares exiſtant. eiſdem priori conuentuali, & & ſuperioribus prælatis, vt ipſi per ſe ipſos idem omnino poſſint in fratres, & moniales dicti ordinis ſibi ſubditos, quod poſſunt Epiſcopi in Clericos, & laicos ſibi ſubiectos, Tam quo ad abſoluendi, & diſpenſandi huiuſmodi, quam alias qualcumque facultates eidem authoritate, & tenore, etiam perpetuò concedimus, & indulgemus, ac

etiam

etiam declaramus. ¶ Decernentes præſentes litteras perpetuò durare, & valere, & & ſub quibuſuis illarum conſimilium, vel diſſimilium conceſſionum, indulgentiarum, & gratiarum reuocationibus, ſuſpenſionibus, alterationibus, derogationibus, vel alijs contrarijs diſpoſitionibus, etiam per nos, & ſucceſſores noſtros Romanos Pontifices pro tempore exiſtentes, aut Sedem Apoſtolicam, etiam ex quauis cauſa, aut alias quomodolibet canonicè, vel de facto, nunc & pro tempore factis, & faciendis nullatenus comprehenſas, ſed ſemper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, totiens in priſtinum, & validiſſimum ſtatum reſtitutas, & de nouo conceſſas exiſtere, & fore, ac cenſeri, & ſuffragari debere, Irritum quoque, & inane, ſi ſecus ſuper his, à quoquam quauis authoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. ¶ Non obſtantibus præmiſſis, & quibuſuis Apoſtolicis, ac vniuerſalibus, prouincialibus, & ſynodalibus Concilijs editis, ſpecialibus, vel generalibus conſtitutionibus, & ordinationibus.

¶ Necnon quibuſuis etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque, Indultis, & litteris Apoſtolicis, quibuſuis perſonis, ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac alias quomodolibet, conceſſis, & approbatis, & innouatis. ¶ Quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, indiuidua, & expreſſa mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma, ad hoc ſeruanda foret, tenorem ſuum, ac ſi de verbo ad verbū nihil pœnitus ommiſſo, & forma in eis tradita obſeruata inſererentur præſentibus pro ſufficienter expreſſis, habentes illis alias in ſuo robore permanſuris hac vice dumtaxat, ſpecialiter & expreſsè derogamus, cæteriſque contrarijs quibuſcumque, aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim, ab eadem ſit ſede indultum, quòd interdici ſuſpendi, vel excommunicati non poſſint per litteras Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de Indulto huiuſmodi mentionem. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die 21. Iulij 1571. Pontificatus noſtri Anno ſexto.

XI.

PROHIBET CVIVSVIS ORDINIS REGVLARIBVS etiam Mendicantibus Lectoribus, aut in Theologia graduatis poſſe ſecularium confeſſiones audire, niſi ab ordinario præuio examine fuerint approbati.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Romani Pontificis prouidentia circumſpecta nonnumquam geſta per eum rationabilibus, & honeſtis ſuadentibus cauſis moderatur, & commutat in melius prout in domino conſpicit ſalubriter expedire. Nuper ſiquidem quaſdam declarationes, & moderationes circa nonnulla Concilij Tridentini decreta regulares perſonas ordinum Mendicantium eorumque inſtituta concernentia edidimus & promulgauimus: Et quia vti accepimus illarum vigore ſacerdotes regulares prædictorum Ordinum quandoque minus idonei, & inhabiles confeſſionibus ſæcularium audiendis ab eorum ſuperioribus præpoſiti abſque aliqua Epiſcoporum, ſed ſola Magiſtri Ordinis Generalis, aut Prouincialium miniſtrorum approbatione admittuntur. Nos ſuper his pro debito paſtoralis officio prout tenemur ſalubriter prouidere volentes, tenore præſentium hac noſtra conſtitutione perpetua ſancimus, decernimus, & declaramus Concilij Tridentini de approbatione Regularium audiendis confeſſionibus ſæcularium prepoſitorum ab Epiſcopis facienda obſeruari debere, etiam in omnibus Regularibus, quorumuis Ordinum etiam Mendicantium, etiam ſub regulari diſciplina viuentibus, etiam ſi ſint lectores, aut in Theologia etiam de ſuperiorum ſuorum licentia, graduati, vel promoti, vel à ſuis Magiſtris Generalibus, vel Prouincialibus,

Miniſtris

Miniſtris, ſæcularium confeſſionibus audiendis expoſiti. Volumus tamen eos qui ſemel ab Epiſcopo in ciuitate, & diœceſibus ſuis præuio examine approbati fuerint, ab eodem Epiſcopo iterum non examinari. Ab Epiſcopo autem ſucceſſore pro maiori conſcientiæ ſiue quiete examinari de nouo poterunt. Inhibentes quibuſcumque regularibus quorumnis ordinum, etiam Mendicantium, vt præfertur, ne vigore deputationis, & approbationis ab eiſdem Magiſtris, & Miniſtris, prouincialibus, etiam quod illarum occaſione ab Ordinarijs huc vſque tolerati fuerint, abſque ſpeciali in poſterum licentia, & approbatione ab Ordinarijs obtinenda ſæcularium confeſſiones audire præſumant, Decernentes irritum, & inane ſi ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis, ac noſtris literis prædictis, & aliis poſtea quibuſcunque regularibus conceſſis, & forſan extenſis, quas ad ea quæ præſentibus aduerſantur, & contrariantur, pœnitus, & omnino reuocamus, caſſamus, & irritamus, necnon monaſteriorum, & aliorum regularium locorum, ac ordinum quorumcunque, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis, etiam Mari magno, ſeu bulla Aurea, aut alias nuncupatis, quibuſuis monaſterijs, & regularibus locis, ſub quibuſque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis derogatoriarum derogatoriis, alijſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus, & alijs decretis, etiam Motu proprio, & ex certa ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, aut alias quomodolibet conceſſis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis, quibus omnibus, etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſa habenda, aut aliqua exquiſita forma ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, contrarijs quibuſcumque. Vt autem præſentes litteræ ad omnium quorum intereſt notitiam deducantur, nec aliquis earum ignorantiam prætendere, aut contra eas ſe excuſare valeat, dicta auctoritate ſtatuimus & decernimus, vt ipſæmet literæ, vel earum tranſumptum in baſilica Principis Apoſtolorum de Vrbe, ſancti Ioannis Lateranenſis, ac Cancellariæ Apoſtolicæ valuis, ac in acie Campi Floræ per aliquos ex Curſoribus noſtris publicentur, earum exemplo in ſingulis valuis, & acie prædictis affixo, & dimiſſo. Verum quia difficile foret præſentes literas ad ſingula quæque loca in quibus de eis fides facienda erit, deferri, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod earumdem litterarum tranſumptis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Prælati, ſeu perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prorſus fides adhibeatur in iudicio, & extra illud, quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ ſanctionis, decreti, declarationis, inhibitionis, reuocationis, caſſationis, irritationis, ſtatuti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo primo, octauo idus Auguſti Pontificatus noſtri Anno ſexto.

CON-

XII.

CONTRA MONIALES EXEVNTES A CLAVSVRA abſque licentia extra caſus hic expreſſos eadem prohibitio habetur in Concilio Triden. ſeſſ. 25. cap. v.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſcsuorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Decori, & honeſtati omnium ſanctimonialium, quarum Ieſus Chriſtus Dominus noſter ſponſus eſt, vt in puritate, & caſtitate ſuperædificantes, in ipſo fœlicirer inhabirare valeant, conſulentes, ea quæ illarum exiſtimationi detrahere poſſent, decet nos conſulto ſummouere. Sanè periculo, & ſcandalo plena res eſt, ac regulari obſeruantiæ vehementer aduerſatur, ſanctimoniales aliquando parentes, fratres, ſorores, aut alios agnaros, vel cognatos necnon Monaſteria, & alia filiationes nuncupata, etiam eis ſubiecta viſitandi, aut infirmitatis cauſa, alioue prætextu à Monaſteriis, exire, & per ſæcularium perſonarum domus diſcurrere, & vagari, quo veluti colore eximium quoque honeſtatis, & pudicitiæ decus in diſcrimen committunt. Vnde nos malo huic pro noſtro Paſtoralis officii debito ſalubriter occurrere volentes, inhærentes etiam decreto ſacri Concilii Tridentini, de clauſura Monialium diſponenti, ac aliis noſtris literis ſuper huiuſmodi clauſura editis adiicientes, volumus, ſancimus, & ordinamus nulli Abbatiſſarum, Prioriſſarum, aliarumue Monialium, etiam Chartuſiēſium, Ciſtercienſium, Sancti Benedicti, & Mendicantium, & quorumcunque aliorum ordinum, etiam Militiarum, ac ſtatuum, graduum, conditionum, dignitatum, ac præminentiarum exiſtenrium, etiam à Regia, vel Illuſtri proſapia ortarum, de cætero etiam infirmitatis, ſeu aliorum Monaſteriorum, etiam eis ſubiectorum, aut domorum, parentum, aliorumue conſanguineorum viſitandorum, aliaue occaſione, & prætextu, niſi ex cauſa magni incendii, vel infirmitatis lepræ, aut epidimiæ, quæ tamen infirmitas, præter alios ordinum Superiores, quibus cura Monaſteriorum incumberet, etiam per Epiſcopum, ſeu alium loci ordinarium, etiam ſi prædicta Monaſteria ab Epiſcoporum, & ordinariorum iuriſdictione exempta eſſe reperiantur, cognita, & expreſſe in ſcriptis approbata ſit, à Monaſteriis præfatis exire, ſed nec in prędictis caſibus extra illa, niſi ad neceſſarium tempus ſtare licere: Aliter autem, quam, vt præfertur, egredientes, ſeu licentiam exeundi quomodocunque concedentes, necnon comitantes, ac illarum receptatrices perſonas, ſiue laicas, aut ſęculares, vel Eccleſiaſticas conſanguineas, vel non, excommunicationis maioris latę ſententiæ vinculo ſtatim eo ipſo abſque aliqua declaratione ſubiacere, à quo præterquam à Romano Ponrifice, niſi in mortis articulo abſolui nequeant. Et inſuper tam egreſſas, quam præſidentes, & alios Superiores prędictos eis licentiam huiuſmodi concedentes, dignitatibus, officiis, & adminiſtrationibus per eas, & eos, tunc obtentis priuamus, & illas, & illos ad obtenta, & alia in poſterum obtinenda inhabiles, necnon licentias, & facultates, ſeu indulta, & priuilegia exeundi à Monaſteriis, & extra illa ſtandi à nobis, ſeu alio Romano Pontifice prædeceſſore noſtro, ac Sedis Apoſtolicæ Nunciis, & Legatis, etiam de latere, ac maiore pœnitentiario, aut ordinum prædictorum Superioribus, aliiſue perſonis ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis reſtitutiuis, prę ſeruatiuis, mentis atteſtatiuis, etiam nouam gratiam, & datam concedentibus. aliiſque efficacioribus, & efficaciſſimis, ac inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam Motu ptoprio, & ex certa ſcientia, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, etiam Imperatoris, Regum, Ducum, & aliorum Principum, necnon S. R. E. Cardinalium inruitu, & contemplatione, ac inſtantia, vel alias quomodolibet conceſſa (quæ prorſus abolemus) ac literas deſuper confectas, & in poſterum concedendas, & conficiendas nullas, & inualidas, nulliuſque roboris, ac momenti fore, nec illas habentibus, & habituris ſuffragari poſſe, & ita per quoſcunque Iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, ſublata eis, & eorum cuilibet aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iu-

tate iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentati decernimus: Mandantes vniuerſis, & ſingulis Venerabilibus fratribus noſtris, Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, Epiſcopis, & alijs locorum ordinariis in virtute ſanctę obedientię, & ſub obteſtatione diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ, quatenus per ſe, vel alium, ſeu alios præſentes litteras in Ciuitatibus, & diœceſibus propriis quolibet anno publicent, omniaque in illis contenta, necnon prefatum decretum ipſius Concilij, quod incipit Bonifacij VIII. Diligenter, & inuiolabiliter ſub cenſuris Eccleſiaſticis, aliiſque præfatis pœnis, & in eodem decreto contentis, obſeruent, & obſeruari faciant, & procurent, Contradictores quoslibet, & rebelles, ac præmiſſis non parentes, etiam aliis pœnis auctoritate noſtra, appellatione poſtpoſita compeſcendo: Necnon legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggrauando, interdictum Eccleſiaſticum apponendo. Inuocato etiam ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachii ſæcularis. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis contrariis quibuſcunque: Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Aliis Apoſtolicis conſtitutionibus, & iuribus, de huiuſmodi clauſura diſponentibus, nihilominus in ſuo robore duraturis. Cæterum volumus quod præſentium tranſumptis, etiam impreſſis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorſus fides vbique Terrarum, tam in iudicio, quam extra adhibeatur, quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ ſanctionis, ordinationis, priuationis, abolitionis, decreti, mandati, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare preſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo ſexageſimo nono, Kal. Februarij, Pontificatus noſtri anno quinto.

Cæ. Glorierius. H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini Milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo, Indictione decimatertia, die vero vigeſimaſeptima menſis Februarij, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto patris, & Domini Noſtri Domini Pij diuina prouidentia Papę V. Anno eius quinto, retroſcriptę literæ Apoſtolicæ affixæ, & publicatę fuerunt Romæ ad valuas Cancellariæ Apoſtolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris eſt per nos Ioannem Guererum, & Chriſtianum de Monte prælibati S.D.N. Papæ Curſores.

Antonius Clerici Magiſter Curſ.

XIII.

SVB CENSVRIS, POENIS ECCLESIASTICIS Prohibetur quibuſcumque regularibus, & alijs omnibus ne in popularibus concionibus de Glorioſa Dei Genitricis Mariæ Conceptione diſputetur.

Confirmaturq; per Sixtum iiij. Conſtitut. 18. 19. & per decretum Concil. Trident. innouata. ſeſſ. v decreto de peccato originali in fine.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Super ſpeculam Domini, viribus licet exiguis, conſtituti prophetæ ſolicitudinem imitantes, Die, noctuque ad diuerſos Eccleſię ſtatus noſtræ mentis aciem intendimus, ſtudioſe prouidentes, vt communi Domino ab omnibus gradibus fideliter ſeru atur ac illis maxime, quibus dignior à miniſteria diuini Spiritus fauore credita ſunt, inter quos diuini verbi prædicatores adnumerandos eſſe nemo dubitare poterit, qui eorum munus ab ipſo Domino conſecratum, Apoſtolis præcipue iniunctum fuiſſe animaduertet, qui ſi adepto gradu digne fungerentur, euangelizantes pacem, annunciantes bona prædicantes ſalutem, non ſolum vox eorum dulcis, verum & ſpecioſi pedes viderentur, & fraternæ ſalutis vberes fructus referentes, multam fiduciam haberent in die Domini: Verum quod neque ſine animi dolore accepimus, nec referre poſſumus) quidam diuerſorum ordinum Regulares, Clericique ſæculares omiſſis quæ diuinæ maieſta is gloriam, & ſanctiſſimæ Dei genitricis aliorumque diuinorum venerationem, atque fidelium pietatem, promouere poterant quod Apoſtolus in quibuſdam arguit, languent circa quęſtiones, & pugnas verborum, ex quibus oriuntur inuidiæ, & contentiones cæteraque vitiorum monſtra, potiſſimum vero cum de glorioſæ Virginis Mariæ Conceptione ſermo inciderit, tam pertinaciter pro alterutra parte cōtendunt, ac ſi de illis dogmatibus eſſet, quæ corde credere ad iuſtitiam, ore confiteri ad ſalutem neceſſarium eſt. Quibus illud prophetæ conuenire videtur, dicunt, ait Dominus cum ego non ſim locutus, cum S. R. E. omnium Eccleſiarum magiſtra, & doctrix diſciplinæ de ea re hucuſque non definerit, nemo abſque temeritate, præiudicare, vel alterius partis ſententiam damnare poteſt, & quaſi deſint præclariſſima inuentricis gratię merita, quæ nec angelica quidem lingua ſatis digne referri poſſunt, & cum ex illo vberrimo fonte, puteoque aquarum viuentium non poſſint ſaluberrimas haurire aquas, quibus fidelis populus, magna cum vtilitate, atque dulcedine, reficeretur, ad diſſipatas ciſternas occurrunt, ſtultas ſcilicet, & ſine diſciplina quęſtiones, quæ generant lites, quas nec frequens multitudo intelligere, nec viri ſapientes, qui capiunt, vtiliter percipere valeant, præſertim quoniam, vt experimento didicimus ipſorum concionatorum, qui ad quæſtiones huiuſmodi proponendas facilius erumpere ſolent maior numerus materiæ difficultatem prorſus ignorantes neque intelligentes, quæ loquuntur, aut de quibus affirmant, ſimplicium animos, indiſcretæ deuotionis obtentu, vel potius loquacitatis, & oſtentationis effectu, ad tumultus & ſimultates concitant, quos tumultuantes atque diſſidentes componere, ſedareque potius oportebat. Cumque paruulis in Chriſto lac infundere prouectis ſolidum cibum apponere deberent, dum in huiuſmodi controuerſiis interminatis verſantur, omnibus vbera proferunt arentia, quod non abſque maledictionis nota legimus in propheta. Nos igitur qui prædeceſſorum noſtrorum ſaluberrima decreta pro viribus ſalua eſſe cupimus, potiſſimum illa quæ a ſacroſancta ſynodo Tridentina denuo ſunt confirmata, liberam cuique facultatem relinquentes opinandi huius controuerſiæ quamlibet partem prout, vel magis pium, vel magis probabilem eſſe iudicauerit. Prædictorum igitur, concionatorum, aliorumque contentioni, atque temeritati populorumque ſcandalis occurrere ſtudentes. Motu proprio,

non

non ad alicuius nobisſuper hoc oblatæ petitionis inſtantiã, ſed ex certa noſtra ſcientia ac de apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, ſtatutum fe. re. Sixti IV. predeceſſoris noſtri, ſuper ea re, quod a præfata ſynodo innouatum eſt (illud preſentibus, ac ſi de verbo ad verbum eſſet inſertum, pro plene & ſufficienter expreſſo, & inſerto habentes) apoſtolica auctoritate tenore preſentium, confirmamus, & approbamus, Atque vt deinceps efficacius a cunctis obſeruetur perpetuo ſtatuimus, & ordinamus, ac per apoſtolica ſcripta mandamus, quatenus nemo cuiuſcunque ordinis, gradus, conditionis, vel dignitatis exiſtat, in popularibus concionibus, vel vbicunque promiſcua virorum, & mulierum multitudo conuenire ſolet, de huius controuerſię alterutra parte diſputare rationibus, vel doctorum auctoritate aſſerendo propriam ſententiam, & contrariam refellendo, aut impugnando, vel de hac ipſa quæſtione, cuiuſuis pietatis, aut neceſſitatis prætextu vulgari ſermone ſcribere, vel dictare præſumant. Qui contrafecerit ſuſpenſionis pœnam à diuinis abſque noua declaratione ipſo facto incurrat ſi modo fuerit in ſacris cõſtitutus, & quocunque præterea gradu, ſiue dignitate, vel adminiſtratione fungatur, illis omnibus ſit ipſo iure priuatus, & ad eadem, vel ſimilia munera obtinenda, vel obeunda perpetuæ inhabilitatis cenſuræ ipſo etiam facto ſit obnoxius, ſuper quibus niſi à Romano Pontifice pro tempore exiſtente diſpenſari, ſiue abſolui non poſſit. Et nihilominus aliis pœnis, ſi opus fuerit à proprio Prælato pro delicti menſura infligendis ſubiiciatur, prout ſubiicimus. Cæterum quamdiu per Apoſtolicam Sedem, altera pars diffinita non fuerit, oppoſitaque ſententia condemnata liceat viris doctis, in publicis Academiæ diſputationibus, ſiue generalium, aut Prouincialium Capitulorum, vel vbi alias interſunt, qui rem capere poſſunt, nec ſcandali vlla ſubeſt occaſio, de illa quæſtione differere, & argumentis vtramlibet partem, vel aſſerere, vel impugnare, dum tamen neutra, veluti erronea prædicetur, ſeruenturque illa omnia, quę à dicto Syxto prædeceſſore noſtro ſtatuta ſunt, quorum ſingula, vt præfertur, etiam quantum ad alias pœnas, duximus innouanda, & innouamus per præſentes. Vt autem hæc noſtra conſtitutio, & præmiſſa omnia, ad eorum omnium, quorum intereſt, notitiam commodius peruenire poſſint, in virtute ſanctæ obedientiæ, & ſub pœna ſuſpenſionis ab ingreſſu Eccleſiæ, etiam eo ipſo incurrenda, ſi in his, quæ mandamus exequendis ſe negligentes, exhibuerint, pręcipimus, & mandamus, omnibus, & ſingulis locorum ordinariis, ac eorundem Vicariis ſuffraganeis, & officialibus quibuſcunque, & aliis ſingulis ad quos quomodolibet ſpectat, & pertinet, quatenus huiuſmodi noſtram conſtitutionem ſingulis ſuæ diœceſis, vel diſtrictus Prædicatoribus, & aliis quibus expedire iudicauerint opportune inſinuent, & publicent, ac inſinuari, & publicari faciant Et ne quis in poſterum quoquomodo ignorantiam de præmiſſis poſſit prætendere, aut ſe contra præmiſſa, valeat excuſare, Volumus, & ſimiliter eadem auctoritate decernimus, & mandamus, quod pręſentes literæ per aliquos ex noſtris Curſoribus in Baſilicarum Sancti Ioannis Lateranenſis, ac Principis Apoſtolorum, & Cancellariæ Apoſtolicæ valuis, ac in acie Campi Floræ de Vrbe de more publicentur, & affigantur, & illis inde amotis remaneant in eiſdem locis earundem exempla affixa, quæ publicatio, & affixio ita omnes, ad quos ſpectat afficiat, & arctet, ac ſi illis perſonaliter intimatæ fuiſſent. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus, ac quibuſuis indultis, & literis Apoſtolicis, quibuſuis perſonis, etiam quantumcunque qualificatis, & in quacunque etiam Cardinalatus, Patriarchali, Archiepiſcopali, Epiſcopali, & quauis alia dignitate, & honore conſtitutis, etiam quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari nequeant quomodolibet conceſſis, quæ eis contra pręmiſſa in aliquo ſuffragari non poſſe decernimus cæteriſque contrariis quibuſcunque. Volumus inſuper, & decernimus, quod præſentes vim perpetuæ, & irrefragabilis conſtitutionis obtineant, & quod illarum tranſumptis, etiam impreſſis manu alicuius Notarij ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prorſus fides adhibeatur quæ præſentibus literis adhiberetur, ſi oſtenſæ, vel exhibitæ forent, Regula Cancellariæ noſtrę Apoſtolicæ quacunque in contrarium diſponente, non obſtante. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ confirmationis, approbationis, ſtatuti, ordinationis, mandati, ſubiectionis, innouationis, præcepti, voluntatis, & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.

Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo prid Kal. Decembris, Pontificatus noſtri anno quinto.
Cæ. Glorierius. H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini noſtri Ieſu Chriſti, Milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo, Indictione decimatertia, die vero ſeptima menſis Decembris, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto patris, & Domini Noſtri Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno quinto, retroſcriptæ literæ Apoſtolicę affixæ, & publicatæ fuerunt in Baſilicarum Sancti Ioannis Lateranenſis, & Principis Apoſtolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apoſtolicæ valuis & acie Campi Florę, dimiſſis illarum copiis affixis per nos Ioannem Andream Panizzam, & Petrum Aloyſium Gaytam, prælibati S.D.N. Papę Curſores.
Camillus Cherubinus Magiſter Curſorum.

GREGORIVS XIII.

Hugo Boncompagnus, ex Patria, & genere nobilis Patre Chriſtoro Bononienſi Patricio natus ob eximiam eius vtriuſque iuris ſcientiam, ac in rebus gerendis prudentiam Pio iiij. Summo Pontifici admodum charus Prænestinæ Eccleſiæ præficitur, & Paulo poſt inter purpureatos electus, mortuo deinde Pio V. Summus Pontifex 4. idus Maij Anno 1572. Romę coronatur. Religionis Catholicæ ſtudioſiſsimus fuit, noui orbis inſulis per ſocietatis IESV Patres conuertendis, & inſtituendis magnam diligentiam inſumpſit, Fœſtum Sanctæ Annæ Glorioſiſsimæ Virginis MARIÆ Matris ſingulis annis die 26. Iulij in Kalendario Romano aliarumq; Eccleſiarum deſcribi, & per totius orbis Eccleſias dupplici officio celebrari mandauit.

I.

Prohibetur Fratribus Minoribus de obſeruantia appellatio a ſententijs, & correctione ſuorum Prælatorum, & recurſus ad tribunalia ſecularia.

Idem ſtatuit Iulius II. conſt. 6. & Leo X. conſt. x. ac etiam per ſacram Regularium congregationem declaratum fuit vt in fine conſtit. Sixti V.

GREGORIVS Papa XIII. Ad futuram rei memoriam. ¶ Quoniã noſtro Paſtorali potiſsimũ incumbit officio, vt ea, quæ auſu temerario ab Eccleſiaſticis preſertim regularibus perſonis plerumque attentantur, quantũ nobis ex alto cõceditur, opportunis remediis compeſcamus, & remoueamus.

mus. Idcirco cum referente dilecto filio fratre Chriſtophoro de Capite fontium Fratrum minorum de obſeruantia ordinis S. Franciſci Generali Miniſtro, non ſine animi noſtri moleſtia, nuper intellexerimus nonnunqnam quoſdam Religioſos, & Religioſas ordinis ſui huiuſmodi, Dei timore poſtpoſito, & ſuę profeſſionis immemores, vt in eorum malefactis, & inobedientia ſe diutius confoueant ab iis, quę per Prelatos eiuſdem Ordinis, etiam Guardianos, ſiue Prouinciales, vel Commiſſarios ab ipſo Generali Miniſtro pro tempore deputatos acta ſunt, & decreta, ad Tribunalia ſæcularia appellare, & ad ea temere confugere. Auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium præcipimus, & inhibemus ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna, à qua non niſi à nobis, ſeu Romano Pontifice pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo abſolui poſſint, necnon priuationis perpetuæ officiorum per eos obtentorum, & inhabilitatis ad illa, & alia quæcunque dicti ordinis officia exercenda, ac vocis, tam actiue, quam paſſiue eo ipſo incurrendis pœnis, ne quis Prouincialis, aut alius cuiuſcũque dignitatis, ſtatus, gradus, & conditionis ordinis huiuſmodi Religioſus, aut Religioſa ad Ipſa Tribunalia ſæcularia quouis prætextu, aut quæſito colore, vt præfertur, appellare, vel illa propterea quoquo modo adire audeant, vel præſumant, ſed ſi à Prælatis ſuis grauari pretendent, ad Generalem Miniſtrum ipſius ordinis, ſeu illius Protectorem, aut Viceprotectorem in Romana Curia, vel ad nos, ſiue Romanum Pontificem ſucceſſorem noſtrum, ſupremum in Eccleſia Dei Iudicem, ſicut antiquitus ſemper conſuetum fuit, recurſum habeant, vnde illis breui manu Iuſtitia miniſtrabitur. Declarantes nihilominus non modo eoſundem Religioſos, & Religioſas contrafacientes in dictas pœnas incidere, verumetiam eorum quomodolibet directe, vel indirecte fautores, & cõſultores, illas quoque incurrere. Præterea ſub pœnis prædictis prohibemus, ne quis Prouincialis, aut Guardianis, vel cuiuſcunque alterius gradus Religioſus, aut Religioſa eiuſdem ordinis ab ipſo Miniſtro generali miſſis pro viſitandis Prouinciis, Commiſſariis reſiſtere, nec eis ſe opponere, aut cõtradicere, ſeu ſe rebellem exhibere, ipſos quacunqne de cauſa, vel quæſito colore non recipiendo, audeat, neque debeat. Volentes eundem Miniſtrum generalem quotieſcunque ſibi expedire videbitur, quos voluerit Commiſſarios ad quaſcunque ſui ordinis vtriuſque familiæ Prouincias quibuſuis conſuetudinibus, ac ſtatutis per quaslibet perſonas in contrarium factis, non obſtan. libere mittere poſſe. Inſuper, quia, vt etiam accepimus, aliquando nonnulli Miniſtri ex viſitatis Prouinciis, per Commiſſarios ad hoc ab ipſo Generali Miniſtro deputatos, quæ à dictis Commiſſariis recte, & ſalubriter ordinata, & geſta fuerunt, reſcindere, mutare, aut contemnere ſolent, ſub omnibus, & ſingulis pœnis ſupradictis expreſſe prohibemus, ne quiſquam ab eiſdem Commiſſariis facta, & ordinata, mutare, alterare, aut peruertere ſine expreſſa licentia, & permiſſione ipſius Miniſtri generalis, qui ſolus ea mutare valeat, vllo modo præſumant. Decernentes irritum, & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac quibuſuis etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium quomodolibet conceſſis, & confirmatis, quibus omnibus eorum tenores præſentibus, ac fide verbo ad verbum inſererentur pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ad effectum præſentium ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcunque. Datum Romæ apud S. Petrum, &c. die octaua Aprilis, milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo quinto Pontificatus noſtri anno tertio.

REVO-

II

REVOCATIO QVARVMCVMQVE LICENTIARVM ingrediendi Monaſteria, & loca Monialium, & virorum cuiuſcumque ordinis, & prohibitio vtendi licentijs conceſsis pro caſibus neceſſarijs niſi in ipſis neceſsitatibus vrgentibus.

Aliam reuocationem fecit Pius V. conſt. iiij.

GREGORIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad futuram rei memoriam. ¶ Vbi Gratiæ & indulta ab hac Sede conceſſa, ſucceſſu temporis incommodum afferre noſcuntur, expedit illa ſalubri præſidentis conſilio ſubmoueri. Proinde Sanctimonialium quieti, & tranquillitati conſulere, ac omnia quæ illas a ſpiritualium rerum cogitatione, & exercitio auocant, impedimenta tollere periculaque, & ſcandala ab eis remouere cupientes, auctoritate præſentium reuocamus, & abolemus omnes & quaſcunque licentias, ac facultates ingrediendi Monaſteria, Domos, & loca Monialium, ac etiam virorum quorumuis Ordinum quibuſuis etiam Comitiſſis, Marchioniſſis, Duciſſis, & aliis cuiuſcunque ſtatus & conditionis mulieribus, ac etiam omnes, & quaſcunque licentias ingrediendi mònaſteria, Domos, & loca ipſarum Sanctimonialium, quibuſcunque viris etiam eiuſdem ſtatus & dignitatis tam a prædeceſſoribus noſtris, quam etiam a nobis, & ſedis Apoſtolicæ Legatis, aut aliis ex quibuſuis quantumcunque vrgentibus cauſis ſub quibuſcunque tenoribus, & etiam derogatoriarum derogatoriis, reuocatorum reſtitutoriis, aliiſque efficacioribus clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis etiam motu proprio & ex certa ſcientia, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, atque ad Imperatoris, Regum, Reginarum, aliorumue Principum contemplationem, vel ſupplicationem conceſſas, confirmatas, ac etiam iteratis vicibus renouatas. Caſſamuſque & annullamus literas deſuper confectas & proceſſus habitos per eaſdem. Inhibentes eiſdem qui illas obtinuerunt, ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda, ſuper qua a nemine niſi a Romano Pôtifice (præterquam in mortis articulo) abſolutionis beneficium poſſit impertiri, ne ipſarum licentiarum prætextu Monaſteria huiuſmodi quouis modo ingredi audeant. Abbatiſſis vero necnon Abbatibus, Conuentibus, ac aliis Monaſteriorum vtriuſque ſexus ſuperioribus, & perſonis quocunque nomine vocentur, diſtincte præcipimus ſub eadem excommunicationis pœna, necnon priuationis dignitatum, beneficiorum, & officiorum ſuorum, ac inhabilitatis ad illa & alia in poſterum obtinenda ne in Monaſteria, Domos, & loca ſua quempiam prætextu huiuſmodi licentiarum & facultatum ingredi faciat, vel permittat. Quin etiam ſub eiſdem pœnis ipſo facto incurrendis prohibemus atque interdicimus omnibus & quibuſcunque perſonis Eccleſiaſticis & ſæcularibus, ac etiam ordinum quorumcunque etiam Mendicantium regularibus, ne prætextu licentiarum ab Epiſcopis, vel Superioribus, quibus illas concedendi in caſibus neceſſariis tantum ex decreto Concilii Tridentini tribuitur ne Monaſteria ipſa Monialium pro libito, ſed neceſſitatibus vrgentibus dumtaxat, ingredi, neue Moniales ſub eiſdem pœnis illos aliter admittere præſumant. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, Monaſteriorumque & ordinum prædictorum iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque, exemptionibus, & indultis Apoſtolicis illis eorumque ſuperioribus prædictis, ac alijs quibuſcumque per quoſcumque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, & dictam Sedem ſub quibuſque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis conceſſis, & confirmatis, ac etiam iteratis vicibus innouatis, quibus omnibus, eorum tenores, perinde ac ſi de verbo ad verbum inſererentur præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſsè derogamus

gamus, cæteriſque. Quoniam autem difficilè eſſet præſentes ad omnia loca perferri, volumus earum exemplis etiam impreſſis manu notarij publici, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eandem fidem in iudicio, & extra illud vbique locorum adhiberi, quæ adhiberetur præſentibus, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam noſtræ reuocationis, abolitionis, caſſationis, annullationis, inhibitionis, præcepti, prohibitionis, interdicti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo quinto, idibus Iunij, Pontificatus noſtri Anno Quarto.

M. Datarius　　　　Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

Regiſtrata Apud Cæſarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini milleſimo quingenteſimo ſeptuageſimo quinto, Indictione tertia, die vero vigeſimo quarto menſis Iunij, Pontificatus autem Sanctiſs. in Chriſto patris & D. N. D. Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. Anno quarto, Retroſcriptę litterę Apoſtolicæ publicatæ affixæ fuerunt in valuis Eccleſiæ Sancti Ioannis Lateranen. ac Baſilicę Principis Apoſtolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apoſtolicæ ac acie Campi Floræ, per nos Scipionem de Octauianis, & Ioan. Andream Panizzam Apoſt. Curſores.

Io. Frelles Magiſter Curſorum.

III.

INDVLGENTIÆ CONFRATERNITATIS nominis Dei, & iuramentorum.

GREGORIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Alias per felicis recordationis Pium Papam quartum prædeceſſorem noſtrum accepto quod in Burgenſi, & pluribus alijs Hiſpaniarum Ciuitatibus, & alijs locis vna ſaluberrima Confraternitas ſub vocabulo Sanctiſsimi Nomini Dei inſtituta erat, cuius Confratrum partes potiſſimum eſſet diligenter cauere, ne ipſi, vel alijs coram eis aliquo modo, niſi ob cauſam grauiſſimam iurarent, & contrafacientes modeſte admonerent, quodque ipſi Confraternitati plurimi Chriſtifideles ſe conſcribi fecerant, quorum opera, & ſtudio, blaſphemię, periuria, & alias illicita iuramenta prohibeantur, dictus prædeceſſor omnibus, & ſingulis Confraternitatis vbiuis Terrarum pro tempore diffuſæ, vtriuſque ſexus Confratribus in illa pro tempore deſcriptis, qui verè pœnitentes, & confeſſi die feſto Circuncisionis Domini Noſtri Ieſu Chriſti, annis ſingulis Sacratiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſuſciperent, & ſolemnitati per ipſam Confraternitatem dicto die feſto, vbiuis locorum pro tempore celebrari ſolitę in toto, vel in parte intereſſent, quoties id agerent, toties pro quolibet die feſto, huiuſmodi plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſsionem conceſſit: illius vero dictę Confraternitatis Confratribus qui qualibet prima die Dominica cuiuſque menſis totius anni ad Miſſam, quam ipſi Confratres audire tenerentur audiendam conuenirent, quotieſcumque id agerent, decem annos, Qui vero temere iurantem, aut alias diuinum nomen blaſphemantem, modeſte, & charitatiue admonerent pro quolibet vice centum dies, & cuicunque Prædicatori verbi Dei, ſæculari, vel cuiuſuis ordinis regulari, qui Chriſtifideles, vt a iuramentorum abuſibus cauerent, & hanc dictæ Confraternitatis regulam amplecterentur, hortatus foret decem annos de eis iniunctis pœnitentijs, miſericorditer in Domino relaxauit, Necnon ipſis Confratribus, vt dicto die Circunciſionis quoſcumque ſibi beneuiſos, & idoneos Præsbyteros ſeculares, vel cuiuſuis ordinis regulares per ordinarium loci approbandos in ſuos poſſent eligere Confeſſores, qui

con-

confeſſionibus eorum diligenter auditis, eos, & eorum quemlibet ab omni, & quacunque excommunicationis, etiam maioris, & alijs ſententijs, cenſuris, & pœnis a iure, vel ab homine, aut mixtim, quauis occaſione, vel cauſa ſatis, (ſaluo tamen iure tertij) necnon omnibus peccatis, criminibus, exceſſibus, & delictis, quantumcumq; grauibus, & enormibus, etiam locorum ordinarijs, & Sedi Apoſtolicæ reſeruatis (præterquam in Bulla die Cœnæ Domini legi conſueta contentis) abſoluere, ac vota quæcumque Hieroſolimitano viſitationis liminum Beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli prædictorum de Vrbe, ac Iacobi in Compoſtella, necnon Caſtitatis, & Religionis, votis dumtaxat exceptis, in alia pietatis opera commutari valerent conceſſit. Præterea eiuſdem Confeſſoribus, & Ipſis Confratribus iuramenta quælibet ſine alterius præiuditio relaxare. Necnon eidem Confraternitati, illiuſque Confratribus, ac Eccleſijs, Capellis, & Altaribus eiuſdem vbilibet conſtitutis, quod quocumque tempore cuiuſuis interdicti, & ceſſationis à diuinis, videlicet dicto die feſto Circuncisionis à primis veſperis vſque ad occaſum ſolis eiuſdem diei incluſiuè Veſperæ, Miſſæ, aliaque diuina officia, in Eccleſijs, Altaribus, & Capellis prædictis, ſolemniter, & publicè celebrari, qualibet verò prima die Dominica cuiuslibet menſis prædicti Confratres priuatam eorum Miſſam ex eiuſdem Confraternitatis inſtituto celebrari ſolitam celebrari facere, illiſque intereſſe, ac ſemel in menſe Dominicum corpus ſumere, & quoties aliquem ſeu aliquos ex ipſis Confratribus quocunque tempore interdicti, ſeu ceſſationis à diuinis huiuſmodi mori contigeret, dummodo cauſa non dediſſet interdicto, eorum cadauera, cum moderata pompa ſepelliri liberè, & licitè valerent, & interim interdicta, & ceſſationes à diuinis huiuſmodi quecumque eſſent ad effectum præmiſſum omnino ſuſpenderentur, & ſuſpenſa eſſe cenſerentur, indulſit, Et deinde piæ memoriæ Pius Papa V. etiam prædeceſſor noſter, quod in Ciuitatibus oppidis, & locis totius Orbis Chriſtiani, in quibus forent Eccl. Ord. Præd. dumtaxat dicta Societas, ſeu Confraternitas erigi poſſit, nec deinceps noua Societas, ſeu Confraternitas huiuſmodi inſtitueretur in Ciuitatibus, oppidis, & locis, in quibus non foret, dicti ordinis domus, aut in finitimis Eccleſiis abſque licentia Prioris Prouincialis, ſeu Conuentualis dicti ordinis, in cuius diſtrictu ſita foret Eccleſia, in qua dicta Confraternitas eſſet, vel foret erigenda, quod ſi ſecus factum fuiſſet. Confratres taliter admiſſi, dictæ Confraternitatis indulgentias non conſequerentur, nec fauoribus, aut priuilegiis gauderent, quæ Confratribus legitimè aſcriptis, per Sedem Apoſtolicam concederentur. Motu proprio ſtatuit. & ordinauit, prout in diuerſis literis dictorum prædeceſſorum deſuper confectis plenius continetur; Quare pro parte dictorum filiorum Confratrum Confraternitatis Sanctiſſimi Nomini Dei in Eccleſia Beatæ MARIAE ſuper Mineruam de Vrbe canonicæ inſtitutę, nobis fuit humiliter ſupplicatum, quatenus litteris prædictis, robur Apoſtolicæ confirmationis adiicere, aliaſque in præmiſſis opportune prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur dictos Confratres à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdictis, aliiſque Eccleſiaſticis, cenſuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt ad effectum preſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes. Necnon tenores dictarum litterarum præſentibus pro expreſsis habentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, literis prædictis, ac omnibus, & ſingulis in eis contentis Apoſtolica auctoritate tenore pręſentium, ex certa noſtra ſcientia robur Apoſtolicæ confirmationis adijcimus, illiſque approbamus & confirmamus. Vt autem Chriſtifideles; eo libentius dictam Confraternitatem ingrediantur, quo exinde dono cœleſtis gratiæ conſpexerint ſe vberrius eſſe effectus. De omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius auctoritate confiſi, omnibus, & ſingulis vtriuſque ſexus Chriſtifidelibus, qui vere pœnitentes, & confeſſi, ac ſacra Communione refecti, dictam Confraternitatem ingredientur, in die primi illorum ingreſſus, ac in mortis articulo plenariam omnium, & ſingulorum peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium elargimur. Non obſtantibus quibuſuis conſtitutionibus, & ordinarionibus Apoſtolicis, ac omnibus illis, quę in dictis litteris expreſſum eſt non obſtare, cæteriſque contrarijs quibuſcumque, Çæterum quia difficile foret præſentes literas ad ſingula quæque loca vbi neceſſe fuerit deferre, volumus quòd illarum tranſumptis

ſumptis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prorſus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.
Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die nona Iulij. 1580.
Pontificatus noſtri anno nono.

Sequitur translatio celebrationis Miſſæ a prima, ad ſecundam Dominicam menſis. Et conceſſio indulgentiarum pro Confratribus inter eſſentibus proceſſioni.

Ad perpetuam rei memoriam aliàs fel. rec. Pius Papa IIII. prædeceſſor noſter, vt Confraternitas Nominis Dei nuncupata in maiori ſemper reuerentia haberetur, & Chriſtifideles illam libentius ingrederentur, plurimis ſpiritualium gratiarum donis inſigniuit, & inter cætera omnibus, & ſingulis dictę Confraternitatis vbiuis locorum tūc, & pro tempore diffuſę vtriuſque ſexus Confratribus in illa tunc, & pro tempore deſcriptis, qui qualibet prima die Dominica cuiuſcunque menſis totius anni in perpetuum ad Miſſam quam ipſi Confratres audire tenentur audiendam conuenirent, quotieſcunque id agerent, decem annos de iniunctis eis pœnitentiis in forma Eccleſiæ conſueta miſericorditer in Domino relaxauit, prout in eiuſdem Pij prædeceſſoris literis plenius continetur. Cum autem ſicut accepimus, maior pars Ciuitatum, & oppidorum Dominica prima menſis ob ſolemnitatem Roſarij impedita ſit, Nos huic incommodo prouidere volentes, dictæ Miſſæ celebrationem ex prima in ſecūdam, vel aliam, quoties in dicta ſecunda legitimum aliquod ad fuerit impedimentum, cuiuslibet menſis Dominicam, Apoſtolica auctoritate tenore præſentium vna cum relaxatione pœnitentiarum, vt præfertur, perpetuo transferimus, ac translatam eſſe decernimus. Præterea omnibus, & ſingulis Confratribus pręfatis, qui proceſſioni ſolenni per eos ſemel in menſe celebrandæ vere pęnitentes, & confeſſi, ac Sanctiſſima Communione refecti deuote interfuerint, & ibi pro pace inter Chriſtianos Principes conſeruanda, ac hæreſum extirpatione, Sanctęque Matris Eccleſiæ exaltatione plas ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino perpetuo concedimus, & elargimur. Contrariis non obſtantibus quibuſcunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris, die v. Septembris. 1580. Pontificatus noſtri anno nono.

IIII.

PROHIBITVR PRÆLATIS ET ALIIS MONASTERIORUM Monialium curam habentibus extra caſus neceſſarios illorum ingreſſus.

Similem prohibitionem fecit Gregorius IX. conſt. v.

GREGORIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad futuram rei memoriam. ¶ Dubiis, quæ emergunt, declarationis remedium expedit adhibere. Cum igitur ſuper eo quod optima primum ratione Concilium ſanxit Tridentinum, deinde in conſtitutione fel. rec. Pij Papæ V. prædeceſſoris noſtri nonis Iulij Pontificatus ſui anno tertio, atque item noſtra idibus Iunij Pontificatus noſtri anno quarto editis, fuit prouiſum, ne cui in poſterum, niſi in caſibus neceſſariis ſepta monaſteriorum monialium ingrediendi concederetur licentia, à nonnullis dubitatum fuiſſe ſciamus circa perſonas, quæ alterius ad id licentia non indiget, ſed ſui auctoritate officij nituntur, an liceat eis pro libito ſuæ volnntatis huiuſmodi ſepta ingredi, vel potius ſeruare debeant ipſi quoque regulam à Concilio præſcriptam. Nos omnem hæſitationis materiam tollere, & viam ſcandalis præcidere, ac ſancti-

monialium quieti conſulere volentes, harum tenore auctoritate Apoſtolica declaramus Prælatos omnes tam ſeculares quàm regulares, quibus cura, & regimen monaſteriorum Monialium quouis modo incumbit, facultate ſibi ex officio attributa ingrediendi monaſteria prædicta ita demum vti poſſe, ſi id faciant in caſibus neceſſarijs, & à paucis, ijſque ſenioribus, ac religioſis perſonis comitati. Quocirca vniuerſos, & ſingulos Epiſcopali, ſeu maiori, ac etiam Cardinalatus dignitate prędittos, necnon quorumuis ordinum Abbates, Priores, Miniſtros, & alios, quoſcumque Superiores regulares ſerio monemus, vt facultate huiuſmodi, qui eam habent, præterquam in caſibus, vt præfertur, neceſſarijs neutiquam vtantur. Quod ſi contrafecerint, eadem auctoritate Apoſtolica ſtatuimus, atque decernimus, qui Pontificalis dignitatis fuerint, eos pro prima vice, qua contrafecerint, ingreſſu Eccleſiæ interdictos, pro ſecunda à munere Pontificali, & a diuinis ſuſpenſos, ac deinceps ipſo facto abſque alia declaratione excommunicatos exiſtere, regulares vero omni officio, ac miniſterio priuatos excommunicationi ſimiliter ſubiacere. Non obſtantibus Apoſtolicis; ac in generalibus, & Prouincialibus Concilijs editis generalibus, vel ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis quibuſuis Eccleſijs earumve Prælatis, aut Ordinibus in genere, vel in ſpecie ſub quibuſcumque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijſque fortioribus, efficacioribus, & inſolitis clauſulis, necnon irritantibus decretis quouis modo conceſſis, approbatis, & innouatis, etiam ſi illis caueretur expreſſe, quod nemo interdici, ſuſpendi, vel excommunicari poſſet per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam de indulto huiuſmodi mentionem, quibus, eorumque totis tenoribus, perinde ac ſi de verbo ad verbum inſererentur præſentibus, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcunque. Quoniam vero difficile eſſet præſentes ad ſingula loca perferri, volumus, earũ exemplis, et impreſſis, manuque Notarij publici, ac ſigillo perſonæ in dignitate eccleſiaſtica cõſtitutæ munitis quæ haberetur ipſis præſentibus, ſi eſſet exhibitę vel oſtenſæ. Dat. Romæ, apud S. Petrum ſub annulo Piſcatoris die 23. Decembr. 1581. Pontificatus noſtri, Anno decimo. Cæ. Glor.

Anno à Natiuitate Domini 1582. indictione vndecima, Die vero Sabbati trigeſima Menſis Decembris, Pontificatus S.D.N. Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. Anno decimo, Retroſcriptæ literæ in forma breuis publicatę & affixę fuerunt in acie Cãpi Floræ, vt moris eſt, per me Scipionem de Octauianis Apoſtolicum Curſorem.

V.

QVOD ABBATISSÆ ET ALIÆ MONASTEriorum Monialium præfecta, in Italia conſiſtentium ad triennium tantummodo eligantur.

Similem declarationem fecit Nicolaus V. conſt. iij.

GREGORIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Expoſcit debitum Paſtoralis officij quod diſponẽte Domino gerimus, vt ad ea ſollicitè intendamus, per quæ Monaſteria & alia religioſa loca, pręſertim Deo dicatarum Sanctimonialium, ſecundum regularis diſciplinæ normam regantur, & gubernentur. Perpendentes igitur varia, & multiplicia damna, quibus plerunque afficiuntur Monaſteria Monialium, quæ per Abbatiſſas, vel alias Præfectas perpetuas reguntur, è contra vero Abbatiſſas, & alias Præfectas triennales, ſcientes ſe lapſo triennio ſuæ adminiſtrationis rationem eſſe reddituras, ac ſperantes de bene geſtis laudem promereri, pœnam verò, ſi malę geſſerint, metuẽtes, maiori ſtudio, ac diligentia regimẽ, & adminiſtrationẽ Monaſteriorũ ſibi cõmiſſorũ gerere. His, & alijs rationabilibus cauſis adducti, hac noſtra perpetuo valitura cõſtitutione ſtatuimus, & ordinamus, quod de cætero pperpetuis futuris tẽporibus in omnibus, & ſingulis Monaſteriis Monialiũ S. Bened. Ciſtercien. Carthuſien. & aliorũ quorũcunq; ordinũ in vniuerſa Italia, & præſertim in vtriuſq; Siciliæ Regnis conſiſtentibus, quæ nunc per Abbatiſſas, vel alias Præfectas perpetuas reguntur & gubernantur, cum primum Abbatiſſæ, aut aliæ Præfectæ huiuſmodi regimini, & adminiſtrationi ipſorum Monaſteriorum ceſſerint, etiam apud Sedem Apoſtolicam, vel deceſſerint, eorum Abbatiſſatus, ſeu

Præfecturas

Præfecturas vacare contigerit, Abbatiſſæ, aut alia Præfectæ non amplius perpetuæ ſeu ad vitam (quarum nomen, ac titulum, ex nunc prout ex tunc Apoſtolica auctoritate ex certa noſtra ſcientia, deque Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, tenore præſentium perpetuo extinguimus, & abolemus) ſed triennalis tantum à Conuentu vniuſcuiuſque Monaſterij, & alias iuxta decreta ſacri Concilij Tridentini, & regularia ſuorum Ordinum inſtituta eligantur, & præficiantur, quæ poſtmodum elapſo triennio, ſuis officiis perfunctæ, præeſſe deſinant, omnique prorſus careant auctoritate, ac à regimine, & administratione Monaſterij per triennium à die finitæ adminiſtrationis inchoandum abſtineant, quo elapſo, ſeruata eadem forma Concilij Tridentini, iterum & pluries eligi poſſint. Diſtrictius inhibentes omnibus, & ſingulis dictorum Monaſteriorum Conuentibus, Superioribus, & perſonis, aliquam Abbatiſſam, aut aliam Præfectam perpetuam, ſeu ad vitam, ſed triennalem tantum eligere, & præficere vllo modo audeant, vel præſumant. Quod ſi ſecus à quoquam quauis auctoritate fuerit attentatum; Electionem, & Pręfectionem huiuſmodi, ac omnia, & ſingula, quæ inde ſequentur, irrita, nulla, & inania, nulliuſque roboris, vel momenti fore: Sicque per quoſcunque Iudices ordinarios, & delegatos quauis auctoritate fungentes, etiam cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ac Sanctę Romanæ Eccleſiæ Cardinales, Sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quauis cauſa, & inſtantia iudicari, & diffiniri debere decernimus. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac dictorum Monaſteriorum, & ordinum iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque indultis, & literis Apoſtolicis eiſdem Monaſteriis, eorumque Superioribus, & perſonis ſub quibuſcunque tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis clauſulis, & decretis in genere, vel in ſpecie, ac alias in contrarium quomodolibet conceſſis, confirmatis, & innouatis, Quibus omnibus, & ſingulis eorum tenores, ac ſi ad verbum inſererentur præſentibus, pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcunque. Cęterum quia difficile foret præſentes noſtras ad ſingula quæque loca, vbi neceſſarium fuerit, deferre, volumus quod illarum tranſumptis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ pręſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitę, vel oſtenſæ. Datum Romę, apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die prima Ianuarii 1583. Pontificatus noſtri Anno vndecimo.

Cæ. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini milleſimo quingenteſimo octuageſimo tertio, Indictione Vndecima, die vero Quarta, menſis Ianuarii, Pontificatus Sanctiſſimi Domini Noſtri Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. Anno vndecimo, Retroſcriptæ literæ affixæ, & publicatę fuerunt in acie Campi Floræ, dimiſſa earum copia auſcultata, & collationata cum dictis literis in valuis eiuſdem aciei affixa per me Ioannem Freile, Curſ. Sanctiſſimi Domini Noſtri Papæ.

VI.

FACVLTAS PRIORI GENERALI FRATRVM & Monialium ordinis Eremitarum S. Auguſtini alienandi ipſius ordinis bona immobilia tribuitur.

Eandem facultatem conceſsit Leo X. conſt. 14. & Clemens VII. conſt. 3.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Dum ad vberes ſalutiferoſque fructus, quos benedicente Domino ſacer dilectorum filiorum Fratrum Eremitarum S. Auguſtini ordo in vinea Domini protulit, & in dies proferre non ceſſat debitum reſpectum habemus, ac planè agnoſcimus,

mus, quòd ij tamquam huius Sedis ſpeciales filij tam verbum Dei per Vrbes, & Regiones diſſeminando, quàm vbique varia charitatis opera adimplendo, Nos in huius Paſtoralis officij onere coadiuuare non ceſſant, facere nullo modo poſſumus quin eos ſpeciali quadam huius ſedis beneuolentia proſequentes, ea ſibi fauorabiliter concedamus, per quę eorum indemnitati, Monaſteriorumque ſuorum vtilitati valeat ſalubriter prouideri. ¶ Exponi ſanè nobis nuper fecerunt iidem Fratres Eremitæ, quod ſæpenumero accidit, vt pro aliqua vrgenti neceſſitate, vel vtilitate Monaſteriorum, Domorum & locorum dicti ordinis, tam virorum, quàm mulierum, illorum bona locare, alienare, permutare, vel in emphiteoſim ſeu liuellum dare expediret, ac quandoque cõtingit, vt conditio ſemel oblata, ſi prætermittatur maximã afferat iacturam, prręterquam quod difficile admodum exiſtit pro ſingulis minimis commutationibus, & aliis contractibus ad ſedem præfatam recurrere, ac id non ſine ipſius ordinis in paupertate fundati inquietudine eſſe poteſt. Quare iidem Fratres Eremitę nobis humiliter ſupplicari fecerunt, vt in præmiſſis opportune prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. ¶ Nos fel. rec. Sixti iiij. & Leonis x. ac aliorum Roman. Pontificum prædeceſſorum noſtrorum veſtigiis inhærere volentes, ipſoſque Fratres Eremitas, & eorum quemlibet, a quibuſuis ex excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis a iure, vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, eiſdem fratribus Eremitis, vt ex nunc de cætero perpetuis futuris temporibus Fratres, & Moniales dicti totius ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, omnium, & quorumcunque Monaſteriorum, Domorum, & locorum eiuſdem ordinis vbilibet nunc, & pro tempore conſiſtentium liberè & licitè poſſint, & valeant quæcunque bona ſtabilia, & immobilia, ſeu quaſi ſtabilia cuiuſcunque qualitatis, & quantitatis, & valoris, & in quocumque loco exiſtentia eorundem Monaſteriorum, Domorum, & locorum vendere, alienare, & permutare, & etiam in emphiteoſim, ſeu ad liuellum, etiam ad longum tempus concedere, & pro pretio, affictu, pactis, modis, & formis hinc inde conueniendis licentiam, & facultatem Apoſtolica auctoritate tenore præſẽtium concedimus. ¶ Prouiſo tamen quod fiant pro commoditate, vel vtilitate ipſorum Monaſteriorum, Domorum, & locorum, & quod conſenſus duarum partium ex tribus partibus Fratrum, vel Monialium, illius Monaſterij, Domus, vel loci, cuius dicta bona erunt, accedat, & interueniat, & quoad conceſſionem in emphiteoſim, dummodo illa non fiat vltra duas generationes, vel nominationes, abſque alia à nobis, vel ſucceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus pro tempore exiſtentibus, aut Sede Apoſtolica, vel illius de latere legatis, ſeu Nuntiis, aut etiam locorum ordinariis petenda, vel obtinenda licentia, ſeu confirmatione. ¶ Ita tamen quod loco conſenſus Sedis Apoſtolicæ dilectus filius Prior Generalis dicti ordinis nunc, & pro tempore exiſtens, & diligẽter examinata, & euidenter vtili comprobata habeat, prout ſibi ex nunc perpetuò concedimus poteſtatem ratificandi huiuſmodi locationem, conceſſionem, venditionem, & alienationem, ac contractus. ¶ Sicque vbi talis ordo non fuerit ſeruatus, locatio, conceſſio, venditio, & alienatio, ac contractus aliter facti, nulli & inualidi, nulliuſque roboris, ac momenti exiſtant, & donec præfatus Prior generalis modo præfato non ratificauerit, poſſeſſio remaneat & remanere intelligatur penes ipſos Fratres, ſeu Moniales dicti Monaſterii, ſeu Domus, aut loci ſic locantis, & alienantis, ac ita in præmiſſis ſic perpetuò declaramus, & decernimus. ¶ Et nihilominus ex nunc pro ut ex tunc, & è contra, poſtquàm locationes, conceſſiones, venditiones, & alienationes, ac contractus. ſeruatis ſupra narratis pro tempore facti, & per dictum Priorem generalem ratificati fuerint, vt præfertur, ſeu conſenſus eiuſdem Prioris generalis interuenerit, eaſdem locationes, conceſſiones, venditiones, alienationes, & contractus, ac inde ſecuta quæcũque. ¶ Nec non inſtrumenta, & ſcripturas deſuper pro tempore confecta approbamus, & confirmamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere debere ſtatuimus, omneſque, & ſingulos tam iuris quam facti defectus, ſi quis forſan interuenerint, in eiſdem quomodolibet ſupplemus. ¶ Decernentes quoad vtilitatem ſeu commoditatem Monaſteriorum, Domorum, & locorum præfatorum aſſertioni duarum partium ex tribus partibus Fratrum, vel Monialium illius loci, cuius bona erunt, poſtquam ratificatio facta

fuerit,

fuerit, illaſque & illa, nec non præſentes, & in eis contenta validas, & efficaces, ac valida, & efficacia perpetuò fore, necnon ab omnibus obſeruari debere, ipſoſque, & cum eis contrahentes præfatos, ſuper præmiſſis, & inde ſecutis quibuſcunque per quoſcunque quauis auctoritate quomodolibet moleſtari, vel impediri non poſſe; necnon irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. ¶ Quo circa Venerabilibus Fratribus noſtris Ioanni Epiſcopo Albanenſi, Cardinali de Montepolitiano nuncupato Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtin. Protectori, & Alexandro Patriarchæ Alexandrino Curiæ Cauſarum, Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori, ac Bartholomeo Epiſcopo Amerinenſis Cancellariæ Apoſtolicæ Regenti, nunc, & pro tempore exiſtentibus per præſentes committimus, & mandamus. Quatenus ipſi vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, præſentes literas, & in eis contenta quæcunque vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem Fratrum Eremitarum, vel Monialium, aut alicuius eorum ſuper his fuerint requiſiti, ſolemniter publicantes, eiſque, & eorum cuilibet in præmiſſis, efficacis defenſionis præſidio aſſiſtentes, faciant eaſdem præſentes, & in eis contenta quæcunque ab omnibus, quos illa concernunt integre, & inuiolabiliter obſeruari. Non permittentes eos, aut eorum aliquem deſuper contra earundem præſentium tenorem quomodolibet indebitè moleſtari; Contra dictores quoslibet, & rebelles per ſententias, cenſuras, & pœnas eccleſiaſticas: aliaque opportuna iuris: & facti remedia (appellatione poſtpoſita) compeſcendo legitimiſque ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, ſententias, cenſuras, & pœnas ipſas, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis. ¶ Non obſtantibus fel. rec. Bonifacij Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri de vna, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodò vltra tres dietas quis vigore præſentium ad iudicium non trahatur, & aliis conſtitutionibus, & ordinationibus apoſtolicis; ¶ Necnon quibuſuis etiam iuramento, confirmatione apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, Priuilegiis quoque indultis, & literis apoſtolicis quibuſuis, ſub quibuſcunque, tenoribus, & formis, ac cum quibuſuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in ſpecie, etiam Motu proprio, ac alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus conceſſis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, & ſingulis, etiam ſi de illis, ac totis eorum tenoribus ſpecialis, ſpecifica, indiuidua, & expreſſa mentio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda eſſet, tenores huiuſmodi ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat, ſpecialiter, & expreſſe derogamus, cæteriſque contrariis quibuſcunque, ſeu ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ad de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem.

Dat. Romę, apud Sanctum Marcum, ſub Annulo Piſcatoris, Die V. Septembris. 1572.
Pontificatus Noſtri anno primo.

F. de Torres. A. Stephanellus.

VII.

CONFIRMATIO, ET INNOVATIO PRIVILEgiorum fratrum minorum & Monialium Sancti Franciſci de obſeruantia.

Eandem confirmationem fecit Sixtus V. conſt. 6.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Ex benigna Sedis Apoſtolicæ prouiſione prouenire dignum eſt, vt perſonæ Deo deuotæ ſub regulari caſtimonia Domino militantes pia deuotione proficiant, vnde Romanus Pontifex quandoque per prędeceſſores ſuos pro religionis conſeruatione, & augmento, ac perſonarum earundem quiete, & commodo conceſſa approbat, & innouat, ac approbata & innouata Apoſtolica auctoritate communit. Sane pro parte dilecti filij Chriſtophori de Capite Fontium moderni Generalis miniſtri ordinis Fratrum Minorum de obſeruantia nobis nuper expoſitum fuit, quod cum inter operarios, qui ad excolendam vineam Domini Sabaoth Dei gratia ordo ipſe fratrum minorum magnos probitatis, & doctrinæ, ac animarum ſalutis fructus ſemper olim attulerit, & quotidie afferre conetur; & exinde pro ſuis ſanctis ſtudiis, honeſtiſque laboribus, proque ſalute animarum, ab Apoſtolica Sede, cuius continue pacem, & dignitatem ordo idem ſortiter tutatus eſt, tam ſpiritualia quàm temporalia ſubſidia, ornamentaque acceperit, & accipiat, quibus & ſua ſancta officia, ac vitam ſuam regularem facilius, atque magis expeditè tranſigere poſſint, & cæteræ religioſæ perſonę, ordineſque alij exemplo ipſorum promptiores, alacrioreſque ad ſua officia perſoluendam reddantur, cumque etiam ex ipſius ſedis prouiſione, ac benigna dignatione prouenire dignoſcatur, vt Romanus Pontifex quandoque prædeceſſorum ſuorum Romanorum Pontificum geſta innouet, ac Apoſtolica auctoritate innouata, & reſtaurata muniat, & fulciat, & in priſtinum ſtatum reponat, ac reducat, necnon propterea nonnulli Romani Pontifices prædeceſſores noſtri nonnullas gratias, conceſſiones, indulgentias, peccatorum remiſſiones, abſolutiones etiam plenarias, libertates, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, ac omnia & ſingula priuilegia, & indulta tam ſpiritualia, quàm temporalia, etiam per ſolam ſignaturam, aut per oracula viuæ vocis tam pro foro conſcientiæ, quàm foro fori tam prædictis fratrum minorum, quàm Sanctæ Claræ, ac tertio de pœnitentia nuncupato ordinibus, illorumque ſuperioribus fratribus, monialibus, & ſororibus, ac vtriuſque ſexus perſonis, & Monaſteriis, Domibus, Eccleſiis, & locis quibuſcunque dictorum ordinum nunc, & pro tempore exiſtentibus in genere vel in ſpecie, etiam per modum communicationis ſiue extenſionis priuilegiorum inter ſe, ac etiam cum aliis quibuſcunque ordinibus mendicantibus, & non mendicantibus conceſſerunt, aut iam conceſſa confirmarunt, & approbarunt: prout in ſingulis conceſſionibus, & literis eorundem prædeceſſorum deſuper confectis plenius dicitur contineri, Cùm autem, ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, illa quæ ſæpius apoſtolica auctoritate præſata munita exiſtunt, maiorem obtineant roboris firmitatem, dictuſque Chriſtophorus Miniſter Generalis cupiat priuilegia, facultates, conceſſiones, indulta, diſpenſationes, & ſingulas alias gratias huiuſmodi etiam per nos approbari, innouari, & confirmari, pro parte eiuſdem Chriſtophori nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt eiſdem priuilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, fauoribus, conſeruatoriis, declarationibus, facultatibus diſpenſationibus, gratiis, conceſſionibus, indulgentiis, & indultis pro illorum obſeruantia noſtræ approbationis robur adiicere, aliaſque in pręmiſſis opportunæ prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui omnium votis præſertim illis, quibus ſub ſuauis religionis iugo diuinis laudibus, & Chriſtianæ religionis augumento incumbentium perſonarum tranquillitati, & commoditati conſulitur, libenter annuimus, eaque fauoribus proſequimur

quimur

quimur opportunis, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, præmiſſa ac omnia, & ſingula alia priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, conſeruatorias declarationes, facultates, diſpenſationes, gratias, conceſſiones, indulgentias, & indulta ſpiritualia, & temporalia etiam per modum communicationis & extenſionis inter ſe, & cum aliis ordinibus mendicantibus, & non mendicantibus, eidem fratrum Minorum regularis obſeruantiæ, ac Sanctæ Claræ, & de pœnitentia tertio ordinibus etiam in congregatione ſub trium votorum ſubſtantialium profeſſione, & eorundem ſuperiorum ordinis minorum regularis obſeruantiæ huiuſmodi obedientia degentibus, ipſorumque Superiorum fratribus, monialibus, ſororibus ac vtriuſque ſexus etiam ſingularibus perſonis, necnon monaſteriis, Domibus, Eccleſiis, & locis quibuſcunque in genere, & in ſpecie, etiam per ſolam ſignaturam, etiam viuæ vocis oraculo, vt præfertur, aut alias tam præfatos, ac quoſcunque alios Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem prædictam, quàm Imperatores, Reges, & alios Principes ſub quacunque forma, & expreſſione verborum conceſſa, ac etiam iteratis vicibus approbata, necnon cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, decretis, & declarationibus ſingulas deſuper confectas literas, & in eis contènta, & inde ſecuta quæcunque illorum omnium tenores, & formas datas effectus, & decreta in illis appoſita ac ſi de verbo ad verbum inſererentur præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes dicta auctoritate Apoſtolica tenore pręſentium ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, quatenus ſint in vſu, & ſacris canonibus & decretis ſacri Concilij Tridentini non aduerſentur, approbamus, & confirmamus, & innouamus. perpetuamque roboris firmitatem obtínere & firmiter obſeruari, nec non ordinibus fratrum minorum regularis obſeruantiæ, & Sanctæ Claræ, ac tertio de Pœnitentia nuncupato etiam in congregatione ſub obedientia fratrum minorum de obſeruantia huiuſmodi degentibus Superioribus, fratribus monialibus etiam tertiariis nuncupatis, Sororibus, Perſonis, Monaſteriis, Domibus, Eccleſiis, & locis præfatis, etiam per modum communicationis, & extenſionis huiuſmodi ſuffragari, illiſque frui, vti, & gaudere quando & quoties opus fuerit & poſſe, & debere in iudicio & extra, ac etiam in foro conſcientiæ in omnibus, & per omnia; périnde ac ſi ſpecialiter & expreſſe eiſdem fratrum minorum, ac Sanctæ Claræ, & tertio de pœnitentia nuncupato ordinibus conceſſa fuiſſent, decernimus, ſupplentes omnes & ſingulos iuris, & facti, ac ſolemnitatum etiam de iuris neceſſitate, aut alias quomodolibet requiſitarum forſan omiſſarum & alios quoſcunque defectus, ſi qui forſan interuenerint in eiſdem. Quocirca venerabilibus fratribus Corduben. & Laodicen. Epiſcopis, ac dilecto filio Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori per eaſdem præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium ſeu alios faciant auctoritate noſtra pręſentes literas, & in eis contenta quæcumque plenum eorum effectum ſortiri, illiſque omnes quos concernunt, pacifice frui, & gaudere. Non permittentes quemquam deſuper per quoſcumque quomodolibet indebitè moleſtari, contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quaſcumque, de quibus eis videbitur, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, ac alia opportuna iuris remedia; appellatione poſtpoſita compeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſsibus, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc ſi opus fuerit auxilio brachij ſecularis. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, Super Cathedram, Bonifacij, & Dudum Viennen Concilij, ac Clementinæ, Religioſi, de priuilegiis, & Dudum de ſepulturis, ac etiam ex frequentibus de ſententijs excommunicationis, ac extrauagante, Ad conditorem Ioannis vigeſimi ſecundi, cum aliis conſtitutionibus eandem prędictę extrauagantis materiam tangentibus, ſeu concernentibus, ac regulis cancellariæ Apoſtolicæ editis, & in futurum edendis, ac piæ memorię Bonifacii Papæ Octaui etiã prędeceſſoris noſtri de vna, & in concilio generalis de duabus editis, dummodo non vltra tres dietas aliquis, pręſentium vigore ad iudicium extrahatur, aliiſque Apoſtolicis conſtitutionibus, ac prouincialibus, capitularibus, generalibus, & ſpecialibus conſtitutionibus, & ordinationibus etiam in vltimo generali Lateranen concilio celebrato aliiſque conciliis editis, necnon ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis; priuilegiis quoque, indultis, & literis Apoſtolicis, etiam in forma breuis per Leonem decimum, Clementem ſeptimum, Paulum tertium, Iulium etiam tertium, Paulum Quartũ, Pium etiam Quartum

prædictos, ac etiam Pium Quintum, & quoſcunque alios Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac etiam nos, & Sedem eandem, etiam Motu proprio, ac ſcientia & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac cum quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, etiam priuilegiorum eorundem reuocatiuis, reſtrictiuis, reſeruatiuis, exceptiuis, reſtitutiuis, declaratiuis, mentis atteſtatiuis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis quomodolibet etiam pluries conceſſis, confirmatis, & innouatis: Quibus omnibus, etiam ſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, etiam quod in eis caueatur expreſſe, quod illis nullatenus, aut nonniſi ſub certis modo, & forma derogari poſſit, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita, obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes, illis etiam in ſuo robore permanſuris, hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſſe derogamus: Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per literas Apoſtolicas, non facientes plenam & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem, cæteriſque contrariis quibuſcunque. Verum quia difficile foret præſentes literas ad ſingula quæque loca, in quibus fortè opus eſſet, deferri volumus, & pariter Apoſtolica auctoritate decernimus, quod illarum tranſumptis manu Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonę in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, ſeu curiæ Eccleſiaſticæ munitis, eadem prorſus fides in iudicio & extra illud adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub annulo Piſcatoris, die 21. Martij 1575. Pontificatus noſtri anno tertio.

Cæſ. Glorierius.

VIII.

DECLARATIO CIRCA PRÆCEDENTIAM fratrum Mendicantium & confraternitatum laicorum in proceſsionibus ſeruandam.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Expoſcit Paſtoralis officij munus, cui diſponente Domino præſidemus, vt ad ea ſollicite intendamus, per quę diſcordiarum, & litium, ac controuerſiarum quarumlibet præſertim inter perſonas eccleſiaſticas materia tollatur. Sane nobis nuper innotuit, quod in multis ciuitatibus & diœceſibus diuerſarum mundi partium nonnullę lites, cauſę, & controuerſiæ, inter fratres Mēdicantes, aliæ etiam ſimiles lites, & controuerſiæ inter confratres Confraternitatum Chriſtifidelium ſuper præcedentia, vel iure præcedendi, ortæ iam ſint, & oriri facile poſſint. Nos conſiderantes lites, cauſas, & controuerſias huiuſmodi in Eccleſia præſertim inter religioſas perſonas, quæ relictis mundi vanitatibus famulatum, & votum ſuum in humilitatis ſpiritu Domino & Deo noſtro, qui ſe pro nobis vſque adeo humiliauit, vt formam ſerui acciperet, exhibere, & perſoluere profitentur, non modicam illi præclaræ, Deoque præcipue dilectæ virtuti, quę eſt humilitas, labem infundere, populoque ſcandalum generare, ac propterea illas omni ratione ſubmouendas, publicęque religionis tranquillitati, ac miniſtrorum eccleſiaſticorum reconciliationi, & mutuæ dilectioni quàm primum conſulendum eſſe rati, ac ſupremam huic negocio manum apponere volentes, necnon cauſas, lites, ſeu controuerſias huiuſmodi vbilibet & coram quibuſuis Iudicibus motas, & in quibuſuis inſtantiis indeciſas pendentes ab eiſdem Iudicibus harum ſerię ad nos aduocantes, illaſque penitus extinguentes, eiſdemque Fratribus Mendicantibus, ac confratribus ſuper præmiſſis perpetuum ſilentium imponentes, De nobis attributæ poteſtatis plenitudine volumus, & apoſtolica auctoritate decernimus, quod quicſique

ex dictis

ex dictis Fratribus mendicantibus inter ſe de præcedentia huiuſmodi contendentibus, aut Confratribus Confraternitatum prędictarum inter quos lites & cauſæ pręmiſſorum occaſione ortę iam ſint, ſeu oriri contigerit in futurum, qui in quaſi poſſeſſione Præcedentiæ, ac iuris pręcedendi ſunt, ij, (quibuſcunque reclamationibus, proteſtationibus, appellationibus, & aliis ſubterfugiis prorſus remotis, & ceſſantibus, & poſtpoſitis) in proceſſionibus tam publicis, quàm priuatis præcedere debeant: Quando vero non probetur, aut non conſtet de quaſi poſſeſſione Præcedentiæ huiuſmodi, inter fratres quidem Mendicantes, ij qui antiquiores in loco controuerſiæ, Inter Confratres verò inter ſe litigantes ij, qui prius ſaccis vſi ſunt; in proceſſionibus tam publicis, quàm priuatis præcedere debeant. Ita vt ſi contigerit noua monaſteria, aut domus alicuius Ordinis Mendicantium, in loco, in quo alterius Ordinis ex dictis Mēdicantibus Monaſteria, aut domus prius erecta & inſtituta ſint, ille ordo, qui prius Monaſterium, ſeu domum in loco habuerit præcedat. Præterea quia inter prædictos Ordines plerunque alia in Proceſſionibus, & alia in Conciliis generalibus, & aliis actibus publicis ſiue priuatis, ratio circa modum præcedendi ſeruatur, nolumus per præſentes prærogatiuis dictorum Ordinum, quoad pręcedentias huiuſmodi quæ propriis ordinibus, pręterquam in proceſſionibus prædictis debentur, aut fratribus Capucinis nuncupatis, qui in proceſsionibus publicis ſub Conuentualium ſancti Franciſci, aut Minorum de obſeruantia Fratrum nuncupatorum, Cruce, vt ſolent, incedere poſſint, aliquod pręiudicium generari, Sicque per quoſcunque Iudices, & commiſſarios etiam Sanctæ Romanę Eccleſiæ Cardinales, ſublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, ac quicquid ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus apoſtolicis; necnon eccleſiarum; monaſteriorum, ordinum, congregationum, domorum, ac confraternitatum quorumcunque etiam iuramento, confirmatione apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque indultis, & literis apoſtolicis illis, eorumque ſuperioribus & perſonis, ſub quibuſcunque tenoribus & formis, ac cum quibuſuis derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibuſque, & aliis decretis in genere vel in ſpecie etiam motu proprio, aut alias quomodolibet conceſſis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis: Quibus omnibus (illorum tenores præſentibus pro ſufficienter expreſſis habentes, illis alias in ſuo robore permanſuris hac vice dumtaxat ſpecialiter & expreſſe derogamus) cæteriſque contrariis quibuſcunque. Volumus autem vt præſentium tranſumptis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonę in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis eadem prorſus fides tam in Iudicio quàm extra adhibeatur, quæ præſentibus literis adhiberetur, ſi forent exhibitæ vel oſtenſę.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die xv. Iulij 1583. Pontificatus noſtri anno duodecimo.

Cæ. Glorierius.

Annò à Natiuitate Domini milleſimo quingenteſimo octuageſimo tertio, indictione vndecima, Die vero Dominica decima ſeptima Menſis Iunij, Pontificatus vero Sanctiſſimi in Chriſto patris, & Domini Noſtri Domini Gregorij diuina prouidentia Papæ XIII. Anno Duodecimo: Retroſcriptæ literę Apoſtolicę in forma breuis expeditæ, affixæ & publicatæ fuerunt in acie Campi Floræ, vt moris eſt, per nos Petrum Guerram, & Melchiorem Riccium eiuſdem Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ Curſores.

IX.

SVPER RECEPTIONE DESCENDENTIVM EX genere Iudæorum, & Saracenorum, eorundemque ad ordines ſacros, & ad dignitates & officia ordinis admiſſione.

Similem declarationem fecit Pius V. quam habes in fine ſuæ conſtitutionis 1 x.

GRegorius Papa XIII. Ad perpet. rei mem. Muneris noſtri eſſe putamus, ſedulò, ac diligenter omnia curare, quæ Religionum conſeruationi, earumq; profeſſorum quieti, ac tranquillitati conferant, illamq; in primis curam ſuſcipere, vt iis, quæ materiam ſcandali præbere poſſunt, quamprimùm via præcludatur. Cum itaque, ſicut nuper accepimus, ſtatutis in capitulo Generalis Ordinis Minimorum S. Franciſci de Paula æditis, caueatur, vt nullus de genere Iudæorum, aut Mahumetanorũ in eum Ordinem recipiatur: ac vt nouitius, tam ad habitũ, quã ad profeſſionẽ admittẽdus interrogetur à prelato, an ex huiuſmodi genere deſcendat, qui ſi negatiuè reſponderit, recipiatur, premiſſa etiã prius proteſtatione, quòd quotieſcunq; poſtea inuẽtũ fuerit, eum ex tali genere originẽ ducere, profeſſio ab eo facta erit nulla ex parte Religionis: quod non mediocrẽ dicti Ordinis tranquillitati, & multis, qui ex huiuſmodi genere originem ducunt, perturbationẽ attulit. Nos, qui deſideranter in votis gerimus, vt præfatus Ordo noſtris proſperetur tẽporibus, & materia ſcandali pœnitus ſucciſa, radicituſq; euulſa longius propellatur, poſt quam preſatorũ, qui ex genere Iudæorũ, & Mahumetanorũ originẽ trahunt, & ſcientes, vel ignorantes ſe ex huiuſmodi genere oriundos eſſe, profeſſionẽ in dicto Ordine emiſerũt ſtatui; & quieti nuper cum de eorum profeſſionis validitate, & ſtatu conſulti eſſemus, viuę vocis oraculo ſufficienter ſatis, ſuperq; prouidimus: attendentes leges, & ſtatuta non ideo debere fieri, vt per ea ſcandala gignantur, & publica præſertim animarum tranquillitas perturbetur, aut cõmoueatur, ſed potius ad ea tollenda, & ipsã cõmuniem quietẽ augendã, ac propterea ſtatuta prædicta, quò ad ea tantũ in quibus præsẽtibus noſtris literis aduerſantur, Apoſtolica auctoritate tenore præſentiũ abrogantes, & abolentes, & ex nunc in poſterum nullius roboris, vel momenti fore decernentes; Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia volumus, ſtatuimus, & ordinamus, vt de cætero in Nouitiis recipiendis ad Ordinẽ preſatum S. Franciſci de Paula fiat inquiſitio de moribus, & vita eorum, & de progenitorum ſuorũ defectu. Volentes, quòd iis, qui ex Iudęorum, vel Mahumetanorum genere deſcendunt, cùm poſt ſuſceptum ab eis Baptiſma Græci, & Iudæi diſtinctio eſſe non debeat, nullatenus defectus generis hmôi, quominus in Ordinem prædictum recipiantur, & ad conſequendas in dicto Ordine dignitates, gradus, & officia religionis nocere poſſit, vel debeat. Quantũ verò attinet ad filios, & deſcendentes hereticorum, præcipimus, vt fil is. & deſcendentibus taliũ conuerſorum, & Eccleſiæ vnitati reſtitutorũ pariter minimè circa præmiſſa quicquã obſtet. Quo verò ad illos, qui ex Iudæis, ex eo quod poſt baptiſma ab eis ſuſceptũ iterũ à fide catholica receſſerint, per ſententiã in foro Eccleſiaſtico latã dãnatis Mahumetanis, itẽ, & hæreticis ſimiliter dãnatis viuis, vel defunctis, vel quorũ oſſa, vel ſtatuæ cõbuſtæ ſunt, originẽ ducunt, per lineam paternã, vel maternã vſq; ad quartã generationẽ incluſiue, in Ordinẽ ipsũ recipi, & admitti nõ poſſe. Et idem in iis profeſſoribus eiuſdẽ Ordinis, qui ad ſacros etiam presbyteratus ordines admittuntur, ſeruari decernimus. Non obſtantibus conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac priuatis, & quibuſuis aliis dicti Ordinis in generalibus, vel prouincialibus capitulis ẽditis tàm generaliter de vniuerſo ordine, quã ſpecialiter de ſingulis eiuſdẽ Ordinis domibus, vel conuentibus, ſeu Monaſteriis diſponentibus iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, cæteriſq; contrariis quibuſcũque. Volumus autẽ, vt præſentiũ transũptis etiam impreſſis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem fides vbique adhibeatur, quæ ipſis originalibus adhiberetur ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ. Datum Romæ apud S. Marcum ſub Annulo Piſcatoris, die primo Auguſti 1583. Pont. Noſtri anno 12.

Cæ. Glor.

LITERAE

X.

LITERÆ AVDITORIS CAMERÆ APOSTOlicæ in exequutionem literarum Apoſtolicarum & priuilegiorum a Pio V. ordinibus Mendicantium conceſsionibus ſub Gregorio XIII. emanatæ.

HIERONYMVS Matthæus Prothonotarius Apoſtol. Sanctiſs. D.N. Papæ eiuſque camerarij, & curiæ cauſarum cameræ apoſtolicæ generalis auditor Romanæque curiæ iudex ordinarius, ſententiarum quoque & cenſurarum in eadem Romana curia & extra eam latarum, ac litterarum apoſtolicarum quarumcumque vniuerſalis, & merus exequutor, ab eodem ſanctiſſimo Domino noſtro Papa ſpecialirer deputatus.

Vniuerſis & ſingulis Dominis Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Decanis, Archidiaconis, ſcolaſticis cantoribus, theſaurariis ſacriſtis, ac tam cathedralium quam collegiatarum Canonicis parrochialiumque eccleſiarum Rectoribus, eorundem locatenentibus plebanis, viceplebanis, capellanis, curatis, & non curatis, ceteriſque presbiteris, clericis, notariis, tabellionibus publicis, quibuſcumque per quaſcumque mundi partes, & diœceſes in executione præſentium declarandarum, & ſpecificandarum vbilibet conſtitutis, illique vel illis, ad quem, vel ad quos preſentes noſtræ literæ peruenerint, ſeu præſentabuntur, ſalutem in domino, & noſtris huiuſmodi, immo verius apoſtolicis firmiter obedire mandatis.

Noueritis, quod nuper fuit nobis prò parte, & ad inſtantiam procuratorum Reuerendiſſimorum Patrum Dominorum ſuperiorum generalium, & prouincialiũ, ac priorum ſeu guardianorum, & aliorum fratrum ordinum fratrum mendicantium, & ſingulorum eorum in domibus, ſeu monaſteriis dictorum ordinum, & cuiuslibet eorum extra almam vrbem commorantium principalium, maxima cum querela reuerenter expoſitum, quod licet iuxta plura, & diuerſa priuilegia, indulta, & conceſſiones apoſtolica auctoritate tam per ſanctiſſimum Dominum noſtrum Gregorium diuina prouidentia Papam decimum tertium, quam fel. rec. Pium quintum, & Pium quartum, & Paulum tertium, & quam plures alios Romanos Pontifices ſupradictorum predeceſſores dictis ordinibus, & eorum fratribus, & ſingularibus perſonis in genere, vel in ſpecie ex iuſtis tunc expreſſis cauſis etiam motu proprio ſpecialiter, & expreſſe conceſſa, & facta iuxta eorundem conceſſionem, & priuilegiorum literas apoſtolicas deſuper confectas, & expeditas, & preſertim in vim diuerſarum literarum apoſtolicarum à fel. rec. Pio Papa V. prædicto ſub datum Romæ apud Sanctum Petrum decimo ſeptimo Calendas Iulij anno Domini 1567. Pontificatus ſui anno ſecundo, & ſub datum Romæ etiam apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris die vigeſima tertia Septembris 1571. Pontificatus eiuſdem Pij Papæ V. anno ſexto deſuper expeditarum, & in vim confirmatoriarum literarum earundem per litteras apoſtolicas eiuſdem ſanctiſſimi Domini noſtri Gregorij decimi tertij ſub Annulo quoque piſcatoris die 25. menſis Martii Anno Domini 1575. Pontificatus ſui anno tertio expedito quilibet dictorum ordinum mendicantium, & quilibet eorum frater, & regularis perſona in eccleſiis ſuorum ordinum, quãdo eis placuerit, & ſuis ſuperioribus deputari fecerint abſque alicuius loci ordinarii contradictione vel licentia verbum Dei populo prædicare Chriſti fidelium, quorumlibet confeſſiones audire, & per dictos ſuperiores tranſmiſſi, & examinati ad ſacros etiã presbiteratus ordines etiam abſque eorum ordinarij dimiſſorialibus literis recipi, & admitti poſsint, atque coram Iudicibus Cõſeruatoribus ſupradictorum ordinum mendicantium huiuſmodi ſuas lites, & cauſas decidi, & terminari, ac quoſcumque proceſſus, & alia acta, & actitata confici, & fulminari facere poſſint, & a ſolutione cuiuſcunque decimæ & quartæ etiam funeralis, & alterius cuiuſcunque ordinarij, vel extra ordinarij ordinis ſeu impoſitionis exempti ſint. & eſſe debeant, atque etiam valeant miſſas ab

aurora vſque ad meridiem, & alia diuina officia vbique locorum celebrare. Chriſtifidelium animarum curam in eccleſiis eorum reſpectiue ordinibus cunctis exercere, & eccleſiaſtica ſacramenta miniſtrare, & cuicunque Chriſti fidelium pro tempore defunctorum cadauer, qui ſe in eccleſiis dictorum ordinum ſepelliri ordinauerint, vel ſi ab hæredibus defunctorum ſeu curam funeralium habentibus ad id vocati fuerint cruce ſui ordinis eleuata ad domum dictorum defunctorum accedente, & illa exinde auferre, ac ad ipſorum Eccleſias alicuius Rectoris ſeu Capituli præſentia, vel interuentu minime exſpectatis ex ipſorum defunctorum domibus leuare, accipere, & aſſociare, atque ad ipſorum fratrum Eccleſias directe deferri, & in illis ſepeliri facere, Quaſcunque nouas dictorum ordinum, & cuiuslibet eorum tam virorum, quam mulierum domos, conuentus, ſeu collegia loci ordinarij vel cuiuſuis alterius licentia deſuper minime requiſita, erigere, & fundare libere, & licite quoque valeant, & in poſſeſſione omnium, & ſingulorum præmiſſorum, & cuiuslibet partis eorum exiſtant, & plura alia priuilegia, indulta, gratias, & conceſſiones ſuper diuerſis aliis rebus, & negotiis quietem, & tranquillitatem ſpiritualem, & temporalem ſtatus dictorum ordinum concernente apoſtolica auctoritate ſibi vt præfertur conceſſa habeant, in quorum pacifica poſſeſsione vel quaſi exiſtunt, & ab aliquo propterea quouis prætextu, & colore, vel ingenio impediri perturbari, aut inquietari non deberent, nec debeant nihilominus nonnulli potentes maleuoli, & dictorum fratrum principalium forſan inuidi, & emuli nullo iuris adminiculo, nullaque cauſa ſaltem legitima moti literis apoſtolicis præfatis, ac mandatis apoſtolicis in eis expreſsis temere de facto malitioſe contrauenientes dictos exponentes, & eorum libero ſingulos ſuper præmiſſorum priuilegiorum, conceſsionum licentiam, & aliorum indultorum apoſtolicorum, & cuiuslibet eorum libero vſu, & exercitio, atque ipſorum iudices, conſeruatores præfactos diuerſe, & indebite moleſtare, perturbare, inquietare, & impedire, velle ſe iactarunt, & iactant, prout forſan moleſtant, impediunt, inquietant, & perturbant dicta indulta, priuilegia, & confeſſiones, ac confirmationes apoſtolicas in reprobum, & alium, quam ſonant, & diſponunt, ſenſum retorquentes, ac nouas declarationes, & commenta contra illarum tenorem deſuper confringentes, & dictos fratres exponentes atque eorum ſingulos ad ſubeundum plura onera, & ad ſoluendum decimas ſeu primitias, aut quartas funerales inique, & iniuſte grauantes in maximum dictorum, & cuiuslibet eorum, ac perſonarum ſingularium præiudicium, iacturam, atque grauamen, & dictarum litterarum, & mandatorum apoſtolicorum deſuper, vt præmittitur emanatorum ſpretum, vilipendium, & contemptũ, & in ipſorum maleuolorum, & emulorum animarum ſalutis perniciem, & damnationem, quo circa ſupraſcripti ſuperiores præfati, & alij dictorum ordinum Mendicantium fratres, & ſingulares perſonæ ad nos tamquam ad ſupradictorum & quarumcunque litterarum apoſtolicarum vniuerſalem, & merum exequutorem apoſtolica auctoritate deputatum recurſum debitum habuerunt, nobis humiliter ſupplicantes, quatenus eorum ſtatui, & quieti ſpirituali in præmiſsis opportune prouidere apoſtolica auctoritate nobis conceſſa dignaremur.

Quocirca nos Hieronymus Matthæus Auditor, iudex, & exequutor præfatus attendentes ſupplicationem huiuſmodi eſſe iuſtam, & rationi conſonam, Volenteſque ius ſuum vnicuique illæ ſuum conſeruari, & quod ſuum eſt tribui, atque præfatas, & quaſcumque alias literas apoſtolicas noſtri officij auctoritate debitæ exequutioni demandare vobis omnibus, & ſingulis ſupradictis committimus per præſentes, & in virtute ſanctæ obedientiæ diſtricte præcipiendo mandamus, quatenus ſtatim viſis, & receptis præſentibus, & quotieſcunque & quandocunque vigore præſentium fueritis requiſiti, ſeu alter veſtrum fuerit requiſitus, ex parte noſtra immo verius apoſtolica auctoritate moneatis ſupradictos moleſtatores inquietatores, ac ipſorum ordinũ fratres, & ſingulares eorum perſonas impedientes, omneſque alios, & ſingulos in exequutione ſeu publicatione præſentium nominandos, & cognominandos ipſos fratres, vt præfertur, ſeu alias quomodolibet perturbantes, & grauantes, aut quouis modo perturbare grauare, & impedire ſatagentes ſuper præmiſſis, aut præmiſſorum aliquo cuiuſcunque dignitatis, ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, & quacunque præfulgeant dignitate vel auctoritate fungantur, eiſque præcipiatis, & mandetis, prout nos præcipimus, & mandamus eiſdem, & eorum ſingulis, quatenus ſtatim viſis, & auditis præſentibus & in

poſterum

poſterum ſub decem mille ducatorum auri locis piis arbitrio noſtro eligẽdis applicandorum, ac mandati exequutiui, & in iuris ſubſidium excommunicationis, aliarumque eccleſiaſticarum ſententiarum & cenſurarum pœnis per quelibet contrafacientem incurrẽdis debeat, & eorum quilibet debeat à quibuſcũque moleſtiis, perturbationibus, vexationibus, impedimentis, & inquietationibus, atque à quibuſuis exactionibus & recuperationibus quarumcunque decimarum, & quartæ funeralis, & cuiuſuis alterius impoſitionis, ſeu ordinarij, vel extra ordinarij, nunc, & pro tempore impoſiti, aut imponendi oneris à dictis exponentibus faciente, ſeu à quibus alijs impedimentis de, & ſuper præmiſſis facienda, atque aliis grauaminibus eiſdem dictis fratribus dictorum ordinum, & cuiuslibet eorum, ac ipſorum ordinum ſingularibus perſonis de, & ſuper premiſſis, & eorum ſingulis extraiudicialiter inflictis, illatis, factis, ac datis, & fieri, dari, & inferri comminatis, ac in futurum inferendis, & faciendis realiter, & cum effectu deſtitiſſe, & abſtinuiſſe, dictorumque ordinum fratres, & ſingulares perſonas prædictas cõceſſionibus gratiarum, priuilegiorum, & indultorum apoſtolicorum prædictorum, & cuiuslibet eorum iuxta, & ſecundum formam, & tenorem prænominatarum literarum apoſtolicarum abſque aliqua alia commentitia declaratione libere, & pacifice vti, frui, & gaudere permiſiſſe, ſupradictiſque mandatis, & literis apoſtolicis, ac preſentibus noſtris literis tam pro præterito, & inſtanti quàm ſingulis perpetuis futuris temporibus realiter, & cum effectu abſque aliqua alia contradictione paruiſſe, & obediuiſſe, & de obedientia, & paritione huiuſmodi nos realiter certioraſſe.

Alioquin ſi in præmiſſis ſe fore grauatos ſenſerint modò, & forma præmiſſis perẽptorie citare curetis ſupradictos omnes, & ſingulos pro vt nos ſic citamus eoſdem, quatenus ſexageſima ſi vltra montes, trigeſima vero die ſi citra montes exſtiterint poſt præſentationem, ſeu notificationem earundem præſentium immediate ſequẽda ſi dies ipſa ſexageſima, vel trigeſima iuridica fuerit, alioquin prima die iuridica & tunc proxime, & immediate ſequenda compareant Romæ in iudicio legitime coram nobis vel R.P.D. in ciuilibus locumtenente noſtro per ſe, vel alium, ſeu alios procuratores ſuos idoneos cauſam eorũ grauaminis allegaturi, aliaque dicturi, facturi, & recepturi quod iuſtitia ſuadebit, & ordo dictauerit rationis.

Et inſuper modo, & forma præmiſſis inhibeatis, & inhibendo expreſſe mandetis, prout nos tenore præſentium inhibemus eiſdem in exequutione preſentium vt preſertur nominando, & cognominando, ne ſub eiſdem pecuniariis, & alijs ſententiis, cenſuris, & pœnis præfatis audeant, ſeu præſumant dictorum ordinum, vel cuiuſlibet eorum fratres, aut ſingulares perſonas, aut eorum aliquam de, & ſuper præmiſſis quomodolibet moleſtare, perturbare, vexare, inquietare, aut impedire, aut alias indebitis, oneribus, & exactionibus grauare, aut iudicium trahere præterquam hic in Romana curia coram nobis, vel dicto R.P.D. locumtenente noſtro quouis prætextu quæſito colore, vel ingenio, quod ſi ſecus factum fuerit, id totum reuocare, & ad priſtinum ſtatum reducere curabimus. Certificantes quoque eoſdem ſic citatos quod ſi in dicto citationis termino comparuerint ſiue non, nos nihilominus vel locumtenens noſter prefatus ad præmiſſa omnia, & ſingula, & alia grauiora iuris, & facti remedia procedemus, ſiue procedet iuſtitia mediante dictorum citatorum contumacia, ſeu abſentia in aliquo non obſtante, quicquid autem in præmiſſis feceritis nobis quanto citius fideliter intimare curetis.

In quorum omnium, & ſingulorum præmiſſorum fidem has præſentes fieri, & per notarium noſtrum, & dictæ curiæ noſtræ publicum ſubſcribi, ſigillique apoſtolicæ cameræ quo in talibus vtimur, iuſſimus, & fecimus appenſione communiri. Datum Romæ, in ædibus noſtris Anno à Natiuitate Domini milleſimo quingenteſimo octuageſimo quarto, indictione duodecima, die vero decima quarta menſis Martij, Pontificatus ſanctiſſimi in Chriſto patris, & Domini noſtri Domini Gregorij diuina prouidentia Papę decimi tertij Anno eius duodecimo.

Pompeus Valerius curię cauſarum cam. Apoſt. Not.
Cl. Pol. Vic.

DECRETA

SIXTVS QVINTVS.

FOelix Perettus, parentibus non fauſti, & rerũ copia ſed virtute, & pietate locupletiſsimis apud oppidũ Montalti Diœceſis Ripanæ Marchionatus Anconitanenſi nunc in Ciuitatem per eundem Sixtum ſublimatum, in Italia oriundus primis ab annis D. Franciſci Minorum Patriarchæ ordinem ſequutus ſummus theologus Inquiſitoris munus ad profligandas hæreſes ſtrenue geſſit. Deinde Generalis eiuſdem ſui ordinis Magiſter euaſit Pio V. ſummo Pontifici chariſsimus inter Illuſtriſsim. Cardinales euectus eſt, in quorum comitiis ſolemnibus decimo quarto poſt Gregorii x i i i. obitum die vnanimi conſenſu, Eccleſiæ Dei Pontifex maximus lxv. annos natus eligitur. Sixti i i i j. ſui ordinis memoria pulſus Sixtus v. appellari, & cal. Maij Romæ anno 1 5 8 5. coronari voluit. E ſacro Eccleſiæ Theſauro populo pro pace & tranquillitate publica ſupplici indulgentias largitus eſt Pontificatus initio. Per duellium, latronum & bannitorum conatus Romanis finibus eiecit. Fæſtum Præſentationis Beatę Marię Virginis, necnon Sancti Franciſci de Paula ordinis Minimorum inſtitutoris, ac S. Nicolai de Tolentino ordinis Æremitarum S. Auguſtini, S. Antonii de Padua ordinis Minorum, S. Franciſci, & S. Petri Martiris ordinis Prædicatorum profeſsi aliorumque Sanctorum Placidi Ianuarij & Sociorum ſingulis annis per vniuerſas orbis Eccleſias ſuis reſpectiue diebus, & officio duplici deuote celebrari & in calendario Romano aliarumque Eccleſiarum ſingulorum feſtorum pręfatorum dies reponi, & adſcribi mandauit, Sanctumque Bonauenturam ſui ordinis Doctorem Seraphicum inter eximios egregioſque Catholicæ Doctores annumerauit & retulit, poſtremo vero Beatum Fratrem Didacum de S. Nicolao Prouinciæ Bethicæ Hiſpanum, ordinis minorum S. Franciſci profeſſum ex oppido complutenſi Toletanæ Diœceſis oriundum, in qua eius corpus in Domino requieſcit, in ſanctorum Confeſſorum numerum & cathalogum ab vniuerſis Chriſti fidelibus, vt ſanctum Colendum ac venerandum ſolemniter adſcripſit. Obiit Romæ ſeptuagenarius die 27. Auguſti 1 5 9 0. & in Baſilica S. Petri primò ſepultus eſt, deinde vero apud Eccleſiam Sanctæ Marię Maioris in cappellam quam idem pontifex maximis ſumptibus con ſtruendam curauerat tranſlatus fuit.

INDVL-

I.

INDVLGENTIA PLENARIA PERPETVA PRO omnibus Chriſti fidelibus, qui in feſtiuitatibus SS. Franciſci, Antonii de Padua, Ludouici Epiſc. & Confeſſ. Bonauenturæ, & Bernardini, Eccleſias fratrum Minorum Conuentualium Capucinorum & de obſeruantia & in feſto S. Claræ Eccleſias Monaſteriorum dicti ordinis Monialium viſitauerint.

SIXTVS Papa V. Vniuerſis Chriſtifidelibus præſentes literas inſpecturis, ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Cum à primęua inſtitutione Regulæ B. Franciſci, tam ob illius, & ſanctorum Antonij de Padua, Ludouici Epiſcopi, & Confeſſoris, Bonauenturæ, & Bernardini, necnon diuæ Claræ, aliorumque eiuſdem Ordinis ſequacium ſanctitatem, & miraculorum multitudinem, quàm etiam ob multorum ipſius religionis ſummorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum merita, ingens vbique Chriſtifidelium multitudo ſingularem erga quemcunque dictorum ſanctorum gerat deuotionis affectum. Nos vt ipſorum fidelium deuotio huiuſmodi nòn modo conſeruetur, ſed in dies magis augeatur, animarumque ſaluti vberius conſulatur, precibus etiam dilecti filij Clementis Bontadoſij Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium Magiſtri Generalis ſuper hoc nobis humiliter porrectis inclinati, tam omnibus, & ſingulis dicti ordinis Minorum Conuentualium, Capuccinorum, & de Obſeruantia nuncupatorum fratribus, & monialibus, quam cæteris vtriuſque ſexus Chriſtifidelibus, qui verè pœnitentes, & confeſſi, ac ſanctiſſima Communione refecti, diebus feſtis SS. Franciſci, Antonij de Padua, Bonauenturæ, Ludouici Epiſcopi, & Confeſſoris, ac Bernardini prædictorum eorundem Fratrum Minorum Conuentualium, Capuccinorum, & de Obſeruantia: Necnon die Feſtiuitatis S. Claræ Monialium dicti Ordinis Monaſteriorum vbilibet conſtitutorum Eccleſias, tam erectas, quàm erigendas, vel earum aliquam, a primis veſperis, vſque ad occaſum Solis eorundem dierum, ſingulis annis deuotè viſitauerint, & ibi pro Chriſtianorum principum concordia, hæreſum extirpatione, & Sanctæ matris Eccleſiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die præfatorum id egerint, plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Præſentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Non obſtant. conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ceteriſque contrariis quibuſcunque. Vt autem pręſentes litteræ ad ipſorum Chriſtifidelium notitiam facilius, citiuſque perueniant, volumus quòd earum exemplis etiam impreſſis, manu alicuius Notarij ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ adhiberetur ipſis præſentibus ſi eſſent exhibitę, vel oſtenſæ. Datum Romæ, Apud Sanctum Marcum, ſub Annulo piſcatoris, die vigeſimo octauo Septembris, Milleſimo Quingenteſimo octuageſimo quinto. Pontificatus noſtri anno primo.

II.

ERECTIO ARCHICONFRATERNITATIS Cordigerorum in Ecclesia S. Franciſci Aſſiſien. cum Indulgentiarum Conceſsione, & facultate in vniuerſi eiuſdem ordinis Sancti Franciſci Eccleſijs Cordigerorum Confraternitates erigendi, eaſq; dictæ Archiconfraternitati aggregandi, & Indulgentias eiuſdem concedendi, & comunicandi.

Hanc eamdem erectionem confirmauit, ac ei aliàs indulgentias conceſsit, vt in ſequenti Conſti.

SIXTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Ex ſupernæ diſpoſitionis arbitrio, gregi Dominico pręſidentes, inter curas multiplices, quæ ex Paſtoralis officij miniſterio nobis incumbunt, illam libenter amplectimur, per quam omnium Chriſtifidelium, præſertim ſub ſuaui Religionis iugo, & vexillo Altiſſimo famulantium, animarum ſalus cum diuini cultus incremento proueniat; ipſoſque Chriſtifideles, vt eorum vota ad id facilius concurrant, ſpiritualibus muneribus, indulgentiis videlicet, & peccatorum remiſſionibus, in apricum eis adducendo, iuſtos variis ſignis, & miraculis coruſcantes, inuitamus, & confouemus, ac aliàs deſuper diſponimus, prout ad eorundem Chriſtifidelium ſpiritualem deuotionem conſpicimus in Domino ſalubriter expedire.

Cum itaque Beatus Franciſcus, à quo Ordo dilectorum fratrum Minorum inſtitutum fuit, quique inter cæteros in numerum Sanctorum cooptatos, ſignis, & miraculis maximè claruit, ita vixerit, vt penè omnes ad ſui deuotionem, & imitationem pertraxerit, multique ex ipſis Chriſtifidelibus, cordam ſimilem ei, quę ipſe, dum in hoc ſæculo verſaretur, cinctus erat, hodie deferant; quinetiam plures eius laudabile inſtitutum amplexi, & ſub ſuaui iugo Religionis ab eo inſtitutæ, diuerſique Sanctæ Romanæ Catholicæ Eccleſiæ Prælatis, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, & poſtea ad ſummi Apoſtolatus apicem euectis illuſtratę, militantes, tantumque virum imitati, in numerum eorundem Sanctorum relati fuerint.

Nos qui etiam à teneris annis ſingularem deuotionis affectum erga ipſum Sanctum Franciſcum, cuius corpus ſub Altari maiori Eccleſiæ, domus Fratrum Ordinis Fratrũ Minorum Conuentualium nuncupatorum Aſſiſienſis quæ inibi inſignis, maximæque celebris, & diuerſis priuilegiis decorata exiſtit, requieſcit ſub habitu dicti ordinis ſui incedentes geſſimus, cupientes domum, & Eccleſiam huiuſmodi amplius decorari, pietatiſque, & Chriſtianæ charitatis opera, vbique cum diuini cultus augmento, ac ad eiuſdem Sancti Franciſci honorem, & venerationem, animarumque ſalutem exerceri, fideleſque ipſos ad faciendum ea per quæ ad æternam beatitudinem valeant facilius peruenire, mediis opportunis excitare, infraſcriptum Fratrem Clementem magiſtrũ Generalem, ac ſingulares perſonas Conuentus, domus prædictæ à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, à iure, vel ab homine; quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtunt, ad effectum præſentium dumtaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes. Motuproprio, non ad alicuius nobis deſuper oblatę petitionis inſtantiam, ſed de noſtra mera liberalitate, & certa ſcientia, in Eccleſia domus, & ad Altare huiuſmodi, vnam Archiconfraternitatem vtriuſque ſexus

Chriſti

Chriſtifidelium, qui Chordam per eiuſdem Ordinis Fratres geri ſolitam, ex illorum deuotione deferant, ac illa cingantur, ſub inuocatione eiuſdem Sancti Franciſci, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, perpetuo erigimus, & inſtituimus.

Vt autem ipſa Archiconfraternitas Confratrum cordigerorum prætatæ cordæ, numero in dies magis ampliata decoretur, ipſique Confratres ad piorum operum exercitium propenſiores reddantur, ac ad Eccleſiam, & altare huiuſmodi deuotionis cauſa confluant, quò per hoc ſe maiora cœleſtis gratię dona cognouerint adipiſci; De Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius auctoritate confiſi.

Omnibus, & ſingulis vtriuſque ſexus Chriſtifidelibus, qui vere pœnitentes, & confeſſi, ac præfatam cordam, quæ prius à ſuperioribus dicti Ordinis benedici debeat, ad reuerentiam, & memoriam eiuſdem Sancti Franciſci gerentes, ſacraque Communione refecti, præfatam Archiconfraternitatem ingredientur, die prima illorum ingreſſus, ac in mortis ipſorum articulo, Nomen IESV, ore, vel corde inuocantibus, ſi etiam verè pœnitentes, & confeſſi fuerint, plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem.

Et inſuper eidem Archiconfraternitati, illiuſque Confratribus, omnes, & ſingulas Indulgentias, & peccatorum remiſſiones, ac relaxationes Archiconfraternitati Confalonis Beatæ Mariæ Virginis in Eccleſia S. Luciæ de Vrbe inſtitutæ, necnon prædicto Ordini, ac illius Fratribus, & perſonis, quandocunque, & per quoſcumque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac etiam per nos conceſſas, quoad illas tantum, quæ hactenus reuocatæ non fuerint, motu, & auctoritate, ac tenore ſimilibus, etiam perpetuo concedimus, & elargimur, ac communicamus.

Poſtremo, dilecto filio Fratri Clementi Bontadoſio nunc, & pro tempore exiſtenti dicti Ordinis Generali Magiſtro Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium nũcupatorum quaſcunque Confraternitates vtriuſque ſexus Chriſtifidelium Chordigerorum huiuſmodi in quibuſcunque Eccleſiis, domorum, tam Minorum Conuentualium, quã Capuccinorum, & de Obſeruantia nuncupatorum Fratrum, prædictorum in quibuſcunque mundi partibus, & locis pro tempore erigendis, & inſtituendis, erigendi, & inſtituendi, illaſque, poſtquam erectæ, & inſtitutæ fuerint, præfatę Archiconfraternitati per præſentes erectæ, & inſtitutæ, cum omnibus, & ſingulis Indulgentiis, peccatorum remiſſionibus, & relaxationibus aggregandi, ac ipſas Indulgentias, illis, & earum Confratribus communicandi, pariterque concedendi, plenam, liberam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem damus, & concedimus, prout nos eaſdem omnes Confraternitates, ex nunc, prout ex tunc, poſtquam erectę, & inſtitutæ fuerint, ipſi Archiconfraternitati per præſentes erectæ, & inſtitutæ huiuſmodi, aggregamus, pręfataſque Indulgentias, illis, & earum Confratribus, communicamus, & concedimus.

Decernentes eaſdem præſentes literas, nullo vnquam tempore de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis, ſeu quopiam alio defectu, notari, impugnari, vel retractari, aut reuocari vllatenus poſſe, neque debere; ſed ſemper, & in perpetuum, validas, & efficaces exiſtere, ſuoſque plenarios effectus ſortiri debere.

Non obſtantibus præmiſſis, ac Regula noſtra, de indulgentiis ad inſtar non concedendis, ac aliis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cęteriſque contrariis quibuſcunque.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ abſolutionis, erectionis, inſtitutionis, conceſſionum, elargitionis communicationum, dationis, & decreti infringere, vel ei auſu, temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præſumpſerit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.

Datum Romę, Apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo octuageſimo quinto, tertiodecimo Kalendas Decembris, Pontificatus Noſtri Anno Primo.

H. Dat.

III.

CONFIRMATIO ERECTIONIS ARCHICONfraternitatis Chordigerorum & Indulgentiarum ampliatio nec non facultatis ad Miniſtrum Generalem Minorum de Obſeruantia, & Commiſſarium Generalem in ſui ordinis Eccleſiis vbi Conuentualium Eccleſię non fuerint, vel dictæ confraternitates iam per eos erectæ non extiterint illas erigendi & aggregandi extenſio.

SISTVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Diuinæ charitatis altitudo eminentiſſima, & ſummi amoris Seraphici inexhauſta bonitas, quæ ab æterno, & ante mundi conſtitutionem in charitate perpetua dilexit nos, ac vt nos ſibi obſtringeret in funiculis Adæ, id eſt, naturæ gratiæ, & gloriæ ad ſe trahere voluit, videns Protoplaſti culpa peccatorum funibus circumplexos, & ad ſe clamantes: Propitius eſto ſorti, & funiculo hæreditatis tuæ, nō modò nos vinctos ſuos non deſpexit, ſed in fortitudine educendos de mendicitate, & ferro diiudicans in funiculis ſecundi Adæ (inquit) trahā eos. Et vt inſolubilius noſmet ſibi vinciret, tenaciuſque obſtringeret filium ſuum Redemptorem noſtrum (cuius diuina diſponente gratia, meritis licet imparibus in ſacroſancta Eccleſia vices gerimus) filiū Adæ factum quaſi funiculum, diuinitate, anima, & carne contextum, ac de cœlis ad terras protenſum iuſtitię cingulo, in omni vita ſua ad lumbos præcinctum ſuamet ſolius interius charitate vinctum licet funibus impiorum, pro ſua voluntate ligatum, vſque ad mortem crucis tradidit, & traxit, vt ſic nobis victis, & in peccatorū funibus vinctis, fieret ſapientia, iuſtitia, ſanctificatio, & redemptio. Licet autem tantæ charitatis ardor inextinguibilis eſſe debuiſſet, refrigiuit tamen, vnde frigeſcente mundo, & in funiculis Euę (quæ ſunt concupiſcentia carnis, concupiſcentia oculorum, & ſuperbia vitæ) denuò conſtrictò ad denuò inflammanda corda noſtra Pater miſericordiarum, & luminum, famulum ſuum Beatum Franciſcum miſit, & in tam larga benedictione dulcedinis præuenit, vt non modò virtutum prærogatiuis, & meritis celebrem fecerit, ſed & in carne ipſius Sacra Chriſti ſtigmata renouauerit, & mira Crucis myſteria ligamina, & paupertatē multiformiter in eo ad viuum demonſtrauerit, adeò vt verè Chriſtus Franciſco inferre poſſit, Semitam meam, & funiculum meum inueſtigaſti. & omnes vias meas præuidiſti. Vnde & factum eſt, vt meritis dicti Beati Franciſci Sacroſancta mater Eccleſia fœtu nouæ prolis amplificata, ac multorum Sanctorum eius inſtituti meritis, virtutibus, exemplis, & miraculis aucta, necnon quamplurimis Epiſcopis, Archiepiſcopis, Patriarchis, Cardinalibus, Regibus, & ſummis Pontificibus decorata, non poſſit ad eius deuotionis, & imitationis ſectanda veſtigia non eſſe propenſa. Nos pariter, qui à teneris annis ſingularem erga eundem Beatum Franciſcum (gloria noſtra) ſemper geſſimus deuotionis affectum, & in dies ſemper accreuit, & mire accreſcit, & cuius cinguli, & amictus inſtituti, & ordinis pro Dei gratia, & noſtra voluntate pro poſſe imitatores, alumni, & ſerui fuimus, ac fuiſſe gloriamur, conſiderantes populorum deuotionem, & propenſionem erga tantum virum, & quo deuotionis affectu æmuletur, & paſſim anhelet, plebs omnis geſtamen ſaltim funiculi eius, & quaſi non cōtenta, quòd tot, tantique vtriuſque ſexus Chriſtifideles ad inſtituta trium ordinum ipſius ob deuotionem ad tantum patrem, relicto mundo tranſierint, totam velit in ſancti Franciſci imitatione, deuotione, & amore immergere. Iccircò cum pro aliquali repenſione amoris noſtri ergà tantum patrem, nuper ad ampliorem decorem inſignis, & celebris Eccleſiæ

cleſiæ Domus eiuſdem ſancti Franciſci Aſſiſien. ordinis Fratrum minorum Conuentualium nuncupatorum, in qua quidē Eccleſia ſub illius Altari maiori corpus eiuſdem ſancti Franciſci requieſcit, ac diuini cultus, & piorum operum augmentum, ipſiuſque ſancti Franciſci honorem, & venerationem ac animarum Chriſtifidelium ſalutem, vnā Archiconfraternitatem vtriuſque ſexus Chriſtifidelium, qui Chordam per fratres dicti ordinis geſtari ſolitam ex illorum deuotione a ſuperioribus eiuſdem ordinis cinctam, & ſuſceptam deferent, & illa cingentur ſub eiuſdem ſancti Frāciſci inuocatione, in ipſa Eccleſia, & ad dictum Altare Motu proprio erexerimus, & inſtituerimus, ac vt Confratres Chordigeri dictæ Confraternitatis ad pia opera exercenda propenſiores redderentur, ac ad Eccleſiam, & Altare huiuſmodi deuotionis cauſa confluerent. Eiſdem vtriuſque ſexus Chriſtifidelibus verè pœnitentibus, & confeſſis dictam Chordam, quæ prius a ſuperioribus dicti ordinis benedici debeat, ad reuerentiam & memoriam eiuſdem S. Franciſci gerentibus, ſacraque communione refectis, Archiconfraternitatem ipſam ingredientibus, prima die illorum ingreſſus, ac in mortis articulo ipſorum, nomen Ieſu ore, vel corde inuocantibus, ac etiam verè pœnitentibus, & confeſſis, Plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem per alias noſtras literas conceſſerimus: necnon dilecto filio Clementi Bontadoſio, moderno, & pro tempore exiſtenti dicti ordinis Miniſtro Generali, vt quaſcunque Confraternitates vtriuſque ſexus Chriſtifidelium Chordigerorum huiuſmodi, in quibuſcunque Eccleſiis Domorum, ordinum fratrum, tàm Minorum Conuentualium, quàm de obſeruantia, & Capuccinorum nuncupatorum vbicunque, & in quibuſcunque mundi partibus erigere, & inſtituere, illaſque poſtquàm erectæ fuerint præfatæ Archiconfraternitati, cū omnibus, & ſingulis Indulgentijs, & peccatorum remiſſionibus, ac relaxationibus aggregare, ipſaſque Indulgentias Confratribus illarum communicare, & concedere valeret plenam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem conceſſerimus, eaſdemque Confraternitates erigendas ex tunc prout ex ea die, & è contra dictæ Archiconfraternitati aggregauerimus, & Indulgentias huiuſmodi Confratribus illarum communicauerimus, ac literas prædictas nullo vnquàm tempore de ſubreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis noſtræ, ſeu quopiam alio defectu notari, impugnari, retractari, aut reuocari nullatenus poſſe, ſed ſemper validas, & efficaces futuras, ſuoſque effectus plenarios ſortiri debere decreuerimus, & aliàs prout in dictis literis plenius continetur. Ne autem de præmiſſorum validitate vllo vnquàm tempore dubitari cōtingat, noſtram denuò in præmiſſis auctoritatem interponere, ipſinſque Archiconfraternitatis auctoritatem extendere, ac pium dictorum Confratrum Chordigerorum propoſitum amplius promouere, eoſque ſpiritualibus muneribus, Indulgentiis videlicet, & peccatorum remiſſionibus proſequi, cupientes ſupplicationibus dicti Clementis hac in parte inclinati inſtitutionem huiuſmodi Apoſt. auctoritate præfata tenore præſentium perpetuò approbauerimus, & confirmauerimus. Supplentes omnes, & ſingulos tam iuris, quàm facti defectus, ſi qui interuenerint in eiſdem, Ipſam Archiconfraternitatem in Caput omnium Confraternitatum Chordigerorum huiuſmodi vbilibet inſtitutarum, & inſtituendarum etiam perpetuò auctoritate, & tenore præmiſſis erexerimus, & inſtituerimus, omneſque, & ſingulas Indulgentias, & peccatorum remiſſiones, & relaxationes Religioni, & ordini Fratrum Minorum huiuſmodi per quoſcunque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos conceſſas, quoad eas duntaxat, quæ hactenus non ſunt reuocatæ, nec ſub vllis reuocationibus comprehenſæ, eiuſdem auctoritate, & tenore ſimiliter perpetuò approbauerimus, & confirmauerimus, ac illis perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adiecerimus, illaſque Archiconfraternitati, & Confratribus Chordigerorum huiuſmodi ſub eiſdem modo, & forma, quibus illæ Religioni, & fratribus præfatis conceſſæ fuerunt, dummodò, vt præfertur, non fuerint reuocatæ etiam perpetuò conceſſerimus, communicauerimus, & elargiti fuerimus. Necnon de Omnipotentis Dei miſericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius auctoritate confiſi, vtriuſque ſexus Confratribus Chordigerorum huiuſmodi præter Indulgentias Religioni præfatæ conceſſas in mortis articulo, necnon quoties proceſſionibus Archiconfraternitatis Chordigerorum huiuſmodi ſingulis menſibus fieri ſolitis interfuerint, Eiſdem quidem Confratribus, Plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſſionem perpetuò conceſſerimus: Aliis verò non Con-

 fratribus,

fratribus, qui proceſſionibus huiuſmodi interfuerint, Centum annos de iniunctis eis, vel aliàs quomodolibet debitis pœnitentiis miſericorditer in Domino relaxauerimus, ac præfatis Confratribus, qui aliis dictæ Archiconfraternitatis proceſſionibus, aut du Beatæ Mariæ, vel quoduis aliud diuinum officium per ipſos Confratres Chordigeros recitabitur, interfuerint, ac quoties Sanctiſſimum Chriſti Corpus dum infirmis defertur, vel defunctum ad ſepulturam aſſociauerint, aut alicui miſerabili perſonæ ſubuenerint, vel pacem inter inimicos compoſuerint, ſeu aliquod horum fecerint, toties centum dies de iniunctis eis, aut aliàs quomodolibet debitis pœnitentiis etiam miſericorditer in Domino relaxauerimus; eiſdemque Confratribus Chordigeris, vt indulgentias, & peccatorum remiſſiones præfatas, per modum ſuffragij pro fidelibus, qui in gratia Dei deceſſerint, conſequi, & impertiri valeant conceſſerimus. Vt facilius his ſpecialibus gratiis omnes Chriſtifideles in diuerſis orbis terræ partibus exiſtentes gaudere poſſint, & dum copioſis eleemoſynarum largitionibus fratres Minores de Obſeruantia maximo deuotionis affectu quotidie alunt, ab eiſdem ſpiritualia beneficia in ſignum gratitudinis recipere valeant; Supplicationibus dilecti filij Franciſci à Tholoſa Miniſtri Generalis fratrum Minorum de Obſeruantia hac in parte inclinati, eidem Franciſco à Tholoſa, atque etiam Thomę de Maſſa Commiſſario Generali pro familia Ciſmontana, necnon pro tempore exiſtentibus Generali, & Commiſſario generali eorundem fratrum Minorum de obſeruantia concedimus facultatem, & auctoritatem, Miniſtro Generali, in toto ordine fratrum Minorum obſeruantia; Commiſſario autem generali in illa familia, cuius fuerit, vbi non ſunt eiuſdem ordinis fratrum Minorum conuentualium Confraternitates iam erectę, vel eorundem Minorum Conuentualium Monaſteria, inſtituendi Confraternitates Chordigerorum in omnibus, & ſingulis Cōuentibus fratrum ſuorum, & concedendi, & communicandi omnes, & ſingulas Indulgentias, peccatorum remiſſiones, & relaxationes, ac tandem omnes fauores, & gratias, quæ prædictæ Archiconfraternitati conceſſæ ſunt; & in futurum concedentur; Voluimuſque, vt cordam ordinis Sancti Franciſci, quam Confratres vtriuſque ſexus geſtare debent, Superiores fratrum Minorum de obſeruantia benedicant, intelligendo per ſuperiores etiam Guardianos, atque Pręſidentes. Non obſtantibus præmiſſis, ac noſtra de Indulgentiis ad inſtar non concedendis, & quibuſuis aliis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcunque. Præſentibus perpetuis futuris temporis valituris. Volumus autem, quòd præſentium tranſumptis manu alicuius Notarij ſubſcriptis, & ſigillo pro tempore exiſtentis Miniſtri, vel Commiſſarij generalis ordinis fratrum Minorum de obſeruantia huiuſmodi, vel cuiuſuis perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutę, aut Canonici alicuius Cathedralis Eccleſiæ munitis eadem prorſus fides adhibeatur vbique locorum, & gentium in iudicio, & extrà, quæ ipſis originalibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſę. Datum Romæ apud Sanctum Marcum, ſub annulo Piſcatoris. Die xxix. Auguſti M. D. LXXXVII. Pontificatus Noſtri Anno tertio.

Tho. Thom. Gualterutius.

CON-

IIII.

CONCESSIO ET DECLARATIO PRO FRATRIbus ordinis Minorum Sancti Franciſci de Obſeruantia vt libere & licite retinere valeant omnes Eccleſias, & conuentus quos vbique terrarum poſsident, dummodo ordinariorum conſenſum habeant quoad eos Conuentus duntaxat quos poſsident a decem annis citra.

SIXTVS Papa V. Dilecte fili, ſalutem & Apoſtolicam benedictionem. ¶ Cum, ſicut nobis nuper expoſuiſti, tu annis proxime lapſis pro iniuncto tibi Miniſteriatus tui generalis Ordinis Fratrum Minorum de Obſeruantia onere, omnes, & ſingulas præfati Ordinis Prouincias, tam in Italia, quàm extra eam exiſtentes viſitaueris, multaſque domos, eccleſias, & loca Ordinis præfati, ab eorum Miniſtris, Cuſtodibus, ſeu Guardianis, & fratribus retineri reperieris, abſque eo quod ipſi Miniſtri, ſeu Guardiani, & fratres de aliquo eccleſiarum, & domorum ac locorum huiuſmodi titulo, ſeu conceſſione à Sede Apoſtolica, vel aliàs legitimè habita & facta docere valeant, cùm dictæ conceſſiones aut non obtentæ, vel non expeditæ, ſeu dictarum domorum Miniſtrorum, Guardianorum, ſeu Cuſtodum incuria, ſiue etiam ob bella, aut depopulationes, vel alios caſus ſiniſtros, aut aliàs deperditæ ſint, quāuis domus, & Eccleſiæ, ac loca prædicta, ab eorum Miniſtris, ſiue Guardianis, & fratribus bona fide, ac pacificè & quietè poſſideantur. Tuque nobis humiliter ſupplicaſti, vt potiori pro dictorum Miniſtrorum, Cuſtodum, ſiue Guardianorum & fratrum conſcientiarum ſecuritate, & cautela, tibi, dictiſque Miniſtris, Cuſtodibus, ſiue Guardianis, & fratribus in præmiſſis de aliquo opportuno noſtro, & Sedis Apoſtolicæ remedio prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur pro noſtri paſtoralis officij munere, tuiſque ſupplicationibus in hac parte inclinati, in præmiſſis opportunè prouidere, dictarumque domorum, & eccleſiarum, ac locorum qualitates, & quantitates, aliaque neceſſaria exprimenda hic pro plenè & ſufficienter expreſſis habere volentes, teque ac dictos Miniſtros, Guardianos, ſeu Cuſtodes & fratres à quibuſuis excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris, & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati exiſtitis, ad effectum præſentium duntaxat conſequendum, harum ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, tibique ac cęteris Miniſtris, Cuſtodibus, ſeu Guardianis & fratribus dicti Ordinis, nunc & pro tempore exiſtentibus, vt quæcunque loca, domos & eccleſias, quæ vos in hanc vſque diem, in quibuſcunque mūdi partibus, ac etiam inſulis, & Regnis nouis Indiarum Occidentalium, & Orientalium, quomodolibet, ea videlicet, quæ à decem annis ſupra, quæ verò à decem annis citrà de conſenſu Ordinariorum poſſidetis, liberè, & licitè, ac vſque aliquo conſcientiarum veſtrarum ſcrupulo, aut cenſurarum, & pœnarum incurſu, etiamſi de illorum conceſſionibus à Sede Apoſtolica, vel aliàs quomodolibet factis, ac fieri neceſſariis nullibi, vt præmittitur, appareat, perpetuò retinere & poſſidere, ac in eorum quieta, & pacifica poſſeſſione remanere, illamque in omnibus & per omnia, perinde ac ſi antequàm loca, domos, & eccleſias huiuſmodi, & eorum ſingula recepta fuiſſent, de illis recipiendis competens, & ſufficiens facultas à Sede Apoſtolica, & locorum Ordinariis, in quorum ciuitatibus, & diœceſibus conſiſtunt, obtenta fuiſſent, continuare valeatis, Apoſtolica auctoritate, præſentiū tenore concedimus: Necnon eccleſiis, domibus & locis prædictis, illorumque Miniſtris, Guardianis, ſeu Cuſtodibus, & fratribus nunc, & pro tempore exiſtentibus, vt omnibus & ſingulis priuilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus,

prærroga-

ſtolatus apicem, meritis licèt imparibus, diuina fauente clementia aſſumpti, dum id mente recolimus, facere non poſſumus, quin eumdem Ordinem de obſeruantia, propenſiori charitate, & paterno affectu amplectamur, ac exinde pro ſuis ſanctis ſtudiis, honeſtiſque laboribus, ac pro animarum ſalute, ab Apoſtolica Sede (cuius continuè pacem, & dignitatem Ordo ipſe de Obſeruantia fortiter tutatus eſt) tàm ſpiritualia, quá temporalia ſubſidia, ornamentaque acceperint, & accipient, quibus & ſancta ſua officia, ac vitam ſuam regularem facilius, atque expeditius exequi, & tranſigere poſſint, & cæteræ Religioſæ perſonæ, ordineſque alij exemplo ipſorum promptiores, alacrioreſque ad ſua officia perſoluenda reddantur. Sanè pro parte dilectorum filiorum Franciſci à Tholoſa Miniſtri Generalis, & Thomæ de Maſſa Commiſſarij Generalis Ciſmõtanæ familiæ prædicti Ordinis de Obſeruantia, nobis nuper expoſitum fuit, quòd cùm ex ipſius Sedis prouiſione, ac benigna dignatione prouenire dignoſcatur, vt Romanus Pontifex quandoque prædeceſſorum ſuorum Romanorum Pontificum geſta innouet, ac Apoſtolica auctoritate innouata, & reſtaurata muniat, & fulciat, & in priſtinum ſtatum reponat, ac reducat; necnon propterea nonnulli Rom. Pontifices prædeceſſores noſtri, nonnullas gratias, conceſſiones, Indulgentias, peccatorum remiſſiones, abſolutiones etiam plenarias, libertates, prerogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, multaque alia priuilegia, & indulta, tam prædictis Fratrum Minorum, quam Sanctæ Claræ, ac Tertio de pœnitentia nuncupato Ordinibus, illorumque ſuperioribus Fratribus, Monialibus, & ſororibus, ac vtriuſque ſexus perſonis, & Monaſteriis, domibus, Eccleſiis, & locis quibuſcunque dictorum Ordinum, nunc, & pro tempore exiſtentibus, in genere, vel in ſpecie, etiam per modum communicationis, ſiue extenſionis priuilegiorum aliis ordinibus, eorumque Domibus, & Eccleſiis, & vtriuſque ſexus perſonis ordinum Mendicantium, & non Mendicantium exiſten. conceſſorum, conceſſerunt, aut iam conceſſa confirmarunt, & approbarunt, prout in ſingulis conceſſionibus, declarationibus, & litteris eorundem prædeceſſorum expeditis plenius dicitur contineri. Cum autem, ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, illa quæ ſæpius Apoſtolica auctoritate prædicta munita exiſtunt, maiorem obtineant roboris firmitatem, pro parte eorundem Franciſci, & Thomę nobis fuit humiliter ſupplicatum, vt prędictis Priuilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, fauoribus, conſeruatoriis, declarationibus, facultatibus, diſpenſationibus, gratiis, conceſſionibus, Indulgentiis, & Indultis pro illorum obſeruantia, noſtræ approbationis robur adiicere, aliaſque in præmiſſis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur, qui omnium votis, præſertim illis, qui ſub ſuaui Religionis Iugo diuinis laudibus, & Chriſtianę Religionis augmento incumbentium perſonarum tranquillitati, & commoditati conſulitur, libenter annuimus, eaque fauoribus proſequimur opportunis, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, quæcumque præmiſſa, ac omnia, & ſingula alia Priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, conſeruatorias, declarationes, facultates, diſpenſationes, gratias, conceſſiones, Indulgentias, & Indulta ſpiritualia, & temporalia, etiam per modum communicationis, & extenſionis inter ſe, & cum aliis Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus eiuſdem Fratrum Minorum regularis Obſeruantię, & Sanctæ Clarę, & de Pœnitentia Tertio Ordinibus, etia in congregatione, ſub trium votorum ſubſtãtialium profeſſione, & eorundem ſuperiorum Ordinis Minorum regularis Obſeruantiæ huiuſmodi obedientia degentibus, ipſorumque ſuperiorum Fratribus Monialibus, Sororibus, ac vtriuſque ſexus etiam ſingularibus perſonis, necnon Monaſteriis, Domibus, Eccleſiis, & locis quibuſcumque in genere, & in ſpecie, etiam per ſolam ſignaturam, etiam viuæ vocis oraculo, vt præfertur, aut aliàs per eoſdem Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac nos, & Sedem prædictam, ſub quacumque forma, & expreſſione verborum conceſſa, ac etiam iteratis vicibus approbata, necnon omnibus & ſingulis in eis forſan contentis clauſulis, decretis, & declarationibus quibuſcunque, ac ſingulas deſuper etiam pluribus vicibus confectas literas, & in eis contenta, & inde ſequuta quæcunque illorum omnium tenores, & formas, datas, effectas, & decreta in illis appoſita, ac ſi de verbo ad verbum inſererentur præſentibus, & in his eſſent inſerta, pro ſufficienter expreſſis habentes, dicta auctoritate Apoſtolica, tenore præſentium, ex certa ſcientia in his omnibus, in quibus decretis Conc. Trid. non aduerſentur, approbamus, & confirmamus, ac innouamus, perpetuamq; roboris firmitatem obtinere, & firmiter obſeruari, necnõ ordinibus fratrum

Minorum regularis obſeruantiæ, & S. Claræ, ac Tertio de Pœnitentia nuncupato, etiam in Congregatione ſub obedientia fratrum Minorum de Obſeruãtia huiuſmodi degeñ. Superioribus, Fratribus, Monialibus, etiam Tertiariis nuncupatis, Sororibus, perſonis, Monaſteriis, Domibus, Eccleſiis, & locis prædictis, etiam per modum communicationis, & extenſionis huiuſmodi ſuffragari, illiſque frui, vti, & gaudere, quando, & quoties opus fuerit, poſſe & debere in iudicio & extra, ac etiam in foro conſcientiæ, in omnibus & per omnia, ac ſi ſpecialiter, & expreſsè, eiſdem fratrum Minorum, ac Sanctæ Claræ, & Tertio de Pœnitentia ordinibus per nos conceſſa fuiſſent, decernimus: Supplentes omnes & ſingulos Iuris, & facti, ac ſolemnitatum, etiam de Iuris neceſſitate, aut aliàs quomodolibet requiſitarum, forſan omiſſarum, & alios quoſcunque defectus, ſi qui forſan interuenerint in eiſdem. Quocirca venerabilibus fratribus Calagurritañ. & Leodieñ. Epiſcopis, ac dilecto filio cauſarum Curię Cameræ Apoſtolicæ Generali Auditori, per eaſdem præſentes committimus, & mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios faciant auctoritate noſtra præſentes litteras, & in eis contenta quęcunque plenum eorum effectum ſortiri, illiſque omnes, quos concernunt, pacificè frui, & gaudere: non permittentes quemquam deſuper contra præſentium tenorem, ſub quouis prætextu, & cauſa, etiam defectu intentionis noſtræ, per quoſcunque quomodolibet indebitè moleſtari, quinimo quicquid in contrarium attentari, vel fieri continget, omnia ſemper in priſtinum reponi; Contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quaſcunque, de quibus eis videbitur, cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, & alia opportuna iuris & facti remedia, appellatione quácunque poſtpoſita, compeſcendo, ác legitimis ſuper his habendis ſeruatis proceſſibus, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc ſi opus fuerit, auxilio brachij ſæcularis. Sicque per quoſcunque Iudices, & Commiſſarios, ac Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinales; necnon Sacri Palatij Apoſtolici cauſarum Auditores, ſublata eis quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere. Non obſtantibus præmiſſis, ac pię memoriæ Bonifacij Papæ Octaui etiam prædeceſſoris noſtri de vna, & in Concilio generali de duabus dietis æditis, dummodo vltra tres dietas, aliquis præſentium vigore ad iudicium non trahatur, aliiſque Apoſtolicis conſtitutionibus, ac Prouincialibus, & Capitularibus ſtatutis, & conſuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apoſtolicis, etiam in forma Breuis, per quoſcunque Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac etiam nos, & ſedem prædictam, etiam Motu proprio, ac ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac cum quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, etiã priuilegiorum eorum reuocatiuis, reſtrictiuis, reſeruatiuis, exceptiuis, reſtitutiuis, declaratiuis mentis atteſtatiuis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliiſque efficacioribus, efficaciſſimis, & inſolitis clauſulis, quomodolibet, etiam pluries conceſſis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorũque totis tenoribus, ſpecialis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clauſulas generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, etiam quod in eis caueatur expreſsè, quòd illis nullatenus, aut non niſi ſub certis modo, & forma derogari poſſit, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes: Motu, ſcientia, & auctoritate ſimilibus derogamus. Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Verùm quia difficile foret præſentes litteras, ad ſingula quæque loca, in quibus fortè opus eſſet, deferri, volumus, & pariter Apoſtolica auctoritate decernimus, quòd illarum tranſumptis manu alicuius ex Secretariis cuiuſuis prædictorũ Prælatorum Generalium, & ſuorum ſucceſſorum, aut Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo officij alterius eorundem, aut alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ; ſeu Curię Eccleſiaſticæ munitis, eadem prorſus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſę. Dat. Romæ apud S. Marcum ſub annulo piſcatoris, die 3. Octobr. 1587. Pontificatus noſtri anno tertio.

Tho. Thom. Gualterutius.

DECRETA

DECRETA SACRAE REGVLARIVM CONGREGATIONIS.

Die x. Octobris MDLXXXVI. Pro fratribus Ordinis Mendicantium.

LECTO in ſacra Congregatione Regularium memoriali oblato nomine totius familiæ Fratrum Mendicantium quarumcunque Prouinciarum pro Fratribus Ordinis Mendicantium conquerentium, qualiter contra formam ſuorum priuilegiorum, ſacrorum Canonum, Concilij Tridentini & ordinationum Apoſtolicarum in quam pluribus ab ordinariis locorum grauantur, prout eiuſdem memorialis ſeries continebat. Illuſtriſſimi Domini Cardinales, his maturè conſideratis, ſtatuerunt, & decreuerunt, infra ab eiſdem locorum ordinariis perpetuò, & inuiolabiliter obſeruari debere.

Primò, Quòd circa ſecularium confeſſiones ab ipſis Fratribus Mendicantibus audien. ſeruetur deciſio Congregationum Sacri Concilij, & Epiſcoporum: corripianturque ordinarij, qui in articulo mortis id fieri prohibent, vel in licentiis conceſſis, id excipiunt.

Secundò, Fratres Mendicantes [illegible] à quæſtuatione, quæ de licentia ſuorum Superiorum fit, & in dies fieri continget, prohibeantur.

Tertiò, Ordinarij in cognitionibus cauſarum Fratrum Mendicantium, tam ciuilium, quàm criminalium minimè ſeſe ingerant, pariter nec in viſitatione eorundem Fratrum, vel Eccleſiarum ſuarum, niſi quatenus eis per Concilij Tridentini Decreta conceditur.

Quartò, Ordinarij non impediant Fratres pulſare Campanas ad Matutinum, ad Horas, & ad Miſſam antequam pulſetur campana maioris Eccleſiæ, præterquam in die Sabbati Sancti.

Quintò, Quo autem ad quartam funeralium ſeruetur Decretum Concil. Trid.

Frater Michael Bonellus Card. Alex.

Georg. Palearius Secret.

Seſſio XXIII. Cap. XV.

COngregatio Concilij cenſuit Regulares ad audiendas in Ciuitate, & Diœceſi Sæcularium confeſſiones ſemel ab Epiſcopo preuio examine approbatos, iterùm ab eodem Epiſcopo non eſſe examinandos: Cæterum à ſucceſſore poſſe vtiq; examinari iuxta conſtitutionem Sanctę mem. Pij V. datam viij. Id. Aug. Pontificatus anno vj. quæ à fel. rec. Greg. xiij. non eſt reuocata per reductionem priuilegiorum Regularium ad terminos Concilij Trid.

A. Card. Caraſſa.

GREGORIVS XIIII.

Nicolaus ex patre Franciſco ex nobiliſſima familia Sfrondata Cremonenſis oriundus, a Iulio iij. Epiſcopus Cremonenſis creatur, deinde a Paulo iij. in Illuſtriſſimorum Cardinalium numerum relatus demum Vrbano vij. ſucceſſit: & in vigilia Sancti Nicolai ſui natalitij nominis, ad ſummi Pontificatus apicem aſſumptus eſt die v. Decembris 1590. die vero 8. in feſto Conceptionis Glorioſiſsimæ Virginis Mariæ de More coronatus fuit. Obiit die 15. Octobris 1591. Et in Cappella Gregoriana ſepultus eſt.

MODERATIO CONSTITVTIONVM SIXTI V. contra illegitimos Regularium.

GREGORIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Circumſpecta Romani Pontificis prouidentia ea, quæ rationalibus cauſis auctoritate Apoſtolica ſancita fuerunt, ipſa rerum experientia ſuadente, ex aliis interdum non minus iuſtis cauſis moderatur, & immutat, prout in domino conſpicit ſalubriter expedire. Sane licet alias felicis recordationis Sixtus Papa Quintus Prædeceſſor noſter, nonnulla circa qualitates, modum, & formam admittendi Religioſos ad quoſcunque Ordines ſalubriter ſtatuerit, prout in duabus deſuper; prima videlicet ſub datum ſexto Calendas Decembris, Anno tertio, & altera ſub datum Duodecimo Calendas Nouembris, Anno quarto ſui Pontificatus editis Conſtitutionibus latius continetur. Quia tamen uſu comprobatum eſt, multa inuenta fuiſſe impedimenta, propter quæ ea quæ in præmiſſis ſtatuta fuerunt, executioni mandari minimè potuerunt. Vnde quamplures literis, & pietate inſignes viri à ſancto propoſito regularem deducendi vitam abducti, ac impediti, atque etiam alii diu cum maxima eorum laude in Religione verſati ab illius dignitatibus, honoribus, prælaturis cum non modico Religionis, & ordinum huiuſmodi detrimento repulſi, & inhabiles penitus redditi fuerint. Nos igitur ea, quæ docuit experientia ſalubriter fuiſſe conſtituta confirmare: quæ verò moderatione aliqua indigere moderari volentes, ac dictarum Conſtitutionum, & inde ſequutorum quorumcunque tenores etiam veriores præſentibus, pro expreſſis habentes; Habita cum Venerabilibus fratribus noſtris, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus, ſuper negotiis, & conſultationibus Regularium deputatis, matura deliberatione, de eorundem conſilio prædictas Conſtitutiones in ea parte qua cauetur, ne illegitimi ex certo inibi expreſſo damnato thoro, vel complexu ad quamcunque Religionem, neque ad habitum, aut profeſſionem regularem, ſeu tantum ad habitum Conuerſorum, aut famulorum in Monaſteriis, aliiſque locis regularibus ſeruientium admittantur, etſi poſt dictam Conſtitutionem profeſſionem emitterent, voluit illam nullius eſſe momenti. Et in altera parte, in qua illegitimè genitos, etiã ante ipſas Conſtitutiones profeſſos vigore priuilegiorum aut indultorum Apoſtolicorum cuiuis ordini Religioni, Monaſterio aut Congregationi, eorumve Superioribus in genere, vel in ſpecie conceſſorum, etiam ipſi per ingreſſum Religionis, vel per eoſdẽ Superiores legitimatos, ſeu ad gradus honores, & dignitates habilitatos ſeu integratos, ab honoribus, gradibus, & dignitatibus quibuſcunque, tam antiquis quàm aliis

priuilegiis,

priuilegiis, literis Apoſtolicis, indultis, aut declarationibus, non obſtantibus excludi, ac diſpenſationes quaſcunque, aut legitimationes non ſuffragari; neque in futurum cum his niſi a Sede Apoſtolica, Priuilegiis quibuſcunque non obſtantibus diſpenſare poſſe voluit; auctoritate Apoſtolica tenore præſentium ad terminos iuris reducimus, & moderamur, ac omnes diſpenſationes, & habilitationes vigore priuilegiorum, aut indultorum Apoſtolicorum cuiuis Ordini Religioni Monaſterio, aut Congregationi, eorũve Superioribus in genere, vel in ſpecie, vt præfertur, conceſſorum, quæ tempore Conſtitutionum huiuſmodi vſu recepta, & non ſub vllis aliis reuocationibus comprehenſæ erunt per quoſcunque eorum ſuperiores factas, in priſtinum ſtatum, & validitatem, in quibus ante ipſas Conſtitutiones exiſtebant, reſtituimus, & reintegramus. Volentes iiſdem Conſtitutionibus non obſtantibus, eos, qui quouis modo illegitimi procreati fuerint ad habitum, & profeſſionem regulares admitti poſſe quemadmodum admitti poterant ſi ſupradictæ Conſtitutiones editæ non fuiſſent. Ita tamen, vt cum de recipiendis quomodocunque illegitimè natis, ad habitum, & profeſſionem Ordinum quorumcunque agetur, ij ad quos huiuſmodi, receptio ſpectat, præter alia, de quibus ex dictarũ Conſtitutionum præcepto circa quoſcunque etiam legitimos diſquirere debẽt, diligenter eorum vitam & mores inquirant, & ita demum recipiant, ſi tamen bonam indolem, & virtutis ſpecimen præſeferant, ac tot eis merita ſuffragentur, vt Natalium ſuppleant defectum, eorumque receptis Religionis commodo, & vtilitati profutura videatur. Et ſuper hoc ipſo ij ad quos, vt dictum eſt, pertinet huiuſmodi receptio matura deliberatione habita ita cenſuerint, & iudicauerint, dummodo tamen filius illegitimus in Religione, in qua pater, ſiue ante, ſiue poſt natiuitatem dicti filij profeſſus fuerit, ipſo patre viuente non admittatur, quod expreſsè prohibemus. Volumus quoque, ac ſtatuimus licere generali, aut Prouinciali ſingulorum Ordinum, aut Congregationum, aut Hoſpitalium, ad quos dicta diſpenſatio ſpectat iuxta tenorem priuilegiorum, & indultorum Apoſtolicorum eis conceſſorum, quæ dummodo vſu recepta, nec aliàs ſub vllis reuocationibus comprehenſa fuit vt præfertur, in hac parte reualidamus cum illegitimis, quos aliàs dictus Generalis, aut Prouincialis cum Generali Prouinciali, ſeu intermedio Capitulo, & non aliàs ſuffragantibus meritis dignos iudicauerint, ad honores, gradus, & dignitates obtinendas diſpenſare, ac diſpenſationes huiuſmodi pro tempore ita factas, & inde ſequuta quæcunque, vt anteà valere & tenere, perinde, ac ſi ſupradictæ Conſtitutiones non emanaſſent. Cæterùm cum acceperimus, nonnullarum Religionum, & Ordinum, præſertim Monachalium Monaſteria ita inſtituta eſſe, vt in eis perpetua quędam filiatio conſtituatur; Ideòque receptio nouitiorum in vnoquoque Monaſterio ad ſuperiorem Prælatum, & Capitulum eiuſdem Monaſterij tantùm pertineat, quæ etiam Monaſteria, vt plurimum inter ſe longè diſtant, nec Generalia, Prouincialia, aut intermedia Capitula, niſi raro celebrare ſolent. Ideò ſtatuimus, vt Superiores illorum Monaſteriorum de conſenſu ſui Capituli præhabita ſimul cum his, de quibus in vnaquaque Religione, aut Monaſterio iuxta eius Conſtitutiones recipiẽdus interrogari ſolet, aliqua informatione ſuper his, quę in dictis Conſtitutionibus continentur, ad receptionem huiuſmodi procedere valeant, dum tamen antequam ad profeſſionem admittatur, plenaria, & eo modo, prout in dictis Conſtitutionibus habetur, inquiſitio fiat, quæ poſtea ab his, a quibus in prædictis Monaſteriis examinari ſolent, diligenter examinetur, & approbetur, & demum omnia in dicto Capitulo coram Superiore referantur. Volentes, quòd Superiores prędicti cum eorum Capitulo, aut vbi conſuetudo non fuerit celebrandi Capitula cum tribus aut quatuor, ad id in generali Congregatione per vota ſecreta deputatis, ſeruatis eorum regularibus inſtitutis, ac ſupradictis omnibus eandem in recipiendis nouitiis habeant auctoritatem, quę per dictas Conſtitutiones Prouincialibus Capitulis eſt attributa. Decernentes ſic, & non aliter per quoſcunque Iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam eiuſdem Romanæ Curiæ Cardinales, & cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate vbique iudicari, & diffiniri debere, Irritum quoque, & inane, quicquid ſecus ſuper his a quoquam quauis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſuis aliis Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcunque. Volumus autem, quòd præſentium tranſumptis, etiam impreſſis manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Prælati

vel perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ obſignatis, eadem prorſus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ eiſdem præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ reductionis, moderationis, reſtitutionis, reintegrationis, prohibitionis, reualidationis, ſtatutorum, voluntatum & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo nonageſimo, Idus Martij, Pontificatus Noſtri anno primo.

L. Dat.

M. Veſtrius Barbianus.

A. De Alexiis.

II.

CONSTITVTIO MODERATIONIS BVLLÆ fel. rec. Sixti V. contra Abortum quouis modo procurantes.

GREGORIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Sedes Apoſtolica pia mater aſſiduè ſentiens ponderis ſibi incumbentis in procuranda ſalute animarum, pretioſo Chriſti Domini ſanguine redemptarum, grauitatem, & magnitudinem, in re tanti momenti, vt par eſt, magis in dies ſolicita, eundemque optimum finem ſemper ante oculos propoſitum habens, nihil vnquam intentatum prætermittit eorum, quæ ad fidelium animas in viam ſalutis dirigendas iudicat pertinere. Quare nemini mirum videri debet, ſi interdum quidem contumacium fidelium audaciam pœnarum ſeueritate deterret, Rurſus eiſdem, ſi ad cor redire velint, & peccati veniam humiliter expoſcere, maternum aperit ſinum, viamque ad pœnitentiam eis ſternit faciliorem, ac manſuetudine congrua rigorem temperat, prout in Domino conſpicit ſalubriter expedire. Dudum ſiquidem fel. rec. Sixtus Papa V. prædeceſſor noſter, iuſtitiæ zelo accenſus, contra procurantes abortum fœtus, tam animati, quàm inanimis, eiuſque grauiſſimi ſceleris participes, & adiutores, nec non contra eos, qui mulierum fœcunditatem impedirent, & ſterilitatis potiones, ſeu venena præberent, conſtitutionem edidit, ſub dat. iiij. kal. Nouembris, Pontificatus ſui Anno tertio, per quam vltra diuerſas ſpirituales, & temporales pœnas, etiam inter alia excommunicationis ſententiam contra eos promulgauit, ſibique & ſucceſſoribus ſuis tantum abſolutionis facultatem reſeruauit, prout in eadem conſtitutione plenius continetur. Cum igitur poſtmodum experientia docuerit, ex remedio huiuſmodi non eam, quæ ſperabatur, vtilitatem, & fructum prouenisse, verum potius multis Sathanæ malitia ad peccandum inductis, difficiliori ob ſoli Sedi Apoſtolicæ reſeruatam abſoluendi facultatem, reddito ad pœnitentiam aditu, eos à nefariis huiuſmodi flagitiis perpetrandis, non ſolum non retraxiſſe, ſed etiam plurimorum ſacrilegiorum, grauiſſimorumque peccatorum, & ſcelerum occaſionem dediſſe. Nos propterea animaduertentes gladium Eccleſiaſticæ diſciplinæ, præſertim quoad cenſuras, & pœnas ſpirituales ita exercendum eſſe, vt ad medicinam tendat, non ad perniciem animarum, æternique Paſtorem, cuius vices in Terris gerimus, quantum (diuina eius gratia adiutrice) poſſumus, imitari volentes, qui venit animas hominum ſaluare, non perdere, nemini quantumcunque grauiter, & enormiter deliquerit, viam ſalutis præcluſit, quin potius ad eam aſſequendam copioſe remedia adhibuit, ac nobis reliquit, & ſanctis

lius cenſentes, vbi nec de homicidio, nec de animato fœtu agitur, pœnas non imponere duriores iis, quæ per ſacros Canones, & leges prophanas ſunt inflictæ. Habita ſuper hoc cum Venerabilibus fratribus noſtris Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus ſuper negocijs, & conſultationibus Epiſcoporum, deputatis matura deliberatione, de eorum conſilio, conſtitutionem prædictam ſic duximus moderandam, vt à peccato, & excommunicatione contra perſonas ibi expreſſas lata, tam quoad eos, qui hactenus deliquerunt, quàm quoad illos, qui poſt noſtram conſtitutionem in eiſdem caſibus deliquerint, quilibet præsbyter, tam ſæcularis, quàm cuiuſuis ordinis regularis ad Chriſtifidelium confeſſiones audiendas, & ad hos caſus ſpecialiter per loci Ordinarium deputatus, plenam, & liberam in foro conſcientiæ tantùm abſoluendi habeat facultatem eandem prorſus, quam idem Sixtus prædeceſſor ſibi, ac ſuis ſucceſſoribus reſeruauit. Quo verò ad pœnas procurantium abortum fœtus inanimis, aut exhibentium mulieribus, vel ſumentium venena ſterilitatis, aut quocunque modo auxilium, vel conſilium eis dantium, in prædicta conſtitutione contentas, conſtitutionem præfatam in ea parte, vbi de his agit, ad terminos iuris communis, ac ſacrorum Canonum, & Concilij Tridentini diſpoſitionem, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium, tam quoad præterita, quàm quoad futura, perpetuò reducimus, perinde ac ſi eadem conſtitutio in huiuſmodi parte nunquam emanaſſet. Non obſtantibus eadem prædeceſſoris noſtri conſtitutione, quam quoad reliqua omnia, præter contenta in hac noſtra conſtitutione in ſuo robore omnino permanere volumus, cæteriſque contrarijs quibuſcumque. Volumus autem, vt præſentium tranſumptis, Notarij publici manu ſubſcriptis, & ſigillo Prælati Eccleſiaſtici munitis eadem prorſus fides habeatur in iudicio, & extra illud, quæ eiſdem originalibus haberetur exhibitis vel oſtenſis.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrarum moderationis, reductionis, & voluntatum infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo primo, primo Kal. Iunij, Pontificatus Noſtri Anno primo.

L. Dat.

M. Veſtrius Barbianus.

A. de Alexijs.

CLEMENS PAPA VIII.

HIPPOLITVS ex nobili Florentina Familia Aldobrandina natus, ob ſingularem eius vtriuſque Iuris ſcientiam ac in rebus gerendis prudentiam, & vitæ integritatem Auditor Rotæ, deinde Datarius Sixti V. effectus, ab eodem Sixto Cardinalis creatus Apoſtolicæ Legationis munere ab eo ſibi iniuncto apud Regem Poloniæ functus eſt, inde reuerſus mortuo Gregorio XIIII. vnanimi Illuſtriſsimorum Cardinalium conſenſu ad ſummi Pontificatus apicem aſſumptus fuit die 30. Ianuarij 1592. Beatum Iacintum Polonum Ordinis Prędicatorum viræ ſanctitatis & miraculis Illuſtrem Sanctum eſſe, ac Sanctorum Cathalogo adſcribendum eſſe ſolemniter definiuit, necnon ab omnibus Chriſti fidelibus colendum mandauit die 17. Aprilis 1594. & ad maiora ob Dei gloriam, necnon Sanctę Eccleſiæ vtilitatem, ac fidelium ſalutem quotidie anhelat, quem Deus eidem Eccleſiæ ſuæ Diu incolumen ſeruare dignetur.

I.

CONSTITVTIO SVPER EXECVTIONE DEcreti Concilij Trident. ſeſſ. 25. cap. 14. contra regulares non ſubditos Epiſcopo, intra Clauſtra degentes, & extra ea ita notorie delinquentes, vt populo ſcandalo ſint, ac contra eorum ſuperiores illos punire negligentes, aut impunitos ad alia ſuorum ordinum loci tranſmittentes, vel tranſmiſſos ad locum, in quo deliquerint non reuocantes.

CLEMENS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei mem. ¶ Suſcepti muneris ratio poſtulat, vt ea, quæ in ſacro Tridentino Concilio prouidè conſtituta ſunt, ab ijs, ad quos ſpectat, inuiolatè obſeruari curemus. Maturo ſanè conſilio ipſius concilij decreto prouiſum eſt, vt quicunque regularis non ſubditus Epiſcopo intra clauſtra degens, extra ea ita notoriè deliquerit, vt populo ſcandalo ſit, Epiſcopo inſtāte, à ſuo ſuperiore intra tempus ab Epiſcopo præfigendum, ſeuerè puniatur, & ſuperior de punitione Epiſcopum certiorem faciat,

faciat, ſi minùs, ipſe à ſuo item ſuperiore officio priuetur, & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit. Verùm quia experientia compertum eſt, interdum in huiuſmodi decreti executione nimis remiſsè procedi, cùm enim Epiſcopus inſtat, aliquem regularem eo, quo ſupradictum eſt, modo, delinquentem, à ſuo ſuperiore puniri, ſæpe fit, vt ſuperior regularem delinquentem ad alia ſuorum ordinum loca, extra Epiſcopi diœceſim, ex induſtria impunitum tranſmittat, atque etiam ipſe aliquando ad alias prouincias ſe conferat, nec vlteriùs ſuper delinquentis exceſſibus inquirat, & de eius punitione Epiſcoporum certiorem reddat: Vnde nec regularis delinquens tunc ab Epiſcopo puniri poteſt, cùm extra ipſius diœceſim exiſtat, nec ſuperior, qui delinquentem corrigere negligit, officio priuatur: Nos pro paſtorali noſtra ſolicitudine, præfati decreti executioni, quantum cum Domino poſſumus, fauere, & præmiſſis malis (vt par eſt) opportuno aliquo remedio occurrere volentes, de Venerabilium Fratrum noſtrorum S.R.E. Cardinalium prædicti concilij interpretum ſententia; Motu proprio, & ex certa ſcientia noſtris, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetuò valitura conſtitutione, omnibus, & ſingulis cuiuſcumque ordinis, & inſtituti regularium, etiam mendicantium ſuperioribus, in virtute ſanctæ obedientię, & ſub indignationis noſtræ, ac priuationis dignitatum, & officiorum per eos obtentorum, eo ipſo incurrendis pœnis, præcipimus, & mandamus, vt iuxta prædictum decretum, quilibet ipſorum, regularem non ſubditum Epiſcopo, intra clauſtra degentem, & extra ea ita notoriè delinquentem, vt populo ſcandalo ſit, Epiſcopo inſtante, intra tempus ab Epiſcopo præfigendum, ſeuerè puniat, ac de punitione Epiſcopum certiorem faciat, & aliàs decretum ipſum in omnibus, & per omnia exequatur. Cæterùm ſi ſuperior in regularem delinquentem non animaduerterit, quinimo ſi illum impunitum ad alia ſuorum ordinum loca, extra Epiſcopi diœceſim, vt præfertur, tranſmiſerit, volumus, & ſimili motu, atque auctoritate decernimus, vt ſuperior inſtante Epiſcopo, intra terminum ab Epiſcopo præfigendum, & ſub eiſdem indignationis noſtræ, ac priuationis dignitatum & officiorum obtentorum, necnon & ſub inhabilitatis ad illa, & alia in poſterum obtinen. ac vlterius priuationis actiuæ, & paſſiuæ vocis ad quas à nemine præterquam à nobis, & à Romano Pontifice pro tempore exiſtenti reſtitui poſſit, ipſo facto ſimiliter incurrendis pœnis, ipſum regularem delinquentem à loco, ad quem tranſmiſſus fuit, reuocare, & in quo deliquit conſtituere, ſeu ſiſtere teneatur. Quòd ſi hoc etiam facere prætermiſerit, per præſentes ſimiliter ſtatuimus, vt Ordinarius loci, ad quem regularis delinquens tranſmiſſus fuerit, ſuper præmiſſis ab ipſo Ordinario loci, in quo deliquit ſimiliter requiſitus, vel aliàs de illius delicto informatus, vt prefertur, tanquam Sedis Apoſtolicæ delegatus, prædictum concilij decretum omnino exequi, & in regularem delinquentem ſeuerè animaduertere poſſit, & debeat. Decernentes ſic, & non aliter per quoſcunque Iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam eiuſdem Romanæ Eccleſiæ Cardinales, & cauſarum Palatij Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere, Irritum quoque & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus quibuſuis eorundem ordinum, vel inſtitutorum, etiam iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis, & conſuetudinibus, priuilegiis quoque indultis, & literis Apoſtolicis in contrarium præmiſſorum quomodolibet conceſſis, confirmatis, & approbatis, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Vt autem præſentes literæ omnibus ſupradictis innoteſcant, mandamus illas ad valuas Eccleſię S. Ioannis Lateranenſis & Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, ac in acie Campi Floræ affigi, & publicari: volumuſque poſt quindecim dies, eos, qui in Vrbe sũt, qui verò extra eam & citra montes, intra quatuor, qui demum vltra montes erunt, intra octo menſes, à die publicationis huiuſmodi computandos, perinde afficere, & arctare, ac ſi eorum vnicuíque perſonaliter intimatæ fuiſſent, ac earundem præſentium literarum exemplis, etiam impreſſis, manu notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ obſignatis, eandem fidem in iudicio, & extra illud haberi, quæ ipſis preſentibus haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum præcepti, mandati, voluntatis, decreti, & ſtatuti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli

Apoſtolorum

Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo nonageſimo quinto, ſeptimo Kal. Martij. Pontificatus Noſtri Anno quinto.

L. Card. Prodat.

M. Veſtrius Barbianus.

A. de Alexiis.

Regiſtrata apud Marcellum Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini, Milleſimo quingenteſimo nonageſimo ſexto, Indictione nona, die verò decima octaua Martij, Pōtificatus Sanctiſs. in Chriſto Patris D. N. D. Clementis diuinā prouidentia Papæ VIII. Anno eius quinto. Retroſcriptæ literę Apoſtolicę, affixæ & publicatæ fuerunt ad Valuas Baſilicæ S. Ioann. Lateranenſis & Principis Apoſtolorum de Vrbe ac in acie Campi Floræ, per nos Ioſephum ſpadam, & Ludouicum Maſſarutium Sanctiſs. D. N. Papæ Curſores.

Gabriel Sauarellus Magiſter Curſorum.

II.

MODERATIO BVLLÆ FEL. REC. SIXTI Papę V. contra Clericos malè promotos, ac in Epiſcopos in ordinum collatione peccantes.

Sed quoniam prędicta bulla Sixti V. reducta eſt ad terminos Sacrorum Canonum ac conſtitutionis Pij Papæ II. ideo infra ponitur.

CLEMENS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuā rei memoriam. ¶ Romanum Pontificem decet, ea, quæ ob iuſtas cauſas interdū ſtatuta ſunt, cum ipſa rerum experientia ſuadet, moderari, & immutare, prout in Domino ſalubriter conſpicit expedire. Aliàs ſanè emanarunt literę fel. rec. Sixti Papę V. Prædeceſſoris noſtri contra Clericos malè promotos, ac in Epiſcopos in ordinum collatione peccantes, tenoris infraſcripti videlicet. SIXTVS Epiſcopus Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Sanctum, & ſalutare ſacri ordinis Sacramentum ab ipſo Domino, & Saluatore noſtro Ieſu Chriſto inſtitutum, beatiſque Apoſtolis, & eorum legitimis ſucceſſoribus ſingulari diuinę bonitatis munere traditum, ita ad Dei Omnipotentis gloriam ſalutemque animarum ſanctè, ac religioſè adminiſtrari decet, vt quæ vel ex typo & figura veteris legis, vel aliàs ex multa ſanctorum Patrum Prouidentia, circa ordinadorum natales, ætatem, vitæ ac morum probitatem, ſanctitatem, ſcientiam, & alias qualitates in ſacris ordinationibus requiſitas per ſacros Canones, vel Apoſtolicas Conſtitutiones, aut generalium Conciliorum decreta, ſalubriter ſtatuta fuerunt, ea inuiolatè obſeruentur. Nam ſi in veteri teſtamento tam multa de integritate & mnnditia Sacerdotum & miniſtrorum Altaris, deque eorum præſtantia & dignitate legimus, de quibus dixit Dominus per Malachiam Prophetam, Labia Sacerdotis cuſtodient ſcientiam, & legem requirent ex ore eius, quia Angelus Domini exercituum eſt: certè multo maior ratio & diligentia adhibenda erit in promouendis tam inferiorum graduum Clericis, quàm etiam presbyteris, qui ad conſummationem Sanctorum in opus miniſterij, in ædificationem Corporis Chriſti conſtituuntur, prout de his ipſis & diuino verbo, & Beatorum Apoſtolorum præceptis, ac ſimul San-

mul Sanctorum Patrum ſtatutis ſæpiſſimè traditum eſt. Quare nos pro ea, quæ nobis à Domino iniuncta eſt cunctarum Eccleſiarum cura & ſolicitudine, ipſos Paſtores & Præſules Eccleſiarum, quorum proprium munus eſt perſonas idoneas Clericali militiæ aſcribere, & ad minores, maioreſque ordines ritè promouere, auctoritate noſtra duximus admonendos, vt in exequendo hac in parte ſuo Paſtorali officio attentiùs poſthac inuigilent, canonicas ſanctiones, vt par eſt, obſeruent, ac vt nemini detur offenſionis occaſio, neue eorum miniſterium vituperetur, ſtudeant vitare ea omnia ſcandala & abſurda, quę ex vitioſa & minus canonica Clericorum ordinatione cernimus cum magno animi noſtri dolore frequentiùs exoriri.

Cùm enim multi, etiam interdum inhabiles & indigni, non vocati ſancta Dei vocatione, ſed potius Satanæ dolis decepti, prætextu deuotionis & pietatis, rem quidem ſacram & diuinum munus, intempeſtiuè tamen & inordinatè, affectantes, ſeu temporale aliquod commodum, aut lucrum ſibi proponentes, vel nimia ſimplicitate & imperitia, malitiave aut fraude ad ſuſcipiendum Clericalem characterem, alioſque ordines, ante ætatem legitimam, vel à non ſuo Epiſcopo, aut non prævio debito examine & approbatione, ſiuè aliàs minus ritè, vel etiam temerè ſe ingerant. Debent ſanè Epiſcopi paterna charitate & prudentia eorum ſaluti, qui ſæpe neſciunt quid petant, meliùs etiam, quàm ipſimet poſtulant, & ſalubriùs conſulere, nec tam quid flagitent, quàm quid expediat conſiderare: ſumma verò diligentia prouidere, tum in alienæ diœceſis ſubditis ordinandis, ne quemquam promoueant ſine eorum Ordinarij literis dimiſſoriis, tum in recognoſcendis ipſis literis, ne falsò, aut ab aliquo, qui auctoritatem illas concedendi non habeat, confectę ſint, tùm denique in examinandis natalibus, ætate, vita, moribus, ſcientia, idoneitate, titulo, & reliquis qualitatibus, ne quid in ſuæ vel alienæ diœceſis perſonis ad Clericalem honorem, & Eccleſiaſticos ordines promouendis deſideretur eorum, quæ ex præſcripto ſacrorum Canonum requiruntur.

Vt igitur Pręſules Eccleſiarum intelligant, ſi in re tam graui & tanti momenti culpa, aut negligentia peccauerint, ſe non modò in tremendo Dei iudicio, verùm in hoc quoque ſæculo Rom. Pontifici ſuæ villicationis rationem fore redditùros; Pręſenti Conſtitutione perpetuò ſtatuimus, & ordinamus, vt ſi in poſterum Antiſtes aliquis Epiſcopali, Archiepiſcopali, Primitiali, vel etiam Patriarchali dignitate præfulgens: aut Abbas ad primam tonſuram minoreſque ordines ſuis ſubditis conferendos à Sede Apoſtolica auctoritatem habens, quemcunque ſæcularem, vel cuiuſuis ordinis, aut militiæ regularem, ex aliquo crimine, vitio, aut defectu, ſeu aliàs inhabilem, vel irregularem exiſtentem, vel extra tempora à iure ſtatuta, vel abſque veris dimiſſoriis ſui Ordinarij literis, aut per ſaltum, vel furtiuè, aut quo ad ſæculares ſine titulo ſufficientis beneficij, vel patrimonij, aut ante ætatem per ſacri generalis Tridentini Concilij decreta primæ tõſuræ, aut cuique ordini pręſcriptam, aut non ſeruatis temporum interſtitiis, ita vt aliquis vnico die, ſeu continuatis diebus, ad plures ordines ſacros, vel poſt vnum ordinem ſuſceptum ſine cauſa rationabili antequam tempus ab eodem Conc. Trident. præfixum elabatur, ad alium ordinem promoueatur, ſine diſpenſatione, aut indulto Apoſtolico, Clericali charactere non legitimè inſignitierit, aut ad ordines minores, vel ſacros, vt præfertur, vel aliàs malè promouerit, ſiue id ſcienter, ſiue ignoranter fecerit, niſi debita diligentia adhibita iuſtus error & probabilis facti ignorantia eum excuſet; vt, in quo deliquit, in eo puniatur, à collatione quorumcunque ordinum atque adeò ipſius tonſuræ, & ab executione omnium munerum Pontificalium eo ipſo ſuſpenſus, & ab ingreſſu Eccleſiæ interdictus exiſtat, aliiſque grauioribus pœnis noſtro, & pro tempore exiſtentis Rom. Pont. arbitrio puniatur.

Quòd ſi ſpreta huiuſmodi ſuſpenſione & interdicto in præmiſſis ſe temerè ingeſſerit, etiam à regimine & adminiſtratione ſuæ Eccleſiæ, ſeu Monaſterij, & à perceptione fructuum menſæ eiuſdem, ac quorumcunque beneficiorum per eum in titulum, vel cõmendam, ſeu aliàs obtentorum ſuſpenſionem, eo ipſo incurrat, eiuſque interdicti, aut ſuſpenſionis relaxationem; aut pœnarum remiſſionem ab alio, quàm à Rom. Pont. pro tempore exiſtente, nequeat obtinere.

Et nihilominus fel. rec. Pij II. & aliorum Rom. Pont. noſtrorum prædeceſſorum, qui per ſuas conſtitutiones, aut in Cancellaria Apoſtolica publicatas regulas contra huiuſmodi Clericos malè promotos, diuerſas pœnas inflixerunt, veſtigiis inhærentes, eoſdem Clericos poſthac malè promotos ab executione, miniſterio & exercitio ordinum ſuſce-

prorum, & ab omni ſpe & facultate aſcendendi ad alios ſuperiores perpetuò ſuſpẽntos
declaramus; & ſi in eis miniſtrare præſumpſerint, illos ſic irregulares effectos, omnibus
& quibuſcunque per eos in titulum, commendam, aut aliàs obtentis dignitatibus, of-
ficiis, & beneficiis Eccleſiaſticis cum cura & ſine cura, quomodocunque qualificatis, ſæ-
cularibus, vel cuiuſuis ordinis aut militiæ regularibus; ac etiam ſi ipſi Clerici regulares
fuerint, actiua & paſſiua voce, ipſo facto priuamus, & iis priuatos atque ad illa & alia
ſimilia vel diſſimilia in poſterum obtinenda, in perpetuum inhabiles & incapaces eſſe
decernimus & declaramus; dignitatum, officiorum & beneficiorum huiuſmodi, ſic pro
tempore vacantium, diſpoſitionem nobis & Apoſtolicæ Sedi perpetuò reſeruantes.
Vt autem homines, qui nimia indulgentia & ſpe impunitatis, ac veniæ facilitate, ha-
ctenus fuerunt ad huiuſmodi facinora procliuiores, ea ſublata & præcluſa ab his abſti-
neant, & caueant in futurum tam abſoluendi, quàm diſpenſandi facultatem in caſibus
ſuperiùs expreſſis, etiam in foro conſcientiæ nobis & ſucceſſoribus noſtris dumtaxat,
auctoritate & tenore præmiſſis, perpetuò reſeruamus; Inhibentes ne à quoquam ſæcu-
lari, vel cuiuſuis ordinis regulari Presbytero, vel Prælato quauis auctoritate fungente,
nec per quæcumque Iubilea, & Indulgentias, etiam pleniſſimas, & extraordinarias per
noſtros prædeceſſores, aut noſmetipſos, vel ſucceſſores noſtros, anno Iubilei, aut alio
quouis tempore, & Cruciatæ Sanctæ, vel quocunque alio titulo, modo, & forma, Motu
proprio, & Conſiſtorialiter, ſeu ad quorumcunque Principum, Regum, aut Imperato-
ris inſtantiam, eorumque contemplatione, & intuitu, cum quibuſuis ampliſſimis in ge-
nere, vel in ſpecie derogatoriis clauſulis conceſſa, vel in poſterum concedenda, nec vi-
gore aut prætextu facultatum, aut priuilegiorum Mare magnum, aut aliàs quomodo-
libet nuncupatorum, quibuſuis ordinibus, Congregationibus, aut perſonis regulari-
bus, aut Epiſcopis, per decreta Concilij Tridentini, aut officio ſacræ Pœnitentiariæ
Apoſtolicæ, vel minoribus, aut etiam Maiori Pœnitentiariis noſtris & Rom. Pont. pro
tempore exiſtentis, vel aliàs quomodolibet pro tempore conceſſorum; Perſonæ, ſic vt
præfertur, delinquentes, iam ſcilicet Antiſtes, ſeu Abbates promouentes, quàm Cleri-
ci malè inſigniti ſeu ordinati à reatibus & exceſſibus præfatis abſolui, præterquam in
mortis articulo poſſint, aut debeant, nec cum iis ſuper irregularitate propter præmiſſa
contracta, etiam ſi crimen penitus occultum fuerit, quouis modo valeat diſpenſari.
Verum enimuerò quia grauioribus morbis fortiora ſunt adhibenda remedia, & iuxta
perſonarum, locorum, ac temporum qualitates leges ſunt immutandæ, pœnæque ag-
grauandæ & emolliendæ; cum huiuſmodi peccatum ſatana ſuggerente, hominumque
fragilitate aſſentiente, videatur iam ad culmen vitiorum aſcendiſſe, & in præcipiti eſſe;
Ideo, vt homines ſaltem pœnæ timore, & proprij honoris confuſione, à peccato deter-
reantur, nouum huic veneno antidotum cogimur præparare. Ac propterea volumus,
vt qui abſolutionem & diſpenſationem huiuſmodi petent, ſemper, quamuis delictum
adhuc occultum extiterit, non per officium ſacræ Pœnitentiariæ, ſed à nobis & pro
tempore exiſtente Rom. Pontifice, in vtroque foro abſolutionem petere teneantur; alio-
quin ipſæ conceſſiones & abſolutiones, etiam cum clauſula, quòd præſentis Conſtitu-
tionis tenor & alia prædicta habeantur pro expreſſis, prorſus nullæ, irritæ & inualidæ
exiſtant, ac nemini penitùs ſuffragentur.
Cæterùm ſi quis Antiſtes vel Abbas, ſeruatis quidem cunctis præmiſſis & cæteris
omnibus, quæ in ipſius tonſuræ & ordinum collatione obſeruari debeat, perſonas ha-
biles & idoneas, ſed tamen receptas ab iis, quibus tonſuram, aut ordines conferret pecu-
nia, pretio, vel præmio ſimoniacè in futurum inſigniuerit, vel promouerit; volumus, vt
præter alias cenſuras & pœnas contra ſimoniacè ordinantes & ordinatos à ſacris Ca-
nonibus & Conſtitutionibus Apoſtolicis aliàs inflictas & irrogatas, quibus nequaquam
derogare intendimus, etiam omnia & ſingula ſupradicta in ſic promouentibus & pro-
motis locum habeant. Decernentes præſentes literas ſub quibuſuis conceſſionibus,
facultatibus & gratiis, etiam in caſibus quibuſcumque Sedi Apoſtolicæ quomodolibet,
etiam in Bulla Cœnæ Domini reſeruatis, etiam ſub nomine Iubilei plenarij, vel Cru-
ciatæ ſanctæ, abſoluendi facultatem quibuſuis perſonis generaliter, vel ſpecialiter tri-
buentibus, minimè comprehendi, ſed ſemper ab illis exceptas eſſe cenſeri; ſicque in
præmiſſis vniuerſis & ſingulis per quoſcunque Iudices, & Commiſſarios, etiam cauſa-
rum Palatij Apoſtolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, ſublata eis & eorum cuilibet
quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate in quauis cauſa & inſtantia iudicari &
diffiniri

diffiniri debere, ac irritum & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate, ſcienter, vel ignoranter, contigerit attentari. Non obſtantibus Conſtitutionibus & ordinationibus Apoſtolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, cæteriſque contrariis quibuſcunque. Vt autem præſentes literæ omnibus innoteſcant, mandamus illas ad Valuas S. Ioannis Lateranen. & Principis Apoſtolorum de Vrbe Baſilicarum, & in acie Campi Floræ, affigi & publicari, & poſt quindecim dies qui in Vrbe ſunt, qui verò extra eam & citra Montes intra quatuor menſes, qui demum vltra Montes erunt, intra octo menſes à die publicationis huiuſmodi computan. perinde afficere & arctare, ac ſi eorum cuique perſonaliter intimatę fuiſſent, ac earundem præſentium literarum exemplis, etiam impreſsis, Notarij publici manu ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ obſignatis, eandem fidem in iudicio & extra illud adhiberi, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi eſſent exhibitæ vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtri ſtatuti, ordinationis, declarationum, priuationis, reſeruationum, inhibitionis, voluntatum, decretorum & mandati infringere vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę, Milleſimo quingenteſimo octuageſimo octauo, Nonis Ianuarij, Pontificatus Noſtri Anno quarto. Nos animaduertentes in dictis literis nihil ferè, quo ad ea, quæ in ordinum collatione ſeruanda ſunt, diſponi, vltra id, quod in ſacris canonibus, & in Concilij Tridentini decretis, ac aliorum Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum conſtitutionibus diſpoſitum fuit, ſed diuerſas pœnas, & cenſuras Eccleſiaſticas contra Epiſcopos, & alios Prælatos in ordinum collatione peccantes, & ſimiliter contra Clericos tam ſæculares, quàm cuiuſuis ordinis, inſtituti, & militiæ regulares malè promotos conſtitui, abſolutionemque, & diſpenſationem Sedi Apoſtolicæ reſeruari, & alias ſicut in præfatis literis continetur; Conſiderantesque tam promouentes, quàm eos, qui ad dictos ordines promouentur, ſæpe cenſuris, & pœnis huiuſmodi, ob illarum multiplicitatem, in eorum perniciem animarum, varijs modis illaqueari, nonnullos ex Prælatis, & Epiſcopis in conferendis huiuſmodi ordinibus nimis ſcrupuloſè procedere, multoſque metu pœnarum, & cenſurarum præfatarum ab ordinum collatione prorſus deterreri, adeò vt Clericorum, & Sacerdotum numerus propterea aliquibus in locis valde imminutus ſit, omnium in præmiſſis ſecuritati, ac animarum ſaluti, paterna charitate proſpicere volentes: Motu proprio, & ex certa ſcientia noſtris, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, hac noſtra perpetuò valitura conſtitutione, ſupradictas literas ad terminos ſacrorum canonum, ac conſtitutionis re. me. Pij Papæ II. etiam Prædeceſſoris noſtri, quæ incipit: Cum ex ſacrorum ordinum, ſub Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Quintodecimo Kal. Decembris, Anno Incarnationis Dominicæ 1461. Pontificatus ſui Anno quarto, Cuius tenorem præſentibus pro expreſſo haberi volumus, & ad diſpoſitionem decretorum ſacri Tridentini Concilij reſtringimus, & reducimus, necnon cenſuras, & pœnas in eiſdem Sixti literis contra quoſcunque, præterquàm contra Simoniacè ordinantes, & ordinatos, inflictas, quas volumus in ſuo robore permanere (aliis etiam pœnis & cenſuris per eoſdem Canones, ac conſtitutionem Pij II. conciliumque Tridentinum iniunctis ſaluis & firmis remanentibus) moderamur, & abolemus. Decernentes ſic, & non aliter per quoſcunque Iudices, & Commiſſarios quauis auctoritate fungentes, etiam eiuſdem Romanæ Curiæ Cardinales, & cauſarum Palatii Apoſtolici Auditores, ſublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere, Irritum quoque & inane quicquid ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate, ſciẽter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obſtantibus præmiſſis, ac quibuſuis aliis conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, cæteriſque contrariis quibuſcunque. Volumus autem, vt præſentium tranſumptis, etiam impreſſis, manu alicuius Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius Prælati, vel perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ obſignatis, eadem prorſus fides in Iudicio, & extra illud habeatur, quæ eiſdem præſentibus haberetur ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ reſtrictionis, reductionis, moderationis, reuocationis, abolitionis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei,

ac beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę, Milleſimo Quingenteſimo nonageſimo quinto, Pridie Kal. Martii. Pontificatus Noſtri Anno Quinto.

L. Card. Prodat.

M. Veſtrius Barbianus.

A. de Alexiis.

III.

CONSTITVTIO PII. II. CONTRA FACIENTES ſe promoueri ad ſacros ordines ſine diſpenſatione canonica, aut legitima licentia ſiue extra tempora à iure ſtatuta, ſeu ante legitimam ætatem, vel abſque literis dimiſſoriis, ædita & per Sanctiſsimum D. N. D. Clementem VIII. vt ſupra innouata.

PIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Cum ex ſacrorum ordinum collatione character inuiſibilis animæ imprimatur, ſacra myſteria diſpēſentur, vt ipſarum cura tribuatur animarum in eorum ſuſceptione, exceſſus graues tantò magis plectendi ſunt, quantò ex illis maiora in mentibus fidelium ſcandala generantur. ¶ Cum itaque ſicut fide dignorum relatione, non niſi moleſtè accepimus, nonnulli clerici extra tempora à iure ſtatuta, quidam ante ætatem legitimam, aliqui verò ſine dimiſſoriis literis, contra ſanctiones canonicas ſe faciant ad ſacros ordines promoueri.

¶ Nos eorundem temeritatem tali caſtigatione reprimentes, vt alij in poſterum cōmittendi ſimilia aditus præcludatur, authoritate apoſtolica, præſenti cōſtitutione perpetuò valitura ſtatuimus, & ordinamus, quòd omnes, & ſinguli, qui abſque diſpenſatione canonica, aut legitima licētia, ſiue extra tempora à iure ſtatuta, ſiue ante ætatem legitimam, vel abſque dimiſſoriis litteris, etiam citramontani à citramontanis, præterquam ſi in hoc vltimo caſu per cameram Apoſtolicam iuxta ipſius ſtylum ordinati fuerint ad aliquem ex ſacris ordinibus ſe fecerint promoueri, à ſuorum ordinum executione ipſo iure ſuſpenſi ſint. ¶ Et ſi huiuſmodi ſuſpenſione durante, in eiſdem ordinibus miniſtrare præſumpſerint, eo ipſo irregularitatem incurrant, propter quam, vltra alias pœnas, in tales generaliter à iure inflictas beneficiis eccleſiaſticis, quæ obtinent, poſſint iure priuari.

¶ Volumus autem, quòd præſens noſtra conſtitutio in Romana curia exiſtētes poſt quindecim dies, abſētes verò Italicos poſt duos, alios autem etiam vltramōtanos poſt ſex menſes ab ipſius inaudientia contradicti, & Cancellaria Apoſtolica publicatione, ac affixione ligare incipiat. Nulli ergo &c. ſi quis, &c. Dat. Romę apud S. Petrum anno incarnationis Milleſimo quadringenteſimo ſexageſimo primo, decimo quintò Kal. Decembris. Anno quarto.

IIII.

SOLEMNITAS, ET RITVS

Recitandi Officium S. Didaci Confeſſoris declaratur; & in ſuæ fœſtiuitatis die Indulgentia plenaria conceditur.

Clemens Papa VIII. Ad perpetuam rei memoriam.

QVAE ad Sanctorum venerationem augendam pertinent, ea libenter concedimus prout fidelium deuotio poſtulat, ac aliàs in Domino conſpicimus expedire. Aliàs ſi quidem fe. re. Sixtus Papa V. prædeceſſor noſter Motu proprio conceſsit, & indulſit, quòd omnes & ſinguli profeſſores Ordinis Fratrum Minorum Sancti Franciſci, ac Moniales, & Sorores tàm Sanctæ Claræ, & Conceptionis, quàm Tertiariæ in Congregatione ſub obedientia eorundem Fratrum Minorum de obſeruantia viuentes, in ſuis quiſque videlicet Eccleſijs in quibuſcunque Mundi partibus exiſtentibus Feſtum Sācti Didaci Confeſſoris die xij. Nouembris ſub duplici Officio, in Regnis verò Hiſpaniarum etiam illius octauam quemadmodum feſta aliorum dicti ordinis Sanctorum celebrare poſſent, prout in eiuſdem Sixti Prædeceſſoris in forma Breuis ſub die xvj. Nouemb. 1588. expeditis literis plenius continetur. Cum autem ſicut prò parte dilecti filij Commiſſarij generalis. Curiæ eiuſdem Ordinis nobis expoſitum fuit, Religioſi eiuſdem Ordinis etiam extra Hiſpaniam vbique locorum exiſtentes eundem Sanctum Didacū ſingulari deuotionis affectu proſequantur, eorumque deuotioni ac ſpirituali conſolationi plurimùm ſatisfieri poſſe, ſi eis quoque feſtum prædictum cum octaua facultas concedatur. Quare nobis nomine dicti Commiſſarij Generalis humiliter ſupplicatum fuit, vt in præmiſsis, ac alijs infraſcriptis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur corūdem Religioſorum, ac aliorum Chriſtifidelium erga ipſum Beatum Didacum deuotioni quantum cum Domino poſſumus, benignè annuere volentes, ac literarum Sixti Prædeceſſoris prædictarum tenorem præſentibus pro expreſſo habentes, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, omnibus, & ſingulis eiuſdē Ordinis Profeſſoribus, necnon Monialibus, & Sororibus, tam Sanctæ Claræ, & Conceptionis, quàm Tertiarijs in Congregatione ſub obedientia eorūdem Fratrum Minorum de obſeruantia viuentibus extra Regna Hiſpaniarum in quibuſcunque Mundi partibus exiſtentibus, vt eorum ſinguli feſtum prædictum Sancti Didaci, ac etiam illius octauam quemadmodum feſta aliorum eiuſdem Ordinis Sanctorum celebrare valeant, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium cōcedimus, & indulgemus. Prætereà cum ab eodem Sixto Prædeceſſore ordinatum fuerit vt in Vniuerſis Orbis Eccleſijs feſtum eiuſdem Sancti Didaci celebraretur, ſed qua ſolemnitate celebrandum ſit, non fuerit declaratum. Nos earundem tenore præſentium decernimus, & declaramus in vniuerſis Orbis Terrarum Eccleſijs, ac ab omnibus tàm ſæcularibus, quàm quorumuis ordinum, & Inſtitutorum Regularibus, & alijs Eccleſiaſticis perſonis vtriuſque ſexus feſtum prædictum Sancti Didaci ſub ritu ſemiduplici, in Ciuitate verò ac Dioc. Iſpalen. vnde prædictus Sanctus Didacus ortus eſt, necnon in Ciuitate, & Diœceſi Toletana, in qua illius corpus requieſcit, ſub duplici ritu celebrandum eſſe. Prætereà ad eorūdem fidelium deuotionem non modò conſeruandam, ſed in dies magis augendam, de Omnipotentis Dei miſericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius auctoritate confeſsi, Omnibus vtriuſque ſexus Chriſtifidelibus, qui verè pœnitentes, & confeſsi, ac Sanctiſsimo Euchariſtiæ ſacramento refecti aliquam prædicti Ordinis vtriuſque ſexus Eccleſiam die feſto prædicti Sancti Didaci à

primis

primis Veſperis vſque ad occaſum ſolis eiuſdem diei deuotè viſitauerint, & ibi pro Chriſtianorum Principum concordia, hæreſum extirpatione, ac Sanctæ Matris Eccleſiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, Plenariam omnium peccatorum ſuorum Indulgentiam, & remiſsionem miſericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Non obſtantibus Conſtitutionibus, & ordinationibus Apoſtolicis, ac Kalendarij, Breuiarij, & Miſſalis Romani diſpoſitionibus, & regulis, cæteriſque contrarijs quibuſcunque. Volumus autem vt præſentium tranſumptis etiã impreſsis, manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutę munitis, eadem prorſus fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Anulo Piſcatoris, die xxvj. Martij. 1598. Pontificatus Noſtri Anno Septimo.

M. Veſtrius Barbianus.

S. D. N. D.

CLEMENTIS PAPAE VIII.

CONFIRMATIO, ET INNOVATIO

Omnium Priuilegiorum Fratrum Minorum de Obſeruantia Monialiumq; Sanctæ Claræ, nec non de pœnitentia nuncupatorum Ordinibus.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

RATIO Paſtoralis Officij noſtri exigit, atque efflagitat, vt quorum Religionem, ac virtutem Sedi Apoſtolicę, totiq; Eccleſiæ non modo illuſtrem, & præclaram, ſed vtilem etiam, ac neceſſariam eſſe animaduertimus, eoſdem noſtris, & eiuſdem Sedis Apoſtolicæ honoribus ac beneficijs libenter proſequamur. Cum verò ex bonis, & commodis ſpiritualibus ordinum Mendicantium, ea longè, lateque pateant, ſemperque patuerint, quę a ſacro Ordine Fratrũ Minorũ de Obſeruantia ab ipſis fundatę Religionis initijs in oẽs Criſtianæ Reipub. Prouincias profluxerũt, quotidieq; profluũt, & promanãt, faciẽdũ nobis eſſe ſtatuimus, vt in eodẽ Ordine noſtris, & Sedis Apoſt. gratijs, atq; muneribus honeſtãdo, nihil Romanorũ Põtificũ prædeceſsorũ noſtrorũ benignitati, ac ſtudio cõcedamus. Cùm igitur pro parte dilecti filij Ioãnis Bapt. Moles Cõmiſſarij Generalis in Romana Curia Vltramõtanæ familiæ prędicti Ordinis de Obſeruãtia, nobis expoſitũ fuerit, ex ipſius Sedis benigna dignatione prouenire, vt Romanus Põtifex quandoq; prædeceſsorũ ſuorũ Romanorũ Põtificũ geſta innouet, ac Apoſt. auctoritate innouata, & reſtaurata muniat, & fulciat, & in priſtinũ ſtatũ reponat, ac reducat; necnõ propterea nõnulli Romani Põtifices prędeceſsores noſtri quaſdã gratias, cõceſsiones, indulgentias,

dulgentias,& peccatorum remiſsiones,abſolutiones ét plenarias,libertates,prærogatiuas,fauores,immunitates,exéptiones,declarationes,facultates,multaq; alia Priuilegia & indulta,tã prædictis Fratrũ Minorũ,quã Sanctæ Claræ, ac tertio de pnia nuncupato Ordinibus,illorũq; Superioribus Fratribus,Monialibus, & Sororibus, ac vtriuſq; ſexus pſonis, & Monaſterijs,Domibus,Eccleſijs,& Locis quibuſcunq; dictorum Ordinum,nunc,& pro tpe exiſtentibus in genere, vel in ſpecie, ét per modum cõicationis,ſiue extenſionis Priuilegiorum,alijs Ordinibus,eorumq; Domibus, & Eccleſijs, & vtriuſq; ſexus perſonis Ordinum Mendicantium, & non Mendicantium exiſten, conceſſorũ conceſſerunt,aut iã cõceſſa confirmarunt,& approbarunt,prout in ſingulis conceſsionibus,declarationibus,& Litteris corũdem prædeceſſorum expeditis plenius dicitur contineri. Cũ aũt,ſicut eadem expoſitio ſubiungebat, illa quæ ſępius Apoſtolica auctoritate prędicta munita exiſtunt,maiorẽ obtineant roboris firmitatẽ, pro parte prædicti Ioannis Baptiſtæ Moles nobis fuit humiliter ſupplicatum,vt prædictis Priuilegijs, immunitatibus,exemptionibus,libertatibus, fauoribus, conſeruatorijs, declarationibus,facultatibus,diſpenſationibus,gratijs,conceſsionibus,Indulgentijs,& indultis pro illorum obſeruãtia,noſtræ approbationis robur adijcere, aliaſq; in præmiſsis opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur qui oĩum votis,præſertimq; illorum,qui ſub ſuaui Religionis iugo,diuinis laudibus, & Criſtianæ Religionis augmento incumbentium perſonarum tranquillitati, & cõmoditati conſulunt,libenter annuimus,eaq; fauoribus proſequimur opportunis,huiuſmodi ſupplicationibus inclinati,quæcunq; præmiſſa,ac oĩa,& ſingula alia Priuilegia,immunitates,exẽptiones,libertates,prerogatiuas, fauores,cõſeruatorias, declarationes,facultates,diſpẽſationes,gratias,cõceſsiones,Indulgentias,& indulta ſpũalia,& tpalia,ét per modum cõicationis,& extenſionis inter ſe,& cum alijs Ordinibus Mendicantibus,& non Mendicantibus,eiuſdem Fratrum Minorum Regularis Obſeruãtię,& Sanctæ Claræ,& de Pnĩa tertio Ordinibus,ét,in Congregatione ſub trium votorum ſubſtãtialium profeſsione,& corũdem Superiorum Ordinis Minorũ Regularis Obſeruantiæ huiuſmodi obediẽtia degẽtibus, ipſorumq; Superiorum Fratribus, Monialibus, Sororibus,ac vtriuſq; ſexus ét ſingularibus perſonis,necnõ Monaſterijs, Domibus,Eccleſijs,& Locis quibuſcunque in genere,& in ſpecie,ét per ſolam ſignaturam,ét viuæ vocis oraculo,vt præfertur,aut aliàs per eoſdem Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros,ac nos,& Sedem prædictam ſub quacunq; forma,& expreſsione verborum,conceſſa,ac ét iteratis vicibus approbata,necnõ oĩbus,& ſingulis in eis forſan contentis clauſulis, decretis,& declarationibus quibuſcunque, ac ſingulas deſuper ét pluribus vicibus confectas Litteras,& in eis contenta, & inde ſequuta quæcunq; illorum omnium tenores,& formas datas effectas,& decreta in illis appoſita,ac ſi de verbo ad verbum inſererentur, & in his eſſent inſerta,præſentibus pro ſufficiẽter expreſsis habentes, dicta auctoritate Apoſtolica tenore preſentium ex certa ſcĩa in his omnibus,in quibus decretis Concilij Tridentini non aduerſentur, ſaluis ét decretis à nobis in fauorem Fratrum Reformatorum conceſsis, approbamus, & confirmamus,ac innouamus,perpetuamq; roboris firmitatem obtinere, & firmiter obſeruari,necnon Ordinibus Fratrum Minorum Regularis Obſeruãtiæ,& Sãctæ Claræ,ac tertio de Pnĩa nuncupato,ét in Congregatione ſub obediẽtia Fratrum Minorum de Obſeruantia huiuſmodi degen. Superioribus,Fratribus Monialibus ét Tertiarijs nũcupatis, Sororibus, perſonis, Monaſterijs,Domibus,Eccleſijs,& Locis prædictis, etiã per modum cõicationis,& extenſionis huiuſmodi ſuffragari,illiſq; frui,vti,& gaudere quando,& quoties opus fuerit,poſſe,& debere,in iudicio,& extra,ac ét in foro cõſcientiæ, in oĩbus,& per oĩa, ac ſi ſpecialiter, & expreſſè eiſdem Fratrum Minorum, & Sanctę Claræ,& tertio de Pœnitentia Ordinibus per nos conceſſa fuiſſent,decernimus; ſupplentes omnes,& ſingulos iuris, et facti,ac ſolemnitatum etiã de iuris ne-

ceſsitate,

ceſsitate, aut aliàs quomodolibet requiſitarum forſan omiſſarũ,& alios quoſcunque defectus, ſi qui forſan interuenerint in eiſdẽ. Quocirca venerabilibus Fratribus Mantuę,& Tuy, Epis, ac dilecto filio Cauſarum Curię Cameræ Apoſt. Generali Auditori, per eaſdem pręſentes committimus,& mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnus eorum per ſe, vel alium, ſeu alios, faciant auctoritate noſtra præſentes Litteras, & in eis contenta quęcunq; plenum eorum effectum ſortiri, illiſq; oẽs, quos cõcernunt, pacificè frui, & gaudere; Non permittentes quẽnquam deſuper contra præſentiũ tenorem ſub quouis prætextu, & cauſa, et defectu intentionis noſtræ per quoſcunq; quomodolibet, indebitè moleſtari, quinimo quidquid in contrariũ attentari, vel fieri continget, oĩa ſemper in priſtinũ reponi; Contradictores quoslibet,& rebelles, et per quaſcunque de quibus eis videbitur, cenſuras,& pœnas Eccleſiaſticas, & alia opportuna iuris,& facti remedia, appellatione quacunq; poſtpoſita cõpeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis, ſeruatis proceſsibus et iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiã ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis; Sicq; per quoſcunque Iudices,& Commiſſarios, ac S.R.E. Cardinales, necnon Sacri Palatij Apoſtolici Cauſarũ Auditores, ſublata eis quauis aliter iudicandi,& interpretandi facultate, iudicari, & definiri debere; Non obſtan. præmiſsis, ac piæ me: Bonifacij Papæ VIII. etiam prędeceſſoris noſtri de vna,& in Concilio Generali de duabus dietis, dũmodo vltra tres dietas aliquis præſentium vigore ad iudicium non trahatur, alijſq; Apoſtolicis Conſtitutionibus; ac Prouincialibus, & Capitularibus ſtatutis,& conſuetudinibus, et iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, Priuilegijs quoque indultis, & Litteris Apoſtolicis, etiam in forma Breuis per quoſcunq; Romanos Pontifices prædeceſſores noſtros, ac etiam nos,& Sedem prędictam, etiam Motuproprio, ac ſcientia, & poteſtatis plenitudine ſimilibus, ac cum quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, etiam Priuilegiorum eorũ reuocatiuis, reſtrictiuis, reſeruatiuis, exceptiuis, reſtitutiuis, declaratiuis, mentis atteſtatiuis, ac derogatoriarũ derogatorijs, alijſq; efficacioribus, efficaciſsimis, & inſolitis clauſulis quomodolibet, etiam pluries conceſsis, confirmatis,& innouatis. Quibus omnibus, etiamſi pro illorum ſufficiẽti derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, expreſſa,& indiuidua, ac de verbo ad verbum, non aũt per clauſulas generales idẽ importãtes mentio, ſeu quæuis alia expreſsio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, et quod in eis caueatur expreſsè, quod illis nullatenus, aut nõ niſi ſub certis modo, & forma derogari poſsit, tenores huiuſmodi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſsis, & inſertis habentes, Motu, ſcientia, & auctoritate ſimilibus derogamus. Aut ſi aliquibus cõiter, vel diuiſim ab eadem ſit ſede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excõicari non poſsint per Literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem, cæteriſq; contrarijs quibuſcunque. Verùm quia difficile foret præſentes Litteras ad ſingula quæque loca, in quibus fortè opus eſſet, deferri, volumus,& pariter Apoſtolica auctoritate decernimus, quod illarum tranſumptis manu alicuius ex Secretarijs cuiuſuis prędictorum Prælatorum Generalium, ac Romanæ Curiæ Commiſſarij, et ſuorum ſucceſsorũ, aut notarij publici ſubſcriptis, et ſigillo officij alterius eorundem, aut alicuius perſonę in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutę, ſeu Curię Eccleſiaſticæ munitis, eadem prorſus fides in iudicio, et extra illud adhibeatur; quæ præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Anulo Piſcatoris, Die xx. Decembris 1597. Pontificatus Noſtri Anno Sexto.

M. Veſtrius Barbianus.

LITTE-

LITERAE TESTIMONIALES ILLVSTRIS D. NVNCII APOSTOLICI FLORENTIÆ.

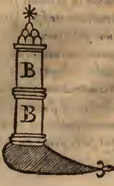
OFFREDUS Offredius Prothonotarius Apoſt. U. S. Referendarius ac Sanctiſſ. D. N. D. Papæ, & Sanctæ Sedis Apoſtolicæ apud Sereniſſ. Magnũ AEthruriæ Ducem cum Poteſtate Legati de Latere Nuncius. Uniuerſis & ſingulis præſentes noſtras literas inſpecturis, Lecturis, & Audituris Salutem in Domino ſempiternam. Notũ facimus & in verbo veritatis atteſtamur qualiter coram nobis comparuit perſonaliter Admodum R. Dominus Io. Baptiſta Confettius Florent. Sacræ Theologiæ, & Iur. Canonici Doctor, Prothonotarius Apoſtolicus, necnon Prior Sancti Stephani ad portam ferream de Floren. ad finem, & effectum conſequendi literas teſtimoniales de & ſuper priuilegiis & indultis in præſenti Collectione & volumine typis de mandatis, & produxit literas Apoſtolicas omni ſuſpicione carentes diuerſarum gratiarum, Immunitatum, Exemptionum, Priuilegiorum, ac Indultorum a Sede Apoſtolica per diuerſos Romanos Pontifices ſingulis Mendicantium Ordinibus conceſſorum eiſdemque per felic. record. Sixtum IIII. Leonem X. Clementem VII. Paulum IIII. Gregorium XIII. & Sixtum V. per extenſionem communicatorum ſumptas partim ex originalibus, partim verò ex tranſumptis Romæ per Camerales impreſſores impreſſis, & partim ex libris ſimiliter impreſſis priuilegiorum, Prædicatorum, Minorum, Eremitarum, Sancti Auguſtini Carmelitarum, & Minimorũ, aliorumque Mendicantium & non Mendicantium Ordinum & Congregationum in probanti forma etiam per Cameræ Apoſtolicæ Auditorem authenticatis eiuſque ſigillo communitis, & inſtetit prædicta omnia per notarium publicum & legalem collationari & collatione facta, & cum eiſdem concordare inuenta ad effectum vt omnibus, & ſingulis priuilegijs, & indultis prædictis vbique fides adhibeatur literas teſtimoniales ſibi per nos concedi, Nos attendentes requiſitionem huiuſmodi fore iuſtam ac iuri & rationi conſonam prædicta omnia priuilegia, & indulta per Cancellarium noſtrum Notarium publicum & Legalem, infraſcriptum collationari mandauimus. Qui facta prius per eum diligenti collatione præmiſſa omnia concordare inuenit prout nobis hodierna die atteſtatus eſt. Ideo vt omnibus & ſingulis pri-

uilegii s, Indultis, & Decretis in præſenti Collectione impreſsis plena & indubia fides vbique in iudicio & extra etiam in foro conſcientia adhiberi poſſit, & adhibeatur, petitas literas teſtimoniales ob effectum prædictum ad perpetuam rei memoriam ſuper veritate præmiſſorum concedendas fuiſſe & eſſe decreuimus prout tenore præſentium concedimus, In quorum omnium & ſingulorum fidem & teſtimonium præſentes noſtras manu noſtra ſignatas fieri, & per Cancellarium noſtrum infraſcriptum ſubſcribi & publicari ſigilliq; noſtri quo in talibus vtimur iuſsimus & fecimus impreſsione communiri. Quas quidem noſtras præſentes literas in ſingulis præſentis Collectionis voluminibus ſeu libris, vt vbique locorum ad quæ illa deſerri contigerit haberi, videri, ac legi poſsint in Calce dictorum priuilegiorum typis imprimi volumus & mandamus. Datum Florentiæ in Domo noſtra ſolitæ Reſidentiæ. Anno à Natiuitate Domini Milleſimo Quingenteſimo nonageſimo octauo Indictione Undecima die vero vigeſima octaua Menſis Martij, Pontificatus Sanctiſsimi in Chriſto Patris & D.N.D. Clementis diuina Prouidentia Papæ Octaui. Anno ſeptimo, ac Sereniſs. Domino Ferdinando Medice Aethruriæ Magno Duce tertio fæliciter Dominante. Præſentibus ibidem admodum R. D. Horatio Berindellio Prothonotario Apoſtolico Auditore, & Magnifico Domino Thoma Palmigiano Secretario noſtris teſtibus ad præmiſſa vocatis ſpecialiter atque rogatis.

OFfredus Offredius V.S. Referendarius Nuncius Apoſtolicus.

Ego Baptiſta q. Ioannis de Bottis ab Impruneta vtraque authoritate Notarius publicus, & Ciuis Florent. Curiæque præfati Illuſtriſſimi & Reuerendiſſimi Nuncij Apoſtolici Cancellarius præmiſſis interfui rogatus, ideo in fidem ac de mandato ſubſcipſi meoque ſolito ſigno ſignaui requiſitus.

INDEX RERVM ET VERBORVM NOTABILIVM.

QVÆ IN LITERIS APOSTOLICIS HVIVS COLLECTIONIS CONTINENTVR.

A.

ABBAS regularis non dum Benedictus quæ in ſuo Monaſterio exercere poſſit. fol. 36
Abbatiſſa ſub cura Regularium poteſt a Generali viſitari, corrigi inſtitui & deſtitui. 31
Abbatiſſæ & aliæ Monaſteriorum Monialium præfectæ, non niſi ad triennium eligi debent. 39.202
Abſolui poſſunt fratres ab eorum ſuperioribus a caſibus etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, & ab eis diſpenſari. 15.23.34.48.49.54.60.63.189.
Abſoluere poſſunt fratres in terris infidelium eos qui a fide receſſerunt. 8.64.189. ac etiam Moniales ſibi ſubditas. 39.129
Abſoluti in ingreſſu religionis a cenſuris & caſibus reſeruatis ſi poſtea in ordine vſque ad profeſſionem incluſiue non perſeuerauerint ipſo facto in eaſdem incidunt cenſuras. 35
Alienatio bonorum quomodo fieri liceat. 126.127.144.203
Altare portatile habere licet fratribus & ſuper eo celebrare. 48.54
Appellatio a ſententiis correctionis prælatorum, & recurſus ad tribunalia ſæcularia ſub cenſuris fratribus prohibetur. 25.120.102.196
Apices iuris ſequi non tenentur ſuperiores in iudicando ſubditos. 20
Apoſtata excommunicatus eſt, & ideo capi, ligari, & carcerari, poteſt ac etiam excommunicari. 30.50.99
Atrox iniuria & damnabilis violentia quæ dicatur. 22

B.

BEnedicere etiam ſolemniter Eccleſias, Aquã, ac Paramenta & Vaſa Sacra in quibus Sacrum Chriſma non interuenit, ac etiam corporalia poſſunt prælati regulares. 36.117
Benedicere etiam poſſunt fratre vbilibet Candelas, Aquam, Sal, Palmas & alia ornamenta in eorum Eccleſiis. 23
Bonorum alienatio 159. & ſupra in verb. alienatio.
Bona in certa venientium ad habitum conuerti poſſunt in vſum fratrum. 51
Bona immobilia fratribus relicta ab omni onere, ſunt immunia. 169.175
Bulla cruciatæ quoad Sacramentum pœnitentiæ non gaudent fratres neque ſorores abſque licentia ſuorum prælatorum. 189

C.

Campanas pulſare poſſunt fratres ad omnes horas antequam pulſetur campana Maioris Eccleſiæ præterquam in die ſabati Sancti. 108.225
Canonizatio Sancti Franciſci 3. & S. Dominici. 4
Caſus Epiſcopales quando & quomodo fratribus abſoluendi conceduntur. 121.143.154
Cenſuras contra regulares & eorum domus, & contra priuilegia ordinarij ferre ſeu promulgare non poſſunt. 155
Cenſuras per ipſos ordinarios latas & fulminatas contra alios fratres ſeruare, & publicare in eorum Eccleſiis tenentur 108. Concilij Trid. Can. 47
Communionem, & extremam vnctionem quando miniſtrare poſſint fratres in eorum Eccleſiis & extra. 55.67.107.157. ac etiam eorum famulis. 48
Communicatio priuilegiorum quomodo ſit intelligen ia. 105. vide etiam infra, in verb. priuilegia.
Conceſſa vni vel pluribus domibus alicuius ordinis intelliguntur conceſſa omnibus & ſingulis alijs eiuſdem ordinis domibus. 100.134.143
Conceptionem diſputare, ſeu prædicare quomodo permittitur. 82.83.194
Confeſſis regularibus non tenentur iterum parrocho cõfiteri, & aliter aſſerentes pœna hæreſis damnantur. 56
Confeſſiones ſæcularium poſſunt fratres vbilibet audire ab ordinario tamen approbati. 29.98. etiam forenſium. 67.154.159
Confiteri non poſſunt fratres niſi eorum prælatis vel ab eis deputandis ſi itinerantes vero ex obedientia, & non habentes copiam Sacerdotis ex eodem ordine, poſſunt confiteri Sacerdoti extra ordinem. 29.66
Confeſſores quomodo ſunt præſentandi & per Epiſcopum examinandi. 190
Conſecratio Eccleſiarum & altarium quomodo & quando fieri debeat. 24.108.117
Conſeruatores Iudices per Regulares eligendi deputantur. 57. cum facultate & poteſtate. 141.176
Contemnentes Regularium priuilegia poſt monitionem excommunicati exiſtunt. 114
Corporalia tangere poſſuns laici profeſſi dum Sacriſtiæ actualiter inſeruiunt. 70

D.

Decimas etiam ruſticanas de bonis immobilibus regulares ſoluere non tenentur. 170. vide etiam ſupra bona immobilia.
Declaratio dubiorum circa ſtatuta ordinis & indulta Apoſtolica ad quem ſpectet. 194
Diſpenſare ſuper quacumque irregularitat quomodocunque contracta poſſunt ſuperiores ſuos fratres. 24.34. ſicut Epiſcopus ſuos clericos. 189. ac etiam habilitare illegitime natos ad officia & dignitates ordinis. 24.189. & ad ordines ſacros 65

E.

Eccleſiæ regularium quomodo & quando ab Epiſcopo viſitare valeant, vide in ſummario. 75.77
Eccleſias ſanguinis vel ſeminis effuſione pollutas poſſunt ſuperiores reconciliare. 117
Eccleſiæ vbi conuentus exiſtunt conuentuales appellantur. 153
Excommunicatio lata contra regularium priuilegia eſt nulla 55
Excommunicari non poſſunt fratres ab Epiſcopis. 55
Excommunicati ſunt fratres proferentes ſententiam excommunicationis ſine ſcriptis. 15. qui iam ſuperioribus poſſunt abſolui & cum eis diſpenſari. 15
Excomunicati ſunt inferentes iniuriam Eccleſiis, & locis regularium, ita quibus poſſint abſolui. 16
Excommunicati ſunt Epiſcopi ſi extra caſus permiſſos regulares capiunt, incarcerant, & perturbant. 38
Excommunicati ſunt impedientes fratres ne vti poſſint gratiis ſibi conceſſis. 62
Excomunicatos fratres pro violenti manuũ iniectione abſoluere poſſunt Generalis, & ſuperiores inferiores. 23.189
Exempta ſunt ab ordinariorum Iuriſdictione Eccleſia, domus & loca Regularium. 55
Exempti ſunt regulares a pedagiis quibuſcumque. 169
Edificare prope domos alicuius ex ordinibus Mendicantibus, alterius ordinis fratres non poſſunt. 13.14. ſed quomodo intelligatur pro fratribus minoribus de obſeruantia. Vide pag. 95
Eucharìſtię & extremę vnctionis adminiſtratio vide ſupra in verb. communio.

F.

Famulis & ſeruitoribus Regularium licite per fratres ſacramenta adminiſtrari poſſunt, & eorum corpora in propriis Eccleſiis ſepeliri. 48.49
Fratres auctoritate Apoſtolica confeſſiones audire valent. 6
Fratres in quibus caſibus licite ingredi poſſint ſepta Monaſteriorũ, Monialiũ ſibi ſubiectarũ. 6

Fratres

Fratres ſuccedere poſſunt in bonis ac ſi eſſent in ſeculo. 15.77

Fratres ad Epiſcopatũ aſſumpti antequam conſecrentur omnia quæ habent ab ordine conuentui reſignare tenentur. 17

Fratres excomunicati ob percuſsionem confratrum abſolui poſſunt per eorum ſuperiores. 24

Fratres abſque parrochi licentia poßunt cum cruce eleuata proceſsionaliter ingredi parrochias ad leuanda corpora in eorum Eccleſiis ſepelienda. 54

Fratres in Monaſterio ſiue conuentu mulieres introducere ſub pena excomunicationis prohibentur. 35

Fratres participando cum excomunicatis a iure vel ſtatutis ordinariorum nullam cenſuram, neque peccati maculam incurrunt. 36. *niſi dicti excomunicati eſſent denuntiati.*

Fratres per ordinarios neq; capi, neque incarcerari valent. 48. *neq; de eorum domibus expelli.* 38. *neque ad ſinodum vocari.* 51

G.

GEnerales ordinum poſſunt ſuos fratres & moniales ab omni cenſura etiam excommunicationis ob enormem confratrum vel clerici percuſſionem. 24. *& ipſi ſuperiores a predictis cenſuris abſolui poſſunt a confeſſario per eos electo & ab omni irregularitate contracta diſpenſari.* 24

Generales habent omnimodam iuriſdictionem & poteſtatem ſuper ſuos fratres. 41

Generales poſſunt ſuos fratres & moniales abſoluere & diſpenſare ſicut Epiſcopi ſuos clericos & ſeculares. 189

Generales poſſunt dubia circa priuilegia emergentia pro ſerenitate conſcientiæ ſubditorum declarare. 94

Generales & Prouinciales inſtituere & creare valent aliquos ex fratribus in notarios, & quibus de cauſis. 184

H.

HAbitum conſimilem illi alicuius ordinis, nullus deferre poteſt. 51

Habitum alicuius ordinis ſummentes vel in illo ſepeliri mandantes, in Eccleſiis ipſius habitus & ordinis ſepeliendi ſunt. 56. 68. *etiam ſi alibi eligant ſepulturam.* 61. *qui habitus per ſuperiores dandus eſt cum proteſtatione.* 61

Hereditates quaſcumque ſibi delatas adire & conſequi poſſunt fratres ac fideicommiſſa legata exigere ac ſi eſſent in ſeculo in illis ſuccedere. 77. *etiam fratres Minores de obſeruantia per procuratorem & ſindicum Romanæ Eccleſiæ per ſuperiores electum ſecundũ priuilegia eadem conſequi poſſunt.* 77.157

Hæreticorum & Mahumetanorum & Iudæorum filij & deſcendentes an ad habitum & in ordine admitti & recipi poſsint. 188.210

I.

INdulgentia plenaria conſequuntur fratres in ingreſſu ordinis ac etiam in morte. 34.60.100.147

Indulgentias ſtationum de vrbe quę perſonę & quomodo conſequi valeant. 90. 100. *etiam moniales.* 129.159

Indulgentias plurimas etiam plenarias conſequuntur viſitantes Eccleſias ordinum Mendicantium in ſanctorum eorundem ordinum ſeſtiuitatibus. 70.116.121.134.139 143

Indulgentię confraternitatis Beatæ Mariæ de monte Carmelo. 147

Indulgentiæ confraternitatis Roſarij. 136.165.166

Indulgentia confraternitatis cordigerorum. 217.219

Indulgentia confraternitatis nominis Dei. 199

Indulgentia portantibus cincturam ordinis Sancti Auguſtini. 45

Indulgentia portiunculæ pro die feſtiuitatis ſacrarum ſtigmatum Beati Franciſci conceditur cum facultate abſoluendi a reſeruatis. 28.80.81. *quæ ad omnes Eccleſias ordinis per communicationem extenditur.* 134

Incorrigibiles fratres ab ordine eiici poſſunt. 92. *ac etiam illos quamuis profeſſos qui tempore profeſſionis tacuerunt eorum grauia crimina in ſeculo commiſſa.* 124

Interdici non poſſunt Eccleſiæ fratrum minorũ ad inſtantiam priuatorum niſi fratribus ipſis ad victum neceſſaria prouideant. 130

Interdicti tempore quæ in Eccleſiis regularium fieri liceat. Vide in ſummario tit. 13. *c.* 176

Iudices extra ordinem habere non poſſunt fratres nec moniales, neque ad eos recurrere. 122. 196. *ſed ſuperiores ordinis gradatim adire debent.* 25

L.

LAyci fratres Sacraſtię ſeruitiis deputatis poſſunt corporalia & alia vaſa ſacra licite tangere. 70

Lectores in Theologia ac etiam Magiſtri ordinarij examen ſubire tenentur pro ſecularium confeſſionibus audiendis. 290

Legata

Legata vide Hæreditat.

Loca regularibus minus comoda per eos deſeri & relinqui abſque alterius licentia poſſunt. 73. *& omnia ſupellectilia domus ac etiam paramenta & ornamenta Eccleſiæ, necnon materię ędificij ſecum ad alia loca transferre.* 52

Loca recepta retinere poſſunt, neque per ordinarios moleſtari a certo tempore citra minime valent. 221

M.

MEndicare vbicumque cum ſaccis & ſportis poſſunt fratres. 88

Mendicantium ordinum declaratio inter quos Sancti Franciſci de Paula ordo comprehenditur. 167

Miſſas vbique celebrari poſſunt fratres. 48. 54

Miſſas audientes in Regularium Eccleſiis in diebus feſtis præcepto Eccleſiæ ſatisfaciunt. 125

Miſſam vnam pro pluribus quando dicere liceat fratribus. 118

Monialium exemptionis. 169. 175

Monialium priuilegia. 128. 129

Moniales in quibus caſibus clauſuram proprij monaſterii egredi valeant, & quando non, & quomodo. 181. 192

Moniales gaudent fratrum priuilegiis. 134

Monaſteriorum monialium clauſuram ingredi in quibus caſibus, & quibus perſonis liceat. 6. 201

Mortuorum corpora regulares in eorum Eccleſiis ſepelire & ad illa leuanda parochias proceſſionaliter ingredi cum cruce valent. 54. 108

Mulieres locа domus & Monaſteria virorũ regularium ingredi non poſſunt ſub pœna excomunicationis & licentia eis non ſuffragantur. 198. 35. 179. *aliquando vero ingredi poſſunt.* 182

N.

NOtarios creandi facultas vide Generales.

Nouitiæ Moniales morientes nondum expleto anno probationis eam emittere valent & indulgentiam plenariam conſequuntur. 123.

O.

ORdines ſacri a quocumque catholice Antiſtite in defectum ordinarij & cum examine recipere poſſunt fratres. 208. *& materiã ſacrorum ordinum. vide infra in ſummario.*

Ad ordines ſacros minus canonice ſuſcipientes quibus pœnis incurrunt. 238

P.

PActa & conuentiones, vide compoſitiones.

Precedentia inter regulares & laicorũ cõfraternitates quomodo ſit ſeruanda. 92. 208

Prædicare poſſunt regulares in eorum Eccleſiis ſed cum ordinarij benedictione, vide Concil. Trid. can. 3. ac etiam extra eccleſiam. 154

Prędicatorum officium examen & ſuperiorum approbatio, & a quibus in prędicando ſeſe abſtinere debeant. 134

Participatione ſuffragiorum quæ fiunt in ordinibus mendicantium qui gaudeant. 97. 104. 148. *& quomodo a ſuperioribus regularibus dari poſſint. vide infra in ſummario.*

Procurator ordinis in curia inſtitui & deſtitui poteſt per Generalem. 26

Priuilegia vniuſcuiuſque ordinis Medicantium omnibus aliis ſingulatim communicata exiſtunt eorumque perſonas, etiam monialibus & terrariis. 134

Priuilegia prędicatorum & minorum ſibi inuicem communicantur. 56. 62

Priuilegia Ilicetanę congregationis. 87. *communicantur aliis eiuſdem ordinis S. Auguſtini congregationibus.* 89

Priuilegia quatuor mendicantium ordinum fratribus minimis conceduntur. 99

Priuilegia vni domui alicuius ordinis omnibus conceſſa aliis eiuſdem ordinis conceſſa exiſtunt. 134 143

Priuilegia minorum de obſeruantia conuentualibus eiuſdem ordinis Sancti Franciſci conceduntur. 143

Priuilegia ordinis carmelitarum confirmantur, & illa aliorum ordinum eidem communicantur & conceduntur. 146. 147

Priuilegia aliorum ordinum fratribus ordinis minorum de obſeruantia communicantur, & propria innouantur. 207. 212. *ac etiam indulta Minimorum eiſdem fratribus Minoribus comunicata declarantur.* 150. 159. 207. 225. *quibus locis omnia prædictorum priuilegia confirmantur.*

Priuilegia ordinis fratris Sancti Auguſtini cõfirmantur, & illa aliorum ordinum eiſdem fratribus communicantur. 161

Priuilegia minimorum confirmantur. 73. 98

Priuilegia a Pio V. Mendicantium ordinibus cõceſſa per Auditorem Cameræ Apoſtolicæ poſt reductionem Gregorij 13. *tamquam reſtituta exequutioni demandantur.* 211

Profeſſi quando eijci poſſint ab ordine. 124

Q.

QVeſtuantes nomine fratrum condemnantur. & tamquam falſarij puniendi & capiendi. 6

R.

REcepti ad ordinem ſi ſunt excommunicati per Soperiores abſoluuntur. 35
Recipientes & retinentes profeſſos alterius ordinis poſtquam moniti fuerint ſunt excommunicati. 50

S.

SEpulturam liberam in ſuis Eccleſiis regulares habent. 51.54.153
Sepeliri non poſſunt corpora in regularium Eccleſiis eis inuitis, neque poſſunt cogi. 54.55
Sepeliri debent in regularium Eccleſiis vel cæmiteriis fratres tertii ordinis & habitum ordinis aſſumentes in morte. 56.61.68.85
Stationum urbis qui conſequi valeant. vide Indulgentias.

T.

TErtiariorumq; cuiuslibet ordinis Mendicantium vtriuſque ſexus perſonarum priuilegiis, etiam in propriis domibus priuatim viuentium. 17.37.44.45.69.71.85.110.134.161

V.

VIolentiam inferentes Eccleſiis locis & domibus fratrum excomunicati ſunt. 16. & non niſi per Sedem Apoſtolicam vel conſeruatores abſolui poſſunt. 24
Vota ingredientium ordinem in auctoritates ordinis commutare poſſunt Generales, & ſuperiores locales. 11
Vota permutare & relaxare. 35.68.75 88.116.158.147.154
In reliquis vero ſi qua prędicto Indici deeſſe videātur ex ſummario vt infra haberi poſſunt, ad quod lectorem remittimus.

FINIS.

SVMMARIVM MATERIARVM NOTABILIVM

Ex ſupradictis Priuilegijs, & Literis Apoſtolicis: necnon iure comuni, ac decretis ſacri Concilij Tridentini deſumptum, & ſub ſuis titulis & ordine in vnum congeſtum, atque redactum.

PER R. D. IO. BAPTISTAM CONFECTIVM FLORENTINVM
Protonotharium Apoſtolicum. Sacræ Theologiæ, & I. Can. Doctorem.

AD S.^VM D. N. D. CLEMENTEM VIII PONT. MAX.

FLORENTIÆ, Apud Hęredes Iacobi Iunctę.
Anno Domini M. D. XCVII.

DE MENDICANTIUM ORDINIBUS
Tit. 1. Cap. I.

QVATVOR eſſe ſacros Mendicantium Ordines, videlicet Sancti Dominici, & Sancti Franciſci, ac Æremitarum Sancti Auguſtini, necnon Carmelitarum, cum ſingulis eorum Congregationibus hactenus ab Apoſtolica Sede receptos, & approbatos, atque ſub illis etiam Ordinis Seruorum Beatę Mariæ, & Minimorum Sancti Franciſci de Paula, necnon Congregationis Sancti Hyeronimi Ieſuatorum fratres, ac etiam Societatis Ieſu religioſos Patres comprehenſos, inſertos, & adſcriptos fuiſſe, & eſſe per diuerſorum ſummorum Pontificum conſtitutiones declaratur, illoſq; velut flumina quędam à perenni Cœleſtium amenitatum Paradiſi fonte per diuerſas mundi partes profluxiſſe vniuerſis Chriſtifidelibus iam notiſſimè cõſtat, qui omnes in Eccleſia Dei maximam afferunt vtilitatem, concionãdo monẽdo, exhortãdo confeſſiones audiendo, ęgrotos viſitando, hęreſes profligando, pœnitentiam, & ſpiritualem vitã docendo, & alia multa huius generis pia opera exercendo, ac Dei gloriam, & proximorũ ſalutem continuis orationibus, ieiunijs, & diſciplinis indefeſſo ſtudio, ac labore quęrendum, propterea Sancta Mater Eccleſia ne operarijs, qui in eius vinea ſtrenuè laborant, neceſſarijs deſtituerentur auxilijs, & etiam vt eò fructuoſius in eorum vocatione verſarentur, quo ſe beneficia maiora exercendi talentum adeptos viderent, prędictorum omnium ordinum Regularium inſtitutis diligentiſſimè conſideratis eis iuxta cuiuſq; neceſſitatem, & comodum diuerſa concelsit priuilegia.

c. vni. de Religioſ. Domib. in 6.

Pij. V. Conſt. 1.

De diuiſione Regularium quatuor Priorum Ordinum Mendicantium interſe. Cap. II.

Diuiduntur autem profeſſores cuiuslibet Ordinis Prędicatorum, Minorum, Æremitarum Sancti Auguſtini in Conuentuales, & Obſeruantes, Carmelitarum verò in fratres ordinis, & in congregatos (vt infra de ſingulorum origine latius dicetur) quę ſanè diſtinctio eo tempore ſumpta fuit quo præfati Ordines poſt illorum natiuam inſtitutionem à regulari diſciplina jam declinare incœperant, vnde multi inter dictos fratres ad reſtituendum priſtinum ſpiritum, & primeuę inſtitutionis viuendi modum excitati congregationes erexerunt, conſcriptis ſibi proprijs ſtatutis; & proprio magiſtratu conſtituto, ſed nihilominus omnes ad vnum eumdemq́; perfectionis ſtatum regularem tendunt, eademq́; tria ſubſtantialia Religionis vota ęquę emittunt ſpondent, aç pariter profitentur, & Ideo qui in huiuſmodi perfectionis remiſſione permanſerunt conuentuales fratres appellati ſunt, qui verò aſperiorem uiuendi formam amplexi fuere, obſeruantium nomen acceperunt,

De Mendicantium nomine, & denominatione. Cap. III.

Verum quia ipſis ordinibus jam in paupertate fundatis profeſſio, vel regula quælibet ad congruam ſubſtentationem redditus, aut poſſeſſiones habere fuerat interdictum atque ea tantum lege prouiſum, vt illorum profeſſoribus quotidianus victus per publicum quæſtum ab incerta mendicitate eſſet tribuendus, ideò mendicantium nomen ſortiti, & mendicantes appellati ſunt, ſed poſtquam ex temporum iniuria fidelium charitas ergà Religioſos adeò refrigeſcere in cœpit vt quotidianis atque minutis elemoſinis amplius ſubſtentari minime poſſent merito Eccleſia ipſorum religioſorum neceſſitatibus occurrendo, ex priuilegio Apoſtolico prius, poſtremo verò Concilij Tridentini decreto domibus tam virorum quam mulierum dictorum mendicantium (exceptis domibus Fratrum Sancti Franciſci Capuccinorum, & eorum qui minorum de Obſeruantia vocantur) prouide conceſſit, vt deinceps bona immobilia in comuni retinenda licitè poſſiderent,

rent qua tamen bonorum retentione Mendicantium nomen minimè ademptum fuit ita vt omnibus, & ſingulis Mendicantium priuilegijs ipſi Regulares eorumq; domus loca, & Eccleſiæ vti, & frui poſſunt: & tam Concilij Tridentini: quam omnia, & ſingula alia decreta, ſtatuta, & ordinationes, priuilegia, & iura de Mendicantibus loquentia ad omnes, & ſingulos ordines præfatos illorumq; loca, & perſonas extenſa eſſe voluit, & declarauit Pius V. vt in eius conſtitutione latius continetur. Nu. .1.

De Mendicantium ordinum origine eorumq; confirmatione, & reformatione ſummatim collecta: iuxta ſeriem Apoſtolicæ approbationis, & prout in ſacris Canonibus, & literis Apoſtolicis Ordines ipſi diſcribuntur: quibus priuilegia à Summis Pontificibus condonata ſunt.

De Fratrum Prædicatorum Ordine. Cap. IIII.

SAcer Prędicatorum ordo ab ipſo Sanctiſſimo Patriarcha Dominico, ex Hyſpanię partibus oppido Calarogę Dioceſi Oxomen. Illuſtri Gizmanorum familia Patrę Fœlici, & Ioanna matre nato exordium ſumpſit, cuius quidem Ordini Innocentius iij. nomen indidit Prędicatorum, & B. Dominico confirmationem promiſit ſi vnà cum ſuis fratribus aliquam ex antiquis patribus regulam per eos profitendam legiſſet, electa erga apud Tholoſam magni patris Doctoris pariter, & prædicatoris Auguſtini regula, eiq; nonnullis arctionis vitę formulis, quas conſtitutiones dixerunt, additis cum Romam reuerſus fuiſſet. Innocentium vita functum, & Honorium iij ei ſuffectum reperit a quo non ſolum ordinis confirmationem, quam prædeceſſor promiſerat impetrauit; verum etiam multis indultis, & priuilegijs donatus eſt. præſertim munere ſacras literas in Aula Apoſtolica docendi, quod ipſe pro dignitate proſecutus eſt, nam gratioſè ſimul ac doctè Sancti Pauli Epiſtolas, ac B. Ioannis Apochalipſim expoſuit, atque annotationibus illuſtrauit, quo factum fuit vt deinceps Sacri Palatij Magiſter aliquis Pater ex hoc ordine Doctrina inſignis ſemper aſſumeretur: fuit ergo pręclarus iſte Dominicanorum prædicatorum ordo, qui

do, qui ſuſceptis tunc de liberalitate eiuſdem ſummi Pontificis Romæ domo, & Eccleſia S. Sabinæ anno Domini 1216. ij. Calend. Ianuarij confirmatus, & viros illos qui armis pro fidei, & fidelium defenſione pugnarent B. Pater Dominicus fidei zelo verè ſuccenſus elegit (vnde ei cenſuræ ſeu Inquiſitionis hęreſeos munus a pręfato Innocentio iij. iniunctum fuit) ceſſante militię ratione fratres de pęnitentia tertij ordinis eiuſdem Beati Dominici appellati ſunt, & breui tempore poſt huius ſacri inſtituti confirmationem, & habitus receptionem adeo creuit erga eumdem ſanctũ Patrem illiuſq; fratres ſanctitatis opinio cooperante gratia uerbi eius, & ſermonem confirmante ſequentibus ſignis curationum a languoribus, ac etiam à nonnullorum mortuorum ſuſcitatione, alijſq; mirabilibus, vt intra paucos annos per totum ferè orbem creuerit illius fratrum numerus, qui poſtea tot animas in partibus, & præſertim orientalibus Chriſto lucrifecerunt maximoq; vitę periculo indos ad Euangelij lucem adhortati ſunt, Hodie demum ordo iſte ob diuerſas illius reformationes in conuentuales, & obſeruantes diuiſus eſt, obſeruantes verò in Italia, in Lombardos, & Thuſcos partiti exiſtunt, vberes fructus Eccleſiæ Dei continuò afferentes.

De Fratrum Minorum Ordine. Cap. V.

SACRVM Minorũ ordinem Seraphicus ille Pater, & Patriarcha Franciſcus è valle Spoletana Ciuitatis Aſſiſij oriundus, vt Lateranen. Baſilicam collabentem proprio dorſo ſubmiſſo repararet, ſub arctiſſima paupertate diuino ſpiritu afflatus fundauit, Minorumq; fratrum ordinem ob profundam eius humilitatem vocari uoluit, eundemq; ab Innocentio iij. ſub cuius Pontificatu inceperant anno Domini 1212. viuę vocis oraculo approbatum. Honorius iij. ſui Pontificatus anno iij. & noſtrę ſalutis 1224. ſimul cum alijs mulierum, & tertiariorum de pœnitentia ab eodem B. Franciſco pariter inſtitutis per ſuas literas Apoſtolica auctoritate firmauit, diuerſiſq; priuilegijs inſigniuit. Qui quidem ordo per vniuerſas mundi partes breuiſſimo temporis curſu ampliatus Dei Eccleſiam maximè illuſtrauit, quatuor enim ex eo ad regendam Petri nauem aſſumpti ſunt, Nicolaus ſcilicet iiij. qui & Hyeronimus Æſculanus, Alexãder v. qui, & Petrus Creten. Sixtus iiij. qui Franciſcus

ciſcus de RuereSauonenſis, & Sixtus v. qui & Fœlix Perettus ex oppido iam Montalti, & per eumdem Sixtum in ciuitatem ſublimato omnes Theologi extitere, Cardinalium Multitudo ingens, inter quos D. Bonauentura Doctor Eccleſię præpollet, necnon Reges, & quamplurimi alij patres per celebres exorti sūt, qui & ſantitate vitę integritate cum doctrinæ excellentia veluti ſydera quædam in firmamēto militantis Eccleſię exiſtentia chorruſcarunt. Sed cum temporum iniuria (vt in humanis euenire ſolet) idem ordo laxior fieret, & ab aſperitate, & rigore primi inſtituti licentior, & liberior euaſiſſet a Beato Benardino Senenſi eiuſdem ordinis profeſſo maximæ ſanctitatis, & doctrinæ eidem ordini uſque de anno Domini 1414. iuxta Concilij Conſtantien. Decretum iam reformato, ſub Eugenio iiij. anno Domini 1430. viuendi formam deſcripſit, cuius reformationis aſſeclæ fratres Minores de obſeruantia dicti ſunt. Anno deinde 1460. altera ex hoc eodem ordine Sancti Franciſci, a quodam Amadeo Luſitano erecta, ſeu reformata emanauit congregatio, quæ tempore Pauli ij. Pontificis Max. Romæ in monte Aureo Eccleſiam Sancti Petri obtinuit quam Sixtus iiij. eidem ordini Sancti Franciſci multis priuilegijs decoratam aſcripſit, ea tamen ratione, vt a priori congregatione Sancti Bernardini eſſet diſtincta, & proprio regimine vteretur. Eodem modo fuit inſtituta alia congregatio Clarenorum, ita ab auctore nuncupata, ac etiam alia eiuſdem ordinis ſodalitas quam tertij ordinis Sancti Franciſci vocant, huius religioſi ferunt tunicam cum capuccio in pectore acuto, & calceati incedunt, deſuper vero geſtant mantellum, & calepodijs interdum vtuntur, habent ſub proprio regimine diuerſa Monaſteria in Italia, & Hiſpanijs præſertim Romæ ad Sanctorum Coſmæ, & Damiani ædem. Poſtremo vero e fratribus prædictis de obſeruantia Capuccinorum reformatio, & origo illius Congregationis emenauit, huius reparatæ diſciplinæ primus auctor fuit quidam frater Matthæus Baſcus ordinis Minorum de Obſeruantia profeſſus in Piceno ſeu Marchia Anconitana impetrata a Clemente vij. facultate initium auſpicatus eſt, cuius exemplo, vitæ ſanctitate, & verbi Dei concionum admirabili profectu Sanctum Seraphici ordinis inſtitutum ad natiuum ſplendorem, & perfectionem priſtinam nonnulli alij eiuſdem ordinis patres reduxerunt, & illuſtrarunt, inter quos fuit quidam Frater Ludouicus ex foro Sempronij

cum

cum fratre ſuo germano, qui ab eodem Clemente vij. obtinuit, vt non ſolum ipſe cum prædicto ſuo fratre, ſed etiam quicunq; alius religioſus ſui ordinis etiam ſi laicus eſſet liberè, & licitè poſſet habitum Capuccinorum, quem eis conceſſerat induere, & in eo trium votorum profeſſionem iuxta S. Franciſci inſtitutum emittere quemadmodum literæ Apoſtolicæ anno 1526 die verò 28. Maij Pontificatus eiuſdem anno 3 deſuper editis adhuc teſtantur, ſed cũ fœl. record. Pio V. Pont. Max. nimis graue, ac indecens videretur, quod eadem familia quę vna ab vno (ſancto videlicet Franciſco) conſtituta fuerat in quaſdam quaſi partes paulatim ita diuiſa eſſet, vt iam non vna ne ipſo quidem quo a patre ſuo vocata erat nomine conſiſteret, ſed variis agnominibus cum de illa, vel illa parte ageretur eſſet diſtinguendum, Propterea motu proprio, maturaq; deliberatione deq; Apoſtolicę poteſtatis plenitudine Amadeorum & Clarenorũ etiam Della beccha, nuncupatorum S. Petri in Aureo, & Sancti Hyeronimi ſiue Sancti Bartolomei in Inſula de vrbe, aliarumq; quarumlibet prouinciarum, reſpectiue Fratrum ordinis Sancti Franciſci, eorumdem inſtitutiones, congregationes, Conuentus, denominationes, nomina, & vocabula quæcunque, necnon quatenus regularibus inſtitutis Fratrum dicti Sancti Franciſci ordinis Minorum de obſeruantia vocatorum diſcreparent, ac etiam eorum regulę inſtituta, conſtitutiones, ſtatuta, conſuetudines, & ritus modumq;, & normam viuendi interdixit, atque prohibuit necnon illorum promiſſiones, confirmationes, approbationes, priuilegia, indulta eodem motu proprio de anno 1567. X. Cal. Februarij ædito, extinxit, ſuppreſsit reuocauit, caſſauit, & in perpetuum pœnitus omnia ſuſtulit, dictarumq; congregationum ſingulos fratres cum eorum Domibus, Eccleſiis, & locis vbicunque conſiſtentibus fratribus ordinis Minorum de obſeruantia illorumq; congregationi aggregauit, perpetuoq; vniuit. Vnde hodie huiuſmodi Sancti Franciſci ordo diuerſimode reparatus in fratres Conuentuales, & fratres de obſeruanria (vulgariter dicti Zoccholanti) & in Capucinos, in fratres de Tertio ordine, in diſcalceatos in partibus Hyſpaniæ, in Reformatos de obſeruantia, & in Reformatos Conuentuales, diuiſus eſt, qui omnes ſub proprio regimine, & ſuorum reſpectiue Generalium Conuentualium, de Obſeruantia, & Capuccinorum obedientia viuunt.

De Ordine Fratrum Æremitarum Sancti Auguſtini. *Cap. VI.*

SACER Ordo Æremitarum Sancti Auguſtini ab eodem Beatiſſimo, ac Doctiſsimo Patre poſt ſuam conuerſionem anno Domini 394. erectus, & deinde ſub Honorio iij. a quodam Guglielmo Pariſienſi Duce Guaſconię viro magnę ſanctitatis huius ordinis Æremita exiſtens, ſeparatus fuit in Gallia Anno Domini 1157. vnde iſtius ordinis fratres diu Guglielmiti nuncupati fuere demum ſub Alexandro iij. cum in Eccleſia variè iam eſſent Æremitarum congregationes diuerſi habitus erectæ, ipſe ordo per quemdam Ioannem Bonum Mantuanum In Italia, & prçſertim Lombardia reformatus fuit, omneſq; illius congregationes inſimul coadunare vnum eundemq; nomen, & habitum geſtandum, ac Sancti Auguſtini regulam ſeruandam iuſſu eiuſdem Pontificis ſuſcepère, cuius quidem ordinis Generalem reformationem idem Alexander iiij. anno Domini circiter 1256. approbauit, & confirmauit, & hunc inter alios mendicantium ordines tertium locum ſibi meritò aſsignari. Qui poſtea in fratres Conuentuales, & Obſeruantes diuiſus, diuerſas obſeruantium congregationes ex eodem ordine velut ex vtero quodam genitę emanarunt, inter quas celebris eſt congregatio Ilicetana, alias Congregatio Sancti Saluatoris de Iliceto ad Syluam Lacus Senen. Dioc. ex eo ſic dicta quod in nemore magna Ilicum arborum copia referto conſtructa ſit dicta Eccleſia, & eius domus illiuſq; congregationis caput. Hęc autem a quodam Magiſtro Bartholomeo Veneto anno Domini 1387. ſub Pontificatu Vrbani vj. originem ſeu potius incrementum, & reformationem ſumpſit; ſua Monaſteria in Tuſcia tantum habet, partim in Senenſi, partim verò in Dominio, & Ciuitate Florentina, in quibus quidem locis; & Monaſteriis ſub proprio Regimine Vicarij, Generalis, Viſitatorum, & localium priorum, ac ſub dicta Beati Auguſtini regula, ac quibuſdam aliis peculiaribus inſtitutis cum diuini cultus ampliatione, & fideliū ędificatione ſatis religioſe, & laudabiliter viuunt. Extat etiam altera Congregatio Carbonaria ſiue S. Ioannis Ciuitatis Neapolitanę in Campania ſeu Terra Laboris erecta anno ſalutis 1399. cuius quidam Frater Simon Cremonenſis Philoſophus atque Theologus excellentiſſimus author fuit Tertia verò huius ordinis Congregatio Lombardię ſic ab illius R. Patribus nuncupata, quæ a Magiſtro Ioanne Rocco de Pa-

uia, & Patre Gregorio Cremonenſi in oppido Cremæ anno Domini 1444. ortum habuit, & inter alias Æremitanas Congregationes inſignior quidem exiſtit, tum ob multa preclara Monaſteria, quę per Italiam habet, tum etiam ob tot illius patres ſcientia, & virtute conſpicuos, in ea Florentes, quorum vitę exemplo, necnon verbi Dei prędicatione ſatis clara, & inſignis redditur. Multe alię demum Congregationes ab hoc eodem ordine prodierunt, & per Italiam, & extra dilatate permanent, de quibus breuitatis gratia pertractare omittitur.

De Ordine Carmelitarum. *Cap.* VII.

SACRVM Carmelitarum Ordinem ſub Inuocatione Beatę MARIÆ ſemper Virginis de Monte Carmelo (vt ex conſtitutione Gregorii xiij, quæ vt laudes incipit habetur) eadem
Cōſt.12 Virgo venuſtiſſima, & omnium virtutum floribus inſignita ędidit, proprijq; nominis titulo decorauit, quo quidem Monte Sancti illi Patres qui inibi vitam Aeremiticam, & in penitentia ducentes, Deo & eius Genitrici famulabantur, Eccleſiam in honorem Glorioſę ſemperq; Virginis Mariæ, quam in Patronam, & protetricem ſibi elegerant, ædificarunt, vbi propria quędam inſtituta vſque ad annum noſtræ ſalutis 412 continue obſeruarunt; quo tempore Ioannes quidam Græcus Hyeroſolimitanorum Patriarcha Quadrageſimus quartus vir maximę doctrinæ, & ſanctitatis in d. Sacro Monte huius ordinis prior exiſtens certam viuendi formam ſanctis illis viris ſeruandam tradidit; anno deinde 1210 Albertus Patriarcha ſimiliter Hyeroſolimitanus aliam eis regulam præſcripſit, quę quidem ab iſtius ordinis fratribus adhuc inuiolabiliter ſeruatur (prohibitione de comedenda carne dumtaxat excepta) quæ per Eugenij iiij. Pij ij. & Sixti iiij. Apoſtolicam diſpenſationem fuit illis remiſſa. Huiuſmodi autem ordinem illiusq; regulam Honorius iiij. vltra alios ſummos Pontifices eius prædeceſſores anno ſalutis 1287 Apoſtolica auctoritate confirmauit, decreuitq;, vt deinceps illius profeſſores perpetuò fratres Beatæ Marię ſemper Virginis de Monte Carmelo vbiq; vocarentur, & habitum quo nunc vtuntur eis conceſſit, illosq; inter cæteros Mendicantium ordinum Regulares, qui in Eccleſia Catholica militantur eſſe voluit, multisq; priuilegijs & facultatibus inſigniuit, qui cum ex Hyeroſolimitanis partibus

 in Ita-

in Italiã perueniſſent depoſito Hiſpido,& inculto illo priori habitu albiſq; deſuper nigrum habitum cappis ex conceſſu eiuſdem Hono rij iiij. induti Sanctorum Prophetarum Heliȩ, Heliſei, & Henoc, necnon aliorum Sanctorum Patrum, qui montem illum Sanctum Carmeli iuxta Heliȩ Fontem inhabitarunt Hȩreditatiam ſucceſſionem tenentes, tamquam religionis exemplar ſpeciali charitate, ſanctitate, & doctrina fulgentes per Italiam, & vltra montes dilatati, & deinde in fratres ordinis, ac Mantuanȩ Congregationis, necnon in diſcalceatos in partibus Hiſpaniȩ diuiſi mirifice floruerunt.

Prædictis quatuor Prioribus Mendicantium ordinibus adiecti deinde, & adſcripti fuere. Ordo Seruorum Beatȩ Mariæ, Minimorum Sancti Franciſci de Paula, Sancti Hyeronimi Ieſuatorum, ac Patrum Societatis Ieſu, Quibus omnibus ſupradicta Mendicantium priuilegia ȩque conceſſa ſunt, & inter eos pariter communicata & extenſa exiſtunt.

De Ordine Seruorum Beatæ Mariæ. Cap. VIII.

SACER Seruorum Beatæ Mariæ (vt eorum documenta teſtantur) a ſeptem nobiliſſimis viris Florentinis in Monte Senario prope Florentiam Feſulanȩ Dioc. ex B. Mariȩ Virginis monitu fundationem mirabiliter cœpit, & heremitico more diu deductus, mirabilius poſtmodum à B. Philippo Florentino Sanctitate, & nobilitate celeberrimo ſub D. Auguſtini regula, anno Domini 1233. ſub Gregorio ix. propagatus, & ampliatus fuit, & ab Alexandro iiij. confirmatus, & inter quatuor mendicantes relatus, illorumq; , ac quam plurimis alijs priuilegiis inſignitus eſt, cuius profeſſores per complures annos eiſdem legibus, & inſtitutis omnes pie admodũ, ac laudabiliter viuentes vna tantum familia contenti ab vnoquoq; Priori generali regi, & gubernari conſueuerunt, ſed poſtea (temporum iniuria, vt ſepe contingere ſolet) paulatim ab inſtituto regularis obſeruantiæ defluentibus, quidam ex illis cupientes primi inſtituti diſciplinam arctioremq; vitam colere, ſe a reliquis eiuſdem ordinis ſegregarunt, & Sedis Apoſtolicȩ indulto ſuffulti creato ſibi Vicario Generali cui ſubeſſent, nouam familiam conſtituerunt eamq congregationem obſeruantium Seruorum Beatæ Mariæ no

minorum, ſed cum ſucceſſu temporis hæc ipſa Congregatio à Regulari obſeruantia adeò prolapſa eſſet, vt ab illis ipſis qui ordinis Seruorum primi inſtituti nomen retinuerant parum, vel nihil differre viderentur Ideo Pius V. vt omnes, & ſinguli tam ordinis quam congregationis prædictæ ad eamdem regularem obſeruantiam reuocaret, & qui vnum Religionis induebant habitum, vniuſq; profeſſionis voto viuebant, in obſeruantiam quoq; Canonicę Religionis vniformes reperirentur, omnes tam ordinis quam Congregationis prędictæ ab inuicem diſiunctos in vnum idemq; corpus coniungendo, in vnam eandemq; familiam ſub eadem diſciplina regulariq; obſeruantia, & vno, dumtaxat, capite viuentem redegit, nomen dictæ congregationis, illiusq; Vicariatus officium ſuppreſſit, extinxit, & pœnitus aboleuit, omnesq; & ſingulas dictæ Congregationis domos, Conuentus, & fratres vni priori Generali Ordinis velut ſupremo ipſius Religionis, & Ordinis capiti ſupremamq; in eodem ordine poteſtatem, & auctoritatem habenti, prout regularia ipſius ordinis inſtituta ſibi concedunt, ſubeſſe, & ei in omnibus parere mandauit, vt latius in literis eiuſdem Pij V. anno 1573. deſuper editis continetur.

De Ordine Sancti Franciſci de Paula. *Cap. IX.*

SACER Minimorum Ordo in Regno Neapolitano à Sancto Franciſco de oppido Paulę Prouinciæ Calabrię oriundo exordium ſumpſit anno Dominicæ Incarnationis 14 3. qui quidem Sanctus Pater cum Diuum Franciſcum de Aſſiſio maxima veneratione proſequeretur, Eccleſiam propè oppidum dictæ Terræ Paulę, quod itinere vnius diei a Coſentia illius prouinciæ metropoli diſtat, ſub inuocatione eiuſdem B. Franciſci de Aſſiſio ædificare cœpit, ſed monitu immò potius increpatione eiuſdem S. Franciſci de Aſſiſio, qui ei ſub forma fratris ſui Ordinis apparuerat, illam tanquam Anguſtam demoliri fecit, aliamq; maiorem ab ipſo Sancto Franciſco de Aſiſio deſignatá in notabili magnitudine maximoq; ſumptu pecuniæ diuinitus ſubminiſtratæ conſtruxit, in qua quidem Eccleſia, & eius domu cum per multos annos auſteram, & Æremiticam vitam Sanctæ, ac Religiosè duxiſſet, & quam plurà miracula inibi operatus eſſet, adeò creuit erga eumdem Sanctiſsimum Patrem Franciſcum populi deuotio, vt multi ſub ſui ordinis habitu

habitu, & vita Æremitica ſecum viuere ſtatuerunt. Vnde poſtea anno ſalutis 1471. cum iam huiuſmodi ordo eſſet profeſſorum copia auctus, a Pirrho Archiepiſcopo Coſentino loci ordinario multis priuilegijs facultatibus, & immunitatibus decoratus, & inſignitus eſt, ac demum tres regulas fratrum, ſororum, atque vtriuſque ſexus fidelium tertiariorum nuncupatorum B. ipſe Pater Franciſcus inſtituit; qui ſicut humilitatis amator fuerat, illamq; à ſuis alumnis coli deſiderans, fratres ſui ordinis Minimos, & ſorores minimas vocari debere mandauit, iniunxitq; illis vt decem, mandata diuina, & Eccleſiæ præcepta ſalutaria vigilanter obſeruarent Romano Pontifici pro tempore exiſtenti fideliter obedirent, ac ſub obedientiæ, caſtitatis, & paupertatis, quadrageſimalibusq; vitæ ſacris votis perſeueranter viuere profiterentur: Quæ quidem inſtituta per Sixtum iiij. anno Domini 1474 benedicta, approbata, & confirmata fuerunt, atque ipſi ordini, ac eius perſonis, & domibus quam plures ſũmi Romani Pontif. multa priuilegia cõceſſerunt, & demũ per pium V. inter alios Mendicantes Ordo ipſe connumeratus eſt, qui iam ferè per omnes Chriſtiani orbis partes maxima Eccleſiæ vtilitate dilatatus, & ampliatus exiſtit. Conſt. 2

De Ordine S. Hyeronimi Ieſuatorum. *Cap. X.*

CONGREGATIONIS S. Hyeronimi Ieſuatorum autor fuit B. Ioannes Columbinus nobilis Senenſis, & ab eo anno Dominicæ Incarnationis 1355. iuxta illius annales, exordium ſumpſit, & per Vrbanum V. anno Domini 1367. extitit approbata, quæ quidem, S. Hyeronimi ordo ſiue Congregatio appellatur, eo quia illius profeſſores non multum poſt eiuſdem ordinis inſtitutionem vnanimi conſenſu, & voluntate ſanctum doctorem ſibi patronum, & Protectorem delegerunt, ita vt eorum domus, & Eccleſias magna ex parte S. Hyeronimo dedicarunt, quod quidem nomen ab eodem S. Doctore ductum, vt perpetuum haberent, Alexander anno Domini 1492. ad Pontificatus apicem aſſumptus decreuit, vt in poſterum non ſimpliciter Ieſuati, ſed cum adiuncto fratres Ieſuati S. Hyeronimi dicerentur. Hi tunicam albam, & cappam cicerculi coloris abſque capuccio geſtant, cuius loco cum domo egrediuntur, in capite deferunt genus quoddam albi tegumenti manicæ ſimilis, quod mundi contemptum demonſtrat,

ſtrat, trium votorum profeſſionem completo probationis anno: aliorum religioſorum ex inſtituto Sancti Auguſtini viuentium more emittunt, regulam peculiarem ex cuiuſdam Epiſcopi Ferrarienſis qui inter illos profeſſus fuerat, vitę ſanctitate celeberrimi præſcriptam habere. Literarum ſtudijs non incumbunt, nec ſacris abſque ſpeciali diſpenſatione Apoſtolica initiantur, habentq; confeſſarios & Sacellanos modò presbyteros ſeculares, ſeu aliorum ordinum regulares: & ſi quis doctrina præditus ipſorum conſortio aggregetur ſuperiorum permiſſu aliquid temporis literarum exercitio tribui poteſt, aliàs minime. Qui verò huiuſmodi ſodalitatem ingreſſus, & ex conceſſu Sedis Apoſtolicæ ſacerdotali charactere inſignitus fuerit ad ordinis officia ægre promouetur, ſurgunt circa mediâ noctem ad Chorum, in quo tamen nunquam canunt, aut legunt, ſed pro matutinis, & alijs horis canonicis alias præcationes, ac ſpirituales meditationes, quiſque per ſe habet, exercentur circa infirmorum viſitationem, & diuerſa alia officia atque opera manualia ad vitandum ocium, qualia ſunt Hortorum, quos habent amplos, & bene diſpoſitos cultura, aquarum ex herbis, floribus alijſque rebus varia diſtilatio, & expreſſio, feneſtrarum vitrearum reparatio, nec non alia ſimilia artis, & corporis exercitia quàplurima, quibus etiam ſibi ſubueniunt, Reguntur omnes, a ſuo Generali & ſingula Monaſteria a prioribus gubernantur.

De Societate IESV. *Cap. XI.*

INTER alia præſidia, quæ Deus Eccleſię ſuæ, ſponſæ dilectiſſimæ eiuſdem vnigeniti Filij, & Domini noſtri IESV CHRISTI varijs hæreticorum fluctibus, ac procellis diuerſis temporibus admodum agitatam præſtare dignatus eſt, fuit quidem clariſſimus ille Ignatius Loyola cantaber, natalium ſplendorum conſpicuus, is cum valido lacerto pro regis, & patriæ ſalutem arcem Pompeio politanam a Gallica obſidione defenderet, hombardæ ictu altero crure comminuto, altero grauiſsimo vulnere recepto ab hoſtibus capitur, qui eius innata humanitate, & beneuolentia commoti illum tam male affectum paulo poſt domum remiſerunt, & ex milite factus eſt Dux inſignis illius ampliſsimæ Societatis, quę ſub nomine IESVS per vniuerſum orbem propagata eſt; nam curatis vulneribus loricam in humile pallium commutauit, & dum vix vigeſi-

mum

mum ſextum ſuæ ætatis annum attingeret ad celeberrimum Montis Ferrati templum ſe contulit, vbi veſtibus lautioribus; & ſericis exutus, quas pauperi cuidam dedit laceras rurſus induit, ſummam pœnitentiam inſtruxit, Hyeroſolimam ſe confert & è Hyeroſolima primo Complutum, poſt Salmanticam viſitauit, ibiq; literis operam dedit, & Lutetiæ Pariſiorum multis laboribus Theologię Laurea illuſtratus eſt, inde poſtmodum Hyſpaniam rurſus profectus anno ſalutis 1536. illius pietate, pœnitentia, optimis moribus, & vitæ ſanctitate allecti uiri clariſsimi huiuſmodi viuendi inſtitutum ſecuti ſunt, ex his fuere Petrus Faber, Iacobus Laynez, Simeon Rodericus, Nicolaus Bouadilla, Alfonſus Salmeronius, necnon Claudius Iayus, & Paſchaſius Broet, ac Franciſcus Kabri, & Ioannes Coduri, Preſbyteri Pampilonen, Gebeennen, Seguntinen, Toletanen, Viſenen, Ebedrunen, & Palentinen, Ciuitatum; & Diœceſum reſpectiuè in artibus magiſtri in vniuerſitate Pariſienſi graduati, & in Theologicis ſtudijs per plures annos exercitati Spiritu ſancto (vt piè creditur) afflati iamdudum è diuerſis mundi regionibus deſcendentes in vnum conuenerunt, & ſocij effecti abdicatis huius ſeculi illecebris, eorum vitam perpetuò Dñi Ieſu Chriſti, & Sũmi Romani Pótificis, & Sedis Apoſtolicę ſeruitio dedicarunt, adeò quod illius iuſſu quiduis periculorum, ac laborum in religione propagãda ſubire, & quocumq; demum terrarum, ac infidelium errantium, ac peccatorum inſtructionem, & conuerſionem a ſummo Pontifice eos mitti contigeret mox abſque omni contradictione, etiam non petito viatico, tamquam a Chriſto miſſi proficiſci tenentur, ſtatueruntq; vt dicta eorum Congregatio non Ignatij, ſed Societas Ieſu Chriſti appellaretur; vnde Ieſuiti poſtea dicti ſunt, qui per vrbes primum Venetæ dictionis ſacra iecerunt ordinis rudimenta, & incredibili diuini honoris, & fidei Catholicæ ſtudio ipſum Ieſu Chriſti nomen ad extremos vſque Indos Æthiopes, atque Antipodes diffuderunt, ex qua quidem uenerande ſodalitate, quæ, & quanta ſuborta ſit Eccleſiæ Catholicæ vtilitas, præclara monumenta pietatis, & eruditionis per totum ferè Orbem relicta, necnon tot inſignia Archiginnaſia in quibus, & moribus, & doctrina hominum adeò conſulitur, vt nulla regio hodie eorum laboris inſcia ſit, ac etiam Barbarè ille nationes qui in India Occidentali, & Braſilica regione, ac noui Orbis inſulis ad veritatis lucem eorum opera edocti, totq; infideles per eos baptizati, hæreſesq; Germaniæ, Maiori ex parte concuſſe, &

& longè a noſtro orbe remoti Principes ad ſanctorum pedum oſcu la ſummi Pontificis perducti apertiſſimè teſtantur. Vnde Eccleſia ob aſſiduos labores, innumeraq; pericula, quæ in publicum commodum intrepidè ſubierunt iſtius ſodalitij profeſſores inter mendicantium ordines referre, eosq; quamplurimis, digniſſimisq; priuilegijs decorare, & illuſtres reddere meritò arbitrata eſt, Qui quidem Patres Generali præpoſito, & ſingule eiuſdem Congregationis domus proprijs Rectoribus optimè, ac mirificè gubernantur.

De Monachorum Congregationibus illarumq; Origines, quę Mendicantium Ordinum priuilegia participant, & ſua eiſdem Mendicantibus communicata exiſtunt.

Origo Canonicorum Regularium Lateranen. *Cap. XII.*

CANONICI Regulares Ordinis S. Auguſtini dicti Lateranenſes ab Apoſtolis primum originem trhaxerunt (vt hiſtoriæ teſtantur) ſed poſtmodum a B. Auguſtino huiuſmodi Congregatio Spiritu Sancto dictante diuinis regulis decorata, & illuſtrata fuit, ſed cum poſt aliqua temporum ſpacia varias habuiſſet reformationes, iuxta illas, diuerſa nomina ſortita eſt, & inter alia prima fuit hæc Lateranenſis Congregatio, quæ tandem in Italia in agro Lucenſi anno Domini 1407. apud Canonicam Sanctæ Mariæ Frigionarię propè Ciuitatem Lucæ reparata fuit, á quodam nobiliſsimo Clerico Romano nomine Bartholomeo Illuſtriſs. Familiæ Columnę vnà cum quodam eius ſocio, nomine Iacobo de Auogradis I. V. Doctore excellentiſsimo, ſed prius per 800 annos, vſque ad Bonifaciũ viij in Eccleſia Lateranen. de vrbe a Gelaſio ſummo Pontifice inſtituti fuerè ſub regula eiuſdem D. Auguſtini ſemper viuentes, ex qua quidem Eccleſia licet pluries deinde eſſent eiecti, & iterum regreſsi, ſub Sixto iiij. illius Eccleſiæ poſſeſsionem omnino ammiſerunt, non tamen titulum, & priuilegia, quæ idem Pontifex eis reſeruauit, atque conceſsit, vnà cum Monaſterio Sanctæ Mariæ Pacis, in quo adhuc Romæ perſeuerant.

Origo Congregationis Canonicorum Regularium S. Saluatoris. Cap. XIII.

CANONICI Regulares Congregationis Sancti Saluatoris alias Scopetini nuncupati, in Canonica S. Mariæ Reni apud flumen Reni propè ciuitatem Bononiæ initium habuerunt in qua quidem ſub inſtituto B. P. Auguſtini viuētes cohabitabant, iſtorum ordo ab Innocentio ij. Anno Domini 1136. fuit confirmatus, atque in dicta Canonica vſque ad annum 1350. permanſerunt quę cum eodem tempore a militibus Ioannis Viſconti in obſidione Bononię deuaſtata fuiſſet; intrà ciuitatem in canonica S. Saluatoris ſe tranſtulerunt, qui poſtmodum cum quodam Patre Stephano Senenſi, & eius ſocijs Ilicetanæ Congregationis Æremitarum S. Auguſtini profeſsis vniti anno Domini 1408. confirmati fuerunt, & deinde anno 1418. habitu Canonicorum induti, nomen Canonicorum S. Saluatoris ſumpſerunt, hi etiam fratres Scopetini vocati ſunt a Monaſterio S. Donati de Scopeto propè Florentiam ſito, & nunc iam diruto, non quod ab illo initium ſumpſiſſent, ſed quod dictum Monaſterium inhabitarunt, & propterea a titulo illius Eccleſię S. Donati de Scopeto Scopetinorum nomen ſortiti ſunt, qui vt Canonicis Congregationis S. Saluatoris Lateranen. eſſent conformes publico comuniq; decreto ſtatuerunt anno ſalutis 1499. vt de cætero Domni vocarentur ad inſtar Canonicorum Regularium dictæ Congregationis Lateranen. qui primaria eorum inſtitutione dicuntur Domni, & propterea eis conceſſum fuit, vt duplici habitu Heremitico ſcilicet, & Canonicorum ſupra Rocchetū Patientiam cum Scapulari induerentur. Quorum Ordo a Sede Apoſtolica, quamplurimis priuilegijs, & immunitatibus ſub titulo Sancti Saluatoris inſignitus eſt.

Origo Congregationis Sancti Benedicti. Cap. XIIII.

ORDINEM Seu Congregationem Monachorum S. Benedicti Montis Caſini, ac S. Iuſtinę nuncupatam, ab ipſo Beatiſsimo Monachorum Patriarcha in Subiaco primum, ac in Monte Caſino poſtmodum exordium ſumpſiſſe anno Domini circiter 530. ex eius annalibus ſatis conſtat, qui deinde ab odone in Abbatia Cluni anno 913. & a Ludouico Balbo in Abbatia S. Iuſtinæ Ciuitatis Paduæ anno 1410. reparatus fuit, cuius quidem Sacræ Congregationis gloria, ſplendor, & commendatio, qualis, ac quanta, quamq; excellens fuerit innumera penè illius ampliſſima Monaſteria, ac domus inſignes per totum orbem erectè, atque ditate ſatis demonſtrant, nec non priſcorum patrum Monachorum ingens multitudo teſtatur; ex quibus tamquam, ex Diui Benedicti Alumnis xxiiij. ad ſummi Pontificatus apicem aſſumpti ſunt, qui per multum temporis Eccleſiæ Catholicæ Gubernacula rexerunt, Cardinales ferè ducenti, Archiepiſcopi in diuerſis Eccleſijs mille ſexcenti, Epiſcopi 4000. Abbates verò eruditione, & Sanctitate celebres, 15700. extiterunt, qui omnes totam Dei Eccleſiam mirificè illuſtrarunt. Ab huiuſmodi Demum Beati Benedicti Sacra Sodalitate quamplures (vt infra) celebres Monachorum Congregationes ſub eius inſtituto fundatæ per vniuerſi Mundi climata floruerunt, quorum profeſſores contemplationi, ſeu vitæ contemplatiuæ aſsiduè inſeruiunt, ſicut alij vitę actiuę deſudant, propriam alienámq; animæ ſalutem intendentes. Sodalitates autem hæ ſunt videlicet.

Origo Congregationis Montis Oliueti. Cap. XV.

MONTIS Oliueti Congregationem quidam nobilis Vir Nomine Bernardus de Tolomeis cum duobus alijs ſotiis Senenſibus abdicatis ſæculi pompis, ſub humili hęremitico habitu pluribus ad ſe ſuo exemplo tractis, fundare cœpit in Monte Olineto propè dictam ciuitatem Senarum ad 15. miliaria ſito, Anno Domini 1319. ſub Ioanne xxij. ſummo Pontifice, cuius iuſſu Guido Petramala Epiſcopus ciuitatis Aretij viſione B. Genitricis Dei Mariæ pręhabita habitum album, quem nunc ferunt, & regulam S. Benedicti obſeruandam præſcripſit.

Origo

Origo Congregationis Vallis Vmbroſæ. Cap. XVI.

SODALITATEM Vallis Vmbroſæ Ioãnes Gualbertus nobilis Florẽtinus inſtituit in quadam parte montis Appennini Vallis Vmbroſę nuncupata propè Florentiam ad 20. miliaria çirca annum Dominicę incarnationis 1067. ſub Alexandro huius nominis ij. Qui miraculis clarus viamq́; vniuerſæ carnis ingreſſus a Caliſto ij. in Sanctorum numero collocatus fuit.

Origo Congregationis Ciſtercienſis. Cap. XVII.

CISTERCIENSIS Congregationis ſiue Religio ſub Diui Benedicti regula anno Domini 1098. ſub Vrbano Papa ij. in ſancto Chriſti feruore cœpit, huius autem ſancti propoſiti primus inſtitutor fuit Ardingus vir ab ipſa iuuentute diuinis, & humanis literis admodum eruditus natione Anglicus, qui alio nomine Stephanus dictus eſt. Hic apud Burgundiam in Monaſterio Molliſmenſis a Auberto Abbate receptus eſt, ſed non multo poſt comperto quod eo in loco multa eſſent ſuperflua, nec puritati Monaſticæ, apta, nec Regulæ B. Benedicti conuenientia deſiderio arctioris vitæ, dictum Monaſterium vnà cum xx. alijs ſocijs Monachis egreſſus Ciſtercium venit, locum vaſtę ſolitudinis, ibiq́; præclarum Monaſterium ædificandum curauit a quo quidem loco deinceps ordo iſte Ciſtercienſis denominationis, & primæ inſtitutionis ſumpſit exordium. Anno deinde 1107. facta eſt charta quædam charitatis a pręfato Stephano Abbate alijsq́; Abbatibus numero xx. atque auctoritate Apoſtolica confirmata, qua quidem illa omnia quę vel pinguiorem abundantiam, vel copioſiorem luxum afferebant; & quę puritati regulæ, & inſtituto eiuſdem B. Patris Benedicti aduerſa videbantur, pœnitus abdicarunt. Hunc ordinem poſtea S. Bernardus anno Domini 1112. annos natus circiter 22. cum ſocijs amplius quam 30. ingreſſus eſt, Deinde Abbas loci fratres ad ædificandam domum Clarauallis miſit, & eiſdem Bernardum in Abbatem præfecit. Qui quidem Sanctus vir dictum ordinem reformauit, diuerſisq́; temporibus in vita ſua centum, & ſexaginta Monaſteria ſui ordinis fundauit, & erexit, ita vt eiuſdem ordinis inſtitutor aliquando dictus ſit, ac Dei Eccleſiam ſanctitate vitæ, ſuauitate doctrinæ, & miraculorum gloria illuſtrauit, obijt

anno 1153. anno ętatis ſuæ 63. hac ſancta Chriſti plantatione relicta, quæ plures viros Illuſtres, & omni virtute, & ſanctitate præclaros protulit, ac mirum immodum dilatata per orbem floruit.

Origo Congregationis Cartuſienſis. *Cap. XVIII.*

ORDO ſeu Religio Cartuſienſis a Brunone viro ſancto, & clariſſimo Theologo eiuſdem ſancti propoſiti Principe, ſub Victore Papa huius nominis iij. anno Domini 1085. maximo feruore regularis obſeruantiæ ortum habuit. Hic quidem vir natione Colonien. nobilis ciuitatis Agrippinæ in gallijs tum legendo, tum diſputando, vel ſcribendo magno in precio dum haberetur, relictis ſcholis vna cum vij. doctiſſimis viris in hæremum Cartuſiæ ſeceſſit, ibiq; Monaſterio conſtructo ipſi ordini initium dedit, poſtea vero ædificata ampliſſima illa Abbatia, in prouincia Calabrię in Squillacenſi territorio ſita, migrauit ad dominum anno 1101. & a Leone X. Pontifice Max. anno 1520. inter Sanctorum numerum relatus eſt.

Origo Congregationis S. Hyeronimi Hiſpaniarum. *Cap. XIX.*

RELIGIO ſeu Congregatio Æremitarum S. Hyeronimi Hiſpaniarum fundator ſeu potius reformator fuit, ac Generalis præpoſitus Doctiſſimus quidam Lupus de Olmeto Hiſpalenſis, qui in vrbe Eccleſiam S. Alexij in Monte Auentino ſita, a ſummo Pontifice obtenta dictam Congregationem reformandi facultatem a ſede Apoſtolica impetrauit, eiq; regulam quamdã ab operibus S. Hyeronimi collectam obſeruandam tradidit anno Domini 1421. & Gryſeum habitum auctoritate Apoſtolica electũ illius profeſſores deferunt.

Origo Congregationis Camaldulenſis. *Cap. XX.*

ORDO ſeu Religio Camaldulenſis anno ſalutis 904. ſub Benedicto ix. ſuum ſumpſit exordium. Huius ſancti inſtituti fundator extitit Beatus Romualdus è ciuitatis Rauennæ oriundus, non minus genere quam morum, ſanctitate, & miraculorum gratia, ex illuſtri ducum ſtirpe progenitus, ſub B. Benedicti

cti regula hanc ſuam Congregationem erexit, quæ quidem ab ampliſsimo illo Conuentu Camalduli, in territorio Aretinæ Diœceſ. Prouinciæ Tuſciæ ab eodem Beato Romualdo ædificato nomen Camaldulenſis accepit.

Origo Congregationis Fratrum Militiæ Chriſti. Cap. XXI.

RELIGIO Fratrum Militiæ Chriſti in Portugallia Ioanne huius nominis xxij. auctor inſtitutus eſt anno vero 1326, vt Saracenis reſiſterent, huius ordinis principalis domus in monaſterio Siluenſis Dioc. cui omnia templariorum bona in Portugalliæ partibus conſtituta aſſignari voluit.

Et hæc de ipſis Regularium Ordinibus, & Congregationibus in conſt. Pij v. nominatis ſatis dicta ſint, ſaluo tamē ſemper vnicuique ſuæ originis, & fundationis, Prioritatis iure, necnon præeminentiæ priuilegio, quibus per prædicta derogatū minimè eſſe intelligatur. Conſt. 6.

DE SACRIS CANONIBVS, ET Decretis Concilij Tridentini Regularibus præſcriptis ſeruandis Tit. ij. cap. j.

CVM per Sacrum Concilium Tridentinum ſtatutum fuerit, vt omnia, & ſingula decreta, & in eo contenta ad Regulares pertinentia per quorumcumque ordinum Abbates, Generales, & alios ſuperiores, atque inferiores Regulares executioni demandentur, aliàs ipſorum ſuperiorum negligentium capitula Prouincialia, & Generalia ſuppleant, & coerceant: & in defectu capitulorum generalium Concilia Prouincialia per deputationem aliquorum eiuſdem ordinis prouidere teneantur, non obſtantibus quibuſcumque priuilegijs dictis ordinibus quomodocumque conceſsis. Ideo per Pium iiij. poſt publicationem dicti Concilij Tridentini omnia quorumcumque Ordinum Regularium priuilegia in illis omnibus, & ſingulis tantum in quibus illa ſtatutis, & decretis eiuſdem Concilij contrariantur ipſo iure reuocata, caſſata, & annullata, & ad ipſius Concilij terminos reducta eſſe voluit, ſtatuit, & declarauit, quam declarationem ſecuti poſtea ſunt omnes

Seſſ. 25. c. 22. c. licet omnia.

Conſt. 1.

alij

alijs ſummi Pontifices qui in dicto ordinum, priuilegiorum confirmatione hanc clauſulam ſemper apponi mandarunt. Quatenus ſcilicet decretis Concilij Tridentini minimè contraria exiſterent. Vnde cum iam ab omnibus Regularibus Sanctiſſima eiuſdem Concilij decreta, & præſertim quę de ipſis regularibus loquutur omni pietate (vt decebat) ſuſcepta fuerint, ideo vt ipſi in poſterum ea attentè legere, & ſolicitè obſeruare, necnon facilius videre, & ſcire queant, in quibus illis liberè, ac licitè vti poſsint, breuiter inferius in hunc ordinem annotata fuerè.

SVMMARIVM CANONVM
Sacri Concilij Tridentini qui de regularibus præſcribuntur.

DE LIBRORVM IMPRESSIONE. CANON I.

Decret. de vſu & edit. Sacrorum lib. ſeſſ. 4.

QVOD non liceat Regularibus imprimere, ſeu imprimi facere libros de rebus ſacris, ſine nomine auctoris niſi primum examinati, probatiq; fuerint ab Ordinario ſub pœna anathematis, & vltra examinationem, & probationem huiuſmodi licentiam quoque a ſuis ſuperioribus impetrare teneantur recognitis per eos libris iuxta formam ſuarum ordinationum, & vtramque conceſsionem, quę appareat, ad principium operis imprimi facere debeant.

Quod etiam in regula ſeu, .§. ij Indicis ſub tit. de lib. impreſ. nouiter a S. D. N. Clemente VIII. editi diſponitur.

DE LECTIONE SACRAE SCRIPTVRAE CAN. II.

QVOD In Monaſterijs quoque Monachorum, vbi commode fieri queat etiam lectio Sacrę ſcripturę habeatur, qua in re ſi Abbates negligentes fuerint Epiſcopi locorum in hoc, vt Sedis Apoſtolicæ delegati eos ad id opportunis remedijs compellant. In conuentibus verò aliorum Regularium in quibus ſtudia comode vigere poſſunt Sacræ Scripturæ lectio ſimiliter habeatur: quę lectio a capitulis generalibus, vel prouincialibus aſsignetur dignioribus magiſtris, de quorum vita, moribus, & ſcientia ab Epiſcopo loci minimè examinari debent.

Seſſ. 5. c. 1. de reform.

Seſſ. & c. eodem in fine.

DE

DE LICENTIA PRAEDICATORVM.

QVOD Regulares cuiuſcunque ordinis, niſi a ſuis ſuperio- Seſſ.5. de
bus de vita, moribus, ſcientia examinati, & approbati fue reform.
rint, ac de eorum licentia, etiam in Eccleſijs ſuorum or- c. ij.
dini prędicare non poſsint: cum qua licentia perſonaliter ſe coram Epiſcopis pręſentare, & ab eis benedictionem, petere teneantur antequam prædicare incipiant. In Eccleſijs verò quæ ſuorum ordinum non ſunt, vltra licentiam ſuorum ſuperiorum, etiam Epiſcopi licentiã habere teneantur: ſine qua in Eccleſijs ipſis non ſuorum ordinum nullo modo prædicare poſsint, quod etiam in Eccleſijs Seſſ. 24.
ſuorum ordinum contradicente Epiſcopo eis prohibetur. c. 4.

DE PRAEDICATORIBVS MALE PRAEDICANTIBVS. CAN. IIII.

QVOD ſi Prædicator quod abſit, errores, aut ſcandala diſ- Seſſ.5. de
ſeminauerit in populum, etiam ſi in monaſterio ſui, vel al reform.
terius ordinis prædicet, Epiſcopus ei prædicationem in- cap. 11.
terdicat. Quod ſi hæreſes prædicauerit: contra eum ſecundum iuris diſpoſitionem, aut loci conſuetudinem procedat; etiam ſi prædicator ipſe à generali, vel ſpecial priuilegio exemptum ſe eſſe prætenderet, quo caſu Epiſcopus auctoritate Apoſtolica, & tamquam Sedis Apoſtolicæ delegatus procedet.

DE REGVLARIBVS DELINQVENTIBVS. CAN. V.

QVOD Regulares extra Monaſterium degentes, etiam ſui
ordinis priuilegij prætextu, ab ordinario loci tamquam ſu- Seſſ.6. de
per hoc a Sede Apoſtolica delegato, ſi deliquerint, ſecun- reform.
dum canonicas ſanctiones, viſitari, puniri, & corrigi, poſſunt. Et cap. 3.
qui intra clauſtra monaſterij degunt, & extra ea ita notóriè deliquerint, vt populo ſcandalo ſint, termino ab Epiſcopo præfigendo a ſuo ſuperiore omnino puniantur, ſin minus ſuperior a ſuo ſuperiore officio priuetur, & delinquens ab Epiſcopo puniri poſſit. Seſſ. vlti. de refor. cap. 14.

DE PROMOTIONE AD MAIORES ORDINES CAN. XVII.

QVOD poſt ſuſceptionem minorum ordinum, nemo ad maiores promoueatur niſi inter vnũquemq; eorum ſit interiectum ad minus ſpacium vnius anni integri niſi neceſsitas, aut Eccleſiæ vtilitas iudicio Epiſcopi aliud expoſcat. Seſſ.23. c.13.&14

¶ Ideo ſi in aliquo conuentu ſit neceſſitas miniſtrorum quæ patrũ conſilio iudicetur ſufficiens cauſa, vt aliter fiat, ordinaturo Epiſcopo ea referarur cuius erit iudicare de illa. Sic generali correctori minimorum conſulenti die 7. Februarij 1573. reſponderunt Illuſtriſs. Card. Sanctiſs: Congregationis interpretes concilij Trid. Declaratio Sanctiſs. congreg. Cõcilii.

DE AETATE ORDINANDORVM CAN. XVIII.

QVOD nullus, etiam regularis, ad ſubdiaconatus ordinem ante vigeſimum ſecundum, ad Diaconatus ante vigeſimum tertium, ad præſbiteratus ante vigeſimum quintum ætatis ſuæ annum promoueatur Seſſ.23. cap.12.

DE EXAMINE ORDINANDORVM CAN. XIX.

QVOD nec ſine diligenti Epiſcopi examine ordinentur Regulares; priuilegijs quibuſcumq. ad hoc pœnitus excluſis. Seſſ.23. cap.12.

DE DVOBVS SACRIS ORDINIBVS EODEM DIE NON CONFERENDIS. CAN. XX.

QVOD duo ſacri ordines non eodem die etiam regularibus conferantur, priuilegijs, atque indultis quibuſuis conceſſis non obſtantibus quibuſcumque. Seſſ.27. cap.13.

DE COMVNIONE A MINISTRIS ALTARIS FREQVENTANDA. CAN. XXI.

QVOD Subdiaconi, & diaconi ſciant maxime decere ſi ſaltim omnibus Dominicis, & ſolemnibus cum altari miniſtrauerint ſacram Communionem perceperint. Seſſ.23. cap.13.

DE MINISTERIO SACRORVM ORDINVM NON NISI AB ORDINATIS EXERCENDO.
CAN. XXII.

Seſſ. 23. cap. 17.

QVOD ſacris Altaris miniſteria non niſi per conſtitutos in dictis ordinibus exerceantur.

¶ Ideo fratres Prædicatores in executionem huius canonis in capitulo Bononiæ celebrato de anno 1564. ordinarunt, quod in eorum conuentibus, in quibus fratrum eſt ſufficiens copia ſacri Altaris miniſteria, etiam minima ab ordinatis miniſtris quoad fieri poſſit exerceantur nulluſq; deinceps ſacris veſtibus indutus ſolemniter Epiſtolam canere permittatur, qui ad eum ordinem non fuerit ritè promotus, quod quidem ab omnibus ſeruari debeat.

ſtatutum fratri Præd.

DE CONFESSIONE QVANDO A SECVLARIBVS AVDIENDA.
CAN. XXIII.

Seſſ. 27. cap. 15.

QVOD nullus Sacerdos, etiam regularis poſſit confeſſiones ſecularium, etiam Sacerdotum audire: niſi aut parochiale beneficium habeat, aut ab Epiſcopis per examen, ſi illis videbitur eſſe neceſſarium, aut alias idoneus iudicetur, & approbetur; priuilegijs, & conſuetudine, quacumque etiam immemorabili non obſtantibus.

DE ILLIS QVI SYNODO DIOCOESANAE INTERESSE TENENTVR.
CAN. XXIIII.

Seſſ. 24. de refor. cap. 2.

QVOD Synodi Diœceſanę quotannis celebrentur, ad quas exempti etiam omnes, qui alias ceſſante exemptione intereſſe deberent, nec capitalis generalibus ſubduntur accedere teneantur, ratione tamen parrochialium, aut aliarum ſecularium Eccleſiarum, etiam annexarum debeant ij qui illarum curam gerunt quicumque illi ſint ſynodo intereſſe.

DE PROMOTIONE AD MAIORES ORDINES CAN. XVII.

QVOD poſt ſuſceptionem minorum ordinum, nemo ad maiores promoueatur niſi inter vnũquemq; eorum ſit interiectum ad minus ſpacium vnius anni integri niſi neceſsitas, aut Eccleſiæ vtilitas iudicio Epiſcopi aliud expoſcat. Seſſ.23. ca.13.&14

¶ Ideo ſi in aliquo conuentu ſit neceſſitas miniſtrorum quæ patrũ conſilio iudicetur ſufficiens cauſa, vt aliter fiat, ordinaturo Epiſcopo ea referatur cuius erit iudicare de illa. Sic generali correctori mi nimorum conſulenti die 7. Februarij 1573. reſponderunt Illuſtriſs. Card. Sanctiſs: Congregationis interpretes concilij Trid. Declaratio Sanctiſs. congreg. Cõcilii.

DE AETATE ORDINANDORVM CAN. XVIII.

QVOD nullus, etiam regularis, ad ſubdiaconatus ordinem ante vigeſimum ſecundum, ad Diaconatus ante vigeſimum tertium, ad præſbiteratus ante vigeſimum quintum ætatis ſuæ annum promoueatur Seſſ.23. cap.12.

DE EXAMINE ORDINANDORVM CAN. XIX.

QVOD nec ſine diligenti Epiſcopi examine ordinentur Regulares; priuilegijs quibuſcumq; ad hoc pœnitus excluſis. Seſſ.23. cap.12.

DE DVOBVS SACRIS ORDINIBVS EODEM DIE NON CONFERENDIS. CAN. XX.

QVOD duo ſacri ordines non eodẽ die etiam regularibus conferantur, priuilegijs, atque indultis quibuſuis conceſſis non obſtantibus quibuſcumque. Seſſ.23. cap.13.

DE COMVNIONE A MINISTRIS ALTARIS FREQVENTANDA. CAN. XXI.

QVOD Subdiaconi, & diaconi ſciant maxime decere ſi ſaltim omnibus Dominicis, & ſolemnibus cum altari miniſtrauerint ſacram Communionem perceperint. Seſſ.23. cap.13.

DE MINISTERIO SACRORVM ORDINVM NON NISI AB ORDINATIS EXERCENDO.

CAN. XXII.

Seſſ. 23. cap. 17.

QVOD ſacris Altaris miniſteria non niſi per conſtitutos in dictis ordinibus exerceantur.

¶ Ideo fratres Prædicatores in executionem huius canonis in capitulo Bononiæ celebrato de anno 1564. ordinarunt, quod in eorum conuentibus, in quibus fratrum eſt ſufficiens copia ſacri Altaris miniſteria, etiam minima ab ordinatis miniſtris quoad fieri poſſit exerceantur nulluſq; deinceps ſacris veſtibus indutus ſolemniter Epiſtolam canere permittatur, qui ad eum ordinem non fuerit ritè promotus, quod quidem ab omnibus ſeruari debeat.

ſtatutum fratri Præd.

DE CONFESSIONE QVANDO A SECVLARIBVS AVDIENDA.

CAN. XXIII.

Seſſ. 27. cap. 15.

QVOD nullus Sacerdos, etiam regularis poſſit confeſsiones ſecularium, etiam Sacerdotum audire: niſi aut parochiale beneficium habeat, aut ab Epiſcopis per examen, ſi illis videbitur eſſe neceſſarium, aut alias idoneus iudicetur, & approbetur; priuilegijs, & conſuetudine, quacumque etiam immemorabili non obſtantibus.

DE ILLIS QVI SYNODO DIOCOESANAE INTERESSE TENENTVR.

CAN. XXIIII.

Seſſ. 24. de refor. cap. 2.

QVOD Synodi Diœceſanę quotannis celebrentur, ad quas exempti etiam omnes, qui alias ceſſante exemptione intereſſe deberent, nec capitulis generalibus ſubduntur accedere teneantur, ratione tamen parrochialium, aut aliarum ſecularium Eccleſiarum, etiam annexarum debeant ij qui illarum curam gerunt quicumque illi ſint ſynodo intereſſe.

DE EXAMINATORIBVS PRO BENEFICIIS CONFERENDIS.

CAN. XXV.

QVOD examinatores poſsint eſſe etiam regulares ex ordine Mendicantium, iurentq́; ad ſancta Dei Euangelia fideliter munus executuri. Caueantq́; ne quicquam occaſione huius examinis nec ante, nec poſt accipiant alioquin ſimoniæ vitium incurrant, & de his omnibus in ſynodo prouinciali (ſi opus fuerit) rationem reddere teneantur. Seſſ. 24. de refor. c. 18.

DE OBSERVATIONE REGVLAE, ET COMVNITATE SERVANDA.

CAN. XXVI.

QVOD omnes Regulares, tam viri, quam mulieres ad regulæ, quam profeſsi ſunt, pręſcripta vitam inſtituant, & componant, & quæ ad ſuæ profeſsionis perfectionem vt obedientię, paupertatis, & caſtitatis, ac ſi quæ alia alicuius regulę, & ordinis peculiaris vota, & præcepta ad eorum reſpectiue, eſſentiã nec non ad cõmunem vitam victum, & veſtitum conſeruanda pertinentia fideliter obſeruent, omnisq́; cura, & diligentia a ſuperioribus adhibeatur tam in capitulis prouincialibus, & generalibus quam in eorum viſitationibus, quas ſuis temporibus facere non permittant, vt ab illis non recedatur. Seſſ. 25. cap. 1.

DE PROPRIETATE EXTIRPANDA.

CAN. XXVII.

QVOD nemini regularium, tam virorum, quam mulierum liceat bona mobilia, vel immobilia cuiuſcunque qualitatis fuerint, etiam quouis modo ab eis acquiſita tamquam propria, aut etiam nomine conuentus poſsidere, vel tenere: ſed ſtatim ſuperiori tradantur, conuentuiq́; incorporentur. Seſſ. vlt. de regul. cap. 3.

DE BONIS QVAE POTEST SVPERIOR CONCEDERE, ET QVAE NON.

CAN. XXVIII.

Seſſ. vlt. de regul. cap. 3.

QVOD non liceat ſuperioribus bona ſtabilia alicui regulari concedere, etiam ad vſumfructum, vel vſum, adminiſtrationem, vel commendam. ¶ Mobilium verò vſum ita permittant, vt eorum ſuppellex ſtatui paupertatis conueniat, nihilq; ſuperflui in ea ſit, nihil etiam quod ſit eis neceſſarium eis denegetur. ¶ Quod ſi quis aliter quicquam tenere deprehenſus, aut conuictus fuerit, is biennio actiua, & paſſiua voce priuatus ſit, atque etiam iuxta ſuæ regulæ, & ordinis conſtitutiones puniatur.

DE NVMERO REGVLARIVM IN MONASTERIO CONSTITVENDO.

CAN. XXIX.

Seſſ. vlt. de regul. cap. 3.

QVOD in Monaſterijs; & domibus tam virorum, quam mulierum bona immobilia poſſidentibus, vel non poſsidentibus is tantum numerus conſtituatur, ac in poſterum conſeruetur, qui vel ex reddit ibus proprijs Monaſteriorum, vel ex conſuetis, elemoſinis comodè poſsit ſuſtentari.

DE CONVENTIBVS NOVIS QVOMODO ACCIPIENDIS.

CAN. XXX.

Seſſ. vlt. de regul. cap. 4.

QVOD nec de cætero ſimilia loca eligantur ſine Epiſcopi in cuius Diœceſi conſtruenda ſunt, licentia prius obtenta.

DE FRATRIBVS SINE SVPERIORIS LICENTIA ALTERIVS OBSEQVIO NON SE SVBIICIENDIS.

CAN. XXXI.

Seſſ. vlt. de regul. cap. 4.

QVOD nullus Regularis ſine ſui ſuperioris licentia prædicationis, lectionis, aut cuiuſuis pij operis prætextu ſubijciat, ſe obſequio alicuius prælati Principis, vel vniuerſitatis, vel comunitatis, quod ſi contrafecerit, tamquam inobediens arbitrij ſuperioris puniatur.

DE

DE EXAMINATORIBVS PRO BENEFICIIS CONFERENDIS.

CAN. XXV.

QVOD examinatores poſsint eſſe etiam regulares ex ordine Mendicantium, iurentq́; ad ſancta Dei Euangelia fideliter munus executuri. Caueantq́; ne quicquam occaſione huius examinis nec ante, nec poſt accipiant alioquin ſimoniæ vitium incurrant, & de his omnibus in ſynodo prouinciali (ſi opus fuerit) rationem reddere teneantur. Seſſ. 24. de refor. c. 18.

DE OBSERVATIONE REGVLAE, ET COMVNITATE SERVANDA.

CAN. XXVI.

QVOD omnes Regulares, tam viri, quam mulieres ad regulæ, quam profeſsi ſunt, præſcripta vitam inſtituant, & componant, & quæ ad ſuæ profeſsionis perfectionem vt obedientię, paupertatis, & caſtitatis, ac ſi quæ alia alicuius regulę, & ordinis peculiaris vota, & præcepta ad eorum reſpectiue, eſſentiã nec non ad comunem vitam victum, & veſtitum conſeruanda pertinentia fideliter obſeruent, omnisq́; cura, & diligentia a ſuperioribus adhibeatur tam in capitulis prouincialibus, & generalibus quam in eorum viſitationibus, quas ſuis temporibus facere non permittant, vt ab illis non recedatur. Seſſ. 25. cap. 1.

DE PROPRIETATE EXTIRPANDA.

CAN. XXVII.

QVOD nemini regularium, tam virorum, quam mulierum liceat bona mobilia, vel immobilia cuiuſcunque qualitatis fuerint, etiam quouis modo ab eis acquiſita tamquam propria, aut etiam nomine conuentus poſsidere, vel tenere: ſed ſtatim ſuperiori tradantur, conuentuiq́; incorporentur. Seſſ. vlt. de regul. cap. 3.

ſpicuus ſit. Ita fratres prædicatores in capitulo Bononiæ de anno 1564. celebrato ordinarunt.

DE MODO SECRETO IN ELECTIONE SERVANDO

CAN. XXXXI.

QVOD electio ſuperiorum quorumcumque, & aliorum officialium, ac generalium, & Abbatiſſarum fiat per vota ſecreta, ita vt ſingulorum eligentium nomina nunquam publicentur. ¶ Vbi eſt aduertendum electionem commiſſorum ſub prædicto decreto comprehendi, & propterea formam in eo præſcriptam ſeruari debere ſicut ſacra congregatio Concilij cenſuit, vt Generali Minimorum correctori conſulenti reſpondit die 25. Ianuarij 1571. Seſſ. ult. de regul. cap. 6. Declaratio ſacræ congreg. Concilii.

DE VOCIBVS NON SVPPLENDIS.

CAN. XXXXII.

QVOD in poſterum non liceat prouinciales, aut Abbates Priores, aut alios quoſcunque titulares ad effectum electionis faciendæ conſtituere, aut voces, & ſuffragia abſentium ſupplere. ¶ Vbi eſt notandum, quod ſi ex inſtitutis, aut decretis alicuius religionis liceat ſuperioribus abſentibus, & legitime impeditis mittere ad capitulum generale alium fratrem, qui tamquam eorum procurator ſuo loco, & nomine det vocem in electione, Concilium Triden. id non prohibuiſſe, ſicut Minimorum correctori generali conſulenti reſponderunt Illuſtriſs. Cardinales interpretes Sacræ Congregationis Concilij de anno 1570. Seſſ. ult. de reguſ. cap. 6. Declaratio ſacræ congreg. Concilii. Paſſerellus in ſuo compend. priuil. 1570. fol. 230.

DE AETATE ELIGENDI IN ABBATISSAM MONIALIVM.

CAN. XXXXIII.

QVOD Abbatiſſa, & Prioriſſa, & quocumque alio nomine præfecta, vel præpoſita appelletur, eligatur non minor annis quadraginta, & quæ octo annis poſt expreſſam profeſſionem laudabiliter vixerit. Quod ſi his qualitatibus non reperiatur in Monaſterio, ex alio eiuſdem ordinis eligi poſſit, & ſi hoc etiam in comodum ſuperiori, qui electioni præeſt videatur, ex ijs quę in eodem Monaſterio annum trigeſimum excederint, & quinque Seſſ. ult. de regul. cap. 7.

e

que ſaltem annis poſt profeſsionem rectè vixerint, Epiſcopo, vel alio ſuperiore conſentiente eligatur.

DE LOCO ACCIPIENDI VOTA MONIALIVM TEMPORE ELECTIONIS FACIENDAE.

CAN. XXXXIIII.

Seſſ. vlt. de regul. cap. 7.

QVOD is qui electioni præeſt Epiſcopus, ſiue alius ſuperior clauſtra Monaſterij non ingrediatur, ſed ante cancellorum feneſtellam vota ſingulorum audiat ſeu accipiat.

DE GVBERNATIONE MONIALIVM.

CAN. XXXXV.

Seſſ. vlt. de regul. cap. 9.

QVOD Monaſteria ſanctimonialium ſanctæ ſedi Apoſtolicæ immediatè ſubiecta ab Epiſcopo gubernentur: Quæ verò a deputatis in capitulis generalibus, vel ab alijs regularibus reguntur ſub eorum cura, & cuſtodia relinquantur.

DE MONASTERIIS, QVIBVS ANIMARVM CVRA ANNEXA EST.

CAN. XXXXVI.

Seſſ. vlt. de regul. cap. 11.

QVOD in Monaſterijs, ſeu domibus virorum, ſeu mulierum quibus imminet cura animarum perſonarum ſecularium præter eas, quæ ſunt de illorum Monaſteriorum, ſeu locorum familia, perſonæ tam regulares, quam ſeculares huiuſmodi curam exercentes, ſubſint immediate in ijs quæ addictam curam, & ſacramentorum adminiſtrationem pertinent iuriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epiſcopi in cuius diœceſi ſunt ſita. Ecceptis Monaſterijs, ſeu locis in quibus Abbates, Generales, aut capita ordinum ſedem ordinariam principalem habent, atque alijs Monaſteriis ſeu domibus in quibus Abbates, aut alij Regularium ſuperiores iuriſdictionem Epiſcopalem, & temporalem in parrochos, & parrocchianos exercent.

DE INTERDICTIS, ET CENSVRIS A REGVLARIBVS OBSERVANDIS.

CAN. XXXXVII.

Seſſ. vlt. de regul. cap. 12.

QVOD cenſuræ, & interdicta, nedum a ſede Apoſtolica emanata ſed etiam ab ordinarijs promulgata, mandante Epiſcopo a regularibus in eorum Eccleſijs publicentur, atque ſeruentur.

DE

DE FESTIS A REGVLARIBVS SERVANDIS. CAN. XXXXVIII.

QVOD dies feſti, quos in diœceſi ſua ſeruandos Epiſcopus præceperit, ab exemptis omnibus: etiam regularibus ſeruentur. Seſſ. ult. de regul. cap. 12.

DE CONTROVERSIIS IN PRAECEDENTIIS AB EPISCOPO SEDANDIS. CAN. XXXXIX.

QVOD controuerſias omnes de præcedentia quę per ſepe cum ſcandalo oriuntur inter Eccleſiaſticas perſonas tam ſeculares quam regulares Epiſcopus amota omni appellatione componat. Seſſ. ult. de regul. cap. 13.

DE EXITV AD PVBLICAS PROCESSIONES CAN. L.

QVOD exempti omnes tam clerici ſeculares, quam regulares etiam Monachi ad publicas proceſsiones uocati, accedere compellantur. Seſſ. ult. de regul. cap. 13.

DE TEMPORE PROFESSIONIS. CAN. LI.

QVOD in quacumque religione tam virorum quam mulierum profeſsio non fiat ante decimum ſextum annum expletum nec qui minori tempore quam per annum, poſt ſuſceptum habitum in religione ſteterit, ad profeſsionem admittatur. Seſſ. ult. de regul. cap. 15.

DE NON DIFFERENDO TEMPORE PROFESSIONIS. CAN. LII.

QVOD finito tempore nouitiatus ſuperiores nouitios, quos habiles inuenerint ad profitendum admittant, aut è monaſterio eijciant.

¶ Vbi eſt notandum quod relatione per ſanctiſsimam congregationem Concilij Sanctiſsimo Domino Pio V. facta, ſanctitas ſua di- Declaratio Sacrę congregationis Concilii.

 xit.

xit. Concilium d. capituli 26. procedere tantum in illis nouitijs: quos ſuperiores lapſo tempore nouitiatus habiles inuenerint non in his quos inhabiles repererint, ut ſunt illi qui non bene adhuc didicerunt, & ideo quo ad iſtos Sanctitas ſua conceſsit, quod ſuperiores poſsint illorum profeſsionis tempus prorogare, dummodo habeant ſpem probabilem quòd efficiantur habiles, infrà ſex menſes. Sicut Correctori Generali Minimorum conſulenti reſponderunt Illuſtriſs. Cardinales interpretes Sanctiſsimæ Congregationis Concil.

Paſſarell. v. comp. priuil. fol. 131.

DE RENVNTIATIONE BONORVM QVANDO, ET QVOMODO A NOVITIIS FACIENDA.

CAN. LIII.

Seſſ. vlt. de regul. cap. 16.

QVOD nulla renunciatiò, aut obligatio ante profeſsionem facta, valeat, niſi cum licentia Epiſcopi ſiue eius Vicarij fiat infrà duos menſes proximos ante profeſsionem, ac non alias intelligatur effectum ſuum ſortiri niſi ſecuta profeſſionem.

DE BONIS NOVITIORVM INFRA TEMPVS NOVITIATVS RECIPIENDIS VEL NON.

CAN. LIIII.

Seſſ. vlt. de regul. cap. 16.

QVOD ante profeſsionem nihil recipiatur de bonis nouitij etiam ſponte oblatum a parentibus, vel curatoribus eorum niſi pro victu, & veſtitu illius temporis quo in probatione ſteterit, & hoc ſub anathematis pœna tam dantibus quam recipientibus præcipitur, & quod abeuntibus ante profeſſionem omnia reſtituantur, quæ ſua erant.

DE TEMPORE SVSCIPIENDI HABITVM A PVELLIS DEO DICANDIS.

CAN. LV.

Seſſ. vlt. de regul. cap. 17.

QVOD puella quæ habitum regularem ſuſcipere voluerit maior duodecim annis ſit non ante eum ſuſcipiat.

DE PVELLIS NOVITIATIBVS AB ORDINARIIS ANTE PROFESSIONEM EXAMINANDIS.

CAN. LVI.

QVOD nec poſtea ipſa, vel alia profeſsionem emittat, quam explorauerit Epiſcopus, vel eo abſente, vel impedito eius Vicarius, an coacta, vel ſeducta fuerit. Seſſ. vlt. de regul. cap. 17.

DE POENIS ABBATISSAE NON DENVNTIANTIS TEMPVS PROFESSIONIS EPISCOPO.

CAN. LVII.

QVOD profeſsionis tempus ne Epiſcopus ignoret teneatur præfecta Monaſterij eum ante menſem certiorem facere; alias quandiu Epiſcopo videbitur ab officio ſuſpenſa ſit. Seſſ. ult. de regul. cap. 17.

DE NON COGENDIS VEL IMPEDIENDIS MVLIERIBVS AD RELIGIONEM.

CAN. LVIII.

QVOD eos qui cogunt mulieres ad ingrediendum Monaſterium, uel ad ſuſcipiendum habitum, vel admittendam profeſsionem. Et qui ſanctam Virginem, vel aliarum Mulierum voluntatem veli accipiendi ſine iuſta cauſa impedierint ſancta ſynodus anathemati ſubijcit. Seſſ. ult. de regul. cap. 18.

DE REMEDIO ILLIVS QVI PRAETENDIT SVAM PROFESSIONEM NON TENERE.

CAN. LIX.

QVOD quicumque regularis prætendit ſe per vim, & metum ingreſſum religionem, aut ante ætatem profeſſum fuiſſe, aut quid ſimile, non audiatur, niſi intra quinquennium tantum à die profeſsionis, & tunc non aliter niſi cauſas quas prætenderit deduxerit coram ſuperiore ſuo, & ordinario. Quod ſi ante ſponte habitum dimiſerit, nullatenus ad allegandum quamcumque cauſam admittatur, & tāquam apoſtata puniatur. Seſſ. ult. de regul. cap. 19.

DE

DE EXCOMMVNICATIONIS SENTENTIA FERENDA.

CAN. LX.

Seſſ. 25. de refor. cap. 3. QVOD quamuis excomunicationis gladius neruus ſit Eccleſiaſticę diſciplinæ, ſobriè tamen magnaq́; circumſpectione exercendus eſt, cum experientia doceat, ſi temerè, aut leuibus ex rebus incutiatur magis contemni, quàm formidari, & perniciem potius parare quàm ſalutem.

DE REMEDIO MISSARVM.

CAN. LXI.

Seſſ. 25. de refor. cap. 4. QVOD in Eccleſijs vbi magnus Miſſarum numerus reperitur poſsint generales ordinum in ſuis capitulis generalibus ſtatuere circa hoc quicquid magis expedire uidebitur.

¶ Vbi ſciendum quod huiuſmodi facultas conceſſa per concilium Tridentinum impoſitò, ſicut correctori generali Minimorum per Illuſtriſsimos Cardinales ſanctiſsimæ congregationis interpretes Concilij die 7. Februarij 1573. reſponſum fuit. (Declaratio ſacræ congreg. Concilii.)

DE LOCATIONE BONORVM ECCLESIAE ANTICIPATIS SOLVTIONIBVS NON FACIENDIS.

CAN. LXII.

ſeſs. 25. de refor. cap. 11. QVOD locationes rerum Eccleſiaſticarum ſi anticipatis ſolutionibus fiant, nullatenus in præiudicium ſucceſſorum valide intelligantur quocumq́; indulto, aut priuilegio non obſtante.

DE QVARTA FVNERALIVM.

CAN. LXIII.

ſeſs. 25. de refor. cap. 13. QVOD quibuſcumque in locis iam annos quadraginta quartam, quæ funeralium dicitur, Cathedrali, aut Parrochiali Eccleſiæ ſolita eſſet perſolui, ac poſtea fuerit ex quocumque priuilegio monaſterijs conceſſa, poſt hac integro iure, & eadem perſoluatur.

DE ARCTIORIBVS STATVTIS VLTRA CONSILIVM ETIAM SERVANDIS.

CAN. LXIIII.

QVOD ſi qui regulares tam viri quam mulieres ſint, qui ſub arctiori regula, vel ſtatutis viuunt excepta facultate habendi bona immobilia in communi eos ab eorum inſtituto, & obſeruantia S. Synodus amouere non intendit. ¶ Ideo ſupra Canone 48. per quod cauetur, quod omnes, etiam regulares quoſcumque ad publicas proceſſiones vocati accedere compellantur concilium ipſum excepturat eos qui ſub ſtrictiori clauſura viuūt. Seſſ. ult. de regul. cap. 22.

DE DECRETIS CONCILII TRID. VT SVPRA DE REGVLARIBVS PRAESCRIPTIS AB EIS SERVANDIS.

CAN. LXV.

OMNIA & ſingula decreta Sacri Concilij Tridentini ſupra deſcriptis, & contenta in eis ſancta Synodus obſeruari præcipit in omnibus cenobijs, ac Monaſterijs, Collegijs, ac domibus quorumcumque Monachorum, ac Regularium, ac Monialium Virginum, & Viduarum ſub cuſtodia, & gubernatione dependentia cuiuſcumque ordinis Mendicantium, vel non mendicantium, vel aliorum regularium Monachorum, aut Canonicorum quorumcumque non obſtantibus eorum omnium, & ſingulorum priuilegijs, ſub quibuſcumque formulis verborum conceptis, ac Maremagnum appellatis. Seſſ. ult. de regul. cap. 22.

DE PRIVILEGIIS, ET FACVLTATIBVS, DECRETIS PRAEDICTIS IPSIVS NON ADVERSIS CONFIRMATIONE.

CAN. LXVI.

QVOD in cæteris omnibus præfatorum ordinum priuilegia, & facultates quæ ipſorum perſonas, loca, & iura concernunt firma ſint, & illeſa. Seſſ. ult. de regul. cap. 20. in fine.

DE MARE MAGNO PRIVILEGIORVM

Aliјsq; conſtitutionibus, & literis Apoſtolicis earumq; validitate tit. iij. c. j.

c. ſi Romanorũ diſ. 19. gloſ. in prohęm. extraua. com. c. ſic omnes ead. diſt. c. inſtitutionis noſtrę 25. q. 1

QVAMVIS Romanorum Pontificum Conſtitutiones, ac omnia Sedis Apoſtolicæ decretales literę, ſeu Epiſtolę non ſint Canonum Codicibus compaginatæ: nihilominus eamdem vim, & robur in iudicio, & extra habere dignoſcuntur, ac ſi in corpore iuris eſſent clauſæ, & propterea ab omnibus ſunt indiſtinctè recipiendę, & iuuiolabiliter ſeruandæ tamquam ipſius Beati Petri diuina voce firmatę, ſicut eiuſmodi ſunt omnes literę Apoſtolicæ (aliàs Bullæ vocatæ) Regularium priuilegia, & indulta concernentes; in huiuſmodi collectione impreſſe, inter quas etiam eſt Bulla illa magna quamplurimis priuilegijs Apoſtolicis referta: quę ob illorum ingentem copiam Mare magnum, etiam vulgariter, nuncupata eſt. Hanc autem priuilegiorum compilationem non nulli Summi Romani Pontifices ſuorum prædeceſſorum priuilegia colligendo, & propria quoque deſuper addendo conficiendam mandarunt quam poſtea Sixtus iiij. à ſe ampliatam, & approbatam ferè omnibus mendicantium Ordinibus mutatis in eo nominibus, ſpecialiter condonauit ſed quoniam priuilegia, & indulta, quę in Mare Magno vnius ordinis mendicantium continentur, illa eadem in alijs habentur, ideo breuitatis gratia in præſenti collectione Bulla Maris Magni Prædicatorum, & Minorum dumtaxat impreſſa fuit. Quæ quidem Bulla, nec non alie omnes ſupra impræſſę partim ab originalibus, partim verò ex legitimis tranſumptis per prælatos ſeu notarios publicos iuxtà facultatem eis traditam authenticatis, fuerunt fideliter extractę.

SVMMARIVM PRIVILEGIORVM

Quę in Bulla Maris Magni, & Bulla Aurea Sixti iiij. continentur, cum moderatione ad ſingula Concilij Trid. in margine annotata.

§. j.

QVOD Generalis totius ordinis caput, co ipſo quod ſecundum illius conſtitutiones fuerit electus, ſtatim eiuſdem ordinis verus prior, ſeu miniſter (vel alio quocumq; nomine vocetur) Generalis effectus curam animarum fratrum ipſius ordinis habet, & libere gerit, ipſosq; fratres auctoritate propria ligare, & ſoluere necnon à ſuis prioribus ſeu miniſtris prouincialibus iuxta ordinis conſtitutiones amoueri, & abſolui ab officio valet.

§. ij.

QVOD in electionibus Generalis ſeu prouincialis Prioris, ſeu miniſtri fratribus ipſis qui electioni intereſſe debet non currat tempus ſuper hoc a iure ſtatutum, neque in prædictis iuris regulis coarctentur. Electiones Pred. per vota ſecreta fieri debent, abſque publicatione nominũ eligentiũ Concil. Trident. can. 41.

§. iij.

QVOD Prioris Guardiani, ſeu Cuſtodes ſecundum ordinis inſtituta per electionem, ſeu aliam prouiſionem inſtituti poſt ipſam electionem, aut prouiſionem de eis factam ſtatim curam animarum fratrum ſibi ſubditorum ipſius ordinis habent, illosq; ligare, ac ſoluere iuxta eiuſdem ordinis ſtatuta valent. Reformatum per Cõc. Trident. can. eodẽ temẽtur profeſſionem fidei emittere iuxta formam bullę Pii iiii. Cõſt. iiii. in 2. par. coll.

.§. iiij.

côcordat Concil. Trident. can. 2.

QVOD fratres ſecundum conſtitutiones ordinis conuentibus in lectores deputati, ſine alterius licentia, & præuio examine in domibus dicti ordinis in Theologica facultate libere legere, & docere poſſunt.

.§. v.

côcordat Conciliû Trident. can. 3. & quedam alia addû tur. vt ibi

QVOD Miniſtri, & diffinitores prouinciales poſſunt fratres eruditos examinare, & in prædicatores deputare in eorum capitulis prouincialibus.

.§. vj.

Moderatum per Conciliû Trident. can. 16.

QVOD fratres Ordinandos poſſint quibuſcunque Epiſcopis comunionem, & gratiam Sedis Apoſtolicę habentibus præſentare, & abſque eorumdem examine illos ad ſacros ordines promoueri facere.

.§. vij.

Reſtrictû eſt hic priuil. ad orato ria tantû ab ordinariis ap probata per Côc. Trident. can. 10.

QVOD fratres vbi degunt poſſint habere oratoria, & cum Altari portatili celebrare, atque Sacramenti recipere.

.§. viij.

Moderatum per Concil. Trident. can. 47.

QVOD fratres tempore Generalis interdicti in ſuis Eccleſijs & alijs poſſint celebrare ſubmiſſa voce, Ianuis clauſis non pulſatis campanis interdictis excluſis, & Sacramenta recipere niſi cauſam dederint interdicto, vel ſpecialiter ſit eis prohibitum.

.§. ix.

QVOD fratres in obſequijs ſuis morantibus ſacramenta miniſtrare eosq; ſepelire licitè valeant.

IN

.§. x.

IN terris, vel perſonis interdictis, vel excommunicatis generaliter fratrum ſeruitijs deputati, ſententiæ interdicti non ligantur; ibiq; poſſunt audire diuina niſi cauſam, & ipſi interdicto dederint. Aliis ẽt de iure comuni permittitur, & nõ nulla alia concedũtur per cõtẽpore de ſententia excom. inſeſto vt infra nu.

.§. xj.

QVOD fratres poſſint in terris excommunicatorum morari; & tunc, & quando per eas tranſeunt neceſſaria recipere valeant.

.§. xij.

PRÆLATI ordinis fratribus ſibi commiſsis, & alijs eiuſdem ordinis ad ipſos declinantibus a ſententia excommunicationis, & interdicti generaliter a iure, vel à Iudice promulgatis, ſiue ante ingreſſum ſiue poſt incurrerint beneficia abſolutionis impendere, & cum huiuſmodi ordinatis etiam qui in loco interdicto celebrauerint diſpenſare poſſunt.

.§. xiij.

PRÆLATI ordinis poſſunt a ſuis confeſſoribus quos elegerint abſolui & diſpenſari, eo modo quo ipſi ſuos fratres abſoluere, & diſpenſare valent.

.§. xiiij.

QVOD intrantes ordinem a cenſuris (obſeruata forma canonica) a Prælatis ordinis poſſunt abſolui, & diſpenſari ſi celebrauerint in illis, vel loco interdicto; aut ordines receperint ęre alieno ſatisfacto, qui ſic tamen abſoluuntur quod ſi mox ordinem non intrauerint in eaſdem ſententias relabantur.

.§. xv.

QVOD fratres non poſſint citari neque conueniri per literas Sedis Apoſtolicę vel legatorum, nec ad pecuniam colligendam compelli, nec ad correctionem, viſitationem

Quo ad cenſurarum publicationem moderatur per Cōc. Trident. can. 47.

Monaſteriorum, vel Eccleſiarum, cauſarum cognitiones, aut cēſurarum denunciationem: neque ad recipiendam curam Moniali ū, vel perſonarum religioſarum extra ordinem, niſi in literis ſpecialis mentio, de huiuſmodi indulto fiat.

.§. xvi.

QVOD fratres non compellantur ad viſitanda Monaſteria cuiuſuis ordinis, & earum confeſſiones audire, vel cauſarū commiſsiones, vel ſententiarum executiones recipere.

.§. xvij.

QVOD fratres non compellantur ab Eccleſiarum Prælatis ad deferendas literas, vel exequendum, aut denunciandū ſententias contra Principes, Communitates, Populos, & Benefactores: nec ſint in cauſis nullius aſſeſſores ſine licentia Papę.

.§. xviij.

Concordat Cōc. Trident. can. 31.

QVOD Prælati ordinis poſsint fratres Archiepiſcoporum, Epiſcoporum obſequiis per ſedem Apoſtolicam deputatos corrigere, & reuocare.

.§. xix.

FRATRES prædicantes Crucem: vel contra hæreticos: auctoritate Apoſtolica per ſuos prælatos poſſunt amoueri, & alij in eorum locum ſubrogari non obſtantibus literis Papę.

.§. xx.

Concordat Cōc. Trident. can. 7.

INHIBETVR profeſsis receſſus ab ordine abſq; licentia Generalis, vel Prouincialis eorum: & recedentes abſque licentia, etiam prętextu priuilegij Apoſtolici nullus eos retinere valet, & ſecus facientes poſsunt a Miniſtris excommunicari.

LICEN-

§. xxij.

LICENTIATI à Papa, vel miniſtro ſeu ſuperiori ſi intra tres menſes religionem minimè ingreſsi fuerint, eorum prælati contra eos tamquam Apoſtatas procedere valent, ſicut contra illos qui poſt habitus ſuſceptionē, alterius religionis infra tempus probationis in illa facta profeſsione inde præſumpſerint reſilire.

§. xxij.

POSSVNT prælati ordinis apoſtatas fratres ſui ordinis excommunicare capere, legare, incarcerare, in quocumque habitu; cum inuocatione bracchij ſecularis.

§. xxiij.

EIECTI ab ordine à ſuis prælatis, vel proprio motu egreſsi prædicare, confeſsiones audire, vel docere non poſſunt niſi ad aliam religionem vbi hæc munia exercentur de prælatorum licentia ſpeciali pertranſierint, & alias prælati ipſi intra fines ſuarum prouinciarum, vel cuſtodiarum monitione præmiſſa excommunicare poſſunt.

§. xxiiij.

EGRESSI vel eiecti ab ordine à ſuis prælatis cum eorum literis ad alios licentiare religioſos præterquam ad Beati Auguſtini profeſſores, templarios, hoſpitalarios, aliosq; religioſos arma geſtantes, & inhibetur ne prædicti in aliis ordinibus abſq; ſpeciali licentia Sedis Apoſtolicæ recipiantur, & retineantur. Moderatum per Concil. Trident. can. 7.

§. xxv.

NVLLVS in Religionis ordine, vel extra habitum fratrum vel ſimilem deferre ſine Papæ mandato, & ad deponendum per Epiſcopum ſub pœna excommunicationis compellantur. Prohibetur dari licentia regulari occulte ferendi habitum ſuæ religionis per Côc. Trident. can.co

DE

.§. xxvj.

DE Hortis, & virgultis inibetur exigi poſſe decimas.

.§. xxvij.

PRÆLATI Ordinis poſſunt in vſus pios conuertere omne id quod intrantes eorum religionem reſtituere tenentur: dummodo ij quibus reſtituendum fuerit neſciantur, vel non inueniantur.

.§. xxviij.

cōcordat Concil. Trident. ſeſſ. can. 63.

APVD fratres ſepultura poteſt ab omnibus libere eligi, pręterquam ab excommunicatis, interdictis, ac publicis vſurarijs, ſaluo iure Eccleſiarum à quibus corpora aſſumuntur, & leuantur.

.§. xxxi.

INHIBETVR defunctorum corpora in cimiterijs fratrum eis inuitis ſepelliri, vel in ſuis Eccleſijs miſſas, vel mortuorum exequias celebrari.

.§. xxx.

PROHIBETVR quòd fratribus niſi in neceſsitatibus confiteri alijs quam Sacerdotibus ordinis.

Moderatur per Conciliū Trident. can. 24. & 50.

.§. xxxj.

Abſque ordinarii licentia prius obtenta loca per regulares ædificari non poſſūt Cōc. Trident. can. 30.

INHIBETVR Eccleſiarum Prælatis ne inuitis fratribus ſuas confeſsiones audiant, ad ſinodum vocent, vel cum eis extra ciuitates proceſsionaliter exeant nec ſuis conſtitutionibus ſubijciant; vel inquiſitiones, & cap tula de ipſis fratribus faciant, fidelitatis iuramentū, ac manualem obedientiam ab ordinis prelatis minime exigant, aut de ſtatutis ordinis ſeſe intromitant, neque euocati in ciuitatibus, & villis à populis ne accedant prohibeant, neque Eccleſias ædificent, & contra conſtruentes excommunicare præſumant.

DE

.§. xxxij.

DE oblationibus, & legatis quibuſcumque factis domibus ſeu Eccleſijs fratrum nulla portio canonica ſoluatur, neq; aliquid a defunctorum executoribus exigatur.

.§. xxxiij.

CONCEDITVR fratribus quod quotieſcumque de prioribus locis ad alia loca ſe transferre contingit, exceptis Eccleſijs, poſsint ędificiorum materiam ſimiliter calues libros, & paramenta ſecum transferre, & ędificia cũm ſolo (exceptis Eccleſijs) per procuratores vendere, & precium in neceſſarios vſus conuertere, & bona prædicta a nullo occupari poſſe prohibetur.

.§. xxxiiij.

CONCEDITVR etiam fratribus ne ad Legatorum, vel Epiſcoporum præſtationem exactioni, vel ſubſidiorum nec ad ea ſoluenda per literas Apoſtolicas non facientes de indulto huiuſmodi mentionem compelli poſſint.

.§. xxxv.

CONCEDITVR quod fratres nec ratione delicti, vel rei aut contractus coram ordinarijs conueniri valeant.

Reſtringitur in quibuſdam caſibus per Concil. Trid. ſeſſ. 7. c. 14. ſeſſ. 6. c. 3. & ſeſſ. 25. c. prohibet. §. nec liceat & decreto Clemen. viii. conſt. 1.

.§. xxxvj.

IRRITANTVR, & annullantur omnes pœne, & ſuſpenſionis excommunicationis, & interdicti ſententiæ contra conceſſiones, conſtitutiones, & inhibitiones Apoſtolicæ in fratres loca dictorumq; fratrum benefactores, vel executores, aut heredes prædictorum promulgatæ.

EXTEN-

.§. xxxvij.

Quoad interdicta ſeruāda moderatur per Concil. Trident. can. 47.

EXTENDITVR ſupradictum priuilegium de interdicto, quod illius tempore poſsint fratres, & ſorores tertij ordinis ac d. Fratrum procuratores ad diuina officia audienda admitti, & cum Altari portatili, etiam extra oratoria eorumdem in loco tamen honeſto, & congruenti ipſi fratres Miſſam, & alia diuina officia celebrare valeant.

Reuocatum per Concil. Trident. can. 20.

.§. xxxviij.

Exceptis a caſibus in bulla Cœnæ Domini colentis qua huiuſmodi priuil de rogatur.

QVOD Prælati ordinis poſsint abſoluere fratres ab omnibus caſibus. & cenſuris etiam ſimoniacos, præterquam hæreticos ſchiſmaticos literarum Apoſtolicarum falſarios & prohibita ad infideles deferentes, nam in iſtis quatuor caſibus tenentur delinquentes ad Sedem Apoſtolicam pro abſolutione obtinenda deſtinare.

.§. xxxix.

DECLARATVR quod priuilegium ſepulturæ prædictum nullius requiſita licentia, parrochias cum Cruce proceſſionaliter vbi fuerint corpora ingredi poſsint, illaq; leuare, & ad eorum Eccleſias deferre vbi fieri conſueuit, vel presbyteri id facere requiſiti recuſarent nec cogi poſsint prius ad parrochias corpora ipſa deferre, vel inibi aliqua officia, vel Miſsas, ante vel poſt ſepulturam celebrare.

.§. xxxx.

Innouatum ac moderatum per Concil. Trident. can. 63.

DECLARATVR etiam Iuſtitiam Eccleſiarum a quibus corpora ipſa defunctorum leuantur, ſaluam eſſe debere in eo caſu tantum in quo corpora apud ipſos fratres ſepeliuntur de illis vero rebus quæ fratribus donata, vel relicta fuerint contemplatione defunctorum qui apud alias Eccleſias tumulantur ſeu de illis quæ eis quoquomodo directè, vel per obligum occaſione prędicta obtinuerint nulla canonica, aut parrochialis portio detur, ſeu tribuatur.

QVOD

.§. xxxxj.

QVOD de pie legatis, relictis, & diſpoſitis dictis fratribus, & eorum domibus, locis, & Eccleſijs in genere, vel in ſpecie nulla portio ſoluatur, & ſi aliqua ſoluenda alicui perſonæ, vel loco, ex mandato Apoſtolico, præcipiatur legata fratrum in ipſo mandato incluſa minime cenſeantur.

.§. xxxxij.

DECLARATVR etiam, quod priuilegium de decimis non ſoluendis per dictos fratres ad papales extendantur.

.§. xxxxiij.

DECERNITVR quod prætextu cuiuſcumque conſtitutionis Apoſtolicæ, & præſertim Innocentij iiij. nullo modo fratres excommunicari, vel interdici per prelatos valeant, nec nullã ſuperioritatem ſuper eos, & eorum loca bona, velut notorie exempta omnino ſibi vendicare præſumant etiam ratione contractus delicti ſeu rei de quibus ageretur. Moderatum vel ſũ pra nota tur in priuil. §. 35.

.§. xxxxiiij.

DECERNITVR quoque quod omnes ſententiæ excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti ſpecialiter ſeu generaliter contra perſonas domos, & loca fratrum quomodolibet promulgate, & proceſſus quicumq; contra eorum exemptiones facti nullius roboris ſint, vel momenti, & pro infectis omnino habeantur.

.§. xxxxv.

CONCEDITVR ipſis fratribus quod Sacramentum Euchariſtiæ, & vnctionis extremę ſibi confitentibus ſubminiſtrare impune valeant, recuſantibus parrochialium Eccleſiarum Rectoribus, ſuper qua derogatione aſſertioni eorumdem confeſſorum ſtari debeat.

.§. xxxxvj.

CONCEDITVR autem quod bona Monaſteriorum à Monialibus S. Claræ deſtituta: conuentibus fratrum Minorum propinquioribus applicari poſſint.

.§. xxxxvij.

DECERNITVR etiam quod nullus cum habitu fratrum poſſit extra Eccleſias eorum ſine licentia ipſorum fratrum ſepeliri etiam ſi perſonę tertij ordinis ſint, & alibi elegerint ſepulturam neq; in loco electo valeant ſepeliri niſi de fratrum ordinis, & habitus expreſſa licentia.

.§. xxxxviij.

Moderatum per Concil. Trident. can. 6.

CONCEDITVR pariter quod ſupra Eccleſias Parochiales apud domus fratrum conſtructas, & conſtruendas ordinarij nullam ſuperioritatem ſibi vendicare præſumant, & quod fratres in dictis Eccleſijs per cappellanum per eos ad nutum ponendum, & amouendum curam animarum exercere valeant, & quamdiu dictus capellanus officium exercuerit eadem libertate, & exemptione fratrum letetur, & fruatur.

.§. xxxxix.

INDVLGETVR quoque prælatis ordinis quod poſsint cum profeſſoribus ſuis ſuper irregularitate ex defectu natalium adulterio inceſtu, & ſacrilegio, & quouis alio nephario, & illicito coitu, & irregularitate, præterquam ex homicidio voluntario, bigamia, & membrorum mutilatione, poſt profeſsionem in ordine contracta, ita vt (ſic vt præfertur) diſpenſati ad ſacros ordines promoueri, & omnes adminiſtrationes, officia, & dignitates in ordine conſequi, & retineri valeant.

§. I.

ITEM declaratur quod quicumque ex vtriuſque ſexus Chriſti fidelibus tempore à iure ſtatuto fratribus Mendicantibus corũ peccata confeſſi fuerint, eadem parrochialis Eccleſiæ rectori iterum confiteri minime teneantur, & aliter ſentiens tamquam de hæreſi ſuſpectus damnetur. & inquiſitoribus hæreticæ prauitatis contra pertinaciter id aſſerentes procedendi tribuitur facultas. Dumodo ab ordinariis ſit approbati Cóc. Trident. ſeſſ. 23. c. 15. Quamuis

§. II.

CONCEDITVR pariter quod fratres prædicatores gaudeant eiſdem priuilegijs quibus minores, & è contra, & quod Sorores S. Claræ priuilegijs ſororum Prædicatorum, & è contra mutuis letentur, & fruantur priuilegijs tam conceſſis, quam in futurum concedendis.

§. III.

CENSVRE, & pœnę Eccleſiaſticæ ipſo facto incurrendæ ſtatuuntur contra prælatos, & alias perſonas quæ turbare ſeu moleſtare fratres in eorum priuilegijs audent, nec ad id auxilium, conſilium, vel fauorem dantes ſub eiſdem pœnis comprehenduntur.

§. IIII.

CONCEDVNTVR executores, & iudices Conſeruatores qui ipſos fratres in eorum priuilegijs tueantur, & defendant & in quibuſcumque earum cauſis quacumque ratione, & cauſa quæ excogitari poſſit per ipſos fratres mouendas iuſtitię complementum in eis adminiſtrent, cum omnimoda poteſtate exequẽdi quicquid per eos ordinatum fuerit, necnon cum facultate excõmunicandi, ſuſpendendi, & interdicendi, & bracchium ſeculare inuocandi, ac in prædictis cauſis ſummarie ſimpliciter, & de plano ſola facti veritate inſpecta cõtra quoſcumque quacumque dignitate, vel exemptione munitos procedendi.

.§. liiij.

DEROGATVR, etiam omnibus, & ſingulis diſpoſitioni bus, ſeu conſtitutionibus etiam iuratis, etiam Apoſtolicis ipſorum fratrum priuilegijs tam conceſsis quam in poſterum concedendis aduerſantibus.

.§. lv.

DECERNITVR demum quod tranſumptis dictorum priuilegiorum, & litterarum Apoſtolicarum manu notarij publici Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ, aut alicuius Epiſcopalis, vel Archiepiſcopalis ſigillo munitis ea prorſus, in iudicio, & extra vbicumque fuerint oſtenſa, fides eadem adhibeatur, ac ſi in originales litere eſſent exhibitæ, vel oſtenſe.

INDEX PRIVILEGIORVM

Quę in conſtitutione eiuſdem Sixti iiij. Bulla Aurea nuncupata continentur.

.§. j.

APPROBANTVR per Sixtum iiii. & de nouo conceduntur omnes gratię indulgentiæ, & priuilegia prædicatoribus, & minoribus fratribus.

.§. ii.

APPROBANTVR etiam Indulgentiæ conceſſę viſitantibus Eccleſias, Cappellas, & Oratoria fratrum Prædicatorum, & Minorum nec non ſororum S. Claræ tertij ordinis.

.§. iij.

CONCEDVNTVR quoque viſitantibus dicta loca in feſtiuitatibus Sanctorum ordinis anni quinquaginta, & totidem quadragenæ, & in feſtiuitate S. Dominici, & S. Franciſci centum anni totidem quadragenę.

INDVL-

.§. iiij.

INDVLGETVR fratribus profeſſis dictorum ordinum plenaria abſolutio ab omnibus reſeruatis, & plenaria peccatorum remiſſio ſemel in vita, ac in mortis articulo.

.§. v.

TOLLITVR poteſtas abſoluendi a caſibus Papalibus per Mare Magnum prouincialibus, & eorum Vicariis, & Cuſtodibus conceſſa, Vicariisq; Generalibus, aut his quibus a Generali fuerit delegata reſeruata. Reuocata fuit huiuſmodi poteſtatis reſtrictio per eundem Sixtum conſt. 3.

.§. vj.

CONCEDITVR quod ſorores S. Claræ S. Dominici, ac procuratores, ſindici, & oblatis, ac vtriuſque ſexus tertii ordinis de pœnitentia gaudeant omnibus priuilegiis fratrum Prædicatorum, & Minorum ordinibus conceſſis, & concedendis.

.§. vij.

ORDINARII & officiales, & Vicarii, aut curati ſuadentes vel præcipientes ſubditis ne fratribus eleemoſinas audeant erogare: ſuſpenduntur ab ingreſſu, & regimine, ac adminiſtratione ſuarum Eccleſiarum alii verò inferiores excommunicantur, ſubditi vero non tenentur præceptis huiuſmodi obedire, neq: ſententia excommunicationis ob cauſam prædictam contrà eos lata minime ligantur.

.§. viij.

CONCEDITVR quod corpora eligentium ſepeliri cum habitu fratrum poſſint deferri diſcooperta ſine palio, vel tegumento.

§. ix.

DECERNITVR quod fratres beneficiati non poſſint habere vocem actiuam, vel paſsiuam: nec priuilegijs gaudere valeant, niſi de licentia prælatorum ordinis.

§. x.

MAGISTRO prædicatorum, & Miniſtro Minorum tribuitur facultas examinandi, & corrigendi inquiſitores hæreticæ prauitatis, & quod inuicem non ſe impediant.

§. xj.

CONCEDITVR quoque fratribus prædicatoribus & Minoribus ſororibusq; S. Claræ, ac vtriuſque ſexus tertij ordinis, vt omnium aliorum ordinum mendicantium gratijs indulgentijs, & priuilegijs coniunctim, vel diuiſim conceſsis gaudeant, & fruantur.

§. xij.

STATVVNTVR pœnę, & cenſuræ Eccleſiaſticæ, ipſo facto incurrendæ contra inobedientes, ſeu aliquid in contrarium mandantes.

§. xiij.

APPONVNTVR contrarijs quibuſcumque clauſulæ derogatoriæ.

§. xiiij.

DECERNITVR fides, tranſumptis manu notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo Auditoris Cameræ Apoſtolicæ, vel alterius perſonę in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis in iudicio, & extra adhibenda.

DE

DE PRIVILEGIORVM DEROGATIONE.

CAP. II.

CVM priuilegia per Summum Pontificem conceſſa, ab eius ſucceſſoribus in totum, vel in partem ad eius libitum moderari, & reuocari poſſint, eo quoniam illius manus à prædeceſſore neque ligari, neque illius, & Sedis Apoſtolicæ poteſtatis plenitudo diminui valeat: ideò Regularium priuilegia immutabilia non ſunt niſi inquantum à ſucceſſoribus Papę concedentis minimè reuocantur etiam ſi in dictis priuilegijs ſicut in alijs Apoſtolicis conſtitutionibus appoſita ſit clauſula, quod non intelligantur reuocata per quamcumque poſteriorem conſtitutionem, niſi de ei, ſpecialis de verbo ad verbum mentio fiat, Nam ſi Papa poſtquam ex ſpeciali priuilegio conceſſerit aliquibus fratribus ſeù Monialibus quod nulli teneantur ſoluere decimas, & deinde mittat in partibus legatum ſuum è latere cum poteſtate, & facultate imponendi decimas etiam priuilegiatis, & exemptis non obſtantibus quibuſcumque priuilegijs & gratiis in contrarium facientibus, etiã ſi de illis ſpecialis mentio fieri deberet, nulli dubium, eſt quod per prædictas clauſulas generales derogatorias priuilegiorum dictis monialibus cenſetur ablatum. quoniam cum priuilegia diuerſis locis, & perſonis conceſſa ferè innumera ſint, & in facto conſiſtant, & ob id Pontifex de ſingulis memoriam habere minimè valeat impoſsibile foret quod de omnibus mentionem de verbo ad verbum facere poſſet, & ideò ſatis eſt, quod prioribus priuilegiis derogare voluiſſe conſtet, nam ex quo omnia iura in ſcrinio pectoris habet, poteſt priores conſtitutiones ad eius libitum reuocare, & nouas condere, quamuis in nouis de veteribus nullam mentionem faciat, quod intelligendum eſt de derogatione, & ſuſpenſione priuilegiorum, quæ quotidie fit per conceſsionem Bullæ Cruciatæ, vel Fabricę Eccleſiæ Apoſtolorum Petri, & Pauli, ſiue Iubilei pleniſsimi Anni Sancti, aut aliæ ſimiles, ſub quarum ſuſpenſione comprehenduntur ea omnia dumtaxat in Priuilegiis Regularium contenta, quę impedire, vel retrahere poſſent effectum illorum quæ per dictam Bullam Cruciatę, & Iubilei facienda diſponuntur, & exhortantur, videlicet. Romam proficiſci ad conſequendum Iubileum, necnon

c. cum ordinem de conſt.

c. primo de conſt. in 6.

Alexãd. conſil. 122. vol. 4

d. c. 1. de conſtit. in 6.

Henric. Henriquez. e ſocietate Ieſu in ſum. Theol. mor. lib. 7. de indulg. c. 22.

ſe ad bellum contra infideles conferre, vel Bullam accipere,& contribuere certam pecuniæ quantitatem pro eadem cauſa; pro qua non omnia regularium priuilegia ſuſpenduntur,ſed ſpiritualia tantum in illis partibus, quæ contentis in dictis Bullis cruciatæ, & Iubilei aduerſantur, & hæc regulariter ſunt quinque videlicet Indulgentia Plenaria, Authoritas commutandi uota Authoritas in illis diſpenſandi: poteſtas componendi in malè ablatis incertis: facultas eligendi ſibi confeſſores, & a caſibus Sedi Apoſtolicę reſeruatis abſoluendi: quæ omnia quo ad ſeculares tantum ipſis fratribus vtenda, & exercenda interdicuntur, quo verò ad fratres Moniales, & tertiarias vtriuſque ſexus perſonas in omnibus remanent firma eorum priuilegia, ita vt omnibus facultatibus illis, & eorum prælatis per eadem priuilegia conceſſis liberè,& licitè, vti poſſunt.

Nauar. de Indul. not. 28. nu. 1.

Collect. priuil. Min. in verb. priuil 9. 3. & 4.

Pius V. conſt. 14.

Neque facultates a iure communi conceſſe, ac priuilegia in corpore Iuris Clauſa, & per vſum tolerata per prædictas Bullas Cruciatæ, ſeu Iubilei ſuſpenduntur ad trad. per Bart. in addit. ad extrauagan. ad reprimen. in verb. Non obſtantibus, in fine nam pro ſuſpenſione illorum, quæ in iure communi continentur, etiam ſi ſit priuilegium oportet nihilominus, vt per Summum Pontificem in ſua Bulla exprimatur, quemadmodum quando ſuſpendere ſeu reuocare vult ea quæ vſu tolerantur, hanc clauſulam mandat apponi: Non obſtantibus conſuetudinibus, vt in Bulla Cœnæ Domini fieri conſueuit, ſed cum variè ſint Apoſtolicarum literarum diſpoſitiones, Ideò attente inſpicienda ſunt illarum verba, tenores, & clauſule derogatoriæ, & iuxta earum continentiam tunc eſt iudicandum.

AN REGVLARIVM PRIVILEGIA per non vſum ſeu contrarium vſum, aut per præſcriptionem tollantur.

Cap. III.

LICET priuatorum priuilegia regulariter per non vſum decemnij ſecundum iura, & communiter ſcribentes tolli videantur, tamen in priuilegijs Regularium id locum minime habere dignoſcitur, cum illa non priuatiu ſingulis fratribus, ſed vniuerſo eorum ordini, & congregationi domibus, locis, & Eccleſijs perpetuò conceſſa ſint, & propterea fratres neque eis renunciare, neque per contrarios actus poſſunt illis præiudicium inferre, iuxta ea, quæ notantur per Panorm. in cap. acceſſiſſent, de conſt. in fin. vbi inquit quod quando vnus vtitur, & non alter priuilegio amborum vniuerſitati conceſſo, tunc non vtens vtenti non præiudicat, quod quidem ex indulto Apoſtolico confirmatur, quo expreſse cauetur quod ſi contingat per vnum, aut per plures actus à quo uis eorumdem Regularium negligenter, ſeu ignoranter, aut ſcienter contra ipſa priuilegia aliquid attentari: quod nullum propter hoc eis præiudicium generetur, ſed illa in ſuo robore permanere cenſeantur, & quamuis præallegata Summi Pontificis declaratio non vſui priuilegiorum; illorumq; contrauentioni non obſtaret, nihilominus per non vſum ex iuris diſpoſitione haud tollerentur, niſi vniuerſi illius ordinis, cui principaliter priuilegium eſſet conceſſum per 40. annos ſcienter, & voluntariè, necnon oblata vtendi facultate, & occaſione, illis vſi non fuiſſent, quæ omnia ad perdendum priuilegium requiruntur, quod ſecus eſset ſi priuilegium ignorarent, aut impediti eo vti non poſſent, vel occaſio vtendi minimè ſe offerret tunc enim non amitteretur priuilegium, quoniam qui nequit vti non eſt in mora, neque in culpa, quemadmodum ea habens ius eligendi rectorem ad aliquam Eccleſiam, dum vacare contingit, ſi per centum annos non vacet, non propter hoc ſuo iure priuatur; quod etiam procedit in priuilegio, quo aliquid operandi, & agendi facultas tribuitur (cuiuſmodi ſunt ferè omnia Regularium priuilegia) ſi prędicta facultas formaliter in expreſſa, & libera voluntate priuilegiati conſtituta ſit, quoniam ex ſcribentium atteſtatione Canonici non vtendo

Gloſ. & Can. in c. accedentibus de priuileg. Bart. & Do. in l. fin. ff. de con.

c. ſi diligenti de foro compet.

Euge. iiii conſt. 3.

Gloſ. in c. Abbati de verborum ſignif. & ibi Butr. & Panor.

Gloſ. in c. vt priuilegia in gloſ. penult. in fine de priuil. Ioan. And. Gē. & allij in c. fin. de conſuet. in ſexto.

facultate optandi meliores præbendas cum vacant iuxta facultatem ex conſuetudine, aut ſtatuto eis traditam, illam non perdunt, quamuis ea quocumque temporis ſpacio non vtantur, quia huiuſmodi facultas ad libitum, & ſimplicem voluntatem Canonicorum vtendi conceſſa exiſtit.

Tit. de præſcrip. cap. 1. c. de quarta & c. illud de præſcrip. & ibi D.D. c. ex parte de priuil.

Nec etiam per quadragenariam præſcriptionem tolluntur præfatorum Regularium priuilegia, cum ex indulto Apoſtolico eis conceſſo, & communicato non currat niſi elapſo ſexagenario anno, vt infra dicetur, & licet per quadriennium præſcriberentur, ſicut alia rum Eccleſiarum, præſcribuntur nihilominus aduerſum regularia priuilegia haud compleri poſſet præſcriptio quoniam iam inchoata ex ſummorum Pontificum frequenti illorum confirmatione, & innouatione, ex certa ſcientia, motu proprio, & ex poteſtatis plenitudine facta, interrumpatur, eiq; derogetur, qua quidem innouatione priuilegia ipſa in priſtinum ſtatum aduerſus quæcumque obſtantia reducuntur, & conſeruantur.

DE PRIVILEGIORVM REGVLARIVM confirmatione, & validitate.

Cap. IIII.

infra can. 66.

per Clē. viii. cōſt. 8.

Paulum iii. cōſt. 1

Paulum iiii. cōſt. 1

Gregor. xiii. cōſt. 8. 9. 10.

Siſti v. conſt. 6.

VALIDA profecto ſunt Mendicantium priuilegia, cum illa iam firma, & illeſa ipſius Regularibus eſſe debere ex decreto Concilij Triden. fuerit declaratum, tum etiam cum per diuerſos Summos Romanos Pontifices confirmata, innouata, ac de nouo fuerint conceſſa decretis tamen, & Sacris canonibus Concilij Tridentini non contraria quæ quidem clauſula non de illis in corpore iuris nempe in decretis, & decretalibus clauſis, vt aliqui male opinati ſunt, ſed quidem de ſacris Canonibus, & decretis Concilij Tridentini dumtaxat, eſt intelligenda cum ipſum Concilium Triden. Canonibus quoad fidei dogmata eorumq; doctrinam, ac etiam decretis quoad fidelium reformationem, & Eccleſiæ gubernationem conſtare iam apertiſſime conſtet, & propterea per illam copulam, & canones cum decretis eiuſdem Concilij Tridentini coniunguntur. Pręterea per huiuſmodi priuilegiorum confirmationes, & innouationes, vt ſupra pluries iteratas, ex ampliſſimis clauſulis derogatorijs in illis appoſitis contraria, & aduerſa

quem-

quemcumque omninò tolluntur, quarum verba cùm in literis Apo ſtolicis ſemper aliquid (prout ſonant) operari debeant, meritò er- Sozi. go per dictas clauſulas, & præſertim per illam non obſtantibus iux conſil. 3. ta illarum, & illius vim, & efficaciam moderationi ipſorum priui- vol. 3. cum iuri legiorum in Concilio generali Lateranen. ſub Leone X. editæ aliiſq; bus per conſtitutionibus, & literis Apoſtolicis in contrarium facientibus eum ibi ãnotatis. fuit, & eſt ſpecialiter, & expreſsè derogatum.

Neç obſtat prædictis conſtitutio illa Gregorij 13. qua priuilegia conſt. 12 a Pio V. omnibus Regularibus conceſſa reuocantur, quoniam per aliam ſuam poſteriorem conſtitutionem confirmatoriam priuile- l. ſed & giorum ordinis Sancti Franciſci ipſemet Gregorius non ſolum lit- poſterio- teris Apoſtolicis contrarijs ſuorum prędeceſſorum, ſed etiam ſuis res ff. de derogauit, inter quas dicta conſtitutio reuocatoria ędita reperieba- lega: & l. tur, ſicut ſub eiuſdem Gregorij Pontificatu per tunc temporis Ca- Generali merę Apoſtolicæ Auditorem executorem Ordinarium literarum Auctẽn. Apoſtolicarum in vim dictarum literarum confirmatoriarum ip- ingreſſi. ſamet priuilegia Pij V. ad inſtantiam procuratorum ordinum Men- C. de ſacro ſanc. eccleſ. dicantium executioni demandata fuere, in illis tantùm partibus, ſupra in & declarationibus in quibus nonnulla decretis Concilij Tridenti- tullis ni contraria ipſis regularibus conceſſa videbantur, nam in cęteris Gregor. alijs priuilegia eiuſdem Pij V. per dictam ipſius Gregorij fratribus 13. nu. 12 S. Hieronymi Ieſuatorum, & Sixti V. poſteriorem confirmationem conſt. viii & tęnouationem ſunt in priſtinum ſtatum reducta cum derogatio- & cõſt. vi ne pleniſſima, quibuſcumque contrarijs, & præſertim conſtitutio- nibus in corpore iuris clauſis nempè ſuper Cathedram Bonifacij viij. de ſepulturis, & Clementinę religioſi de priuilegijs, & dudum de ſepulturis, & ex frequentibus de ſententia excommunicationis, ac extrauagan. ad conditorem Ioannis xxij. de verb. ſignific. in illis dumtaxat, quæ priuilegijs ipſis confirmatis aduerſa exiſtunt, cæte- ris vero in ſuo robore permanentibus, prout in dictis literis confir- Alex. con matorijs expreſſe declaratur. Ex quibus concluditur quod regula- ſil. 122. res omnibus, & ſingulis priuilegijs prędictis tam per Breue, quã vi- vol. 4. cũ uæ vocis oraculo, ac per ſupplicationem cũ clauſula quod ſola ſigna alijs per tura ſufficiat in iudicio, & extra, etiam in foro conſcientiæ eum ibi alleg. veluti vt ſupra confirmatis, & innouatis frui, & vti liberè, & licitè poſſunt.

DE COMMVNIONE PRIVILEGIORVM inter omnes Mendicantium ordines, illorumq; ad ſingulas cuiuſq; ordinis perſonas, domus, loca, & Eccleſias extenſione

Cap. V.

RERVM cum omnes ſacri mendicantium ordines in agro militantis Eccleſiæ ſuperna diſpoſitione plantati eſſe dignoſcantur, illorumq; profeſſores ob fidei Catholicæ delatationem continuo indefeſſe laborent, fructusq; afferant in Dei Eccleſia ſalutares dignum, & æquum arbitrata eſt ſancta Mater Eccleſia vt quos par labor, pariaq; merita coniungebant, paria quoque coniungerent eiuſdem Sanctæ Sedis priuilegia, fauores, & gratiæ. Et propterea vnusquiſque mendicantium ordo communicationem priuilegiorum tam conceſſorum, quam concedendorum aliorum ordinum mendicantium a Sixto iiij. Innocentio viij. Alexandro vj. Iulio ij. & Clemente vij. alijsq; Summis Romanis Pontificibus per eorum literas in forma breuis, ſpecialiter obtinuerunt.
Côſt. 18. At Leo x. ad ſingulos dictorum Mendicantium ordines affectum ęqua lance gerens omnia, & ſingula priuilegia, facultates, immunitates, & gratiæ, tam ſpirituales, quam temporales Prędicatorum, Minorum, Æremitarum S. Auguſtini, Carmelitarum, Seruorum B. Mariæ, ac Minimorum fratrum ordinibus eorumq; congregationibus, Eccleſijs, & Domibus à Sede Apoſtolica, aut aliàs ab authoritatem habentibus coniunctim, vel diuiſim, in genere, vel in ſpecie conceſſe, & quæ in poſterum concedentur inter ſingulas dictorum ordinum perſonas loca domus, & Eccleſias pariformiter communes fuiſſe, & eſſe voluit, & declarauit, ac ſi vnicuique ex dictis ordinibus in ſpecie, nominatim, & principaliter conceſſe fuiſſent, ad quos etiam facultates, gratiæ, & priuilegia omnia alijs ordinibus, & congregationibus quibuſcumq; non mendicantium quomodolibet conceſſa, & concedenda regulari obſer-
Conſt. 8. uantiæ non contraria per Clementem vij. aliosq; ſummos Romanos Pontifices, latiſſimè ſunt extenſa, ita vt Mendicantes præfati non Mendicantium priuilegijs vti, & frui poſſunt in omnibus, & per omnia perinde, ac ſi eis ſpecialiter collata extitiſſent,

quem-

quemadmodum etiam dictorum ordinum Mendicantium priui-
legia decem illis Monachorum ordinibus ſeu congregationibus ſu Pius V.
perius numeratis coniunctim a Sede Apoſtolica vtenda condona- conſt. 1.
ta fuerè. Addendum eſt autem quod ſub prędicta communicatio- inter priuilegia
ne comprehenditur etiam priuilegiorum confirmatio, & innoua- non mendicant.
tio, quoniam cum ſit conceſſio quædam à Sede Apoſtolica etiam
ad fauorem vnius ordinis emanata cæteris quoque ordinibus
conceſſa, & ad illos, & eorum quemlibet extenſa pariter intelligi-
tur, ita vt confirmatis priuilegijs vnius ordinis, etiam pro omni-
bus aliis, quibus communicantur confirmata, & innouata ſta-
tim eſſe cenſentur. Et proprerea ea omnia priuilegia quæ in præ-
ſenti collectione impreſsa ſunt, licet diuerſis ordinibus fuerint in
ſpecie conceſsa, tamen velut ſingulis communicata eis pariter de-
ſeruiunt, & ad fauorem vniuſcuiusque in iudicio, & extra etiam
in foro conſcientię oſtendi, & exhiberi poſsunt. ex diſpoſitione ip-
ſius Bullę generalis communicationis, quę quidem eo modo pra- Leonis x.
cticanda eſt quo per Iulium ij. declaratur, inter fratres prædicato- conſt. 18
res, & Minores nempè quod priuilegia quæ a Sede Apoſtolica vni
ex ordinibus conceſsa, & quæ in futurum concedentur, de illius conſt. 4.
Generali prouincialibus, fratribus, eorumq́; domibus, locis, Eccle-
ſijs, ac Sanctorum fœſtiuitatibus: ad Generalem, Prouinciales, fra
tres, Domus, loca, Eccleſias, & fœſtiuitates Sanctorum, aliorum
ordinum extenſa, ac ęquè principaliter ſingulis conceſſa cenſean-
tur. Vnde Indulgentiæ conceſſe viſitantibus Eccleſias fratrum Prę-
dicatorum in fœſtiuitatibus Sancti Dominici, Petri Martiris ac
Sanctæ Catherir [illegible] de Senis, aliorumq́; Sanctorum dicti ordinis, il-
lemet viſitant [illegible] Eccleſias fratrum Minorum in fœſtiuitatibus
Sancti Franciſc [illegible] ardini, Sanctæ Claræ, conceſſe pariter intel-
liguntur, vt i [illegible] Iulij ſecundi, conſtitutione decernitur, quæ
etiam in cæt [illegible] dinibus locum habet, & quemadmodum priui-
legia vnius [illegible] s ad alios ordines extenduntur: ita pariter con-
ceſſa alicu [illegible] ui, & Eccleſiæ alicuius ordinis, omnibus alijs eiuſ-
dem ordinis domibus locis, & Eccleſijs ſimiliter condonata di-
cuntur. Pręterea notandum eſt etiam quod prædicta communica-
tio habet tantum locum in fauorabilibus indultis, meram gratiam
concernentibus, & non in odiſis, quoniam illa quę tendunt ad
correctionem, & reformationem vnius ordinis, vel in illius priui-
legiorum ademptionem, ad alios ordines minimè extenduntur,
niſi

niſi in eis domibus ordinibus ſpecialis mentio habeatur. Item
conſt. 1. quoque per aliam Iulij ij. conſtitutionem conceditur, quod fratres vnius ordinis virtute dictæ communicationis poſſint aliorum ordinum priuilegia, mutatis in eis mutandis, ad eorum fauorem tranſumptare etiam ſi tranſumpta originalia authentica propter temporis antiquitatem, vel varias vrbis ruinas de perdita extarent, dummodo de eis alias legitimè conſtet, ideò priuilegia omnia quæ in hoc opere impreſſa ſunt, ex tranſumptis per prælatos, & notarios Auditoris Cameræ Apoſtolicæ de more authenticata exemplata fuere.

Pius V. conſt. 6. in fine

Demum quo ad huiuſmodi communicationis priuilegiorum materiam, eſt animaduertendum, quod quamuis omnes mendicantes virtute eiuſdem communicationis ſint ex æquo, ac principaliter priuilegiati, nihilominus ſi contendant ad inuicem fratres vnius ordinis cum aliis alterius ordinis, priuilegiis eis conceſsis, & communicatis vti non poſſunt iuxta regulam iuris communiter receptam, & approbatam, quod priuilegiatus contra æquè, ac ſub eadem conſideratione priuilegiatum non vtitur priuilegio, vt exempli gratia ſi fratres conuentus alicuius ordinis, fratres conuentus alterius ordinis in iudicio prouocare contingat, tunc actores non coram ſuo, ſed reorum conſeruatore velut iudice competente conuehire debent, atque tenentur per alteram iuris regulam vulgatam quod actor ſiue in reali, ſiue in perſonali actione ſequi debet forum rei, ad tradita per Baldum in Authen. habita nu. 33. 1. queſt. & per Decium in c. in pręſentia nu. 173. de probat. & ratio eſt quod in pari priuilegio melior eſt conditio rei, & ille qui tunc poſſidet pręfertur. c. in pari de reg. iuris in 6. Beroius in d. c. in præſentia eod. tit. Abbas, & Fel. & ibi comuniter Canoniſtæ, quos etiam ſequitur Bartol. in Authen. quas actiones num. 2. verſi. tu breuiter aſſumme. Alexan. in l. 1. §. ad munici. ff. ad l. Falcid. Paul. de Caſtro conſi. 317. quod quidem procedit in cæteris omnibus priuilegiis, vt præſcriptionis, in integrum reſtitutionis, & ſimilibus, quibus fratres contrà alios fratres vti minimè poſſunt, ſed tunc differentię inter eos ſub orte iuris comunis diſpoſitione terminande ſunt per iura ſuperius allegata. Neque etiam perſone ille, quibus dependenter comunicata ſunt fratrum priuilegia, vt ſunt eorum familiares, & donati, & alij huiuſmodi poſsunt contrà fratres illos a quibùs dependent, vti priuilegiis eiſdem perſonis communicatis, cum non

l. 2. C. de iurid. om. Iud. c. cum ſit gñle de foro compet.

deceant

deceat quod illud idem, quod in fauorem ipſorum fratrum principaliter conceſſum eſt, contra eos poſtea, & in illorum diſpendium retorqueatur, per dictas familiarium perſonas, quæ priuilegia fratrum gaudere ſolummodo dignoſcuntur in quantum ab eis dependent, quod quidem ex eo præſertim patet quod ſi fratres perderent priuilegia ſeu illis non vterentur ipſis etiam familiaribus ammitterentur cum illa minus principaliter habeant, & propterea ceſſante principali fratrum fauore, quorum intuitu priuilegium principaliter valebat, ceſſat etiam acceſſorium tamquam minus principale Bartol. in l. 1. de leg. pr. per omnia ex equata, Bald. in l. omnia C. de Epiſ. & Cler. Panorm. in c. ex parte de foro competen. relat. per Cordubam. in annot. priuileg. in verb. communicatio.

DE PRIVILEGIORVM Conſeruatoribus tit. iiij.

Cap. I.

CVM Regulares ab omni Iuriſdictione, Dominio, & poteſtate quorumcunque ordinariorum per Sedem Apoſtolicam omnino liberi, & exempti effecti coram dicta ſede (ſicut tenentur) de iuſtitia reſpondere non poſſent, Ideo Summi Romani Pontifices ne in hoc nimium diſpendium paterentur oportune prouidendo eiſdem regularibus particulares Iudices in partibus deputandos decreuerunt, coram quibus tamquam præfatæ Sedis Apoſtolicæ Delegatis illorum cauſę agitatæ fine debito ab eiſdem Authoritate Apoſtolica abſoluerentur. Quos quidem Iudices ab eorum officio Conſeruatores nuncupati ſunt.

QVOT SINT CONSERVATORVM ſpecies. Cap. II.

CONSERVATORVM alij ſecundum iura, alij verò ſecundum priuilegia dicuntur, Conſeruatores ſecundum iura quandoque magnis, quandoque priuatis, ac miſerabilibus perſonis, necnon etiam Eccleſiarum capitulis, ne ſuper bonis rebus, ac iuribus ſuis moleſtiæ inferantur, cum limitata poteſtate conceduntur: de quibus Sacri canones loquuntur, Vnde conſeruatores ſecundum iura appellati ſunt.

c. primo de offic. & poteſt. Iud. deleg. in 6. Concil. Trident. c. V. ſeſſ. 14.

Conſeruatores autem ſecundum priuilegia ſunt ij, qui ſacris Mendicantium, & non Mendicantium ordinibus eorumq; profeſſoribus Regularibus iuxta facultates in ipſorum priuilegijs contentis deputantur, qui omnes licet in aliquibus conueniant, in multis tamen inter ſe maximè diſtant, conueniunt quidem quoniam vtrique non niſi a Summo Pontifice ob ſupremam illius iuriſdictionis, & poteſtatis plenitudinem quam in cunctos habet, conceduntur, cuius intentio præcipua eſt omnium litigijs, & violentijs propoſſe occurrere; & quemlibet eorum in ſua iuſta poſſeſſione conſeruare, & manutenere. Legati verò ſedis Apoſtolicæ quamuis in prouincijs ſibi commiſſis ordinarij ſint conſeruatores tamen deputare minimè valent niſi hoc eis à ſede Apoſtolica ſpecialiter fuerit demandatum. Conueniunt etiam quoniam eligendi in conſeruatores tam ſecundum iura, quam ſecundum priuilegia in eiſdem dignitatibus Eccleſiaſticis conſtituti eſſe debent. Quo demum ad iuriſdictionem, & poteſtatem, & cauſarum qualitatem necnon modum in illis procedendi valde differentes exiſtunt, vt infra patebit.

Not. Doct. in c. 1. & in c. fin. de offic. deleg in 6.

DE OFFICIO, ET POTESTATE Conſeruatorum priuatarum perſonarum.

Cap. III.

CONSERVATORVM ſecundum iura præcipuum mu- c. 1. eodē tit. in 6.
nus eſt ſuſceptos in protectionem a manifeſtis iniurijs,&
violentijs tam inlatis quam inferendis,de quibus,aut per c. Mani-
confeſſionem , vel legittimam probationem , ſeu rei euidentiam, feſta cū
quę vlla tergiuerſatione cęlari non poſſint, abſque iudiciali indagi- c. ſequen, & ibi
ne hoc eſt ſine plena cauſa cognitione defendere, nempè per cenſu- gloſ. c.
rā Eccleſiaſticam , ac bracchij ſecularis inuocationem iniuriātes ad olim de verb. ſi-
ſatisfaciendum læſis compellendo , aut ne offendant prohibendo. gnif.
Et ſi de alijs quam de notorijs huiuſmodi , ad quæ eorum dumta-
xat extēditur poteſtas , & iuriſdictio, ſe ſe intromictant, præter acto- c. vltimo
rum nullitatem eo ipſo per annum ſuſpenduntur,ſed nihilominus eodē tit. in 6.
eſt aduertendum quod quamuis Conſeruatores prędicti iudiciali
indagine plenè vti non poſſint, aliquam tamen in notorijs habere c. prætea-
dignoſcuntur, quoniam ea omnia ſine quibus illorum iuriſdictio rea extra
exerceri non poteſt,eis commiſſa eſſe cenſentur, & in notorijs ipſis eodē tit.
citare , valent,contumaces punire,cogere teſtes , ac etiam in dubijs c. ſuper
cognoſcere an ipſorum ſit iuriſdictio , & ad id probationes , ac te- litteris
ſtium depoſitiones recipere , & ſi factum notorium inuenerint de reſcri-
ad ulteriora procedent , ſin minus nullam ſibi competere iuriſdi- ptis
nem pronunciando deſiſtent. Maleficium verò ſiue iniuria ſi fuerit
alijs , & non ipſis Manifeſta , aut ſi neſciatur perſona à qua fuerit in
lata,ſiue ab inferente negetur poſſunt ad inquiſitionem procedere,
ac etiam teſtes cogere , cùm in notorijs quoque aliqualis ordo iudi- c. ad no-
ciarius ſit ſeruandus,ſed quomodo in prædictis procedere debeant ſtram il 3. de iure
in conſtitutione Bonifacij octaui latius diſponitur, & declaratur. iuran. & ibi gloſ.
Appellantur etiam Conſeruatores ipſi Papæ, & Sedis Apoſtolicæ
Delegati,cum ſpecialiter de eis ſub tit. & materia de offic. deleg. per ind c. finali de
tractetur licet in nonnullis à Iudice delegato differant, vt notat Ioa. offi & po-
Andreas in d.c.fin.ex ipſo textu.& ibi gloſ.Demum circa Conſerua- teſt. Iud. deleg.
tores prędictos,necnon perſonas priuatas etiam Eccleſiaſticas(non in 6.
tamen Regulares) nonnulla limitando Sacro ſancta Tridentina Si- ſeſſ. 14. c.
nodus ſeruanda decreuit, videlicet. Quod nemini cuiuſcumque v. Inſu-
dignitatis , & conditionis ſit , etiam ſi capitulum fuerit, conſerua- per

riæ literæ cum quibuſcumque clauſulis, aut decretis, quorumcũq; iud. cum deputatione, quocumque etiam alio prætextu, aut colore conceſſę ſuffragentur ad hoc, vt coràm ſuo Epiſcopo, ſiue alio ſuperiore ordinario, in criminalibus, & mixtis cauſis accuſari, & conueniri ac contrà eum inquiri, & procedi non poſſit: aut quominus ſi qui iura ei ex ceſſione competierint ſuper illis libere valeat apud iudicem ordinarium conueniri.

In ciuilibus etiam cauſis, ſi ipſe actor extiterit aliquem ei apud ſuos conſeruatores Iudices in iudicium trahere minimè liceat. Quod ſi in his cauſis in quibus ipſe reus fuerit, contigerit, vt electus ab eo conſeruator ab actore ſuſpectus eſſe dicatur, aut ſi qua inter ipſos Iudices conſeruatorem, & ordinarium controuerſia ſuper competentia iuriſdictionis orta fuerit: nequaquam in cauſa procedatur donec per arbitros in forma iuris electos ſuper ſuſpicionem, aut iuriſdictionis competentia fuerit iudicatum.

Familiaribus verò eius qui huiuſmodi literis conſeruatorijs tueri ſe ſolent nihil illę proſint pręterquam duobus dumtaxat: ſi tamen illi proprijs eius ſumptibus vixerint.

Nemo etiam ſimilium literarum beneficio vltra quinquennium gaudere poſſit. Neque licet conſeruatoribus Iudicibus tribunal erectum habere. Quæ omnia priuatis perſonis eorumq; conſeruatoribus, ac literis conſeruatorijs præſcripta ſunt, non autem regularium locis, & perſonis, quæ tamquam omnino exemptę in dicto canone Concil. Trid. minimè comprehenſe ibi expreſſe declarantur.

c. v. eadẽ ſeſſ.

DE CONSERVATORIBVS LOCORVM & perſonarum Regularium.

Cap. IIII.

CONSERVATORES Mendicantibus Ordinibus conceſſi Conſeruatores ſecundum priuilegia appellantur, non ſolum quia virtute eorumdem priuilegiorum Apoſtolicorum eliguntur; verum etiam quia ipſorum Regularium exemptiones, & immunitates, atque indulta eiſdem Regularibus obſeruari facere, ex proprio ipſorum muenere obſtringuntur. & propterea

In ſum. Maris magni. §. Sixti iiii. conſt. 1. Clem. 7. conſt. 1.

præterea cum ampliori iuriſdictione, ac maiori poteſtate, quam priuatorum Conſeruatores à ſede Apoſtolica deputati ſunt.

DE QVALITATE PERSONAE eligendæ in Conſeruatores Regularium.

Cap. V.

ELIGENDI in Conſeruatores Regularium debent eſſe in dignitate Eccleſiaſtica conſtituti, quod quidem in honorem, & maieſtatem Apoſtolicæ Sedis ſtatutum eſſe videtur, ne in committendis cauſis ſimplicibus clericis, aut alias rudibus, ac priuatis perſonis: Authoritas, & dignitas ſummi Pontificis, & Sedis Apoſtolicæ cuius vices gerunt, ob prædictarum perſonarum miniſterio vili penderetur, ſub cuius quidem dignitatis nomine, & appellatione nedum comprehenduntur illi qui dignitates maiores obtinent, quæ Pontificales nuncupantur, vt Epiſcopi Abbates, & eorum ſuperiores, vt Patriarchæ, Primates, Archiepiſcopi: ſed etiam Metropolitanorum, & Cathedralium Eccleſiarum, Archidiaconi, Archipresbiteri, Primicerij, Præpoſiti, & denique omnes, qui aliquo nomine, ſeu titulo in eorum Eccleſijs, quod dignitatem ſonet, decorati exiſtunt, aut qui ex conſuetudine pro perſonis in dignitate conſtitutis reputentur, nam vbi talis conſuetudo viget pro dignitate haberi debet licet illa dignitas rerum Eccleſiaſticarum adminiſtratione, & iuriſdictione careat, cum in his plus conſuetudo, quam ius comune attendatur.

Canonici quoque Cathedralium, necnon Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum Vicarij, & Officiales in ſpiritualibus generales ex vi priuilegiorum dictorum ordinum in Conſeruatores eorumdem eligi, & deputari poſſunt; & quando in eligendo Conſeruatore nomen dignitatis, & non perſonæ exprimitur, electio, & deputatio tranſit etiam ſucceſſorem in illa, vt in alijs delegationibus contingit, quæ quidem electio, fieri poteſt de perſonis prædictis, quamuis non ſint per Concilia prouincialia ſeu Sinodum Dioceſanum deſignatæ, & in rotulo Iudicum deſcriptæ iuxta decr. Concil. Trid. cum huiuſmodi qualitas in dict. conſeruatorum electione minime requiratur.

Ad huiuſmodi demum Conſeruatoris officium aſſumptus ſi in

Gloſ. in d. c. ſtatutum in verb. ſedis Apoſtolicę de reſcriptis in 6.

DD. Canon. in c. de multa de præben. & dign.

Archid. in c. 1. de conſuet. in 6.

Rot. deciſ. 173. de theſaureria in nouis.

Clem. 7. conſt. 1. pij. V. conſt. V.

1. Quoniam de off. & poteſt. Iud. deleg.

altero iurium graduatus non fuerit Aſſeſſorem partibus non ſuſpectum, & ab ipſis, vel earum altera requiſitus aſſumere, & ſecundum eius relationē iudicare tenetur, vt in Bulla Leonis X. cauetur. conſt. 1.

A QVO CONSERVATORES Regularium eligantur.

Cap. VI.

CONSERVATORVM electio ad fratres dumtaxat, vigore literarum Apoſtolicarum ſpectare dignoſcitur, quę quidem electio non ſolum capitulariter, verum etiā priuatè ab eiſdem fieri poteſt, vniuerſaliter quidem, vt in eorum Generalibus, Prouincialibus, ſeu priuatis Domorum Capitulis, & Congregationibus, priuatè verò per totius ordinis, aut prouinciarum, ſeu Domorum ſuperiores, vel eorum Delegatos Vicarios, & Commiſſarios, ſeu eorum procuratores, & Sindicos, aut per cuiuslibet dict. Fratrum requiſitionem, à quibus quidem reſpectiuè, vel per publicum inſtrumentum, vel per eorumdem ſuperiorum patentes literas Conſeruatores huiuſmodi eligi debent, & tunc ſic (vt præfertur) electi à ſede Apoſtolica, & à ſummo Pontifice cum omnimoda facultate ſpecialiter deputati exiſtunt, vt in priuilegijs latè diſponitur, ſed an ſemel electi poſſint per eoſdem regulares mutari infra in c. 9. dicetur.

Iulij conſt. 3. Clem. 7. conſt. 2.

Quibus accedit quod ij Conſeruatores (vt præfertur electi) illius munus ſub excommunicationis, ac ſuſpenſionis a diuinis pœna ipſo facto incurrenda recuſare minimè valent; illudq; receptum ſub eiſdem cenſuris debitè, & plenariè exercere tenentur, ſicuti à nullo quocumq; prætextu quo minus dictum officium adimpleant, ſub prædictis cenſuris haud impediri poſſunt, iuxta declarationem Pij V. ſuper Conſeruatoribus editam; à quibus quidem cenſuris non niſi à ſummo Romano Pontifice, aut in mortis articulo abſolutionis beneficium impendi poteſt.

cōſtit. v.

DE

DE OFFICIO, ET POTESTATE Iudicum Conſeruatorum Regularium.

Cap. VII.

REGVLARIVM Conſeruator, licet ſit Iudex delegatus (vt dictum eſt) tamen ordinario æquiparatur, cum ad vniuerſitatem cauſarum deputatus exiſtat, coram quo in prima inſtantia Regulares ipſi de iuſtitia reſpondere tenentur, ita vt ſiue actores ſiue rei ſint, coram aliquo alio Iudice ordinario, vel delegato quam prædicto ſuo Conſeruatore conueniri, & euocari non poſſunt à quo vnam diffinitiuam ſententiam antequam ad alium Iudicem ſiue iudicium trahantur, obtinere debent; & propterea cauſas, & controuerſias quaſcunque dd. Regularium, in quorum fuerint conſeruatores deputatis, ſuper quibuſuis rebus, & negocijs motas atque mouendas, tam actiue quam paſsiue cum omnibus, & ſingulis earum incidentibus, dependentibus, emergentibus annexis, & connexis ſuo arbitrio audire, cognoſcere, decidere, & fine debito terminare, ac ſententias ab eis latas poſtquam tranſierint in iudicatum, vel aliàs ſi de iure exequendæ fuerint debitæ executioni demandare authoritate Apoſtolica poſſunt, & valent, necnon per cenſuras, & pœnas Eccleſiaſticas, inobedientes, & contumaces quoſcumque appellatione remota compeſcere, & punire, illos excommunicando, à Diuinis ſuſpendendo, & loca Eccleſiaſtica interdicto ſupponendo quæ omnia ſub cenſuræ Eccleſiaſticæ appellatione veniūt intelliguntur, ac dictas cenſuras quoties opus fuerit, etiam iteratis vicibus aggrauando poſſunt etiam ſi in cauſis ab eis terminandis quibuſcunque Iudicibus alijsq; perſonis quacunque dignitate præfulgentibus tam in principio, quam medio, & fine cauſæ ſub eiſdem cenſuris, & pœnis etiam pecuniarijs eorum arbitrio imponendis, applicandis, moderandis inhibere, citare, ac requirere, etiam per edicta locis publicis affigenda, & citationes in caſu non tuti acceſſus locis vicinis, eis qui fuerint citandi, affigendas decernere, & brachium ſeculare inuocare, necnon teſtes pro veritate deponenda renitentes ſub eiſdem cenſuris cogere libere poſſunt.

Pius V. d. conſt. V.

Aduertendum eſt tamen circa poteſtatem, vt ſupra traditam per

edictum publicum citandi, quod Conſeruatores prædicti antequam citationem per edictum decernant, debent ſaltim ſummariè teſtes examinare ſuper metu, potentia, & non tuto acceſſu, ſeu impedimentis, quæ ex aduerſo prætenduntur, vt tenent DD. de Rota deciſ. 204. dic quod citatio. in antiquis. Qui teſtes ſatis eſt quod dicant ſe credere impoſsibile fore, vel non eſſe tutum illos in perſonis, vel illorum Domicilio citare, Rot. deciſ. 193. nota, quod aliquoties in Antiq. Fel. in d. c. quoniam frequenter colum xj. vt lit. non conteſt. & ſcribentes in clem. dudum de iudic. neque ad probanda impedimenta prædicta partis iuramentum ſufficit, Rot. deciſ. 253. & 254. dic quod citatio, & propterea ſi Conſeruatores ſaltim ſummariè de præmiſsis non cognito proceſſum per edictum decernerent proceſſus huiuſmodi minimè valeret, vt coſuluit Deci. conſi. 460. viſo puncto colum. fin. num. 26. lib. 4. cum ibi per eum adductis.

Et Clem. cauſam. de elect. & elect. poteſt.

Articulum verò ab alio Conſeruatore inchoatum ab altero proſequi valet, etiam ſi inchoans canonico impedimento non fuerit præpeditus, & tam in cœptis quam non cœptis cauſis procedere ex facultate in priuilegio contenta, valet, ac ſi omnia, & ſingula coram eo cœpta fuiſſent.

Clem. 7. de coſt. i.

Poſſunt inſuper Conſeruatores Regularium tamquam Delegati ipſius Papæ vices ſuas, in principio medio, & fine cauſæ, alijs perſonis indignitate tamen Eccleſiaſtica, vt ſupra, conſtitutis, ac etiam totam cauſam ſubdelegare etiam ſi extra ciuitatem, & Dioceſim ſeu loca illa, in quibus, fuerint deputati Coſeruatores, & recuſantes eorum delegationem, ad illam recipiendam ſub cenſuris & pœnis Eccleſiaſticis, aliosq; iuſtitiæ executores coercere, valent, & demum omnia quæ iudicibus delegatis de iure permittuntur eadem Conſeruatoribus prædictis pro eorum munere obeundo concessa plenè cenſentur.

c. ſuper queſtionum de offic. & poteſt. Iud. deleg.

c. præterea eode tit.

In exercendo verò excommunicationis gladio quem ſobriè, & magna circumſpectione vibrandum eſſe ſancta Tridentina Synodus declarauit, propterea Conſeruatores formam ab ea traditam attendere, & diligenter ſeruare debent, qua quidem omnibus iudicibus cuiuſcumque dignitatis exiſtant mandatur, vt in cauſis ciuilibus quandocumq; executio realis, vel perſonalis in qualibet parte iudicij propria authoritate ab ipſis fieri poterit abſtineant ſe tam in procedendo, quam definiendo à cenſuris Eccleſiaſticis, ſeu interdi-

c. lii. qua. ſeſſ. 25.

cto

cto, ſed liceat eis ſi expedire videbitur, in cauſis ciuilibus ad forum Eccleſiaſticum quomodolibet pertinentibus contra quoſcumque etiam laicos per mulctas pecuniarias, quæ locis pijs ibi exiſtentibus eò ipſo quod exactæ fuerint aſſignentur; ſeu per captionem pignorum, perſonarum diſtrictionem, per ſuos proprios, aut alienos executores faciendam, ſiue etiam per priuationem beneficiorum, aliaq; iuris remedia procedere, & cauſas definire, & ſi executio realis, vel perſonalis aduerſus reos hac ratione fieri non poterit, ſitq; erga Iudicem contumacia tunc eos etiam anathematis mucrone arbitrio ſuo præter alias pœnas ferire poterit. In cauſis quoque criminalibus vbi executio realis, vel perſonalis, vt ſupra fieri poterit: erit a cenſuris abſtinendum, ſed ſi dictæ executioni facilè locus eſſe non poſſit licebit eiſdem Conſeruatoribus Iudicibus hoc ſpirituali gladio in delinquentes vti, ſi tamen delicti qualitas præcedente bina ſaltem monitione, etiam per ædictum, id poſtulet.

Ab excommunicationibus, verò quæ monitionibus, pręmiſſis ad finem reuelationis, vt aiunt, aut pro de perditis ſeu ſubtractis rebus, fieri ſolent Conſeruatores ſeſe abſtineant cum illæ a nemine prorſus pręterquam ab Epiſcopo decerni debeant, iuxta formam ab eodem Concil. Trid. ſtatutam. In excommunicatione autem contra Epiſcopos, vel eorum ſuperiores comminanda ſeu decernenda Conſeruatores diligenter formam ab Alexandro iij. æditam omnino ſequitur cuius tenor eſt. dec. quã uis ſeſſ. 25. in fine

Quia Pontificali dignitate præditis obreuerentiam Sacri Officij quod exercent plurimum deferri conuenit, & eos plus alijs honorari decet: vt cum a Iudicibus, vel Conſeruatoribus a ſede Apoſtolica deputatis contra eos ad coactiones aliquas ſiue pœnas fuerit procedendum, gradus & modeſtia in huiuſmodi proceſſu ſeruetur. Ita quod eis quadam condigna reuerentia ſupportatis, ingreſſus primò ipſis Eccleſijs, vel Sacerdotale interdicatur miniſterium, ac deinde ab officio ſuſpendantur, & ſubſequenter aggrauetur, cenſura Eccleſiaſtica contra eos, Niſi fortè aliter fieri ſuaſerit nimia contumacię proteruitas ſiue culpa. c. ſane de offic. & pot. Iud. deleg. c. quia Pontificali codẽ tit.

Præterea Conſeruator cum ſit ad vniuerſitatem cauſarum eorumdem regularium electus, & ab Apoſtolica ſede tunc deputatus ordinario æquiparatur, & propterea ad oſtendendas literas ſuæ auctoritatis, & commiſſionis in cauſis coram eò vertentibus minimè tenetur; neque ad dicendum contra dict. priuilegia, Iuriſdictionem

& ele-

& electionem ipſius Conſeruatoris continentia tamquam notoriæ pars aduerſa citari debet, nec minus etiam electio de Conſeruatore a regularibus facti eſt de neceſsitate oſtendenda, ſeu in actis regiſtranda, cum ex citationibus ad ipſorum regularium inſtantiam decretatis, requiſitio; qua quis etiam in Conſeruatorem eligitur iuxta dictorum priuilegiorum diſpoſitionem ſatisfacta comprobetur. Et tanto minus ſolemnitas prædicti requiritur quanto regulares ex decreto Sacræ Congregationis Illuſtriſsimorum Cardinalium Concilij Tridentini interpretum nomina ſuorum Conſeruatorum electorum intra menſem a die electionis Epiſcopi locorum ordinarijs indicare, vt infra latius dicetur, In iudice vero dele-
c. in iure gato ſecus eſſe videtur quoniam ei vnius tantum cauſę cognitio de-
codē tit. mandatur, & propterea pars appellara conrra quam litere Apoſtolicę obtente, & præſentare ſunt ad dicendum contra illas, ac etiam contra perſonam Iudicis ante omnia citanda eſt iuxta ſtylum curiæ Eccleſiaſticæ comuni vſu approbatum. Debet quidem ad omnem dubitationem remouendam inſtrumentum ſeu litere patentes de conſeruatoris electione per ipſos regulares ſeu eorum prælatos facta, per notarium in libro cauſarum, & actorum qui coram Conſeruatore fiunt integre regiſtrari, vt ab omnibus quorum inter-
c. frequēs eſt videri poſsint, ſed quoniam Conſeruator prædictus ampliorem
de Iud. in quam alij Conſeruatores priuatarum perſonarum habet, ideo non
extrau.
com. ſolum contra commorantes in ciuitate, & Dioceſi in qua deputatus exiſtit ſuam iuriſdictionem exercere valet, verum etiam contra
Clem. 7. quoſcumque vigore dict. priuilegiorum per tres dietas tantum ab-
conſt. 1. ſentes a finibus eiuſdem dioceſis Conſeruatoris calculandas proce-
Pij V.
conſt. v. dere, & ad ſuum iudicium trahere poteſt, quæ quidem dietæ in partibus Italiæ 60 miliarium ſpacium conſtituunt. Additur demum, quod Conſeruator ad iunctum ſibi Collegam ad partis in-
Hoſtien. in ſum. de appel. ſtantiam perequalis iuriſdictionis, & poteſtatis Delegatum admit-
c. a quo & tere ſeu recipere minimè renetur, cum ei dari non poſsit, neque ab
ad quem apel. de- eiuſdem Conſeruatoris ſententia, ad eiuſdem Sedis Apoſtolicæ
beat c. ſi Nuncium ſeu alium delegatum paris auctoritatis appellari po-
per queſtionē de teſt, cum per vulgatam iuris regulam par in parem nullum impe-
o. f. deleg rium habeat. Alioquin appellatione non non obſtante ſententia
c. ſi. a ſ. b Conſeruatoris tranſitum facit in iudicatum, ratio eſt quoniam
delygato eo tā tit. Conſeruator in ſuis cauſis coram eo vertentibus quibuſcumque or-
li. 6. dinarijs alijſq; delegatis cum vices Papę gerat maior exiſtit propte-

rea ad

rea ad ſolum Papam delegantem eſt appellandum. Quando verò vti ſuſpectus recuſatur in cauſa procedere non debet donec per arbitros, in forma iuris electos ſuper ſuſpicione non fuerit iudicatum iuxta decretum Concilij Trid. Seſſ. 14. c. v. nec non declarationem ſacræ Congregationis eiuſdem Concilij interpretis emanatam. Nec obſtat prædictis moderatio ſeu limitatio ipſius Concilij Trid. quo ad Iudices Conſeruatores facta d. ſeſſ. 14. c. v. quoniam illa non comprehendit Regularium perſonas, & loca, quę omnino exempta ſunt, vt in fine eiuſdem Canonis Concilij declaratur, ſed tantummodo auctoritas, & facultas Conſeruatorum priuatarum perſonarum, quo ad illarum comodum, & modum procedendi in cauſis reſtringitur ideo diligenter verba d Canonis ſunt attendenda, ne ſenſus illorum in prædictis Conſeruatoribus confundatur.

DE MODO PROCEDENDI IN cauſis per Conſeruatorem Regularium.

Cap. VIII.

IN cauſis verò à Conſeruatore cognoſcendis, & decidendis procedere poteſt, & debet (vt tenetur) ſummarie ſimpliciter, & de plano ſine figura, & ſtrepitu iudicij, ac ſola facti veritate inſpecta, prout in d. priuilegijs continetur, per quæ quidem verba cum ſint ſimul copulata, ſubſtantialia Iudicij, atque eius ſolemnitates, & non ſubſtantialia cauſæ, omnino remiſſa, & ſublata eſſe cenſentur, iuxta declarationem circa præmiſſa quæ in iure edita habetur cuius tenor eſt. Manan. in ſpecie aduoc. dif. 9. de Iud. ſum. per totã.

CLEMENS V.

SÆPE contingit quod cauſas committimus, & in earum aliquibus ſimpliciter, & de plano, ac ſine ſtrepitu, & figura iudicij procedi mandamus, de quorum ſignificatione verborum a multis contenditur, & qualiter procedi debeat dubitatur. Clem. vlti. de ver. ſignif.

Nos autem huiuſmodi dubitationem, quantum nobis eſt poſſibile, decidere cupientes has in perpetuum valitura conſtitutione ſancimus, vt iudex cui taliter cauſam commiſerimus, neceſſario libellum non exigat. litis conteſtationem non poſtulet. In tempore etiam feriarum ob neceſſitates hominum, indultarum a iure procedere valeat. Amputet dilationum materiam. Litem quanto poterit faciat breuiorem. Exceptiones, appellationes dilatorias, & fruſtratorias repellendo.

Partium Aduocatorum, & procuratorum contentiones, & iurgia, teſtiumq; ſuperfluam multitudinem refrenando, non ſic tamen iudex litem abbreuiet, quin probationes neceſſariæ, & defenſiones legitime admittantur.

Citationem verò, ac præſtationem iuramenti de calumnia, vel malitia, ſiue de veritate dicenda: ne veritas occultetur per commiſſionem huiuſmodi intelligimus non excludi, verum quia iuxta petitionis formam pronunciatio ſequi debet pro parte agentis, & etiã rei, ſi quid petere voluerit eſt ipſo litis exordio petitio facienda, ſiue ſcriptis, ſiue verbo: actis tamen continuo (vt ſupra quibus poſitiones, & articuli formari debeant) poſſit haberi plenior certitudo, & vt fiat definitio clarior inſerenda: Et quia poſitiones ad faciliorem expeditionem litium propter partium confeſsiones, & articulos ad clariorem probationem vſus longeuus in cauſis admiſit. Nos vſum huiuſmodi obſeruari volentes ſtatuimus; vt iudex ſic deputatus à nobis niſi aliud de partium voluntate procedat, ad dandum ſimul vtriſq; terminum dare poſſit, & ad exhibendum omnia acta, & munimenta quibus partes vti voluerint in cauſa poſt dationem articulorum diem certam quandocumque ſibi videbitur valeat aſsignare, eo ſaluo quod vbi remisſionem fieri contigeret pro teſtibus producendis poſſint etiam inſtrumenta produci aſsignatione huiuſmodi non obſtante.

Interrogabit etiam partes ſiue ad earum inſtantiam ſiue ex officio vbicunque hoc æquitas ſuadebit. Sententiam verò definitiuam, citatis ad id, licet non peremptoriè partibus, in ſcriptis, & prout ei videbitur concluſione non facta prout ex petitione, & probatione & alijs actitatis in cauſa fuerit faciendum. Quæ omnia etiam in illis caſibus in quibus per aliam conſtitutionẽ noſtram, vel aliàs procedi poteſt ſimpliciter, & de plano, ac ſine ſtrepitu, & figura iudicij volumus obſeruari, ſi tamen in præmiſsis caſibus ſolemnis ordo iu

diciarius in toto, vel in parte non contradicentibus partibus obſeruetur, non erit proceſſus propter hoc irritus, nec etiam irritandus, Data Auinione xij. Kal. Decembris Pontificatus noſtri anno ſecundo.

DE TEMPORE DVRATIONIS Conſeruatoris regularium, & an electus poſſit per eos reuocari.

Cap. IX.

HVIVSMODI autem Conſeruatoris officium nunquam expirat, etiam per mortem concedentis, cum iuxta d. Regularium priuilegia quæ perpetua ſunt eligatur, perſona vero ſic vt præfertur in conſeruatorem electa, cum ſtatim a ſummo Pontifice, & ſede Apoſtolica deputata ſit, & eſſe cenſeatur, vt in dictis priuilegijs Iulij ij. & Clem. vij. ac Pij v. declaratur, ab eodem ſummo Pontifice dumtaxat, vel cui committendum duxerit, & non ab ipſis regularibus poteſt ab officio remoueri, reuocari, ſeu illo priuari ſtante dictæ ſedis Apoſtolicæ deputatione, qua mediante intrat vulgata iuris regula quod vbi ſuperior manus appoſuit inferior ibi ſeſe ingerere minime valet, quemadmodum etiam per ſacras Congregationes ſuper interpretatione ſacri Concil. Trid. & Regularium iuſſu Greg. xiij. declaratum fuit, nempe quod regulares omnes in ciuitatibus Italiæ exiſtentes ſibi conſeruatores eligerent coram quibus conuenirentur, ac ſemel electos non niſi in capitulis prouincialibus mutarét, eorumdemq́; nomina intra menſem a die electionis Epiſcopis locorum ordinarijs indicerent, alioquin coram ipſis ordinarijs conueniri poſſent. Poſtremo vero Conſeruatores Regularium capitulariter ab eis electi, loco materialis retributionis omnibus priuilegijs, & gratijs ſpiritualibus fratribus ordinis cóceſsis perfruuntur eisq́; bonorum merita, quæ in ordine fiunt etiam communicantur, ac ſemel in vita, & in morte plenaria omnium ſuorum peccatorum indulgentia eis condonatur, cum facultate conſequendi omnes & ſingulas indulgentias, & peccatorum remiſsiones, diebus ſtationum Eccleſias vrbis, & extra muros deputatas viſitátibus conceſſas, quinquies orationem dominicam, & toties ſalutationé Angelicam recitando, vt in priuilegio Iulij ij. cauetur. coſt.

DE REGVLARIVM EXEMPTIONE Tit. 5. Cap. I.

QVEMADMODVM Romanus Pōtifex ſolus interris iure diuino exemptus tamquā Chriſti Vicarius ab omni prorſus mundana poteſtate exiſtit, ita etiam ob illius poteſtatis plenitudinem quam a Chriſto in vtroque foro ligandi atq; ſoluendi cunctos mortales habet Clericos omnes Eccleſiæ Dei miniſtros ab omni ſeculari, & laica ſuperioritate, & iuriſdictione ſuo Pontificio iure penitus exemit, Regulares etiam quoſcumque ſub religionis iugo Deo humiliter ſeruientes arctius alijs ſibi ſubiectos ab Epiſcoporum ordinariorum lege tam dioceſana, quam iuriſdictionis in quibus totum illorum ius & poteſtas conſiſtit; excepit, illoſq; in ius, & proprietatem Beati Petri, Sedis Apoſtolicæ, ac ſui ſpeciali, & immediata protectione ſuſcipiens ab omni dominio, ſubiectione, & poteſtate ipſorum ordinariorum, ac aliorum quorumuis ſuperiorum totaliter liberauit: ſicut ex eorum priuilegijs latiſſime conſtat, ex quibus quidem verbis tum realis, tum perſonalis præfatorum Regularium exemptio latiſſimè inducta comprobatur, per quam ipſe ſummus Pontifex ſe illorum immediatum ſuperiorem, Iudicemq; ordinarium conſtituit, ac ſi eorum Epiſcopis Dioeceſanus exiſteret cui quidem libertatis priuilegio vniuerſis Regularium ordinibus conceſſo per illorum profeſſores abſque ſpeciali licentia Papæ renunciari minimè poteſt, ſicut Clericus ſine proprij Epiſcopi conſenſu non valet ſe alieno Epiſcopo ſubijcere, & eius iuriſdictionem prorogare, & ideo in nulla cauſa exemptioni huiuſmodi non ſolum per eorumdem Regularium expreſſam renunciationem prçiudicium inferri poteſt, ſed nec etiam per tacitam, vt puta permittendo ordinarijs vt contra illam proceſſum faciant, ſententiam ferant, eamq: executioni mandent, quamuis per ipſos regulares declinatoria fori non fuerit oppoſita, neque priuilegium exemptionis, allegatum, exhibitum, & oſtenſum, & eo maximè cum facta, & attentata contra priuilegia per quoſcumq: etiam per ipſos exemptos ſcienter, vel ignoranter irrita, & inania decernantur, vt in priuilegijs cauetur.

Clem. paſtoralis de ſent. & re. iud. in fine.

c. ſolitæ de maior. & obed.

Maris magni. §. 43.

c. ſi Papa de priuil. in 6.

c. cum tē pore de arbitris

c. ſignificaſti de foro cōpet.

Silueſ. in verb. priuilegium verſ. ſi autem n. 11 Sixti iiii. in Mare Magno vt in ſumm. §. 45. Eugenii iiii. [illegible]

DE

DE EXEMPTIONE A LEGE iuriſdictionis Epiſcoporum.

Cap. II.

INTER alia beneficia, quæ regulares per huiuſmodi ſummi Pontificis, & Sedis Apoſtolicę exemptionem conſequuntur hoc primum eſt quod illorum perſonæ ab Epiſcoporum ordinariorum obedientia canonica) quæ ad legem iuriſdictionis ſpectat, liberantur, ita vt nec etiam ab eis præceptari, nec compelli poſſunt, ad viſitanda Monaſteria Monialium alterius ordinis, nec ad recipiendas cauſarum commiſſiones, aut aſſeſſoriatus officium, ſententiarum executiones, nec ad deferendas literas, vel illas exequendas, aut denunciandas ſententias contra principes ſeculares, communitates, populos, ſeu quoſcumque eorum bene factores, abſque ſedis Apoſtolicæ mandato, vel licentia ſpeciali, non obſtantibus monitionibus, præceptis, ſeu mandatis dict. ordinariorum, aut aliorum ſuperiorum in præmiſſis eis factis; quibus tamquam nullis parere minime obſtringuntur.

c. conquerente de off. Iud. ord.

Mare magni in ſum. §. 16 17.

Secundo liberi ſunt regulares ab altera parte eiuſdem legis iuriſdictionis, quæ forum iudiciale, & cauſarum ciuilium cognitionem, & deciſionem reſpicit, quoniam eiſdem ordinarijs ita inhibetur contra prædictos regulares exemptos procedere, vt ſi de facto aliquid tentent, vel in iudicio ſeu extra in quacumque cauſa ſe ſe immiſceant proceſſus, ſententia, ac inde ſecuta quecunque ſunt ipſo iure nulla ex defectu iuriſdictionis, quippe quæ irritatio afficit iudicem etiam ignorantem cum geſta ſint ab eo quaſi a perſona priuata, & cōtra decreta irritantia, & propterea nullum parant pręiudicium, nullumq; effectum operantur, quare ſi priuilegio religionis notorio in iudicium producto iudex nihilominus proferat ſententiam, non tranſit in rem iudicatam neque executioni demandari debet, & ſi aliquid per eum executum fuerit tamquam attentatum in priſtinum ſtatum reponere cogendus eſt, & propterea Regulares duobus modis ſe defendere poſſunt primò per declinatoriam fori exhibendo in iudicio ſuæ exemptionis priuilegium, ſecundo verò quando iudex agit de iure, & iuribus priuilegij producti quo reprobato ſententiam profert, tunc enim ſententia non valet cum omnibus Eccleſiarum prælatis prohibitum ſit priuilegia interpretari, & ideo

c. ad audientiā de conſuet.

Gloſ. in c. Dudū de. præb. & dign. & in c. 1. de conceſſ. præben. in verb. ferri.

c. perrò & c quanto de priuileg.

Caſtr. conſ. 342 nu. 1 lib. 1

Clem iiii conſt. 1.

& ideo ordinarius tamquam iudex incompetens non poteſt cognoſcere de iuriſdictione an ad ipſum pertineat cum etiam in cauſa propria eſſe iudex minimè valeat, ſed durante lite regulares in ſua poſſeſſione manuteneri debent, eo maxime cum eorum exemptio ſit notoria, quando verò priuilegium non eſt notorium in titulo, & poſſeſſione tenetur exemptus illud exhibere non quidē ſponte, ſed monitus, quod ſi oſtendat cum poſſeſſione titulum ſaltim coloratum non eſt ſpoliandus dicto ſuæ exemptionis priuilegio. Præterea ſi regulares, vt ſupra exempti extra caſus infraſcriptos, ab ordinario citantur, iubenturq; coram eis in iudicio comparere, citatio abſq; ope exceptionis eſt ipſo iure nulla cum ſit a iudice non competente, & contra notoria priuilegia decretata, & propterea non tenentur comparere, nec priuilegium allegare neque oſtendere, etiam ſi permittant iudicem ſe pronunciari competentem, decet tamen al ambiguitatē tollendam ipſos regulares (quotieſcumq; ſic vt præfertur citari contingit) cōparere, abſque tamen metu cenſuræ ſi non compareant, & allegare priuilegium, ac declinatoria fori proponere, & deinde recedere, & ſi in citatione cauſa exprimatur quę iuriſdictionem ordinarij citantis fundatur, tenentur exceptionem dare.

c. eū perſonæ de priuil. in 6. & ibi DD.

panor. in c. cum ordinem de reſcript.

Gloſ. in d. c. cum ordinem de reſcript. in verb. non facta mētione.

Tertiò liberantur regulares ab ordinariorum cenſuris nempè ab excommunicatione, ſuſpenſione, & interdicto quæ omnes ab eodem lege iuriſdictionis emanare dignoſcuntur, ita quòd ſi ordinarius per prædictas cenſuras Eccleſiaſticas contra regulares ipſos, procedat, aut eorum Eccleſias, vel loca Eccleſiaſtico ſupponat interdicto, quamuis ignoret exemptionis priuilegium cenſura eſt ipſo iure nulla, & omni caret effectu, & in nullo foro eſt ſeruanda ob nororium, priuilegium exemptionis, & decretum irritans in illo contentum, quod ſecus eſt in priuato exempto qui ſi ab ordinario excommunicari contingat etiam iniuſte, & ſine cauſa abſtineri debet in foro exteriori donec de ſententiæ nullitate conſtet, aut ab ea abſolutionem ad cautelam petat, & ratio diuerſitatis eſt quia priuilegio priuati quod non eſt in corpore iuris clauſum Epiſcopus ob ſolam conſuetudinem, aut multorum atteſtationem non tenetur credere niſi probetur, cum priuilegium ſit quid facti, at quia exemptio religionis eſt iam nedum in iure expreſſa, ſed populo, & ordinarijs etiam notoria, ideo effectum nullitatis in attentatis contra illam operatur, & propterea quoad cenſuras prædictas iuriſdictionem

Mare magni in ſum. §. 34 Sixti iiii. conſt. 1.

Couar. in c. Alma mater. §. 17. nu. 7. Nauar. in man. c. 27 nu. 272. c. porrò de priuil. c. volentes. §. in eos de priuil. in 6.

nem ſuam in d. exemptos nullo modo exercere poſſunt, quod quidem per ſimile priuilegium fuit declaratum ſocietati Ieſu a Paulo iiij. vt in compend. priuil. d. ſocietatis num. 18. apparet, quibus additur quod neque contra eorumdem regularium ſubditas perſonas poteſt ordinarius per cenſuras procedere, ex ipſorum exemptorum cauſa, verum tamen ſi conſtet regularem incidiſſe in ſententiam excommunicationis latam a iure vel a Papa tunc bene poteſt ordinarius illum excommunicatum declarare, & denunciare, vt a ſuis Dioceſanis euitetur.

Quarto liberantur regulares, ob prædictæ exemptionis priuilegium, vt per ordinarios neque per ſe neque per alium, ad ſuarum perſonarum capturam deueniatur, niſi ob delictum in ſeculo factũ ex quo præſumatur illos in fraudem correctionis religionem intraſſe, quod ſi extra caſum, & cauſam prędictam eos carcerari mandent non ſolum in eſcomunicationem per priuilegia communicatam, ſed ſed etiam Canonis ſi quis ſuadente incidunt, eo quia iniuriam exempto tunc intuliſſe cenſetur, ſicut etiam excommunicati ſunt ſuperiores Regulares mandantes carcerari ſubditos ſuos iniuriosè, & extra caſus à iure vel eorum conſtitutionibus permiſſos.

Aſtenſ. lib. 6. tit. 48. ar. 7. dub. 8. Henric. Henriq; in ſum. de Indulg. lib. 1. c. 25 nu. 7. Couar. in d. c. Alma. 1. p. §. 10. nu. 4. Nauar. in c. contingat. de reſcript. Clem. frequens de exceſſ. prælat. & ibi Imola nu. 4. Natt. conſ. 257 nu. 7. c. cũ volũtates. §. ſi qui vero de ſẽt. excom. Nauar. in man. c. 27 nu. 33. Mare magni in ſum. §. 32 34. 40. 41 & 42. Sixti iiii. conſt. 1. Gloſ. in c. dilectus in ver. de lege Iuriſdict. de off. Iud. ordi.

DE EXEMPTIONE A LEGE Diocæſana.

Cap. III.

SVNT etiam immunes Regulares ab altera Epiſcopali lege quæ in ſacris Canonibus Diocæſana nuncupatur, iuxta quam Diocęſani Sacerdotes Partochialium Eccleſiarum Rectores, & aliæ perſonæ, ad ſinodum vocate ire tenentur, ſinodaticum, ſeu Cathedraticum, necnon decimationum mortuariorum quartam, tertiam; ſeu mediam ſingulis annis, ei ſoluere, annuatimq; Epiſcopum viſitantem reuerenter obedienterq; recipere, ac pro dicta viſitatione procurationem debitam, hoc eſt, victualia ei subminiſtrare, & demum pro ſeminariorum inſtitutorum ſubſtentatione ratam fructuum, ac redditum beneficiorum aliorumq: piorum locorum contribuere, a quibus quidem, & omnibus alijs oneribus non ſolum Mendicantes, ſed etiam Monachi, & præſertim illarum x. congregationum quæ cum R. Cam. Apoſt. compoſite ſunt,

te ſunt, necnon Moniales illorumq; Monaſteria cœnobia, Domus loca, & Eccleſiæ liberè exiſtunt, ſaluis tamen, quo ad prædicta ſacri Concilij Trid. moderationibus, & limitationibus quæ in ſequenti cap. de viſitatione, & tit. de foro competenti apponuntur.

DE REGVLARIVM PERSONARVM & locorum actiua, & paſsiua viſitatione iuxta eorumdem priuilegia, & ſacri Concilij Tridentini decreta facienda.

Cap. IIII.

OMNES cuiuſcumque Ordinis Regulares, ſub ſuis reſpe ctiuè Generalibus, alijſq; inferioribus prælatis, & ſub eorum obedientia in Monaſterijs, conuentibus, & locis viuentes, eorumdem Regularium Superiorum viſitationi, reformationi, & Correctioni priſcorum priuilegiorum confirmatorū auctoritate pleno iure ſubiecti exiſtunt, ſicuti pariter iidem prælati ſubditos ſuos iuxta Sanctę Sedis Apoſtolicæ, nec non proprij Regularis inſtituti conſtitutiones, & Sacri Concilij Triden. decreta ſuo quiſq. loco, & ordine viſitare, & quoties opus fuerit reformare, atque corrigere tenentur, in qua quidem Regularium viſitatione Epiſcopi locorum ordinarij ſeſe ingerere non poſſunt niſi quatenus per eiuſdem Concilij Tridentini decreta eis conceditur, vt per Sacram congregationem Regularium aliàs ſub die X. Octobris 1586. declaratum fuit, Quibus quidem cauetur, quod Eccleſię quęcumque quomodolibet exemptæ; necnon commendata Monaſteria, etiam Abbatiæ, Prioratus, & Prępoſituræ in quibus non viget regularis obſeruantia, ac etiam Beneficia tam curata, quam non curata, ſecularia, & Regularia qualitercumque commendata, & exempta annis ſingulis ab Epiſcopis, tamquam Sedis Apoſtolicæ Delegatis viſitentur, & opportunis iuris remedijs prouideant, vt quæ reparatione indigent reparentur, & cura animarum ſi qua illis immineat, alijſq; debitis obſequijs minimè defraudentur priuilegijs quibuſcumque non obſtantibus.

Concil. Trid. in c. xx. Abbates ſeſſ. 25. & in c. 1. Quoniam.

Concil. Trid. in c. 8. locorum ordinarii ſeſſ. 7.

Loca verò ſeu Monaſteria in quibus viget obſeruantia Regularis ſi illorum perſonæ regulares ab eorum ſuperioribus non viſitantur, iidem Epiſcopi paternis admonitionibus prius prouidere debent, vt

Concil. Trid. in c. 8. Quæcumq; ſeſſ. 21.

bent, vt per illorum ſuperiores iuxtà ipſorum regularia inſtituta debitam viuendi rationem obſeruent, & obſeruari faciant, dictos ſibi ſubditos in officio continendo, & moderando: Quod ſi admoniti, vt ſupra, iuxtà ſex menſes eos non viſitauerint, vel non correxerint, tunc ijdem Epiſcopi etiam, vt delegati Sedis Apoſtolicæ illos viſitare poſſunt, & corrigere prout ipſi ſuperiores poſſent iuxta eorum inſtituta.

Perſonæ etiam quecumq; tam regulares, quam ſeculares curam animarum ſecularium in Monaſterijs, ſeu Domibus virorum, aut mulierum Regularium quibus annexa eſt exercentes iuriſdictioni, viſitationi, & correctioni Epiſcopi in cuius Diœceſi exiſtunt, in ijs quæ ad dictam animarum curam, & ſacramentorum adminiſtrationem pertinent tantumodo ſubijciuntur, non autem Monaſteria ipſa, quemadmodum per ſacram Congregationem ſuper Concilij Tridentini interpretatione præfectam in vna Portugallien. declaratum fuit. Idem Concil. Triden. c. xi. in Monaſterijs

Regulares demum perſonæ ſeu, etiam ſeculares, qui curæ animarum ſecularium Monaſterijs, annexæ etiam ad nutum amouibiles præficiende ſunt, per ſuperiores Regulares cum conſenſu tamen ordinarij, & præuio eius examine, & approbatione tot deputari debẽt quot ad dictam curam, & ad ſacramenta miniſtranda, ac diuinum cultum colendum ſufficiant, ſicut etiam per eandem ſacrã Congregationem Concil. Tri. interpretem ſuper c. 4. ſeſs. 2 1. definitum fuit A quibus quidem excipitur Monaſterium Cluniacenſe cum ſuis limitibus, excipiuntur etiam alia Monaſteria ſeu loca in quibus Abbates Generales, aut capita ordinum ſedem ordinariam principalẽ habent, atq; alia Monaſteria, & domus, in quibus Abbates, aut alij Regularium ſuperiores iuriſdictionem Epiſcopalem, & temporalẽ in parochos, & parochianos exercent, niſi Epiſcopi maiorem in prædicta loca, vel perſonas iuriſdictionem exerceant, quæ per Concilium Tridentinũ non amouetur, Item verò prædictis additur quod cum Sacerdotes omnes etiam regulares in parochialibus Regularium Monaſterijs commendatis curam animarum exercentes, locorum ordinariorum iuriſdictioni ſubijciantur, tamquam eius coadiutores ad ſinodum diœceſanam quotannis celebrandam ratione ipſius curæ accedere, & intereſſe debent, ſub pœnis a ſacris Canonibus ſtatutis. eodem cap. §. excepto. c. 3. Pro vincialia ſeſſ. 24.

DE EXEMPTIONE PERSONALI, Reali, & mixtà Regularium a Dominio, & poteſtate, ac onerum impoſitionibus Dominorum temporalium.

Cap. V.

Toto. tit. de immu. Eccleſ. in 6.
Bulla Cœnæ Domini Pius V. conſt. 4.

NON ſolum iure comuni, verum etiam Apoſtolicæ Sedis priuilegijs, omnes Mendicantium, & non mendicantium Fratres, & Monachi, nec non Moniales, & ſorores, ac aliæ vtriuſque ſexus perſonæ regulares, illorumq; Monaſteria Cœnobia, domus Conuentus, Eccleſiæ, Capellę, Oratoria, & alia loca etiam vnita, ac membra, necnon poſſeſsiones prædia, & bona immobilia, & ſe mouentia, quæcunque, necnon eorum in dictis bonis Laboratores, Coloni, Arendatarij, Locatarij, & Affictuarij, & alij omnes quomodolibet nuncupati ab omnibus & ſingulis oneribus ordinarijs, & extraordinarijs a laicis, ſeculari auctoritate quacumque de cauſa impoſitis, & imponendis tam ſuper bonis, imobilibus quam mobilibus omnino exempti liberi, & immunes effecti eſſe declarantur, & pro talibus teneri, & reputari mandatur, inſuper per eadem priuilegia prohibetur ne Monaſteria cęnobia, aſtaq; omnia regularia loca prædicta pro militum tam æquitum quá peditum hoſpitijs nullo modo aſſignentur, in quibus quidem locis & Eccleſijs Regularium ſicut in alijs locis ſacris laicorũ quorumcumque concilia, conciones, & publica parlamenta negociationes, & præcipue nundinarum, ac fori cuiuſq; tumultus, ac ſecularium iudiciorum ſtrepitus, fieri necnon cauſę criminales per ipſos laicos agitari aut ad incarcerationem alicuius Eccleſiaſticæ ſeu ſecularis perſonæ deputari, aſtringi, aut compelli poſſe ſub anathematis interminatione prohibetur, ſicut etiam Dominis Temporalibus ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda inhibetur, ne Laycis ſibi ſubditis interdicant, vt Prælatis, aut clericis, alijſq; perſonis Eccleſiaſticis quicquam vendant, aut emant aliquid ab eiſdem neque illis frumentum moleant, coquant panem, aut alia obſequia exhibeant.

C. Decet. §. celset. de imm. Eccleſ. in 6.
C. cũ Eccleſ. extra Eodé tit.
Leo. X. inter priuil. Camald. conſt. 1.
c. eos de imm. Eccleſ. in 6.

DE EXTRAHENDIS CRIMINUM reis à locis ſacris regularium, ad ea confugientibus.

Cap. VI.

QVAMVIS olim layci pœnæ alicuius commiſſi criminis obnoxij ad Eccleſias,& loca religioſa confugientes, adeo illorum immunitate protegerentur, vt inde non niſi quadam moderatione adhibita violenter extrahi minimè poſſent, hodie tamen attendenda, ac ſeruanda eſt diſpoſitio conſtitutionis Gregorij xiiij. qua prilca omnia Sedis Apoſtolicæ ſeu eius legatorum priuilegia ſuper hac eadem re, emanata, ad vnam tantum formam reducendo, illaq; moderando, decreuit, ne laycis publicis latronibus exiſtentibus, Viarum quæ graſſatoribus, itinera frequentata, vel publicas ſtratas obſidentibus, Agrorum depopulatoribus, Viatores ex inſidijs aggredientibus, membrorum mutilationes, & homicidia in ipſis Eccleſijs ſeu eorum cœmeterijs committentibus, aut proditorie proximum ſuum occidentibus, aut aſſaſſinis, vel hæreſis, aut læſæ maieſtatis in perſonam proprij principis reis præfatorum locorum immunitas Eccleſiaſtica ſuffragetur, ita vt ſe in illis recipiendo tuti minimè ſint, immò per miniſtros curiæ ſecularis non propria auctoritate, ſed Epiſcopi loci ordinarij dumtaxat,& alterius perſonæ Eccleſiaſticæ ab eo auctoritatem habentis licentia & interuentu, quibuſdam alijs ſolemnitatibus adhibitis prout in d. cõſtitutione plenius continetur, impune a dictis locis extrahi,& abduci valeant,& propterea Eccleſiarũ, & locorum regularium prælati laicas perſonas in prędictis caſibus delinquentes ſi ad ea confugiant, & ibi ſe recipiant, & commorentur, & delicta aut eorum aliquid iudicio ſuo commiſiſſe videbuntur quoties a curia ſeculari fuerint requiſiti debent illius miniſtris, & officialibus abſque irregularitatis, nota aut alicuius cenſuræ Eccleſiaſticæ incurſu tradere, & conſignare quemadmodum eiſdem prçlatis per prędictam conſtitutionem prçcipitur & mandatur. Violantes demum Regularium Eccleſias, ſiue loca quæcumque eorum ordinum, aut in eis violentiam damnabilem exercentes eo ipſo excommunicati exiſtunt a qua non poſſunt abſolui niſi à ſummo Romano Pontifice, vel ordinis Conſeruatores.

c. inter alia extra eodem tit.

conſt. 1. eiuſdem Greg. 14. inter bullas comun. 2. p.

Clem. iiii conſt. 6. Bonifac. ix. conſt.

DE FORO COMPETENTI Regularium Tit. 6. Cap. I.

NVLLVS Regularis tamquam perſona ſacris ordinibus
c. Cleros di.t. xxi. inſignita, & in ſortem Domini electa, ſiue actor, ſiue
reus exiſtat in foro ſeculari, qui litium exercendarum lo-
cus eſt, poteſt laycum nec quemuis alium conuenire, neque inibi
conueniri eo quoniam ſacrorum canonum antiqua diſpoſitione
1. Nullus xi. 9. 1. prohibetur, nec Clerici, & aliæ perſonæ Eccleſiaſticæ non ſolum
ſponte ſecularia iudicia ſubeant, ſed neque etiam inuitæ ad tribu-
c. ſi diligenti de foro cōpet. nalia laycorum pertrahantur, cui quidem beneficio, & priuilegio
cum non ſit perſonale; ſed toto collegio Eccleſiaſtico publice in-
dultum nulla perſona Eccleſiaſtica poteſt renunciare, nec vllo mo
Anton. de butr. Abb. & Inn. in c. eccleſie S. Mariæ de conſt. do etiam ex pacto iurato ei derogare, vel contraire, & ſecus faciens
venit excommunicanda cum cauſæ ammiſſione, & toto eò quod
eſſet euictum vltra excommunicationis ſententiam Bullæ Cœnæ
Domini in quam incidunt Iudices, & partes quæ perſonas Eccleſia
ſticas ad tribunalia ſua ſecularia trahunt, vel trahi faciunt, aut co-
rumdem laycorum authoritate cauſarum Auuocationem à Iudici-
bus Eccleſiaſticis procurant, Ideo perſuaſum ſibi habeant regu-
lares, ſe neque iuris communis diſpoſitione, neque virtute priuilegio
rum à Sede Apoſtolica eis conceſſorum ante ciuilem iudicem, & in
laycorum curijs ſuas cauſas abſque dict. Sedis Apoſtolicæ, vel eius
delegatorum Iudicum dicere ſeu proponere licite, & validè poſſe.
Sed tantum Coram Iudice Eccleſiaſtico nempe coram ſuo Conſer-
Pius v. conſt. v. uatore veluti eorum competenti Iudice ordinario, coram quo in ci
uilibus cauſis dumtaxat primò vnam definitiuam ſententiam ante-
quam ad aliud iudicium euocentur, ſeu cauſa committatur, vel
transferatur obtinere debent, quod idem ſeruandum eſt etiam ſi
rei extiterint, ſi autem tamquam actores in iudicio ciuili cum per-
ſonis æque priuilegiatis alijs ſcilicet Regularibus agendum erit, tūc
coram Reorum Conſeruatore illos conuenire tenentur rationibus
& iuribus ſupra in d. c. de priuilegiorum comunicatione allatis. At
coram Epiſcopis loci ordinarijs cum Regulares ab eorum iuriſdi-
ctione exempti ſint non poſſunt inuiti ciuiliter conueniri niſi quan
do Conſeruatores non haberent, ſicut ſibi eligere debent, quod ſi
facere recuſent tunc in pœnam coram d. ordinarijs conueniri valent
vt ſupra in tit. de priuil. Conſeruatore in c. 9. dictum eſt: Regulares
Demum

Demum extra Monaſteria, & ſuorum ſuperiorum obedientia degentes in ciuilibus cauſis, & præſertim Mercedum, & miſerabilium perſonarum coram locorũ ordinarijs tamquam in hoc Apoſtolicæ Sedis Delegatis poſſunt legitime conueniri, & ad ſoluenda debita iure medio cogi atque compelli. Concil. Triden. c. 14. In exemptorum cauſis

In agendo verò criminaliter nullius Regularis frater ſiue Monialis ſub excommunicationis ſententiæ pœna poteſt alium fratrem ſeu Monialem eiuſdem ordinis coram aliquo iudice qui de dicto ordine nõ ſit, ex quacũque cauſa conuenire, ſeu conueniri facere, & propterea omnibus iudicibus Eccleſiaſticis, & ſocularibus, etiam priuilegiorum Conſeruatoribus ſub eiuſdem excommunicationis latę ſententiæ pęna inhibitum eſt ne querelas alicuius fratris contra alios confratres eiuſdem ordinis ſuſcipiant, vel de eis cognoſcant, ſed quod cauſas huiuſmodi coram eis pendentes ad ordinarios iudices, & ſuperiores cognoſcendas, & terminandas remittant, vt per priuilegia diſponitur, ſed ſi cauſa criminalis eiſdem Iudicibus Eccleſiaſticis extra ordinem a ſuperioribus Regularibus delegetur tunc abſque vllo præiudicio cauſam acceptare cognoſcere, & fine debito terminare valent, tamquam eorundem Regularium Prelatorum delegati, & non propria auctoritate eo munere fungentes. Iulius ii. conſt. 6. Leo x. conſt. x. Gregor. 13. conſt. 1.

Poſtremò eſt aduertendum, quod in omnibus Regularium cauſis tam ciuilibus quam criminalibus, & ad Monaſteria, & Domos proprias pertinentes, Regulares ipſi examinari, eorumq; depoſitiones recipi, & admitti valent, quibus in iudicio & extra tamquam iuridicis fides eſt adhibenda. Leo x. ſupra inter priuileg. ord. Camal. conſt. 1. Ioan. Andr. in addit. ad ſpecul. in tit. de teſte. §. 1.

QVANDO REGVLARES AB Epiſcopis locorum ordinarijs criminaliter conueniri, & contra illos procedi valeat.

Cap. II.

REgulares extrà Monaſteria degentes cum delinqunt ab ordinarijs tamquam ſuper hoc à Sede Apoſtolica delegatis, puniri, & corrigi poſſunt, ſuorum ordinum priuilegijs non obſtantibus. Exiſtentes verò intrà clauſtra, & extra ea ita notoriè delinquentes, vt populo ſcandalo ſint, Epiſcopo inſtante intra tempus ab eodem Epiſcopo præficiendum ſeuere per eorum ſuperiores puniri debēt, & de punitione ipſum Epiſcopum certiorem facere tenentur, alias regulares correctioni Epiſcopi omninò ſubijciuntur, iuxta Concilij Tridentini decretum, cui additur quod
in c. 14. Regulares ſeſſ. 25. ſi ſuperiores in regulares delinquentes non animaduerterint, quinimo ſi illos impunitos ad alia ſuorum ordinum loca extrà Epiſcopi Diœceſim tranſmiſerint ſuperiores ipſi inſtante Epiſcopo intra terminum ab eodem Epiſcopo prefigendo, ſub priuationis dignitatum, & officiorum obtentorum; necnon inhabilitatis ad illa, & alia in poſterum obtineda, ac priuationis vocis actiuæ & paſſiuæ pęna ipſo facto incurrenda ad quam à nemine præterquam à Romano Pontifice reſtitui poſſunt, ipſos regulares delinquentes à loco ad quem tranſmiſſi fuerint reuocare, & in quo deliquerant conſtituere, ſeu ſiſtere obſtringuntur. Quod ſi id facere pretermiſerint, tunc ordinarius loci ad quem regulares delinquentes tranſmiſſi fuerint, ſuper pręmiſſis ab ipſo ordinario loci in quo deliquerunt requiſitus vel aliàs de illorum delicto informatus tamquam Sedis Apoſtolicæ delegato in ipſos regulares criminoſos animaduertere
conſt. 1. poteſt, & debet iuxta declarationem, & decretum Sanctiſſ. D.N.D. Clementis VIII. æditum Demum ſubijciuntur Regulares Epiſcoporum correctioni cum ex itineris cauſa per dictorum Epiſcoporum ciuitates, & Diœceſes, tranſeundo in hoſpitijs ſeu diuerſorijs quibus ſe ſe receperint abſque literis obedientiæ ſeu commendatitiis diligenter requiſiti, vel ignoti fuerint deprehenſi, tunc enim ab eiſdem Epiſcopis tamquam criminoſi, & grauiorum criminum ſuſpecti carcerari, aut ſub cuſtodia tam diu detineri poſſunt donec certa de eiſdem notitia per eos habeatur, cum ipſis regularibus pro-

hibeatur

hibeatur à ſuis conuentibus recedere, etiam ad ſuperiores ſuos etiã ad vrbem accedendi gratia, niſi ab eiſdem miſſi, vel uocati fuerint quod ſi abſque mandato in ſcriptis obtento reperiantur ab ordinario (vt præfertur) tanquam ſuorum inſtituti deſertores puniri valet, ſicut contra eoſdem Regulares ad ſtudiorum vniuerſitates miſſos, (niſi in conuentibus habitent, ordinarius ipſe procedere poteſt iuxta decretum Concil. Trid. & Sixti v. conſtitutionem, necnon Decretum Sacræ Regularium Congregationis, cuius tenor eſt. Concil. Triden. in. c 4. prohibet ſeſſ. 25. conſt. v.

CONTRA REGVLARES AD VRBEM temere leuiue ex cauſa accedentes, abſque eorum ſuperiorum licentia.

QVONIAM non nulli Regulares vagandi, ſtudio, ſiue dum imminentem admiſſorum criminum pœnam, ex ſuis conſtitutionibus, aut aliàs debitam, ſibi metuunt falſa, & commentitia grauamina cauſari, non ad immediate ſui ordinis ſuperiores, ſcilicet à grauamine Prioris ad Prouincialem, a Prouinciali ad Generalem, a Generali ad Protectorem, prout cuiuſque religionis conſtitutionibus diſponitur, ſed ad hanc Romanam curiam abſq: licentia ſæpius fugiunt, potius quam recurrant, ex quo ordinum diſciplina relaxatur, prælati contemnuntur, & ipſi in dies audaciores euadunt placuit Sacræ Regularium Congregationi ex ordine Sanctiſsimi ſtatuere, vt ſi quis Regularium in poſterum temerè leuiuè ex cauſa hanc Almam Vrbem, ſeu Curiam, abſque ſui ſuperioris licentia, & ſupra dicta forma prætermiſſa adire præſumpſerit ad ſuos eoſdem ſuperiores, ſeueriori pœna plectendus remittatur.

F. Michael Bonellus Card. Alexandrinus.

Georgius Palcarius. V.I.D. Secretarius.

DE

DE APPELLATIONE A ſententijs correctionis prælatorum Regularium, per eorum ſubditos non interponenda Tit. 7. Cap. I.

SICVT, vt ſupra dictum eſt, Regulares in nulla cauſa, & præſertim criminali contra alios fratres eiuſdem ordinis querelam coram iudices extra ordinem proponere non poſſunt, ita etiam ſub eiſdem pœnis eis prohibetur a ſententia ſeu correctione ſuorum prælatorum ad eoſdem Iudices extra ordinem appellare, cum id gradatim ad ſuos ordinis ſuperiores facere permittatur, vt in ſuperiori decreto præfatę Congregationis regulariũ latius continetur, quibus additur quod non ſolum ſubditis appellatio huiuſmodi ad Iudices ſeculares prohibetur. Sed etiam Prioribus, Guardianis aliisq́; ſuperioribus localibus, necnon prouincialibus cęterisq́; officialibus pariter interdicitur, vnde à ſententia priuationis ſeu abſolutionis proprij officij lata per quemcumque ordinis ſuperiorem poteſtatem huiuſmodi abſolutionem, ſeu priuationem faciendi habentem appellari non poſſunt, quod ſi fecerint, & appellationem emiſſam, proſequendam duxerint ſunt ipſo facto Auctoritate Apoſtolica ab officio pro quo per eos fuerit appellatum, priuati, & abſoluti.

Leon. x. cõſt. x. & Gregor. 13. conſt. 8.

Iulii. ii. conſt. 6.

DE PROPRIETATE DOMINIO & poſſeſsione bonorum per regulares in communi retinenda Tit. 8. Cap. I.

CVM omnibus quorumcumque ordinum Mendicantium vtriuſque ſexus regularibus perſonis (exceptis fratribus S. Franciſci de obſeruantia & Capuccinis) bona ſtabilia eorumq́; Monaſterijs, & Domibus acquiſita, & applicata in commu ni retinenda, & poſsidenda ex Concil. Trident. decreto ſicut olim per priuilegia diuerſorum ſummorum Pontificum illis indultum fuerat hodie pariter concedatur, inde ſequitur quod Regulares ipſi hæreditates quaſcumque tam ex teſtamento quam ab inteſtato eis delatas, & deferendas acceptare, & adire, omnesq́; donationes, relicta, oblationes, & legata eorumq́; Eccleſijs, Cappellis Sacriſtijs, Picturis

Seſs. 25. c. iii. con cedit.

Sixtus 4. conſt 14. Paulus 3. conſt. 1.

Pictuis, Fabricæ, Monaſterijs, Domibus, Conuentibus, & locis a fidelibus pie facta, & facienda, recipere, exigere, & conſequi poſſunt necnon in omnibus inſtitutionibus, & ſubſtitutionibus, alijsq; pijs & non pijs diſpoſitionibus vocari, & nominari, & in bonis eorum conſanguineorum, & affinium ſeu cognatorum, aliarumq; extraneorum perſonarum decedentium ſuccedere, ac ſi in ſeculo forent ſuccedere poſſent, atque bonorum poſſeſſionem apprehendere, & retinere, ſeu bona acquiſita vendere, & illorum precium in ipſorum vtilitatem conuertere, pro vt eis magis expedire videbitur. Clemens iiij. cõſt. 4.

DE FRATRIBVS MINORIBVS S. Franciſci de Obſeruantia. Cap. II.

CVM Fratribus Minoribus de Obſeruantia per Regulam Beati Franciſci in Altiſsima paupertate ab eo fundatam, quam ipſi profitentur, bona immobilia etiam in comuni retinere, & poſſidere prohiberetur, propterea S. R. Eccleſia poſt eiuſdem instituti reformationem ab ea approbatam attendens eorumdem fratrum copiam, atque fidelium charitatem ob temporũ penurias, & calamitates, adeò defeciſſe, vt ex incertá mendicitate, & minutis elemoſinis ſe ſuſtentare non poſſent, omnium rerum mobilium, & immobilium quibus fratres ipſi vti poſſunt, omne ius proprietas, & Dominium immediate, ad ſe pertinere, & ſpectare decreuit, dictisq; fratribus de benigno remedio prouidendo declarauit quod relicta, donationes oblationes legata quęcũq; dictis fratribus facta, & facienda, præfatæ R. Eccl. & de illa ordini & fratribus, ac locis eorumdem facta ſint, & eſſe intelligantur, eumdemq; plenariũ ſortiantur effectum, quem ſortirentur ſi nominatim, & ex preſſe præfatæ R. Ecc. & eius fiſco fierent, ſeu facta eſsẽt, nec poſſint prætextu in capacitatis eorumdem fratrum quouis modo de inuali ditate notari, hæreditates quoq: eiſdem fratribus ſi in ſæculo forent ab inteſtato deferri contingeret eidem Rom. Eccl. quę ipſorum fratrum locum quoad hoc tenet deferantur, & delate eſſe cenſeantur, vt in dictorum fratrum vſum, & vtilitatem per perſonas extra ordinem à prelatis ordinis depu[illegible]dis iuxta formam, vt infra, petite, & exacte adminiſtrentur, & conuertantur ex quibus ẽt conſtat ipſorum Regularium bona quoad acquiſitionem, receptionem, & præſcriptionem eijſdem priuilegijs, & prærogatiuis gaudere ſicut fiſcus & Camera Apoſtolica potiri, & frui dignoſcitur.

Concilii. Trid. d. c. iij. eadẽ ſeſſ. 25.

Sixtus iiij. cõſt. 14.

DE OECONOMIS, SEV SINDICIS per Prælatos Fratrum Minorum de Obſeruantia eligendis eorumque offitio, & facultate.

Cap. III.

Clemen. exiui de Paradiſo de verb. ſignif.

VERUM cum dicti ordinis fratres, non ſolum a receptione, proprietate, & dominio bonorum immobilium, ac etiam pecuniæ, verum etiam ab illius qualibet contrectatione penitus ex regula eſſent alieni, & pro nulla re temporali in iudicio al.quod ius experiri poſſent neminemq; inibi conuenire. Ideò ne pia fidelium intentio propter Deum eiſdem fratribus aliquid relinquentium ob prætextu incapacitatis defraudaretur Ideò ab Apoſtolica Sede fuit opportunè prouiſum vt Generalis per totum ordinem, & prouinciales miniſtri, ac cuſtodes vniuerſi dicti ordinis pro tempore exiſtentes in prouincijs ſibi decretis poſſent pro locorum indigentia perſonas extra ordinem nominare, & eligerę, quæ quidem taliter per ipſos nominate, & electe legittimi adminiſtratores, actores, œconomi, & ſindici Sanctæ Romanæ Eccleſiæ ſtatim Auctoritate Apoſtolica conſtitute eſſe cenſerentur, & ab ipſius ordinis prælatis requiſitę relicta quæcumque vice, & nomine non fratrum ſed eiuſdem Romanæ Eccleſiæ recipere, tenere, poſſidere, ac bonorum fructus, redditus, prouentus, petere, exigere, atque percipere, illosq; in comodum, & vtilitatem dictorum fratrum, & locorum eorumdem, quibus relicta fuerint, & fratrum aſſenſu, & requiſitione conuertere, & exponere tenentur, quibus quidem perſonis, vt ſupra, in ſindicos Romanæ Eccleſiæ electis, & nominatis in præmiſsis a Sede Apoſtolica conceditur plena Generalis, & libera poteſtas petendi, exigendi, recipiendi, alienandi, tranſigendi, paciſcendi, refutandi, quietationem faciendi, comparendi, agendi, defendendi, ac in animam eorum de calumnia vitanda, & de veritate dicenda, iurandi, ac cuiuslibet alterius generis iuramentum pręſtandi cum illis, & cõtra illos qui res quaſcumq; aut eorum precium, vel elemoſinas relictas fratribus in teſtamentis occuparent violenter aufferent, ſiue cõtra voluntatem fratrum quolibet detinerẽt. & generaliter in oĩbus cauſis pro rebus locis huiuſmodi ad ipsã Rom. Eccleſ. ſpectantibus ipſorum Fratrum vſui conceſsis, necnon

pro

pro illorum immunitatibus, iuribus, & priuilegijs ſine cuiuslibet dationis, aut cautionis onere præfata auctoritate Apoſtolica in iudicio, & extra plena, & libera poteſtas eis impartita exiſtit, liberum eſt etiam ipſis Generali, Prouincialibus, & Cuſtodibus perſonas ipſas extra ordinem in æconomos nominatas reuocare, & earum loco aliàs ſubrogare quoties eis videbitur, & oportunum fuerit, quę eandem in pręmiſsis ſimilem habeant adminiſtrandi facultatem, vt in literis Pauli iiij. & Pij. iiij. continetur cum expreſſa derogatione conſtitutionis Ioannis xxij. Ad conditorem de verb. ſignif. cui etiam expreſſe derogauit Gregorius xiij. conſt. 7. conſt. 8.

DE PROPRIETATE IN PARTICVLARI a Fratribus reijcienda.

Cap. IIII.

CVM abdicatio proprietatis ſicut, & cuſtodia caſtitatis adeo annexa ſit regulę Monachali, vt contra eam nec ſūmis Pontifex poſſit diſpenſare, ideo omnibus quorumuis ordinum regularibus diſtrictè, & in virtute ſanctæ obedientiæ pœnis, & præiudicijs prohibetur ne aliquid in proprio quouis modo poſſideant, ſed quicquid habuerint totum in continenti ſuperioribus reſignent, ſicut etiam per Concilium Tridentinum declaratur, vt nulli regularium tam virorum quam mulierum liceat bona immobilia, vel mobilia quouis modo ab eis acquiſita tamquam propria, aut etiam nomine conuentus poſſidere, vel tenere, ſed ſtatim ea ſuperiori tradere teneantur, & conuentui incorporentur, ex quibus ſequitur quòd quando Regularis aliquando mobile, vel immobile recipit ſiue magnum, ſiue paruum illud ſit, ſine ſcitu, & conſenſu ſeu ſuperioris, aut illius, quod de licentia prælati recipit, & non eſt paratus in manus illius, & ad eius libitum, & requiſitionem conſignare, aut aliquid abſcondit, aut celat, ne a prælato videatur, aut intercipiatur proprietarius eſt, & mortaliter peccat, cum non ſolum votū paupertatis, verum ēt canonicas ſanctiones tranſgrediatur, & poteſt viuens puniri, & in huiuſmodi proprietate moriens bona retenta cū eo in ſignum perditionis extra Monaſterium in ſterquillinio tumulari debet ſecundum, quod Beatus Gregorius narrat in ſuis Dialogis ſe feciſſe ſuperioribus quoque Regularibus interdictum eſt bona ſtabilia alicui regulari ſubdito cōcedere, ēt ad vſum fratrum, vel adminiſtrationem, aut commendam, nam bonorum

[Margin notes: c. cum ad Monaſterium de ſtat. Monach. — ſeſſ. 25. c. 2 Nemini — d. c. cum ad Monaſter. codē tit.]

Conuentus adminiſtratio ad ſolos officiales ad nutum ſuperiorum amouibiles pertinere debere ſacrum Concilium Tridentinum decreuit, Mobilium vero vſus ita per ſuperiores permittendus eſt, vt eorum ſuppellex ſtatui paupertatis quam profeſſi ſunt conueniat, nihilq; ſuperflui in ea ſit nihil etiam neceſſarium eis denegetur ex quibus etiam colligitur, quod ſuperior non poteſt diſpenſare cum ſuo religioſo ſibi ſubdito quod habeat proprium ſimpliciter quaſi in ſuo Dominio, vt illud ad placitum diſtrahat, & vt ſibi videtur eroget, & diſperdat, quod ſi in hoc ſuperior præuaricator extiterit iuxta ſacrorum canonum diſpoſitionem ab officio debet deponi, & ſecundum regularia inſtituta puniri, vltra peccatum mortale quod incurrit peccato ſui ſubditi communicando, & ſubditus ſi illud tenere fuerit deprehenſus ſeu conuictus biennio actiua, & paſſiua voce priuatus, iuxta ſuæ regulæ, & ordinis conſtitutiones mulctari debet. Poteſt quidem prælatus cum ſubdito diſpenſare, & rem mobilem vtendam, & pecuniam erogandam, non tamen incertè, & ſimpliciter, hoc eſt ad libitum proprij ſubditi, ſed ſuam diſponendam concedere. Quod quidem non niſi ex rationabili cauſa fieri debet, cum diſipatio abſque cauſa diſſipatio potius dici mereatur. Ideo eſt aduertendum, quod rationabilis cauſa in præmiſſis duplex eſſe dignoſcitur ſcilicet vtilitas, atque neceſsitas communis, & publica, aut priuata. Vtilitas priuata eſt cum religioſo conceditur liber ad diſcendum, & ad informandum animum ſuum in pertinentibus ad propriam ſalutem communis autem cum ei conceditur vſus librorum ad diſcendum, vt inde alijs legendo, conſulendo, prædicando proficere valeat, & etiam propriæ religioni deſeruire. Neceſsitas verò priuata, eſt quotieſcumque in Monaſterio paupere in quo non poſſunt religioſi habere victum, & veſtitum de comuni, tunc permittitur, vt aliquid habeant ad vſum propriæ neceſſitatis cum propoſito tamen ſemper illud ad nutum ſuperioris reſignando, & totum ſciente, & permittente prælato retineatur. Comunis deinde neceſſitas eſt quando alicui officiali nempe procuratori Cellerario, ſeu veſtiario conceditur aliquid erogandum in comunem fratrum vſum. Sed quamuis huiuſmodi neceſſitates, & vtilitates ſuadeantur cauſæ ſufficientes diſpenſandi, cauendum eſt tamen ne in illos facilliter diſpenſetur. Vnde oues faucibus mortis exponantur, ſed quoniam libera, & licità Donatio eſt actus à vera proprietate dependens: Ideò vtriuſque ſexus Regularibus, qui ip-

[illegible] ſam

d. in c. ii. .§. nec deinceps ſeſſ. 25.

d. c. cum ad Monaſterium.

Concil. Trident. ſeſſ. 24. c. 1.

Eadem. ſeſſ. c. 2. in fi.

Arch. An. p. flor. 2. p. ſum. tit. 16. c. 1. § ii.

ſiæ proprietatem per votum paupertatis ſolemniter emiſſum abdicarunt, Munerum largitio eſt penitus interdicta per conſtitutionem Sanctiſs. D.N.D. Clementis VIII. quippe quæ eſt ab omnibus qui ſub illa comprehenduntur inuiolabiliter prout eius verba ſonant ſeruanda, donec ab ipſomet legiſlatore fuerit aliter declaratũ.

DE BONIS LOCORVM Regularium Alienandis. Tit 9. Cap. I.

MENDICANTIVM Ordinum Monaſteriorum, & Domorum bona ſtabilia, & immobilia, ſeu quaſi, ſtabilia, vt perpetui annui redditus, & precioſa mobilia, quę ſub bonorũ immobiliũ nomine comprehenduntur, cũ Eccleſiaſtica ſint, neq; alienari neq; ſpecialis hipothechæ titulo obligari propria Regularium auctoritate valent, quod tamen illis virtute priuilegiorum quibuſdam de cauſis in illis expreſſis, non nulliſq; ſolemnitatibus adhibitis illa alienare permittitur, vltimis etiam teſtatorum voluntatibus non obſtantibus, ſub cuius quidem alienationis verbo conditionata, & libera venditio, affictus, permutatio, emphiteoticus contractus ad duas tantum generationes, vel nominationes continetur, & per dictos regulares fieri nouiſſimo priuilegio Gregorij XIII. conceditur.

Clem. ex I uide ver. ſignif. c. Ambitioſæ in extrauag. com. de rebus eccleſiæ non alienan. Leonis x. conſt. 14. Clem. 7. conſt. iii. c. Nulli de reb. eccleſ. nô alinan. conſt. vii.

QVAE SERVANDA SINT IN prædictis alienationibus faciendis. Cap. II.

IN qualibet Regularium bonorum alienatione, requiritur primò legittima cauſa ad alienandum impellens videlicet emergens neceſsitas debita Monaſterij ſoluendi, ac fratres in neceſsitate exiſtentes ſubſtentandi, vel euidens Monaſterij, & loci commoditas, ſeu vtilitas hoc eſt, aliorum bonorum immobilium augumentum.

Secundo licentia alienandi, quamquidem per eadem priuilegia Leonis X. & Clementis VII. Generales, & Prouinciales, vel eorum Locatenentes ſuis fratribus concedere poſſunt. conſt. 4. conſt. 3.

c. tua nuper De iis quæ fiunt a maio. par. cap. c. Dudũ de reb. eccl. non alien. in 6

Tertio adhibendus eſt ſaltim vnicus ſolemnis, & diligens tractatus, inter fratres, ſeu ſorores Moniales, Domus vnde bona ſunt alienanda, in eodem tractatu diſcuſsio fiat, an magis expediat alienare vnam rem quam aliam, vel poſsit ſubueniri eorum domui ſine bonorum alienatione, quibus omnibus alijsq; huiuſmodi conſiderandis hinc inde inter eos bene diſcuſsis, & examinatis, ad alienationis contractus celebrationem cum ſuperiorum licentia deueniri debet in quo quidẽ contractu interueniendus, & accedendus eſt, conſenſus duarum partium ex tribus partibus fratrum ſeu Monialium Monaſterij alienantis.

Leonis x. conſt. 4. Clem. 7. conſt. iii. Gregor. xiii. conſt. 7.

Quartò requiritur ſuperioris Regularis ratificatio, & confirmatio contractus celebrati, quæ quidem loco conſenſus Sedis Apoſtolicæ tum a Prouinciali, tum etiam a totius ordinis Generali in vim prędictorum priuilegiorum præſtari poteſt dummodo prius alienatio diligenter ab eis, vel eorum altero examinata, & euidenter vtilis conprobata, per diligentem informationẽ nõ a fratribus ſed a duobus, vel tribus bonis viris locorum in quibus bona alienata conſiſtunt habeatur, quæ omnia in proceſſu ſuper huiuſmodi informatione, & approbatione fabricando per notarium publicum in publicam formam redigi debet, & tunc ſtatim quo vel per prouincialem, vel per Generalem ſeruatis ſupra narratis alienatio fuerit, ſic vt

eadem conſt.

præfertur ratificata non ſolum dict. alienatio, ac inde ſecuta, necnon inſtrumenta, & ſcripturæ deſuper pro tempore confectę ab Apoſtolica ſede approbatę, & confirmatæ cenſentur illasq;, ac in eis contenta, valida, & efficacia perpetuò forẽ: ab omnibus obſeruari debent, ita vt contrahentes, ſuper præmiſsis, & inde ſecutis nullo modo poſsint moleſtari: Sed ſi ordo, vt ſupra, non fuerit ſeruatur alienatio facta quæcumque illa ſit, ac contractus aliter celebrati, nulli, & inual di, nulliasq; roboris, vel momenti exiſtant, & donec per Generalem, vt dictum eſt, alienatio non fuerit ratificata bonorum poſſeſsio penes fratres ſeu Moniales Monaſterij, & Domus alienantis remanere intelligitur, ſi verò ſuperiores prædicti bonorũ alienationes in præiudicium domorum factę eis conſtiterit virtute eorumdem priuilegiorũ vetractaee valent, ac illę verò quæ per ignorantiam conſtitutionis Pauli iji, in euidentem tamen vtilitarem, & neceſsitatem factas (dum id coram Vicario Epiſcopi loci conſtet) confirmare, & approbare poſſunt.

eiuſdem Leonis x. conſt. 4.

Qui demum ſuperiores, & Regularium prælati, cum in confirmandis

mandis

mandis, ſeu ratificandis bonorum ſuorum conuentuum alienationibus vices Sed.s Apoſtolicę gerere dignoſcantur, Ideo in interponendis eorum decretis, & licentijs concedendis ſuper illis comodum, & euidentem vtilitatem dumtaxat intendere debent, alioquin vltra ſententiam excommunicationis quam ipſo facto incurrunt ab officio etiam per annum ſuſpenduntur, vt in priuilegio Julij ij. Congregationi Monachorum Beatæ Mariæ de Monte Oliueto conceſſo, & Mendicantibus communicato continetur. Locationes vero etiam triennales bonorum anticipatis ſolutionibus factę, per prelatos ipſos fratribus omnino interdicantur quocumq; priuilegio non obſtante, cum illi per concilium Tridentinum fieri prohibeantur. conſt. Seſſ. 25. de refor. c. xi. Magnam.

DE PACTIS REGVLARIVM CVM perſonis extra ordinem initis. Tit. X. Cap. I.

QVAMVIS olim de iure etiam communi pacta conuentiones, & tranſactiones per fratres prædicatores, & Minores aliosq; mendicantes eorumq; Prouinciales, Priores, & Guardianos aliosq; officiales cum prælatis, capitulis, rectoribus, & perſonis Eccleſiarum, Ciuitatum Caſtrorum, Villarum, & locorũ, ſuper iuribus parocchialibus, vel alijs quibuſcumque articulis ab eis vel eorum anteceſſoribus initę ſiue factæ, dumtamen alias eſſent licitè, & honeſtæ tenerent, & ad illas ſeruandas ipſi fratres compellerentur, etiam ſi contra ordinis priuilegiorum concordatæ eſſent cum per facta prædicta Indultis derogatum eſſe cenſeretur. Hodie tamen per priuilegium Alexandri iiij. & Julij ij. & Honorij iiij. nouiſſime confirmata, & innouata declaratur, vt compoſitiones, & facta huiuſmodi obligationibus interpoſitis atque conditionibus adiectis ſuper locis ad ordinem pertinentibus per prędictos regulares abſque licentia, & aſſenſu totius eiuſdem ordinis Generalis inita ſeu per ipſum Generalem ratificatæ, aut in capitulo generali recepta, & approbata, & confirmata non fuerint minimè valeant, illaq; nullius firmitatis exiſtere, ex prædictis priuilegijs declarantur ſicut etiam ſuper illorum nullitate declarandi ipſi Generali per priuilegium ipſum Iulij ij. facultas condonatur. Quibus quidem non obſtat Decretum Bonifacij viij. vt ſupra allegatum, & conſtitutio Leonis c. qua de pactis. Leo x. conſt. 1. c. pactum eodẽ tit. conſt. 1.

Leonis x. in Concilio Lateran. ædita, cum & per Iulium ij. Paulum iij. & Gregorium xiij. & Sixtum v. non ſolum prędictis, ſed etiam conſuetudinibus quibuſcumque, ac omnibus alijs in contrarium etiam per ipſos regulares ſeruatis fuit, & eſt expreſſe derogatum.

Eugenius. 4. conſt. 4.

DE REGVLARIVM MENDICANTIVM Pręlatis, eorumq; electione, & Poteſtate.

Tit. xj. Cap. I.

GENERALES Ordinum capita, necnon eorum Vicarij, Prouinciales, Priores, Miniſtri, Magiſtri, Guardiani, ſeu Correctores, Præpoſiti, Rectores, illorumq; Vicarij vicegerentes commiſſarij, vel delegati viſitatores, & alij prelati quocumque nomine vocenrur, poſtquam iuxta illorum ordinum conſtitutiones, & per formam à Concilio Tridentiuo traditã nempe per vota ſecreta abſque nominum eligentium publicatióne, & per proprios electoies prouinciales, & non per conſtitutos ab eiſdem prouincialibus ad ſupplendas voces, & abſenrium ſuffragia electi, eo ipſo quod ſunt veri Prælati Generales, & alij, vt ſupra effecti curam animarum fratrum eorumdem ordinum plenè habent, & liberè gerunt, illoſq; tunc propria auctoritate officij ligare, & ſoluere valent. Quę quidem auctoritas cum ſit perpetua, & non temporalis, & a priuilegijs in perpetuum ipſis ordinibus conceſſis dependeat eſt ordinaria, & non delegata, & tamquam ordinaria in vtroque foro ab eis poteſt validè delegari, non obſtante. cap. fin. extra de offi. deleg. vbi dicitur quod ſalua legatorum Sedis Apoſtolicæ Auctoritate nulli cui commiſſum fuerit excommunicare, vel abſoluere alios, diſpenſare cum irregularibus, vel pęnirentias iniungere liceat hæc alijs demandare quoniam illud. cap. ſecundum comuniter Doctores, habet locum in perſonis quibus committitur, tantum certum, & nudum miniſterium, & quando eligitur induſtria certę perſonę, quod ſecus eſt in dictorum Regularium prælatis quibus non nudum miniſterium, ſed quidem plena cauſę ſubditorum cognitio, & curam cum iuriſdictione demandarur, quæ illis competit ratione perpetui priuilegii officii, & dignitatis eiſdem ordinibus conceſſe, & non ratione induſtriæ perſonę cum ſit incognita, quod quidem confirmatur quoniã d. c. fin. diſpoſitio procedit in delegatã & non ordinariam auctoritatem, & facultatem habentibus, quę quidem

Seſſ. 25. c. vj. in electione

Mare magni. §. 1. gloſ. in c. an. de offi. ordi. in ver. cõceſsis pal. in 4. ſen. diſ. 17. q. 3. ar. 8.

c. fin. de offic. ordin. & ibi gloſ. & panorm.

quidem abſoluendi facultas iuxta mentem Panorm. eſt delegabilis per auctoritate ordinaria fungentem ſicuti eſt ipſorum Regularium prelatorum Auctoritas, quorum delegati illam ſubdelegare non poſſunt. Et propterea Generales in toto ordine prouincialis, in tota ſua prouincia Prior, & Guardianus, Rector, & Corrector in proprijs domibus, ſeu conuentibus, & locis, & illorum fratribus, & alijs perſonis ſibi ſubditis omnimodam iuriſdictionem, & poteſtatem habent reſpectiuæ regendi, viſitandi, & corrigendi, ac Pius V. ex priuilegio Apoſtolico illud idem per ſeipſos poſſunt in ſuos fra conſt. 14. tres, & moniales, & alias ſubditas perſonas quod poſſunt Epiſcopi in laicos, & clericos ſibi ſubiectos quo ad diſpenſationem ab omnibus irregularitatibus, & ſuſpenſionibus ex delicto occulto prouenientibus, excepta ea quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis alijs deductis ad forum contentioſum: quam etiam in quibuſcumque caſibus occultis etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis delinquentes ſibi ſubditos per ſe ipſos, aut eorum Vicarios ad id ſpecialiter deputandos in foro conſcientiæ gratis abſoluendum, impoſita pœnitentia ſalutari, vt ex Concilio Tridentino Epiſcopis conceditur ex prędictis etiam ſequitur dictos prælatos, & ſuperiores poſſe inter ſuos fratres caſus quos maluerint ex cõtentis in conſt. 1. decreto à Clemente Papa VIII. nouiſsime ædito, ſibi in foro pęnitentiæ reſeruare, à quibus nullus inferior regularis abſoluere Concil. valet alioquin abſolutio nulla eſſet, & abſoluens in pœnam à caſi Trident. bus reſeruatis incideret. ſeſſ. 14.

Generalibus verò ipſis dumtaxat ex priuilegio competit conſti c. vii. quo tutiones condere conditas verò, & à Sede Apoſtolica etiam confir niam. matas ſimul, ac ambiguitates circa priuilegia, Indulta, exemptio Iulij. ii. nes, & gratias ab eadem Sancta Sede conceſſas, & concedendas conſt. 1. emergentes, quoad conſcientiarum fratrum ſibi ſubiectorum ſeneritatem tantum, auctoritate Apoſtolica declarare, quæ quidem facultas interpretandi Regularium priuilegia ſiue clara, ſiue dubia Clem. 4 ſint omnibus Epiſcopis alijsq; Prelatis ſecularibus omnino inter- conſt. 1. dictum & aufertur.

Valent etiam omnes Religioſorum ſuperiores, vt ſupra deſcripti in corrigendis ſibi ſubditis fratribus, rimulis, & apicibus iuris poſtpoſitis contra eos libere, & ſola facti veritate inſpecta c. 1. de do procedere, dummodo tamen iuſtitia non periclitetur, nempe, lo & con

n quod

quod in correctionum iudicijs ab eis ſubſtantialia illorum ommittantur, vt ſunt legittimorum teſtium receptiones, probationes, exceptiones, & neceſſariè defenſiones quoniam ſine illis iniquum eſſet iudicium, & per conſequens nullum, quæ autem reſecanda, & quæ in huiuſmodi iudicijs ſeruanda ſint in Clementina ſæpe de verb. ſign. continentur, quę in titulo de conſeruatoribus habetur, & ibi videri poteſt.

Clem. ſæpe de ver. ſignif.

Item poſſunt Generales non ſolum conuentus ſuorum fratrum, ſed etiam Monaſteria Sororum Monialium, & earum collegia, ac perſonas quaſcumque tertij habitus ſub eiuſdem ordinis cura exiſtentes eximere non obſtante quod per eorum conſtitutiones, & fundationem aliter diſponatur.

Iulius conſt. 6.

Poſſunt etiam Generales, & eorum Vicarij, necnon Prouinciales, ex indulto Apoſtolico in vna quaque prouincia vnum, duos, tres, quatuor, vel quinque, aut plures ſibi bene viſos eiuſdem ordinis religioſos ſeu fratres, probos, tamen, ac fide, doctrina, idoneos, & ab ipſis approbatos, in notarios creare, conſtituere, & deputare, qui ſic creati conſtituti, & deputati ſine aliquo reſpectu, & omni ceſſante recuſatione liberè quoties requiſiti fuerint omnia, & ſingula mandata priuilegia conceſſiones, gratias indulta, & reſcripta Apoſtolica in dictorum regularium vtriuſque ſexus perſonarum earumq; Eccleſiarum domorum Monaſteriorum, locorum & conuentuum vtilitatem, & comodum conceſſa, & emanata quibuſcumq; perſonis tam ſecularibus, quàm Eccleſiaſticis cuiuſcunq; dignitatis ſint quoties opus fuerint notificare inſinuare, & intimare, ac ſuper præmiſſis, & eorum ſingulis, & iuxta eorumdem priuilegiorum continentiam, & formam monere, & requirere, & ſingula circa, ea requiſita, & opportuna facere gerere, & exercere, & exequi, & de eiſdem omnibus, & ſingulis publicos, & publica actus, & inſtrumenta coram teſtibus ad hoc requiſitis conficere ſtipulari, & in notam redigere, & inde vnum, vel plura inſtrumenta conficere, quibus in iudicio, & extra eadem fides adhibeatur ac ſi per alios quoſcumque publicos, & authenticos notarios ſtipulata confecta, & publicata, & authentica fuiſſent a quibus quidem actis notis inſtrumentis, & ſcripturis ab illis ſtipulatis, confectis, & authenticatis intimatos, munitos, & requiſitos affici, & arctari debere auctoritate Apoſtolica ſtatuitur, & declaratur, cum

Pius v. conſt. 13.

idē Pius v. conſt. eadem

diſtincta

diſtricta inhibitione, & præcepto, & ſub excommunicationis latæ ſententiæ pœna locorum ordinarijs alijsq; cuiuſcumque ſtatus, perſonis ne notarios ipſos (vt ſupra deputatos, in ſupradictorum executionem quouis modo impediant ſeu impedire, aut prohibere audeant.

Quamplurimè aliæ facultates ipſorum Regularium Prælatis conceſſe per priuilegia exiſtunt, quę ſuis locis annotantur.

DE PROFESSIONE FIDEI IVXTA formam Bullæ Pij iiij. edita, per præfatos Regularium Monaſteriorum prouiſos facienda.

Cap. XXXIIII.

STATVIT Sancta Tridentina Synodus quod qui Cathedralibus, & ſuperioribus Eccleſijs præficiuntur, vel quibus de illarum dignitatibus canonicatibus, & alijs quibuſcumque beneficijs curam animarum habentibus prouideri contingit publicam orthodoxę fidei profeſſionem facere ſeq; in Romanę Eccleſiæ obedientiam permanſuros ſpondere, & iurare adminus intra duos menſes a die adeptæ poſſeſſionis in manibus Epiſcopi, vel eius officiali teneantur. Seſſ. 24. c. 12. cum d. refor.

Cuius quidem fidei profeſsionis formam ædidit poſtea a Pius iiij, & per ſuas literas mandauit, vt etiam dicta profeſsio fieret per quoſcumque Regulares quibus de Monaſterijs conuentibus, domibus, & alijs quibuſcumque locis regularium quorumcumque ordinum etiam quocumque titulo, & nomine eis prouideatur ſub pœnis per dict. Concil. Trident. in contrauenientes ſtatutis. Pius iiii. in ii. par. bull. comun.

Hanc bullam Pij iiij. inter bullas comunes inſeruimus vt regulares prouiſi, vt ſupra poſſint ea comode vti.

DE PRAESCRIPTIONE Actiua, & paſſiua Regularium. Tit. XII. Cap. I.

INTER alia beneficia quę regulares mendicantes ex indultis a Sede Apoſtolica eis conceſſis adepti ſunt, illud ſane paſſiuæ præſcriptionis non modicum eſſe videtur cum eorum loca bonà, & perſone centennarię præſcriptionis pręſidio munita rutaq; exiſtant, quod quidem priuilegiũ competit eis tum ratione immediatæ ſubiectionis Sanctæ Romanæ, & Sedis Apoſtolicæ ſub cuius protectione ſuſcepti ſunt, tum etiam quia omnium bonorum tam mobiliũ quam immobilium quę regularibus, & præſertim Minoribus Sancti Franciſci de obſeruantia quocumque modo acquiruntur jus proprietas, & dominium ad ipſam Romanam Eccleſiam nullo medio ſpectare, & pertinere dignoſcitur, vt per eorum priuilegia declaratur, cum igitur in prædictis agendis non ipſorum fratrum, ſed prælatæ Romanæ Eccleſię, ob commune ius quod inter ſe quodammodo habere dicutur, negocium tangi uideatur, eodem priuilegio prædictæ centenuarię pręſcriptionis, quo illa fruitur, & ipſi pariter fruuntur, & gaudent. Huiuſmodi autem beneficium. Quibuſcumque regularibus mendicantibus, & non mendicantibus collatum quoque exiſtit per priuilegiũ Leonis X. Camaldulenſiũ, & vallis Vmbroſę congregationi conceſſo, & ad omnes regulares ab Apoſtolica ſede pluries extenſo & comunicato, quo expreſſe ſtatuitur, vt cõtra illorũ Monaſteira loca, bona, & perſonas tam in præteritum, quam in futurum nulla currat præſcriptio niſi poſt lapſum ſexaginta annorum, quod quidem tempus ab actu ſeu contractu, vel quaſi curſus exordium ſumi debere intelligitur. Et eo elapſo tunc quadraginta annorum pręſcriptionem incipiendam eſſe idem Leo declarauit, quibus omnibus iunctis continuatis, & computatis centum annorum numerus conſtituitur, ita vt non niſi illis elapſis (vt præfertur) contra eorumdem Monachorum, & regularium mendicantium bona loca, & perſonas a nemine in iudicio moleſtari poſſunt. Quo verò ad actiuam præſcriptionem regulares contra laicos præſcriptione iuris communis nempe triginta qua laicus contra laicum præſcribit, & contra aliàs Eccleſias, & loca pià ſecularium quadraginta annorum ſpacio præſcribunt, ſicuti etiam regulares vnius ordinis, vel

[Margin: Mare magnũ §. 43.]

[Margin: Sixtus iiii. cõſt. xiiii. c. Ad Audientiã & c. cum nobis de pręſcrip. c. ii. eodẽ tit. in 6.]

[Margin: Leo x. in tecr amal dulen. priuileg. conſt.]

con-

congregationis contra aliorum quorumcumque ordinum regulares, & Monachos non niſi eorumdem quadraginta annorum lapſu præſcribere valent, cum æque in hoc priuilegiati exiſtant, in quibus locum habere videtur regula iuris vulgata: quod priuilegiatus contra priuilegiatum nõ ſuo priuilegio ſed iuris communis diſpoſitione vtatur, vt alias dictum eſt quæ omnia etiam in conſuetudine procedunt quoniam ad illam inducendam contra Eccleſiá requiruntur 40. anni, ad hoc vt conſuetudo præſcripta dicatur, ſed contra ipſos priuilegiatos communis videntur requiri ob eandem rationem & priuilegij diſpoſitionem.

§. Quattuor autem in perfecta præſcriptione requiruntur quæ nihil aliud eſt quam acquiſitio Dominij per continuationem poſſeſſionis per ſpacium temporis a lege, & præſertim canonica definitum & primo requiritur poſſeſſio rei præſcribendæ continua, & ſine interruptione vſque in finem temporis completæ præſcriptionis, quod ſi interrumpatur, dicta poſſeſsio, interrupta etiam præſcriptio cenſetur, interruptionem verò poſſeſsionis ciuiliter per litis conteſtationem fieri doctores tradunt.

Secundò requiritur bona fides præſcribentis qua poſsidens rem præſcribendam eſſe ſuam, vel illum a quo recepit dominium illius aut ius diſtrahendi habere credat, licet in facto error adſit.

Tertiò requiritur titulus iuſtus, vel ſaltim iuſte præſumptus, & præſertim quando ius comune obſtat poſsidenti, ſeu præſcribenti tunc neceſſe eſſe illum allegare, & probare, eſt autem titulus iuſtus omnis actus per quem ſolet acquiri dominium, vt quando à vero Domino res traditur, aut in ſolutum datur, aut a poſsidente emitur, aut per tranſactionem, ſeu Iudicis ſententiam recipitur, ſiue pro derelicta occupatur.

Quartò demum requiritur quod res talis ſit quod præſcriptione acquiri poſsit, & licet regulariter omnis res, & omne ius, omniſq; actio præſcribi valeat fallit tamen in peccatis quæ de iure canonico & diuino in foro animæ nullo vmquam tempore præſcribuntur, non obſtante illorum temporis diuturnitate, qua illa non minuuntur ſed augentur, quamuis in foro iudiciali, & contentioſo quoad illius pœnam aduerſus quodlibet crimen regulariter procedat præſcriptio decem annorum. Nec etiam contra votum, & præſertim religionis numquam præſcribitur nam vouens vſque ad finem vitæ illud ſeruare, & adimplere tenetur, neque conſuetudo non pro

deſt

D.D. Can. poſt panorm. in c. fin. de preſcrip. Bald. in Auth. quas actiones C. de ſacroſãc. Eccl. ff. de vſucapio. l. 1. c. Iubemus. 16. q. ui. Ioã. Andr. in regu. ſine poſſeſſ. l. 6. & c. illius de preſcrip. c. fin. Quoniã omne de preſcrip. c. ſi dilıgẽti. eo. tit. c. 1. de pſ. in 6. Silu. in ſum. in verb; præſcrip. §. Quarto. l. ſicut in rem. Cod. de præſcrip. 30. vel 40. an. c. ad aures eodẽ tit. c. cũ non haberet de eo qui duxit in matr. quã pol. per adul. Abb. in d. c. cum haberet. c. ſicut de reg. trãſ. c. cũ cãm de ele

deſt, & conſequenter contra ieiunia vigilias, & alia huiuſmodi nullus ab onere illa ſeruanda quantumuis continuata, & longa temporis tranſgreſsione liberatur.

Contra verò prelati obedientiam viſitationem, & correctionem ſubditi, & præſertim regulares nunquam preſcribunt, ſicut loca religioſa, ius decimarum primitiarum, & oblationum aliorumq́; iurium ſpiritualium laicus per quamuis longi temporis præſcriptionem, & poſſeſſionem haud acquiri valeat cum iſtorum omnium laici incapaces exiſtant excepto iure patronatus, & alijs ſpiritualitati annexis cum ea poſſidenda ipſis laicis relinquantur.

Poſtremò non eſt in præſenti loco ommittendum tatam eſſe huiuſmodi præſcriptionis vim, & efficaciam, vt illum qui rem alienam modis à iure, & præſertim canonico requiſitis præſcripſit tutum omnino in conſcientia reddit, ita vt rem præſcriptam licitè retinere valet, etiam ſi poſt completam preſcriptionem mala fides hoc eſt ſcientia rei alienę ſuperueniat, iuxta comunem Theologorum, & Canoniſtarum ſententiam ratio eſt quia res completæ præſcripta non amplius aliena. ſed propria præſcribentis, & poſſidentis legis auctoritate effecta cenſetur, quę poteſt dominum rei alienę, etiam non conſentiente Domino in alium transferre vnde ſicut præſcribens in acquirendo non peccauit quia ſacrorum Canonum auctoritate preſcribendo acquiſiuit, ita ad rem legitimè preſcriptam reſtituendam minimè tenetur cum alienum non ſit quod iure poſſidetur iuxta D. Auguſtini ſententiam.

DE NATALI, AETATE, VITA, ET moribus ad Religionem recipiendorum.

Tit. 13. Cap. I.

NVLLVS niſi ex honeſtis parentibus legitime natis, & maior ſexdecim annis, & non aliter in aliqua religione recipiatur, nec ad habitum illius ſuſcipiendum admittatur; habita prius de illius parentibus patria, & ante actæ vitæ, & moribus diligenti accurata, & fide digna relatione, & atteſtatione quæ quidem receptio approbatio, & admiſsio in capitulo generali, vel prouinciali pro tempore fiant, necnon illius religioſi, ſic recepti, nomen, & cognomen quibus in ſeculo vtebatur, & patria in actis ipſius capituli deſcribantur, & notentur.

c. cum ex officij de præſcrip. Io. And. in c. 2. de preben. in 6. d. c. ad aures de præſcrip. D. Thom. & alii cō. in 4. diſ. 37. q. 8. ar. 1. idē Thom. in queſt. quodlib. ar. 26. ad primum. Gloſ. in c. fin. & latius in c. vigilanti de preſcript. & ibi D.D. Canon. Innocen. & Hoſti. q. de communi atteſt. atur. panorm. in d. c. uigilanti & poſt. eum ſcl. d. loco de preſcript. c. qui peccat. 23. q. 4. c. Quid dicam 14 q. iiii. §. hoc enim Sixtus. v. conſt. v.

DE NOVITIIS RELIGIONEM ingreſsis, & eorum profeſsione emittenda.

Cap. II.

NOVITIVS qui in quacumque religione habitum ſuſce
perit ante decimum ſextum annum ſuæ ætatis expletum
nec minori tempore quam per annum poſt ſuſceptum Concili.
habitum in probatione ſteterit ad profeſſionem minimè Trident.
admittatur. Et finito tempore nouitiatus, & anno probationis ex- c. in quacumq;
pleto ſuperior eum ad profitendum vocet, ſi habilem inuenerit: ſeſſ. 25.
alioquin illum reiciat, & aliter factam ipſam profeſsionem nullam
eſſe, nullamq; obligationem inducere, vel ordinis obſeruationē de
clarauit, & ſtatuit Concilium Triden. ſicut etiam per conſtitutio-
nem Alexandri iiij. in virtute Sanctæ obedientię, & ſub excommu- c. nō ſolū
nicationis pœna, pręcipitur ne ante annum probationis expletum de regul.
nouitius ad profitendum recipiatur, ſeu intra dictum annum ali t. anſ. ad ali relig.
quatenus impediatur quo minus intra ipſum ad aliam religio- in 6.
nem quam maluerit omnino ad ſeculum redeat contra quam pro-
hibitionem ſi per ſuperiores dictorum regularium deuentum fue- Gregor.
rit, vltra nullitatem inde ſecutorum à receptione quoruml. bet eiuſ viiii. conſt. nu.
dem ordinis ad profeſſionem ipſo facto ſuſpenſi redduntur, & pœ-
nis quæ fratribus ipſius ordinis pro culpis grauioribus infligi con-
ſueuerunt ſubiecti exiſtunt. Et propterea per ſacros Canones fuit
optime prouiſum, ne beneficium Eccleſiaſticum cum illius qui re-
ligionem ingreditur intra dict. annum probationis alicui confera- c. Beneficium eodem tit.
tur niſi ad id illius accedat aſſenſus: aut conſtet quod vitam volue- de regul.
rit abſolutè mutare, vel profeſſionem expreſſam fecerit, ſeu ſcienter in 6.
habitum profeſſorū receperit ſed retardanda eſt beneficij colla-
tio vſque ad emiſſam profeſsionem, & intra annum pro
bationis eidem beneficio per alium deſeruiri de-
bet aſſignata ſibi congrua de ipſius prouen-
tibus portione, reliqui verò fructus
ad ipſum Nouitium ſpe-
ctabunt.

QVOD

QVOD ANNVS PROBATIONIS debet eſſe continuus.

Cap. III.

c. Ad Apoſtolico rũ de regularib' Philip. Franc. in c. 1. codẽ tit. Nau. cõſ. 37. de regal. lib. 2. Panorm. in d. c. ad Apoſtol. eodẽ tit.

CVM annus probationis a ſanctis patribus, & religionum fundatoribus non ſolum ad Religionem ingredientium fauorem ſed Monaſterij etiam ſit indultum: vt ille aſperitates illius, & iſtud mores illius valeat experiri. Ideo debet eſſe continuus, & non interpolatus, vt in illius continuatione omnes auſteritates ordinis, & regulæ ab ingreſsis ſentiantur; quas non experiretur ſi illarum tempore puta quadrageſimæ, aut aduentus monaſterium egrederentur, cuius quidem anni integri probatio (vt dictum eſt) requiritur cum ille in humanæ fragilitatis ſubſidium maxime in ductus, & inſtitutus eſſe videatur.

DE QVALITATE AD RELIGIONEM recipiendorum.

Cap. IIII.

Sixtus V. conſt. V.

PROHIBVIT quidem Sixtus V. per quaſdam ſuas literas, & omnino interdixit etiam ſub cenſuris, & pœnis, ne de cętero illegitimi ex inceſtuoſo, aut ex ſacrilego coitu, etiam poſtmodum quacumque auctoritate legitimati exiſterent ad religionis habitus ſuſceptionem, & profeſsionem nullo modo admitterentur, & omnia in contrarium inde ſecuta nulla, & inualida, nullamq; obligationem inducere declarauit, & ingreſſos huiuſmodi quam primum ex ui, & ab ipſa religione ejci mandauit, & quo ad criminoſos etiam recipiendos in religione nonnulla decreuit, vt in dictis ſuis litteris continetur quarum diſpoſitio cum dura admodum Gregorio XIIII. videretur, prædictas conſtitutiones Sixti V. ſui prædeceſſoris moderandas cenſuit, prout per ſuam conſtitutionem quo ad illegittimos tantum ad terminos iuris reduxit, reuocauit, & moderauit, ſtatuendo quod illegittimi quouis modo procreati ad habitum, & profeſsionem Religionis admitti poſsint, & ad effectum huiuſmodi per ſuperiores Generales,

Gregorius xiiii. conſt. 1.

nerales, aut prouinciales vittute, & vigere priuilegiorum legitti-mari, & ad ordines ſacros, ſuſcipiendos, necnon ad dignitates, & honores in Religiones conſequendas diſpenſari, & habilitari Valeant, quę quidem priuilegia quo ad facultatem prędictam diſpenſandi legittimandi, & habilitandi fuerunt, & ſunt per eundem Gregorij XIII. conſtitutionem in priſtinum ſtatum, & validitatem in quibus ante ipſas conſtitutiones Sixti V. exiſtebant reſtituta, & reintegrata. Quę tamen illegittimorum ad religionem receptio fieri minimè debet niſi prius iuxta forma dictę conſtitutionis Sixti V. illorum vita, & moribus diligenter cognitis, & circūmſtantijs omnibus quæ circa idoneitatem perſonæ attendende erūt conſideratis, ac a fide dignis de Religionis zelo, pietate integritate, & doctrina comendati fuerint, & in capitulo generali, vel prouinciale i. per Generalem, & prouincialem ſuperiorem, & diffinitores vnanimiter approbati fuerint dummodo filius illegittimus in religione in qua pater ſiue ante, ſiue poſt natiuitatem .d. filij profeſſus fuerit, ipſo patre viuente non admittatur cum alijs in eadem Sixti V. conſtitutione requiſitis, & in ceteris autem quo ad pręmiſſa cuiuſque otdinis ſtatuta regularia ſeruari debent vbi. vero capitula celebrandi conſuetudo non fuerit ſuperiores cum tribus, aut quatuor, ad id in generali congregatione per vota ſecreta deputatis ſeruatis eorum regularibus inſtitutis ſeruatis, ac ſupradictis omnibus plenam in recipiendis nouitijs auctoritatem habent. Id a Gregorius xiiij. cōſ. eadem.

DE CRIMINOSIS AD RELIGIONEM non recipiendis.

Cap. V.

SVSPECTI verò aut Rei aliquorum criminum quą lia ſunt homicidia, vel alia ſimilia grauiora, furta, & latrocinia propterq́;, vel damnati, vel banniti fuerint; aut ne damentur formidatur, alij etiam ingenti ære alieno ſupra vires ſuarum facultatum grauati, ſiue reddendis ratiocinijs ita obnoxij, vt ex eo lis vel moleſtia eis in lata, vel timendum ſit ne inferatur, ab ingreſſu religionis tamquam perpetuò in habiles prohibentur, niſi conſtet eos non humana ratione, ſed deuotionis, & pietatis feruore vitam religioſam ſponte, & ex animo elegiſſe: de quibus crimini-

bus in Generali ſeu Prouinciali capitulo plena, & indubitata fide ſa-
Sixtus v. conſt. eadem nu. §. cæterum. cta per Generalem, vel Prouincialem, & diffinitores, aut alios, vt ſupra, vnanimi conſenſu fuerint approbati, & ad habitũ religionis admiſſi, & ſi aliter in religione a forma prædicta recepti fuerint tamquam male recepti habitu ſpoliari, & a religione eijci, & expelli debent. Quod ſi expulſi non fuerint attenta nullitate habitus receptione, & profeſſionis emiſſione liceat quibuſcunque Iudicibus, & curijs etiam ſecularibus ad quos ſeu ad quas ſpectat, contra eos, vt prius iuris, & facti remedijs tam ciuiliter quam criminaliter, aut mixtim obfacinora prædicta procedere. Et qui etiam dum erant in ſæculo grauiſſimis, & ſcandoloſis delictis notati, & diffamati fuerunt quæ quidẽ delicta fraudolenter, & doloſe in earum receptione, ſeu profeſſionis emiſſione, monitione ſuper illis per ſuperiores præmiſſa, tacuerunt, non obſtante quod iam recepti fuerint, & profeſſionem emiſerint Religionum prelatis, ne morbida, & infecta pecus totum ouile Domini corrumpat, alijsq; cedat in exemplum, in-
Leo X. conſtit. xj. dulgetur, vt prędictos ab eorum conuentibus, & ordinibus auctoritate Apoſtolica remouere, & expellere licitè poſſint.

DE POENIS SVPERIORVM Regularium inhabiles ad religionem recipientium.

Cap. VI.

PRÆLATI demum Religionum earumq; profeſſores ſi inhabiles perſonas, & criminoſos, vt ſupra in ordine receperint voce actiua, & paſſiua, necnon officijs gradibus, honoribus, & dignitatibus quibuſcumque obtentis eo
Sixti V. conſt. v. ipſo in perpetuum priuantur, & ad illas, & alias quaſcumque in poſterum obtinendas perpetuo etiam inhabiles, & in capaces declarati exiſtunt.

DE

DE POENA REVOCANTIS Nouitium ſeu profeſſum a religione.

Cap. VII.

IVLIVS ſecundus in priuilegio conceſſo Monachis Ordinis S.Benedicti congregationis B.Marię Montis Oliueti, alijs poſtmodum Mendicātium ordinibus communicato ſententiam excommunicationis ipſo facto incurrere decreuit impedientem nouitium ab ingreſſu religionis, ſeu iam ingreſſum reuocantem, & vlterius ſecundum ſcribentes communiter tenetur illum ad propriam religionem reducere, & ſi non poteſt alium idoneum procurare debet alioquin ipſemet illam religionē ingredi obſtringitur dummodo ſit perſona habilis, & non vxoratus, non ſenex, neque infirmus, quod ſi inhabilis, vt præfertur exiſtat tenetur pro poſſe alio modo ſatisfacere religioni, & illi quem reuocauit orando pro eo, vt religioſus efficiatur, quod ſi eumdem reducere non poteſt ſufficit pro poſſe feciſſe, ratio autem huiuſmodi reſtitutionis à Theologis allegata hæc eſt quod ſicut reſtituere tenetur ille qui inuito Domino aufert ab eo ſeruum ſuum vnde illius ſeruitio priuatur; vel ſi eumdem ſeruum reſtituere non poteſt tenetur equalem ſeruum, vel æſtimationem Domino conſignare: immo etiam duplum, multo magis qui Deo abſtulit ſeruum ſuū nouitium ſeu profeſſum in religione tenetur in ſimili recompenſare. Qui verò retraxit nondum religionem ingreſſum ſed volentem & diſpoſitum intrare ex eo quod probabiliter credebat illum non eſſe aptum neque vtilem religioni ad nihilum tenetur cum potius damnum a religione remouiſſe, quam ei intuliſſe videatur, quod idem dicendum eſt ſi illum reuocauit a religione in qua malę viueretur ſi autem reuocauit propter vtilitatem propriam vtputa quia indigebat conſilio ſuo quoad ſpiritualia in ſeculo, reſtitutioni minime tenetur cum iuxta gradum ordinatæ charitatis teneatur bonum ſuum ſpirituale quam alterius pręeligere. Si demum retraxit propter amicitiā, vel parentelam, aut amicitiam laſciuam, vel ad impediendū vtilitatem religionis tenetur propoſſe operari, vt reuocatus ab eo religionē iam ſibi propoſitam ingrediatur, alioquin religioni ſatisfacere debet, & de peccato qđ in diſſuadendo cōmiſit bonum.ſ. tempotale proprium ſpirituali alterius proponendo dolea*

Siluef. in ſum. in verb reſtitutio iij. §. 1.
Angel. eo dē verb. §. 63.
Petrus de Pal. & alij in 4. d. 15. q. 2. ar. 1.
c. ſi ſeruus diſt. 14.
Gaeta. 22 q. 199. ar. 9.
Riccar. in 4. ab Angel. relat. vt ſupra.
Siluc co

DE LIBERTATE NOVITII AD egrediendum religione.

Cap. VIII.

c. ſtatutū de regular. & ibi comun. DD.

SACRIS canonibus ſtatutum, exiſtit vt Nouitius intra annum probationis, quandocumque voluerit ad ſtatum priorem liberè poſſit redire nullius ſuperioris, vel alterius perſonæ requiſita licentia neque tenetur Monaſterio expenſas ſibi factas ſatisfacere, immò ſi in ingreſſu aliquid detulit totum eſt ei reſtituendum iuxtà decretum Concilij Trident. neque egrediendo etiam propria auctoritate in nullam inhabilitatis pœnam incurrit, & propterea ad ordines ſacros, & ad beneficia ſecularia poteſt licitè promoueri.

Seſſ. vlti. de regul. c. 16.

c. poſtulaſti eo. tit.

DE EGRESSV REGVLARIS A Religione poſt profeſsionem.

Cap. IX.

c. 1. de regul. in 6.

LICET regulariter profeſſus in religione amplius ad ſecularem vitam redire non valeat tàmen ſi prętendat per vim, & metum ingreſſum eſſe religionem, aut ante ętatem, legittimam profeſſum fuiſſe, vel quid ſimile, velitq; habitum dimittere, aut etiam cum habitu diſcedere ſine licentia ſuperiorum debet intra quinquennium tantum a die emiſſæ profeſsionis cauſas quas prętendit coram ſuperiori ſuo, & Ordinario deducere quod ſi abſque prædictorum ſuperiori declaratione habitum ſponte dimiſerit, nullatenus poſtea ad allegandum quamcumque cauſam admitti poteſt, ſed ad Monaſterium redire cogendus eſt; & tamquam apoſtata puniendus: nullo interim ſuæ religionis priuilegio ſuffragante.

Concil. Trriden. ſeſſ. 25. c. c. 19. Quicunque.

DE

DE ABSOLVTIONE recipientibus habitum impendenda.

Cap. X.

NOVITII qui relicta ſeculi vanitate alicui ex ordinibus habitum ſuſceperint, & fratrum conſortio ſe ſe aggregari voluerint, ne eorum conuerſio ad Deum impediatur poſſunt, & per Generalem, aut per prouincialē à ſuſpenſionis interdicti, & excommunicationis ſententia quacumque abſolui exceptis contentis in bulla Cœnæ Domini, & cum eis ſi irregulares fuerint diſpenſari, cum hoc tamen quod ſi alicui ex cenſuris prædictis propter dictum fuerint aſtricti ſatisfaciant, vt tenentur, & quod niſi mox poſtquam fuerint abſoluti ordinem intrauerint, etiam ſi ſuper hoc eis inducie a prelatis ordinis eiſdem concedantur nihilominus eo ipſo in priſtinas cenſurarum ſententias, a quibus fuerint abſoluti relabuntur.

Mare magnum. §. 38. 49.

DE NOVITIIS ABSOLVTIS A caſibus reſeruatis, & poſtea ab ordine exeuntibus.

Cap. XI.

NOVITII ſi intrà annum nouitiatus in aliquo exceſſerit pro cuius abſolutione ſi in ſeculo deliquiſſent ad Sedem Apoſtolicam meritò eſſent deſtinandi, fauore religionis virtute priuilegiorum ēt a commiſsis in ſeculo reſeruatis abſoluuntur, & poſtea ſi nō emiſſa profeſsione abſoluti exierint tenentur ſe illis qui eos alias de iure in ſeculo abſoluere poterant ſe præſentare non, vt iterum ab eis abſoluantur cum iam abſoluti ſint, ſed ne reincidant ratione inobedientiæ non ſe preſentando: ſicuti ſuperioribus ordinarijs ſe preſentare tenētur illi quia a reſeruatis in articulo mortis abſoluuntur quoniam abſolutio quæ impenditur nouitijs, & ſicut illa quę datur in articulo mortis, ipſo iure intelligitur ſi in religione permanſerint, vel ex illa infirmitate deceſſerint ideo monendi ſunt ſic abſoluti exeuntes, vt ſi proprijs iudicibus ſe repreſentent quam primum fieri poteſt ne eiſdem cenſuris iterum innodentur.

c. eos de ſenten ex com. in 6

Angel. in ſum. in verb. excom. v. §. 48.

Siluest. in verb. abſolutio v. §. 7. quā ſequitur Tabiena. eod. titu §. x.

DE RENVNCIATIONE BONORVM per Nouitium facienda.

Cap. XII.

CVM nullo iure religionem nouiter ingreſſus ad ſua bona renuncianda Monaſterio in quo habitum ſuſceperit obſtringatur. Ideo poteſt illa cuicumque maluerit licite, & liberè renunciare, dummodo renunciatio huiuſmodi fiat cum licentia Epiſcopi, vel eius Vicarij, & infra duos menſes ante profeſſionem, quę quidem renunciatio non niſi ſecuta profeſsione ſuum conſequitur effectum; aliter verò factam etiam cum iuramento fit irritam, irritam, & effectu omnino carere decreuit Concil. Triden. à quo quidem ſub pœna excommunicationis tam dantibus, quam recipientibus prohibetur ne ante profeſsionem aliquid, excepto victu, & veſtitu nouitij, vel nouitiæ illius temporis quo in probatione ſteterit quocumque prætextu à parentibus, vel propinquis, aut a curatoribus eius monaſterio tribuatur quod ſi quid traditum fuerit, eidem, ſi ante profeſsionem a religione diſceſſerit totum ęgrè dienti reſtituatur, quod ſecus eſt de donatione, & renūciatione ante ingreſſum Monaſterio, ſeu alteri facta, vt in ſequenti cap. dicetur.

Seſſ. 25. c. 16. nulla.

DE BONIS NOVITII, MORIENTIS ante profeſsionem.

Cap. XIII.

Authen. ingreſſi. Cod. de ſacroſa. Eccleſ. & ibi DD. Panorm. & alij in c. in præſentia de prę ben.

LICET olim bona Nouitij ante profeſsionem defuncti ad Monaſterium ſpectarent, cum ibi moriendo vti frater mori videatur, & præſertim ſi in eius ingreſſu bona ipſa Monaſterio donauerat; hodie tamen de iure nouo Concilij Tridentini in contrarium ſtatuitur, nempe quod nulla donatio, ſeu renunciatio valeat poſt ingreſſum religionis infra duos menſes profeſsioni proximos, vt dictum eſt, ex quo ſequitur quod ſi Nouitius ante profeſſionem moriatur ſiue Monaſterio renunciauerit ſiue non, in eius bonis non Monaſterium ſed eius proximiores ſuccedere debent cum ob defectum non ſecutę profeſsionis non verus hadue religioſus deceſſerit, & per conſequens eius bona neque tacitè neque

Seſſ. 25. c. 16. nulla.

Butr. ind. c. in præſentia.

expreſsè

expreſsè in monaſterium tranſitum facere potuerunt, quæ omnia intelligenda ſunt de renunciatione facta tantum poſt ingreſſum no‑ lib. priui‑ uitij in religione, & non de facta ante ingreſſum illius ſicuti reſpon‑ min. not. ſum fuit per Illuſtruſsimos Cardinales Sanctiſsimæ Congregatio‑ 37. i fin. tionis Concilij Tridentini interpretes R. P. F. Gaſpari Paſſarello tunc ordinis Minimorum Generali conſulenti die 22. Octobris 1575. vt ipſe in ſuis notabilibus nu. 37. teſtatur.

Si demum nouitius virtute priuilegij Pij V. Nouitijs Monialium Pius V. concesſis, & fratribus etiam nouitijs communicato perſepe dictũ conſt. Leonis X. conſtitutionum ante mortem profeſsionem emittat, & Leo X. decedat Monaſterium ſuccedere poteſt in eius bonis quamuis conſt. nondum expletus fuerit annus probationis ratione profeſsionis emiſſæ, vt in vltimo cap. de Monialibus dictum eſt.

DE REGVLARIBVS HABITVM ſuæ religionis dimittentibus.

Cap. XIIII.

OMNIBVS regularibus cuiuſcunque Religionis, & in ea tacitè, vel expreſsè profeſsis per ſacros Canones diſtri‑ c. vt peri‑ ctè inhibetur, ne temere habitum ſuæ religionis dimit‑ riculoſa tant ſub pœnam excommunicationis ipſo facto incurrenda, ſed ne cler. vel Mon. quia huiuſmodi habitus dimiſſio multipliciter fieri poteſt, ideo eſt ſecul. animaduertendum, quod aliquando fit abſque peccato, aliquan‑ neg. 16. do cum peccato, quandoque demum cum peccato, & excom‑ municatione.

Primo modo ſine peccato dimittitur habitus cũ fit ex iuſta, & rationabili cauſa: nempe ratione balneationis, notationis, & piſcationis: vel cum fit iuxta regula ſtatuta, vt puta ex cauſa mutationis, Gloſſ. in mundationis, reparationis, vel infirmitatis, vel quando fit cauſa iu‑ d. c. vt pe‑ ſti timoris, videlicet, propter periculum captionis, ſiue mortis, vt riculoſa ſiquis tranſeundo per terras infidelium, ſeu aliorum inimicorum in verb. dimittit habitum ne agnoſcatur. temere.

Secundo modo cum peccato regularis habitum dimittit quando tota die ſeu aliqua ipſius parte ex iocoſa leuitate domeſticè tamen manet in Monaſterio ſine ipſo habitu, aut cum ex laſciuia

ſciuia, & illicita ſenſualitate dormiendi quietius dimittit cum habitus adeò ſit oſsibus monachorum annexus, vt ad illum retinendum die noctéq; aſtringatur, dicitur etiam religioſum cui peccato habitum dimittere cum illud ex aliqua cauſa ei non licita, vt puta ex iocoſa leuitate per horam ad iacendum palum ferreum, vel ludendum, aut tripudiandum, currendum ſeu ſaltandum, & his ſimilia dimittit non tamen ſunt excommunicati ſicuti non nulli aſſeruerunt, & præſertim ſilueſter contra Roſſellam quod Petro de Palu in 4.diſt.18.q.3.art.3. non placet nec etiam nobis quoniam qui in prædictam excommunicationem incidunt dicuntur Apoſtatæ, vt patet per gloſ. in d.c. vt periculoſa in verb. horum; quo inquit temere dimittentes Apoſtatare, quod non poteſt dici de illis qui ex prædictis cauſis habitum deponunt cum non doloſè, & cum animo non reſſumendi (quod proprium eſt Apoſtatatum) deponere videantur.

c vidua. 10.q.1.

Tertiò modo cum peccato, & excommunicatione componitur habitus cum temere dimittitur, vt habetur in d. c. vt periculoſa. Temere autem fit cum religioſus illum deponit vagandi cauſa. Item temere fit cum fit ex turpi cauſa, & aliorum ſcandalo, eundo de nocte ad lupanar. quod ſecus eſt ſi dimittit abſque ſcandalo, vt puta cum in ſua camera dormit in meretrice ſine habitu, tūc enim non videtur in excommunicationem incurrere, ratio eſt quia textus Canonis ſcandaloſæ vagationis innititur, quæ non eſt in caſu dormitionis in cella de nocte, tamen ſecus eſt cum ad lupanar incedit, licet excommunicatus ſit ob introductionem mulieris intra clauſtra contrà Apoſtolicas conſtitutiones vt ſupra dicitur.

Petr. de Pal. 14. diſt. 18.

DE REGVLARIBVS DIMITTENTIBVS habitum ſuæ religionis, & alterius habitum aſſumentibus.

Cap. XV.

QVOD Regulares dimittendo habitum ſuæ religionis, & aſſumendo habitum alterius religionis incidant in ſententiam excommunicationis.d.Canonis tenuit Siluester.Caiet.in ſumma.& Nauarra in Man.c.27. quod eſt verum cum poſt dimiſſum habitum non ſtatim intrant alteram religionem, ſed exutiat primo habitu religionis ambulant circumeundo per diuerſa loca quam opinionem ſequitur Roſſella etiam in portet habitum alterius religionis extra clauſtra nam tunc ex illa vagatione apoſtatæ euadunt, ad quod euitandum Concilium Tridentinum cuiuſcũq; ordinis prælatis, & ſuperioribus prohibuit ne vigore cuiuſuis facultatis nullum ad habitum, & profeſſionem admittere valeant niſi vt in ordine ipſo ad quem transfertur ſub ſui ſuperioris obedientia in clauſtro perpetuo maneat, ſed quando Religioſus dimittit habitum ſuę religionis, & alterius aſſumit non ad vtendum, ſed ad ſolacium, aut ex leuitate iocoſa non incidit in cenſuram ſecundum Silueſt.in verb.habitus. quia tunc non dicitur habitus doloſè, & temere dimiſſus quotieſcumque frater minor.ex voluptuoſa, & honeſta recreatione habitum Prædicatorum ſeu Minimorum inducit, & è contra.

In verb. excômu. §.16.

Seſſ.14.c. xj. Quia vero.

DE REGVLARIBVS HABITVM abſconditum deferentibus.

Cap. XVI.

REGVLARES vero deferentes habitum ſuæ religionis veſte clericali, aut laicale coopertum, & tales incedunt quod tamquam religioſi non cognoſcantur incidunt in prædictam ſententiam excommunicationis quia licet non dimittant habitum materialiter; dimittunt tamen formaliter quotieſcumque adeo habitum abſcondunt, vt ſuę religionis fratres cognoſci atque

Gaet.in ſumula in declaratione d. c.vt periculoſa.

ſci atque diſcerni non poſſint. Si autem à conuerſantibus quamuis non ab omnibus prætereuntibus cognoſcantur, quod religioſi ſunt talis, & talis religionis non incurrunt: cum nec materialiter nec formaliter eorum religionis habitum dimittere videantur ex to to non materialiter quia ſubtus habitum geſtant non formaliter quia cognoſcuntur, vt religioſi iuxta mentem Canoniſtarum, nihilominus per Concil. Trid. prohibitum fuit ne detur licentia cuiquam regulari occulte ferendi habitum ſuæ religionis.

Gloſſ. in clem. 2. de vit. & ho. cleric. in verb. extrinſeci. Panor. in c. Deus qui de vita, & ho. cler. Seſſ. 25. c. xix. Quicunq; in fine.

DE NATIS EX INFIDELIBVS præſentibus Mahumetanis, & Iudæis, ac etiam hæreticis poſt receptum Baptiſma Religionem recipiendis.

Cap. XVII.

APOSTOLICIS conſtitutionibus ſtatuitur, quod ijs qui ex Iudęorum, vel Maumetanorum genere deſcendunt cum poſt ſuſceptum ab eis Baptiſma Græci, & Iudęi diſtinctio eſſe non debeat, nullatenus defectus generis huiuſmodi, quominus in ordinem prædictum recipiantur, & ad conſequendas in dicto ordine dignitates, gradus, & officia religionis nocere poſſit, vel debeat, quantum vero attinet ad filios, & deſcendentes hæreticorum declaratur, vt filijs, & deſcendentibus talium conuerſorum, & Eccleſiæ vnitati reſtitutorum pariter minimè circa præmiſſa quicquam obſtet: Geniti verò ex Iudęis ſi poſt baptiſmũ ab eis ſuſceptum iterum à fide Catholica receſſerint, & de eo per ſententiam latam in foro Eccleſiaſtico damnati fuerint, ac etiam illi qui ex Mahumetanis, aut hæreticis ſimiliter damnatis viuis, vel defunctis, vel quorum oſſa, vel ſtatuę combuſtæ fuerint originem ducunt per lineam paternam, vel maternam vſque ad quartam generationem incluſiuè in ordinem recipi, & admitti prohibentur, & idem in ijs profeſſoribus ordinis qui ad ſacros etiam præsbiteratus ordines admiſſi ſunt ſeruari debet, prout fratribus Minoribus de obſeruantia per Pium V. ac etiam fratribus Minimis per Gregorium 13. declaratum, & ordinatum fuit.

Conſt. 13 Conſt. 11

DE

DE APOSTATIS, EORVM pœnis receptione, & abſolutione.

Cap. XVIII.

CVM autem Apoſtaſia, vnde Apoſtatæ dicuntur, iuxta D. Thomæ, & aliorum theologorum declarationem 2.2.q.12. ar.1. nil aliud ſit quam retroceſſio quædam, quæ coniunctioni debite directè opponitur. Ideo notandum quod ſicut homo tripliciter Deo coniungitur videlicet per fidem, per debitam, & ſubiectam voluntatem ad obediendum eius præceptis, ac etiam per ſpecialia quædam ad ſuperogationem pertinentia ſcilicet per clericatum, & Religionem: ita etiam tripliciter diſiunctio per hominem ipſum a Deo fieri contingit nempe a fide cum per infidelitatem ab eo recedit, ab obedientia cum eius diuinis, & Eccleſiæ præceptis ex contemptu tranſgreditur, & ab illorum obſeruantia aufugit, à Regularitate demum cum ab ordine ſacro ſuſcepto, aut a Religione quam profeſſus eſt omnino recedit, & propterea homines in aliquo prædictorum à Deo diſiuncti, & retro ſtantes (prout ſonat nomen apoſtatę) Iura, ac Sancti patres in apoſtatas à fide, ab obedientia, & ab ordine clericali, & a religione diſtinxerunt, ac numerarunt, cum igitur nunc de Apoſtatis tantum ſecundum quod iura loquuntur, & Eccleſię ſanctiones diſponunt, agendum ſit, alijs omiſſis, concludendum eſt, Apoſtatam a Religione eſſe religioſum expreſsè, vel tacitè profeſſum, qui deſerit religionem quam profeſſus eſt ſine tranſitu ad aliam, cum animo non reuertendi ad ſuam, ex qua quidem difinitione ſeu potius deſcriptione notandum eſt multum diſtare inter religioſum fugitiuum, & Religioſum Apoſtatam nam non omnis fugitiuus Apoſtata eſt, quoniam qui exit Monaſterium ſine licentia ſuperioris omiſſo, ſiue retento habitu vagatur, vel ſe celat, ne inueniatur eſt fugitiuus, & non apoſtata ad trad. per Ioan. Andr. quem Panorm. & comuniter ſcriben ſequuntur in c.fin. de regular quod quidem probatur per l. quis fugitiuus ff. de ędil. edict. ſequitur igitur quod nullus religioſus qui tranſit ad arctiorē religionem petita licet non obtenta licētia ſuperioris ſit apoſtata: quia eius tranſitus non eſt retroceſſio criminalis ſiue a peccato mortali dependens, neque translatus ad aliam religionem, vel alium locum, vel perpetuo in aliqua Eccleſia Canonice

Gloſſ. cō. recept. in c. 1. de Apoſta.

d.

nice inſtitutus, ſeu ad Epiſcopatum aſſumptus, aut extra monaſterium auctoritate ſui Generalis, vel prouincialis ad ſubueniendum parentum neceſſitati in quam tamen poſt profeſſionem emiſſam inciderunt degit, Apoſtata dicitur, & minus etiam ſi antequam profiteretur erant tanta neceſſitate oppreſſi, vt eius ſubſidio indigerent nam tunc etiam nolente ſuperiore tenetur exire, & ſubuenire ſi poteſt iuxta mentem Sancti Doctoris, quare cũ Reuerendiſs. Caietano recenſendum eſſe videtur Religioſum, qui cum habitu ſine licentia, & alterius obedientia extra Monaſterium eo animo, & intione manet, vt religioſus amplius non ſit verum eſſe apoſtatam, nec excuſatur ab Apoſtaſia, & cenſuris annexis ex hoc quod habitum defert quoniam tenetur ad omnia ad quæ tenentur apoſtatæ ſine habitu. Qui verò non recedit, nec vagatur extra animo retrocedendi a religione ſed forſan ob prælatorum rigorem, aut libidinẽ vagandi, aut aliquid huiuſmodi faciendi non apoſtata dicitur ſed fugitiuus, & vagus, quod quidem, ex eo probatur quod Apoſtaſia conſiſtit in retroceſſione a religione, vnde qui prędictæ retroceſſioni nunquam conſenſit numquam in apoſtaſiam, & eius pœnas incurrit, quamuis incidat in pœnam inobedientiæ, & rebellionis contra præceptum prælati exeundo, ſicut etiam manens in clauſtro, & nolens pertinaciter obedire prelato aliquid iuſte præcipienti rebellis eſt, & non apoſtata.

D. Tho. 2. 2. qu. 201. ar. 4 Nauar. i commẽ. 3. de reg. ſuper ca. nullã 18. q. 2.

2. 2. loc. cit.

In D. Tho. 2. 2. q. 12. ar. 1.

DE APOSTATARVM POENIS.

Cap. XIX.

APOSTATE ſeu fugitiui ſi habitum dimiſerint ſunt ipſo facto excommunicati, ſecus ſi non dimiſerint, cum id iure non caueatur expreſſum, niſi forſan per regulares conſtitutiones pœna excommunicationis per eos incurrenda ſtatuatur quod quidem in omnibus religionibus ſanciri deberet, ad præcludendum quantum fieri poteſt apoſtatis viam, cum tales ob peccatum mortale rebellionis, & inobedientię eorum ſuperioribus efficiantur Pręterea ſi habitũ demiſſo aliquem ordinem receperint ſunt irregulares eo quia illum in excommunicatione ſuſceperunt, ſi verò habitu retento ſimiliter ſacris initiati fuerint ſuſpenſionem a ſuſceptorum ordinum executione incurrunt cum ordinati ſine licentia

c. vt periculoſa, ne cler. vel Mona. in 6.

centia ſuorum ſuperiorum ipſo iure ſint ſuſpenſi, & in dictis ordinibus ſi vt præfertur, ſuſceptis miniſtrare non poſſint donec per ordinarium ſuum ſuperiorem diſpenſentur, iuxta Concilij Trident. diſpoſitionem, & ſi antequam diſpenſentur ſiue à prędicta ſuſpenſione abſoluantur miniſtrauerint irregularitatis laqueo ſe inuoluūt ſecundum Canonicas ſanctiones, additur etiam ex Concilij Tridentini decreto regularibus ipſis extra clauſtra, & obedientiam Religionum ſuarum viuentes prohibitio prędicandi, per Epiſcopos locorum ordinarios eis faciendam. Vltra demū prędictas cenſuras, & pœnas atque officiorum, ac dignitatum ordinis necnon vocis actiuæ, & paſsiuæ priuationem, & ad illa inhabilitatem, etiam pœnis corporis afflictiuis, vel à Religionis ſtatutis inflictis, aut ſuperiorum arbitrio, corrigi atque puniri, ac etiam per Epiſcopos locorum, ſi voluerint ſub graui cuſtodia carcerari valent ita quod ſolummodo vita ſibi miſera reſeruetur donec ſuę pręſumptionis nequitia reſipiſcant, multę alię pœnę demū et grauiores per conſtitutionem Pauli iiij. contra Apoſtatas ędita ſtatutę fuere ſed cum illa poſtea per Pium iiij. per ſuam conſtitutionem quæ incipit Sedis Apoſtolicæ ſolertia: ſub datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Domini 1563. nonas Aprilis fuerit moderata, declarata atque ad terminos iuris reducta, ideò hic omittuntur. Omnes autem pœnę prædictę extenduntur etiam ad regulares illos qui ſe per vim, & metum religionem ingreſſos eſſe, aut ante ętatem debitam profeſſos fuiſſe, aut quid ſimile prætendentes ſponte dimittunt habitum etiam intra quinquennium non deductis prius cauſis quas prętendunt coram ſuperiori ſuo, & loci ordinario nec poſſunt amplius in prætenſis cauſis audiri, ſed ad Monaſterium redire ſunt compellendi, & tamquam apoſtatæ puniendi.

c.2. de refor. ſeſſ. 14.

c.1. de re iud. §. ſci turus 16.

c.2. de re for. ſeſſ. 5

c.a nobis de apoſt.

Concil. Trid. ca. 19. ſeſſ. 25. de reform.

DE

DE REGVLARIBVS APOSTATIS & fugitiuis reuocandis, & recipientis.

Cap. XX.

OMNES Apoſtatæ reuerti volentes ſunt recipiendi quoniam Eccleſia pia mater redeuntibus cremium claudere non conſueuit, immo omnibus Regularium ſuperioribus per Innocentium iij. in hæc verba, quæ in iure communi habentur præcipitur.

c. vlt. de regul. & tranſſ. ad relig.

CAP. XXIIII.

NE religioſi vagandi occaſionẽ habenres ſalutis propriæ detrimenrũ incurrant, & ſanguis eorũ de prælarorum manibus requirarur, ſtatuimus, vt præſidentes capitulis celebrandis ſecundum ſtatutum Concilij Ceneralis, ſeu Parres Abbates, ſeu Priores, fugiriuos ſuos, & eiectos de ordine ſuo requirant ſcilicet annuatim Qui ſi in Monaſterijs ſuis recipi poſſunt ſecundum ordinem regularem, Abbates ſeu priores eorum monirione pręuia per cenſuram Eccleſiaſticam compellantur ad receptionem ipſorum ſalua ordinis diſciplina, quod ſi hoc Regularis ordo non parirur, aurhoritare noſtra prouideant, vt apud eadem monaſteria in locis comperentibus ſi abſque graui ſcandalo fieri porerir alioquin in alijs religioſis domibus eiuſdem ordinis ad agendum ibi pęnitentia talibus viræ neceſſaria miniſtrarenrur, ſi verò huiuſmodi fugitiuos, vel eiectos inobedientes inuenerint eos excommunicent: & tamdiù faciant ab Eccleſiarum Prælatis excommunicatos publice nunciari, donec ad mandatum ipſorum humiliter reuertantur. Demum vltra prædicta ſeruare debent Prælati regulares in Apoſtatis recipiendis illa etiam quæ in Bulla Reuerend. Cardinalis Alexandrini, qui fuit poſtea Pius V. ſuper declaratione dict. Motus proprij Pauli iiij. conrra Apoſtaras æditi, & pręſertim in illis religionibus quibus bus tunc recepta fuit, quippe quæ declarario ad inſtantiam, & requiſitionem procuratoris ordinis Minimorum infraſcripti tenoris emanauit, vt in Formulario dict. Religionis impreſſæ apparet.

BVLLA

BVLLA CARDINALIS ALEXANDRINI

Super declaratione motus proprij Pauli iiij. æditi contra fratres Apoſtatas, acceptata à patribus Ordinis Minimorum Capitulum Generale Ianuæ tertiò celebrantibus.

MICHAEL Ghiſilerius Miſeratione diuina tituli Sanctæ MARIÆ ſupra Mineruam Sacro Sanctæ Romanæ Eccleſię Cardinalis Alexandrinus vulgariter nuncupatus hęreticæ prauitatis in tota Republica Chriſtiana Supremus Inquiſitor a Sancta Sede Apoſtolica ſpecialiter deputatus, Reuerendis patribus Ordinis Minimorum Sancti Franciſci de Paula ſuum Generale rale Capitulum fœliciter calebrantibus ſalutem in Domino, & ſpiritus Sancti conſolationem: Ingens deuotionis affectus, quem erga ordinem veſtrum gerimus efficit, vt omnibus quæ ad proſperos ſucceſſus veſtræ regularis obſeruantię attinent, auxilium, & Concilium quicquid ſumus, & poſſumus. Cum ratio poſtulat, & exigimur vobis libenter impédimus igitur nobis in Chriſto cariſſimus Frater Mathurinus Aubert Zeloſus veſter, humiliter, & inſtanter ſupplicauerit, vt ſicut illi verbotenus declarauimus quomodo de mentę, & intentione Sanctiſſimi Domini Noſtri Papæ recipi, & a vobis recepti tractari debeant Apoſtatę qui poſt emanatam contra ęos ex die decimatertia Calendas Auguſti anni præteriti nouiſſimâ eiuſdem Suæ Sanctitatis Bullam ad vos redeunt, vobis quoque in vnum pro religionis veſtrę tractandis negocijs capitulariter congregatis exponere, & teſtimonialibus noſtris ad vos literis denunciare dignaremur, ne in re tanti momenti a voluntate, & recto inſtituto eiuſdem Sanctiſsimi Domini, vel in minimo recedatis. Nos qui huiuſmodi Apoſtatarum negocium per ſuam Sanctitatem ſpecialis cura demandata eſt viuæ vocis oraculo deſuper nobis facto notum facimus, & tenore prę́ſentium certiores reddimus, non fuiſſe nec eſſe intentionis eiuſdem Sanctiſsimi Domini, vt quicumque huiuſmodi apoſtatas ſine diſcrimine, & abſque vllo delectu recipiatis, & veſtrę ſocietati admiſceatis: ſed eos tantum de quibus emendationis vitæ propoſitum concipere, & ſperare probabiliter

poteſtis

poteſtis, & qui veſtræ Religioni poſſunt eſſe bono vſui, quos imprimis oportet cogere ad renunciandum omnibus, & ſingulis Apoſtolicis literis contra profeſsionem ſuam, vel quouis modo contra regularem obſeruantiam in forma breuis, vel etiam plumbatis, aut ſacræ pœnitentiariæ Apoſtolicæ, ac quibus vis priuilegijs, & exemptionibus per eos hactenus impetratis: pręſtito etiam per eos iuramento in manibus Generalis, vel Prouincialis, aut eorum quibus commiſerint, quod talia, aut ſimilia impetrare nunquam attentabunt: ſed in ſtatu profeſsionis ſuæ: cui per ſolemne votum, ſe addixerunt poſt hac ſtabunt, & perſeuerabunt iuxta regulæ & ſtatutorum ordinis exigentiam. Quos ſic per vos receptos quamuis non vt inimicos habere ſed de eorum reſipiſcentia gaudere, & lętari debeatis: probandi tamen veniunt à vobis in camino patientię, & humiliationis: vtrum pœnarum timore, an virtutis amore, & vitę melioris propo ſito ad religionis ſuæ græmium recipiantur. Ideo de eiuſdem ſanctiſsimi mente, & voluntate eſſe tenore pręſentium declaramus huiuſmodi Apoſtatas per vos (vt præmiſſum eſt) receptos, & religioni iterum inſertos, actiua, & paſsiua vocibus, iureq; ſuę primogenituræ necnon publica ad populum prædicatione & confeſsionis ſecularium audientia priuatos eſſe per nullos ſuperiores, nec etiam per Generale, ſeu Prouinciale capitula rehabilitandos donec ad minus per quadriennium bene, & laudabiliter ſub correctionis, & diſciplinæ ferula patienter, & humiliter vixerint: quo quidem quadriennio ſic expleto poterunt ex huiuſmodi Generalis, vel Prouincialis capitulorum duarum ex tribus partium vocalium accedente conſenſu rehabilitari, & ad omnes, & ſingulos Religionis legittimos actus reſtitui, eiuſdem Sanctiſsimi Domini noſtri Pauli Papæ Quarti auctoritate, & gratia permittimus, & indulgemus: dummodo tempus quò manſerunt extra religionem inter ſuę profeſſionis annos non computetur: etiam hactenus contra pręſcriptam formam per vos receptos, non niſi duarum præſentis capituli Generalis partium ſuffragante illis conſenſu eſſe pro receptis habendis ſed habitu religionis exuendos, & ſocietate veſtra cijciendos, & ſic electos nihilominus pœnis in bulla prædicta contentis remanere obnoxios. In quorum omnium, & ſingulorum fidem præſentes literas manu noſtra ſubſcriptas per noſtrum infraſcriptum ſecretarium fieri fecimus. Datum Romæ in Sacro Apoſtolico palatio in ędibus ſolitæ reſidentiæ Die decima menſis Aprilis

lis Anni milleſimi quingenteſimi quinquageſimi noni. Pontificatus Sanctiſſi. Domini Noſtri Pauli Papæ Quarti anno quarto ſub ſoliti ſigilli noſtri appenſione.

Frater M.G. Cardinalis Alexandrrinus

Ioanes Mattheus Arbertus
Secretarius.

DE FORMA ABSOLVTIONIS Apoſtatarum.

Cap. XXI.

REGVLARIVM Prælati Apoſtatas receptos abſoluturi iuxta ea quæ in præcedenti cap. habita ſunt ante quam illis beneficium abſolutionis impendant debent primo eos compellere ad renunciandum omnibus, & ſingulis literis Apoſtolicis (ſi quas habent) contra eorum profeſſionem impetratis præſtito etiam per illos iuramento in manus ſuperiorum, aut illorum quibus duxerint committendum, quod talia, aut ſimilia impetrare nunquam attentabunt. c. 1. de re iud. §. ſciturus i6. Bonifacij viij. cóſt. 1.

Secundo abſoluendi ſunt a cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, ac etiam ab irregularitate, nempè ab excomunicatione, prius ſi eam ob habitus dimiſſionem à iure comuni, vel ob apoſtaſiam cum habitus retentione á religionis ſtatutis, aut per ſuperiores contra eos latam inciderunt, item poſtea á ſuſpenſione abſoluendi ſunt ſi ordines ſacros in excomunicatione, & abſq; ſuorum ſuperiorum licentia, & in Apoſtaſia ſuſceperunt, ac etiam ab irregularitate ſi poſtea in dictis ordinibus excomunicati, & ſuſpenſi miniſtrarunt, & licet Monachus in apoſtaſia ordinatus per c. fin. de apoſtatis non poſſit ſine diſpenſatione Papæ in ſuſcepto ordine miniſtrare tamen hodie vacat ob priuilegia religionum quibus eſt ei derogatum, vt latius in cap de abſolutione, quo ad fratres dicetur. Sixti iiij. in Mare magno conſt. 1. Concil. Trid. c. 2. de refor. ſeſſ. 14.

Sed hic eſt aduertendum, quod Apoſtatæ qui in Apoſtaſi

dinem preſbiteratus ſuſceperint non ſolum ſuſpenſi, & irregulares ſunt quia in excomunicatione promoti fuerint, ſed etiam quia in ordine miniſtrarunt dum Epiſcopo ordinante in ordinatione ſimul cum eo celebrarunt iuribus, & rationibus infra in tit. de temporibus ordin. & qualit. ordinan. & in præced. cap. 19. annotatis, quæ omnia in prædictarum perſonarum abſolutione attendenda, ſunt, quod idem dicendum eſt de Subdiacono, & Diacono ſi in Miſſa Epiſcopi ordinantis Epiſtolam, & Euangelium ſolemniter decantarunt. Tertiò Apoſtate, vt ſupra recepti, & abſoluti actiua & paſſiua vocibus iureq; ſuæ primogenituræ, necnon publica ad populum prædicandi licentia, & ſecularium confeſsiones audientia remanent priuati per nullos ſuperiores nec etiā per capitulum generale, ſeu prouinciale rehabilitandi, donec ad minus per quadriennium bene, & laudabiliter vixerint quo excepto poterunt Generalis, & Prouincialis capitulorū duarum ex tribus partium vocalium accedente conſenſu rehabilitari dummodo tempus quo remanſeſerunt extra ordinem inter ſuę profeſsionis annos non computetur. Quartò in abſolutione ab excommunicatione Apoſtatis præſtanda ſuperiores ijs verbis vti debent Ego te abſoluo a vinculo excōmunicationis quam incurriſti propter habitus dimiſsionem, vel propter fugam, vel apoſtaſiam a religione, & reſtituo te Sacramentis Eccleſiæ, & vnitate fidelium, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Abſolutio vero a ſuſpenſione hoc modo impendenda eſt videlicet. Ego abſoluo te à vinculo ſuſpenſionis in quam incurriſti ob tuam malam promotionem ad ordinem, vel ad ordines ſacros abſque tui ſuperioris licentia, vel extra tempora ab Eccleſiā ſtatuta, vel ante ætatem a Sacro Concilio Triden. præſcriptam, vel quid ſimile, & reſtituo te executioni ordinum, & officiorum tuorum, in nomine Patris, & filij, & Spiritus Sancti Amen.

Forma demum tollendi irregularitatem, hæc eſt diſpenſo tecum in irregularitate quam ob ſacrorum ordinum ſuſceptionem in excomunicatione, vel in illis miniſtrationem in ſuſpenſione, aut ob aliquam aliam cauſam contrhaxiſti, & reſtituo te ad dictorum ordinum exercitium, & ad omnes actus legittimos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti Amen.

Anton. 3. p. nu. 26. §. fin.

DE

DE REGVLARIBVS SESE INVICEM in Clauſtro, a ut extra, alias perſonas Eccleſiaſticas percutientibus, & eorum abſolutione tit. 14. Cap. I.

INNOCENTIVS PAPA II.

Qui Clericum ſeu Monachum percuſſerit excommunicatus eſt, non niſi a Romano Pontifice abſoluitur.

Cauſ. xvij. Queſt. iiij.

SI quis ſuadente Diabolo huius ſacrilegij vitium vel crimeñ incurrerit, quod in Clericum, vel Monachum violentas manus iniecerit, anathematis vinculo ſubiaceat, & nullius Epiſcoporum illum præſumat abſoluere, niſi mortis vrgente periculo donec Apoſtolico conſpectui præſentetur, & eius mandatum ſpſcipiat.

Prædicti Canonis priuilegium in fauorem, & beneficium totius Collegij Eccleſiaſtici, illiusq; perſonis indultum fuit, deinde ab Alexandro iij. confirmatum, & ampliatum extitit, cuius materia per infraſcriptas concluſiones ſummatim explicatur. c. non eſt dubiũ de ſẽt. exco.

DE PERSONIS QVIBVS CLERICORVM percuſſio interdicitur.

Concl. I.

OMNIBVS maſculis, & fœminis cuiuſcunque ętatis qualitatis, ſtatus, ordinis, & profeſſionis, dummodo iudicium habeant ad peccandum mortaliter violentiam, ſeu iniuriam in perſonam Clerici inferre huius canonis auctoritate interdicitur à cuius pœna excluduntur furioſi, infantes, & dormientes, qui cum eis mortale peccatum ob defectum arbitrij, & iudicij non imputetur: in cenſuram Eccleſiaſticam actui annexam minime incurrunt.

Glo. in d. ca. ſi quis ſuadẽte. c. Mulieres de ſẽten exco. Clemẽ. 1. de hom. volun. Arg. c. referer del pt

DE INTENTIONE, ET ANIMO percutienus.

Concl. II.

Silueſt. & alij ſum. i verb. ex com. vj. num. 2. c. nemo. & c. nullius xj. q. 3.

AD incurrendam huius Canonis excommunicationem requiritur quod percuſſio ſit illicita, & ſuadente Diabolo facta, nempe quod manus violente, animo iniuriandi, & offendendi in perſonam Eccleſiaſticam iniciantur, tunc enim percuſſio peccatum mortale cenſetur, ſine quo peruulgatam regulam communiter receptam, & approbatam, nullus excommunicationis ſententia innodatur, niſi eo precedente, vt ſacrorum Canonum definiuit auctoritas, excipiuntur tamen nonnulli caſus in quibus percuſſio clerici quamuis ſit illicita, & per conſequens peccatum mortale nihilominus in huiuſmodi cenſuram non incurritur vt infra in concluſione viij. dicetur.

DE INIVRIOSA PERCVSSIONE facta in Clericum per interpoſitam perſonam.

Concl. III.

c. mulieres. §. illi vero d… ſēt. excō. & ibi glo. i ver. auctoritate.

MANDANS percuti Clericum in eamdem incidit excommunicationem ſicut percuſſor, cum ille committat verè cuius auctoritate, vel mandato delictum committi probatur per alteram iuris regulam, qui per alium facit ipſemet facere videatur, Quod idem iuris eſt, ſi mandans antequam inferatur percuſſio demandato pœniteat, non enim penitentia ei ſuffragatur quin in Canonem incidat, niſi mandatum reuocauerit, & & de reuocatione notitiam ad mandatarium peruenire procurauerit, ſi vero ipſe mandator moriatur antequam percuſsio in Clericum ſubſequatur licet mandatum morte mandātis expiratum cenſeatur, nihilominus ſi illud fuerit notorium, & in morte non fuerit abſolutus, vel pœnitentiæ ſigna non apparuerint pro excommunicato haberi, & Eccleſiaſtica ſepultura priuari debet, nam ex quo mandatum non reuocauit in eadem voluntate deceſſiſſe, videtur, &

c. ex parte il tertio de reſcrip.

tur, excommunicatum obijſſe intelligitur, vnde ſi in loco Sacro ſe peliatur ex humabitur. c. Quantę de sēt. excōm. c. ſicut de homic.

Conſentientes quoque, aut fauorem, & opem delicto huiuſmodi præſtantes, in præſentis Canonis ſententiam incidere dignoſcuntur, cum agentes, & conſentientes pari pœna plectendos eſſe catholica condemnet auctoritas eos enim delinquentibus fauere ſacri Canones interpretantur, qui cum poſſunt manifeſto facinori deſinunt obuiare. volunt. §. illi etiam. Prętetea vero ſi abſque ſpeciali mandato, vt puta Ioannis, ſed tamen ſuo nomine hoc eſt, illius contemplatione ab alio Clericus percutiatur, & ipſemet Ioannes dictam percuſsionem, poſtquam ſciuerit, ratam habuerit illam approbando, in huius Canonis ſententiam abſque vlla dubitatione incurrit, cum ratihabitio retrahatur, & mandato ęquiparetur, ſecus ſi percuſsio nomine ipſius Ioannis non fuerit facta, tunc enim licet peccet ratam habendo eandem non tamen propter hoc excommunicationis vinculo innodatur, cum quis ratum habere nequeat quod eius nomine non eſt geſtum. c. cū quis de ſent. excōm. Vnde circa pręmiſſa tria ſunt notanda primo quod ratificatio huiuſmodi ſi occulte fiat, hoc eſt quod ſtatim quo quis geſtum ſuo nomine ſciuit, & placuit, & in corde gratum habuit, tunc mortaliter peccauit, & quo ad Deum excommunicatus eſt, & non quo ad Eccleſiam militantem quę de occultis iudicare non conſueuit etiam ſi fingendo, contrarium extrinſice oſtenderet. Glo. in d. c. cū quis ī ver. tuo nomine c. a nobis eod. tit. cap. ſicſit tuis de ſimon. Si verò prędictæ ratificationis ſigna exteriora apparuerint tunc etiam quoad Eccleſiam erit excommunicatus ſecundò eſt notandum quod quotieſcumque quis per ratificationem, & approbationem actus (vt præfertur) in ſententiam excommunicationis præſentis Canonis incurrit, licet ratificatio retrotrahatur, tamen erit excommunicatus a die ratificationis, & non percuſsionis, quia in hoc tantum retrotrahitur quod ex facto anteriori per poſteriorem ratificationem excommunicationis vinculo ligatur, vt per ſacros canones iam declaratum fuit. Glo. eadē in verb. incurris. d. c. cum quis eod. tit. Tertio notandum eſt quod ad incurrendam huiuſmodi cenſuram non ſufficit attentatio percuſsionis, ſed requiritur quod cū effectu manus violente in perſonam clerici inijciantur, quoniam nullus incidit in pœnam latæ ſententiæ per ſolam attentationem niſi ad actus, conſumationem peruenerit, vnde per iniurioſa verba, aut comminationes ſeu per pugni vel enſis eleuationem, in excommunicationem minimè incurritur. c. perpetuo d cle. in 6. Cō. cano. relat. per illuſ. in verb. excom. vj. nu. 2.

DE

DE MANV VIOLENTA, ET de actibus iniurioſis, qui ſub illa continentur.

Concl. IIII.

CVM manus inter alias humani corporis partes præcipue ſint aptę ad percutiendum ideo de illis in Canone facta eſt mentio ſpecialis, ſub quarum etiam appellatione caput bracchia, genua, pedes, & reliqua demum ipſius corporis membra comprehenduntur per quæ quidem, vel eorum quodlibet percuſsio facta damnatur ſicut illa etiam quæ quouis inſtrumento ſeu re corporali infertur ita vt percutiens clericum nuda manu, vel enſe baculo, aut lapide ſeu illum puluere, vel aqua aſpergens, aut in faciem ſpuens, vel aliqua ſimili re ipſum lederens, aut aliquid vi e manibus, aut corpore eripiens, ſeu illum capiens, vel in carcerem conijciens, aut in aliquo loco includens vnde non niſi cum pudore egredi poſſit. Item etiam detinens clericum per veſtem, vel frenum æqui ne libet tranſeat, vel equum occidens cui inſidet, ſeu lacerans veſtes quas indutas habet, qui demum ipſum clericum animo offendendi adeo inſequitur vt ille quaſi coactus in flumen ſe proijciat, aut aliquid aliud periculum ſubeat, vt euadat in hoc, & in alijs prędictis caſibus iuxta comunem canoniſtarum ſententiam excommunicatus eſt, cum omnes actus vt ſupra facti a violenta manu emanaſſe cenſeantur, ſi vero clericus fugiens perſecutiorem cadat, & ledatur, cum ipſa leſio, a perſecutiore non ſit intenta, non incidit in canonem licet aliqui aliter ſenſerint, ex quibus concluditur quod quotieſcumque perſona clerici irato animo quocumque modo læditur tunc in huius canonis cenſuram incurritur.

Glo. in d. c. ſi quis ſuadente in verb. manus.

Silueſ. in verb. excom. vj. nu. 5. 6. Arch. Ant. in ſum. titu. 25. 3. no. Nauar. in man. cap 27. nu. 76

DE ATROCI INIVRIA, VEL damnabili violentia.

Concl. V.

CVM non omnis percuſsio eiuſdem qualitatis ſit ſed ob diuerſas circumſtantias vna alia grauior eſſe dignoſcatur ideo eſt ſciendum quod percuſsio, aut impulſio pugni, palmæ, manus, pedis, digiti, aut baculi, vel lapidis, quæ ad liuorem mutilationem membri, fractionem dentis de pillationem capillorum etiam ſi parum ſanguinis exeat dicitur modica, & leuis & hæc per ordinarium abſolui poteſt ſi verò per eam modus percutiendi excedatur, nempe cum magna ſanguinis effuſione, vel membri mutilatione, fiat, aut etiam leuis iniuria in tehatro, vel in foro, coram Rege, Prælato, vel Iudice, in Eccleſia, coram multis ſeu in alio loco publico inferatur, vel Magiſtro, Iudici, Magiſtratui, Prelato, aut in dignitate Eccleſiaſtica conſtituto, ab inferiori, vel vili perſona iniuria irrogetur profecto atrox grauis, & enormis percuſsio cenſetur, & ad Sedem Appoſtolicam pro abſolutione illius eſt recurrendum, ſed quoniam natura negocij non patitur, vt plenè omne caſus differantur ideo iudicium quæ ſit enormis iniuria Epiſcopi arbitrio relinquitur, qui tamen enormem potius quam leuem iniuriam arbitrari debet, ne iniuriantes de iniuriæ abſolutione confiſi de facili in atroces prorumpant percuſsiones, & iniurias, & in Canonis ſententiam procliuius prolabantur, vt per conſtitutionem Ioannis Papæ xxij. declaratum fuit.

c. peruenit ad nos de ſent. excom.

Ioan. 22. per lectis conſt. 2. relat. etiam per Nauar. in man. c. 27. nu. 91 Supra in pri. part. priuileg. fol. 22.

DE PERSONIS QVÆ HVIVS Canonis priuilegio fruuntur, & gaudent.

Concl. VI.

EX quo huius Canonis beneficium in fauorem totius Collegij Eccleſiaſtici conceſſum exiſtit, ſingulæ illius perſonæ eodem perfruuntur, vt ſunt prima tonſura initiati, & habitum Clericalem geſtantes, Minoribus ac Sacris maioribus ordinibus inſigniti nempe Oſtiarij, lectores, exorciſtæ, Acholiti, Subdiaconi, Diaconi, & Sacerdotes, etiam ſi poſt ordinum ſuſceptionem eſſent depoſiti, ſuſpenſi, & excommunicati, ſecus ſi degradati fuiſſent cum omne priuilegium fori Eccleſiaſtici penitus amiſerint.

c. Cleros diſt. 21. c. cum nō ab homine de iudic. & ibi DD.

Sub Monachorum verò appellatione, qui & ipſi quoque huiuſmodi gaudent priuilegio, comprehenduntur Religioſi vtriuſque ſexus clauſtrales nempe fratres, & Moniales in regula per Sedem Apoſtolicam approbatam profeſſi, & profeſſe nouitij, & nouitię eorumq́; conuerſi, & conuerſæ, oblati, & oblatę.

d. cap. ſi quis ſuadente. c. non dubium de ſen. exco.

Item omnes vtriuſque ſexus tertiarij ordinum Mendicantium in congregatione, & collegialiter viuentibus, ac tria vota profitentibus.

c. Religioſo. §. quauis eo. ti. in 6.

Tertiarij vero in proprijs domibus degentibus licet de iure communi huiuſmodi priuilegio Clericali non gaudeant, cum nec in ordinibus Sacris conſtituti, neque ſolemnem profeſſionem emittant nihilominus cum omnibus priuilegijs, & immunitatibus, quibus fratres fruuntur, & ipſi quoque, ex priuilegio Apoſtolico gaudent, ideo eorum percuſſores in præſentis Canonis ſententiam incurrunt.

DE

DE HVIVSMODI CENSVRÆ qualitate.

Cap. VII.

EXaĩt excomunicatio pręſentis canonis maioris exco
municatiónis lata ſententia;ita vt,qui eumdem cano c.ſi qrem de ſentē. excom.
nem trāſgreſſus fuerit, ſtatim pręditæ excomunica
tionis vinculo innodatus exiſtit per illa verba anathe
matis vinculo ſubiaceat, quę ſententiam non ferendam,ſed latam,
eſſe oſtendunt, & propterea nullius iudicis miniſterio, ſeu declara- c.cum nō ab homi-
tione amplius opus, eſt ſed ſtatim percuſsione, ſeu violenta offen- ne eo.tit.
ſione ſecuta percuſſor ſeu offendens ab omnibus eſt tamquam ex-
comunicatus euitandus niſi ſit occultus, tunc enim priuatim, &
ſine ſcandalo,& manifeſtatione aliorum qui illum eſſe excomuni-
catum ignorant effugiendus eſt.

Præterea eſt notandum quod qui pluries percutit Clericum, ita
vt diuerſe appellentur percuſſiones ſingulis vicibus hanc excomu- c. cū pro cauſa de
nicationem incurrit,diuerſa enim percuſſio dicitur quotieſcumq; ſét.exco.
quis poſt aliquos ictus animo,ac etiam manibus proponit ab offen
ſione deſiſtere deinde vero mutata voluntate,quam prius actu ne- Nauar.in
gatiuo interciderat, iterum eamdem Clerici perſonam percutien- man.c.27
do aggreditur, & tunc ſicut ex voluntatis renouatione cum opere de exco.
ſubſecuto peccatum dicitur iteratum, & multiplicatum, ita etiam lib. 6. nu. 112.
incurſus in eamdem excomunicationem iteratus, & multiplicatus
intelligitur. Secus ſi plureș percuſſiones ab vno, & eadem actu vo- Silu. in
luntatis, & iracundiæ impetu continuato inferantur, tunc enim verb. ex-
ſicut vnum peccatum mortale eſt (licet grauius) ita vna tantum com. vj. nu.8.
erit excommunicatio, & non tot quot ſunt percuſſiones cum om-
nes pro vno facto habeantur, quod quidem confirmatur per Bart.
in l.numquam ff.de priu.delict.vbi inquit quod vulnerans, homi-
nem nolens amplius illum vulnerare ſi ſuperueniat ei nouus impe- l. qđ ait
tus, & eumdem occidat tenetur de vulnerato, & occiſo, vulnerans §.fin.ff.đ
autem, & perſequens multis horis, & tandem occidens tenetur de adult.
occiſo tantum,quia eodem impetu homicidium illud(licet ex inter
uallo,commiſit,& ita in omnibus delictis excomunicationis ſeu al-
terius cenſuræ Eccleſiaſticæ pœnam annexam habentibus intelli-
gendum eſt.

IN QVIBVS CASIBVS CLERICVS ſeu monachus abſque huius canonis excomunicatione percutiatur.

Cap. VIII.

c. ſi vero §1 2. de ſententia excõ.

QVI manus in Clericum iniecerit violentas Apoſtolico conſpectui præſentari non debet, nec etiam excomunicatione nodari dummodo illum eſſe Clericum ignorauerit, vel ſi hoc dubium fuerit propria manu dumtaxat præſtiterit iuramentum quod eum eſſe clericum ignoraſſet, quod ſi iurare noluerit in foro iudiciali, in quo manus violentas in clericum inieciſſe conſtabit tamquam excomunicatus, habendus, & euitandus eſt, donec de mandato Summi Pontificis abſoluatur.

c. 1. eo. ti.

2 Nec laicus clericum, neque clerici aut Monachi ad inuicem ſe non inuidia, vel indignatione, ſed leuitate iocoſa percutientes, neque magiſter ſcholarem clericum intuitu diſciplinę, vel correctionis percutiens excomunicatus eſt, cum in ipſis iniectio manuum violenta haud notari poſſit.

c. inaudientia eo. tit.

3 Qui Clericũ militaribus armis, & habitu laicali indutũ, ter prius a ſuo prælato monitum, vt arma deponat percutit, cum ille de priuilegio clericorũ ſubſidium aliquod nequaquam habere mereatur.

c. 1. de bigam. i 6. c. 1. đ cler. coniug. c. cum nõ ab homini de iud. c. 1. đ vit. & honeſt. cler. in 6.

4 Percutiens Bigamum, vel coniugatum ẽt cum vnica, & Virgine dumodo habitum, & tonſuram clericalem non geſtet, degradatum realiter, depoſitum verbaliter, & incorrigibilẽ, ioculatorem, & ſcurram per annum, vel ſiter monitus ante non ſe abſtinuerit, ac etiam Clericũ qui ter monitum, ne tabernã publicè exerceat non deſiſtit.

Item ſuperior regularis cauſa correctionis poteſt alium fratrem ſibi ſubditum verberari mandare ex priuilegio Alexandri vj. & Leonis x & quamuis non poſſit iuxta diſpoſitionem d. priuilegiorum & c. vniuerſitatis ne Clerici, vel Monachi correctionẽ laico committere nihilominus ſtante conſuetudine rationabili, vniuerſaliter atq; legitimę præſcripta, quia dictis iuribus derogatum fuiſſe videtur poſſunt abſque pręiudicio per meros laicos ſuos ſubditos in obedientes corrigere atque mulctare, ut per omnes Eccleſiarum prælatos palam fieri conſtat.

Naua. cõſil. 41. de ſentẽ. excom. To. ij. c. ex tenore eo. tit. Alb. in c. olim de reſtitut. ſpol.

5 Percutiens clericum cauſa ſuæ defenſionis, aut honoris quando fugã eſſet illi ignominioſa.

6 Per-

6 Percutiens clericum eius bona ſibi iniuſtæ auferentem ſeu vi occupantem. Panor. & Dec. in d. c. Nauar. c. 27. n. 83

7 Miniſter ſeu executor iuſtitiæ ſecularis qui capit clericum in fragranti crimine, vt illum ſuo prelato præſentet. c. vt famæ eo. tit.

8 Percutiens Clericum, vel regularem cum vxore, matre ſorore, vel filia propria turpiter inuentum. c. ſi vero eod. ti. §. nec ille.

9 Qui clericum vim ſibi inferentem, repellendo lædit. §. ſi vero clericum eo. tit.

10 Officialis, aut Principis ſeu alterius poteſtatis oſtiarius, qui turbam arcendo irruentem, non ex deliberatione, ſed fortuitò caſu Clericum percutit. d. c. ſi vero. §. officialis.

11 Mulier quę Clericum de adulterio ſtupro, aut fornicatione eam tentantem ſuæ honeſtatis defendendę cauſa percutit, dummodò prouocatio ſeu tentatio facto, & non ſolo verbo fiat. Nauar. in c. 27. nu. 85. c. veniens eo. tit.

12 Eijciens ſeu extrahens vi ex Eccleſia Clericum, ſeu Monialem diuina officia turbantem.

A QVO HVIVS CANONIS cenſura innodati abſolui poſsint.

Cap. IX.

INCIDENS in canonem latæ ſententiæ ob violentam manuū iniectionem, in Clericum licet iuxta proprias facultates eis ſatisfaciat, quibus iniurias irrogauit non niſi per Sedem Apoſtolicam, vel eius legatum abſolutionis beneficium poteſt obtinere. c. quamuis de ſent. excom.

Pueri verò, mulieres, ſenes, & valetudinarij, ſeu membrorum deſtitutionibus impediti, & qui Clericis non enormem ſeu modicam, & leuem iniuriam intulerunt, ab Epiſcopis poſſunt abſolui ſatisfacto prius iuxta facultates his quibus per eos conſtiterit iniurias irrogatas. c. ad eminentiam eod. tit.

In periculo autem ſeu articulo mortis conſtituti habentes, inimicitias capitales, corporis impotentiam, aut infirmitatem, ſeu paupertatis impedimentum, vel alias iuſtas excuſationes quibus ab itinere ad Sedem Apoſtolicam rationabiliter excuſentur poſſunt, & ipſi ab Epiſcopo abſolutionem recipere, ſed illis quidem, c. ea noſcitur eo. tit. c. peruenit eo. ti. d. c. quuis. § eo

(exceptis pueris) ſub iuramento, quod ſecundum Eccleſię formam præſtare tenentur, inuingi debet pręceptum de comparendo coram ſuperiore impedimento ceſſante, vt ſupra in cap. de abſolutione decetur. Quod quidem non ſolum ab excommunicatis pro percuſſione Clerici, ſed etiam ab excommunicatis ob quamlibet aliam cauſam cuius abſolutio Sedi Apoſtolicæ reſeruatur ſeruandum eſt prout communiter Canoniſtæ affirmant, & ſi ceſſante impedimento abſolutus Sedem Apoſtolicam, vel eius legatum iuxta formam pręcepti ei facti adire neglexerit ſtatim excommunicationem reincidit in eandem.

Regulares quidem perſonas etiam Moniales eiſdem regularibus ſubiectę quocumque modo ſeſe in clauſtro percutientes ita vt in Canonem incidere dicantur non ſunt ad Sedem Apoſtolicam mittendę ſed ſecundum iuris communis diſpoſitionem & ſuorum priuilegiorum formam ab eorum ſuperioribus regularibus abſoluendæ ſunt; Moniales verò quæ Epiſcoporum curæ, & regimini commiſſæ exiſtunt beneficium abſolutionis huiuſmodi ab eis obtinere valent.

Religioſus deinde alterius ordinis regularem percutiens licet ſecundum ius commune per ſuperiorem proprium, & illius qui paſſus eſt iniuriam abſolui deberet; tamen virtute d. priuilegiorum etiam per ſuperiorem regularem illius qui percuſſit abſolutio impendenda eſt ſi demum regularis in Clericum ſecularem manus violentas inijciat non ſolum à ſuo ſuperiori regulari ex priuilegio, verum etiam ab Epiſcopo Clerici percuſſi abſolui poteſt ſicut abſoluere poſſet Clericum ſecularem ſi alium Clericum percuſſiſſet.

c. quod de his eo. tit. Innō. Ancha. Cardin. Pan. & Fel. in d. c. Mulieres eod. tit.

c. eos de ſent. excom. in 6. c. Monachi; c. cū illorum de ſēt. excō. glo. ibi in ver. Abbas.

Mare magni. §. 38 Innoc. 4. conſt. 1. c. de Monialibus eod tit.

d. c. cū illorum. §. ſi vero clauſtralis.

c. Religioſo de ſen. excomm. in 6. Bonifacij ix. cōſt. 1.

DE IIS QVÆ IN ABSOLVTIONE huiuſmodi præſtanda ſeruari debent.

Cap. X.

IN abſoluendo autem ab huiuſmodi excommunicationis ſententia eſt aduertendum, quod ſi delictum offenſionis fuerit publicum, & iuſta formam Eccleſię conſuetam abſoluendum committatur abſolutio cum ſolemnitate nempè precibus, & percuſſionibus, vt infra in capit de abſolutionibus impendendis habetur, fieri debet, vbi etiam notatur quando per fratres ſolemnitas prædictæ abſolutionis ex priuilegio remitti valeat. Si verò percuſsio fuerit occulta priuatè abſolutio facienda eſt; abſque ſolemnitate, deinde per abſoluentem recipiendum eſt iuramentum ſi abſque ſcandalo haberi poteſt, ſin minus manualis promiſſio de parendo mandatis Eccleſiæ, & de ſatisfaciendo læſo, & virtute iuramenti, ſeu ſponſionis prędictæ eidem abſoluto præcipiendum ne de cętero in Clericum, Monachum, vel alicuius religionis conuerſum manus inijciat violentas. Si demum abſolutio impendatur illi, qui infirmitate laboret, vel in articulo mortis conſtitutus ſit, vel aliquo alio impedimento detentus, vt infrà dictum eſt, iniungatur ei vt poſtquam ſanitati reſtitutus fuerit, vel impedimento ceſſante ad Apoſtolicam Sedem, vel eius Legatum, aut ad illum cui abſolutio de iure ſpectabat perſonaliter accedat mandatum ipſius humiliter ſuſcepturus, quę tamen comparitio etiam per procuratorem ad id ſpecialiter conſtitutum fieri poteſt.

c. ſup. eo de ſenté. excom.

d. c. quãuis. § cæterum.

c. ea noſcitur eo. tit.

Caiet. in verb. excom. c. 69 relat. per Nauar. in Man. ca. 27. nu. 46

DE TEMPORIBVS ORDINATIONVM & qualitate ordinandorum tit. 15.

Cap. I.

Seſſ. 25. c. iiij.

EX decreti ſacri Concilij Triden. cauetur nullum prima tonſura initiari debere qui Sacramentum confirmationis non ſuſceperit, & fidei rudimenta edoctus non fuerit, quique legere ſcribere neſciat, & quod.

Seſſ. ead. c. xj. xij.

Minores ordines per temporum interſtitia niſi aliud Epiſcopo videatur conferantur qui huiuſmodi minoribus ordinibus fuerint inſigniti ad ſacros ordines non promoueantur, niſi poſt annum a ſuſceptione poſtremi gradus nempe Acholitatus niſi neceſſitas, aut Eccleſiæ vtilitas iudicio Epiſcopi aliud expoſcat, item quod.

Supra can. 16.

Ad Subdiaconatus ordinem nullus etiam regularis ante vigeſimum ſecundum ad Diaconatum ante vigeſimum tertium ad Preſbyteratum ante vigeſimum quintum ſuæ ętatis annum promoueatur, ac non in minori ętate, neque abſque diligenti Epiſcopi examine ordinari poſsit priuilegijs quibuscumque quoad hoc pœnitus excluſis.

c. xiij. ea. ſeſſ.

Promoti verò ad ſacrum ſubdiaconatus ordinem ſi per annum ſaltem in eo non fuerint verſati ad Altiorem gradum niſi aliud Epiſcopo videatur aſcendere non permittantur.

Supra can. 16.

Duo ſacri ordines eodem die etiam regularibus non conferantur (quod de Maioribus intelligendum eſt) priuilegijs, ac indultis quibuſuis non obſtantibus.

c. vlti. de temp. ordinat.

Diaconi quoque ad Presbiteratus ordinem inſigniti non poſſint, niſi in Diaconatu ſimiliter ad minus annum integrum miniſtrauerint niſi ob Eccleſiæ vtilitatem, & neceſſitatem aliud Epiſcopo videatur.

DE

DE ORDINIBVS CONFERENDIS & literis dimiſſorijs regularibus concedendis.

Cap. II.

LICET prima tonſura, quæ proprie non eſt ordo ſed quidem ad ordines diſpoſitio, ac etiam ordines Minores ab Epiſcopo iure ordinario cōferri debeant, tamen iure ſpeciali, & priuilegiato etiam Abbates, & quidam alij exempti intrà fines alicuius diœceſis conſiſtentes etiam nullius Diœceſis ſuis tantum ſubditis ſimiliter regularibus ex decreto Concilij Tridentini illos conferre licitè poſſunt. Quemadmodum in vna Marſicanen. per Sacram Congregationem Concilij Tridentini interpretem vt infra declaratum fuit.

c. x. eadē ſeſſ. c. cum cō tingat de ætate, & qual. ord. & præficien d. c. Abbates de priui. 16.

Super Cap. X. Seſſ. 23.

ABBATES Regulàres habentes ius Baculum deferendi, & Mitram poſtquam Sacerdotalem ordinem, & Manus benedictionis ſuſceperint primam tonſuram, & Minores ordines ſuis ſubditis regularibus conferre valent, non obſtante quacumq; conſuetudine in contrarium. ¶ Vnde etiam patet prædictos Abbates poſſe regulares ſibi ſubditos primam tonſuram, & quatuor minores ordines ſine Epiſcopi examine conferri, cum illud tamquam preparatorium quoddam a iure requiſitum per Epiſcopum ordinantem prius fieri, & haberi debeat, ne ſuper quos manus imponat minimè ignoret, & propterea ſicut ipſis Abbatibus conferendi ordines Minores conceſſa eſt facultas, a fortiori ēt examinandi conceſſa eſſe intelligitur iuxta communem opinionem in d. c. cum contingat de ætat. & qualitat. ordinan. de qua teſtatur Nauar. de priuileg conſi. 13. lib. 5. num. 5. Nec obſtat. c. 12. Concilij Triden. Seſſ. 23 vbi ſtatuitur quod regulares ſine Epiſcopi examine ordinentur quoniam ſi recte perpenditur de ſolis ſacris atque maioribus ordinibus in eo tantum pertractatur, quod quidem decretum Concil. Trident. d. c cum contingat minime derogaſſe videtur, quia per ſubauditos intellectus antiqua iura nō corrigūtur niſi de eo fiat ſpecialis mentio iuxta gloſſ. ſolem. in cap. cupientes. §. quod ſi per viginti

Declaratio Sacr. congreg. Cōc. Tri.

c. quando diſt. 24.

ginti de elect.in 6. & præſertim quando non eſt eadem ratio in caſu legis corrigendę quam legis correctę ad notata in Authen. quas actiones Cod. de ſacroſan. Eccleſ. ſed verum eſt tamen quod per Concil. Triden. ſublata eſt omnis facultas ipſis Abbatibus, & alijs exemptis promouendi ad ſacrum ſubdiaconatus ordinem per priuilegia eis a Sede Apoſtolica conceſſa, ac etiam poſt concilium Triden. pluries forſan confirmata quoniam illa per Pium 4. in confirmatione eiuſdem Concil. Trid. fuerunt penitus reuocata in illis partibus, in quibus dict. Concilij decretis eſſent contraria, & cum hac clauſula fuerunt poſtmodum confirmata.

Cum igitur prædictorum ordinum collatio ad ſolum Epiſcopum loci ordinarium ſpectare dignoſcatur, ideo ad illum in primis ſuperiores regulares eorum ſubditos ordinandos cum literis dimiſſorialibus, & teſtimonialibus de vita, & moribus tranſmittere debent quatenus non abſens ſit, & ordinationes habeat, alioquin ad quemcumque alium Epiſcopum dirigere valent a quo præuio examine ordines recipiant exprimendo in dictis eorum literis dimiſſorialibus, aut quod Dioceſanus (qui eſt Epiſcopus illius ciuitatis, & Dioceſis in qua Monaſterium conſiſtit vbi ipſi regulares ex ſuorum ſuperiorum obedientia pro familia deſignati morari contingit) vel non eſt reſidens, aut ordinationes non eſt habiturus, ſuper quibus quidem cauſis ipſis Regularium prelatis per alios Epiſcopos ordinarios adhibenda eſt fides prędicta affirmantibus nulla alia ipſius Dioceſani requiſita atteſtatione, vt ex infraſcripta declaratione Sacræ congregationis Concilij aperte colligitur.

Quo verò ad literas dimiſſorias pro ordinibus recipiendis Abbates prædicti clericis ſecularibus vt ab alijs ordinentur concedere
c x.Seſſ. 23. minimè poſſunt cum ad Epiſcopos cuius ſubditi ſunt illas dare pertineat alioquin contra faciendo ab officio, & Beneficio per annum ſunt ipſo iure ſuſpenſi vt ex decreto Concilij Triden. diſponitur.

Sed Regularium Prælati, & ſuperiores cum ſubditorum ſuorum ordinum ſint, & in eos Epiſcopalem iuriſdictionem exerceant, dimiſſorias literas illis liberè, & licitè concedere valent, eo modo tamen, & forma quibus per Sacram Congregationem decretorum
Declar. ſacræ congreg. Concil. Concilij Tridentini interpretem fuit in hæc verba declaratum. Congregatio Concilij cenſuit ſuperiores regulares poſſe ſuis ſubditis item regularibus qui prædicti qualitatibus requiſitis ordines

ſuſcipere

ſuſcipere voluerint literas dimiſſorias concedere ad Epiſcopum tamen Dioceſanum, & ſi is abſuerit vel non eſſet habiturus ordinationes ad quecumque alium Epiſcopum dumtamen ab eo Epiſcopo qui ordines contulerit examinentur, quo ad doctrinam, & dum ipſi regulares non diſtulerint de induſtria conceſſionem dimiſſoriarum in id tempus quo Epiſcopus Dioceſanus, vel abſuturus, vel nullas habiturus ordinationes eſſet, verum cum a ſuperioribus regularibus Epiſcopo Dioceſano abſente, vel ordinationes non habente literę dimiſſorię ad alium Epiſcopum dabuntur, in eis vtique huiuſmodi cauſam abſentię Dioceſani Epiſcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum exprimendam eſſe.

DE TEMPORVM INTERSTITIIS pro ſacrorum ordinum ſuſceptione remittendis.

Cap. II.

QVONIAM, vt ſupra viſum eſt, ex Concilij Tridentini ſanctionibus ſtatutum exiſtit quod minores ordines per temporum interſtitia conferantur, & quod Acholitus ad ſubdiaconatus, ſubdiaconus ad Diaconatus, Diaconus verò ad Præſbiteratus ordinem promoueatur niſi ab vno ordine ad alium reſpectiuè ad minus annus integer elapſus ſit niſi ob Eccleſiæ neceſſitatem, aut vtilitatem aliter Epiſcopus iudicauerit, ſeu ei magis expedire videbitur, ideo pro ſolutione illius difficultatis quæ iam circa regularium ordinationes in quibus ipſa temporum interſtitia ſicut in ſecularibus ſeruari debent, ſuborta videbatur dicitur facultatem huiuſmodi interſtitia diſpenſandi ad Epiſcopum ordinantem ſpectare, & pertinere etiam quoad regulares promouendos, quorum ſuperiores, & Prælati in prædictis diſpenſare minimè valent, Licet Abbates vſum mitræ habentes (vt dictum eſt) ex quo eis primam tonſuram, & minores ordines cōferendi facultas ex priuilegio Apoſtolico concęſſa eſt, & per Concilium Trid. confirmata, huiuſmodi minorum ordinum interſtitia ex cauſa remittendi facultas eis quoque attributa cenſetur, per vulgatam iuris regulam, quod qui vult finem vult etiam conſequens ad finem, & vt ex declaratione infraſcripta Sacrę Congregationis Concilij ſatis conſtat. Vnde concluditur

Capuc. in ſuo comment. in verb. ordines ſacri, in eius annot.

ditur prædicta temporum interſtitia tam ex decreto Concilij Tridentini quam ex conſtitutione Sixti V. in regularium ordinationibus ſeruanda eſſe, niſi per Epiſcopum ordinantem, & non per ſuperiores regularii ii in illis diſpenſetur, & propterea debent ipſi Prælati quando in eis diſpenſandum expedire iudicauerint Epiſcopum per literas rogare vt in illis cum tali, & tali digneuur diſpenſare attenta tali, & tali cauſa, quę Epiſcopo ordinaturo in eiſdem literis dimiſſorijs iudicanda exprimatur, vt iam de anno 1573. a ſacra Congregatione Concilij Paſſerello tunc totius ordinis Minimorum Correctori Generali reſponſum fuit prout ipſe teſtatur, & nouiſſimè cuidã Epiſcopo per eamdẽ in hæc verba extitit declaratũ.

Cõpen. priuilegi. Minim.

Reuerendiſs. Domine vti frater.

NOMINE Amplitudinis tuæ conſulta fuit Congregatio ampliſſimorum Patrum qui Tridentini Concilij decretis interpretandis poſiti ſunt. An ſtante conſtitutione fel. re. Sixti V. contra Clericos male promotos promulgata ſibi liceat ex decreto eiuſdem Concilij in caſibus expreſsis in cap. 11. 13. & 14. ſeſſ. 23. non expectato anni curriculo promouere regulares ad ordines ſacros, Congregatio cenſuit conſtitutionem prædictam fœl. re. Sixti V. non adimere facultatem a Concilio Tridentino Epiſcopis tributam remittendi temporum interſtitia in caſibus ab eodem Concilio in cap. 11. 13. & 14. ſeſſ. 23. reformatis, & pręſcriptis, & iudicium cognoſcendi an ſimus in prædictis caſibus non ſpectare ad ſuperiores regulares, ſed ad Epiſcopos Diœceſanos ordinantes in quorum Diœceſibus ſunt Monaſteria in quibus ipſi ordinandi degunt, Quod ſupereſt Deum amplitudini tuæ in omnibus propitium præcamur Romæ die 7. Septembris 1593.

Decla. Sacræ Congreg. concil.

Hyeronimus Cardinalis Matteius.

ET propterea vt regularium Prælati ſciant, quę nam cauſa in interſtitijs tam minorum, quam maiorum ordinum diſpenſandis, exprimenda Epiſcopo ordinanti requiratur, Aduertant quod pro minoribus, & Diaconatus reſpectiue ordinibus conferendis quælibet leuis cauſa ſufficiens eſt ad illorum interſtitia remittenda, quod quidẽ ex verbis ipſius Concil. Trid. in c. 11.

& 13.

& 13. Seſſ. 23. ſatis colligitur nempe niſi aliud Epiſcopo expedire magis videretur, & pro Diaconatus ordine (niſi aliud Epiſcopo videatur)

In remittendis vero temporum interſtitijs quoad ordinem ſubdiaconatus, & præſbiteratus ſuſcipiendum in quibus anni integri lapſus a ſuſceptione inferiorum reſpectiue ordinum requiritur neceſſitas, & vtilitas Eccleſię tamquam cauſæ ſufficientes ad diſpenſandum adeſſe debent, non tamen eodem modo, nam in ſuſceptione ſubdiaconatus ſufficit neceſſitas, aut vtilitas Eccleſiæ cum in decreto Concilij diſiunctiuè, & alternatiuè ponantur ad recipiendum vero ordinem præſbiteratus conuinctim requiruntur, ita vt neceſſitas, & vtilitas ſimul, & eodem tempore concurrere debent, vt ex verbis eiuſdem Cap. 11. & 14. videlicet (niſi ob Eccleſiæ vtilitatem, ac neceſſitatem aliud Epiſcopo videretur) ſed quomodo illę conſiderentur in prędictis dicendum eſt cum Sancto Antonino 3. par. tit. 14. de tempore, & loco ordin. in. §. 18. quod tunc Eccleſia dicitur neceſſitatem habere quando alios non habet, qui ordines ſuſcipiant, & quibus indiget, vt Eccleſijs, Capellis, & reliquis beneficijs deſeruiant, atque oneribus iniunctis integre ſatisfaciant. Vtilitas autem ipſius Eccleſiæ eſt quando licet alios miniſtros idoneos habeat alijs tamen opus habet vt melius ſeruiatur, hæc autem, & alię ſimiles cauſæ ſi quæ fuerint tamquam ſufficientes ab ipſis prelatis per eorum literas dimiſſoriales (vt dictum eſt) Epiſcopo ordinaturo ſignificande ſunt, vt ab ipſo poſtea tales iudicentur.

DE CLERICIS SECVLARIBVS, ET Regularibus male promotis, & eorum pœnis.

Cap. IIII.

REGVLARIS, & cuiuſuis ordinis, ſeu militiæ regularis ex aliquo crimine vitio, aut defectu, ſeu aliàs inhabilis, vel iregularis exiſtens, vel extra tempora a iure ſtatuta, vel abſque veris dimiſſorijs ſui ordinarij literis, aut per ſaltum, vel furtiuè, aut quo ad ſeculares ſine titulo ſufficientis beneficij, vel patrimonij, aut ante ætatem per ſacri generalis Trid. Concil.

decreta primę tonſurę, aut cuique ordini præſcriptam; aut non ſeruatis temporum interſtitijs, ita vt aliquis vnico die ſeu continuatis diebus ad plures ordines ſacros, vel poſt vnum ordinem ſuſceptum, ſine cauſa rationabili antequam tempus ab eodem Concilio ijs Tridentino pręfixum elabatur ad alium ordinem, ſeu alios ordines promoueri ſine diſpenſatione, aut indulto Apoſtolico non poteſt, vt per ſacros canones, & præſertim Concilij Triden. necnon conſtitutiones Pij ij. Sixti v. contra male promotos ędita ſtatuitur, & ordinatur, & ſi quis ſcienter in aliquo ex prædictis caſibus, & contra tenorem d. Canonum, & Apoſtolicarum conſtitutionum Sactis ordinibus initiatus, & inſignitus fuerit ab executione, miniſterio, & exercitio ordinum male ſuſceptorum eſt ipſo iure ſuſpenſus, & ſi huiuſmodi ſuſpenſione durante in eiſdem ordinibus miſtrare præſumpſerit eo ipſo irregularitatem incurrit, iuxta declarationem prædictæ conſtitutionis Pij Papæ ij. & Sixti v.

Inter bull. cum conſt. 5. Clemē. 8. conſt. 2.

Conſt. 2. Sed quoniam pręfactus Sixtus V. per ſuam conſtitutionem, vt ſupra male promotos vltra ſuſpenſionem à diuinis diuerſisq; alijs cenſuris, & pœnis ſtatim per eos reſpectiuè incurrendis ſubiecerat, & ſuppoſuerat, adeo quod non ſolum Pręlati ad ſacros ordines promouentes verum etiam perſonæ promote prædictis cenſuris, & pœnis in ipſa conſtitutione expreſſis, in perniciem animarum ſuarum varijs modis illa queabantur propterea S. D. N. D. CLEMENS VIII. prædictam Sixti V. conſtitutionem ſuo motu proprio nouiſſimè promulgato moderandam decreuit, illamq; ad terminos ſacrorum Canonum, ac conſtitutionis ipſius Pij ij., & ad diſpoſitionem decretorum Sacri Concilij Triden. reſtrinxit atque reduxit, necnon cenſuras, & pœnas in eiſdem Sixti literis pręterquam contra ſimoniacę ordinantes, & ordinatos inflictas, aliàs tamen per eoſdem canones, & Concilium Tridentinum, & conſtitutionem pij ij. iniunctis firmis remanentibus, moderatus eſt, & aboleuit.

Inter bull. com conſt. 2.

Vnde primum colligitur, quod Regularis, ſi male ad ſacros ordines fuerit promotus eſt ſuſpenſus, & ordinum executione priuatus donec diſpenſetur, neq; tollitur ſuſpenſio adueniente tempore legittimæ ętatis, cũ in pœnã ſit lata abſque vlla tempoꝛis determinatione, ſed durat donec per abſolutionem auferatur, quod ſecus eſt quotieſcumque ſuſpenſio per menſem, aut annum duratura ſtatuitur, tunc enim elapſo tempore præſcripto, ipſo iure remittitur.

c. 1. 2. & 3. de eo qui ord. furt. ſuſcepit. Nauar. in man. c. 25 nu. 70. Gloſſ. in clem. 1. in verb. Do nec. Et in c. 1. de ſent. excom. in 6. in verb. menſem.

Secundò colligitur, quod durante dicta ſuſpenſione ſi in ordine

ad quem

ad quem quis fuerit male promotus miniſtrauerit ipſo iure irregula rís efficitur, & ſi Clericus ſecularis eſt poteſt beneficijs adeptis priuari iuxta diſpoſitionem dictæ extrauagantis Pij ij. ſed hic vnum obiter eſt animaduertendum, quod ſuſpenſi ob malam promotionem in aliquo ex caſibus, vt ſupra expreſſis ſunt irregulares ſi poſt ſuſceptum ordinem in eo ſeſe exercent, ſed qui ordine presbiteratus inſignitur ex quo conſecrat cum Epiſcopo, & vtitur ordine presbiteratus fit irregularis ſtatim quo illum ſuſcepit quoniam Epiſcopus prius ordinat præſbiterum, & ei characterem illius ordinis infigit, quam conſecret, & ad conſecrandum ſecum admittat.

Nau. lib. 1. de cler. non ordi. minif. cō ſi. 4.
idem lib. 1. de tem porib. or din. cōſi. 32. & con ſi. 33. n. 2.

Tertiò quod prima tonſura, & minoribus ordinibus ab alieno Epiſcopo, vel per falſas dimiſſorias, aut extra tempora ſuſcipiens licet peccet mortaliter, tamen ſuſpenſionem non incurrit, ſed eſt ſuſpendendus, neque conſequenter fit irregularis, ſi in ipſis ordinibus ſic male ſuſceptis miniſtrauerit antequam a iudice ſuſpendatur nec obſtat d extrauagans Pij ij. cum non habeat locum in minoribus ordinibus ſed tantum in maioribus per illa verba (ad ſacros ordines ſe promoueri faciunt) item notandum quod ſola ſuſpenſio a diuinis, & ordinum executione ſi violatur irregularitatem inducit non autem ſuſpenſio ab officio, ſeu beneficio, vel iuriſdictione iuxta comuniter canoniſtas in c. 1. de ſent excom. in 6.

Idem lib. 1. eo. tit. conſi. 9. nu. 2.
Innoc. re lat. p Nauar. lib. d tēp. ordi. conſi. 40. nu. 7.
c. 1. de re iud. d. c. 1 de ſen. ex com. ī 6.

Quartò colligitur quod ſuper irregularitate incurſa per violationem cenſuræ ſuſpenſionis ob malam ordinum, vt præferrur promotionem ſolus Papa diſpenſat, vt per ſacros canones declaratur (exceptis caſibus in quibus diſpenſandi, ſeu abſoluendi facultas per Concilium Tridentinum Epiſcopis eſt attributa: quæ tamen ęque extenditur ad irregularitates incurſas ob v olationem ſuſpenſionum, ac ob alias etiam cauſas, dumodo, ex occulto delicto proueniant, & ad forum contentioſum minimè ſint deducte tunc per Epiſcopum in foro conſcientiæ tantum abſolui poſſunt, quemadmodum Regulares ab eorum prælatis, et in foro conſcientia a prædictis tamen (vt præfertur) occultis abſolui, & diſpenſari valent, cum nedum eis virtute priuilegiorum Sixti iiij. & Boniſacij ix. facere liceat, ſed etiam indulti Pij V. quo eadem auctoritas in abſoluendo, & diſpenſando ſuos fratres tribuitur, quæ ipſis Epiſcopis in ſuos ſeculares, & clericos conceditur, quæ tamen auctoritas a cenſuris, nempè excomunicationibus, & ſuſpenſionibus a caſibus in bulla Cœnę Domini etiam occultè reſultatibus, & prouenientu-

Nauar. in man. c. 27 nu. 162.
Idem in eod. cōſ. 40. nu. 9. in. §. 13. in fin.
Concil. Trid. c. li ceat ſeſſ. 24.
Nauar. lib. 1. de ęta. & qu. ord. cōſi. 9. nu. 1.
Bulla ma ris mag. §. 38. conſt. 1.

nientibus minime extenditur cùm ſingulis annis a Summo Pontifice d. Bulla innouetur cum derogatione quorumcumque priuilegiorum ordinibus Mendicantibus conceſſorum quo ad abſolutionem ab eis in illa contentis, vt aliàs dictum eſt.

Quintò demum colligitur quod Regularis tacitè profeſſus ad titulum paupertatis, & Religionis approbatæ ad ſacros ordines iuxtà ritum S. Romanæ Eccleſię promotus non eſt ſuſpenſus, neq; irregularis niſi canonicum ei aliud obſtet impedimentum, & in illis liberè & licitè miniſtrare valet quoniam ſacrorũ Canonum auctoritate declaratur, qđ qui in diſcretionis conſtitutus ętatæ nouitiorũ habitũ ab habitu profeſſorum in colore, ſciſſura, vel forma non diſtinctum vltra annum profeſſioni expreſſæ emittendæ proximum nulla in contrarium facta proteſtatione, geſtat eo ipſo religionem illam verè cenſeatur profeſſus, & ad omnia obligatus perinde, ac ſi profeſſionem emiſiſſet expreſſe, quod quidem ſatis comprobatur per tex. in cap. ex parte de tempor. ordinat. vbi habetur quod ſi Monachus vnius ordinis in ſecundo ordine ad quem tranſiuit recipit Sacerdotium non facta profeſſione ad primum rediens, ordinem ſuſceptum poteſt liberè exercere, quanto magis tacitè profeſſus poteſt miniſtrare in ordinibus ſuſceptis ad titulum ſuæ religionis qua nunquam exgreſſus eſt, neque ob tacitam profeſſionem egredi poteſt, cui quidem tacitè profeſſioni per Concilium Trident. minimè derogatur ad trad. p Nauar. lib. 1. de regular. cõſ. 35. Nec obſtat conſtitutio Pij V. ſub datum Romæ anno 1568. pridie idus Octobris Pontificatus ſui anno iij. Quoniam reſpondetur, illam non comprehendere fratres Regulares, & profeſſores ſolemniter in ſacris ordinibus, & Religionibus approbatis, ſed clericos quoſdam regulares, ſeu religioſos certorum ordinum, & Congregationum in communi, & ſub obedientia voluntaria extra votum ſolemne more tamen regularium viuentes quorum habitus a ſecularibus præsbiteris diſtinctus eſt, vt ſunt Canonici, & fratres S. Georgij de Alga Venetiarum, ac Æremitarum S. Hyeronimi aliàs Beati Petri Piſarum, & aliarum ſimilium Congregationum, in quibus quidem perſonis idem Pius V. per dictam ſuam conſtitutionem decreuit quod de cætero in omnibus obſeruaretur cap. 2. Concilij Trident. Seſſ. 21. in eorum promotione ad ordines Sacros, ſicut obſeruatur quoad Clericos ſeculares promouendos, ſtatuitq; vt dicti Clerici regulares profeſſionem expreſſam emitterent, & illa non facta non poſſent ordinibus

c. ex parte de reg. & tranſe. ad relig. clem. eos eo. tit. c. vt periculoſa ne cleric. vel Monach.

dinibus ſacris initiari, & aliter promoti executione ordinum tamquam ſuſpenſi omnino carerent, & hoc ne ante factam profeſsionem e clauſtro liberè recedentes, & ad ordines ſacros promoti iam exiſtentes, vel mendicare, vel aliquod ſordidum queſtum exercere in ipſorum dedecus, ordinis vilipendium, & fidelium ſcandalum, cogerentur. Vnde hodie ſtante dicta conſtitutione neceſſe eſt ipſis Clericis regularibus (Ieſuitis exceptis) ſi ſacris ordinibus initiari volunt, quod prius expreſsè, & ſolemniter profeſsionem emittant, vel doceant ſe beneficium Eccleſiaſticum, aut patrimonium pacificè poſsidere, vt inde honeſtè ſubſtentari valeant, quod cum in fratribus regularibus qui ſuę religionis ob tacitam, vel expreſſam profeſsionem obſtricti, & religati ſunt non requiratur, poſſunt quidem ad illius titulum etiam poſt tacitam profeſsionem ordines ſacros ſuſcipere, & in eis licitè miniſtrare cum nullo iure id eis dignoſcatur prohibitum.

DE POENA CELEBRANTIS IN ordine quem non habet.

Cap. V.

LICET hucuſque in ſacris canonibus nulla corporalis pœna ſtatuta reperiatur contra clericos ſeculares, ſeu regulares exercentes ordinem ſacrum quem non habent, tamen arbitrio Iudicis pœna falſi ſunt puniendi, quoniam vt inquit Bald. in l. qui ſub prætextu C. de ſacroſanct. Eccleſ. qui ſe Clericum aſſerit, & ingerit ſe in functionibus Clericorum falſarius cenſetur, debet etiam deponi, & amplius non ordinari. Diaconus vero Miſſam celebrans nondum ordinatus ad Sacerdotium non poteſt promoueri, & a Diaconatus ordinis executione biennio, vel triennio ſuperioris arbitrio ſuſpendendus eſt, & miniſtrando in ordine quem non habet in apparatu, & ſolemniter habitu illius ordinis indutus irregularis efficitur, & propterea per ſacrum Concilium Tridentinum ſtatutum eſt quod huiuſmodi ſacra miniſteria per alios quã per cõſtitutos in d. ſacris ordinibus nõ exerceantur, in cuius canonis, & decreti executionem fratres prædicatores in capitulo generali Bononiæ celebrato de anno 1564. prudenter admodum ordinarunt, quod in eorum conuentibus ſacra Altaris miniſteria

Feli. in c. tertio loco de probat. in princip. Præpoſ. in c. quid interrogaſti diſt. 27. cap. 1. de Cler. non ord. min. c. 2. co. ti. Silueſ. in verb. irregularitas ſeſſ. 23. c. 17.

DE LECTORIBVS SACRÆ Scripturæ in Conuentibus aſsignandis. Tit.16. Cap. I.

EX Sacri Concilij Tridentini decreto ſtatuitur, quod in conuentibus quorumcumque Monachorum, & Regularium, in quibus ſtudia comode vigere poſſunt, lectio ſacrę Scripturæ habeatur: quæ quidem lectio à capitulis generalibus & Prouincialibus aſſignetur dignioribus magiſtris, qui ab Epiſcopo loci de vita, moribus, & ſcientia examinari, & approbari minimè debent, neque tenentur. Quibus quidem Regularibus non licet imprimere, ſeu imprimi facere libros de rebus Sacris, ſine approbatione Ordinarij, & licentia ſuorum ſuperiorum recognitis per eos libris iuxtà formam ſuarum conſtitutionum.

reſor.c.1. eadem.

Idē con ſeſſ. ead. decr. 1.§. īſuper. de edit. & im preſ. libr.

DE VERBI DEI PRAEDICATIONE. Cap. II.

SICVT lectio Sacræ Scripturæ in Eccleſia Catholica vtilis admodū eſſe dignoſcitur: ita quoq; prędicatio verbi Dei valde neceſſaria Reipublicę Chriſtianæ exiſtit, vt Concil. Tridentinum declarauit, iuxta dictū D. Auguſtini dicentis non minus eſſe verbum Dei, quam Corpus Chriſti, quo ad efficientiam tantum, vt optime declarat Archiepi. Anton. & demum cum iuxta Euangelij dictum non in ſolo pane viuat homo, ſed in omni verbo, quod procedit de ore Dei, hinc eſt quod anima ipſius Verbi Dei recreatione indiget, ſicuti materialis cibus corpori eſt neceſſarius.

Ead. ſeſſ. c.2. docē-tes. 1. 9.1. 2. par. ſum. tit. 9 c.2.

AD QVOS PERTINEAT PRÆDICARE Euangelium in Eccleſia Dei.

Cap. III.

Concil. 4 Carthag. c. 20. Concil. Trid. ſeſſ. 24. c. 4. Ex ritu Pontifi. libri fol. 31. Lib. 2. epiſto c. 39.

SACROSANCTVM Ieſu Chriſti Euangelium populo proponere, & explicando annunciare ad Epiſcopum ſpectare conſtat cuius eſt præcipuum munus: prout Sancti Patres ſæpius declararunt, ex illis verbis à Conſecrante Epiſcopo pro latis in traditione libri Euangelij nempè. Accipe Euangeliū & vade prædica populo tibi commiſſo, ex quibus quidem apparet Epiſcopum ſemper de prædicationis miniſterio cogitare debere, vt inquit Beatus Gregorius quod quidem munus poſtquam a Chriſto adimpletum fuit, illud idem ſuis Apoſtolis ſpecialiter iniunxit per illa verba. Ite in vniuerſum mundum, & prædicate Euangelium omni creaturæ, & propterea cum Epiſcopi in Apoſtolorum loco conſtituti exiſtant meritò eiuſdem prędicationis munus, & onus ſubire tenentur, & obſtringuntur. Sed quia Epiſcopi aliquando legittimo impedimento detenti per ſe ipſos huiuſmodi prædicationis munus exercere non valent, illud inferioribus Sacerdotibus demandatur, eiſq; tamquam Epiſcoporum coadiutoribus prçcipitur. Ex ſacerdotibus autem nonnullis de iure competit prędicare, vt ſunt prælati omnes, ac etiam parrochi curę animarum præfecti, quibus ratione iniuncti officij Verbum Dei populo ſibi commiſſo proponere tenentur: Aliquibus etiam ſimplicibus, & non curatis ſacerdotibus ab Epiſcopo hęc functio delegatur, aliquando verò à Summo Pontifice, & Sede Apoſtolica regularibus omnibus committitur qui per priuilegia eorum reſpectiuè ordinibus conceſſa huiuſmodi officium adimplere valent.

DE.

DE PRÆDICATORVM Regularium qualitate electione, & approbatione.

Cap. IIII.

NVLLVS tam Clericus ſecularis, quam cuiuſcumque mendicantium ordinis regularis ad quem facultas prædicandi, tam de iure quam de conſuetudine, vel priuilegio, aut alias pertinet, ad huiuſmodi officium exercendum admittatur niſi prius per ſuum ſuperiorem reſpectiue diligenter examinatus (in qua re conſcientiam ipſius ſuperioris oneratur) ac morum honeſtate, ætate, doctrina probitate, prudentia, & vitæ exemplaritate ad illud, & idoneus reperiatur, & hic quocumque poſtea prædicaturus acceſſerit de huiuſmodi examine, & idoneitate ſua per literas authenticas ſeu alias ſui examinatoris approbatoriſq; Epiſcopis, & alijs locorum ordinarijs fidem legittime faciat cum qua perſonaliter coram eis ſe præſentaſe, & ab illis benedictioné petere teneatur, antequam prædicet; alioquin, prædicare non poſſit etiam in ſui ordinis Eccleſijs. In Eccleſijs vero quæ ſui ordinis non ſunt vltra licentiam ſui ſuperioris, etiam Epiſcopi licentiam habere teneantur, ſine qua in ipſis Eccleſijs non ſui ordinis nullo modo prædicare poſſit, quæ quidem licentia gratis ab Epiſcopis concedatur. Regularibus deinde extra tamen clauſtra, & obedientiam ſuarum religionum viuentibus etiam quorumlibet priuilegiorum prætextu in ſua ciuitate, vel Diœceſi Epiſcopi prædicare permittantur: donec ab ipſis Epiſcopis ſuper hac re Sancta Sede Apoſtolica conſulatur. Qui demum Regulares contradicente, Epiſcopo in Eccleſijs etiam ſuorum ordinum prædicare non præſumant.

Leo X. ſupra, num. 2

Concil. Trident. ſeſſ. 5. c. 2 Docetes ſupra nu.

Idé Concil. Trid. eadé. ſeſſ. c. 2. §. caueaut.

Concil. Trident. ſeſſ. 24. c. 4. Prædicationis. §. nullus.

DE TEMPORE QVO PRÆDICATIO Euangelij in Eccleſijs fieri debet.

Cap. V.

Concil. Trid. ſeſſ. 5. c. 2. REGVLARES omnes parochiales, vel aliàs curam animarum habentes Eccleſias quocumque modo obtinentes diebus ſaltem dominicis, & feſtis ſolemnibus plebes ſibi commiſſas pro ſua, & eorum capacitate paſcant ſalutaribus verbis, docendo ea quæ ſcire omnibus neceſſarium eſt ad ſalutem, annunciandoq; eis cum breuitate, & facultate ſermonis, vitia q; eos declinare, & virtutes quas ſectari oporteat, vt pœnam æternam euadere, & cœleſtem gloriam conſequi valeant, quod ſi in hoc negligentes fuerint, & poſtquam ab Epiſcopo trium menſium ſpacio moniti muneri ſuo defuerint, poſſint ab eodem Epiſcopo per cenſuras Eccleſiaſticas, ſeu alias ad ipſius arbitrium cogi atque compelli.

Idem ſeſſ. 24. cap. 4. prædicationis. Tempore autem ieiuniorum Quadrageſimæ, & Aduentus Domini quotidie, vel ſaltem tribus in hebdomada diebus ſi ita oportebit, ſacras Scripturas diuinamq; legem annuncient, & aliàs quotieſcumque id opportunè fieri poſſe iudicauerint.

QVOMODO SE GERERE DEBEANT Prædicatores in Euangelio annunciando.

Cap. VI.

Leo X. ſupra num. CONSTITVTIONE Apoſtolica mandatur omnibus huiuſmodi onus prædicandi ſubſtinentibus, vt Euangelicam veritatem, & ſanctam ſcripturam iuxta declaratiouem interpretationem, & ampliationem Doctorum quos Eccleſia, vel vſus diuturnus approbauit, legendosq; hactenus recepit & in poſterum recipiet prædicent, & explanent, nec quicquam eius proprio ſenſui contrarium, aut diſſonum adijciant, ſed illis ſemper inſiſtant, quæ ab ipſius Sacræ ſcripturæ verbis, & præfatorum doctorum interpretationibus ritè, & ſanè intellectis non diſcordant, & demum omnibus illis vtantur quæ ab Eccleſia Catho-

lica

lica Romana atque a Generalibus Concilij definita, & declarata ſunt, & præſertim de peccato originali, & de impij iuſtificatione per ſacrum Concilium Tridentinum determinata ſunt.

A QVIBVS PRÆDICATORES in eorum munere adimplendo ſeſe abſtinere debeant.

Cap. VII.

EISDEM quoque prædicatoribus inhibetur ne apud plebem, & præſertim rudem difficiliores, ac ſubtiliores quæſtiones, quæ ad ædificationem non faciunt in concionibus popularibus pertractent. Concil. Triden ſeſſ. 25. de creto. 1.

Incerta, vel quę ſpecie falſi laborant non euulgent, & ab ijs quę ad curioſitatem quandam, aut ſuperſtitionem ſpectant, vel turpe lucrum ſapiunt tamquam ſcandala, & fidelium offendicula ſeſe omnino abſtineant.

Tempus quoque præfixum futurorum malorum vel Antichriſti aduentum, aut certum diem iudicij prædicare, vel aſſerere nequaquam prçſumant, neque alia quæq; futura ex literis ſacris conſtanter prędicent, nec illa a ſpiritu ſancto, vel diuina reuelatione ſe habuiſſe affirment, atque alienas inanesq; reuelationes nullo modo aſſeuerent, Pręterea non ſcindant veſtem in conſutilem Chriſti ſed ab Epiſcoporum, & Prçlatorum, ac aliorum ſuperiorum eorumq; ſtatus ſcandaloſa detractione coram vulgo, & laicis in cauta, & intemperanti reprehenſione, & ab eis malè geſtorum expreſsis nominibus aperta, & manifeſta redargutione abſtineant. Leo X. num. §.

QVOD

QVID AGERE DEBEANT Prædicatores quando Dominus aliqua futura reuelari voluerit.

Cap. VIII.

Leo X. ſupra nu.

QVANDO vero quibuſdam prędictorum Prędicatorum aliqua futura in Dei Eccleſia ſua inſpiratione a Domino reuelari contigerit, quod quidem cum res magni momen ſit, & non omni ſpiritui ita de facili credendum, ideo Apoſtolica ſanctione ſtatutum eſt, vt lege ordinaria prædictę aſſertę inſpiratio nes antequam publicentur, aut populo prędicentur Apoſtolicę Sedis examini reſeruatæ intelligantur. Quod ſi ſine moræ periculo id fieri non valeret, aut vrgens neceſſitas aliud ſuaderet, Ordinario loci notificentur, vt ille adhibitis ſecum tribus, aut quatuor doctis & grauibus viris, & negocio cum eis diligenter examinato (quod id expedire videbitur) licentiam illas publicandi concedere poſſit.

DE POENIS PRAEDICATORIBVS per Conſtitutiones Apoſtolicas, & Concilium Tridentinum inflictis, qui contra prædicta aliquod commiſerint aut alias male prædicauerint.

Cap. IX.

PRÆDICATOR qui contra premiſſa, aut eorum aliquod committere auſus fuerit, vltra alias pœnas à iure contra tales ſtatutas, ſententia excomunicationis ipſo facto innodatus exiſtit, a qua non niſi à Summo Pontifice, præterquam in mortis articulo, abſolui poteſt, eiq; prædicationis officium perpetuò inteſſe decreuit Leo X. per dictam ſuam perpetuam conſtitutionem non obſtantibus quibusuis priuilegijs Apoſtolicis etiam in Mari magno comprehenſis. Si verò prædicator errores, aut ſcandala diſſeminauerit in populum, etiam ſi in Monaſterio ſui, vel alterius ordinis prædicet, Epiſcopus ei prædicationem interdicat. Quod ſi hæreſes prædicauerit contra eum ſecundum iuris diſpoſitionem

Concil. Trident. ſeſſ. 5. d. ca. 2. §. ſi vero.

tionem, aut loci conſuetudinem eſt procedendum, etiam ſi ipſe prędicator generali, vel ſpeciali priuilegio exemptum ſe eſſe prætendat, quo caſu ab Epiſcopo auctoritate Apoſtolica, & tamquam Sedis Apoſtolicæ delegato contra eum procedatur. Demum in eadem excomunicationis cenſura incidunt prædicatores, qui contrà ea quę per conſtitutiones Sixti iiij. circa Conceptionem Beatæ, & Immaculatę Virginis MARIÆ Dei genitricem definita ſunt, quæ conſtitutiones per Concilium Tridentinum cum illarum pœnis innouatæ exiſtunt, & abſolutio à prædicta excomunicatione Summo Pontifici præterquam in mortis articulo reſeruatur, præterea de eadem Conceptionis articulo prędicantes, ſeu diſputantes contrà conſtitutionem Pij V. non ſolum in eadem ſententia excomunicationis incidunt, ſed in ſuſpenſionem a diuinis, & cuiuſcumque gradus, dignitatis, ſeu adminiſtrationis priuationem, & ad eadem, vel ſimilia munera obtinenda, vel obeunda perpetuę inhabilitatis cēſurę ipſo facto obnoxij ſunt.

DE REGVLARIBVS IN CONFESSARIOS deputandis tit. 17. c. I.

Regulares per eorum ſuperiores ad ſacras confeſſiones, & præſertim ſecularium, coram ordinarijs pręſentandi exponi debent.

Cap. I.

CVM Regulares ratione voti obedientię eorum ordinum ſuperioribus pleno iure ſubiecti exiſtant, ita vt illos velle, vel nolle minime habere dignoſcantur, hinc eſt quod quicquid agere, ſeu recipere proponunt de eorumdem ſuperiorum licentia illud exequi tenentur, & propterea antequam ordinario præſententur pro eorum approbatione a ſuis ſuperioribus eligi debent, vel ſaltim de eorum licentia eiuſdem ordinarijs præſentari, ne obedientiæ voto contraire eis damnabiliter contingat, qui tamen ſuperiores non omnes indiſtinctè ad tam ſalubre miniſterium, & officium exequendum exponere debent ſed perſonas ſufficientes

c. Religioſi de ſep. in 6.

cientes, idoneas vita probatas, diſcretas, modeſtas, atque peritas, ſicut eis per canonicas ſanctiones præcipitur, quas quidem perſonas ſic (vt prefertur) electas præſentent, & non nominent, ſeu eiſdem ordinarijs ſub hac forma præſentari perſonaliter faciant, nempe, vt de eorum licentia gratia, beneplacito, & approbatione præuio tamen examine, in ciuitatibus, & Dioceſibus eorum regulares, ſic per eos electi confeſſiones confiteri ſibi volentium audiant, pœnitentias ſalutares imponant, & beneficium abſolutionis poſtea impendant.

le m. dudum de ſepult. §. ac deinde. Gloſſ. ibidem in verb. preſentare.

Numerus vero perſonarum aſſumendarum ad prædictum munus exercendum eſſe debet prout vniuerſitas Cleri, & populi, ac multitudo, vel paucitas exigit eorumdem. Quod ſi petitam licentiam, & approbationem Epiſcopi, eis conceſſerint cum gratiarum actione recipiant, & deinde commiſſum ſibi officium in Domino exequi, & adimplere licitè, & liberè valen, hæc autem electio, & deputatio ne dū ad Generalem in toto ordine ad Prouincialem in ſua prouincia, & cuſtodem, ac etiam ad Priorem, ſeu Guardianum vel quemcumque ſuperiorem localem, aut eorum Vicarios ſpectare dignoſcitur, pro ſingulis ciuitatibus, & dioceſibus in quibus reſpectiue fratres commorari contigerit facienda.

d. clem. §. ſtatuimus

eo. loc. §. ac deinde Seſſ. 5. de

DECRETVM CONCILII TRIDENTINI ſuper Confeſſariorum, etiam Regularium approbatione pro Epiſcopo facienda.

Cap. II.

SESSIO VIGESIMATERTIA.

Cap. XV.

QVAMVIS Presbiteri in ſua ordinatione a peccatis abſoluendi poteſtatem accipiant, decernit tamen Sancta Synodus nullum etiam Regularem, poſſe confeſſiones ſecularium, etiam Sacerdotum audire, nec ad idoneum reputari, niſi aut parochiale beneficium, aut ab Epiſcopis per examen, ſi illis videbitur eſſe neceſſarium, aut alias idoneus iudicetur, & approbationem

tionem, quæ gratis detur obtineat, priuilegijs, & conſuetudine quacunque etiam immemorabili non obſtantibus. Igitur omnes Regulares cuiuſcunque ordinis etiam Mendicantium, etiam de ſuorum ſuperiorum licentia, graduati, vel promoti, aut in Theologia magiſtri, exiſtentes ab eiſdem Prelatis electi, & vt ſupra deputati, coram locorum ordinarijs perſonaliter præſentari, & per eorum examen pro ſecularium confeſsionibus audiendis approbari debent, vt ex conſtitutione etiam Pij v. diſponitur qua illis quoque inhibetur ne vigore dict. deputationis, expoſitionis, & approbationis ſuorum prelatorum forſan ab ordinarijs toleratæ confeſſiones ipſorum ſecularium nullo modo audire præſumant, non obſtante quod per aliam ſuam conſtitutionem lectores, & Magiſtros prędictos ab huiuſmodi ordinariorum examine exemptos fore, & eſſe decreuiſſet, quoniam ipſe idem Pontifex illam quo ad hoc omnino reuocauit, ac inſuper voluit decretum prædictum Concilij Tridentini in omnibus quorumuis ordinum Regularibus Mendicantibus, Lectoribus, & in Theologia graduatis, & Magiſtris obſeruari debere, & propterea hodie fratres ipſi tam ſimplices quam graduati confeſſarij munus exercere volentes Epiſcoporum examen ſubire, aut alias ab eis approbationem habere tenentur quod quidem examen per ipſius Epiſcopi examinatores ſuper ſufficienti literatura, & aliquali ſalutem ſacramenti pęnitentiæ poritia iuxta Leonis X. conſtitutionem fieri debet.

Pij v. conſti. xv.

Conſt. vj.

Conſt. j.

QVID PER APPROBATIONEM Ordinarij Regularis conſequatur.

Cap. III.

SCIENDVM eſt autem quod cum Sacerdos pro audiendis confeſſionibus ab Epiſcopo approbatur licet nulla ei noua poteſtas Sacramentaliter abſoluēdi á peccatis tribuatur cū iam in ſua ordinatione illā receperit, nihilominus neceſſaria eſt, ei Epiſcopi approbatio, vt per eam iuriſdictionis poteſtas impendatur, & perſona pœnitentis, quæ materiæ vicem gerit in foro pœnitentiæ ſubijcienda conſignetur, nam ſicut in naturalibus, ac

Theol. in 4. diſ. 18. q. 4.

etiam in artificialibus ad agendum duo de neceſſitate adhibenda ſunt nempe virtus agendi, & materia in quam agens, aut operans agat ita pariter duo in abſolutione ritè facienda requiruntur videlicet poteſtas clauium quę ordinis dicitur, & perſona pœnitentis in quam exerceatur, & terminetur ea poteſtas, quam (vt dictum eſt) vnuſquiſque ſacerdos in ſua ordinatione conſequitur, per characteris ſacerdotalis impreſſionem, ex qua quidem vtraque conſurgit facultas tum conficiendi Sacramentum veri corporis, & ſanguinis Chriſti, tum etiam abſoluendi à peccatis, ſed hæc poſterior poteſtas remanet ſuſpenſa donec a ſuperiori ſuperueniat poteſtas iuriſdictionis, quæ tam ſacerdoti legitimè, & ſecundum ritum Eccleſiæ ordinato determinet perſonam in foro pœnitentię ſibi ſubijciendam, quod quidem per Prelati approbationem plenè condonatur, & tunc Sacerdos vtraque poteſtate munitus ſuper perſonas ſibi confiteri volentes velut ei iure ſubditas abſolutionis ſententiā in illo pœnitentię foro validè profert. Vnde ex prædictis cōcluditur, vtramq. poteſtatē in confeſſario (ſiue clericus ſecularis, ſiue regularis ſit) adeò eſſe neceſſariam quod ſi tentaret eum abſoluere in quē iuriſdictionem ordinariam, aut delegatam non haberet, prætterquam quod damnabiliter peccaret, cum falcem mitteret in meſſem alienam, contra Eccleſiæ decreta, ſed nihil prorſus faceret, quoniam a non ſuo iudice ligari, aut abſolui nemo poteſt. Ideò fratres antequam munus confeſſarij exercendum aſſumant Epiſcopi ordinarij approbationem impetrare, & obtinere omnino ſtudeant iuxta dict. decretum Concilij Tridentini, & Apoſtolicas conſtitutiones.

Ioan. xxij in extrauag. quia quondā de verb. ſignifi. §. quare.

DE MODO QVO SACERDOS Regularis, & ſecularis Clericus pro laycorum Confeſsionibus audiendis approbari debeat.

Cap. IIII.

EX ſuperiori Concil. Trident. decreto iam ſatis compertum eſt tam ſecularem Clericum, quam Regularem ſacerdotē pro confeſſarij munere obeundo ab ordinario approban-

dum

dum forè debere, quod tamen diuerſimodè fieri cõtingit, quoniam Clericus qui eſt Epiſcopo ſubiectus cum præuio examine ad ſacras confeſsiones ſecularium audiendas approbatur, ab eo ẽt iuriſdictio nem in pęnitentium Dioceſanorum perſonas, & aliquando ẽt cum facultate abſoluendi à caſibus ipſi Epiſcopo reſeruatis prorſus reci- Theol. in 4. diſt. 18 q. 4. pit, quiq; illam ad eius libitũ vtendam concedit eiq; impartitur, & propterea tenor literarũ dictę approbationis diligenter, & accuratè inſpiciendus eſt, adeo quod ſi in illis expreſsũ reperiatur facultatem audiendi confeſsiones, & a caſibus Ep̃o reſeruatis abſoluendi, ſimpliciter conceſſam eſſe, tunc intelligendum eſt, ipsũ Clericũ approbatum poſſe omnium ciuiũ, & dioceſanorum aliorumq; ad eos confluentium confeſsiones, vbiq; per ciuitatẽ, & dioceſim ẽt in pęnitentiũ proprijs domibus audire pęnitentias iniungere, & à peccatis abſoluere, ſi verò fuerit approbatus pro hac, vel illa Eccleſia, ſeu loco, aut pro uiris, ſeu mulieribus, eorumq; certa quantitate, vel ad certũ tempus, tunc ad illa loca, tempora, & perſonas iuxta conditiones in d. literis approbationis expreſſas illius iuriſdictio collata intelligitur: Quod ſecus eſt in ſacerdote regulari in cuius approbatione Ordinatius aliter ſeſe habere debet, nam cũ ab eo omnino exẽptus & Sedi Apoſtolicæ immediatè ſubiectus exiſtat nulla per ipſius Epiſcopi Approbationem iuriſdictionis poteſtas tribuitur. Sed illam approbatus, ſtatim ab ipſa Sancta Sede; & Summo Pontifice per priuilegia ordini conceſſa immediatè conſequitur, qua quidem iuriſdictione perſonę non ſolum illius ciuitatis, & Dioceſis in qua approbantur, ſed etiam forenſes, & aliarum Dioceſum in ea ad illos confluentes ei in foro pęnitentiæ ſubijciuntur, illaſq; audire valent vbique vt infra dicetur, hæc aũt iuriſdictio, cum ob d. decretum Concil. Triden. ipſis regularibus ſuſpenſa ſit donec ab Epiſcopo prius examinati approbentur, aut aliàs idonei ab eo iudicentur, tunc ſecuta dicta approbatione iam eis iuriſdictionis attributa poteſtas relaxatur. Vnde ſequitur quod Epiſcopus ſi præuio examine regulatem idoneum inuenerit, illum ſimpliciter abſq, vlla temporis loci, ſeu perſonarum limitatione indiſtinctè approbare, & admittere debet, atque tenetur ſecus ſi non adeo idoneus reperiatur, tunc enim ordinarij arbitrio, cum limitata facultate admitti poteſt, vt à Sacra Illuſtriſsimorum Cardinalium Congregatione Regularium in hæc verba declaratum fuit die 2. Iulij 1587. videlicet.

Regulares, qui ad confeſſiones audiendas idonei generaliter ab Ordinarijs eorumuè examinatoribus reperti, & probati fuerint, generaliter quoque, & indiſtinctè abſque aliqua limitatione temporis certorumuè locorum, aut generis perſonarum admittantur in Diœceſi propria. De cęteris verò qui non adeò idonei reperientur, ſi petierint ſe admitti, arbitrio ordinariorum relinquitur ipſos cum limitata facultate, prout eiſdem ordinarijs magis expedire videbitur probare, & admittere. Qui autem in domibus laicorum confeſsiones ex cauſa audierint, ſtatim Parrochum admonere teneantur, & fidem auditæ confeſsionis pro medico adueniente relinquere.

F. Michael. Bonellus Card. Alexand.

Georgius Palearius Secret.

Cap. V.

EX prædicta igitur declaratione nonnullæ colliguntur concluſiones quarum prima eſt quod regularium iuriſdictio tam eis á iure communi quam á Papa delegata reſtringitur, ſeu ampliatur per dictam ordinarij approbationem non ad eius libitum ſed iuxta maiorem, ſeu minorem illorum ſufficientiam & idoneitatem repertam.

Secunda quod regulares non plenè idonei per examen approbati, & cum aliqua conditione, & limitatione loci aut temporis, vel perſonæ, aut ad libitum ordinarij admiſſi poſſunt per eumdem ordinarium á confeſſarij munere ſuſpendere, & licentia eis conceſſa reuocare, & tranſacto tempore, vel alia conditione expirata ſuſpenſi ab officio remanent, cum iam amplius approbati minimè cenſeantur, ac ſint, purificata conditione, ſub qua approbati, & admiſſi fuerè, & ſicut Clericus ſecularis beneficium parocchiale habens, per quod ipſo iure erat idoneus, & vbique terrarum eligibilis per bullam Cruciatę, ſeu Iubilei, ſi illud renunciant non manet amplius ipſo iure idoneus, vt planè intendit Concilium Tridentinum, & multo fortius amittit rationem Idonei, qui ob crimen priuatus eſt beneficio curato, ita regularis limitate, & ſub con-

ditione

ditione approbatus, ea adimpleta, aut expirata idoneitatem perdidiſſe dicitur, & tamquam ſuſpenſus munus confeſſarij neque licitè neque validè amplius exercere poteſt.

Soto. diſ. 18. q. 2. ar. 5. Ledeſ. q. 7. art. 5. Palac. diſ. 17. q. 7. Henric. heriq. e ſociet. Ieſu in ſum. de penit. lib. 6. cap. 6. nu. 8. Felicia. ti. de priuil. c. 14. Compẽd. Mẽdic. in verb. abſolutio reſeruatorũ

Tertia quod Regulares ſimpliciter idonei approbati vigore prædictæ declarationis ſacræ Congregationis Regularium, ex quo ab ordinatione iuriſdictionem non habent; non poteſt illa quam habent a Papa ex priuilegio, nec quo ad locum nec quo ad perſonas per eundem ordinarium coarctari, ſeu reſtringi; quod quidem in tantum eſt verum, quod ſi Epiſcopus in fraudem, aut odium eorumdem Regularium ſibi plures caſus quàm parrochis reſeruaret, aut nimis excederet in reſeruatione, non tenentur obedire in illa reſtrictione, nam alias ſacrorum ordinum priuilegia, à ſede Apoſtolica conceſſa in vtilia redderentur, contra quæ nihil in fraudem Epiſcopi ſtatuere valent, vt in c. Quarto de priuil. & exceſſ. prælat. aperte declaratur.

Nauar. in c. placuit nu. 163. & c. 27. nu. 262. ĩ ma nu. Felicia. ti. de priuil. c. 15. Clementis iiij. conſti. vij. Conſt. vj Conſt. xv

Quarta quod Regularis in vna ciuitate, & Dioceſi pro audiendis confeſſionibus ſemel per Epiſcopum præuio examine admiſſus, ab eodem Epiſcopo non poteſt amplius examinari neque præſentari, quamuis ſepe ab eadem Dioceſi recedat, ad quam ſi reuertatur priorem licentiam, & approbationem retinet, neq; dicta licentia morte Epiſcopi concedentis expirat ſed illa vti poſſunt regulares donec Eccleſiæ vacanti de paſtori fuerit prouiſum, vt ex priuilegio conceditur.

Ab Epiſcopo vero ſucceſſore pro maiori ſuæ conſcientiæ quiete examinari de nouo poſſunt non obſtante priori Pij V. conſtitutione qua cauebatur, vt ſemel approbatus, in vna dioceſi amplius in illa examinari non poſſet, quoniam ipſemet Pius V. per aliam ſuam conſtitutionem in ſpecie ei derogauit quemadmodum poſtea ſacra Congregatio Cõcilij interpres in hęc verba declarauit.

Seſsio XXII. Cap. XV.

CONGREGATIO Concilij cenſuit Regulares ad audiendas in ciuitate, & Dioceſi ſecularium confeſsiones ſemel ab Epiſcopo præuio examine approbatos, iterum ab eodem Epiſcopo non eſſe examinandos: Cæterum à ſucceſſore poſſe vtique examinari iuxta conſtitutionem Sanctæ Mem. Pij V. datam viij. id. Aug. Põtificatus ſui anno vj. quæ à fe. rec. Gregorij xij.

non

non eſt reuocata per reductionem priuilegiorum Regularium ad
terminos Concilij Tridentini.

A. Card. Caraffa.

Iulij iij. conſt. iiij. Quinta Quod Regulares in confeſſarios generaliter, & ſimpli-
citer approbati poſſunt ciues, & Diœceſanos illius ciuitatis, & Dio-
ceſis in qua admiſſi ſunt non ſolum in eius domibus, & Eccleſijs,
ſed vbiq; in alijs locis intra dictã ciuitatẽ, & diœceſim conſiſtentibus
et inuitis parrochialibus rectoribus, ipſiſq; contradicentibus in
Extrauª. inter cunctas de priuileg. foro pœnitentiæ audire, & à peccatis abſoluere, quemadmodum
prædictas perſonas etiam extra Diœceſim in qua ſunt approbati au
dire, & abſoluere pariter valent cum in hoc eamdem auctoritatem
à iure habeant quam curati Rectores qui ſuos ſubditos vbicumq;
Silueſt. in verb. confeſſio. 2. §. 22. Et confe. ij. nu. 4. repertos nedum in eorum Eccleſijs, & Parrochijs, ſed extrà ter-
ritorium, & diœceſim propriam poſſunt eis beneficium abſolutio-
nis impendere quod quidem conceditur in foro ſecreto animæ qui
forus poli, & Dei dicitur cuius eſt terra, & plenitudo eius, &
vbi non læditur ius neque territorium alterius, & perſonæ iam per
approbationem Epiſcopi illis conſignatæ non acquirunt alibi fa-
uorabile forum ita, vt ab alieno Parrocho, & alterius diœceſis poſ-
c. fi. de foro cõpet. ſint à peccatis abſolui ſicut in foro exteriori ratione delicti reus pu-
niri valet à iudice territorij in quo deliquit. Quibus additur quod
Vid. §. Felicia. d censur. ti. de priuil. c. 15. quicquid dictum eſt de priuatis, illud idem de Regibus, & Princi-
pibus dicendum videtur, nam licet illorum proprius ſacerdos ſit
Epiſcopus illius ciuitatis, Regni, ſeu Dominij in quo principalem
Soto in 4 diſt 18. q. 4. & ibi cõmun. DD. & ordinariam Sedem habent, & ibi continuo reſidentiam facere
ſolent, nihilominus iuribus prædictis poſſunt ſibi regulares in con
feſſarios eligere à quibus nedum in propria ciuitate, & Diœceſi ſed
Paul. iij. conſt. 1. Greg. xiij cõſti. viij. vbiq; per omnes alias ciuitates, & Diœceſes Regni, & Dominij ad
quas cum eis diuertere continget, illorum confeſsiones audiri, &
a peccatis abſolui nulla alterius Diœceſani, ſeu proprij Sacerdotis li
centia requiſita, ac etiam illorum curiales cum, & ipſi in obſequiũ
principis electi, & deputati perſonaliter ſeruiũt in eadem Principis
ciuitate domicilium contraxiſſe cenſentur, & propterea abeiſdem
confeſſarijs licitè in foro pœnitentię valent audiri dumodo ipſi re-
gulares ab Epiſcopo principalis Regię, ac Ducalis ciuitatis genera-
liter pro clauium huiuſmodi miniſterio fuerint approbati, & ad-
miſſi, niſi Rex aut Princeps priuilegiũ de eligendo ſibi confeſſariũ
ſpecialiter à Papa impetratum haberet tunc enim iuxta illius teno-

rem, & continentiam agendum eſſet nec obſtat prædictis clemen. Dudum de ſepulturis, qua videtur regularibus prohiberi ne extra dioceſim poſſint in confeſſarios deputari, & confeſſiones audire, quoniam dict. Clementina vetat ſolum ne regulares abſoluant in alia dioceſi ſubditos illius Epiſcopi a quo non ſunt approbati, ſed non prohibet regulares abſoluere vbilibet per inde vt parrochi, illos in quos ab Epiſcopo habent iuriſdictionem ſed quando iſtud per d.Clemen.prohiberetur, nihil referret cum ei a diuerſis Summis Pontificibus expreſsè quo ad hoc fuerit derogatū. Forenſes verò, & aliarū dioceſum perſonę ad regulares confeſſarios confluentes non poſſunt extra dioceſim in qua ſunt admiſſi in confeſſione audiri, & a peccatis abſolui quoniam ab eorum Epiſcopis non ſunt approbati, & per priuilegia Apoſtolica intra Dioceſim Epiſcopi approbatis facultatem ipſis regularibus abſoluendi tantum conceditur, extra verò, quoad ipſos forenſes neque ius commune, neque ipſa priuilegia in hoc eis ſuffragantur. d.clem. dudum de ſepult. Sixti iiij. conſt.vj. Pauli iiij. conſt.j.

Sexta Quod qui confitetur religioſis regularibus, vt ſupra approbatis, ex priuilegio illis indulto nullo modo eadem peccata proprio ſacerdoti amplius confiteri tenetur, quod quidem ex verbis textus in c. omnis vtriuſque ſexus ſatis comprobatur, vbi habetur quòd qui alieno ſacerdoti confiteri voluerit, tunc ei licebit etiam ſemel in anno ſi a proprio parrocho licentiam habuerit, & obtinuerit, ex quo manifeſtè colligitur quod qui de licentia proprij Sacerdotis confitetur alteri, perinde eſt, ac ſi proprio confiteretur, ſed inter proprios Sacerdotes cōnumeratur Epiſcopus, & multo iuſtius Papa a quo priuilegium audiendi, & abſoluendi regulares habent ſequitur ergo quod qui illis in confeſſarios approbatis tamquam Papæ delegatis confitentur perinde ſatisfaciant Eccleſiæ pręcepto, ac ſi proprijs parrochis confiterentur, cum licentia Papæ, & Epiſcopi maiorem vim habeat, quam illa Curati, hæc eadem concluſio canonica authoritate roboratur nam huiuſmodi regularium priuilegia primum per Alexand.iiij.vſque de anno Domini 1260 conceſſa leguntur, Deinde poſt annis decem confirmata fuerunt per Vrbanum IIII. & Clementem IIII. continuo ſuccedentes. Poſt hæc verò annis 50. Ioannes quidam de Poliaco cum aduerſam ſententiam falsò tueretur anno Domini 1322. citatus Romam venit vbi errorem reuocare compulſus fuit, vt patet per extrauag. Ioan. XXII. quæ incipit. Vas electionis de hæreticis, & tunc iuxta decreta præ- De penit. & remiſſ.

habet in penitentes a Papa habet,& ideo illam Epiſcopus nullo modo auferre poteſt ex prædictis etiam ſequitur quod ſtante dict. exceptione, regularis in officio delinquens nõ poteſt ab Epiſcopo pœna corporali modo aliquo corrigi, ſeu mulctari, ſed illum prælato ad quem pertinet correctio ſignificandum eſt. Qui quidem Prælatus fratres ſibi ſubditos, & ab Epiſcopo approbatos reprobat, ipſius Epiſcopi approbationem reuocando, & declarando illos ex cauſa ſibi cognita non amplius pro ſacris confeſſionibus audiendis idoneos haberi debere, quod quidem per ipſum prælatũ verè fieri poteſt cum omnis iuriſdictio à Papa per approbationem ordinarij illis conceſſa, mediante Prælati perſona tradira, & ad nutum, & volũtatem illius retinenda, & vtenda cenſetur; cuius quidem ſuperioris voluntas in ſuorum ſubditorum actionibus, tam actiuis quam paſſiuis ſemper excipitur, & excepta eſſe intelligitur, ne religionis, & profeſſionis ordo confuſus peruertatur, cum ergo tota iuriſdictio regularium confeſſariorum & eius vſus ordinarij approbationi pœnitus fundari, & inniti videatur, ea per prælatum reuocata & reprobata, ſtatim omnis iuriſdictio ab eo aufertur, ita vt munus antea ſuſceptum neque licitè, neque validè amplius exercere valent, irritumque, & inane eſt quicquid attentatur.

Si tamen prælatus expreſſis verbi, non reprobet, ſed tãtum prohibeat ſubdito audire confeſſiones aliqua ex cauſa ſibi beneuiſa, non tollit approbationem à ſe, & ab Epiſcopo datam, & propterea ſi contra prohibitionem regularis abſolueret, valida eſſet abſolutio a non reſeruatis ſæcularibus impenſa, non autem a reſeruatis, nam facultas abſoluendi ex priuilegio a reſeruatis per prohibitionem prælati amplius non intelligitur ſubdito delegata, cum ea Pontifex non comunicet ei niſi per ſuum Prælatum.

Siluestr. excõ. 7 nu. 14. cũ Archid. Ang. cõfeſſio 3. §4. Adrian. de cõfe. fol. 266. F. Lodouic. Lopez 1. p. instruct. c. 26. Archiepiſ. Ant. 3. p. tit. 17. & 8. D. Tho. Palud. Soto, & cõ. Theol. in 4. d. 17. & 18. q. 4. Nauar. c. 9. nume. 9. Fra. Manuel. in expoſ. Bullæ §. 9. nu. 12. Cum cõ pẽd. Mẽdican. in verb. abſolu. quoad ſeculares 1. §. 12. ex cõceſſ. Sixti 4. Eugen. 4. & Iulij 3.

DE REGVLARIVM CONFESSARIORVM FAcultate & poteſtate quoad abſolutionem ſecularibus impendenda. Cap. VI.

EXplicatis ijs quæ ad regularium Cõfeſſariorum approbationem pro perſonis ſibi in foro animæ ſubiiciendis requiri videbantur, nunc reliquum eſt, vt de eorum iuriſdictione & facultate in abſoluẽdo a caſibus reſeruatis ſummatim per agatur, Ideo & ſciendũ ꝙ Sacerdotes Regulares iuxta formã Cõcil. Trid. ab Epiſcopo approbati eamdem prorſus poteſtatem habent quã parrochiales curati ſacerdotes a iure comuni traditã habere di-

ſertim cum Religionis cõtemplatione ſemper militet eadem illius fauoris ratio, quibus etiã additur quod cũ illa facultas ſit perpetuò tradita pro certis cuiuslibet anni diebus, & temporibus vtenda, ſingulis quoque annis conceſſio repetita cẽſetur, & ideo omnes caſus quos illa ſingulis annis in eiſdẽ diebus reſeruatos inuenit tãquã ad eos expreſſa abſolui validè poſſunt, niſi abſolutio ipſa in reſeruatione noui caſus cum derogatione priuilegiorum & facultatis huiuſmodi prohiberetur, alioquin inane eſſet priuilegiũ cum d. abſoluendi facultate ipſis regularibus conceſſum. ad tradita per d. Henricum Henriq. in d. ſum. Theol. de ſacramento pœnit. lib. 6. c. 16. num. 7. & in gloſ. ſub litera O. vbi poſt multos alios grauiſsimos Theol. & Iuris peritos ab eo relatos, ita practicari teſtatur. Nauarr. in Man. de anno 1584. edito ca. 27. num. 263.

Poſtremo eſt aduertendum quod pręd. facultas abſoluendi a caſibus Papalibus extenditur hodie ad reſeruatos tantum ante & non poſt nouiſſimam Sixti V. priuilegiorum confirmationem pro fratribus Min. de obſeruan. anno 1587 die 3. octobris emanata. Ideo ab illis regulares in abſoluendo ſeſe abſtineant, donec priuilegia alicui ex dict. regularium ordinibus denuò confirmentur.

Quo vero ad caſus Epiſcopales licet regulares ex priuilegio Sixti iiij. olim S. Franciſco de Paula eiuſq; ordinis minimorum fratribus, cõſt. 13. & per Iulium ij. confirmati & ampliati ac ſucceſsiue pluries per diuerſos ſummos Pontifices cœteris Mendicantium ordinibus vna conſt. 4. cum aliis priuilegiis & præſertim, fratribus minoribus de Obſeruãtia per Paulum iiij. ſimiliter approbati extenſi, & cõmunicati perſonas quaſcunq; ſibi confitentes ab omnibus cenſuris & pœnis eccleſiaſticis necnon criminibus quibuſcumq; quomodocumq; Epiſcopo reſeruatis, vbiq; per Dioceſes in quibus eſſent approbati, toties quoties opus eſſet abſoluere, & ſuper quacumq; irregularitate diſpenſare necnon vota quæcumq; permutare & relaxare poſsent, & pœnitentiam eis iniungere ſalutarem: Nihilominus hodie vacare videntur in hac parte priuilegia prædicta, ſtante declaratione per Greg. xiii. de ſententia ſacræ Congregationis Concil. Trid. infraſcripti tenoris facta, & per ſacram etiam Regularium Congregationem repetitam a qua in abſoluendo non eſt recedendum, niſi dicta priuilegia poſtea à Sancta Sede Apoſtolica cum derogatione quibuſcumque contrariis confirmata, innouata, aut de nouo conceſſa exiſterent. Supra in coll. priuile. fol. 225.

X 2 RESPON-

nicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, alijsq; Eccleſiaſticis ſententijs cenſuris, & pœnis, a iure, vel ab homine quauis occaſione latis etiam Sedi Apoſtolicæ generaliter a iure reſeruatis, & ab omnibus peccatis criminibus, & exceſsibus eidem Sedi Apoſtolicæ pariter reſeruatis exceptis contentis in Bulla Cœnæ Domini (vt infra dicetur) non ſolum in iudiciali, ſed etiam pœnitentię foro abſoluere, & in quibuſcumque irregularitatibus tam ex defectu natalium, adulterio, inceſtu, & ſacrilegio, quam ex quouis alio nephario, & illicito coitu, præterquam in irregularitate ex homicidio voluntario, bigamia, & membrorum mutilatione, & quomodolibet ante, ſiue poſt profeſsionem contracta, cum eis diſpenſare valent, ita vt (ſic vt præfertur) diſpenſati ad ſacros ordines promoueri, & omnes adminiſtrationes, officia, & dignitates in ordine conſequi, & retinere licitè poſſint, quam quidem abſoluendi facultatem, & poteſtatem habent, regulares illi qui in ordine nomine, & officio prælationis potiuntur, vt Generalis totius Ordinis caput, Prouincialis in prouincia ſibi commiſſa, Cuſtos in ſua cuſtodia necnon ſuperior localis nempè Prior, Guardianus, Rector, Corrector, Pręſidens, ſeu pręfœctus Domus, ſiue Conuentus, ac etiam Abbas proprij Monaſterij, & eorum reſpectiuè Commiſſarij, Vicarij, & Delegati, qui quidem aduertere debent prædictam huiuſmodi abſoluendi facultatem ad caſus in Bulla Cœnæ Domini contentos minimè extendi, non obſtante quod in Mari magno concedatur eiſdem abſoluendi poteſtas à caſibus alias Sedi Apoſtolicæ reſeruatis exceptis illis pro quibus eſſent ad pręfatam Sedem deſtinandi, nempè, Heretici relapſi, Schiſmatici, litteras Apoſtolicas, falſificantes, aut ad infideles prohibita deferentes, quoniam conceſſio priuilegij prædicta per mortem concedentis expirat, quod idem dicitur in omnibus conceſsionibus Apoſtolicis proceſſus dictæ Bullæ Cœnæ Domini tangentibus, cum quolibet anno idem proceſſus cenſurarum, & ab eis abſoluendi prohibitio de nouo fiat, cum noua prædictorum caſuum reſeruatione, & derogatione priuilegiorum etiam Maris magni, & propterea Regularium ſuperiores prędicta abſoluendi facultate a caſibus in dictę bullæ expreſsis, vti non poſſunt. In reliquis verò eiſdem prælatis, & ſuperioribus ex priuilegio indulgetur, Pius V.
vt ipſe per ſe ipſos omnino poſſint in fratres, & Moniales alias- Conſt. 14

y per-

perſonis ſibi ſubditas, quod poſſunt Epiſcopi in Clericos, & Laicos ſibi ſubiectos, tam quo ad abſoluendi, & diſpenſandi, quam alias quaſcumque facultates per Concilium Tridentinum eis conceſſas.

DE CASIBVS PER REGVLARIVM ſuperiores ſibi in foro pœnitentiæ reſeruandis.

Cap. VIII.

Conſt. 4. QVAMVIS ex priuilegio Alexandri VI. regularium ſuperioribus indultum eſſet vt caſus de occultis inter fratres ſubditor ſibi abſoluendis reſeruare poſſent nihilominus hodie ex decreto a Sanctiſsimo Domino Noſtro Domino Clemente VIII. ædito reſtricta, & limitata eſt quorumcumq; ordinum ſuperioribus facultas ipſa ſibi caſus reſeruandi cum eorundem priuilegiorum, & conſtitutionum tam in capitulis Generalibus, quam prouincialibus ordinatarum cum expreſſa derogatione, in quo quidem decreto non nulla crimina determinantur vt per prædictos ſuperiores aut omnia infraſcripta aut illorum aliquod, pro vt ſubditorum vtilitati expedire in Domino Iudicauerint abſoluenda ſibi retineant. Cuius quidem Decreti tenor eſt.

DECRE-

DECRETVM SANCTISS. D. N. D. CLEMENTIS PAPÆ VIII.

Super caſuum reſeruatione ab omnibus regularium ſuperioribus obſeruandum.

1 SANCTISSIMVS D. N. qui iampridem accuratè perpendit, & re ipſa comperit, quòd reſeruatio facultatis abſoluendi Religioſos pœnitentes à peccatis quibuſdam grauioribus niſi Superiores admodum prudenter, ac moderate illa vtantur nonnullos infirmiores, qui interdum Superiori ſuo conſcientiæ maculas detegere formidant, adducere poſſet in æternæ damnationis periculum, & ſpiritualis remedij deſperationem. Ideo, vt huic malo Sanctitas ſua opportunè proſpiceret, decreuit, Vt nemo ex Regularium Superioribus peccatorum abſolutiones ſibi reſeruet, exceptis ijs, quæ ſequuntur, aut omnibus, aut eorum aliquot, prout ſubditorum vtilitati expedire prudenter in Domino iudicauerint.

2 Veneficia, incantationis, Sortilegia.

3 Apoſtaſia à Religione, ſiue habitu dimiſſo, ſiue retento, quando eò prouenerit, vt extra ſepta Monaſterij, ſeu Conuentus fiat egreſſio.

4 Nocturna, & furtiua è Monaſterio, ſeu Conuentu egreſſio etiam cum animo apoſtatandi facta.

5 Proprietas contra votum paupertatis, quæ ſit peccatum mortale.

6 Iuramentum falſum in iudicio regulari, ſeu legitimo.

7 Procuratio, auxilium, ſeù conſilium ad abortum faciendum poſt animatum fœtum etiam effectu non ſequuto.

8 Falſificatio manu, aut Sigilli Officialium Monaſterij, aut Conuentus.

9 Furtum de rebus Monaſterij, ſeu Conuentus in ea quantitate, quæ ſit peccatum mortale.

10 Lapſus carnis voluntarius opere conſummatus.

11 Occiſio, aut vulneratio, ſeu grauis percuſſio cuiuſq; perſonæ.

12 Malitioſum impedimentum, aut retardatio, aut apertio litterarum à Superioribus ad inferiores, & ab inferioribus ad Superiores.

13 Si quod aliud præterea peccatum graue pro Religionis conſeruatione, aut pro conſcientiæ puritate reſeruadum videbitur, id non aliter fiat, quam Generalis Capituli in toto Ordine, aut Prouincialis in Prouincia matura diſcuſſione, & conſenſu.

14 Non liceat ſuperioribus Regularium Confeſſiones ſubditorum audire, niſi quando peccatum aliquod reſeruatum admiſerint, aut ipſimet ſubditi ſponte, ac proprio motu id ab ijs petierint.

15 Superiores in ſingulis domibus deputent duos, tres, aut plures Confeſſarios pro ſubditorum numero maiori, vel minori, ijq; ſint docti, prudentes, ac charitate præditi, qui à non reſtruatis eos abſoluant, & quibus etiam reſeruatorum abſolutio committatur, quando caſus occurrerit, in quo eam debere committi, ipſe in primis confeſſarius iudicauerit.

16 Tam Superiores pro tempore exiſtentes, quàm Confeſſarij, qui poſtea ad ſuperioritatis gradum fuerint promoti, caueant, diligentiſſimè, ne ea notitia, quàm de aliorum peccatis in confeſſione habuerunt ad exteriorem gubernationem vtantur.

17 Licebit tamen Superioribus determinare pœnitentias graues quibuſdam peccatis etiam non reſeruatis à Confeſſarijs imponendas, quæ ſubditos ab hmôi perpetrandis cohibere poſſint.

18 Atque ita per quoſcunque Regularium Superiores, quicunq; illi ſint, obſeruari mandauit. Non obſtante Conſtitutionibus, & & Ordinationibus Apoſtolicis, ac cuiuſuis Concilij etiam Generalis Decretis, necnon conſuetudinibus etiam ab immemorabili tempore obſeruatis, aut regulis in Generalibus, ſeu Prouincialibus Capitulis editis, ſtatutis, & conſtitutionibus etiam Apoſtolica auctoritate confirmatis, Priuilegijs, Indultis, & Conceſſionibus quibuſcumque, quorum tenores hic pro expreſſis haberi voluit, cæteriſq; in contrarium facientibus quibuſcumque.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum die xxvj. Menſis Maij, anno Domini M. D. XCIII.

Andreas Sorbolongus Secretar. Viſitation.

DE

DE ECCLESIIS DOMIBVS, ET LOCIS per regulares recipiendis tit. 18.

Cap. I.

EX indultis Apoſtolicis pluries coufirmatis,& innouatis, & decreto Concil. Trident. poſſunt Regulares Mendicantes vbiq; terrarum loca tam ædificata, quam ædificanda pro eorum vſu, & habitatione recipere, & retinere non obſtante conſtitutione Bonifacij viij.& Gregorij x. in Concilio Generali Lugdunenſi de nouis locis non recipiendis ędita, circa quam eſt aduertendum duo de neceſſitate requiri videlicet licentiam obtentam ab Epiſcopo loci ordinarij in cuius Diœceſi loca recipienda ſita fuerint, vt ex decreto Concilij Tridentini ſtatuitur, alterum verò quod loca ipſa per regulares vnius ordinis Mendicantis acquirenda diſtent a domibus, locis, & Eccleſijs fratrum aliorum Mēdicantium, vel eorum altero per ſpacium 140. cannarum per aerem Menſurandarum vbi alias per terram loci diſpoſitio menſurari nō permittit cum vnius cannæ menſura quæ octo palmarum longitudinem contineat, iuxta conſtitutionem Clementis iiij. pro fratribus Minoribus de obſeruantia emanatam, & à Bonifacio ix. fratribus prædicatoribus confirmatam, & ad eos extenſam, ſub qua quidem prohibitione non ſolum ordinum Mendicantium, & nō Mendicantium vtriuſque ſexus profeſſores regulares, verum etiam omnes aliæ perſonæ Eccleſiaſticæ comprehenduntnr ſub pœna excomunicationis ipſo facto incurrenda ſi eidem conſtitutioni Clementis iiij. illiuſq; ampliationi, & innouationi quam fecit fratribus Carmelitarum Sixtus iiij. contrauentum fuerit per quam omnia contra prędictam conſtitutionem attentata, & inde ſequuta nulla, & irrita eſſe declarantur, & loca recepta relaxari, & de nouo conſtructa dirui mandantur. Sed quoniam poſtea Iulius ſecundus per ſuas literas fratribus Minoribus de obſeruantia in arctiſſima paupertate, & eorum regulę puritate viuentibus prohibitionem prædictam de non recipiendis locis apud eorum domos, & Eccleſiás infra ſpacium 140 cannarum ad 300. cannarum latitudinē ampliauit, & extendidit iuxta diſpoſitionem prioris Conſtitutionis Clementis iiij. quam ante ſuam reſtrictionem ipſemet fratribus minoribus conceſſerat, & propterea hodie ob huiuſmodi ampliatio-

Margin notes: Seſſ. vlt. cap. 4. — Seſſ. 25. c. 3. in fin. — Conſt. 2. — Conſt. 1. — Conſt. 3. — Conſt. 2.

Conſt. 2. pliationem Iulij ſecundi licet eiſdem fratribus minoribus ſpecialiter factam, cum ſit noua conceſsio ex vi vniuerſalis communicationis Leonis x. loca domus, & Eccleſiæ per vnius ordinis regu- Conſt. 14 lares de nouo recip., ſen cōnſtrui minimè poſſunt, niſi per ſpacium 300. cannarum á locis aliorum ordinum Mendicantium, vel eorum altero diſtantes fuerint; & ideo in præmiſſis regulares cuiuslibet Mendicantium ordinis quoueſcumque eis opus fuerit contra alios Mendicantes, & non Mendicantes, omnesq́; alias perſonas Eccleſiaſticas ſub prędicta prohibitione comprehenſas huiuſmodi nouæ Iulij ſecundi ampliationis priuilegio vti liberè, & licitè poſſunt; non obſtante quod omnes ſint ęque priuilegiati, quoniam in hoc prçualet ille ordo qui prius in loco domum habet ædificatam, cum iuxta vulgatam iuris Regulam qui prior eſt tempore potior ſit in iure.

DE EIISDEM LOCIS PER Regulares acquiſitis retinendis.

Cap. II.

Conſt. 4. PER conſtitutionem Sixti V. ſub die 3. Septembris de anno 1586. emanatam, ſtatuitur quod regulares Mendicantes loca domos, & Eccleſias in quibuſcumque mundi partibus etiam in inſulis, & Regnis nouis Indiarum Orientalium, & Occidentalium per eos acquiſitas, & a decem annis ſupra, & a totidem infra a die datæ prędictę conſtitutionis de conſenſu ordinariorum detentas, & poſſeſſas liberè, & licitè abſque vllo eorum conſcientiarum ſcrupulo, aut cenſurarum incurſu perpetuo retinere, & poſſidere valent perinde, ac ſi eorum ſingula recepta de licentia Sedis Apoſtolicæ, & locorum ordinariorum per eos obtenta fuiſſent, quibus quidem locis omnia, & ſingula priuilegia quibus alia loca eorumdē Regularium fruuntur, & gaudent pariformiter conceſſa exiſtunt, neque tenentur ipſi Regulares docere de facultate ſiue de licentia recipiendi dicta loca à Sede Apoſtolica, & locorum ordinarijs obtenta, ſed ſatis eſt pro ſufficienti & plena probatione omnium de neceſsitate probandorum tam in iudicio quam extra, literas priuilegij huiuſmodi Sixti V. oſtendere, & exhibere; exceptis de locis (vt præfertur) à decem annis ſupra, & citra

citra a die ędit ę conſtitutionis in quibus ad dicendum de dicto ordinariorum conſenſu, & licentia, illamq; oſtendendam compelli poſſunt, ſed prædictis decem annis elapſis regulares ab omni onere, & obligatione de huiuſmodi ordinariorum licentia, & conſenſu obtento liberi, & abſoluti prorſus exiſtent, & in dict. locis per eos acquiſitis, & detentis, tanquam contra ipſos ordinarios ex lapſu decennij præſcriptis remanere in illorumq; pacifica poſſeſſione continuare poterunt, vt in dicta conſtitutione Sixti v. plenius continetur.

DE LOCIS PER REGVLARE receptis deſerendis.

Cap. III.

GENERALIBVS, ordinum ex priuilegio Apoſtolico conceditur licentia atque facultas, vt ea loca quæ ſuis fratribus in toto ordine minus cõmoda vel alias oneroſa eſſe cognouerint, illa in manibus ordinariorum locorum liberè dimittere, ac licitè deſerere poſſint non obſtante conſtitutione Bonifacij Papę viij. prohibente loca ſemel recepta a regularibus per eos deſeri poſſe, quoniam illi Sixtus iiij. per ſuas literas derogauit. Quibus etiam regularibus indulgetur, vt cum eis a prioribus locis ad alia ſe transferre contingit non ſolum ædificia ſeu omnem illorum materiam locorum dimiſſorum dedicatis Eccleſijs dumtaxat exceptis, ſed etiam Libros, Calices, & Paramenta ſecum ad alia loca ad quę ſe transferunt deferre valent, necnon ædificia ipſa cum ſolo, & alijs ad eadem loca dimiſſa pertinentibus (præter Eccleſias) vendere illorumq; precium in ſuorum vtilitatem conuertere valent, ſecundum quod eis videbitur melius expedire iuxta eiuſdem Sixti iiij. priuilegium continentiam, & diſpoſitionem.

Sixti iiij. Conſt. 12

Conſt. 1. Maris magni.

DE ECCLESIARVM REGVLARIVM Benedictione, & Conſecratione.

Cap. IIII.

Bonifacius ix. Conſt. 1.

REGVLARIVM Eccleſiæ, & Oratoria per eos recepta ſeu recipienda, necnon Altaria, & Cœmeteria ab alieno Epiſcopo ad eorumdem Regularium requiſitionem cōſeruari, ac in Eccleſijs ædificandis primus lapis poni poteſt, vbi

Honorius iiij. Conſt. 1.

& quando Epiſcopus loci ordinarius bis, aut ter cum debitis reuerentia, & inſtantia requiſitus ſine legittima cauſa prędicta facecere, recuſauerit, vel vltra quatuor menſes diſtulerit.

Leo x. Conſt. 1.

Generales vero Prouinciales, Priores, Guardiani, & Cuſtodes alijq; dict. Regularium ſuperiores quocumque nomine vocentur, ſeu fratres in Capitulis Generalibus ad id prouide deputatis ipſo-

Leonis x. conſt. 6. Iulij ij. conceſſ. 29.

rum Eccleſias, Cœmeteria, Capitula, & Oratoria, recepta, & recipienda ex indulto Apoſtolico ſolemni benedictione licitè benedicere valent ſicut etiam eis, & eorum prædictorum ſuperiorum ſingulis paramenta, & ornamenta corporalia, ac alia quæcumque ad diuinum cultum, & ſuorum fratrum vſum neceſſaria præter Cali-

Eadem conſt. 6. Compēd. priui. Mi. in verb. benedicere nu. 9. Ex Cōp. priui. Mi. in verb. benedicere.

ces, & patenas, & vbi Chriſma non interuenit ex priuilegio eiuſdem Leonis x, & Innocentij viij. Iulij ij. benedicere poſſunt inſuper quoad prædictum ornamentorū benedictionem eſt aduertendum quod ex indulto Sixti iiij. fratres minorum obſeruantiæ ſacerdotes poſſunt paramenta Altaris, Miſſalia, ac indumenta Sacerdotalia (exceptis corporalibus) pro eorum vſu benedicere, quod quidem priuilegio fratres Sacerdotes cuiuſcumque Alterius ordinis Mendicantium, per Comunicationem liberè, & licitè vti valent, huiuſdi autem benedicendi facultas quo ad ornamenta, & corporalia, ac paramenta predicta ex indulto Innocentij octaui, Vicarijs Genera-

Supplem. priuileg. conceſſ. 399.

libus necnon viſitatoribus congregationum ordinis Æremitarum Sancti Auguſtini conceſſa exiſtit. Generales autem ordinum, ſeu illorum Vicarij paramenta, ornamenta, necnon corporalia non ſolum ad vſum ſuorum locorum, ſed aliorum quoque ſimiliter benedicere poſſunt. Fratribus demum Clericis, & laicis ad curam Sa-

Sixti iiij. conſt. 9.

criſtiæ deputatis ex conceſſu Sixti iiij. abſque conſcientiæ ſcrupulo Calices, Patenas, Corporalia, & alia paramenta, cum reuerentia tamen tangere valent; Monialibus verò, ac tertij ordinis ſororibus

corpo-

corporalia, & purificatoria lota prius a fratribus tangere eademq́; lauare ex indulto eiuſdem Sixti iiij. permittitur.

DE ECCLESIIS ORATORIIS, ET Cœmeterijs pollutis reconciliandis.

Cap. V.

QVAMVIS de iure ſacrorum canonum prohibitum ſit inferioribus Sacerdotibus Eccleſias, Oratoria, & Cœmeteria ſanguinis, vel ſeminis effuſione polluta reconciliare, cum hoc ad ſolum Epiſcopum ſpectare adeo digno ſcatur, vt neque ab ep prędictum munus eidem ſacerdotibus poſſit demandari cum ea quę iuriſdictionis ſunt dumtaxat, & non ordinis Epiſcopalis inferioribus Sacerdotibus delegari valeant. c. Aqua de conſecra. Eccleſ. vel Alta.

Nihilominus Generales, Prouinciales, Priores, Cuſtodes, Guardiani eorumq́; Vicarij, & alij ſuperiores, prælati pro tempore exiſtentes eorum Eccleſias Oratoria, & Cœmeteria ſanguinis, vel ſeminis, aut alias quomodocumq́; polluta quoties opus fuerit (aqua tamen per aliquem Catholicum Epiſcopū (vt moris eſt) benedicta, ex priuilegio Iulij ij. ſolemniter reconciliare poſſunt quibus quidē pręlatis ex indulto Leonis x. etiá indulgetur q̄ in locis remotis exiſtentibus vbi Epiſcopum aquam benedicentem per duas dietas fratres adire nō poſſunt aquam ipſam benedicere libere valeant, & cū illa Eccleſiam reconciliare. Vbi eſt notandū quod aqua benedicta eſt duplex: alia, quę fit à ſimplici Sacerdote cū ſale ad aſpergendum homines, & domos, alia eſt quæ fit ab Epiſcopo ſolum cum vino, & cinere, de qua fit mentio in c. a qua, & in c. propoſuiſti de conſecrati Eccleſiæ, & hęc neceſſaria eſt ad reconciliandam Eccleſiam conſecratam prima vero in reconciliatione Eccleſiæ non conſecratæ adhibetur. Sed quia ipſis Regularium Prælatis tam ſuorum ordinum Eccleſias conſecratas quam non conſecratas pollutas reconciliare permittitur, ideo eis etiam aqua pro reconcilianda Eccleſia conſecrata benedicere in caſu, vt ſupra expreſſo, conceditur vnde prouide fieret, quod ſemper regulares procurarent aliquam aquæ huiuſmodi ab Epiſcopo benedictæ quantitatem apud eorum Eccleſias ſemper conſeruatam habere. c. Aqua de conſecra. diſt. 3.

DE POENA CELEBRANTIS IN Eccleſia polluta ante reconciliationem.

Cap. VI.

c. is qui & ſentent. excom. in 6. Arg. cap. Epiſcopo ru de priuil. in 6. d. c. is qui §. is verò co. tit. c. poſtulaſtis. § quæ ſuiſtis in fine de cler. excõ. vel depoſito miniſtrante.

SACERDOS qui in Eccleſia, vt ſupra polluta, vel præſentibus maiori excomunicatione publicè innodatis ſcienter celebrare præſumit, licet in hoc temerarie agens mortaliter peccet irregularitatis tamen (cum id non ſit in iure expreſſum laqueum non incurrit) proximus quidem eſt irregularitati quia ſuſpenſus efficitur qua ſuſpenſione durante ſi celebrat euadit irregularem. Celebrans verò ſcienter in Eccleſia, ſeu Oratorio, aut loco interdictò, niſi ſuper hoc priuilegiatus exiſtat, aut ſit ei iure conceſſum irregularitatem incurrit, cuius quidem non niſi per Romanum Pontificem diſpenſandus.

DE IIS QVI ADMITTI, ET QVÆ celebrari de iure communi in Eccleſia tempore interdicti licitè valeant.

Cap. VII.

c. Alma Mater. de ſét. excõ. in 6.

TEMPORE interdicti ab homine, vel a iure prolati nõ ſolũ morientes ſed viuentes tã ſani q̃ infirmi ad pœnitentiam quæ ſummæ neceſſaria eſt licite admittuntur, dum tamẽ excõicati non fuerint (qui admitti in articulo mortis tantum conſtituti valent) & cauſã quocumq: modo interdicto non dederint in Eccleſiis verò interdictis ſingulis diebus miſſę, & alia diuina officia ſicut prius, celebrari poſſunt ſub miſſa tñ voce, & ianuis clauſis excõicatis, ac interdictis excluſis, & cãpanis nõ pulſatis, & in feſtiuitatibus natalis Dom. Paſchæ, ac Pẽtecoſtes & Aſſump. B. M. Virginis Glorioſæ cãpane debent pulſari, & ianuis apertis alta voce diuina officia ſolemniter celebrari excõicatis perſonis excluſis, ſed interdictis admiſſis quibus ob reuerentiam dictarũ ſolẽnitatũ, vt ipſi ad humilitatis gratiam, & reconciliationis affectũ facilius inclinentur prefatis diebus per ſacros Can. participatio permittit diuinorũ, ſic tamen ꝙ illi qui pp eorũ exceſſum interdictum fuerit prolatũ, Altari nullatenus appropinquet. In reliquis verò ſeruãda ſunt ipſa interdicta ẽt per regulares in eorum Eccleſijs nõ obſtantibus eorũ priuilegiis quibus per Concil. Triden. in hoc fuit derogatum.

DE DIVINI OFFICII, ET Miſſarum celebratione. tit. 19.

Cap. I.

CVM, in Miſſæ ſacrificio ille idem Chriſtus contineatur, & incruentè immoletur, qui in ara Crucis ſemel ſe ipſum cruentè obtulit, ideo a ſancta ſynodo Tridentina declaratur huiuſmodi ſacrificium non tantum eſſe ſacrificium laudis, & gratiarum actionis, aut nudam commemorationem ſacrificij in cruce peracti, ſed verè propitiatorium per ipſumq; fieri, vt ſi cum vero corde, & recta fide metu, & reuerentia contriti, ac pœnitentes ad Deum accedamus miſericordiam conſequamur, & gratiam inueniamus in auxilio opportuno. Concil. Trid. ſeſſ. 22. c. ij.

QVOD MISSÆ SACRIFICIVM non niſi in locis Deo dedicatis offerri debet.

Cap. II.

SIcut non niſi a ſacratis Deo Sacerdotibus Miſſas celebrari, ac ſacrificia ſuper Altare offerri licet, ita non in alijs quá in Domino conſecratis locis ideſt in tabernaculis diuinis precibus à Pontificibus delibutis Miſſam celebrare iuxta verba Domini dicentis. Vide ne offeras holocauſta tua in omni loco quem videris, ſed in omni loco quem elegerit Dominus Deus tuus. Vnde per Concilium Tridentinum ſtatutum fuit, vt ſanctum hoc Sacrificium in Eccleſia, & in dedicatis Oratorijs deſignatis, & viſitandis a ſecularibus, & regularibus quibuſcumque peragi, & offerri debeat, ex quo quidem decreto ceſſat priuilegium regularibus conceſſo, quo eis permittebatur, vt Miſſam ſuper Altare portatile quocumque loco honeſto celebrare poſſent. Quæ tamen Miſſa non ante diem, nec veſpertino tempore, ſed debitis horis non vulgari lingua, neque ſub certo Miſſarum, aut candelarum numero, qui magis a ſuperſtitioſo cultu quam à vera religione inuentus eſt, celebrari, ac etiam ſine aqua, lumine, in pane fermentato, ſeu ca-

De cõſec. diſt. 1.

Deutero. c. 12.

Decret. r. d obſeru. & euitan. in celebr. Miſſæ ſeſſ. 22. Sixti iiij. in Mare mag. Cõci. Tr. ſeſſ. 22. decr. n. &. poſtremo &c. 8. eiuſdem ſeſſ. can 9.

liçe ligneo ſacrificare, ſacrorum Canonum auctoritas prohibet, & ſacerdos ſecus faciens ab officio ſuſpendi mandatur. Miſſas verò Sanctorum aliorumq; ſolemnitatum extra ſua tempora hoc eſt extra illorum feſta celebrari non licet ideo aduertant regulares ne alias Miſſas votiuas ob ſuam, vel aliorum deuotionem, præter illas quæ in miſſali Romano ordinatæ ſunt celebrare, neque Miſſam ſpecialem, ſeu votiuam celebrando Miſſam de feſto duplici currenti dimittere præſumant ſicut etiam Miſſas votiuas non niſi de licentia ſuorum ſuperiorum pro priuatis perſonis celebrare valent, vt infra dicetur demum ex conſtitutione Pij V. omnibus Sacerdotibus tam Græcis quam Latinis in virtute ſanctæ obedientię, ac perpetuæ ſuſpenſionis à Diuinis inhibitum exiſtit ne presbyteri Gręci Latino more, & Latini Græco ritu etiam vigore cuiuſcumq; licentiæ, ſeu facultatis a Sede Apoſtolica conceſſæ, aut alio quouis prætextu Miſſas, & alia Diuina officia celebrare, vel celebrari facere audeant.

c. litteras de celeb. miſſ.

c. quidam laicorum eod. tit.

DE REMEDIO ADHIBENDO IN Regularium Eccleſijs, quando Miſſæ omnes quæ ex defunctorum voluntate dicendæ ſunt celebrari non poſſunt.

Cap. III.

QVONIAM ante Concilium Tridentinum in multis Eccleſijs tam magnus numerus miſſarum celebrandarum ex varijs defunctorum relictis impoſitus reperiebatur, vt illis pro ſingulis diebus a teſtatoribus præſcriptis ſatisfieri minime poterat, vel eleemoſina pro illis celebrandis adeo tenuis effecta erat vt non facile inueniretur qui illi muneri ſeſe ſubiicere vellet vnde piæ teſtantium voluntates deperebant, ideo per eumdem Concilium Tridentinum Abbatibus, & Generalibus ordinum in eorum capitulis generalibus eſt conceſſa facultas ſtatuendi ſuper prædictis ad pios vſus relictis adimplendis pro conſcientia in illis Eccleſiis, ea quæ ſibi magis ad Dei honorem, & cultum, & Eccleſiarum vtilitatem videbitur expedire, dummodo ſemper eorum defunctorum commemoratio fiat qui pro ſuarum animarum ſalute ea lega-

Seſſ. 25. c. 4. cōtingit de reform.

ta ad pios vſus relinquerunt, at cum huiuſmodi facultas non niſi ad onera ante Concilium Tridentinum impoſita extendatur, in illis tantum, & non in poſt dict. Concilium relictis regularium ſuperiores ea vti debent vt per Sacram Congregationem Concilii Tridentini interpretem. Paſſerello iam Generali minimorum reſponſum fuit. Sed vltra remedium a iure communi ipſius Concilii Tridentini, vt præfertur inductum, poſſunt Generales etiam ex priuilegio Apoſtolico inter eos communicato circa premiſſa auctoritate Apoſtolica ſuos fratres diſpenſare, vt in celebratione vnius Miſſæ nouem, vel ſeptem, ſeu pauciores a dicto numero deſcendendo collectas, aut commemorationes ad eorumdem fratrum deuotionem pro tempore recitando pro nouem, ſeptem, vel totidem integralibus Miſsis, etiam ſi illæ ſpecialiter de requiem, vel de quibuſcunque ſanctis recitandæ forent, etiam per fratres elemoſinis receptis plené ſatisfacere valeant, ipſiſq; fidelibus qui datis elemoſinis Miſſas pro eis dicendas impoſuerint plené pariter ſuffragentur, necnon dictorum fratrum conſcientiæ eodem modo exonerentur, ac ſi ipſi fratres ſingulis fidelibus miſſas ſingulas, & ſpeciales de requiem, vel de ſanctis iuxta eorumdem fidelium deuotionem, & intentionem diuerſis diebus integraliter celebraſſent exonerare exiſtant. Circa quæ quidem Iulii ſecundi, Leonis X. priuilegia eſt aduertendum quod per illa ipſis Generalibus indulgetur poſsè diſpenſare non ſolum ſuper miſsis receptis tempore datæ eorumdem priuilegiorum, ſed etiam pro poſtea receptis ante viſitationem illorum, & tempus in quo petitur diſpenſatio, ſed non poſſunt concedere fratribus facultatem recipiendi miſſas, ſeu elemoſinas pro illis dicendis abſque diſpenſatione nam tunc videretur dari occaſio nimis propinqua peccandi contra cap. ex parte de conſuetudine, ſecundo eſt notandum quod in dict. priuilegiis duo inter alia continentur, quorum alterum eſt, quod Generales poſſunt etiam extra tempus viſitationis in prædictis diſpenſare. Alterum vero quod ipſi Generales per ſe ipſos prædictam diſpenſationem facere debent, & non per alios illis huiuſmodi poteſtatem diſpenſandi ſubdelegando tum quia eſt poteſtas de faciendo, & non di dando quod comuniter non poteſt fieri eque bene per quemlibet, tum quia in vtroque bulla dictorum priuilegiorum de ſolis Generalibus facta eſt mentio cuius ratio eſt quia poteſtas hæc eſt magna, & requirit conſtantiam magnam cum concernat vtilitatem publi-

Iulii ij. Conſt. vii.

Leo x. Conſt. vij & 8.

cam animarum etiam quia huius poteſtatis conceſſio non eſt principaliter, & ſolum iuriſdictionis ſed etiam arbitrii auctoritatis, ac motus animi qui non poteſt per alium concedi iuxta gloſſ. in l. ſicuti ff. de arb. ſimiliter etiam per ea quæ tendit Nauar. de priuilegijs conſ. 3. & per Rotę vlt. decif. de officio Vicarij in antiquis.

Modus autem in prædicta diſpenſatione ſeruandus hic eſt quod primo ipſi Generali probetur præfatas miſſas cũ onere dicendi cunctas propter neceſſitatẽ Eccleſiæ, & fratrũ fuiſſe receptas ſecũdo cognoſcere quantitatẽ, & numerum illarũ, & deinde fratribus iniungere, vt per illos ex celebrentur quæ cõmodę poſſunt ab eis celebrari, & ſuper illis quæ ſuper ſunt dũtaxat diſpenſare generaliter applicando benefactoribus, & qui miſſas ipſas in Eccleſijs domorum, & locorum ordinis celebrandas mandauerint merita ſuffragiorum, orationum ſacrificiorum ieiuniorum, vigiliarum, diſciplinarum, aliorum quorumcumque bonorum quę in Eccleſijs, domibus, & locis vniuerſi ordinis fiunt, & fient, quæ quidem diſpenſatię (ſicut vt præfertur) per Gṇalem facta per Summum Pontificem facta eſſe cenſetur. Demum omnia prędicta auctenticè coram ſecretario Reuerendiſs. Patris Generalis, vel notario Monaſterii fiant, vt cum opus fuerit extrahi poſſit fides de cognitione, & diſpenſatione præmiſſa, ac de in eis contentis atque in ipſis Bullis priuilegiorum.

Leo X. conſt. Quibus etiam Regularibus per aliud priuilegium indulgetur quod abſque vlla ſuorum ſuperiorum diſpenſatione celebrando vnam Miſſam dumtaxat ſi elemoſina æquiualens vnius Iulij non elargitur etiam ſi duæ, aut tres, aut quatuor miſſæ eſſent celebrari occaſione diuerſarum, vel plurium elemoſinarum, & in dicta miſſa pro omnibus, & ſingulis qui eis elemoſinã vſq; ad ſummam prędictam contribuerint commemorationem in genere faciendo plenè eorum conſcientijs ſatisfaciant. Quibus quidem priuilegijs tamquam Concilij Tridentini Decretis non contrarià, & nouiſſimè confirmata per comunicationem ad omnes Regulares extenſa, omnes illis vti licitè poſſunt.

Siluest. in verb. miſſa. 1. §. 12. Aduertendum eſt autem quod fratres cum ſint partes collegij, ſeu Conuentus illius domus in qua ex ſuperiorum ſuorum obediẽtia collocantur, & ex eiuſdem obedientiæ voto, neque velle neque nolle habeant, ſecundum prȩſidentis, ſeu prælati, vel ſuperioris domus celebrare tenentur, qui eſt onerum ſicut comodorum diſpenſator comunis; & propterea fratres cum ex deuotione propria,

pria, aut pro aliqua perſona, volunt miſſam celebrare licentiam a ſuperiori petere debent alioquin eorum conſcientiæ minimè exonerantur, multa quidem in hac materia dicenda eſſent quæ breuitatis gratia ommittuntur, ſed hoc vnum memoriç tenendum eſt, quod vltra tenorem, & continentiam prædictorum priuilegiorum non licet eiiſdem Regularibus abſq; peccato vnica miſſa pluribus ſatisfacere, quãtitas valoris, & meriti quoniã ſacrificij per ſacerdotẽ applicanda alicui promiſſa non poſſit abſque iniuſtitia pluribus applicari cum illa in plures diſtributa minor ſingulis efficiatur.

Sect. qđ lib. 20. Th ol. in 4. diſt. 45. Nauar. in manua c. 25. nu. 92 §. 25.

DE AVDIENTIBVS MISSAM IN Eccleſijs Mendicantium in diebus feſtis.

Cap. IIII.

OMNES verò vtriuſque Chriſtifideles, qui non contempto proprio Sacerdote Parochiali in Eccleſijs fratrum Ordinum, etiam mendicantium Dominicis, & feſtis diebus, miſſas audiunt precepto Eccleſiæ de miſſa audiendo ſatiſfaciũt, nec in aliquam labem peccati mortalis, ſeu pœnam incurrunt prout per Sedem Apoſtolicam iam fuit declaratum.

Leo X. conſt. 15.

DE DIVINIS OFFICII, ET HORIS Canonicis celebrandis.

Cap. V.

IN Eccleſijs Regularium ſuperiores omnem diligentiam adhibeant, vt horis debitis diurnum pariter, ac nocturnum officium deinde à fratribus perſoluatur, non ipſi horas Canonicas tranſcurrendo ſyncopando, non vana, prophana, ſeu in honeſta inter miſcendo colloquia, ſed cum puritate conſcientie, & animi deuotione ſacrificium laudis fructum labiorum ſuorum Deo offerendo dicere, & pſallere ſtudeant, vt per ſacrorum Canonum ſtatuta diſponitur, & mandatur. Indultum eſt etiam tam regularibus quam Clericis ſecularibus, vt dum Sacro

Clem. graue nimirum de celeb. miſſ.

ſanctæ

Ex priuil. Leonis x. vt cõpen. priuile. 1. verb. offi-cium. §. 16. ſanctæ Rom. Ecc. Cardinalium, ſeu quorumcumque Epiſcoporum gratiam, & comunionem Apoſtolicæ Sedis habentium commenſales, & domeſtici exiſtunt ſe poſſint eis in diuinis officiis coaptare, & eundem officium quod iidem Cardinales, ſeu Epiſcopi dicent, illud idẽ ipſi regulares dicere licitè valeant, neque ad aliquod aliud dicendum teneantur. Item poſſunt regulares ſi fatigati, vel alias

Leo X. conſt. xx. legitimè impediti officium diuinum ſedendo, vel deambulando dicere, & ſatisfaciunt præcepto capituli dolentes de celebr. miſſ. de dicendo ſtudioſè pariter, & deuotè, etiam ſi non integrè proferãt verba prout ſcripta propter negligentiam, aut imperitiam, vel malam prolationem naturalem ex defectu linguæ, ſeu alias qualitercumque ore imperfecte dicant etiam cum mentis diſtractione, &

Pereundẽ Leonẽ, vt in cõpen. priuil. §. 18. ſenſuum vagatione dumtamen non ex malitia hoc faciant, nec etiã ſtantibus defectibus prædictis non teneantur illud reiterare ſed ſatisfaciant (vt dictum eſt præcepto Eccleſiç & eorũ regulæ) Quibus quoque indulgetur quod fratres qui pp febrẽ, aut dolorẽ intenſum vel aliã infirmitatẽ fuerint grauati, & detenti, dicendo pro horis canonicis Pſalmum, Hymnum, Pater noſter, Aue Maria, vel aliqua alia iudicio Prælati, aut Præſidentis loci, ſeu Conuentus aſſignanda pariter præcepto ſatisfaciant, ſicut etiam eis occupationibus

Leo x. relat. in cõpend. pri. §. 20. detentis ſine conſcientiæ ſcrupulo officium ante ponere, ſeu poſtponere licet, vt puta dicendo matutinum ante mediam noctem quacumque hora voluerint, & alias horas de mane vſque ad veſperas excluſiuè etiam ſi occupatio non ſit multum neceſſaria dummodò illud anteponat, vel poſtponant cum intentione deuotius, ſeu quietius dicere.

DE SEPVLTVRIS Tit. 19.

Cap. I.

IPSIS quoque regularibus non ſolum ex priuilegio verum etiam iure communi libera conceditur ſepultura ita vt vniuerſi vtriuſque ſexus Chriſtifideles, apud eorum loca Cœmeteria, & Eccleſias illam ſibi eligere valeant, ac eiſdem fratribus indulgetur, vt ſupra dictorum fidelium corpora, qui dum viuerent apud eorumdem fratrum loca ſepeliri mandarunt, proceſſionaliter cum Cruce, Thuribulo, & Aqua benedicta, cantando,

ſeu

ſeu legendo officium mortuorum, vel Pſalmos, alienas ingredi poſſint parrochias indeq; illa aſſumere, & ad ſuas deferre Eccleſias tumulanda, & præſertim quando presbiteri de leuatione requiſiti hoc facere recuſarent licet ſuper hoc fratres nullius licentiam petere teneantur. Quibus quidem presbyteris aliiſq; religioſis diſtrictè inhibetur ne inuitis fratribus aliquorum corpora defunctorum in eorum Cœmeterijs ſepelire, aut in eorum Eccleſijs miſſarum ſolemnia, vel pro animabus eorum qui ad loca prędicta tumulanda feruntur, ibidem abſque dictorum fratrum aſſenſu, & voluntate exequias celebrare præſumant, neque etiam fratres ipſi, vel defunctorum conſanguinei poſſunt cogi inuiti dicta corpora ad parrochiales Eccleſias, aut ad alia loca deferre, & cum illis, vel ſine ibi celebrare, vel celebrari facere pro eiſdem defunctis aliqua diuina officia ante, vel poſt ſepulturam eorumdem.

Mare magnum. §. eadē conſti. 1.

Sed quoniam fratribus prædictis libera ſepeliendi apud Eccleſias conceſſa eſt facultas ſaluo iure, & iuſtitia parrochialium Eccleſiarum á quibus corpora aſſumuntur ideo eſt animaduertendum illa iuxta eorundem priuilegiorum declarationem de ijs quæ cum funere deferuntur tantum intelligi debere & de illis portionem canonicam, ſeu quartam funeralium fratres ſoluere tenentur quæ pręſertim à 40. annis ante concilium Trident. cathedrali, ſeu parrochiali perſolui conſueuit eadem perſolui debet, quocumque priuilegio non obſtante, vt in decreto Concilij Tridentini declaratur: quo vero ad quantitatem iuxta rationabilem regionis & loci conſuetudo eſt attendenda, & laudabiles honeſte conuentiones, inter fratres & locorum ordinarios, ac Eccleſiarum rectores initè, & legitimè confirmate per d. fratrum Generales in eorum capitulis generalibus obſeruari debent.

Clem. dudum de ſepult. c i noſtra eo. tit.

Decernit 13 55. 25. de refor. certificā. de ſepult.

d. Mare mag. Sixti iiij. conſt. 1.

De candelis verò quæ ad manus fratribus in funeralibus dantur neque de legatis, ſeu relictis, tam in vltima voluntate, quam inter viuos donatis dictis fratribus, & in eorum Eccleſiarum, & locorum, fauorem expoſitis nulla eſt detrahenda, ſeu ſoluenda portio.

extrauag. inter cunctas ū pri. .§. porro.

DE REGVLARIVM QVÆ APVD loca ordinis ſunt tumulanda etiam ſi alibi elegerint ſepulturam.

Cap. II.

Sixti iiij. in Mart magno conit. 1. Innocen. iiij. fo 153 c. Religioſi de ſepu. in 6.

FRATRES profeſſi nouitij, & oblati in habitu religionis decedentibus necnon moniales, vtriuſq; ſexus tertiarij tam collegialiter viuentes, quam in proprijs conſanguineorum domibus habitantes, cum ex vi profeſſionis, & obedientiæ voti emiſſi velle, vel nolle non habeant, ſepultura extrà Eccleſias ordinis ſibi eligere non poſſunt, neque etiam tertiarii ratione habitus illius ordinis quem ſuſceperunt (vt in c. de tertiarijs dictum eſt, & propterea eorum corpora cum decedere contingit ſunt omnino apud ordinis ſui loca ſepelienda iuxta priuilegiorum cõtinentiam ſecus ſi à propriis monaſteriis, & locis prædictis adeo eſſent remota quod ad ea comodè portari non poſſent tunc enim alibi ſepelliri valent. Qui demum ob deuotionem cum habitu alicuius ex ordinibus Mendicantium in morte ſe ſepelliri mandant patenter, & ſine pallio, aut alio regumento ad ſepulturam apud ordinis Eccleſias deferri debent, & contra impedientes pœna excommunicationis ſtatuitur.

DE PERSONIS QVÆ IVXTA ſacrorum Canonum diſpoſitionem Eccleſiaſtica ſepultura priuantur.

Cap. V.

c. Eccleſiã & il ſecundo d cõſe. diſt. 1. c. quicũq de hæreticis in 6. cap. felicis de torneamentis Silueſ. i verb. ſepul. n. 9. Cõcil. Tr. c. 19. de teſtabilis. §. queròſeſſ. 25. Ex conſt. Pij V.

QVI verò in loco ſacro ſepelliri a Sacris Canonibus prohibentur ſunt ij videlicet.

Infidelis, Paganus, Iudeus.

Heretici, illorumq; receptatores defenſores, & fautores.

Morientes in torneamento in quo .ſ. milites, ex condicto conuenire, & ad oſtentationem virium ſuarum congredi ſolent, etiã ſi aliquantulum ſuperuixerint, & peniteant. necnon.

Decedentes in publico, vel priuato duello, & eorum patrini, ac etiam ſpectatores ex induſtria.

Congredientes quocumque modo cum tauris, & alijs feris beſtiis in publicis priuatisq; ſpectaculis.

Qui

Qui ſe ex deſperatione, & iracundia, non ex fatuitate, vel caſu, & præter ſuam intentionem occiderunt nam, vt in dict.can.legitur Quibus peccata dimiſſa non ſunt a ſacris locis poſt mortem ad iuuari non poſſunt quia quos peccata grauiora deprimunt ſi in ſacris locis ſe ſepelliri faciunt reſtar, vt de ſua præſumptione iudicentur cum ſacra loca eos non liberent, ſed de culpa temeritatis accuſent. c. quibus 13.q.ij. c. ex parte de ſepult.

Qui in Paſchate illius anni peccata ſua non ſunt confeſſi neque Sanctiſſimum Euchariſtiæ ſacramentum ex præcepto Eccleſiæ non receperunt dummodo de ommiſsione notoriè conſtet. c. omnis vtriuſque ſexus de pœnit. & remiſs.

Monachi ſeu religioſi regulares in proprietate decedentes reperti. c. ſup quo dā d ſtat. Monach. in fine.

Peccatores notorii in ipſo notorio mortali morientes, vt meretrices, & alii huiuſmodi niſi Eccleſiæ fuerint reconciliati, vel ſaltim ſigna contritionis in eis apparuerint, ad quod probandum vnius teſtis depoſitio ſufficit. c. quibus 13.q.ij. c. pro obeſitib. eo. q. cap. fin. de maledicis

Blaſphemantes Deum, & Sanctos, & præſertim Glorioſiſſimam Virginem, & in penitentes recedentes.

Manifeſti Vſurarij. c. quāquā de vſuris in 6.

Publicè excommunicati, & nominatim interdicti. Clem. eos de ſepult.

Illi quibus eſt interdictus ingreſſus Eccleſiæ ſi in illo interdicto inpenitentes decedunt. c. is cui de ſen. excō. in 6.

Pueri ventre matris extracti, & abſque baptiſmo morientes. Silueſt. in ver. ſepul. nu. x.

DE POENA RECIPIENTIS AD ſepulturam Eccleſiaſticam in aliquo ex caſibus prædictis ſcienter. Clem. eos de ſepult.

Cap. IIII.

SACERDOTES qui ſcienter excommunicatos, & interdictos publicè necnon manifeſtos vſurarios ſepelliunt vltra peccatum mortale in excomunicationis ſententiam incidunt ipſo facto a qua nullatenus abſolui poſſunt niſi prius ad arbitrium ordinarij eis quibus per præmiſſa fuerit iniuria irrogata ſatisfactionē exhibuerint competentem, nullo eis circa prædicta exemptionis, vel quouis alio priuilegio ſub quacumque forma

verborum conceſſo ſuffragante in aliis vero caſibus peccatum mortale tantum incurrit Recipiens demum ad ſepulturam in loco ſacro ſcienter hæreticos, credentes, receptatores, defenſores, & fautores eorum eſt ipſo facto ſententia excomunicationis innodatus a qua abſolui non valet (vltra condignam ſatisfactionem niſi propriis manibus publicè extumulet, & foras proiiciat huiuſmodi corpora damnatorum, quod quidem ſeruandum eſt quotieſcumque diſcerni poſſunt aliás non, cum non expediat quod cum excomunicatorum oſſibus corpora extumulentur fidelium, nam ſicut iuſtis in patria non obeſt ſepultura nulla, vel vilis, ita impiis in inferno exiſtentibus celebris, vel ſpecioſa non prodeſt, quemadmodum ſacri Canones declararunt Animabus vero, quæ pœnis purgatorii expiandæ detinentur prodeſt quidem ſi earum corpora in Eccleſias ſepelliantur, cum earum proximi quoties ad eadem ſacra loca veniunt ſacrorumq; ſepulturam aſpiciunt recordentur, & pro eis preces Domino fundant, ex quo quidem ſepultura monumentum, meritò appellatur, eo quod viuorum mentem moneat. Vnde ſequitur quod ſicut ratione, & occaſione Eccleſiaſticę ſepulturæ corporibus animarum purgatorij traditæ alleuiationem ex viuorum ſuffragiis conſequuntur, ita corpora damnatorum maiorem cumulum damnationis, potius quam ſolutionem in Eccleſiis poſita conſequuntur, vt D. Gregorius ait, nam iſti vt inquit Auguſtinus, quos grauiora peccata deprimunt ſi in Eccleſia ſe ſepelliri mandent, reſtat, vt de ſua præſumptione iudicentur, quia eos ſacra loca non liberant, ſed de culpa temeritatis accuſant, & deo pro impiis, quamuis baptizati fuerint orare, pro eiſq; ſacrificia offerre Sancta Mater Eccleſia prohibuit.

c. quoniam de heret. in 6. d.c. ſacris in ſi. c. ſacris & ſepult. in fin. c. quibus peccata eadē cau. & q. c. pro obeuntibus eadē cau.

DE PRÆCEDENTIA IN publicis proceſsionibus, & funeralibus inter Regulares Mendicantes ſeruanda Tit. 20.

Cap. I.

QVONIAM Regulares omnes, etiam Monachi iure nouiſsimo Concilij Triden. ad proceſsiones publicas vocati accedere tenentur, & ad illas compelli iis tantum exceptis qui in ſtrictiori clauſura perpetuò viuunt, ideo ne inter eoſdem regulares in proceſſionibus ipſis publicis, ac etiam iis quæ in tumulandis defunctorum corporibus fiunt controuerſie de præcedentię oriretur ſicuti per ſepe cum maximo ſcandalo ſoboriri conſueuerant per eumdem Conci. Trident. illas omni app llatione remota componendi inter omnes Eccleſiaſticas perſonas tam ſeculares quam Regulares Epiſcopo attributa fuit facultas. Quo vero ad regulares Mendicantes, quamuis per nouiſsimas conſtitutiones Pij V. & Gregorij XIII. fuerit circa illarum præcedentiam diuerſimodè prouiſum, & declaratum, nihilominus vt infra dicetur, concordantur, quoniam in bulla eiuſdem Pij V. ſtatuitur quod fratres ordines prędicatorum primum digniorem, & honorabilem locum inter cæterorum quorumcumque aliorum ordinum Mendicantium religioſos, tam in ſeſsionibus, & congregationibus quorumcumque Generalium, Prouincialium, & Synodalium Conciliorum, quam proceſsionibus miniſteriis, & aliis actibus publicis, vel priuatis, in quibuſcumque ciuitatibus, oppidis, terris, caſtris, & aliis locis obtineant, & ſpeciali præeminentia omnino gaudere debeant, etiam quod alij religioſi mendicantes etiam per immemorabile tempus illos præcedere conſueuerint omnibus aliorum ordinum Mendicantium pro tempore religioſis in virtute ſanctę obedientiæ, & ſub pœna excommunicationis ipſo facto incurrenda inhibetur ne in premiſsis fratres prędicatores moleſtare inquietare, aut quoquomodo impedire audeant, vt latius in dict. litteris continetur. c. contro uerſias ſeſſ. 25. d. c. 13. ea dem ſeſſ.

In alia verò Gregorij xiij. Conſtitut. cauetur, quod quicumque ex dictis fratribus mendicantibus inter ſe, & confratribus confraternita- Greg. con

ternitatem laicorum de præcedentia huiuſmodi contendentibus in quaſi poſſeſſione præcedentiæ, ac iuris præcedendi fuerint illi in proceſſionibus tam publicis quam priuatis præcedere debeant. Quando vero nõ probatur, aut nõ conſtat de quaſi poſſeſsione p̃cedentiæ, ſtatuitur ꝙ inter fratres mẽdicantes ij qui antiquiores in loco cõtrouerſię, inter cõfratres verò inter ſe litigantes illi qui prius ſaccis vſi ſunt in proceſſionibus tam publicis q̃ priuatis pręcedant, ita vt ſi contingat noua monaſteria, aut domus alicuius ordinis Mendicantium in loco in quo alterius ordinis ex dictis mendicantibus Monaſteria, aut domus prius erecta, & inſtituta fuiſſe & eſſe, ille ordo qui prius Monaſterium ſeu domum in loco habuerit præcedat. Declaratur tamen per hanc eamdem Gregorij xiij. conſtitutionem quod nullũ præiudicium fratribus Capucinis generetur quin ſub Cruce fratrum Minorum Sancti Franciſci, vt ſolent, incedere poſſint, neque etiam priuilegio fratribus ordinis prædicatorum, per Pium V. conceſſo ipſemet Gregorius noluit in totum derogare quo ad præeminentiam, & digniorem locum inter alios ordines in Seſſionibus, & congregationibus Conciliorum & in alijs actibus tam publicis quam priuatis obtinendum, ſed tantum, quoad proceſsiones publicas, & illas quæ fiunt in tumulandis, defunctorum corporibus prędicto priuilegio Pij V. moderatum exiſtit, vt in eiſdem literis Gregorij plenius declaratur, præterea inter fratres diuerſę congregationis eiuſdem tamen ordinis & habitus in proceſſionibus ſiue funeralibus ſeparatio per alterius ordinis fratres fieri omnino per priuilegia prohibetur. Demum per ſacram Regularium Congregationem quoad huiuſmodi regularium præcedentiam in hęc verba declaratum fuit.

Sacra Congregatio Illuſtriſsimorum, & Reuerendiſsimorum Sanctæ Romanę Eccleſiæ Cardinalium negociis, & conſultationibus Epiſcoporum, & Regularium pręfecta, ad tollendas omnes lites, & controuerſias, quę inter regulares plerumq; ſolent oriri ſuper eorum præcedentia in proceſſionibus, cæteriſq; actibus tum publicis, tum priuatis, illud in futurum obſeruandum cenſuit, quod in hac Alma Vrbe omnium magiſtra ſeruatur.

Die 30. Auguſti 1593.

Illuſtriſs. & Reuerendiſs. Cardinalis Alexandrinus retulit ſupraſcriptã Congregationis ſententiam ſanctiſsimo placuiſſe, & iuxta eam in caſibus occurrentibus ſemper reſcribi, & ſi opportunum fore,

ſore videbitur Generalem conſtitutionem deſuper fieri mandaſſe, illa Gregorij xiij. quæ incipit expoſcit, alijsq́; contrariis quibuſcumque non obſtantibus.

DE SVFFRAGIORVM COMVNIONE quæ participatio ad beneficia ordinis nuncupatur, & per regularium prælatos fieri contingit Tit. 21.

Cap. I.

QVONIAM Iulius ij. omnes fundatores, fundatrices, procuratores, procuratrices, tutores, & tutrices eorumq́; vtriuſque ſexus liberi, necnon ordinum Mendicantium conſeruatores pręſentes, & futuri omnium, & ſingularum miſſarum: ieiuniorum, orationum, & ſacrificiorum, ac quorumcumque aliorum bonorum operum quę per vniuerſos dictorum ordinum fratres, & ſorores perpetuò fieri dederit author omnium bonorum CHRISTVS IESVS participes facit. Conſt. 4. Ideo eſt ſciendum quod homo a culpis mortalibus, & a pœnis pro eis debitis multipliciter ſolui, & liberari contingit primò, quidem in interiori foro animæ per ſacramentum pœnitentię, & eius partes nempe per cordis contionem, oris confeſſionem, atque operis ſatisfactionem, quo ſola Chriſti ſatisfactio, & meritum homini attrito applicatur cui ſtatim culpa mortalis, quæ eſt propria materia Sacramenti, remittitur, & pœna æterna in temporalem commutatur, in præſenti ſæculo, aut in Purgatorio perſoluenda dicitur ſolum Chriſti meritum applicari, eo quia ſolus Chriſtus eſt mediator Dei, & hominum non tantum quia eſt ſubſtantiale medium quod participat vt. iuſq: extremi naturam (vt patres exponunt, ſed quia, vt homo eſt præpręcipuus noſter interceſſor, & ipſe ſolus meruit omnibus nobis remiſsionem peccatorum, augumentum gratiæ, & vitæ ęternæ præmium, ratione illius infinitę virtutis, & dignitatis ad quæ quidem ſancti non concurrunt niſi per modum exempli, exhortationis, & depræcationis, vt effectus ſacramenti ſit in nobis efficax abſque impedimento ſed quia (vt dictum eſt) remiſſa culpa mortali remanet adhuc quædam pœna pro peccato Deo debita ſoluenda, Ideo Chriſtus ad illam remittendam tamquam leuius redem-

Cõci. Tri. ſeſſ. 14. can. 13.
1. Tim. 2.
Ioan. c. xj. & ibi Cir. lib. ij. c. 34
Eſai. c. 65 Torcular. calcaui ſolus, & nõ eſt vir mecum.
Sot. diſ. 1. q. 2 & 5. 140.
D. Thom. 3. p. q. 48. art. ad 3. & ibi Gan.

ptionis

ptionis genus, vt ſanctos ſibi amicos velut Dei coadiutores honorando in oſtentationem ſuæ potentiæ, & bonitatis illis, & aliis iuſtis condonare voluit, vt ex iuſtitia pro alterius pœna temporali ſatisfacere poſſent, quod quidem ſatisfactioni Chriſti non derogat, ſed illius potentiam, & gloriam illuſtrat dum cauſas creatas ſecum in præmiſſis cooperantes aſſumit, & propterea ex hoc ne dum Summus Pontifex ſed alij etiam Eccleſiarum, & ordinum Regularium prælati poſſunt (ſicuti conſueuerunt) illos quos voluerint ad participationem ſacrificiorum, & oblationum, aliorumq́; bonorum operum ſubditorum quæ in futurum fiunt in eorum communitate, aut religione admittere, atque recipere, ac eorum præcepto, & intentione quotam ſatisfactionis ſubditorum in ſuam diſpoſitionem applicandam reſeruare necnon miſſas aliasq́; ſatiſfactiones pro illis quos ad participationem admiſerunt ſpecialiter offerre, & offerri mandare prout D. Anſelmus, & Bernardus, ac alij antiqui patres per ſuas literas ſubditorum ſuffragia diuerſis fidelibus conceſſerunt, vt latius Thom Vualden. atteſtatur, ex quibus ergo conſtat non tantum orationes, & ſacrificia verum, & ieiunia diſciplina vigilias aliosq́; labores religioſorum poſſe in vim ſatiſfactionis per prælatos alijs aſcribi, & condonari, dummodo ratio meriti ipſis religioſis qui illa operantur, & patiuntur integra ſeruetur. Notandum eſt etiam quod Regularium prælati in huiuſmodi applicatione facienda claue iuriſdictionis minime vtuntur, neque vllam faciunt abſolutionem, ſeu relaxionem, ſed meram ſolutionem, & ſatiſfactionem labore, dumtaxat ſuæ familię cócedunt quæ quidem ſolutio, ad hoc vt validè fiat, & illis quibus applicatur, verè proſit, de ſacrificijs orationibus, aliiſq; bonis operibus in futurum faciendis, & non præteritis fieri debet, quoniam opera meritoria, quæ debita pœnarum facientium excedunt, niſi dum fiunt applicentur in theſauro Eccleſię per ſolum Papam fidelibus diſtribuenda iure comuni reſeruantur. Quare dum prælati Regularium per ſuas patentes literas priuatas perſonas ad beneficia ordinis recipiunt, de illis, quæ inde ſubſecutura ſunt fieri debent, & de illis dumtaxat intelliguntur.

Cóci. Tri. ſeſſ. 6. can. vlt. & ſeſſ 14. c. 8. & can. 14. relat. per Henric. Henriq. e ſo. Ieſ. lib. de indul. cap. . Cóci. Tri. ſeſſ. 6. can. 33. de iuiuſtif.

Gaſpar. Paſſerel. ord. mini. in collect. priuil. no. 22.

De Sacramentalib. lib 3. titu. x c. 95.

Idé Paſſe. not. 22. in fin.

DE

DE MONIALIBVS Regularium curæ, & regimini ſubiectis. Tit. 20.

Cap. I.

MONIALES quę perſonę ſecundi ordinis, quorumcũq; Regularium dicuntur, in Monaſterijs ſub regula approbata. & clauſura viuentes per Generales, & alios ſuperiores iuxta eorumdem conſtitutiones, & ſacrorum canonum, & præſertim Concilij Trid. decreta, tam in capite q̃ in membris viſitari corrigi, & reformari debent, necnon Abbatiſſas, ſeu prioriſſas, & alias Monaſteriorũ pręfectas, officiales, conuerſas, & familiares ibidẽ inſtituere, deſtituere, mutare, transferre, & alia ordinare, & ſub pœnis de quibus eis videbitur mandare, ſtatuere, prout ſecundum Deũ eis magis viderint, expedire, ac ẽt in foro conſcientiæ illas tamquã ſibi ſubditas, ſicut primi ordinis perſonas, ligare, & ſoluere, iuxta eorumdem priuilegiorum continentiam licitè, & liberè valent. Boniſacii ix. conſt. 1. Seſſ. 25.

Et quia prælatis, & ſuperioribus prædictis per eiuſdem Concil. Trid. decretum præcipitur, vt in earum viſitatione ſingulis annis fa ciendis oẽm curã adhibeant, vt tam viri q̃ mulieres ad regulæ q̃ pro feſſe ſunt præſcriptam vitam inſtituant, & componant vota obediẽ tiæ, caſtitatis, & paupertatis, & ſi qua alia ſunt ab eis emiſſa necnon præcepta ad comunẽ victũ, & veſtitum conſeruanda fideliter obſer uent, & per eoſdẽ pręlatos obſeruari faciant, & pręſertim illa quæ ab eodem ſacro Concil. Trid. quoad moniales ſtatuta ſunt, ideo pręlati & alij Monialium ſuperiores Regulares in earum viſitatione diligẽ ti præſcrutatione inquirere debent ne quid ſit inductũ in earũ diſci plinã, q̃ non piũ, & ſanctũ dicatur, cũ Deo, & non hõinibus diſpõ ſate exiſtant. Ac deinde quot ſint profeſſe, atq; Nouitiæ examinentᵉ. c. 1. quoniam. Clem. attendẽtes de ſtat. Monach. d. clem. attendentes eo. ti. c. ſup eo de regul.

Si tempore pręſcripto fiat profeſſio, ſi habitus profeſſarum, & nouitiarum ſit diſtinctus.

Si regulam quam profeſſe ſunt, maximè circa ſubſtantialia paupertatem, obedientiam, & continentiam ſilentia, ieiunia, & carnis abſtinentiam, extra tamen caſus neceſsitatis obſeruent.

Si veſtes debitas, geſtent.

Si tempore debito celebrent officia, & an omnes conueniant.
An ne ſit aliqua recepta per ſimoniam.

Si habẽt debitã clauſurã, ſi portę claudunt tpę cõgruo, & hora cõ uenienti, vt infra dicetur, & ab eis cuſtodiat inuiolabiliter clauſura.

Si habẽt conuerſationes, & præſertim laicorum ſuſpectas periculoſas, aut ſcandaloſas.

Qualiter Abbatiſſa, Vicaria, & aliæ perfecte Monaſterii officium ſuum compleant.

Qualiter ſe gerat cõfeſſor, q̃ non niſi pbus, puectę ætatis, ac probate vitæ q̃ fieri põt, & doctrina præditus eligi, & deputari debet. Qui ẽt ne nimia familiaritate aliquis contemptus oriatur procurẽt prælati, vt vbicumque comodè fieri poterit cõfeſſores & Gubernatores, in domibus ipſis monaſteriis coniunctis nõ habitent, & ſi qñ ex neceſſitate aliqua loci dictorum ſuperiorum arbitrio habitatio relinquenda ſit tunc crates rote, & omnia alia huius generis quę ad clauſuram maximè pertinent, nullo modo in dictis habitationibus permittantur, quin immo muro quam primum obſtruãtur, & etiam in dictis Domibus non habitent.

Prouideant ẽt ſuperiores quod Rote per quas mittunt, aut recipiuntur a monialibus opportuna paruę ſint, & ferris interiectis munitæ, ſingulis vero feneſtris, & ad loquendum deſtinatis ſint duplices illę crates infixæ, non minus palmo inter ſe diſtantes, ex quibus non liceat Monialibus cum mare aliquo colloqui niſi nigro velo obducto, præterquam cum patre, auo, aut alio conſanguineo, vſq: ad tertium gradum excluſiuè ẽt ſi licentia ab eiſdem ſuperioribus habeant, & inobedientes prout contumacia, aut negligentia exegerint pœnas ſubeant.

Præcipiant quoque in virtute ſanctæ obedientiæ ipſis Monialibus ẽt ſub priuationis, & ſuſpenſionis pœna eorũ arbitrio imponenda, ne permittant intrà clauſtra Monaſterii colonis, aut quibuſcũq; aliis quacumque de cauſa cibum dari, ſed ſtatim rebus ad portatis, iumentiſq; exoneratis, extra clauſuram exire cogantur.

Prohibeant ẽt ne moniales literas ſecretas recipiant neque ipſe ſcribant niſi primũ a præfecta reuideantur, libros honeſtos habeantur, nõ nutriant canes, Moniales plures nõ ſimul dormiant; & cellę ſemper ab Abbatiſſa ſeu prælata viſitentur, in comuni dormitorio ſi fieri comodè poſſit, dormiant, in quo de nocte ſtent luminaria accenſa, in communi refectorio concedant, & interim ſemper

aliqua

aliqua lectio habeatur neque alicui extra d. refectorium ſine licētia ſuperioris id facere liceat, Muſicis inſtrumentis non vtantur, nec colloquijs prophanis ſe maculent, orationi ſtudeant, obedientiam ſeruent, & diſſenſiones inter eas fugiant, neque rixandi materiam ſibi inuicem præbeant, & incorrigibiles ſeuerè corrigantur, a ſuperfluis ſumptibus, & expenſis tam in earum feſtis, quæ circa prælatos, & alios, dū habitum regularem tradunt, vel profeſsionem emittunr, necnon a muneribus priuatis et ſibi ipſis omnino abſtineāt ſub pœnis in Conſtitutione S. D. N. Clementis viij. contentis. Conſt. ij.

Inſuper prouideant quod vbi dictarum Monialium Monaſterijs Eccleſiam non eſt publica ſed intra ſepta, & Clauſtra, ſeu Chorum, Sanctiſſimum Corpus Chriſti non retineatur non obſtante quocumque priuilegio, & ſi Eccleſia extra clauſuram fuerit in ea honeſte atque decenter conſeruetur neque in ea aliqua porta ſit ex qua intrò ad ipſum Monaſterium aditus pateat, vt ex conſtitutione Gregorij xiij. prohibetur, & hoc in illis partibus in quibus dicta conſtitutio fuerit recepta. Attendant etiam vt ipſe moniales ſingulis menſibus ſua peccata confiteantur, & Sacroſanctam Euchariſtiam ſuſcipiant iuxta canonicas ſanctiones, prǽſertim Concilij Triden. & de ijs Moniales in eorum conſtitutionibus admoneri ſuperiores ipſi prouideant, & præter ordinarium confeſſarium bis, aut ter in anno alius extra ordinarius offeratur, & deputetur, qui ſingularum confeſſiones audiat, & ſalutari pœnitentia impoſita, eas abſoluat quod optimè ſancitum eſt, ne ex longa frequentatione vnius confeſſoris moniales aliquando conſcientiam ſuam examinare de ſingulisq; commiſſis confiteri, ſiue ex verecundia, aut confuſione retineantur. Commendent etiam ipſi ſuperiores moniales, vt ocium maximè fugiant, ideo ſemper legāt. orent, diuinaq; meditentur, aut alicui honeſto, & condecenti exercitio vacent, a cratibus cōmunibus quoad poſſunt ſeſe abſtineant, quod niſi faciant in deſiderijs erit omnis earum voluntas, & in earum animarum perniciem, & damnationem æternam. Et vt Moniales quas Dei timor a malo fortaſſe non reuocant, temporariæ cohærtionis formido exterreat ideo curent ſuperiores, vt in omnibus monaſterijs ſibi ſubiectis locus carceri deſtinetur. Demum ſtatum monaſterij videant, & ſingulas ipſius, ac eius partes prout Spiritus Sanctus dabit eis, & ex facti apparentia viderint expedire diligenter inquirant, & rationem adminiſtrationis examinent.

Concil. Trid. ſeſſ. 25. c. 10. §. qđ verò.

Clem. ne ī agro. §. ſa nè de ſtat. Monach. ſeſſ. 25. c. x Attend.

Cōci. Tri. eo. c. x.

DE ABBATISSÆ, ET PRIORISSÆ ſeu Miniſtræ ætate, qualitate, & ac illius electione confirmatione, & officio.

Cap. II.

ABBATISSA, & cuiuſcunque nominis præfecta, vel pręposita Monaſterij appelletur, non minor annis quadraginta, & quæ octo annis poſt expreſſam profeſſionem laudabiliter uixerit, eligenda eſt, ſin minus, alia quæ trigeſimum annum exceſſerit, & quinque annis ſaltem poſt profeſsionem recte vixerit eligi poteſt ſuperiore conſentiente, quod ſi nulla prædictis qualitatibus in eodem monaſterio reperiatur ex alio eiuſdem ordinis eligi valet: cuiusquidem electo fieri debet per vota ſecręta ita vt ſingularum eligentium nomina numquam publicentur, & in reliquis Monaſteriorum conſtitutiones ſeruentur, cum hoc tamen quod, ſuperior qui electioni præeſt clauſuram Monaſterij nó ingrediatur: ſed ante cancellarum feneſtellam vota ſingularum audiat, vel accipiat, hęc autem Monaſterij præfecta non perpetua, ſed triennalis tátum eſt eligenda quæ poſtmodum elapſo triennio ſuo officio perfuncta præeſſe deſinat, omniſq; prorſus careat auctoritate regimine, & adminiſtratione, & per triennium a die finitæ adminiſtrationis inchoandum abſtinere debeat quo elapſo ſeruata eadem forma Concilii Tridentini iterum eligi poteſt, & ſi ſecus attentatum fuerit electio, ac omnia inde ſecuta nullius roboris, vel momenti fore, & eſſe decreuit Gregorius xiij. in ſua conſtitutione quæ circa prędicta in Monaſteriis Monialium in Italia conſiſtentibus locum dumtaxat habet.

Côci. Tri. ſeſſ. 25. c. vij.

Greg. xiij conſt. v.

Et cum, ſic vt præfertur, Abbatiſſa electa, & confirmata fuerit aduertenda eſt ne excommunicet, aut abſoluat, ne ve, interdicat, ſeu alicuius ordinis officium exerceat, quod expreſſe prohibitum eſt, nec velum alicui dare pręſumat, ſiue aliam velare, neque confeſſionem audiat, aut aquam benedicat, ſeu pœnitentiam imponat, ſed vbi eſt de conſuetudine alijs committere, obſeruandum eſt, & vltra ea quæ ſuperius dicta ſunt, in pręcedenti capitulo, Monaſterij clauſurę maxime inuigilet procurando, vt die noctuq; illud clauſũ exiſtat, & claues teneat ipſa ſola, & præſertim in nocte, nec in differẽ

c. noua de pœnit. & remiſs. In nocent. in d. c. dilecta 4. diſ. c. multorũ

tet

ter omnibus ſed prudenti, & cõſcientiatę cõſignet, egreſſum cuſtodiat, & ingreſſum non niſi, vt infra in cap. de clauſura permittat, ad crates vero loqutorij comunis Monialem non ſola ſed cum aſcultatrice honeſta atque prouectę ętatis accedere ſinat niſi ipſa eam comitari uoluerit, omnẽ familiaritatem monialium cũ quibuscunq. euitari facere ſtudeat, & ipſa ſit prima, Deuotos eis habere minimò permittat, attendat. quod viuant in comuni: & quod omnia lucra in comuni habeantur, omnibus tamquam mater comunis de neceſſariis prouideat, & præſertim infirmis, & nouitijs, frequenter, vero capitulum de culpis, ſeu ſaltim ſemel in hedomada habeat in quo ad obſeruantiã regulæ ſuę adhortetur, contra regulam ſine magna cauſa, & præcipuè quo ad temporalium proprietatem in particulari retinendam non diſpenſet. Item omni ſtudio operetur, vt Moniales in Chorò conueniant, & ipſa in aliarum exemplum ſemper ſit prima, & quod diuinum officium tempore, & modo debito ſine locutionibus varijs, ſed ſtudioſè pariter, & deuotè ab omnibus perſoluatur, curet etiam quod ſtatutis, vt ſuprà temporibus ſua peccata confiteantur, & Sacramentum Euchariſtiæ deuote recipiant, & quod tam confeſſarius quam alij Monaſterij ſeruitijs deputati necnon moniales officiales in omni diligentia ſuum officiũ exerceat, & denique ſe talem exhibeat reliquis monialibus in uictu veſtitu, & colloquio, aliisq; actionibus, vt ſimul omnibus ad celeſtia regna ducatum pręſtet, & gaudeant ipſam in matrem accepiſſe.

Anto. Archie. Flor. 3. pa. ſum. tit. xvj. de Abbatiſſa

Quo vero ad benedictionum eiuſdem Abbatiſſę eſt aduertendum quod vbi ad vitam eligitur, vt forſam extra Italiam, & vbi cõſuetudo eſt quod benedicatur, eſt omnino ſeruanda imo, ſi intra annum electa, & cõfirmata benedictionẽ non accipiat, officio, & adminiſtratione eo ipſo priuatur, vt ſacra iura diſponunt, vbi verò non perpetue ſed triennales eliguntur neque benedicendi conſuetudo viget, non eſt huiuſmodi ſolemnitas adhibenda, quoniam dictarum Abbatiſſarum benedictio non eſt iterabilis, & tamen iterari, ſępe contingeret cum in locis vbi triennales eliguntur, & iterum, atque iterum eligi valeant iterum etiam rebenedicendæ eſſent, vnde, ſequeretur quod multæ Moniales in eodem monaſterio ſimul in Abbatiſſas benedictas permanerent, quod eſſet inconueniens, & hæc procedere debent dummodò aliter per Sedem Apoſtolicam non fuerit ſtatutum, & ordinatum.

c. indemnitatibus. §. ſanè de elect. in 6.

Clem. attendentes de ſta. Monach.

Nauar. de regularib. conſ. 4.

DE

DE MONIALIVM CLAVSVRA.

Cap. III.

c. pericu- loſo de ſtat. reg. in 6. Concil. Trid. c. v. ſeſſ. 25. Pius V. conſt. 4.

BONIFACII VIII. Conſtitutione per ſacrum Concil. Trident. innouata, ac Pium V. & Gregorium XIII. confirmata ſtatuitur, vt vniuerſè, & ſingulè Moniales cuiuſcumque Religionis ſint, & ordinis, vel Militiarum etiam Hieroſolimitani, in quibuſuis Monaſteriis, & domibus iam receptæ, & in poſterum recipiendæ tacitè, vel expreſſè Religionem profeſſæ, etiã conuerſę, vel quocumque alio nomine appellentur, in quibuslibet mundi partibus exiſtentes ſub perpetua in ſuis Monaſterijs debeant permanere clauſura, ita vt nulli earum quacumque ratione, vel cauſa (exceptis caſibus infrà declaratis) Monaſteria ipſa egredi liceat ſub cenſuris, & pœnis ipſo facto incurrendis appoſitis, vt ſic á publicis, & mundanis conſpectibus ſeparatè omnino ſeruire Deo valeant liberius, & laſciuiendi opportunitate ſublata, eidem corda ſua, & corpora in omni ſanctimonia diligentius cuſtodire. Moniales vero illæ (ſi quę reperiuntur, quæ ex conſuetudine etiam immemorabili, aut inſtituto, vel fundatione ſuæ regulę clauſuræ prædictæ animo obſtinato reſiſtere volunt per ordinarios locorũ vnà cum earum ſuperioribus omnibus iuris, & facti remedijs ad eamdem clauſuram perpetuo ſubeundam atque ſeruandam compelli debẽt Mulieres quoq; Tertiariæ, & quæ de pœnitentia dicuntur, cuiuſcumque ordinis fuerint in congregatione viuentes ſi & ipſe profeſſe fuerint, ita vt ſolemne votum emiſerint ad clauſuram præciſæ tenentur, & ſi votum ſolemne non emiſerint, ad illud emittendum, & profitendum ab ordinarijs vna cum earum ſuperioribus hortari, & ſuaderi debent, & poſt illius emiſſionem, & profeſſionem clauſurę tunc ſubiiciantur: Quod ſi id facere recuſauerint, & ſcandaloſè vixerint ſeuerisſimè ſunt puniende, & demum omibus illis mulieribus in congregatione (vt præfertur, exiſtentibus, & abſque profeſsionis emiſſione, & clauſura viuere omnino volentibus interdicitur, & prohibetur ne in futurum, vlla alia prorſus in ſuum ordinem religionem, & congregationem per illas recipiatur, aliàs receptio, ſeu profeſſio, nulla, & irrita per eamdẽ Pij V. conſtitutionem declaratur.

AD QVOS SPECTET CLAVSVRÆ cuſtodia.

Cap. VIII.

PATRIARCHIS Primatibus, Archiepiſcopis, & Epiſcopis diſtrictè in virtute ſanctę obedientię ſub obteſtatione diuini iudicij, & interminatione maledictionis ęternæ præcipitur quatenus eorum quilibet in ciuitate, & Dioceſi propria in Monaſteriis Monialium ſibi ordinario iure ſubiectis in ijs verò quæ ad Romanam immediatè ſpectant Eccleſiam Sedis Apoſtolicæ authoritate. d.c. periculoſo.§. &quoniã Concil. Trid.d.c. v.ea. ſeſſ.

Abbates vero, & alij tam exempti quam non exempti prælati Eccleſiarum Monaſteriorum, & ordinum quorumcumque in monaſteriis ſibi ſubiectis de clauſura conuenienti prouidere, illam determinare ponere & declarare, & vbi violata eſt diligenter reſtitui, & vbi inuiolata exiſtit conſeruari maximè procurare tenentur. Egenius iiij. cõſt.

DE CASIBVS IN QVIBVS Moniales clauſura proprij Monaſterij licitè egredi valent.

Cap. IX.

CONVERSE ac etiam Moniales profeſſe annorum tamen quadraginta, pro colligendis elemoſinis per ordinarium, vel ſuperiorem regularem pro tempore in earũ reſpectiuè monaſteriis deputare, necnon ex cauſa magni incendij, vel infirmitatis, lepręaut epidimię, vel aliquo alio morbo laborantes ita vt cum alijs abſque, graui periculo ſeu ſcandalo commorari non poſſint de Epiſcopi tantum licentia, ſi Monaſteria, ei fuerint ſubiecta licitè exire valent: ſi vero Monaſteria regularium, curæ atq; regimini ſuppoſita extiterint tunc infirmitatis cognitio, illiusq; approbatio per ſuperiorem Regularem cui monaſterii cura incumbit vna cum loci ordinarij interuentu fieri, & ab illis coniunctim licentia eis exeundi expreſsè, & inſcriptis concedi poteſt non niſi ad neceſſarium tempus extrà illa permanſuris. Quibus etiam Pius V. conſt.v. d.c. periculoſo Concil. Trid.d.c. v.§.nemini.

additur

Eugenius iiij. conſt. 1. Cõci. Tr. c. ij. Abbatiſſa §. quod ſi. Nauar. conſi. 43. lib. iij. de reg. nu. 3 6. 7. d. cap. v. ſeſſ. 25. §. nemini c. ſi quis Monach. 27. q. 1. Pij V. conſt. x. Bonifacius ix. conſt. h.

additur quod prçlati Regulares poſſunt moniales ſibi ſubditas de vno monaſterio ad aliud eiuſdem ordinis cauſa correctionis, vel nouæ fundationis, aut gubernationis transferre cum correctio, ſeu noua fundatio legittima cauſa exeundi ſatis eſſe videatur. nec obſtat capit. Concilij Tridentini, quo ſtatuitur, vt huiuſmodi cauſa exeundi ab Epiſcopo approbari debeat quoniam cum Prçlati regulares cuiuſcumque ordinis illa eadem per ſe ipſos omnino poſſint in moniales ſuorum ordinum ſibi ſubditas, quæ poſſunt Epiſcopi in Clericos, & laicos ſibi ſubiectos tam quo ad abſoluendi, & diſpenſandi quam alias quaſcumque facultates etiam poſt Concilium Tridentinum conceſſas eis permittitur, ſequitur quod cauſæ prædictæ exeundi approbationem validè facere poſſint, Epiſcopalis autem approbatio in monaſteriis ordinario, ac etiam immediatè Sedi Apoſtolicç ſubiectis requiritur, in alijs verò exemptis monaſteriis, & quæ Regularium ordinum prælatis ſubſunt approbatio huiuſmodi ad ipſos prælatos regulares ſpectat, & non ad Epiſcopum cum ipſe quoad prædicta, & alia huiuſmodi curam, & regimen dictarum monaſteriorum concernentia nullam in ea iuriſdictionem, & poteſtatem ſibi attributam habeant, vt expreſſe in dict. iuribus ſupra allegatis, & in conſtitutione Pij V. quo ad Monalium clauſuram de anno 1566. quç incipit circa paſtoralis officij ædita. §. per hoc autem expreſsè declaratur. Quo verò ad exitum monialium à propria clauſura in tribus illis caſibus ſupra enumeratis nempe magni incendij, lçpræ, aut epidimiæ in altera bulla pij V. expreſsis earumdem cauſarum cognitio, & approbatio per Epiſcopum, & ſuperiorem coniunctim fieri debet iuxta eiuſdem conſtitutionis tenorem, & continentiam.

d. c. periculoſo p Cõci. Tr. innouatũ in fin. §. p hoc autem.

Conſt. 12

DE POENIS QVAS INCVRRVNT Moniales extra caſus permiſſos a proprijs Monaſterijs egredientes, & ſuperiores licentiam eis concedentes.

Cap. V.

MONIALES à monaſterijs in quibus fuerint profeſſe, præterquam in caſibus ſupra explicatis exeuntes, non ſolum ipſe verum etiam illas egreſſas comitantes, & perſonas tam ſeculares quam Eccleſiaſtice etiam conſanguinee eas receptantes, necnon ſuperiores extra caſus prædictos, & abſq; rationabili cauſa licentiam exeundi concedentes vltra peccatum mortale, excommunicationis maioris latę ſententiæ vinculo abſq; alia declaratione eo ipſo innodati exiſtunt a qua non niſi a Romano Pontifice (pręterquam in mortis articulo abſolui poſſunt, & inſuper tam moniales egreſſe, quam illarum ſuperiores vltra prædictos caſus licentiam concedentes, dignitatibus, officijs, & adminiſtrationibus per eas, vel eos obtentis eo ipſo priuantur, & ad illa, & alia in poſterum obtinenda inhabiles redduntur. Pius v. conſt. 4.

DE MONASTERIIS MONIALIVM non ingrediendis, & de caſibus in quibus ingreſſus licitè permittitur.

Cap. VI.

c. periculoſo de ſtat. reg. in 6.

CVM non minus deceret pro ſanctimonialium quiete, & honeſtate, vt earum monaſteriorum clauſura quoad ingreſſum; quam quoad egreſſum cuſtodiretur. Ideo ex ſacrorum Canonum ſanctionibus, & nouiſsimè ex decreto Concil. Trid. prohibitum fuit omnibus cuiuſcumque generis, condicionis

d. c. e ſeſ. 25. §. ingredi.

ſexus, vel ętatis ne intra ſepta monaſterij monialium abſq. Epiſcopi, vel ſuperioris licentia inſcriptis obtenta ſub excomunicationis pœna ipſo facto incurrenda ingrediantur. A cuius quidē prohibitionis legē nonnulli caſus excipiuntur in quibus prohibitio huiuſmodi relaxatur, & ingreſſus licitè conceditur, dūmodo infraſcripta

d. c. v. Cōcil. Trid. §. dare.

requiſita ſimul concurrant videlicet, cā rationabilis; & manifeſta agendi intus, ea oīa quæ Monaſterij, & Monialium vtilitatem, ſeu neceſſitatē cōcernunt, & per ipſasmet moniales, aliās fieri nequeūt, requiritur deinde ſuperioris licentia, quæ quidem, aut ab Epiſcopo loci ordinario pro monaſterijs ſibi ſubiectis pro illis vero immediatè ad Sedem Apoſtolicā ſpectantibus ab eodem Epiſcopo tamquā Sedis Apoſt. delegato concedi debet, pro monaſterijs verò exēptis, & quæ à Regularium ordinum Prælatis, & fratribus reguntur a Generali totius ordinis in toto ordine, aut à prouincialibus in eorum prouinciis, vel ab illis quibus dixerint cōmittendum, licentia hmōi eſt concedenda, cū ipſi dumtaxat ſub appellatione ſuperioris, & Prę lati veniāt, ex quo illi ſoli in moniales ſibi ſubiectas eādem ſuperioritatem iuriſdictionē, & poteſtatē ſicut in fratres exerceant illasq;, tam in capite, q̄ in mēbris viſitando, corrigendo, ligando atq; ſol-

Bonifacius ix. Eugenius iiij. cōſt. 1.

uendo, ac demū illis de confeſſariis prouidēdo, & depuratos ab officio remouendo, ſed qm̄ neq; Generalis, neq. prouinciales, vbique oībus locis ſuarum reſpectiuè prouinciarum pręſtò eſſe poſſunt debent ſicuti valent eorum auctoritatē, & facultatem in præmiſſis, nō quidem earumdem monialium confeſſariis, cum monaſterii partes quodammodo eſſe videantur, ſed prioribus, aut Guardianis, ſeu cuſtodibus, aut aliis eiuſdem ordinis conuentuum, & domorum præfectis, qui dictis monialium monaſteriorum propinquiores exiſtunt delegare, eos ſuper ipſas moniales Vicarios ſpecialirer depurādo, & inſtituendo dūmodo ſpectate vitę, prudētię, & ſciētiæ fuerint

ad quos

ad quos tam Moniales, quam earum confeſſarii, & alij pro licentijs prædictis aliisq; ſimilibus obtinendis recurſum commodè habeant.

Requiritur etiam quod huiuſmodi ingrediendi licentia non tacitè hoc eſt ex ſcientia, & tolerantia ſuperioris: non verbo, ſed expreſsè, & inſcriptis non ad libitum ingrediendi, neque extrà caſus neceſſarios, neque ad longum tempus, ſed tantum particulari neceſſitate exigente impartiatur, quod ſi aliter, quam (vt præfertur) & ab aliis quam a proprijs ſuperioribus, aut eorum Vicarijs, & Commiſſarijs concedatur, licentia erit ipſo iure nulla, & inualida, ingreſſusq; illicitus necnon cenſuris, & pœnis ſtatutis obnoxius. Et quoniam facultates omnes, necnon licentiæ, ſeu priuilegia ad libitum ingrediendi Monaſteria, domos, & loca Monialium quibuſcumque vtriuſque ſexus perſonis à ſede Apoſtolica, vel ab illius Legatis, aut Nuntiis conceſſis ante conſtitutionem Gregorij XIII. de anno 1575. editam omnino abolita caſſata, & reuocata fuerunt nullus prætextu ipſarum licentiarum dict. Monaſteria ingredi, neque ſuperiores, aut Moniales earumdem licentiarum prætextu ingreſſum permittere debent, alioquin, tam ingrediens quam ingredi faciens, aut permittens excomunicationis latæ ſententię vinculo eo ipſo innodatur a qua non poteſt niſi a Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo, abſolui, vltra pœnam priuationis officiorum, & inhabilitatis ad illa, & ad alia obtinenda, quam ſuperiores, & Moniales eo ipſo incurrunt, vt in dict. conſtitutione declaratur ſecus ſi priuilegia, ſeu licentiæ poſt dictam Gregorij conſtitutionem a Sede Apoſtolica, vel ab alijs, vt præfertur, ad id poteſtatem habentibus cum prędictæ conſtitutionis derogatione fuerint conceſſe, tunc ne qui illas obtinuerint licitè ingredi, & Moniales, & eorum ſuperiores illos admittere licitè valent, ideo illarum tenores, ac tempus datę eſt prius diligenter inſpiciendum. caueant demum Moniales, ne alicuius perſonas, tam Eccleſiaſticas, quam ſeculares prætextu licentiarum ab Epiſcopis, ſeu ſuperioribus Regularium quibus, illas concedendi in caſibus tantum neceſſariis ex decreto Concilij Tridentini tribuitur, extra dictos caſus neceſsitatis ingredi permittant, & admittant cum tam ipſis Monialibus quam prædictas licentias obtinentibus ſub eiſdem cenſuris, & pœnis, eo ipſo incurrendis quarum abſolu-

Greg. xiij conſt. ij.

tio Papæ reſeruatur, inhibitum ſit ne d. licentijs pro caſibus dumtaxat neceſſarijs conceſsis, ad libitum vtantur, & Monaſteria ingrediantur, quemadmodum in famulis, & alijs perſonis infra deſcriptis ſæpius euenire ſolet, qui pro qualibet minima re ſeu cauſa non neceſſaria generali licentia freti ea abutuntur, Monaſteria, ad libitum ingrediendo; ideo monendæ ſunt Moniales per eorum confeſſarios, & ſuperiores ne paſſim, & extra neceſſitatem intus nullum admittant.

c. 7. & ſecundo de delictis puerorũ. Sot. in 4. diſ. 12. ar. xj. c. vlt. de ſentẽ. excom. Nauar. relat. ab Epiſcopo ſarnen. in tracta. de viſitatione lib. 2. c. 18. n. 25.

Pueri autem ſeptem annis minores cum vſu rationis careant, nec ſint doli capaces, legibus Eccleſiaſticis minimè ligantur. Ideo ſi monaſteria ingrediantur, eis ingreſſus quamuis prohibitus non imputatur, & præſertim cum ex aliorum delatione, & introductione quam propria voluntate, & ratione dirigente factus cenſeatur, & propterea cum non ſint excomunicati, nulla indigent abſolutione nihilominus a dictorum Monaſteriorum ingreſſu omnino ſunt prohibendi, & arcendi.

DE PERSONIS QVIBVS LICENTIA ingrediendi, ac etiam permanendi danda eſt.

Cap. VII.

OMNIBVS Monialium ſeruitijs, & obſequijs temporalibus deputandis, Gubernatoribus, Prouiſoribus, Medicis, Piſtoribus, Famulis, & famulabus, ac alijs quibuſcumque artificibus per prælatum, ſeu ſuperiorem prouincialem, aut eius vicarium in Monaſterijs ſuę prouincię ſibi ſubiectis prius approbatis, ab eo licentiam in ſcriptis concedenda eſt, & tunc, & non ante in dict. Monaſterijs introducendi ſunt. Conuerſe, ac etiã profeſſe in domibus contiguis, cum licentia ſuperiorum habitantes pro colligendis elemoſinis deputate, poſſunt aliarum Monialiũ clauſuram ingredi in illis tantum caſibus, in quibus per earũ conſtitutiones eis permittitur, vt in bulla Pij v. declaratur. Item puellis religioſè effici volentibus pro experiendis, ſeu probandis Monaſterijs, ac etiam alijs in illis educationis gratia ingrediendi, & permanendi licentia pariter conceditur. Et quamuis puellas educari in Monaſterijs vſque ad 25. annum detineri Concilio Tridentino

Pius V. conſt. v.

dentino non contrarietur, tamen non eſt paſſim permittendum, aut aliás quibuſdam condicionibus adhibitis (vt infra) concedendum, & primo.

1 Quod tale ſit Monaſterium, quod primum conſueuerit puellas educandas recipere.

2 Quod de conſenſu Abbatiſſæ, & Monialium, & non minor octo annis recipiantur.

3 Tertiò quod puellæ (ſic vt præfertur) introductæ eo veſtitu in monaſterio vtantur, qui virginali Modeſtię, & honeſtati conueniat.

4 Quod nullam famulam ſecum adducere, aut retinere, eis permittatur.

5 Quod vltra 25. annum inibi permanere non concedatur.

6 Quod ad eamdem legem clauſuræ ſeruandam ſicut reliquæ Moniales teneantur.

7 Quod ſi ſemel a Monaſterio egreſſe fuerint numquam in eodem amplius intromittantur, niſi cauſa infirmitatis curandæ, & cum licentia egrediantur.

8 Quod a ſuperiore in ſcriptis licentiam habeant quam ſuperior Regularis omnibus prædictis pro ſubiectis ſibi Monaſterijs dare licitè poteſt, & debet quemadmodum olim per Illuſtriſſ. A. Cardinalem Caraffam nomine totius congregationis interpretis Concilij Tridentini ad ſupplicationem, & dubitationem diuerſorum Priorum fratrum Sancti Dominici prouinciç Romanæ reſponſum fuit, quod etiam ex iuris comunis diſpoſitione ſatis conſonum, & comprobatum eſſe videtur, vt ad illos huiuſmodi licentias dare pertineat, qui facultatem, & poteſtatem Moniales includendi habent illarumq; clauſuram cuſtodire ex officio tenentur.

9 Puellis verò ſeu Mulieribus pro ſuſcipiendo habitu religionis ingredi volentibus, ſi numerum Monialium iam deſignatum iuxta monaſterij annuos redditus, ſeu elemoſinas conſueras comodè ſubſtentandarum excedant licentia non à ſuperioribus regularibus ſed à Summo Pontifice, vel à ſacra Regularium congregatione eſt concedenda, & ab ea per ſuperiores regulares cum interuentu Epiſcopi loci ordinarij impetranda, & iuxta dict. congregationis ordinem exequenda.

Paulus Fuſch. Epiſcop. Sarnen. tract. de viſit. lib. ij. de Monial. nu. 27. & 28.

d. c. v. eadem ſeſſ. 25. §. dare.

d. c. periculoſo p Côci. Tri. innouatû

Côci. Tri. ſeſſ. 25. c. iij. concedit. §. in prędictis. d. c. periculoſo. §. fanè.

Ss

DE IIS QVI ABSQVE ALIORVM ſuperiorum licentia, ingredi poſſunt.

Cap. VIII.

GENERALIS prouinciales, ſeu eorum Vicarij, aut Commiſſarijs, & aliis ſuperiores regulares quocumque nomine appellentur necnon Monialium confeſſarij pro tempore deputati in Monaſteriis ſibi ſubiectis facultatem ingrediendi iure etiam priuilegiorum habent, non tamen ea ad libitum ſed pro miniſtrandis Eccleſiaſticis Sacramentis non ſolum Monialibus in extremis conſtitutis verum etiam illis quæ aliquando non mortali, ſed diutina infirmitate adeo detente ſunt, vt ad crates comunes accedere minimè poſſunt, ac etiam ſepeliendis corporibus decedentium Monialium necnon pro illis ab incendio præſeruandis, aut a larionibus defendendis aliiſq; rationibus, & neceſſariis cauſis prout ſecundum Deum, eis magis expedire videbitur licitè vti debet, & valent a paucioribus tamen iiſq; ſenioribus, ac religioſis perſonis, ſi fuerint prælati iuxtà conſtitutionem Gregorii XIII. confeſſarii verò ab vno tantum clerico eiuſdem ordinis ætate prouecto comitati exiſtant, vt ex conſtitutione Gregorij IX. late diſponitur. Quod ſi extra caſus, vt ſupra declaratos, & alios neceſſarios, ſed ad libitum ingrediantur ipſo facto excomunicati ſunt ab omni officio, & miniſterio abſque alia declaratione priuati, vt in dict. conſtitutione Gregorii ſtatuitur. Et propterea Moniales iis omnibus plenè inſtruantur, vt quo modo in præmiſſis ad omnem pœnam euadendam ſe ſe gerere debeant minimè ignorent.

Greg. ix. conſt. v.

Conſt. 4.

DE ABSOLVTIONE A CENSVRIS & pœnis contra non ſeruantes, ſeu violantes clauſuram Monialium.

Cap. IX.

QVONIAM diuerſæ cenſuræ, ac pœnæ per ſacros Canones, atque Apoſtolicas conſtitutiones contra Moniales illicitè a proprio Monaſterio egredientes, & ſeculares vtriuſque ſexus perſonas illius clauſuram ingredientes ſtatutæ ſunt, ideo hic ſummatim recenſentur, vt ab illis abſoluendi facultas ad quos ſpectet diligenter appareat. Pius v. conſt.vj.

1 Sunt igitur excommunicatæ maiori excommunicatione Moniales proprij Monaſterii clauſuram abſq; ſuperiorum licentia extra caſus permiſſos exeuntes, Necnon ſuperiores extra illos licentiam exeundi concedentes, ac etiam Moniales egreſſas comitantes, & receptantes, & tam ſuperiores quam moniales, vt ſupra delinquentes eorum officiis, & adminiſtrationibus eo ipſo pariter priuantur, & ad illa inhabiles redduntur.

2 Sunt etiam pariter excommunicati ingredientes prætextu licentiarum obtentarum ad libitum monaſteria ingrediendi a Sede Apoſtolica, vel eius legatis, ſeu alijs ſuperioribus poſt illarum reuocationem a Gregorio XIII. de anno 1575. factam, necnon ſuperiores monaſteriorum, ſeu moniales earumdem licentiarum prætextu illos ingredi permittentes, officijs, & adminiſtrationibus vt ſupra priuantur cuius quidem excommunicationis, & pœnę primi & ſecundi caſus abſolutio, & remiſſio Summo Pontifici (excepto mortis articulo) reſeruatur. Greg. xiij conſt. ij.

3 Eiuſdem excommunicationis maioris latæ ſententiæ vinculo innodantur, qui prętextu licentiæ inſcriptis obtentæ, ab Epiſcopo, ſeu ſuperiore quibus illas concedendi in caſibus neceſſariis facultas tantum ex decreto Concilij Tridentini tribuitur monaſteria earumdem monialium non in caſibus neceſſariis pro quibus illas obtinuerunt, ſed ad libitum ingrediuntur, ac etiam moniales extra caſus neceſſitatis illos intus admittentes, necnon earum ſuperiores non neceſſarium ingreſſum permittentes vltra excommunicationem, priuationem quoque, & inhabilitatem incurrunt, & abſolutio Papæ ſimiliter reſeruatur. Greg. xiij eadem conſt. iij.

4 Superiores monaſteriorum monialium, & earum etiam confeſſarij, qui facultatem ingrediendi clauſuram ex officio habent, ſi illa extra caſus neceſſarios ea vtantur, abſque rationabili, & neceſſaria cauſa dictam clauſuram ingrediendo eo ipſo excomunicati ſunt a qua non niſi per Romanum Pontificem (excepto articulo mortis) abſolui poſſunt.

Greg. xiij eadem conſt. 4.

5 Etiam excommunicati ſunt per decretum Concilij Tridentini ingredientes intra ſepta monaſterii ſine Epiſcopi, vel ſuperioris Regularis licentia in ſcriptis obtenta, & abſolutio nemini reſeruatur.

Seſſ. 25. cap 5.

6 Excomunicati eo ipſo exiſtunt tam Clerici quam Laici, etiam regulares cuiuſcunque dignitatis, qui quomodocumque aliquam virginem, vel viduam, aut aliam quamcumque mulierem ad ingrediendum monaſterium, vel ad habitum religionis ſuſcipiendum, vel ad emittendam profeſſionem inuitam coegerint ſicuti etiam eidem excomunicationi ſubiciuntur conſilium auxilium, vel fauorem dantes, & qui ſcientes eam non ſponte ingredi monaſterium, aut habitũ ſuſcipere, aut profeſſionem emittere, quoquomodo eidem, Actui preſentiam, vel conſenſum, aut auctoritatem interpoſuerint.

Côci Tr. ſeſſ. 24. c. 8. Anathemati.

7 Eodem modo demum excommunicati ſunt omnes qui vice verſa Sanctam Virginis, vel alterius mulieris voluntatem veli accipiendi, vel voti emittendi quoquomodo ſine iuſta cauſa impedierint.

Nunc ergo quoad abſolutionem ab excomunicatione, & pœnis prœdictis, quamuis Papæ in primo, ſecundo, tertio, & quarto caſu ſit reſeruata nihilominus moniales, & fratres in illis, ſeu illorum delinquentes, ab eorum Generalibus, Prouincialibus, ſeu eorum Vicarijs aliiſq; fratribus quibus ipſi duxerint committendum in vim ſuorum priuilegiorum cum clauſulis derogatorijs nouiſſimè innouatorum abſolui poſſunt, & ad officia, & adminiſtrationes ammiſſas reſtitui, & rehabilitari. Superiores vero regulares ab illis fratribus quos ſibi in proprios confeſſarios eligendos duxerint, pariter abſolui reſtitui, & rehabilitari licite valent.

Mare magnum Sixti iiij. conſt. 1. Bulla Aurea. conſt. 2. Siytus v. conſt. 6.

Ac etiam fratres, & Moniales predictas in quinto, & ſexto & ſeptimo peccantes ſunt quidem excomunicati, ſed ex quo illius abſolutio nemini eſt reſeruata, poſſunt nedum virtute priuilegiorum. Sed etiam auctoritate ordinaria ab eiſdem prælatis, & ipſorum fratrum, & Monialium confeſſariis regularibus valide abſolui

ſolui niſi huiuſmodi abſolutio per eoſdem prælatos iuxta formam decreti ſuper caſuum reſeruatione a S.D.N. Clemente viij. nouiſſimè æditi fuerit ſibi reſeruata, aliàs reſeruatio nihil operatur, & ordinariæ abſolutioni nullum præſtat impedimentum. Facit textus in c. Nuper de ſenten. excom. §.in ſecūdo.

Aliç vero Eccleſiaſticæ, ſeu ſeculares perſonę in primo, ſecundo, & tertio caſu contrafacientes cum ſint excomunicati maiori excommunicatione cuius abſolutio Romano Pontifici reſeruatur non niſi ab eo, vel ab eius ſpecialiter delegatis abſolui valent. Demum ipſemet ſeculares, & Eccleſiaſticę perſonæ in quinto, ſexto, & ſeptimo caſu delinquentes excommunicatæ, cum abſolutio nulli ſit reſeruata, ideo a confeſſarijs quibuſcumque pro ſacris confeſſionibus audiendis, ab ordinario approbatis, vel parrochialium Eccleſiarum Rectoribus licitè abſolui poſſunt, niſi ab eorum ordinarijs ſibi fuerit huiuſmodi Abſolutio reſeruata.

DE ÆTATE VIRGINVM DEO dicandarum quo ad habitum religionis ſuſcipiendum, & profeſsionem emittendam requiſita.

Cap. X.

PVELLA ad habitum regularem ſuſcipiendum non recipiatur niſi maior duodecim annis, & non ante eum recipiat, nec ante decimum ſextum annum expletum & poſt annum probationis non coacta, non ſeducta ſed voluntaria, & plenè inſtructa, & iuxta formam Concilij Tridentini examinata ad profeſſionem admittatur. Concil. Trid. ſeſſ. 25. c. 15. c. 17. ead. ſeſſ.

DE BONIS NOVITIARVM INFRA tempus nouitiatus recipiendis, vel non, & de renuociatione facienda.

Cap. XI.

ANTE profeſſionem de bonis nouitiæ nihil recipiatur, etiam ſponte oblatum a parentibus, vel curatoribus eorum niſi pro victu, & veſtitu illius temporis quo in probatione fuerit, & hoc ſub pœna anathematis tam dantibus quam recipientibus præcipitur, & vt abeuntibus ante profeſſionem omnia quæ ſua erant reſtituantur, Sancta Tridentina Sinodus decreuit, ille vero quæ in religione permanere voluerint, & profeſſionem emittere, nullam renunciationem, ſeu obligationem facere poſſunt niſi intra duos menſes proximos ante profeſsionem quæ ſe cūta tunc ſuum ſortitur effectum, & aliter facta nullius validitatis exiſtit.

c. 18. eadē ſeſſ. Concil. Trid. ſeſſ. 25. c. 16. nulla

IN QVIBVS CASIBVS MONIALES ordinarijs Epiſcopis ſubijciantur.

Cap. XII.

SANCTIMONIALIVM Eccleſias, & earum Monaſteria, & domus ſub cura regularium exiſtentes quoad cultum diuinum, & clauſuram conſeruandam, ſit caſibus eis conceſſis, ac etiam quæ ad perſonas curam animarum earum Eccleſiis annexam exercentes, ſi qua immineat, & demum quo ad Sacramentorum adminiſtrationem ipſis ſecularibus dumtaxat Epiſcopi auctoritate Apoſtolica annis ſingulis viſitare corrigere, & ſicut de fratribus dictum eſt, & in prædictis quæ viderint expedire decernere, & ordinare valent, in reliquis vero caſibus nulla eſt ſuper illis exemptis attributa poteſtas.

Concil. Trid. ſeſſ. 7. c. 8. & c. periculoſo. §. quoniam de ſtatu Regul. Concil. Trid. ſeſſ. 24. c. iij.

DE INDVLTO NOVITIIS Monialibus in articulo mortis nondum elapſo probationis anno faciendi profeſsionem conceſſo,

Cap. XIII.

SI aliqua ex Nouitiabus Monialibus non profeſsis anno probationis nondum expleto ob infirmitatemde Medici conſilio ab hoc ſeculo tranſitura conſpiciatur, ipſa pro conſolatione animæ ſuæ ad profeſsionem regularem ante tempus requiſitum, quatenus tamen in ætate legitima conſtituta ſit, ad illam emittendam in manibus Abbatiſſæ, ſeu Prioriſſæ, vel alterius ſuperioris nouitiarũ ipſius Monaſterij, vel domus admitti poſſunt; dictamq; profeſſionem liberè, & licitè in articulo mortis emittere valent, & ſic profeſsè decedentes indulgentiam, & alias gratias quas aliç moniales verè profeſsè decedentes cõſequuntur conſequi poſſunt, eiſdemque nouitijs ita tunc; profeſſis decedentibus plenaria peccatorum ſuorum indulgentia, & remiſsio per conſtitutionem Pij V. condonatur, & elargitur. Ex quibus infertur quod cum valida ſit profeſſo, ex Apoſtolico priuilegio (vt pręfertur facta; Pius V. conſt, 6. ſi monialis decedat vel non, ex tunc Monaſterio tã elemoſina dari ſolita quam etiam alia iura quo ad bona ſuorum acquiſita eſſe dignoſcuntur, nam ſicut matrimonium in articulo mortis contractum verè matrimonium exiſtit, cum aliter in iure non reperiatur expreſſum, & filij illegitimi ex eiſdem perſonis procreati per illud ſubſequens matrimoniorum legittimi efficiuntur adeo quod in omnibus parentum bonis ſuccedere poſſunt, ita pariter profeſsio nouitiæ in articulo mortis emiſſa qua matrimonium ſpirituale cum Chriſto ſponſo contractum dicitur virtute priuilegij omnes parit effectus quos produxiſſet ſi expleto anno probationis emiſſa fuiſſet; vnde vi Monaſterium ſuę profeſſe ſuccedat elemoſina non ſoluta ei debetur, & tamquam de iure debita peti, & exigi poſſe videtur.

DE TERTIARIIS.

Cap. XIIII.

In compendio priuileg. Min. verb. Tertiarię.

LICET quamplures vtriuſq; ſexus Tertiariorum perſonarum a Sacris Mendicantium, & pręſertim Minorum, & Prædicatorum ordinibus dependentium extitiſſe olim audiantur: nihilominus hodie iuxta nouiſsimas Summorum Pontificum declarationes, & reformationes ad duas ſpecies reducti eſſe dignoſcuntur; quarum prima eſt virorum qui cum Religioſis primi ordinis nempe cum fratribus ſub ſuperiorum obedientia in clauſtro habitant, ac etiam Mulierum quæ collegialiter, & in communi viuunt, habitumq; ordinis deferunt, quæ omnes ex Pij V. conſtitutione ad tria regularia vota ſolemniter emittenda, & clauſuram inuiolabiliter ſeruandam tenentur, vt ſupra in cap. de Monialibus dictum eſt.

Conſt. 4.

Leo X. conſt. ij.

Sub ſecunda vero Tertiariorum ſpecie comprehenduntur fratres, & ſorores cuiuslibet Tertij ordinis necnon Mantellatæ, Colligiati, Bizochere, & Cordellati, ſeu alio quocumque modo nuncupati qui in conſanguineorum, & affinium ſuorum, aut proprijs domibus, vel ſeorſum habitant neque tria vota ſolemniter, ſed virginalem, aut celibem vitam ſimpliciter vouent, & ij proprie Tertiarij illi ſunt per Beatum Franciſcum, & Beatum Dominicum inſtituti, ad quorum inſtar deinde Fratres Eremitarum Sancti Auguſtini, necnon Carmelitarum Seruorum Beatę MARIÆ, ac etiam Minimorum a Sede Apoſtolica obtinuerunt, vt aliquę vtriuſque ſexus perſonæ in propriis dominus habitantes ſub certo modo, & regula ab eadem Sede Apoſtolica approbata, necnon eorumdem ordinum habitu reſpectiuè degentes, illorum priuilegiis, etiam per comunicationem conceſsis ſicut Tertiarij in congregatione viuentes, in omnibus, & per omnia æque fruerentur prout in diuerſis Summorum Pontificum conſtitutionibus manifeſte apparet.

Nicolaus v. cõſt. 1.

Paulus ij conſt. 1. Clem. iiij conſt. 9.

Quo vero ad habitum Tertiariorum Beati Franciſci in propriis domibus degentibus eſt aduertendum, quod licet in regula per Nicolaum IIII. traditam non niſi habitus Tertiariorum in congregatione viuentium determinetur, tamen conſuetudo Canonice præſcripta in diuerſis partibus, & pręſertim in Italia habitum eorum ſtatui condecentem per eos geſtari interpretata eſt,

nam

nam quo ad formam veſtes prout alij ſeculares deferunt, & quo ad colorum; vt fratres minores, quod ita Beatum Franciſcum voluiſſe veriſimile eſt: nam in illis partibus, vbi præfatus ſanctus primo prædictum tertium ordinem inſtituit, & vbi pro maiori parte conuerſatus eſt obſeruatus fuerit, & obſeruetur, vt atteſtatur Cordubq, in annotationibus ſuper compendio priuileg. fratrum Minorum in verbo Tertiarij demum tamquam exempti à iuriſdictione, & ſuperioritate ordinariorum, & ſecularis poteſtatis Conſeruatori priuilegiorum ordinis dumtaxat ſubijciuntur coram quo conuenire, & conueniri debent; & cum poſtea illos mori contingit corpora apud Eccleſias, ſeu loca fratrum ordinis cum habitu patenter delata ſepellienda ſunt, etiam ſi alibi eligant ſepulturam; vt per priuilegia Sixti iiij. declaratur: quod quidem rationi conſonum eſſe videtur, cum perſonæ prædictæ tamquam membri ordinis, & religiogionis per habitus ſuſceptionem, & propriæ profeſſionis emiſſionem effectę in d. ordinis Eccleſijs Capellam cum Altare erectum in quibus ad diuina officia, & regulæ inſtituta audienda conueniũt necnon ſuperiores Regulares viſitatores nuncupati quibus reguntur, ac ſepulturam communem habeant, æquum eſt, vt qui ratione habitus, & profeſſionis fuerunt ordinis coniuncti, & cum alijs eiuſdem ordinis confratribus communicarunt, in vita, quod etiã illorum cadauera ab illis non ſeparentur in morte, ſed in comuni ſepultura, vel in alia apud fratrum Eccleſias deponantur, quibus etiam additur, quod ſi illi, qui in morte cum habitu religionis indui ſepelliri mandarunt, apud eiuſdem ordinis Eccleſias eorum cadauera tumulanda deferri debent, etiam ſi alibi ſibi elegiſſent ſepulturam, multo magis, eorundem tertiariorum corpora inibi ſepelienda ſunt, ne ordini, & fratribus iniuria irrogetur, Sed quamuis ſepulturæ electio ex habitus ſuſceptione ſatis pe: eos electa cẽſeatur cum ei anneхa ex priuilegiorum diſpoſitione eſſe dignoſcatur, tamen ad omnem litis, & ſcandali materiam auferendam curent fratres illorumq; ſuperiores, vt qui habitum dicti tertij ordinis ſuſcipere voluerint, aut per rogitum publici notarij, aut coram duobus, vel tribus teſtibus, ſeu in Eccleſiis habitus quem recipiunt ſepultuturam eligere, in eis poſt mortem ſepelliri velle declarent, ſicuti in illis perſonis, quæ ob deuotionis affectum quem ad habitum alicuius Sancti ordinis fundatoris gerunt, in extremis conſtituti eius ordinis habitu indui petunt, & cum illo ſepelliri ordinant, ſeruandum

Clem. iiij conſt. ix.

Maris magni Sixti iiij. conſti. 1. Bul. Aur. conſt. ij. & conſt. 20.

Ead. Sixti iiij. conſt. 1.

& Lectores ad ipſas declarationes, necnon conſtitutiones ſuper dictis Confraternitatibus a Sancta Sede Apoſtolica emanatas remittimus. Hoc vnum tamen aduertendum duximus quod prædictæ Confraternitates non niſi in Eccleſijs dictorum ordinum, & in aliis extra illos de licentia Generalium ſeu prouincialium, & ab eis deputatorum aſſenſu, & licentia inſtitui debent cum decreto, & approbatione etiam loci ordinarij, & aliter inſtitute confratres, eo ipſo indulgentiis, & priuilegiis conceſsis priuati, & indigni effecti omnino redduntur, & contradictores, ſeu aliter attentantes per Conſeruatores ordinum, ſub cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis, ac etiam pecuniariis in præmiſsis prohiberi valent ſocietati verò Cordigerorum in Eccleſiis, & domibus fratrum Minorum, tam Conuentualium quam de obſeruantia, & Capuccinorum per Conuentualium Generalium inſtitui poſſunt in illis verò partibus vbi eiuſdem ordinis Conuentualium Confraternitates huiuſmodi iam erecte non fuerint, vel conuentualium Eccleſiæ, ſeu domus non extiterint tunc Generalis Minorum de Obſeruantia in toto ordine Commiſſarius vero Generalis, illius familiæ cuius fuerit in omnibus, & ſingulis Conuentibus fratrum ſuorum Cofraternitates Cordigerorum erigere, & inſtituere, necnon illas Archiconfraternitati iam per Sixtum V. in Altari maiori Eccleſię Sancti Franciſci de Aſsiſio vbi Corpus illius in Domino requieſcit aggregare eiſq; omnes, & ſingulas Indulgentias, & peccatorum remiſsiones, & relaxationes omneſq; fauores, & gratias quę prædictę Archiconfraternitati per Sedem Apoſtolicam conceſſe ſunt, & in futurum concedentur, concedere, & communicare valet dummodo corda ordinis præfati Sancti Franciſci quàm Confratres geſtare tenentur, per ſuperiores ordinis fratrum de Obſeruantia ſit prius benedicta, quam quidem benedictionem etiam locorum Guardiani, & præſidentes facere poſſunt cum quo ad hoc ſub ſuperiorum appellatione, & ipſi comprehenſi intelligantur.

LAVS DEO.

FINIS.

INDEX TITVLORVM ET CAPITVLORVM MATERIARVM

Quæ in præſenti Summario continentur.

Tit. I.

DE Mendicantium ordinibus eorumque nomine, & denominatione c.1. car.1.2.3.

De Mendicantium, & non Mendicantium ordinum origine, & confirmatione.c.4. car.3.

Tit. II.

De ſacris Canonibus, & Decretis Concilij Tridentini regularibus præſcriptis ſeruandis.cap.1. 20

Tit. III.

De Mare magno.cap.1. 38

De Summario priuilegiorum Maris magni, & Bullæ Aureæ Sixti iiij. cum moderatione Concilij Triden. ad ſingula annotata. 39

De priuilegiorum derogatione.c.2. 51

An Regularium priuilegia per nō vſum ſeu contrarium vſum, aut per præſcriptionem tollantur.c.3. 55

De priuilegiorum Regularium confirmatione, & validitate.cap.4. 56

De priuilegiorum communicatione inter omnes Mendicantes, & non Mendicantium congregationes.c.5. 58

Tit. IIII.

De priuilegiorum Conſeruatoribus cap.1. 61

De multiplici Conſeruatorum ſpecie. cap.2. 62

De qualitate perſonarum in Conſeruatores Regularium eligendarum. cap.3. 65

De Conſeruatorum electione, & deputatione. cap.6. 66

De officio, & poteſtate Iudicum Conſeruatorum.cap.7. 67

De modo procedendi in cauſis per Conſeruatores.cap.8. 71

De tempore durationis Conſeruatorum & an ſemel electi poſſint per Regulares reuocari. cap.9. 73

Tit. V.

De Regularium exemptione.cap.1. 74

De exemptione a lege iuriſdictionis Epiſcoporum, & a lege Diœceſana. cap. 2.3. 75.77

De regularium perſonarum, & locorum actiua, & paſſiua viſitatione.c.4. 78

De exemptione perſonali, reali, & mixta a Dominio, & poteſtate dominorum temporalium, & datiorum exactione.cap.5. 80

De extrahendis criminum reis a locis ſacris Regularium ad ea confugientibus. cap.6. 80

Tit. VI.

De foro competenti Regularium c.1. 82

De caſibus in quibus regulares ab ordinarijs criminaliter conueniri valeant, & contra eos procedi poſſit.c.2. 84

Tit. VII.

De Appellatione a ſententijs prælatorum Regularium. cap.1. 86

Tit. VIII.

De proprietate Dominio, & poſſeſſione bonorum per regulares in comuni retinenda.cap.1. 84

De fratribus minoribus Sancti Franciſci de Obſeruantia.cap.2. 87

De œconomis, ſeu Sindicis per Prælatos fratrum Minorum de Obſeruantia eligendis, & eorum facultate, & officio cap.3. 88

De proprietate in particulari a regularibus reijcienda cap.4. 89

Tit. IX.

De bonis locorum Regularium alienanandis.cap.1. 91

De ijs quæ in prædictis alienationibus ſeruanda ſint.cap.2. 91

De pa-

INDEX.

Tit. IX.
De pactis regularium cum perſonis extrà ordinem initis. cap. 1. 93
Tit. XI.
De Regularium Mendicantium prælatis, eorumque electione, & poteſtate. cap. 1. 94
De profeſſione fidei per præfatos Regularium prælatos de prælaturis prouiſos. cap. 2. 97
Tit. XII.
De præſcriptione actiua, & paſſiua, Regularium. cap. 1. 98
Tit. XIII.
De Natali, Aetate, Vita, & Moribus ad religionem recipiendorum c. 1. 100
De Nouitijs Religionem ingreſſis, & eorum profeſsione emittenda. c. 2. 101
Quod annuis probationis debet eſſe continuus. cap. 3. 102
De qualitate ad religionem recipiendorum. c. 4. eod.
De criminoſis non recipiendis. c. 5. 103
De pœnis ſuperiorum regulariũ inhabiles ad religionẽ recipientium. c. 6. 104
De pœna reuocandis nouitium, ſeu profeſſum à religione. c. 7. 105
De libertate nouitij ad egrediendum religione. cap. 8. 106
De egreſſu regularis poſt profeſſionem cap. 9. eodem
De abſolutione recipientibus habitum impendenda. cap. 10. 107
De nouitiis abſolutis a caſibus reſeruatis, & poſtea ab ordine exeuntibus. cap. 11. eodem
De renunciatione bonorum per nouitium facienda c. 12. 108
De bonis nouitii morientibus ante profeſſionem. c. 13. eodem
De regularibus habitum ſuæ religionis dimitrentibus cap. 14 & 15. 109. 111
De regularibus habitum abſconditum deferentibus. cap. 16. 111
De natis ex infidelibus, mahumetanis, & Iudeis, ac etiam hæreticis poſt receprum baptiſma ad religionem recipiendis cap. 17. 112
De Apoſtatis, & eorũ pœnis. c. 8. 19. 113
De Apoſtatis regularibus, & fugitiuis reuocandis, & recipiendis. c 20 116
De forma abſolutionis Apoſtatarum. cap. 21. 119
Tit. XIIII.
De regularibus ſe ſe inuicem in clauſtro percutientibus. c. 1. 111
De perſonis quibus Clericorum percuſſio interdicitur Concil. 1. eodem
De intenrione, & animo percutiendi Concil ij. 122
De iniurioſa percuſsione facta in Clericum per interpoſitam perſonam. Concil. 3. eodem
De manu violenta, & de actibus iniurioſis, qui ſub illa continentur. Concil. 4. 124.
De atroci iniuria, vel damnabili violentia. Concil. v. 125
De perſonis, quæ huiuſmodi canonis priuilegio fruuntur, & gaudent. Concil. 6. 126
De huiuſmodi cenſuræ qualitate. Concil. 7. 127
De caſibus in quibus Clericus ſeu regularis, abſque pœna excommunicationis percutiatur. Concil. 8. 128
A quo prædicti canonis cenſura innodati poſſint abſolui. Concil. 9. 129
De iis quæ in abſolutione prædicta præſtanda ſeruari debent. Concil. 10. 131
Tit. XV.
De temporibus ordinationum, & qualitate regularium ordinandorum. cap. 1. 132
De ordinibus conferendis, & literis dimiſſorialibus regularibus concedendis. cap. 2. 133
De temporum interſtitijs pro Sacrorum ordinum ſuſceptioni remittẽdis cap. 3. 135
De Clericis ſecularibus, & regularibus male promotis, & eorum pœnis. cap. 4. 137
De pœna celebrantis in ordine quem non haber. cap. 5. 141
Tit. XVI.
De lectionibus Sacræ Scripturæ in Conuentibus aſſignandis. cap. 1. 143
De verbi Dei prædicatione. c. 2. 143
Ad quos prædicatio Euangelij in Eccleſia pertineat. cap. 3. 144
De prædicatorum Regularium qualitate, electione, & approbatione. cap. 4. 146
Quomodo ſeſe gerere debeant prædicatores in Euangelio annunciando. cap. 6. eodem
A quibus prædicatores in eorum munere adimplendo ſeſe abſtinere debeãt. cap. 7. 147

cc Quid

INDEX.

Quid agere debeant prædicatores cum Dominus aliqua futura per eos reuelare voluerit. cap. 8. 148
De pœnis contra male prædicantes ſtatutis. cap. 9. 148

Tit. XVII.

De regularibns in confeſſarios deputandis, & coram ordinariis præſentandis. cap. 1. 149
Quod per approbationem Ordinarii regulares conſeqnantur cap. 3. 151
De modo quo Sacerdos regularis & ſecularis Clericus pro [illegible] confeſſionibus audiendis approbari debeat. cap 4. & 5. 152. 153. 154
De regularium Confeſſariorum facultate & poteſtate quoad abſolutionem ſecularibus impendenda. cap. 6. 160
De confeſſariorum regularium poteſtate quoad abſolutionem fratrum. cap. 7. 166
De caſibus per Regularium ſuperiores ſibi in foro pœnitentiæ reſeruandis. cap 8. 168
Decretum Sanctiſſimi D. N. D. Clementis VIII. ſuper caſuum reſeruatione. fol. 169

Tit. XVIII.

De Eccleſijs Domibus, & locis per regulares recipiendis cap. 1. 171
De locis acquiſitis per eos retinẽdis ſeu deſerendis. cap. 2. fol. 172. cap. 3. 173
De Eccleſiarum regularium benedictione & conſecratione. cap. 4. 174
De Eccleſiis oratoriis & cæmeteriis ſanguinis, vel ſeminis effuſione, ſeu alias quomodolibet pollutis reconciliãdis. cap. 5. 175
De pœna celebrantis in Eccleſia polluta ante reconciliationem. cap. 6. 176
De iis quæ admitti, & quæ celebrari de iure communi in Eccleſiis tempore interdicti licite valeant. cap. 7. eod.

Tit. XIX.

De Diuini officii & Miſſarum celebratione. cap. 1. 177
Quod Miſſæ ſacrificium non niſi in locis Deo ſacratis offerri debet. cap. 2. eod.
De remedio per Regularium prælatos adhibendo in eorum Eccleſiis quando Miſſæ omnes ex pia defunctorum voluntate dicendæ celebrari non poſſnnt. cap. 3. 178
Quod audientes miſſam in Eccleſiis regularium diebus fœſtis præcepto ſatisfaciunt. cap. 4. 181
De diuinis officii & horis canonicis celebrandis. cap. 5. eod.

Tit. XX.

De ſepulturis. cap. 1. 182
De perſonis quæ apud loca regularium ſunt tumulandæ etiam ſi alibi eligant ſepulturam cap. 2. 184
De perſonis quæ iuxta ſacrorum Canonum diſpoſitionem eccleſiaſtica ſepultura priuantur. cap. 3. eod.
De pœna recipientis ad ſepulturam Eccleſiaſticam in aliquo ex caſibus prædictis ſcienter. cap. 4. 185

Tit. XXI.

De præcedentia in publicis proceſſionibus & funeralibus inter Regulares ſeruanda. cap. 1. 187

Tit. XXII.

De ſuffragiorum communione quæ participatio ad beneficia ordinis nuncupatur per regulariũ prelatos fieri contingit. cap. 1. 189

Tit. XXIII.

De Monialibus regularium curæ & regimini ſub rectis. cap. 1. 191
De Abbatiſſę & Prioriſſæ ſeu miniſtræ ætate, qualitate ac illius electione, cõfirmatione & officio, cap 2. 194
De Monialium clauſura. cap 3. 196
Ad quos ſpectet clauſuræ cuſtodia. cap. 4. 197
De pœnis quas incurrunt Moniales extra caſus permiſſos a propriis Monaſteriis egredientes & ſuperiores licentiam eis concedentes. cap. 5. 199
De Monaſteriis Monialium non ingrediendis: & de caſibus in quibus ingreſſus licite permittitur. cap. 6. 200
De perſonis quibus licentia ingrediendi ac etiam permanendi dari poteſt. cap. 2. eod.
De iis qui abſque aliorum ſuperiorum licentia ſępta monaſteriorum ingredi licite ingredi valent. cap. 8. 204
De abſolutione a cenſuris non ſeruantes ſeu violantes Monialium clauſuram. cap. 9. 205
De Aetate Virginum Deo dicandarum quo ad habitum religionis ſuſcipiendum, & profeſſionem emittendam requiſita. cap. 10. 207
De bonis nouitiarum infra tempus nouitiatus recipiendis, vel non, & de renunciatione facienda. cap. 11. 208

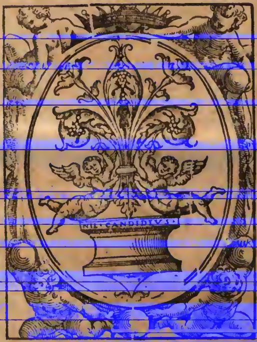
In

In quibus caſibus moniales Epiſcopis locorum ordinariis ſubiciantur. cap. 12. 208
De indulto nouitiis monialibus in articulo mortis nondum elapſo probationis anno faciendi profeſſionem conceſſo. cap. 13. 209
De vtriuſque ſexus tertiariis. cap. 14. fol. 210
De confraternitatibus vtriuſque ſexus fidelium in Mendicantium Eccleſiis & locis inſtitutis. cap. 15. 212

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

FLORENTIAE,
Apud Hæredes Iacobi Iuntæ. M. D. XCVIII.

Digitized by Google

[illegible]